

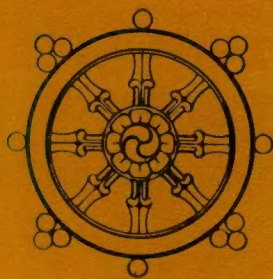
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN9326	ImageGroup:	I3CN9328
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དོན་དངོས་རྩལ་ཅད་གླེང་བ། bod kyi rgyal rabs don dngos cung zad gleng ba/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no. D24902
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Delhi
Publisher:	Sherig Parkhang
Date:	1991
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

༡༡། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དོན་དངོས་
 ཅུང་ཅད་སྒྲིང་བ་དང་། བླུ་དང་
 མིག་ཀྱི་འོས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལས་
 ཅོམ་བལྟས་པ།

ཅོམ་པ་པོ་ དོན་ཀྱུན་གྱུབ་པ་མི་གིས་པ།

༢༡། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་

དོན་དངོས་ཅུང་ཟད་

སྤེང་བ་དང་། བླུ་དང་

མིག་ཀྱི་ནམ་ལྗེ་

རབས་ཙམ་བལྟས་པ།

ཕྱི་མ་པ་པོ་

དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་མི་ཤིགས་པ།

བོད་ལྷགས་དྲ་ ༡༩༩༠ - ༡༩༩༡

ས་གནས་བོད་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས།

དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་སྤར་དཔར་སྐྱོན་བྱེད་འདོད་

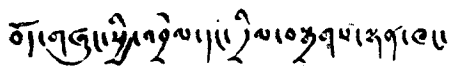
མཆིས་ཟིགས་བོད་གཞུང་ཕྱི་དྲིལ་ལས་

ཁང་ས་ནས་ཆོག་མཆན་ཐོབ་

དགོས་པ་ཡིན།

Printed by

SHERIG PARKHANG Sonam Tsering at Shri Ram Press
9/45 Bazar Gali Vishwash Nagar Shahdara Delhi-110032.

OFFICE OF INFORMATION AND INTERNATIONAL RELATIONS

၂၃၆ နှစ်အထိ ရေပူစေရန်

[illegible]

and/or 5/5

དཀར་ཆག

ས་བཅད་དང་པོ། བོད་མིའི་འབྲུང་ཁུངས་དང་། བཅོན་པོའི་དུས་རབས་
 ཟུར་ཅམ་སྒྲིང་བ་..... ༤

ས་བཅད་གཉིས་པ། བོད་སྐད་འབྲེལ་བའི་སྐོར་..... ༩

ས་བཅད་གསུམ་པ། བོད་ཟུང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་..... ༡༥

ས་བཅད་བཞི་པ། ཟུ་མི་གུང་བུན་ཏང་གིས་བོད་ལ་དྲག་པོའི་བཅོན་འཇུག་
 བྱས་ཏེ་བོད་ས་བཅོན་བཟུང་དང་། བོད་མི་ཁྱིམ་
 དུ་མ་དམར་གསོད་དང་། བཅོན་འཇུག་སྐྱབས་སྐྱོང་དྲག་
 པོ་བཅས་བཏང་བ་..... ༣༤

ས་བཅད་ལྔ་པ། ཟུ་དམར་གུང་བུན་ཏང་གིས་བོད་ས་བཅོན་བཟུང་བྱས་
 ནས་ད་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་རྩིས་བསྟར་..... ༤༧

༡ སྤྱིད་དབང་མི་དམངས་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་རྒྱུ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་དོན་ལ་མི་
 གནས་པ་..... ༥༧

3 བོད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམར་གྱི་བླ་དུ་བཞག་ལ་ཐེས་མོ་
གོས་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་..... ༧༠

3 བོད་མིའི་བྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་ཆོས་བསྟུན་པ་དང་། བོད་འབངས་མེར་སྲུ་
མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་རང་དབང་
འཕྲོག་པ་..... ༩༡

༤ སློབ་གསོའི་སྒོར་..... ༩༧

༥ ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒོ་མོ་འབྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་ནང་ཐེན་..... ༡༡༨

༦ རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་རྒྱ་སྒོར་དུང་ཕུར་
མང་པོའི་འགྲོ་སྐོང་བཏང་བ་ནས་བོད་གསར་
འཛུགས་སྐྱོན་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་..... ༡༣༧

༧ རྒྱ་དམར་བཙན་འཛུལ་པས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་
རང་དབང་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་ལ་ཁྲག་དྲི་བོ་
བའི་དྲག་གཞོན་བྱས་པ་..... ༡༥༣

५

ཤེས་ཐོད་ཐོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུལ་ཁབ་ཀྱི་ཚེས་
 སྤོང་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལགོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་
 ཏུ་ལའི་སྐུ་མ་མཚེས་ལ་མཚོ་ལྷ་ར་ཟེལ་པའི་བཙུང་
 འཆང་བ་..... ༣༠༩

ས་བཙན་རྒྱལ་པ། མཇུག་ཏུ་..... ༣༡༤

བདུན་པ། ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཆགས་སྒྲིལ་ཆེ་བོས་..... ༣༡༥

༡། །བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དོན་དངོས་ཅུང་ཟད་སྤྱིང་བ་དང་། ཁྲག་
དང་མིག་སྤྱི་ནམ་ལྔ་ར་རགས་ཙམ་བལྟས་པ།

ཙམ་ཡིག་འདྲི་ནང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་ཐོག་ནས་བོད་འདི་རང་བཙན་རྒྱལ་
ཁབ་བརྩོན་མེད་ཅིག་ཡིན་པ་གསལ་བཤད་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱི་མི་སེར་སྤེལ་
ཡུལ་འོག་ཚུད་ཇེས་བོད་མིའི་གནས་བབས་སྒྲར་རོབ་ཙམ་ཞུ་འཁོད་བྱེད་པ་ནི་བོད་མིའི་
བདེན་པ་མཐའ་གསལ་དང་། བཙན་འཛུལ་པའི་གདོང་རིས་འཇམ་སྤྱིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲག་
དང་། མི་དམངས་ཀྱིས་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

དང་པོ། བོད་མིའི་འབྲུང་ཁྲངས་དང་། བཙན་པོའི་དུས་རབས་བྱུར་ཙམ་
སྤྱིང་ག།

བོད་རྒྱ་གཉིས་ནི་མིས་པོའི་འབྲུང་ཁྲངས་ཐད་དེ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ང་ཚོ་བོད་མི་
ནམས་ནི་སྤྱི་དང་། འཕག་སྤྱི་ནི་མིའི་བྱ་རྒྱུད་ལས་མཆེད་པ་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནམས་ལ་
གསལ་ཞིང་། བོད་དུ་འབྱོབ་མིའི་སྤྱིད་པ་ཆགས་ཏེ་བོད་མིའི་རིགས་རྒྱུད་འཕེལ་བ་ནས་
ད་བར་ལོ་ངོ་སྤྱིང་ཕྱག་རྩི་སྤྱིང་བ་རྒྱ་མིས་བྱིས་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྒྱུས་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིག་དེབ་ཤོག་བྲངས་ ༡༡ ནང་ “གནའ་རྫས་དོག་ཞིབ་ཀྱི་དཔྱད་
གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས། རོ་ཆས་སྤྱིད་པའི་དུས་རབས་སྤྱིང་མའི་ (ལོ་བདུན་
སྤྱིང་བརྒྱུད་སྤྱིང་པུ་རོལ་གྱི་དུས་སྐབས་ལ་ཟེར་) དུས་སྐབས་ནས་བོད་དུ་གདོད་མའི་འབྲོ་
བ་མི་འདུས་སྤྱིང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རུ་འཕྲོད་བྱུང་ཡོད། དེ་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་རྒྱུད་པ་ལྟ་

རྣམ་འཕེལ་བ་དང་རྒྱལ་རྣམ་འཕེལ་གྱི་ ཡང་ན་རྒྱ་བོད་རྒྱུད་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་ཆང་མ་
 ཁང་པ་ཚུགས་མི་བྱལ་པ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ " ཅེས་བཞུགས་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 ལ་དབང་རྒྱུ་ར་པའི་རྣམ་པ་ནི་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་མཐུངས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་འདྲ་
 བར་ཐོག་མར་བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་དབང་རྒྱུ་ར་པའི་གཅིག་གྱུར་རྒྱལ་པོ་མིང་པ་དང་།
 བོད་མི་རྣམས་ཚོ་དང་། རྩེ་ལ་བྱེས་ཏེ་རང་རང་གི་ཡུལ་ལུང་ལ་དབང་རྒྱུ་ར་པའི་རྩེ་བོ་རེ་
 ཡོད། དེ་འདྲར་རྩེ་བོ་གཉའ་བློ་བཅན་པོ་མ་བྱོན་གོང་བོད་དུ་རྒྱལ་ཕྱན་བཅུ་གཉིས་དང་།
 སིལ་མ་བཞི་བཅུ་ཅམ་གྱིས་དབང་བསྐྱུ་ལ། གཉའ་བློ་བཅན་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་བཅན་པོའི་ཐོག་
 མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྣམ་བཟུངས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་གཉའ་བློའི་གདུང་བ་རྒྱུད་རིམ་
 བྱོན་གྱིས་བོད་ཁམས་དབང་བསྐྱུར་རྣམ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་བར་རྒྱལ་པོ་བཞི་བཅུ་གྲག་
 བྱོན། རྒྱ་རྣམས་ནི་སྤྱི་མི་མི་ལ་གྱུར་ཏེ་འཕེལ་བ་དང་། ཡུན་རྫོང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་
 ཟེར། དེར་བརྟེན་བོད་རྒྱ་གཉིས་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་རྣམ་མི་རིགས་ཐ་དད་དང་། རྒྱལ་ཁབ་
 བདག་དབང་གི་ས་ཁོངས་ཐ་དད། ལོ་རྒྱུས་ཐ་དད། རྐང་ཡིག་ཐ་དད། རིག་གཞུང་ཐ་དད།
 ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་ཐ་དད། མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་པའི་འཁྲིར་སོ་སོགས་གང་ས་
 ཅི་ཐད་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན། སུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་དུས་སུ་བོད་རྒྱ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཕན་ཚུན་
 དབྱ་འཐབ་དང་། རྐབས་རེ་མཇུག་འབྲེལ་བུར་བ་ནི་འཇམ་གླིང་བྱིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་
 མཐུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་འདྲ། བོད་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྤམ་པོའི་སྤྱི་དུས་རྣམ་བཟུངས་བོད་
 ཀྱི་བཅན་པོ་རིམ་བུར་གི་སྤྱི་དུས་སུ་བོད་རྒྱ་དབར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་གཡུལ་
 འབྲེད་རྒྱ་མི་ཆད་པར་བཤམས། བཅན་པོ་བློ་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དུས་སུ་བོད་རྒྱ་རྒྱལ་
 ཁབ་ཐ་དད་ཀྱི་མིང་ཐོག་རྣམ་གྲུ་མི་རུ་རྩོམ་འཇུག་བཅུགས་ཏེ་བོད་རྒྱའི་ས་མཆམས་
 སུ་བྱེས། དེ་རྣམ་བཞུགས་པའི་ཕན་ཚུན་བཅན་ཞོལ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱའི་གོང་མ་ཐང་སུ་ཅུང་
 དང་། བཅན་པོ་བློ་རལ་རྐབས་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་རྩོམ་འཇུག་པ་དེ་བོད་རྒྱའི་ས་

མཆམས་དང་། རྒྱའི་རྒྱལ་ས་རྒྱ་རྒྱ་མེ་མོ་བྱང་ཀོང་གི་འི། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལྷན་གཙུག་
ལག་ཁང་མདུན་སོ་སོར་བཙུགས་ཡོད། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་དུ་ཆུ་ཡོས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༣ ལོར་བཙུགས་པའི་དོ་རིང་དེ་དུལ་ཡང་ཆང་མས་མཇུག་ཆུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་བཙན་
པོའི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་རྒྱ་མིའི་མངའ་ཁོངས་མིན་ཅིང་། བོད་ནི་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ལྟུག་
མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དངོས་དཔང་ཁངས་བཙན་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ། བོད་སྐད་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ།

བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་སྤང་དེ་རེ་མ་ནས་བཟུངས་བོད་ཁམས་སེལ་བུར་བུར་དེ་ཉེ་ལམ་
 ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་རེར་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་བྱུང་པོ་མེད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཡང་བོད་ཀྱི་
 ཡུལ་ལུང་སོ་སོར་ཐོན་པོན་པེ། ཐོན་པོན་སོ་སོས་རང་གིས་ཁོངས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ནས་
 བོད་ས་བོད་མིས་བཟུང་ཞིང་རང་ཐལ་རང་གིས་གཙོད་པ་ལས་བོད་འདི་བྱུང་ཁབ་གཞན་
 སུ་འདྲ་ཞིག་གི་མངའ་འོག་དུ་མེད། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ས་མཆམས་ལ་མཉམ་འབྲེལ་
 བྱིས་སྤང་འདོམས་བྱེད་མཁན་མེད་པར་ས་གནས་སོ་སོའི་ཐོན་པོན་སོ་སོ་ནས་རང་སྤང་
 བུས་དེ་ཐོན་ཀྱི་ཡོད། བོད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༠༠ ལོ་ཙམ་དུ་བོད་
 ཀྱི་བྱང་ཤར་དང་། ལྷ་བ་བྱང་སོགས་ཀྱི་ས་མཆམས་ཡས་མས་སུ་སྐབ་པོ་ཇིང་གི་སེ་ཁང་གི་
 དལ་པོའི་དབྱང་གཤམ་སྤེལ་ས། དེ་རིས་མེ་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༠༡ ལོར་བོད་ནང་སྐབ་པོའི་
 དམག་དབྱང་བཤམས་དེ་རྟོར་དམག་གིས་ས་སྤང་གོལ་ལན་སྤྱོད་མཁན་བོད་མི་ཁྲི་སྟོང་
 མང་པོ་ཉེ་ཉེ་ལམ་དུ་བཅད། དབུས་གཙང་ནས་དེ་ན་གསུམ་དང་། བོད་མའི་ཟས་གས་སྤྱོ་
 ལྷགས་སོགས་སྤྱོ་དངོས་མང་པོ་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས། ལྷགས་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༠༠ ལོར་སྤང་
 ཡང་གོ་དན་བྱིས་སྟོན་པོ་དོར་རྟ་ནག་པོས་སྤྱོ་ཁྲིད་པའི་སྐབ་དམག་ཁྲི་ཙེ་གསུམ་སོགས་སྤྱོ་
 བརྒྱད་བོད་དུ་འབྱོར། བོད་མི་མཐོང་ཆད་གསོད་པ་དང་། བྱུང་ལྷ་ཁང་སོགས་མིས་
 བསྐྱེད་ས། དུ་སྤྱོང་ལ་ཡང་གཙོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། སེ་སྟོན་སོགས་བཅུན་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་
 བསད་པ་སོགས་བོད་མི་དམངས་རྣམས་རྟོར་བཅན་འཇུལ་དམག་གིས་གསོད་བཟུངས་
 བཅོམ་འཕྲོག་བྱེད་པའི་མནར་གཙོད་ཆད་མེད་ལྟོང་དགོས་བྱུང་བ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་
 ཐེར་བྱུང་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དང་། དེ་བ་དམར་གསར་རྩིང་སོགས་ནང་
 གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ལྷ་བྱུང་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་དབྱེད་ཀྱི་བྱུང་

མོའི་སྒྲི་དབྱངས་ནང་། ལྷ་ཐག་སས་བྱས་ཏྲ་དམག་བོད་དུ་ཡོང་། ངན་སོང་ཟེར་ཡང་དེ་
 འདྲའི་སྐྱལ་བཟུལ་མེད། ཅེས་གནད་དུ་འཕྱགས་པའི་ལུང་འདྲིན་གྱིས་སྐབས་དེར་བོད་པ་
 རྣམས་ཏྲ་དམག་བཙན་འཇུལ་པའི་ཁྲལ་དྲི་བྲོ་བའི་སྐྱལ་བཟུལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་
 ཟུངས་དགོས་ཕྱང་བ་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དེ་དག་གིས་བོད་
 སོག་འབྲེལ་བའི་འབྲུང་གྱི་ན་གསལ་པོར་མཚོན། བོད་རང་དབང་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་
 གནས་པའི་དུས་དེར་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་ཅིག་གིས་དྲག་དཔུང་བཤམས་པ་དེ་ནི་བཙན་
 འཇུལ་གྱི་ཕྱོད་ཅིག་མིན་ན་འབྲེལ་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱེད། རྒྱ་དམར་གྱིས་སོག་དམག་བོད་
 དུ་བཤམས་ནས་མི་གསོད་ཁྲག་སྦྱོར་གྱི་བཙན་འཇུལ་བྱས་པ་ནས་བཟུངས་བོད་འདྲི་རྒྱའི་
 མངའ་འོག་དུ་འདྲུད་གོས་པའི་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་དེ་ནི་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་སར་
 བཙན་འཇུལ་བྱས་པ་དང་བདེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཤིང་འབྲུག་གྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སོག་པོ་གོ་དན་གྱིས་ས་པར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་ལ་མཁས་
 ཤིང་སྟན་བླགས་ཆེ་བ་གསེར་ཏེ་གསེར་ཡིག་པ་ཆེད་གདོང་བྱས་ནས་ཁོང་ཏྲ་ཡུལ་དུ་ཁྱ་
 བཙུགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས། མེ་ལུག་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ས་པར་ཏྲ་ཡུལ་དུ་ཞབས་
 སོར་འཁོད་ཆེས་བོད་དབུས་གཙང་མངའ་རིས་བཙས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོན་
 མཚོད་རྣམས་ལ་སྤྱིངས་པའི་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་གནང་། ས་པར་ཏྲ་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཆེས་ཀྱི་
 མཇེད་པ་བྱུར་ཙམ་བཞོད་ནས་གཙོ་དོན་ཏྲ་པ་དྲག་ཤུགས་ཆེ་ཆུལ་དང་། བོད་ཕྱོགས་
 རྣམས་འབྲོ་བཟོ་སྤྱོད་མཁས་མ་ཕྱང་ན་བཙན་འཇུལ་པའི་གདོར་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡོད་དོགས་
 ཀྱིས་ཁོང་ཉིད་མཇེད་དཀའ་དང་དངངས་སྒྲག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཞུན། དཔེར་ན། སྤྱིངས་
 ཡིག་ནང་འཁོད་དོན། སྐབས་དོན་ཏྲ་འདྲིའི་དམག་གི་གྲངས་ལས་འདས། འཇམ་བུའི་
 སྤྱིང་ཐམས་ཅད་ཁོང་གི་མངའ་རིས་སུ་འཇུག་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་ཅིག་འདུག ཁོ་རང་དང་
 མཐུན་པ་ཚོ་སྤྱིད་སྐྱལ་ཁོང་དང་མཉམ་པར་བྱེད། ཁོང་ལ་ཞི་ཐག་པས་གང་ཟེར་བ་ལ་མ་

ཉན་ནང་བལྟས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་མིང་གིས་མི་ཚེས་ལ་རྟིང་བཟླས་པར་བྱེད་པ་ཅིག་འདུག
 ཅས་དང་། འདི་ནས་མར་ངོ་བལྟས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདབ་ནོར་ལོགས་པོ་མ་བྱས་པ་དང་།
 སློམ་གདང་པ་ཀུན་ལ་དམག་བརྒྱབ་ནས་མི་ནོར་ཐམས་ཅད་གདོར་བ་དེ་བྱིད་ནམས་ཀྱིས་
 ཐོས་ཏེ་མཆིས། དམག་རྒྱབ་པ་དེ་ཆོ་ཡུལ་བཙན། མི་དཔལ། དམག་མང་། བོ་ཆ་སྟ་
 ཞིང་མདའ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐུབ་དུ་རེ་བྱས་པས་བཟླས་འདུག ཅས་ནོར་དམག་
 ཏུག་ཏུགས་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་དངོས་ལ་བཟུམས་པ། སྤྱིང་ཇི་མེད་པ། བོད་ཀྱི་ཏུག་ཏུགས་
 ཀྱིས་གནས་སྐབས་ནོན་ཐབས་བྱལ་བས་རེ་ཞིག་བཟོད་སྒྲིམ་བྱིས་བཟོན་མ་བྱས་ན་བོད་
 ཀྱིས་ངས་རྒྱས་བསྐྱན་པ་དང་། བོད་མིའི་ཆོ་སྟོན་རྒྱ་ནོར་སོགས་ལ་ཆག་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ཡོང་
 བའི་གསང་བར་གནང་། ལུག་གིས་དེའི་མཇུག་དུ། ཇིང་ལ་ལོགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ང་ལ་
 འཕྱོད་པ་མེད་ཅེས་སྒྲིམ་བྱ་ཆེན་པོས་བོད་སྤྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་བདེ་སྤྱག་སྤང་མེད་དུ་
 འཇོག་པའི་དགོངས་པ་མཆོན་པ་མ་ཟད། ཉོར་བྱིས་ས་པར་མཆོག་ལ་དངོས་སྟུ་མཁས་
 མཁས་བྱས་བྱས་ཇི་ལྟར་ཞུས་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་ཁོང་རང་ཉིད་མི་གདོར་ཉར་བ་གསལ་
 ལེར་གཟེགས་ཡོད། མདོར་ན་སྤྱིངས་ཡིག་དེའི་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་ཉོར་ལ་ཆེ་
 བསྟོད་ཀྱི་གསང་རས་གིག་གཡོགས་ནས་དོན་ངོ་མར་ཉོར་དམག་བཙན་འཇུལ་གྱི་གདུམ་
 སྤྱིད་ལ་རེ་ཞིག་གཡོལ་མཁས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱང་གཞན་དབང་དུ་
 ཐུར་པའི་བདེ་གནང་ཡོད། ལུགས་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༡ ལོར་ས་པར་མཆོག་རང་ཡུལ་དུ་
 མ་ཐེབས་གོང་སོག་ཡུལ་ལིང་ཀའུ་ཐོང་བྱིར་དུ་དགོངས་པ་ཇོགས། ལྷ་གཞུང་གིས་ཉོར་
 དམག་གིས་བོད་ལ་བཙན་འཇུལ་དམག་དྲངས་པ་ལྷུ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་བོད་ཁམས་རྒྱ་
 འོག་དུ་འདུ་དགོས་པར་འབྲེལ་བཤད་བྱས་ན་དུས་དེར་ཉོར་ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོ་དང་། ཨོ་
 བོ་དཔེ། བོ་དན། ཀུབ་ལའི་ཁྲུང་ངམ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་དབང་ལ་དཔུང་འཇུག་གིས་འཇུང་པར་དང་། ཀོ་རི་ཡ། ལུ་རུ་སུའུ། ཨོ་

རག་སོགས་ཕྱུ་ཁབ་གཞན་ལ་བཅན་འཇུག་ཕྱས་ནས་ཡོ་རོབ་དང་ཨི་ཤ་ཡ་དཀྱིལ་མའི་
 ས་ཆ་མང་པོ་བཟུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་མངའ་འོག་འདུས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཉེ་
 གོ་དན་ཁང་གིས་ས་པར་ཀྱན་དགའ་ཕྱུ་མཚན་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མཚན་ཡོན་གྱི་
 འབྲེལ་ལམ་བཅུགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་ཁོང་ལ་གནོན་ཤུགས་སྤྲད་དེ་ས་པར་
 བརྒྱད་པོད་ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་རེ་བཅངས། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱང་པར་ཆེན་རེན་པོ་ཆེ་
 དང་། ང་པོད་པེ་ཅིན་དུ་བཀག་ཉར་དང་། པོད་མི་ཁག་ཅིག་བཀོལ་སྤྱོད་ཕྱས་ཏེ་ཁོ་ཆར་
 སྤྱོད་ཀྱི་གཏའ་གནོན་མགོ་བཅུགས་མི་ཐུབ་པ་བཟང་ནས་ཕྱི་མའི་ངག་ཆབ་པ་བྱེད་བཅུག་
 མེ་པོད་མི་དམངས་ལ་དབང་སྐྱར་དང་། འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་མགོ་སྐོར་གཏོང་བའི་
 ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་གཅིག་དུ་སྒྲུང་ངོ་།

སོག་པོ་གོ་དན་འདས་ཆེས་ཀྱབ་ལའི་ཁྲུང་ངམ་སེ་ཆེན་ཉན་ཕྱུ་སར་འཁོད།
 ཁོ་པས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་སློབ་ཤིང་ཕྱུ་མཚན་སྒྲུ་མར་བསྟེན། ས་སྐྱ་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དབང་ལན་གསུམ་ཞུས་པས་ཀྱབ་ལའི་ཁྲུང་འཕགས་པའི་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཉན་ལ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། འཕགས་པ་མཆོག་གིས་པོད་ཆོལ་ཁ་
 གསུམ་ལ་དབང་སྐྱར་བདག་དབང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་རོགས་ཞུས། དེ་ནི་ཀྱབ་ལའི་ཁྲུང་གིས་
 འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ལ་དབང་ཡོན་དུ་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡུལ་གྲིས་པའི་དོན་དེ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་སོག་པོའི་ཕྱུ་པོས་ཕྱེས་སུ་འཕགས་པ་རེན་པོ་ཆེར་འཇའ་ས་ཕུ་རྟིག་
 མ་གྲིས་པ་དང་། བན་དེ་ཤིང་བསྐྱེད་མ་གྲིས་པའི་འཇའ་ས་ཡུལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དོན་
 ལས་འདྲི་སོག་མཚན་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གསལ་པོར་མཚན་པ་བྱས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་སོག་དམག་པོད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། པོད་སོག་མཚན་ཡོན་འབྲེལ་ལམ་ཆགས་པ། དེ་
 དག་ཁ་ལ་འབྱེར་ནས་ཕྱི་མི་པོད་ཀྱི་བདག་པོར་འདྲོད་ན། འཇམ་སྒྲིང་དམག་ཆེན་གཉིས་
 པའི་སྐབས་འཇའ་པན་བྱིས་ཕྱི་ས་ཁོངས་མང་ཆེ་བར་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་དང་།

དཔལ་འབྱོར་གང་ཐད་དབང་སྒྱུར་བྱས་པ་མ་ཟད། རྒྱུ་འབྱོར་གར་ས་ཁལ་དུ་འཇུག་པའི་
 བྱི་སྲིད་འཛིན་རྟེན་གཞི་བཙུགས་པ་དང་། བཟོ་བྲུ་དང་། སློབ་བྲུ་སོགས་གཉིས་ནས་འཇུག་
 པའི་བྱི་དབང་འོག་བསྐྱས་པ་དེ་ཡང་དྲང་བདེན་བྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་དང་། ཁལ་དེའི་བདག་པོ་
 འཇུག་པའི་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྐྱབས་རང་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་ ༡༥༠༠ ལོ་
 ནས་ ༡༩༡༩ ལོ་ཡས་མས་བར་འཇུག་པའི་དང་། ལྷ་རྩ་སྤྱི་དབྱེད་འོག་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་
 བཙུན་གྱི་མནལ་འབྲེལ་དམག་དཔུང་གིས་རྒྱ་ནག་གི་ས་སྤེལ་པོ་བཟུངས་སྟེ་རྒྱ་ཡུལ་འདི་
 ཉིད་མི་སེར་སྤྱེལ་ཡུལ་ལམ། མི་སེར་སྤྱེལ་ཡུལ་བྱེད་ཙམ་དུ་བསྒྱུར་དེ་རྒྱ་ནམས་བྱན་དུ་
 བཞོལ་བའི་བཙན་འཇུག་བྱི་བྱ་སྤྱོད་དེ་ཡང་ལུགས་མཐུན་ཞིག་དང་། རྒྱུ་འབྱོར་ཆ་རྒྱམས་
 གྲང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་ལ་དབང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་
 རང་གི་ས་ཆར་དམག་དྲངས་པ་ལ་བཙན་འཇུག་བྱི་དཔུང་འཇུག་བྱས་བྱུང་ཞེས་སྟབས་སྟངས་
 ཚོད་མེད་ལྷག་པ་དང་། སོག་པོ་དང་། རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་སར་དམག་དྲངས་དེ་
 བོད་མི་གསོད་བཟུངས་དང་། བོད་ཡུལ་གཏོར་བཙོན་བྱས་པ་དེ་དྲང་བདེན་དང་ལོ་རྒྱུས་
 གྱི་འཕྲེལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རེད་ཅེས་ཏམ་ཙོད་བྱེད་པ་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ།
 བོད་གསལ་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་མི་འཚོ་གནས་མ་ཐུབ་པའམ། རང་མགོ་མ་
 ཐོན་པར་བརྟེན་ནས་སོག་དམག་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་མ་ཡིན་པར་སོག་པོའི་དམག་
 དཔུང་གིས་བོད་ལ་བཙན་འཇུག་བྱས་པ་དང་། ས་པར་དང་། ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རང་
 འབྲུལ་གྱིས་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་མགོ་བདུགས་པ་མ་ཡིན་པར། ཏོར་རྒྱལ་པོས་ལྷ་
 བཙུགས་ཀྱིས་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་དེ་ཕྱིས་མཚོད་ཡོན་བྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ངོ་མ་གཤིས་ཐུབ། རྒྱ་མིས་ས་སྤྱི་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་སོག་པོར་མགོ་བདུགས་དེ་དེ་ནས་
 བཟུངས་བོད་འདི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་བྱུར་པ་རེད་ཟེར་བ་ནི་རིག་པ་དང་
 འགལ་བ་སྟེ། གཅིག་ནས་ས་པར་མཚོག་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་ཐུབ་མཐའ་ཁག་

བེ་ནང་ནས་ས་སྐྱའི་ཚེས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ཁོང་ལ་བོད་སྤྱིའི་ཚབ་གནང་
 རྒྱུའི་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་བོད་ཡུལ་སོག་པོར་འབྱུང་ག་ལ་གེས། བཞེས་
 ནས་ས་པར་འཛོལ་བཞུགས་སྐབས་ཡོན་ལྷན་རབས་བཅུགས་མེད། དེས་ན། རྗེ་བོད་
 ཡུལ་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་ལྷན་ཁབ་དུ་གནས་བཞིན་དུ་སོག་དམག་བོད་དུ་བཤམས་
 ནས་མི་གསོད་ཁག་སྤྱོད་གྱི་བཅན་འཇུག་བྱས་པ་བརྒྱད་བོད་ལྷན་ལ་དབང་བ་ཡིན་ཟེར་
 བ་དང་། ས་པར་དབང་གེད་ཀྱིས་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ། ཚེས་ལྷུལ་འཕགས་པ་
 དང་ཀུལ་ལའི་ཁྲུང་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་འདི་ཡོན་
 ལྷན་རབས་ནས་བཟུངས་ལྷན་མེད་མངའ་ཁོངས་སུ་བྱུར་པ་རེད་ཟེར་ན། ལྷན་ཁབ་ཆེ་བས་
 རྒྱུང་བར་བཅན་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཁབ་ལྗོངས་ཆེ་བས་དཔྱད་གེད་ཀྱིས་ལྷན་ཁབ་
 རྒྱུང་བའི་ནང་སྲིད་ལ་ཐེངས་བྱས་ཏེ་རང་འོག་འཇུག་ཐབས་བྱེད་པ་སོགས་བཅན་འཇུག་
 ལྷན་བཞེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ནམ།

གསུམ་པ། བོད་བྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར།

བོད་ཀྱི་སྲིད་པ་ཆགས་པ་ནས་བྱུང་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོའི་བར་དང་། དེ་རྗེས་
 གཉའ་ཁྲིའི་གདུང་བྱུང་ཀྱི་བོད་བྱུང་ཟིམ་བྱང་དང་། མཐར་བྱུང་བྱུང་ཞིག་ཟླེ་སེལ་བྱས་
 འཁོར་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་སོང་རྗེས་ས་སྐྱ་པས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་
 པའི་བར་བོད་ས་བོད་མིས་བཟུངས་ཟླེ་བདག་དབང་སྤྱད་པ་མ་ཟད། ས་སྐྱ་པའི་རྗེས་སྐྱ་
 ཕག་བྱ་དང་། རིན་སྲུངས། གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་དབང་བསྐྱར། དེ་རྗེས་
 ལྷུལ་མཆོག་ལ་པ་ཆེན་པོས་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་བྱི་སྲིད་
 དབང་བཙུགས་གནང་བ་ནས་ ༡༩༥༩ ལོར་བྱ་གུང་ཡུན་ཏང་གིས་བོད་ས་བཅན་བཟུང་མ་
 བྱས་བར་ལྷུལ་བ་ཟིམ་བྱོན་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ན་ཟིམ་བྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་བདག་གིས་
 བཟུངས་ཏེ་བོད་ཁམས་རང་དབང་གི་བྱུང་ཁབ་བསྟོན་མེད་ཅིག་དུ་གནས་ལུས་ཡིན་པ་བོད་
 དང་བྱུང་སྲིད་ལོ་བཞི་དེ་བཟེར་ཆང་མས་དཔང་པོ་བྱས་ཡོད། བོད་དང་བྱ་ནག་བྱུང་ཁབ་
 གཉིས་པོ་མཆོད་ཡོན་བྱི་འབྲེལ་བའི་མང་གཞིའི་ཐོག་ཁྲིམ་མཆོས་བྱུང་ཁབ་སྲི་མཆུངས་
 དང་འདྲ་བར་སྐབས་འེ་ཕན་ཚུན་གྲོལ་འཛིངས་དང་། སྐབས་འེ་ཕན་ཚུན་རོགས་སྤོང་
 བྱས་པའང་ཡོད། དཔེར་ན། ལོ་བཞི་ཐོག་སོག་པོས་བྱུང་ཁབ་ཁྲིམ་སྐབས་བྱ་ནག་གོང་
 མས་སོག་པོས་བོད་ཀྱི་སྐྱ་ཆེན་ལྷུལ་བ་ཟིམ་པོ་ཆེར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དད་བྱས་དཔག་མེད་
 བྱིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུལ་བ་ཟིམ་པོ་ཆེ་བཟུང་སོག་པོས་བྱུང་ཁབ་བསྟན་བཅེར་
 མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གཏོང་བ་དང་། བོར་བོད་དམག་འབྲུག་སྐབས་བྱའི་གོང་མས་བོད་
 བྱ་མཆོད་ཡོན་བྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་བོད་འདི་བྱ་མིའི་ཁྲིམ་མཆོས་བྱུང་ཁབ་ལ་བརྟེན་དེ་ལ་
 བདེ་འཇགས་མ་བྱུང་ན་རང་ཉིད་ལའང་མི་བདེ་བ་བྱུང་དོགས་སོགས་ཀྱི་དཔོན་པ་གནད་
 ཆེན་ལ་བསམས་ནས་དམག་རོགས་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཟིན། འོན་ཀྱང་བྱ་མིས་བོར་བོད་

དམག་འབྲུག་སྐབས་ཀྱི་ནག་གིས་བོད་དྲུ་དམག་རྒྱལ་བཏང་བ་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་
 ནས་བོད་ཀྱི་ཁོངས་ཡིན་པའི་འབྲུལ་བཤད་བྱིད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་ཙམ་མིང་།
 འཇམ་སྒྲིང་ཉི་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཡན་ཚུན་དམག་རྒྱལ་གཏོང་རེས་བྱིད་པ་ལྷ་བར་ཕྱི་
 གསུམ་དུ་མཐོང་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་མི་གུང་ཕྱན་ཏང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ ༡༩༥༠
 ལོ་ནས་ ༡༩༥༣ ལོ་བར་གོ་རིམ་ལྗོངས་གཡུལ་འབྲེད་སྐབས་བྱང་མར་གོ་མཚན་
 དང་། དམག་རྒྱལ་མོན་ཆེན་བཏང་ཡོད་པས་གོ་རིམ་བྱང་མ་རྒྱུ་ལོག་ཡིན་ཟེར་བ་
 ཞི་རེད། ༡༩༥༥ ལོར་ཨུ་རུ་སུས་རྒྱ་ནག་ལ་དམག་རྒྱལ་འཛུགས་ཆེན་བཏང་སྟེ་
 རྒྱའི་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་གྱི་འཇམ་པན་དམག་གཏོར་ཏེ་ཁུལ་དེའི་མི་དམངས་བཅན་
 འཇུལ་དམག་གི་འཛིག་པ་ལས་བསྐྱབས་ཡོད་ཀྱང་ས་ཁུལ་དེ་དག་ཨུ་རུ་སུའི་ས་
 ཁོངས་ཡིན་ཟེར་ཐབས་མིད་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དོན་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད། གཞན་
 ཡང་བོད་དབྱིན་འབྲུག་ཟིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རགས་ཙམ་བལྟས་ན་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་
 ལྷུ་བས་གསལ་བ་མཐོང་བུ། ༡༩༩༩ ལོར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་གིས་ལུང་བྱར་ལ་
 དཔུང་འཇུག་དང་། ༡༩༠༩ ལོར་གམ་འབྲས་མཐའ་མཚམས་སུ་དཔུང་འཇུག་བྱས་
 པ་ ༡༩༠༥ ལོར་དབྱིན་དམག་གིས་ལྷ་སར་དཔུང་འཇུག་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་གཡུལ་
 འབྲེད་རིམ་པའི་ནང་རྒྱལ་ཁོངས་རྒྱ་ནག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མི་གཅིག་ཀྱང་དབྱིན་འགོག་
 དམག་འཐབ་ནང་ཞུགས་མིད་ལ། བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མས་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་
 ཁོངས་སུ་བཞག་སྟེ་དམག་སྐུལ་གནང་བ་མིང་། ༡༩༩༩ ལོ་ནས་ ༡༩༠༥ ལོ་
 བར་དབྱིན་ཇིས་བོད་ལ་བཅན་འཇུལ་དཔུང་འཇུག་རིམ་པར་བྱིད་སྐབས་མན་ཆེན་
 གོང་མས་བོད་ལ་དམག་རྒྱལ་གང་ཡང་མ་བཏང་བ་མ་ཟད། བོད་སྤྱི་ཞུས་བན་
 ནས་བོད་དབྱིན་གཡུལ་འབྲེད་བྱིད་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་མིད་ཀྱི་སྤྱོད་འབང་ཞིག་བཅངས་
 ཏི་ ༡༩༠༥ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༣༣ ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་བཅན་འཇུལ་

ཡོད།) བནད་དོན་དེ་དག་གིས་ཆེད་གོང་མ་རུལ་སྤངས་སུ་བྱུང་ནས་བོད་ལ་དབྱིན་
འགོག་དམག་རོགས་གཏོང་བའི་རྒྱ་པ་མེད་ཟེར་བའི་རྒྱ་གདམ་གྱིས་མཐེལ་བརྟོལ་པ་
རེད།

ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་སོག་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་བའི་མིག་ལྟོས་དེར་བྱའི་གོང་མ་རེམ་
བྱུང་གིས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གོང་མ་སོ་སོའི་བྱ་བསྐྱེད་རེད་ལུགས་ཀྱི་འདོད་རྒྱུས་
ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བར་གཞིགས་ནས་བོད་ལ་ཉམ་སེམས་འཆང་ཚུལ་ཡང་གཅིག་བྱུང་མིན།
དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༡ ལོར་མན་ཁྲ་གོང་མ་གཡུང་གྱི་དུས་སུ་བོད་ཐོད་ཨམ་བན་གིས་
པའི་བྱ་མའི་གཞུང་ཆབ་ཅིག་བཅུགས་དེ་ཡུལ་གི་བྱ་བ་རྩ་ཆོག་གིས་ནས་གོ་སྐབས་
བྱུང་འཕལ་བོད་གཞུང་དང་། བོད་མི་དམངས་ལ་འཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་རི་སྟོད་བཅས་ཉེ་
ཉམ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ནང་སྤྱིད་ལ་ཐེ་རྒྱས་གང་ཐུབ་བྱས་ཀྱང་། བོད་རང་བཙན་བྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོར་འབྱུར་བ་གཏོང་ཐུབ་མེད། བྱ་བྱལ་གཡུང་གྱི་ནི་གདུམ་དྲག་ཆེ་ལ་འདོད་
རྒྱུས་ཅན་གིས་ཡོན་པ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་
ལྔ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་བྱ་ནག་ནི་ཁྱིམ་མཆེས་བྱལ་ཁབ་ཅིག་དང་། བོད་བྱ་གཉིས་མཆོད་
ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གིས་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས། བོད་མི་མཆོག་དམན་བར་
གསུམ་གྱི་ཁྱོད་དུ་བོད་དང་བྱ་ནག་བྱལ་ཁབ་གཅིག་རེད་སྟེ་མ་ལཁན་གཏན་ནས་མེད། བོད་
ཀྱི་སྤྱུལ་ཆེ་ཁབ་དང་། སྤྱུ་དྲག་ཆོས་ཀྱང་བྱ་ནག་གོང་མར་ཡོན་བདག་འབའ་གིས་གེ་འདྲ་
གིས་འཛིན་གྱི་ཡོད། བྱ་ནག་གོང་མས་བོད་འདི་བྱལ་སྤང་སྟོབས་ཤུགས་ཞན་པ་དང་། ས་
བྱ་ཆེ་ལ་ཐོན་ཁུངས་བཟང་བ། མི་འཕོར་ཉུང་བ་སོགས་ལ་བསམས་དེ་སྐབས་འེ་བོད་བྱ་
མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བརྒྱད་བོད་ས་བཟང་རྒྱུས་བཅངས་ཀྱང་དོན་འབྲས་སྤྲོན་པ་
གིས་གཏན་ནས་བྱུང་མེད། འོན་ཀྱང་། བྱ་མི་བྱང་ཁྲ་ཏང་གིས་དེ་ལྟའི་གོང་མ་རེ་
འགའི་བྱ་བསྐྱེད་རེད་ལུགས་ཀྱི་ཉམ་སེམས་དང་། ལྷག་དོན་བོད་བྱ་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་

བའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཕྱི་མཛུགས་པོ་ཉ་མང་གས་རེས་དང་། རྟོན་འབྲུལ་ཁྱེ་རེས། རྩ་
 རྟེན་གོང་མས་ལྟུལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྤྱུལ་ཆེ་ཁག་ལ་མངའ་བའི་བཀྲར་
 བསྐྱེད་དང་ཆེ་བསྐྱེད་ལྟ་མཚན་དུ་ཆོ་ལོ་དང་། ཐམ་ག་ཡུལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བདགས་དེ་བོད་
 རྩ་ཁོངས་ཡིན་པའི་གཞི་འཛིན་ས་བྱེད་པ་ནི་གཞན་དུ་དཔོན་བྱོལ་ཁུངས་ལུང་གདན་ནས་
 མེད་པ་ཞིག་རེད། སོག་པོ་དང་། རྩ་རྟེན་གོང་མས་ལྟུལ་བ་བོད་ཀྱི་སྤྱུལ་འགའ་རེ་
 དང་། ལྟུལ་བ་རེན་པོ་ཆེར་ཡུལ་བའི་ཐམ་ག་དང་། འཇའ་ས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ཐོག་དུ་
 བོད་རྩ་གོང་འོག་གསལ། བཅེག་འོག་བཅེག་འདུས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་མཚན་པ་བཅེག་ཀྱང་མེད་
 པར་ཆོས་ལུགས་ནས་ཆེ་བསྐྱེད་ལྟས་པ་ག་སྟག་ཡིན། དཔེར་ན། ལྷགས་དྲ་ ༡༣༧༠
 ལོར་སེ་ཆེན་དཀ་བྱིས་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་ཡུལ་བའི་གཡང་གྱི་འོ་ཐམ་གའི་ཁ་ཡིག་དུ།
 བན་མ་བྱེ་འོག་ས་ཡི་སྤྱང་ན་རྩ་བར་ལྟ་ཡི་སྟམ་པོ། སྤྱུལ་པའི་སངས་རྒྱས། ཡི་གེ་ཙམ་མི།
 རྒྱལ་ཁམས་འཇགས་སུ་འཇུག་པ་པོ། བན་མ་ལྟ་རིག་པའི་བཀྲ་ཏི་དྲ་འཕགས་པ་དེ་བྱི།
 ཞེས་གསལ། ༡༤༠༧ ལོར་རྩ་རྟེན་དུ་མེད་རྒྱལ་པོས་ཀམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནན་
 ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་དེ་རྩ་རྒྱལ་བྱི་ཡཔ་ཡུམ་གཤེགས་པའི་འདས་མཚན་གནང་བས་ཁོང་
 ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམས་པ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་
 དབང་ཕུག་གི་སངས་རྒྱས། ཞེས་པའི་མཚན་བསྐྱེད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེན་ཆེན་
 ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་འཇའ་ས་ཤེལ་དམ་བྱེ་ཆེ་བསྐྱེད་ཡུལ། (དེ་རྣམས་ཆོས་ཆེ་ཀམ་པ་སྤྱུ་
 འབྲིང་རིམ་བྱོན་བྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས་དཔག་བསམ་ཁྱིཾ་ཤིང་ཤོག་བྲངས་ ༡༡༠ ལ་
 བསལ།) ས་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༠༥ ལོར་རྩ་རྟེན་དུ་མེད་རྒྱལ་པོས་འབྲུལ་བ་དང་གདན་ལྷན་
 བསེར་ཡིག་དང་བཅས་པོ་ཉ་ཐེངས་འགའ་ཆེད་གདོང་གིས་ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྩ་ཡུལ་དུ་
 བདན་འདྲན་ལྟས་ཀྱང་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཞལ་བཞེས་གདན་ནས་མ་མཛད། སྐབས་དེའི་རྒྱུའི་
 བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་བྱི་ཁྱིམས་ལུགས་སལ། སྤྱི་ཆོགས་ལམ་ལུགས་ནས་བཤོད་

20

བནས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་བཀའ་ལུང་བནམ་འོག་གི་སྒྲིམ་པ་ཐོག་ཅན་པ་གཅིག་
 ཏུ་བྱུང་པ་འབྱུང་མེད་དེ་ཆེ་འཆང་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིམ་ཞེས་པའི་ཆེ་བསྟོན་དང་། ཁ་རིས་སྤྱུ་
 རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་ཞི་བ་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་ཆེན་ཁྲོན་ལ་སངས་རྒྱུ་བསྟན་པའི་མངའ་
 བདག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཆེ་འཆང་ཏུ་ལའི་སྒྲིམ་ཞེས་འཁོད་པའི་གསེར་ཐམ་ཞིག་
 ཕུལ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་བོད་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༧ ལོར་གོང་མ་གཤམ་གྱིས་
 ལྟུལ་བ་སྒྲིམ་འཕྲིང་བདུན་པ་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་ཐམ་གའི་ཁ་རིས་སྤྱུ་ རུབ་ཕྱོགས་མཆོག་
 ཏུ་དགེ་བའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་དབང་ས་སྟོང་གི་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་བཟླ་དེ་ར་ཏུ་ལའི་སྒྲིམ་འི་ཐམ་ག་ཞེས་གསལ། ༡༧༠༥ ལོར་ལྟུལ་བ་སྒྲིམ་འཕྲིང་བཅུ་
 བསྟམ་པར་རྒྱུ་འཕྲིང་མ་གོང་ཞུས་ཀྱིས། རུབ་ཕྱོགས་སྟོང་ཆེ་པོ་སྒྲིམ་བྱ་སངས་རྒྱུ་
 ཞེས་འཁོད་པའི་གསེར་པང་ཞིག་ཕུལ། མདོ་ར་ན། རྒྱ་སོག་གི་རྒྱལ་པོས་ལྟུལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་བོད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པའི་གཙུག་
 རྒྱུ་ལ་བྱུང་བཀྱུར་ནས། ཐམ་གའམ། ཆེ་བསྟོན་ཞུ་བའི་ནང་དོན་དེ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་
 མཚན་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མཚོན་པ་ལས། བོད་རྒྱུ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་མཚོན་
 ཏུགས་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱ་མའི་གཡོ་གཏམ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ར་འཕྲོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་
 ཡོད། བོད་ཡོངས་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་ཐམ་ག་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་རིམ་བྱུང་
 སོ་སོས་ཕྱག་བཞེས་མཇེད་པའི་ཐམ་ག་རྣམས་ཡིན། ལྟུལ་བ་རིམ་བྱུང་གིས་བོད་ཀྱི་
 ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གནང་བ་ནས་བཟུངས་སྤྱུག་དམ་ཞེས་སྒྲིམ་ཐམ་བཤེད་སྟོན་
 བནང་བ་དང་། ལྟུལ་བ་སྒྲིམ་འཕྲིང་བདུན་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་གཤམ་ལ་བསྟུལ་བའི་ཐམ་ག་
 ཁ་རིས་སྤྱུ་བདེ་སྦྱིད་ཅེས་བཞོས་པ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་བཟུངས་བོད་གཞུང་
 བཀའ་གཤམ་གིས་སྟོན་པའི་ཐམ་ག་ཡིན། དེ་ཆེས་བཀའ་གཤམ་གིས་ཁ་རིས་དེའི་ཐམ་ག་འདྲ་
 བཅིག་བཟོས་པ་དེ་མདོ་སྤྱི་སོགས་བཀའ་སྟོན་རྣམས་ཕྱོགས་མེད་སྐབས་སྟོན་པའི་ཞི་དྲག་

22

སྒྲིང་ག་ཆགས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀར་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིང་དབང་སྒྲིང་གསལ་སྒྲིང་སྒྲིང་པའི་
 དེབ་ཤོག་བྲངས་ ༡༩ དང་ ༢༠ རང་གསལ་) སྒྲིང་གི་ནང་དོན་ལ་འབྲེལ་བཤད་རི་
 ལྟར་བྱེད།] ཡང་ཕྱ་གཞུང་གིས་དུ་ལའི་སྒྲིང་མའི་ཡང་སྒྲིང་དོས་འཛིན་ཞུ་སྒྲིང་གསལ་
 བུམ་དཀྱུག་དཔོན་པ་དེ་ཕྱ་ནག་གོང་མར་དུ་ལའི་སྒྲིང་མའི་ཡང་སྒྲིང་བསྒྲིང་བཞག་ཞུ་བའི་
 དབང་ཆ་དང་ཡོད་པའི་དབང་དཀྱུག་ཡིན་ཟེལ། རྩ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་དེམ་བྱུང་གི་
 ཡང་སྒྲིང་ཅན་གཅོད་ཞུ་བའི་བྱེད་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་བོད་གཞུང་རང་གིས་བསྒྲིང་བསྒྲིང་ཏེ་ཐག་
 གཅོད་པ་དང་། གསལ་བུམ་དཀྱུག་པ་དེ་ནི་ཡང་སྒྲིང་དོས་འཛིན་ཞུ་བའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་
 བྱེད་སྒྲིང་གསལ་ཤོག་ཡིན་པ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་ཕྱ་ནག་གོང་མར་ཡང་སྒྲིང་བསྒྲིང་གཞག་གི་སྒྲིང་
 ཆ་གོད་དབང་ངམ། ཐེ་ཐུས་སྒྲིང་མེད་པ་གསལ་བཤད་བུམ་ཡོད་ལ། ལར་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཡང་སྒྲིང་དོས་འཛིན་ཞུས་ཆད་ལ་གསལ་བུམ་དཀྱུག་དཔོན་པ་འང་མིན།
 དཔེར་ན། སྒྲིང་དང་པོ་ནས་བཅུད་པ་བར་དང་། ཐག་ཉེ་ས་ནས་བཞེད་ན་འབྱུང་བ་སྒྲིང་
 འབྲིང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། གལ་ཏེ་གསལ་བུམ་དཀྱུག་འདོན་
 དེ་ཕྱི་གོང་མའི་དབང་ཆ་ཡིན་ཟེལ་ན། གསལ་བུམ་མ་དཀྱུག་པར་དོས་འཛིན་ཞུས་པ་
 དེ་ཕྱ་ནག་གོང་མ་བཅི་མེད་དུ་བུར་པ་མིན་ན་ཅི།

བོད་ཐོད་ཨམ་བན་གྱིས་སྒྲིང་བསྒྲིང་པའི་བོད་གཞུང་ནང་ཁུལ་གྱི་འགལ་བའི་གོ་སྒྲིང་
 བཅུངས་ནས་ཤོག་ཁག་གཅིག་ལ་ཕྱབ་སྒྲིང་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་
 སྒྲིང་ལ་ལག་པ་ཕྱག་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བོད་ནང་ཁུལ་དཀྱིན་སྒྲིང་
 དཀྱུགས་ཤིང་བསྒྲིངས་ཏེ་ཕྱི་མོག་གཡོ་མདོན་དུ་འབུར་ཐབས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་
 ཡོད་ཀྱང་དོན་འབྲས་སྒྲིན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་ཁར་དཔོན་ངེས་ཀྱི་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་
 བན་བསད་པ་དང་། ཕྱ་མི་བོད་ནས་མཐར་སྒྲིང་བདང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་ཡོད།
 དཔེར་ན། ལྷགས་སྒྲིང་གི་ལོ་ ༡༧༥༠ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལྷ་ཐོད་ཨམ་

བན་དུ་ཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ལང་འབྱར་མེད་ནམ་རྒྱལ་ཤོག་བཞུངས་བྱས་པར་བདེན་པོད་མི་
 དམངས་ཁོང་ཁྲིའི་མི་ལྟེ་རབ་དུ་འབར་དེ་ཉིན་དེ་རང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་དུ་ཞིན་ཨམ་བན་ཉིས་
 ཅན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་ལྷ་ཚོད་རྒྱ་མི་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཅམ་ནང་ཅ་མེད་བཏང་།
 ༡༩༡༩ ལྟར་བོད་གཞུང་གིས་མན་ཐུའི་དཔོན་དམག་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ས་ནས་ཕྱིར་
 འབུད་བྱས། ས་སྐང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ལོའི་ཟླ་ ༧ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་བོད་གཞུང་གིས་
 གོ་མིན་དང་གོ་ལྷ་ཚོད་གཞུང་ཆབ་ཁང་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཤམ་པ་མ་ཟད།
 བོད་ཚོད་རྒྱ་མི་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་མཐར་སྐྱོད་བཏང་བ་སོགས་བོད་གཞུང་གིས་ཕྱི་
 རྒྱལ་བར་ཐིམས་གནོན་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཆང་ཡོད། ས་ཕག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་
 ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་དམར་བཅན་འཛུལ་པ་
 བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་གདོང་བའི་འོས་ལངས་བྱས། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་
 བོད་མི་དམངས་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་སྐྱོབ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བཅན་འཛུལ་པ་འཕྲོག་
 སྤེལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩེད་ཆེ་ཤོས་གིས་ཡིན།

ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་། ལུང་རིགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བོད་
 རྒྱའི་འབྲེལ་བར་བདེན་པ་བདེན་སྟབས་ཀྱི་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ན་བོད་རྒྱ་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་ཡིན་པ་
 ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་ ༡༩༧༡ ལྟར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་བཅུགས་པ་ནས་
 ༡༩༨༩ ལྟར་བར་གཞུང་གི་སྤྱི་འཇུག་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཕྱ་གང་ཞིག་ནང་རྒྱ་རིགས་དབང་
 འཇུག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། བོད་ཚོད་ཨམ་བན་ལ་ཆ་མཚན་ན་ཡང་བོད་གཞུང་གི་
 བཀའ་ཤམ་སོགས་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་ནང་ཚོས་སྤྱི་དབང་ཆ་འཇུག་པའི་
 བདན་ཐོབ་སྤྱ་ཅམ་མེད་པར། ཨམ་བན་ཆེ་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ཚོད་ཀྱི་ཡོད།
 ༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་སྤྱི་འཕྲེང་རྗེས་མས་ཚོས་སྤྱི་དབང་ལྷན་
 མ་བཞེས་བར་བོད་གཞུང་དང་། མི་དམངས་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་བསྐྱར་བཅུད་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་

བོད་མི་རང་ནས་བསྐྱོད་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཕྱི་གཞུང་གིས་བཟོད་པ་བཞིན་བོད་
ཕྱི་ཁོངས་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཕྱོད་ཨ་མ་བན་གྱིས་བོད་གཞུང་གི་སྲིད་དབང་བཟུངས་ཆོག་གི་
ཡོད་ན། ལྟུལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོ་མ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བོད་
ཕྱོད་ཨ་མ་བན་གྱི་ལག་དྲུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ད་དུང་ང་ཚོས་ཕྱི་དམར་ལ་དྲི་བ་འདོན་
ཕྱོགས་ལ། ཕྱི་དམར་གྱིས་བོད་ས་བཅན་བཟུངས་བྱས་ཤིང་བོད་མི་དམངས་ལ་གཉའ་
གནོན་བཟུ་གཞིག་གཏོང་མཁན་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་ཞེས་མིང་བཏགས་པའི་ནང་།
བོད་གཞུང་དང་། རྒྱ་དབྱེད་དགོན་མེ་བཅས་མ་གཏོགས་ཕྱི་ནས་ཡོད་མིང་། ཆིང་སྐབས་
ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་དང་། བོད་ཕྱོད་ཨ་མ་བན་གྱི་མིང་མ་བདོན་པ་དེ་རིགས་པ་དང་འགལ་
བ་མ་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་བོད་ཕྱི་ཁོག་ཡིན་ན་བོད་མི་དམངས་ལ་གཉའ་གནོན་བཟུ་གཞིག་
གཏོང་མཁན་གྱི་བྱེད་གཏེ་གཙོ་བོ་ཕྱི་གཞུང་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མངའ་བདག་ཆེན་པོ་
གསུམ་གྱི་འཕྲོ་གཙོ་དེ་ཡང་ཕྱི་གཞུང་འཛིན་བྱ་གོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བོད་གསལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
དོན་དངོས་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་ཕྱོད་མན་ཐུའི་ཨ་མ་བན་གྱིས་མཚོན་ཕྱི་མི་ལས་བྱེད་
ཆེ་ཆུང་ཆང་མ་ཕྱི་ཕྱི་བའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བོད་ལ་ཕྱོད་པ་གསལ་པོ་གིས་བྱུག།

ལྷགས་པག་ ༡༩༡༡ ལོར་ཕྱི་ནས་མན་ཐུའི་བོད་མ་ཙུ་འཕྲོ་སྐྱོང་ནས་ཀྱང་དྲུ་
མི་སེར་ཕྱི་ཁབ་ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་བོད་ཕྱི་ཁབ་ཁུའི་པོའི་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་
བ་དེ་ཡང་རྒྱ་དབྱེད་ཀྱི་མར་མེ་དང་མཚུངས་ ༡༩༡༣ ལོར་ལྟུལ་བ་སྐྱོད་འབྲེད་བཅུ་
གསུམ་པ་ཕྱི་དམར་ནས་བོད་དྲུ་ཕྱིར་ཐེབས་ཤིང་བོད་ཕྱི་དམར་ལ་ཕྱི་འབྲེལ་བའང་གཙང་
བཅད་གནང་བས་མ་ཆད་ ༡༩༡༣ ལོ་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཕྱི་ཁབ་གཅིག་ཡིན་པའི་
གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱངས། ༡༩༣༠ ལོའི་ཡས་མས་སུ་ལྟུལ་བ་སྐྱོད་འབྲེད་བཅུ་གསུམ་པས་
ཡུལ་དུས་དང་བསྐྱུན་ནན་ཅིན་དྲུ་ལོ་ཉ་མངགས་གཏོང་གནང་གི་བོད་ཕྱི་མ་མཆིས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ལེགས་སུ་གཏོང་བཅས་གནང་ཡོད་ཅུང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་ཕྱི་གཞུང་ནས་ཐེ་

རྩམ་མི་ཚལ་པའི་གསལ་བཤད་གནང་། ༡༩༣༥ ལོར་ཉིང་མུའུ་མུང་བོད་ལ་ལྷུལ་བ་སྐྱེ
 འཕྲིང་བཅུ་གསུམ་པའི་འདས་མཚན་ལ་བཅར་དེ་ཕྱིར་ལོག་ཁར་བོད་བྱའི་དབར་བཀའ་
 མོལ་མཁུག་སྤྱིང་ཞུ་མི་ཡིན་ཚུལ་ཆེན་དབྱི་ལཱུ་མུང་བྲིང་དང་། ཅང་གི་ཡུས་ལྷ་སར་བཞག་
 ནས་སྤྱད་མེད་རྒྱུ་འཕྲིན་བཅས་ཚུགས་བཅུགས། དེ་ནི་འབྲིམ་འབྲུལ་ཁོངས་སུ་གདོགས་
 པ་ལས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་ཐེ་རྩམ་བྱིད་ཚལ་གི་མེད་པ་བོད་ཀྱི་རིག་
 བནས་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས་ (བོད་ཡིག་) འདོན་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཤོག་
 བུངས་ ༣༣༥ དང་ ༣༣༩ ནང་འཁོད་ཡོད། ༡༩༣༩ ལོ་ནས་ ༡༩༥༠ ལོའི་བར་མུའུ་
 ཀྲང་གིང་བོད་ལ་ཡོང་སྟེ་བལ་པོ་དང་། འབྲས་ལྗོངས། དབྱིན་གཞུང་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་དང་
 འདྲ་བར་ལྷུལ་བ་སྐྱེ་འཕྲིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསེར་གླི་མངའ་གསོལ་བྱི་དེན་འབྲེལ་
 མཛད་སྤྱིར་ཞུགས། སྐབས་དེར་ཁོ་པས་ལྷ་སྤྱོད་དོན་གཅོད་མུའུ་ཞེས་པ་ཞིག་བཅུགས་ཀྱང་
 དོན་གཅོད་མུའུ་དེ་ཡང་བྱ་གཞུང་གི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཙམ་ལས་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་ལ་ཐེ་
 རྩམ་བྱིད་དབར་དེལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་གོ་མིང་ཏང་གིས་
 ལྷུལ་བ་སྐྱེ་འཕྲིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བོད་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐྱོ་
 བཞག་ཞུས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་ལས་ཀར་གོང་འོག་བཀོད་པ་གཏོང་དབང་ཡོད་
 ལུགས་བརྒྱན་བཟོ་ཏམ་བཤད་ཀྱིས་བོད་འདི་ཀྱང་དུ་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་བྱ་
 འོག་ཡིན་ལུགས་སྤྱོད་སྐར་འཁྲོག་བཤད་བྱིད་ཀྱི་ཡོད་པས། ང་ཚོས་དེ་བའདོན་རྒྱ་ཞིག་ལ་
 ༡༩༣༩ ལོར་གོ་མིང་ཏང་གི་འབྲས་ཆ་བ་ལུ་ཀྱང་གིང་ལྷུལ་བ་སྐྱེ་འཕྲིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
 པོའི་གླི་ཐེབས་མཛད་སྤྱིར་དེན་འབྲེལ་ཞུ་བར་ཡོང་སྐབས་ཁོ་པས་བཀའ་ཤག་ལ་ “སིམ་
 ལའི་བློས་མོལ་སྐབས་ཐག་མ་ཚད་པའི་རྒྱ་བོད་ཞི་མཐུན་མཁུག་བསྐྱམས་ཡོང་བ་དང་།
 བཀའ་ཤག་ནས་དབྱིན་ཇི་བར་ཞུགས་མེད་པར་བཀའ་མོལ་གནང་བདེ་མིན་སྟོན། ༥
 ཡུལ་བརྒྱུད་འཁོར་ལོའི་ལམ་བཟོའི་སྟོན། རྒྱ་གར་ནས་དམག་དོན་བྱི་དངོས་པོ་བྱ་ནག་པ་

དཔེ་འདྲིན་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་པཀའ་མེད་ལྟུ་རྟོན་ལ་པཀའ་ཤལ་ནས་དྲག་པོའི་ཡོ་ཆས་
 མིན་པའི་སྐོར་རིགས་སོགས་བོད་ས་བརྒྱུད་དཔེ་འདྲིན་ཚོག་གྱི་མོས་མཐུན་གནང་
 (ནང་རྟོན་དུམ་བུ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྐྱེགས་། འདྲོན་
 ཐངས་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་བོད་ཡིག་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༩༡ ནང་དུ་གསལ་) ཞེས་པའི་
 སྐད་ཆ་དེ་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་ལྟུ་ཁབ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། བོ་མིང་ཏང་ལ་ཡང་བོད་ས་
 དབང་སྐྱུ་ར་བདག་འཛིན་ཕྱིན་དབང་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ། དེ་བཞིན་
 འཇམ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཁབ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་འོག་གི་ས་ཁོངས་ཡུལ་གྱ་སོ་སོར་རང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་དར་འཕྲུགས་པ་དང་། དེའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཕྱིན་པ་ནི་ས་
 ཁལ་ལམ། ཡུལ་གྱ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མངའ་འོག་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཕྱིན་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 བོ་མིང་ཏང་གི་རྒྱལ་དར་རམ། རྒྱུ་ལོང་མ་རིམ་བུར་གི་རྒྱལ་རྟགས་བོད་ས་ཁལ་དུ་
 འཕྲུགས་དབང་མེད་ལ། ༡༩༥༠ ལོའི་གོང་དུ་བདག་དབང་གི་དོ་བོ་ལྷན་པའི་སྐོར་ནས་བོད་
 ཀྱི་ཡུལ་ལྷང་དུ་རྒྱུ་རྒྱལ་རྟགས་སམ། རྒྱལ་དར་བསྐྱེངས་པའི་གྲིབ་མ་ཙམ་ཡང་མཐོང་རྒྱ་
 མེད། ༡༩༥༥ ལོར་བོ་མིང་ཏང་སྤྱི་བཞུད་གིས་རྩིང་ཅུང་ལེའང་སོགས་བོད་སྤྱི་བོ་མིང་
 ཏང་གི་གཞུང་ཆབ་བོད་ལ་གཏོང་སྐབས་བོད་གཞུང་ནས་ཡོང་ཚོག་པའི་མོས་མཐུན་མ་
 གནང་ན་བོད་དུ་ཡོང་མི་ཚོག་པ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྐྱེགས་འདྲོན་
 ཐངས་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་བོད་ཡིག་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༣༣༣ ནང་གསལ་པོ་བཞོད་ཡོད་
 པ་སོགས་ལས་བོད་འདི་རྒྱ་ཁོངས་མིན་པའི་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། ད་དུང་བོད་རང་དབང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་དཔང་རྟགས་དཔོན་ན། ང་ཚོ་བོད་པ་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་ཐ་དད་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་ལྷན་པ་མ་ཟད། ཉེ་ཆོང་ཕྱིན་ཆེད་
 དངུལ་ལོར་དང་། གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་གྱི་རམ་ཀ་རང་ས་སྤྱང་མཁན་དམག་
 དཔུང་། རྒྱལ་དར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་སྐྱིམས། སྐྱིམས་ཁང་། ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་སོགས་

རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་ཁྱེན་ཆང་མ་འདྲིམས་ཡོད། གློ་སྤྱོད་པ་དང་ཉིད་
 ལ་ཆོས་སྤྱིད་པ་དང་བདག་གིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིད་འཛིན་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་སྤྱིག་གཞི་ཆ་ཆང་
 ཡོད་ལ་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་རིམ་བུར་དང་རྒྱལ་རྒྱུད་རིམ་བུར། ས་ཕག་རིན་གཅིང་བཅས་
 རྣམས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་རིམ་བུན་གྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་སྤྱོད་པར་མཇུག་རྣམས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་དབང་ཆ་ཆང་བདག་གིས་བཞེས་
 ཐོག་གཞུང་ཞབས་མེར་སྤྱོད་དང་། ཆོག་ས་འདུ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱིག་སྤྱོད་ཐོག་རྣམས་བོད་ཀྱི་
 སྤྱིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་རིག་གཞུང་། སྤྱོད་གསུམ་དུ་ཕྱི་འབྲེལ་
 ཐོག་ས་ལས་དོན་ཆེ་སྤྱོད་ཆང་མ་རང་ཐག་རང་གིས་གཅིང་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་དངུལ་ལོར་ཆང་
 མར་མེད་ཐོ་དང་གངས་རི་ཉི་ལྔ་ཉམས་ཅན་གྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཉམས་དང་། དགའ་ལྡན་ཐོ་
 བུར་ཕྱོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་ཞེས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་སྤྱིད་གཞུང་གི་མཚན་བཞོད་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པ་ ༡༩༣༥ ལོ་ལས་མས་དུ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཐོག་གི་སྤྱོད་སྤྱི་
 པར་བདེ་བ་པའི་བཅུ་ལྷུ་ཐོག་གངས་ལྗོངས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཟུང་ཆབ་
 སྤྱིད་དབང་བཞེས་ཀྱི་ལོ་ཆིག་སྤྱོད་དབང་གི་བཅུ་ཐོག་གསུམ་ཞེས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་
 བཞོད་རྣམས་པར་འདེབས་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུས་རབས་རིམ་བུར་གི་བོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ས་
 ཡིག་ཁག་གི་ནང་དོན་རྣམས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་སྤྱིག་སྤྱོད་གཞིར་བཟུངས་གདན་
 འབེབས་ལག་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཁྱིམ་ས་ཡིག་ནང་རྒྱ་ནག་ནི་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་འདྲིལ་པ་
 དཔེར་ན། སྤང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དྲང་ཐོག་དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ཉེར་གཅིག་ཅེས་
 པའི་ཁྱིམ་ས་ཡིག་གི་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་། ཁོང་མ་རྒྱལ་པོས་མཚན་པའི་ཕྱོགས་
 མཐའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་རྣམས་ཞེས་གསལ་ཅིང་། ཁྱིམ་ས་ཡིག་དེའི་མཇུག་དུ། དྲང་ཐོག་
 དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་པོ་དུ་ལར་བྱིས་
 ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ཆོ་ནི་བོད་རང་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་བཟོན་མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་དཔང་ཉམས་

ཁྲངས་བཅན་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཡན་ཆད་ལྟ་བུ། ཡོན་རྒྱལ་
 རབས་ནས་བཟུངས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༣་བདུན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ས་ཁོངས་རྣམས་ཞིང་ཆེན་དུ་
 དབྱེ་སྐབས་བོད་པ་རང་ཁྱེད་སྤྱི་ཁྲི་ཁྲི་ལ་མེད་པ་དཔེར་ན། ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་།
 མིང་རྒྱལ་རབས་ཐོག་མའི་སྐབས་རྒྱ་ཞིང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེ་ཡོད་པ་ དང་། མིང་རྒྱལ་
 རབས་སྐབས་རྒྱ་ཞིང་ཆེན་བཅོ་ལྔ་པ་བྱེ་ཡོད་པ། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཐོག་མའི་སྐབས་རྒྱ་ཞིང་
 ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བྱེ་བ། དེ་མཇུག་ཞིང་ཆེན་བཞི་བསྐྱར་དེ་ཞིང་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་བཅོས་
 པ་དེ་དག་སྤྱི་བདུན་པ་ལ་མངའ་ཁོངས་ཡིན་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱ་
 མ་ཙམ་ཡང་སྤོང་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་རྒྱ་ནག་གི་མིང་དང་སྤྱི་བཞུད་བཅུ་གསུམ་ནས་རྒྱ་ཞིང་
 ཆེན་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་བཅོས་པའི་ནང་དུ་ཡང་བོད་བསྐྱེ་མ་རྣམས་པ་དེ་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱུ་ཁོངས་
 མིན་པ་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད།

རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྐྱར་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་སྐུ་དུས་
 ལྷགས་ཀྱི་ ༡༩༡༠ ལོར་རྒྱ་ནག་ཆིང་གོང་མས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་དམག་དཔུང་བཏང་སྟེ་
 མི་བསད་དྲ་སྤྱོད་བྱི་གནོད་འཚོ་ཆབས་ཆེན་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དབང་ཆ་འཕྲོག་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོར་བསམ་འཆང་སྐབས་ལ་གོང་ས་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་དུ་ཉན་གཡོལ་དུ་ཕེབས་ཐོག་
 འཇམ་སྤོང་ལ་བོད་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་།
 ལྷགས་པལ་ ༡༩༡༡ ལོར་མན་ཁྲུ་གོང་མ་ཐོར་ཞིག་སོང་པ་དོན་སྐྱེས་བོད་ཐོད་ཨམ་བན་
 ཅ་ཆག་དུ་བྱུང་། བོད་རྒྱ་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ལྷག་ཆུ་ཆད་པའི་རྒྱུ་བྱའི་དཔེ་
 ལྟར་སྟངས་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ བོད་གིང་སྐབས་ལོར་དབྱིན་གཞུང་གི་འཐུས་མི་དང་། བོད་
 གཞུང་གི་འཐུས་མིས་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་མིང་དྲགས་བཞོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལྷ་རྩ་
 ལོར་བོད་གཞུང་ནས་ལྷ་སར་བྱེ་འབྲེལ་ལས་ཁྲངས་བཅུ་གསུམ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ མི་པལ་
 ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་གསར་པར་བསྐོང་འཛོག་བྱས་པའི་སྤྱིང་ཆེན་ཨེ་ག་ཡིའི་གྲོས་ཚོགས་

ཐོག་བོད་ཀྱི་འབྲས་མི་ཚོས་བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་བསྟོན་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་པ་མ་ཟད། གངས་རི་དང་སངས་བུ་རྟགས་ཅན་གྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 དར་ཡང་ཚོགས་ཁང་དུ་བཀལ། ༡༩༥༥ ས་ཁྱིལ་ར་བོད་གཞུང་གི་གཞུང་ཞབས་ཞ་སྒྲུབ་པ་
 དབང་ཕུག་བདེ་ལྷན་སོགས་ཀྱིས་ཨ་རི་དང་དབྱིན་ཇི་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་བསྐྱོད་ནས་
 བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལས་དོན་མང་པོ་སྒྲུབ། མདོར་ན་ཕུར་རྒྱལ་
 བཅན་པོའི་དུས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ བར་བོད་དུ་རྒྱ་མིས་གཙོས་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་བཅན་
 འཛུལ་དམག་ཐེངས་འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲུ་མིད་
 བཏང་བྱུང་མེད་ཅིང་། དབྲས་གཙང་མདོ་སྐད་ཁུལ་དུ་སྡོད་པའི་རྒྱ་མི་རྣམས་ཀྱང་བོད་སྡོད་
 ཁ་ཆེ་དང་། བལ་པོ། འབྲུག་པ། སོག་པོ། ཤར་དྲུར་གི་སི་ཏན་སོགས་དང་གཅིག་
 མཚུངས་རྒྱ་རྒྱལ་བའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་འོག་འདུས་དགོས་པ་ཆང་
 མས་གསལ་གསལ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་བོད་དུ་
 བོད་མིའི་འགོ་བ་བྱུང་བ་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་བཞུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཉིལ་པོ་དང་།
 དུས་རབས་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་བོད་དང་། རྒྱ་སོག་གི་
 འབྲེལ་བ་དངོས་ཅི་ལྟར་གནས་པ་ལྟ་དགོས་པ་ལས། རྒྱ་སོག་གིས་བོད་སར་བཅན་འཛུལ་
 དམག་བྱངས་པ་དང་། མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ། སྐབས་རེ་རྟམ་པ་ཆེན་པོས་བོད་
 ཀྱི་ནང་སྤྱིད་ལ་ཐེ་རྒྱས་བྱས་པ་སོགས་བཅན་འཛུལ་རྒྱ་སྤྱིད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
 རྣམས་འོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་བཞུལ་བའི་བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྟེ་མེད་ནལ་སྐབ་
 གཏོང་བ་ལ་བདེན་པ་སྤྱ་ཙམ་མེད་པ་གསལ་དགོས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མ་སྤྱས་ཀྱང་རྣམ་
 ཡང་སྐབ་བཅོས་མི་ཐུབ་པོ།

དེར་བརྟེན། ཇིང་གི་སེ་ཁང་གི་བཅན་འཛུལ་དམག་བོད་དུ་དཔྱང་འཇུག་བྱས་
 རྣམས་བོད་རྒྱ་འོག་ཡོན་ཟེར་བ་དང་། ས་སྐྱ་པ་དང་སོག་པོ་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་

རྣམ་པོད་ཀྱི་འོག་ཡིན་ཟེར་བ། པོད་མྱོད་ཨ་མ་བན་གྱིས་པོད་ཀྱི་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་
 བའི་གོ་སྐབས་པ་བྱུང་སྟེ་པོད་ཀྱི་ནང་སྤྱིད་ལ་ཐེ་ཏུས་བྱིད་གང་ཐུབ་བྱས་པ་གཞི་ལ་བཞག་
 རྣམ་པོད་ཀྱི་འོག་ཡིན་ཟེར་བ། པོད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་གོག་ཁག་ནང་ཁྲལ་འགལ་བ་
 འཕྲད་སྐབས་སྒྲིབ་གྱི་དོན་ཚུང་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་འཆང་བའི་བསམ་མེད་འགའ་ཞིག་
 བྱིས་ཀྱི་སོག་ལ་རྒྱབ་རྟོགས་བཅོལ་དྲེ་རང་དོན་འབྲུབ་ཐབས་བྱས་པར་བརྟེན་རྣམ་པོད་ཀྱི་
 ཁོངས་ཡིན་ཟེར་བ། པོད་ཀྱི་གཉིས་པུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་དུས་རྣམས་ཁྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཁ་ལ་འབྱིར་རྣམ་པོད་ཀྱི་འོག་ཡིན་ཟེར་བ། ༡༩༥༠ ལོ་རྣམས་ད་བར་ཀྱི་
 དམར་གྱིས་པོད་ཀྱི་ས་ཆར་བཅན་འཇུག་ཟུག་ཟེར་བྱ་སྟོད་ངོམས་རྣམས་པོད་ཀྱི་འོག་ཡིན་
 ཟེར་བ་སོགས་ལ་བདེན་འབྲེལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། འཇམ་སྒྲིང་ལོ་
 རྒྱུ་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་བར་ཐུབ་ཆོད་བརྟན་བཅོས་ཀྱིས་ས་ཆ་བཅན་
 པ་བྱུངས་བྱས་པ་བདེན་པར་མི་འབྲུག། དཔེར་ན། ཉེ་རབས་སུ་ཨ་མ་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྱིད་ལ་དུ་སྤྱས་ཐེ་ཏུས་བྱིད་པ་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཨ་རྒྱལ་ཁབ་སྤུ་ལན་གྱི་འོག་དུ་
 འདུ་དཔོན་པར་མི་འབྲུར་ལ། ཀན་པོ་ཀྱའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁྲལ་གྱི་དབང་འཛིན་གོག་ཁ་
 འགལ་བ་བྱུང་བར་ཀྱང་གོས་དྲུང་སིང་ཀའི་མན་ལ་གོ་མཚོན་སྤྱད་དེ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱིས་ཀན་པོ་
 ཀྱའི་ནང་སྤྱིད་ལ་མཛོན་སྤྲུམ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ཐེ་ཏུས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཀན་པོ་
 ཀྱའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོག་བསྐྱེད་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་ཀན་པོ་ཀྱའི་རྒྱལ་སྤྱས་གི་དུ་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་ཁག་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་རྟོགས་རམ་ཞུ་བར་བཅར་བ་ལ་བརྟེན་སྤྱད་ཀན་པོ་ཀྱའི་རྒྱལ་
 ཁབ་དེ་དག་ལ་དབང་བ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་རྣམས་གོང་
 བསམ་པོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱིད་དཔོན། རང་རེ་ཆང་མས་གཤིས་གསལ་ལྟར་
 ཁྱིམ་མཆོས་སུ་བྱུར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆང་མ་སྐབས་རེ་ཕན་ཚུན་མཐུན་འཆམ་གྱི་མཇེའ་
 འབྲེལ་དང་། སྐབས་རེ་ཕན་ཚུན་གྲོལ་འཛིངས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ཡོང་བཞི་འཛིག་དེན་གྱི་ཆོས་

ཉིད་གཡོལ་ཐབས་དཀའ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། བོད་གསལ་བཞིན་བོད་ཕྱ་གཉིས་སྤོང་
 བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་ཙམ་ནས་ཕྱི་དམར་གྱི་བཅན་འཇུལ་དམག་བྱངས་པའི་བར་ལ་སྟོལ་
 འཛིངས་ཀྱི་གཡུལ་འབྱེད་རི་སྡེད་བྱང་ཡོད་ལ། ཡན་ཚུན་མཇུག་ཐོགས་མཐུན་འཆམ་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ཡང་རི་སྡེད་བྱང་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་དང་ཕྱ་གར་དང་། བོད་དང་བལ་པོའི་བར་
 ལ་ལྷ་རྩལ་ཐོག་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཅ་བ་ནང་པ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཕྱ་གར་ནས་དར་བ། རོ་མཆར་ཆེ་
 བའི་བོད་ཡིག་འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་སམ་མཚོ་ཏེ་མཆོག་ཕྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་བྱོན་ནས་
 ཚུར་འཁོར་རིམ་གསར་གཏོང་མཇུག་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་གྱིས་བལ་པོ་ཟུང་
 མོ་ཁབ་དུ་བཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་མི་བསྐྱེད་རྩི་རི་བོད་དུ་གདན་བྱངས་པ། ལྷག་དོན་དུ་ཕྱ་
 གར་དང་། བལ་པོའི་མཁས་གྲུབ་ལོ་པར་མང་པོ་བོད་དུ་ཕྱེབས་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དང་། རིག་གནས་སྤྱིའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཡན་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་
 སྟེགས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཕྱ་གར་དང་། བལ་པོའི་ཁོངས་ཡིན་ཟེར་ན་འབྲིག་གམ། ད་ལྟ་
 ཕྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བར་འབྲེལ་བ་གད་བྱིད་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དང་
 གཉིས་ཡན་ཚུན་ཆོས་སྤྲིད་དང་། དམག་དོན། རིག་སློབ་སྟེགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་རིམ་
 གཅིག་འོག་གཅིག་འདུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་འབྱུར་དགོས་ཟེར་བ་མིན་ནམ། དེ་ལྟར་མཐུང་
 གཅིག་དུ་འདོད་ན་ཕྱ་རང་ཉིད་ཀྱང་རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དུ་གནས་ཐབས་ཅ་བ་ནས་
 མེད། ལོ་རྒྱལ་གྱི་དཔང་དྲགས་དེ་རྣམས་དང་། ལྱང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་འཇམ་
 སྤོང་བྱང་བདེན་མི་དམངས་སྤྱི་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་ལེགས་པར་ཞིབ་དཔྱད་མཇུག་
 རྒྱལ་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱལ་དངོས་ཤེས་དྲགས་གསལ་པོ་ཐུབ་པ་བྱིད་དགོས།
 འཇམ་སྤོང་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་རེས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱལ་དངོས་ལ་ཆ་རྒྱས་མེད་པའམ་
 འགའ་རེས་བོད་ཕྱ་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དང་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་གཞུང་སྤྲིད་འཛིན་མཁན་གོག་

ཁག་དེ་གཅིག་པུའི་ཁོ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལ་དམིགས་ཏེ་བདེན་རྒྱན་ཕྱིན་ཅི་སྟོན་ནས་བོད་
 རྒྱ་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྤྱི་གཞུང་དེས་དྲང་ཚུགས་མ་བཟུངས་པའི་ཞབས་འདྲན་གྱི་ཀླང་རྩེས་བཞག་
 པ་ཞིག་དང་། ཁྱིམ་ས་དང་བདེན་པར་བདག་མེད་གཏོར་བཤེགས་བདང་སྟེ་མ་འོངས་པར་
 མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྱིམ་ས་འགལ་སྟོན་ངན་རྩེ་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུ་རྩ་ལོ་སྐབས་སྤྱད་པའི་ནག་
 ཉེས་བསགས་པ་ཞིག་ལས། རང་ཡུལ་གྱི་མི་རིགས་སྤྱིར་ལྷག་བསམ་བཅངས་པ་ཅམ་ཡང་
 མིན། ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཐམས་ཅད་ལ་བོད་ཀྱི་
 བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་བཙེ་འཛིག་བདག་སྟོང་ཡོང་བའི་རེ་བ་འདོན་པ་ནི་འཕུལ་
 མར་བོད་དོན་བདེན་པ་བདེན་འཁྱོལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དང་། ཕྱགས་ནས་འཛམ་གླིང་སྤྱིར་
 ཁྱིམ་ས་དང་། དྲང་བདེན་ཡུན་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ལ་ཞི་བདེ་བག་ཕེབས་ཡོང་
 བའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

བཞི་པ། རྩ་མི་གྲང་ཁྲན་དང་གིས་བོད་ལ་དྲག་པོའི་བཅན་འཇུལ་
 བྱས་ཏེ་བོད་ས་བཅན་བཟུང་དང་། བོད་མི་ཁྱིམ་འབྲུམ་དུ་མ་དམར་གསོད་
 དང་། བཅོན་འཇུག་སྐྱུག་སྦྱང་དྲག་པོ་བཅས་བཏང་བ།

གོང་གསལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱང་བ་དངོས་དེ་དག་ལས་ས་ཡུག་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་པོར་ཕྱི་མིལ་ལྟ་སྐབས་བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གནས་པ་གསལ་པོ་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་མགོ་སྐྱོར་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་གསོད་ཁྲག་སྦྱར་གྱི་ཕྱ་བར་ཕྱང་གོམས་ཆེ་བའི་རྩ་མི་
 གྲང་ཁྲན་དང་གིས་ཅང་ཅེ་ཕྱིའི་ལག་ནས་སྤོང་དབང་འཕྲོག་མ་ཐག་བཅན་འཇུལ་གྱི་ལག་པ་
 བོད་དུ་བཀྱངས། དེ་སྤྱི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེ་བས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱས་མང་འཇུང་
 བ་དང་། བོད་མི་དམངས་རྒྱལ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཁ་ཁྱེད་སྤོང་པ་
 ལས་སྤོང་དོན་དང་དྲག་སྒྲིབ་ས་ལ་དོ་སྤྱང་ཆུང་ཞིང་རྒྱལ་སྤྱང་གི་སྒྲིབ་ས་གྲགས་ཞན་པ་
 སྤོང་གི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་ ༡༩༥༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་ཆབ་མདོ་ཁྲུལ་དུ་
 བཅན་འཇུལ་དམག་དཔུང་བཤམས་ཏེ་བོད་སར་དྲག་པོའི་བཅན་འཇུལ་བྱས་ཐོག་ཟླ་བ་དེ་
 བའི་ཆེས་བདུན་ནས་ཉེར་ལྔ་བར་བོད་དམག་དང་། མི་སེར་ལྟ་སྐྱོང་བདུན་བརྒྱ་ལྟ་ཅམ་
 དམར་བསད་བཏང་། ཉིས་སྦྱང་ཅམ་བཅོན་བཅུག་བྱས་པ་རྩ་དམར་རང་ཉིད་ནས་
 བསྐྱེད་ཅིས་བྱས་ཡོད། (བོད་རང་སྦྱང་སྦྱང་གི་གནས་ཚུལ་རགས་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་རྩ་
 ཡིག་དེ་བཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༥༦༥ ནང་གསལ་) དེ་ནས་བཟུངས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཕྱང་
 སྦྱང་མེད་པའི་བོད་མི་དམར་གསོད་དང་སྐྱུག་སྦྱང་དྲག་པོ་གཏོང་བའི་འགོ་ཚུགས། དེ་ནི་སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་དུ་བཅུགས་པའི་བོད་རྩ་རྒྱལ་ཁབ་ཡན་ཚུན་
 བཅན་གྱི་མི་ཕྱིད་པར་ཞི་མཐུན་དུ་གནས་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་སྤེལ་དོ་རིང་དུ་བཞོས་པ་དེའི་

ནང་། (བོད་ཀྱི་ཁྱུ་ཁལ་ཁལ་གཉིས་པོས་ཆེ་ཆེ་རབས་རབས་སྤྱད་ལྟར་དུ་མངའ་བའི་ཡུལ་
 དང་མཚམས་སྤྱད་ཁིང་། དེ་ལས་ཕན་ཚུན་དཔར་མྱེ་འཕགས་ དམག་མི་དང་། ཡུལ་མི་
 མནམ།) ཞིས་པ་ལས་འགལ་བའི་བཅན་འཇུལ་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཅིག་ཡིན། སྐབས་དེར་ཨ་མི་
 རི་ཀ་དང་། དབྱིན་ཇིས་གཙོས་པའི་འཇམ་གླིང་ཁྱུ་ཁལ་ཁལ་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ཁྱི་མི་བཅན་
 འཇུལ་པས་ཁྱུ་ཁལ་རྒྱུང་བར་བརྟམས་བཅོས་བཅན་འཇུལ་ཕྱས་པའི་ཉིས་ཕྱོད་ལ་གྲོལ་
 བཏམ་དྲག་པོ་བཏང་བ་དང་། བོད་གཞུང་དང་། མི་དམངས་ཚོས་བཅན་འཇུལ་པར་ངོ་
 གྲོལ་མཐའ་གཅིག་དུ་གནང་བ་བཅས་ལ་བདེན་ཏུ་གཞུང་གིས་ལག་གཅིག་དུ་མི་མངའ་
 བཟུང་བ་དང་། ལག་གཅིག་གིས་སྐབས་བསྐྱུན་སྐྱུག་གུ་བཟུང་ནས་མི་གསོད་པའི་ཤྲོག་གཡོ་
 ཞིག་བཤམས་དེ་ ༡༩༥༡ ལོར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མུ་མཐུང་ཆབ་མདོ་དང་། རྒྱ་ཆུ།
 མངའ་རིས། རྩ་ཡུལ་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་དམག་འབུམ་ཕྱག་འགྲུབ་ཞིག་དུས་གཅིག་དུ་བསྐྱུལ་
 རྒྱས་བཅན་འཇུལ་དམག་བོད་དུ་དངས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་
 བཙོ་འཇིན་ལོག་ས་མཚམས་བློ་མོ་ཁལ་དུ་ཁྱི་དམག་གི་ཉན་གཡོལ་དུ་ཕྱེབས་ནས་ཁྱུ་མ་
 ལྷ་སར་བཞུགས་མེད་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱུན་དེ་ལྷགས་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོའི་ཟླ་
 ༤ པར་བོད་གཞུང་གི་མདོ་སྤྱི་དང་བོད་དང་ཁྱི་དམག་གུང་ཁྲན་ཏང་ཐོག་མར་ཆབ་མདོར་བོད་
 རྒྱ་བློས་མཐུན་འཇོག་ཀྱི་ཐག་བཅད་ཀྱང་། མཐར་དང་ཕྱིད་སྐབས་ལེ་ཅིང་དུ་འབྱིད་ཐོག་ཀྱི་
 གཞུང་གིས་ཐོན་ཚུད་ནས་མ་ཟིན་བཞོད་ཆར་བའི་བློས་གཞི་དོན་ཆན་བཅུ་ཞིས་པ་ཞིག་
 བཏོན་ནས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་ཚོར་མིང་དྲགས་འགོད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡང་།
 ཁྱུ་ཁལ་འཛོམ་བའི་བློས་མཐུན་རྒྱན་མ་དེར་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་ཚོས་ཁས་ལན་མ་
 མཛད། འོན་ཀྱང་ཁྱི་དམག་དེར་ཐོན་འཕྲི་ཕྱན་ཕྱི་ཕྱོད་ཁལ་ཕྱས་མཐར་དོན་ཆན་བཅུ་
 བདུན་ཞིས་པ་ཞིག་བཏོན་དེ་མའོ་ཅེ་དུང་དང་། ཀྲུ་ཨོན་ལེ་སྐབས་ཀྱི་བཞོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་
 གཞུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ལའི་ལྷའི་ཉན་དང་། ཀྲུ་ཅི་ལྷ་ཡིས་དང་ཕྱིད་སྐབས་ལ། བློས་ཆོད་ཀྱི་

ཆེག་གཞི་འདི་གས་འཕུས་ན་དང་། དེ་མིན་ང་ཚོས་ས་མཆམས་ཀྱི་ཕུང་དམག་ལ་རྒྱུང་
 འབྱེན་རྒྱལ་ཐེངས་གཅིག་ཡིན། ཅེས་བོད་མི་དམངས་ལ་དྲག་གནོན་དཔུང་འཇུག་བྱེད་
 བྱལ་ས་ཆེ་ཟུག་དྲིང་རྒྱ་དང་། གཞུང་ཞབས་ལྷ་པོ་ཡང་འཕྲལ་དུ་པེ་ཅིང་ནས་ཞེལ་བྱས་
 དམོས་པ་སོགས་ཁོང་རྒྱལ་དང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེ་སྤྱོད་ལ་འཛིགས་སྒྲུང་ཆད་མེད་
 བསྐྱལ་མཐུར་བཅན་པོ་དབང་ཤེད་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་མཆོག་དང་། བོད་གཞུང་། བོད་མི་
 དམངས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོག་དུ་བྲོས་མཐུན་ནམ། ཆིངས་ཡིག་རྒྱན་མ་དེར་མིང་རྟགས་བཞོད་
 བཅུག་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་གཞུང་གི་ཐུག་པ་འདྲ་བཅོ་བྱས་ཏེ་ཆིངས་ཡིག་ཐོག་
 ཡབ་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་དངོས་རྗེན་རྗེན་དེ་ཆོང་པོད་ངག་དབང་འཛིགས་
 མེད་དང་། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་ལྷ་པོས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ལགས། དེར་
 བརྟེན་མེ་མདའི་འོག་བཞག་བཅུག་པའི་ཆིངས་ཡིག་རྒྱན་མ་དེར་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་
 ཁས་ལེན་གཏན་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་གནད་དོན་གྲུབ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་མི་ཕུང་
 བཅུ་ཉང་གིས་རྒྱ་ཁོངས་སུ་བཅི་བའི་མི་རིགས་གཞན་སུ་ཞིག་དང་བྲོས་མཐུན་ནམ་ཆིངས་
 ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་མ་བཞག་པར་བོད་དང་ཆིངས་ཡིག་འཛིག་དམོས་པ་དེ་ལ་གནད་དོན་
 ཆེན་པོ་མི་འདུག་གས། གལ་ཏེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ནས་བཟུངས་བོད་རྒྱ་མིར་དངོས་འབྱེལ་
 དབང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཅང་ཅི་ཕྱི་འོག་ནས་བོད་ས་ལེན་ཤག་ཤག་མ་ཡིན་ནམ།
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་བདེན་དོན་ཡིན་པས་གཡོ་དང་རྒྱན་འདྲ་ཆགས་པོ་རི་ཙམ་བཅོས་
 ཀྱང་བདེན་པར་ནམ་ཡང་འབྱུར་མི་ཐུག།

སྐབས་དེར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བྲོས་མཐུན་རྒྱན་མ་དེ་འཕྱར་ཏེ་གཅིག་ནས་འཛམ་
 སྐྱིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཚོ་མགོ་བསྐྱར་བ་དང་། གཉིས་ནས་བོད་གཞུང་ལ་
 གནོན་བྱལ་ས་ཆད་མེད་སྤྱད་དེ་བཀའ་ཤག་གི་ལག་པ་གཡར་ནས་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་རྒྱ་
 མི་བཅན་འཇུག་པར་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་མི་ཉེ་གསལ་དུ་བྱེད་པ། གསུམ་ནས་

བོད་མི་དམངས་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་ཁག་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་པོའི་མིང་བཏགས་དེ་བསྐྱེད་བྱེད་
 པ་དང་། བཞིན་མ་ཁག་གཅིག་ལ་དབྱ་བོའི་མིང་བཏགས་དེ་གཞུང་ཞབས་རང་ཁྲུལ་འགལ་
 བསྐྱེད་པ། ལྷ་ནས་ལོ་ཤོད་ས་ཆེན་པོ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་དབར་དང་། བོད་གཞུང་
 དང་བགྱིས་ལྷན་པོ་སྒྲ་པུང་དབར། དབྱས་དང་། བཅང་གི་མི་དམངས་བཅས་དབར་དབྱེན་
 རྒྱུར་དཀྱུག་ཤིང་བསྐངས་པ། དུག་ནས་གཞིན་ནུ་ཚྭ་གས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བཅུགས་དེ་བྱོང་
 དུག་གི་བྱ་ལྷག་བསམ་མེད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མིངས་གཉིད་མ་སང་པ་ཇི་སྟེད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྐྱོངས་ཀྱིས་
 ཁོ་ཚོར་ཡར་ཐོན་གཞིན་ནུ་ཞེས་པའི་སྤྱིད་སྤྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པ། བདུན་ནས་ཞིང་འབྲོག་
 མང་ཚྭ་གས་ལ་དུ་བའི་ཡོལ་བ་ཞིག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་མི་བོད་ལ་ཡོང་བ་ནི་བོད་མི་དམངས་
 ཚོར་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་འཕེལ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཟེར་ནས་མགོ་བསྐྱར་པ། བཅུད་ནས་
 བྱང་ལམ་དང་། གཞུང་ལམ་ནས་རྒྱང་འཁོར་འབྲོལ་ལམ་ཉིན་མཆན་བསྐྱེད་དེ་བཅོས་ནས་
 རྒྱ་དམག་ཕོན་ཆེན་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲབ་ཇོང་གཞིས་ཁག་དུ་བཟངས་ཡོང་པ། དགུ་ནས། བྱང་
 བུན་སེར་སྤེའི་རྒྱལ་པ་ཞིག་གིས་ཤོག་དངུལ་མ་སྤྲད་པར་ད་ཡང་འབོར་ཆེན་བཏང་ནས་
 བོད་མི་བསམ་མེད་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཡོ་བྱམ་གྱིས་བཏང་།
 དམག་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་བཅན་འཇུལ་དཔུང་འཇུག་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། བོད་ཡུལ་ནང་
 ལོ་མང་བསགས་པའི་བཟའ་བཅའ་འབྲུ་རིགས་རྣམས་སྤུར་དུ་ཟད། རིན་གོང་གིན་དུ་ཆད་
 མགོར་འཕར། མང་ཚྭ་གས་སྤར་མེད་ཁྲུལ་འཁྲུགས་མནར། བོད་མི་སེར་སྤྱེན་གཞིན་ནང་
 ཁྲུལ་ལྷ་སྤྱིད་མི་མཐུན་པས་སྤར་གྱི་མཇེའ་གཅུགས་བལ་ཕེབས་ཀྱི་འཚོ་བ་གཏོར་བཞིགས་
 བཏང་། ཁ་ནས་ཚས་དད་རང་མོས་བཟོད་བཞིན་དུ་ཚོས་བྱེད་མི་སྤར་སྤར་འཛིན་དངོས་
 འུགས་ནས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱིད་ལ་བོད་མི་རྣམས་ནད་མ་ཐེག་པར་ (ཤིང་ལྷག་གྱི་ལོ་
 ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ལྷ་སར་བོད་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚྭ་གས་རྒྱ་
 མི་བཅན་འཇུལ་པ་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐོན་བྱེད་དགོས་པའི་ཡི་གེ་སྤྲད་པ་དང་མི་དམངས་ཚོས་

བོད་ཀྱི་ཁྱུ་ལ་ས་ལྷ་སར་རྒྱལ་མོན་ཤོམ་སྒྲོར་བྱེད་པ་དང་སྐྱར་ཆེན་སྐྱར་པ། འབྲེམས་
 ཡིག་བཀྲམས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་འབྲུལ་སྤེལ་ནས། རྒྱ་དམར་བཅན་འཇུལ་པ་བོད་ས་
 ནས་ཕྱིར་འབྲེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱབས་
 བཏང་) མདོ་སྨོད་སྣང་ས་ཁུལ་ནས་ཀྱང་བསམ་ཡོད་རྒྱལ་ཞིན་ཅན་ཆོས་རྒྱ་ཁུང་བྲན་ལ་
 དགེ་སྤྱོན་གོ་བོ་ཤོན་སྤེང་མོ་ཅི་རིགས་ཤུས་པ་ལ་ཁུང་བྲན་གྱིས་ཉན་སེམས་ལྟ་ཅི། བོད་མིར་
 མཐོང་ཆུང་ཁྱད་གསེད་ཀྱི་བསམ་པས། རྟོགས་གཅིག་ནས་སེར་སྤྱིའི་དཔོན་འགོ་གནད་
 ཡོད་མི་སྣ་མང་དག་མགོ་སྒྲོར་མགོན་འབོད་ཀྱིས་འཛིན་བཟུངས་བཅོན་འཇུག་ རྟོགས་
 གཅིག་ནས་མཐའ་གཅིག་དུ་དྲག་གཞོན་གྱིས་དགོན་ཆེ་གཏོར་བཅོམ། མང་ཆོགས་གསེད་
 བཟུངས་བཅོན་འཇུག་རྩལ་སྤྱོད་སྣ་མང་ལག་དུ་བསྐྱར། ཆུལ་དེ་ལ་བོད་མི་རྣམས་ཁོང་ཁྱོད་
 དང་། རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་བསམ་པའི་མེ་ལྷེ་རབ་དུ་འབར་དེ་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་
 དམངས་ཀྱི་ཕྱགས་དོན་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་སྨོད་སྣང་ཁུལ་དང་། དཔུས་གཙང་།
 རྩལ་བརྒྱུད་སོགས་བོད་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ཆོས་མཆོན་ཆ་འཁྲེར་ནས་བཅན་
 འཇུལ་པ་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་བའི་མེ་ལྷེ་དེ་བོད་ས་གནས་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་འབར། བསྐྱར་
 སྤྱད་དམག་དང་། རྒྱལ་སྤྱད་དང་སྤངས་དམག་ རྒྱ་བཞི་སྤྱད་དྲུག་སོགས་མ་སྤྱུལ་འོས་
 ལངས་ཀྱི་ཡུལ་དམག་རྩ་འཇུགས་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ཐོན་དེ་རྒྱ་དམག་གི་
 བཅན་འཇུལ་ལ་འགོག་གྲོལ་བྱེད་པའི་མི་དམངས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་འགོག་ཐབས་མེད་པ་
 ཞིག་དུ་བྱུར། ས་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་མས་ནས་མཆོ་སྤོམ། འགྲུལ་ལོག་སོགས་བོད་
 ཆེན་པོའི་ཁོངས་ཀྱི་བོད་མི་ཆོ་ཡར་ལངས་དེ་བཅན་འཇུལ་པ་དང་དམག་འཐབ་ཤུས། རྒྱ་
 དམར་གྱིས་ཐུར་བས་གདུག་རྩལ་ཆེན་པོས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་དམངས་དམར་
 གསེད་བཏང་ནས་བཅན་འཇུལ་པར་ངོ་གྲོལ་བྱེད་པའི་མེ་ལྷེ་གསེད་ཐབས་ཀྱི་དྲག་གཞོན་
 ཆེན་པོ་བཅུ་མས། མདོ་སྨོད་ཁུལ་དུ་བོད་མི་སྤྱིར་ལངས་པ་འཇུ་བཟུང་ཐུབ་ཆད་ཐོག་ཤུར་

དང་རིམ་ཁྱད་ཏུ་འཁྲིད་དེ་ཐེབ་གསོད་བཏང་། སྤྱིར་ན་ཁྱིམ་ཆང་རེ་ནས་མི་གཉིས་གསུམ་
ཟླ་གི་བ་མེད་ཅིང་། ཁྱིམ་ཆང་མི་བྲངས་མང་བ་ནས་ཕ་མ་བུ་ཕྱུག་བཅུ་བྲངས་དམར་
གསོད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ད་ལྟ་ལོ་ན་བཞི་བཅུ་ཡན་སོན་པའི་མདོ་སྐད་ཀྱི་བོད་
པ་ཚོས་མ་ཤེས་མ་ཐོས་པ་མེད། དབུས་གཙང་ཁྲུལ་དུ་བོད་མི་སྤེར་ལངས་པ་རྒྱམས་ལ་
ཕྱ་དམག་གིས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་གོ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཐོག་དང་། མཁའ་ཐོག་
ཕྱོགས་ཀྱང་ནས་དྲག་གནོན་བྱས། འོན་ཀྱང་བོད་མི་དམངས་ཚོས་རང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱད་སྒྲིབ་
ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ལས་སྟོབས་གྲུགས་ལྟ་བུ་སྤོང་མང་པོས་ཆེ་བའི་ཅེན་འཇུལ་པ་དང་
དཔའ་ངར་ཞུམ་མེད་ཀྱི་འཐབ་འཛིངས་ཟུ་མཐུད་བྱས། ས་ཕག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩
པར་ཕྱ་དམར་གྱིས་བོད་ཚོས་ལྷན་ཞིང་གི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ལྷེ་བར་བྱས་པའི་བོད་ཆོལ་ཁ་
གསུམ་གྱི་མི་དམངས་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་དྲག་གནོན་བྱས། ལྷ་སའི་བར་སྐྱོར་ནང་དང་།
སྤང་ལམ་ཁག་ ཐོ་བྲང་དམར་པོ། རྟོ་ར་བུ་སྤྱིང་གའི་གཞུང་ལམ་དང་། ཐོ་བྲང་གི་ལྷགས་
རིའི་ཕྱི་ནང་། བྱེ་རགས་བརྒྱད་ལྷགས་པོ་རེ་སོགས་ས་ཆ་གང་སར་བོད་མི་མཐོང་ཆད་
གསོད་པ་དང་། ཅི་ཐོ་བྲང་དམར་པོ་དང་། རྟོ་ར་བུ་སྤྱིང་ག་གཙུག་ལག་ཁང་། ལྷ་སའི་
བར་སྐྱོར་ནང་དང་། ཅི་ཞོལ་སོགས་བྲོང་མི་འདུས་སྡོད་ཀྱི་བྲོང་ཁྲལ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་ལྷ་བྱའི་
མི་སྒྲིགས་བྲངས་མེད་འཕངས། ལྷ་ལྷན་ཞིང་འདི་བཤས་རྩ་ལྷ་བྱར་བྱར་དེ་གན་གོན་ལོ་ན་
བདུན་ཅུ་ཡས་མས་ནས་བྱིས་པ་དམར་འབྱར་ཡན་ཆད་བཅན་འཇུལ་པའི་བཤན་གྱིའི་
འོག་ཆེ་སྒྲིབ་ཤོར་དེ་ཁྲག་དང་མི་རོས་ས་གཞི་དོག་པོར་བཀང་། ཁྱི་རྒྱམས་ཀྱིས་མི་རི་བ་
བ་དང་། ཡར་འདུད་མར་འདུད་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲིག་ ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྱི་
གཡའ་བར་བྱུ་པ། དམག་མཆམས་ཆོད་སྐབས་ཕྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་དམར་བསད་
བཏང་བའི་ཕྱང་པོ་དེའུ་ལྷ་ར་སྤངས་དེ་མི་བསྐྱེག་ཉིན་མཆན་འགའ་ཞིག་བཏང་ཡང་གཙང་
མ་བཟོ་མ་ཐུབ་པར་སྤར་ཡང་ས་དོང་བྱས་དེ་སྤྲས། ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་སའི་དྲག་གནོན་གྱི་

ཉིན་གཉིས་གསུམ་དེ་རང་གི་ནང་བོད་མི་ཆིག་སྒྲིལ་ལྟ་ཅམ་དམར་བསད་བཟང་། ཆབ་
 མདོ་ཁྲལ་དུ་བཅན་འཇུག་པར་ཞོག་འཛིངས་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚོད་ནང་སྒྲིས་པ་ལོ་བཙོ་ལྔ་
 བཅུ་དུག་ཡན་ཞུགས་པས་མ་ཆད་བྱད་མེད་ཆོས་ཀྱང་གཞི་དང་སྒྲ་མེ་ལོགས་ཀྱི་ལག་ཆ་
 འབྲིར་ནས་བཅན་འཇུག་པ་དང་འཐབ་འཛིངས་བྱས། དམག་མཇུག་འབྲིལ་སྐབས་ཁྲལ་
 དེ་ཆོར་སྒྲིས་པ་ལོ་དུག་ཅུ་ཡན་གྱི་གན་གྱི་ནང་གཙོང་ཉུང་གས་དང་། ཡུ་ཡུ་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་བཅུ་བཞི་མན་ཆད་མ་གཏོགས་པལ་ཆེ་བ་བྱད་མེད་ཡིན། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམག་
 ཐག་ཆོད་འབྲོ་སྐབས་མདོ་སྟོད་སྟོད་དང་། དབུས་གཙང་། སྟོད་ཁྲལ་ལོགས་ས་ཆ་གང་ས་
 ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བཅན་བྱོལ་འབྲོ་མཁན་བོད་མི་སྒྲི་སྟོང་མང་པོ་རྒྱ་དམག་གིས་རི་བུར་དང་
 ལམ་ཕྱང་བཀག་སྡེ་དམར་བསད་བཟང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་དམར་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་ཐུབ་
 ཆོད་བརྩས་བཙོས་བཟང་སྟེ་བོད་འབངས་ཁྲི་ཁྲག་འགའ་གས་ཀྱི་སྒོ་ག་བཅད་ནས་བོད་
 བཅན་འཕྲོག་བྱས། ལོ་རབས་ལྔ་བཅུ་པའི་ནང་བོད་པ་ཆོས་དངོས་སུ་ཐུངས་པ་དང་།
 འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཉུང་གས་ཀྱིས་གསལ་པོར་མཐོང་བྲོས་བྱུང་བའི་དཔང་དྲགས་ཁྲལ་
 བཅན་གྱི་མདུན་དུ་ཡང་རྒྱ་དམར་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་རྒྱན་མ་བཅོས་དེ་བོད་ཞི་
 བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཟང་བ་ཡིན་ཞེས་ཉམ་པ་བཤད་དང་བོད་བཞིན་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
 ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༩ ཆེས་བདུན་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་རྒྱ་ཡིག་པར་མའི་ཐོག་བཀོད་
 དོན། ཀྱང་གོ་སྟོན་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ་བསྐྱུན་ནས་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་
 བཀོལ་གཏོང་རྒྱའི་གཏན་འཁེལ་བྱས་དེ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་བོད་དུ་
 བསྐྱོད། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཟང་ནས་ལོ་ ༣༤ རིང་ཞེས་མི་རབས་འདིས་
 མངོན་སུམ་དུ་ཐུངས་བའི་དོན་དངོས་འཁྲོག་བཤད་རྒྱན་བསྐྱིགས་བྱེད་པས་ན། ལོ་ངོ་
 བརྒྱ་ཕྱག་ཐོན་གྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་བཅོ་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྒྲ་ཅམ་མེད་པ་ལྟང་རིགས་
 ཀྱིས་ར་སྟོད་གསལ་པོ་བྱས་མི་འདུག་གམ། དེར་བརྟེན་དོན་དེ་ལས་རྒྱ་མིས་ལྟ་བུ་བར་

གསུམ་དུ་རང་གི་ཁྱིམ་ནང་བསྐྱོན་དེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་འཁྲིག་བཤད་བྱས་དང་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་མཛོང་ཐུག།

དམག་འཐབ་མྱིང་འཇགས་ཤིང་ཕྱི་མ་གྱིས་ལྟ་ས་བྱ་བཞི་བཅོན་ཁང་དང་།
མྱིང་མིང་བཅོན་ཁང་གིས་བཅོས་པའི་གཞིས་ཅི་དང་། ལུ་ཅི། ལྟོ་ཁ། ཀོང་པོ། འཕན་པོ།
ཆ་བ་མདོ། བྱང་ཆ་ལ་ཁ། ལྟ་ཆ་ཁལ་སྟོགས་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་གང་སར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱང་
མྱིང་མིང་པའི་བཅོན་ཁང་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུགས་དེ་དྲག་གཞོན་སྐབས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པའི་
བོད་མི་སེར་སྤྱི་ཁྱིམ་དང་། སྒོས་སུ་གཞུང་ཞབས་སྤྱད་ཀྱི་མཉམ་སྦྲེལ་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཁག་གི་
སྤྱི་མ་ལས་སྒྲིག་སྒོ་ར་ཁང་གཉིས་ཡན་གཞུང་གི་ལྟོ་བཟུན་ཡོངས་ཤིང་གསལ། རྒྱུང་གཞིས་ཁག་
གི་གཙོ་དྲག་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་མོར་གཏོགས་ཆད། ཞིང་འབྲོག་དང་། རྩོང་པ་འབྲོར་ལྟོགས་ཁག་
མདོར་ན་ཡུལ་ལུང་བསྐོར་མཁན་གནས་མཇུག་པ་མྱོང་བྱིར་དུ་གནས་པའི་གཞོན་པ་ཡན་
ཆད་དོན་གནད་ཡོད་མིང་ལ་མ་ལྟོས་པར་བོད་མི་འབུམ་ཕྲག་འགའ་འཇུ་བཟུང་བྱས་དེ་
བཅོན་དུ་བཅུག བོད་མི་སྤྱི་བྱིངས་དུད་འབྲོ་འཇུག དངོས་དཔུང་ལྟ་བུར་ངལ་རྩོད་ར་བ་
ཁག་དུ་བཀོལ་འདེད་བྱས། ལྟ་དམར་བྱིས་ཉིས་མིང་ཁྱིམ་གཅིག་གསོད་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་
ཉིས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ཡན་པོར་གཏོང་གི་མིན་ཅེས་གདུག་ཅུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འཇར་མན་
ཉི་ལྟ་ལར་བྱི་དྲག་གཞོན་བྱེད་ཐབས་ལག་ལེན་བསྟན། དུས་དེར་མཆམས་ཆིག་མིང་
པའི་ངལ་རྩོད། རྒྱུང་མཐའ་མིང་པའི་དྲི་བཅེས། སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའི་མནར་
གཅོད། བཅོད་པར་དཀའ་བའི་འཐབ་འཇིངས་དང་། བརྒྱད་བཅེག་བཟང་། བཅན་འཇུག་
པའི་ཁྲག་དྲི་བྱོ་བའི་དྲག་གཞོན་བཅོད་ཐབས་མ་བྱུང་བར་བོད་མི་སྤྱིང་ཕྲག་མང་པོ་རང་སྟོགས་
དོར་བའི་བྱ་བ་བརྒྱམས། ལ་ལས་སྒྲིག་བསྟནས། ལ་ལས་གཡངས་དང་རྒྱལ་མཛོངས། ལ་
ལས་གྲི་རྒྱུང་རང་གི་སྒྲིང་དང་། སྤྱིང་ལ་བཅུགས། དཔེར་ན། ལྟ་སར་བྱིམ་ཆང་གཅིག་གི་ནང་མི་
ཡོངས་ཤིང་གསལ་སྤྱིད་ཆུ་གཙང་པོར་མཛོངས་པ་དང་། བོད་བྱང་བརྒྱད་དུ་པ་མ་བྱ་ཆ་གན་གོན་དང་

བཅས་ཁྱིམ་ཆང་གི་ནང་མི་ཡོངས་ཚྭ་གས་ལག་གདངས་སྒྲིལ་ནས་བྱང་གནམ་མཚོར་ལྷེབས་
པ་སྟེགས་གཅེས་པའི་སྟོག་དང་ཁྲག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་དམར་བཅན་འཇུལ་པར་ངོ་
སྟོལ་བྱས།

ངལ་ཙུལ་ལ་མཚོན་ནས་ཕྱང་ཟད་བཤད་ན། བཅོན་པ་དང་། ངལ་ཙུལ་བྱེད་
མཁན་བོད་མི་རྣམས་ལ་བཅན་འཇུལ་པས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་མཐོང་ཐོས་དགོན་ཁིང་ཡང་
པའི་ཁྲིམས་གཅོད་ལྷ་ཚྭ་གས་བྱང་སྒྲེ་པལ་ཆེ་བ་སྟུག་གསོད་བྱང་། ལྷ་ས་ནས་འཇུ་
བཟུང་བྱས་པའི་བཅོན་པ་ཁག་ཅིག་ལྷ་ས་རྩ་ཆེན་ཆུ་སྟོག་ལས་གྲུ་འཁྲིད་དེ་ཉིན་མཚན་
མེད་པར་བྱ་རྒྱུ་དོད་དང་། རྩོམ་དཔོན་འབྲིན་བྱེད་བཅུག་མི་རེར་ཉིན་རེར་ཆད་གཞི་བཅས་
པའི་རྩོམ་གྲངས་དང་སྒྲིལ་ཆད་མ་ལོན་ན་ཉེས་བདུང་ཆད་མེད་བྱང་སྟབས་བྱུག་གར་སྟོད་
ནས་དཔོན་སྒྲིལ་མ་བྱས་ན་གྲངས་ཆད་ལོན་ཐབས་མེད། ཞོགས་པ་ནམ་མ་གསལ་གོང་
ལས་ཀར་འདེད་པ་དང་། མཚན་དགུང་ཆུ་ཚོད་དང་པོ་གཉིས་པ་བར་ཁྱོན་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་
ལས་མས་ཀྱི་སྟུག་ལས་བསྒྲུལ་བ་མ་ཟད། ལྷོ་ཆས་ཉུང་ཟད་ཟ་བའི་སྐར་མ་བཅུ་གྲངས་
ཅུ་མ་ལྟར། ངལ་གསོ་བྱུག་མི་འཇུག་པ་དང་། བཅོན་སྐྱེད་བྱ་དམག་དང་འགོ་པ་ཚོས་མི་
མདའི་བྱ་གཞུག་དང་། ཀོ་བའི་སྒྲེ་རག་རྩོག་བྱུག་སྟེགས་བཞུས་ནས་ལས་ཀར་ཆ་འདེད་
གཏོང་། མིའི་གཟུགས་པའི་རྒྱས་སྟོབས་ལས་ཆེས་ཆེར་བཞུལ་བའི་ལས་ཀ་དུད་འགྲོ་ལྟར་
བསྒྲུལ་བས་སྒྲུལ་པ་དང་། ཀྱང་ལག་སྟེགས་ལ་མ་མ་ཐོན་པ་མེད། ངལ་ཙུལ་ལྷེ་ཁིང་། ལྷོ་
ཟས་ཁན་པས་ལུས་བྱུངས་ཟད་དེ་ཉིན་ལྟར་ཕྱང་པོ་གསུམ་བཞི་ཆུ་ལ་བསྐྱར་བའམ། ས་
སྒྲིལ་བྱང་བ་མཐོང་ཆུ་ཡོད་པ་དང་། ས་རྩེ་པོ་ལ་བཅོན་པ་བཅུ་ལྟ་གི་ཆེ་སྟོག་ཤོར་ཡོད།
བཅོན་པ་པལ་མོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། འཕན་པོ། སྟོད། གཞིས་ཀ་ཅེ། ཤངས་ཁྲལ། ཞི་དམར་
སྒྲང་། བྱང་བཅུད། ཀོང་པོ། ཆབ་མདོ་སྟེགས་ཀྱི་ས་སྟོང་དུ་ས་བོད་མོད་སྟོག་བྱེད་འཇུག་པ་
དང་། ཁིང་འདེབས་བཅུག་པ། ཨར་པོ་བྱུག་བཅུག་པ། དམག་དོན་དུ་སྟོད་པའི་རིའི་ཁོག་

པ་འབྲས་བུལ་པ། ས་འོག་གི་གདེར་ཁ་འདྲོན་བུལ་པ། དོན་ཕན་ཡོང་ངེས་ཀྱི་འཆར་
 ཅིས་ཅི་ཡང་མེད་པར་བཅན་བཀའ་ཕབ་སྟེ་ཆུ་མཛོད་སྣ་ཚོགས་དང་། རི་གཡང་གཟར་
 ཅན་རི་བརྒྱད་ནས་རི་བརྒྱད་སྟེལ་བའི་ཆུ་ཀྱ་བཟོ་བུལ་པ། བྲང་ཁུལ་ཙ་ཐང་ཁག་ལ་སྟར་
 མེད་ཀྱི་ལུགས་རི་སྟོང་འབྲུག་པ། རྟགས་ཚལ་གཅོད་བུལ་པ་སོགས་སྟུག་ལས་སྣ་ཚོགས་
 བསྐྱལ་དེ་ལྟོ་ཆས་བྲོད་པ་རྒྱག་པ་མི་སྟེར་བ་དང་། མལ་ཆས་བྲོན་གོས་ཀྱིས་ལུས་པོ་མི་
 བྲོད་པ། སྟག་དང་སྟོ་མས་ལུས་པོ་ཁྲིངས་པ། ཞོགས་པ་ནམ་མ་གསལ་གོང་ནས་ལས་
 ཀར་འདྲེད་དེ་མཆན་མོ་ས་མ་རྩལ་བར་ལས་མཆམས་མི་གཅོད་པ། ངལ་ཅོལ་པ་རེར་
 ཉི་མ་གཅིག་ལ་བྱ་སྟན་བྱི་ཅམ་པའམ། ཅམ་སོག་སྤང་གང་དོ་ལས་མེད་པ། སྐབས་རེ་ཉི་
 མ་བདུན་བརྒྱད་ཅམ་པ་ཁ་གང་ཡང་མི་སྟེར་བ། ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཕྱག་དང་སྟོ་ཆལ་ཆུར་
 བཅོས་ནས་བསྟེར་བ། དེ་ཡང་ལྟོ་དུས་རེར་ཆལ་ཀྱོག་གང་ཅམ་ལས་མེད་པ། ནད་པ་དང་
 བས་འཁོགས་ལས་ཀ་བྱིད་མ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟོ་སྐལ་གཅོག་པ། ངལ་ཅོལ་པ་ཆོ་བཀྱིས་
 ལྟོགས་ཀྱིས་མནར་དེ་གདོང་པ་བསྐྱངས་གིང་ག་རིད་དུ་བྱུར་ནས་ལམ་དུ་འབྱོ་སྐབས་སུ་
 ཡང་ཀང་པ་འདྲིགས་འཛོག་དཀའ་ཡང་ལས་ཀར་འདྲེད་པ། ནད་ཀྱི་མནར་བ་རྣམས་ཉལ་
 སར་མ་ལུས་བར་སྟུག་ལས་བསྐྱལ་བ། བཅོན་པ་ཆོ་བཀྱིས་སྒྲིམ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་ནས་
 ལྷམ་བྱི་གྲང་དང་། ཀོ་བའི་སྟེད་རགས། པགས་པའི་བྱོན་གོས། འབྲིང་ཐག་ཡན་ཆད་ཟ་
 བ་དང་། ས་གོད་སྟོག་སྐབས་བྱི་བ་དང་ཞབ་ར་སོགས་བཤད་དེ་ཟ་བ། འབྲུ་སྟོན་བསྟུགས་
 ནས་ཟ་བ། བྱི་རོ་དང་། ཏྲ་བོང་གི་རོ་ཆེད་ན་ཏུ་བ་ཐོབ་རྒྱག་པ། ཡོམ་སྟོག་སོགས་དུག་མེད་
 པའི་སྟེ་དངོས་མཐོང་ཆད་ཟ་བ། ར་ལུག་སོགས་ཀྱི་ཀང་རུས་མཚུབ་མོ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་ན་
 ཡང་ཐུར་བ། མགོན་ཁང་གི་དབུག་རྒྱལ་ཡང་ཟ་དགོས་བྱུང་བའི་སྟུག་བསྟུལ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་
 བུ་བོད་མི་ཚོས་ནམ་ཡང་བཞེད་ག་ལ་ཐུབ། མི་འགའི་བསམ་པར་ཆུ་མཛོད་དང་ཆུ་ཀྱ་
 བཅོས་པ་ཆུ་བེད་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། ཙ་ཐང་ལ་ལུགས་རི་སྟོང་བ་ཙ་ཁའི་ཆེད་ཡིན་པར་

སྐད་ལོག་ཕྱག་དོན་ཅི་ཡོད་སྐམ་སྤྱོད་ཀྱང་། ཚུ་བོད་དང་། ཅ་ཁར་ཕན་ཐོགས་ཇི་ཤུང་དང་།
 ལས་འགུལ་དེ་ཚོར་མི་ཇི་ཅམ་བྱེད་ལས་སྒྲིག་ཤོར་བ། ལས་འགུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཅམས་
 མིན་བཅས་ས་གནས་སོ་སོར་ངོ་བསྐྱོད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཤུང་ན། བན་དོན་
 དེ་གཅིག་ཤུའི་ཕྱིང་ནས་ཕྱི་མི་གུང་ཕྱན་བྱིས་བོད་མིར་ལྟ་སྦངས་ཇི་ལྟར་བྱས་མིན་གྱི་
 བསལ་པོར་ཉོགས་ཐུབ་པའི་ལག་ཁྲམ་དུ་ལྟ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཕལ་མོ་ཆེར་ས་རིས་གང་
 བསལ་དུ་གནས་ཡོད། བོད་ཤུང་བརྒྱད་དཔལ་དཔོན་ཚོང་ཁུལ་དུ་ཆ་ལ་དཀར་པོ་བཞུགས་
 པར་ལྟ་ཇིས་བཅོན་པ་ཁྱིལ་གྱི་ཅམ་བཤད་སྒྲེ་མང་ཆེ་བ་ལྟོགས་གི་དང་། ས་རིག་ ཉམ་
 ནྤང་། ནད་མནར་བཅས་ཀྱི་འོག་ཆེ་སྒྲིག་ཤོར་བ་དང་། བཅོན་པ་ཚོ་ལྟོ་ཆས་བྱོད་པ་
 བཟང་བ་བཟའ་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་རྒྱ་གར་མོ་ཡང་བདུང་རྒྱ་མེད་པར་རང་གཅིན་
 མོར་པའི་ནང་བཤད་སྒྲེ་འཁྲུང་བ་དང་། ཇིས་སུ་གཅིན་པ་ཡང་བཤད་རྒྱ་མེད་པར་སྐམ་གི་
 ཐེབས་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱུག་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཇི་སྟེད་མུངས། ༡༩༥༣
 ལོར་ལྷ་ས་བྲ་བཞི་བཅོན་ཁང་དུ་བཅུག་པའི་བཅོན་པ་ཐུབ་བསྟན་ལ་གཉིན་ཆན་བྱིས་ཟ་
 ཆས་བསྐྱལ་བ་བཟས་དུགས་ནས་ཡར་སྐྱུག་པ་ནམས་གཞིགས་ཀྱི་བཅོན་རྣམས་ཀྱིས་
 བཅོང་ལྷག་བྱས་པ་སོགས་འཇམ་སྤྱིང་མི་དམངས་ཚོའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་བའི་
 མནར་གཅོད་དེ་ལྟ་བུར་ཆོ་བོད་མི་ཚོའི་ལྕམ་ཐོག་དུ་དངོས་སུ་སྤྱངས་དཔོགས་ཤུང་། བོད་
 མི་བཅོན་པ་ནམས་བྱོད་པ་ཕྱག་པའི་ལྟོ་དུས་གཅིག་ཀྱང་བཟའ་རྒྱ་མེད་པར་དུང་འགྲོ་ལྟར་
 བྱིས་ལས་ཤུང་དཔོགས་སྐབས་ལས་འཆོ་མ་ཟེན་པར་ལ་ལ་དཔོང་མོ་ཉལ་ནས་ཞོགས་པ་
 ལངས་རྒྱ་མེད་པར་འདས་པ་དང་། ལ་ལ་ལས་ཀར་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་དུ་དབུགས་ཆད་
 འགྲོ་བ། ལ་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་དབུགས་ཆད་འགྲོ་བ། ལ་ལ་ལས་ཀའི་བར་
 མིང་དུང་ལ་གསོ་སྐར་མ་རེ་བྱུང་བྱུག་སྐབས་དབུགས་ཆད་འགྲོ་བ། འགའ་ཞིག་ཆབ་
 བཅོན་བཤོང་སྐབས་དབུགས་ཆད་འགྲོ་བ། ལ་ལ་ས་ཤོ་སྐབས་འཇོར་བ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་

སྤྱུ་ལོག་ནས་དབུགས་ཆད་འགྲོ་བ་སྐྱབས་ལྷོགས་བགྲིས་དང་། ངལ་དྲུབ་འོག་རྒྱུ་ལམ་
 དུ་སྤང་བ་བྱངས་མེད་ཡོད། དེ་བཞིན་བཙོན་པ་ཁག་གཅིག་ལྷོག་གསོད་བཏང་བ་དང་།
 བཙོན་པ་ཡོངས་ལ་རྒྱ་དུ་འཐབ་ཅོད་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཙོན་པ་གནོན། བསམ་སྤྲི-
 མན་ར་གཙོད་སྐྱབས་ལུས་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་ཅམ་ཡང་བདེ་བའི་གནས་མེད་པར་ཉིན་
 མཆན་འཁྲོལ་དཀའ་བའི་མི་ཡུལ་གྱི་དཔྱལ་བ་དངོས་སུ་སྤྱོད་ལུགས་རྒྱུ་མས་དེ་སྤྱོད་བཙོན་
 ཁང་དུ་ཞུགས་སྤྱོད་བའི་བོད་མི་འཛོལ་ཞུགས་ཆོས་ར་སྤྱོད་གཏོང་བྱ་བ་ངེས་ཡོད། བཙོན་
 པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཆལ་དམ་དང་། ལན་ཀྱུ་བྱང་བརྒྱད་ཀྱི་ཀྱུ་བྱོང་བཙོན་ཁང་། མཚོ་
 སྤོན་གྱི་ཉིང་བྱང་སྤོང་གི་བཙོན་ཁང་སྐྱབས་སུ་འཁྱེད་དེ་ས་གོང་མོད་སྤོབ་དང་། རིའི་ཁོག་
 པ་བྱས་དེ་མི་འཁོར་ལུགས་ལམ་འདིང་བཅུག་ནས་སྤྱུག་སྤྱོད་དཔ་པོ་བཏང་བར་བརྟེན་ལལ་
 ཆེ་བ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་གི་བ་རེད། འདིར་དཔེ་མཚོན་འབའ་གས་ཞུ་ན། བཙོན་འཇུག་གི་མས་
 བཙོད་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ནང་། དཔེར་ན། བཙོན་པ་མང་ཆེ་བ་ཀོང་པོ་
 དང་། སྤོ་པོ་ཀྱ་མོ། བྱང་ཁལ། རྒྱ་ནག་ཀན་སུ་འུ་སྐྱབས་ལ་རྒྱང་འབུད་སྤྱུག་སྤྱོད་སུ་
 བཏང་ཞིང་། བྱང་ཆ་ལ་ཁ་ཟེར་བའི་ས་སྤོང་ཞིག་དུ་བཙོན་ཁང་ཁག་ལྔ་ལ་མི་བྱངས་ཆིག་ཁྲི་
 ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་མས་ཆ་ལ་བཞོ་རུ་བཅུག་སྟེ། ངལ་ལྷོགས་འཐབ་གསུམ་གྱིས་ཉིན་
 རེར་མིའི་གི་ཆད་ནི་བཅུ་ནས། སུམ་ཅུའི་བར་གི་བས་ཐ་མ་ལོ་གཅིག་ནང་མི་སྤོང་ལྷག་
 བརྒྱད་ལྷག་ཅམ་གི་བ། དེ་བཞིན་བསམ་ཡས་ཞིང་རར་མི་ ༡༩༠ བཏང་བ་ནས་ལྷག་པ་ནི་
 ༥༠ ལྷོ་ཁ་རྒྱ་དུ་ཕྱག་སྤྱོད་གར་མི་ ༦༩ ཡོད་པ་ནས་ལྷག་པ་མི་ ༡༥ རྒྱ་ནག་ཀན་སུ་འུ་རུ་
 ཁག་གཅིག་ལ་མི་ ༧༠ བཏང་བར་ལྷག་པ་མི་ ༣༩ ཀོང་པོ་བར་ལྷིང་དུ་མི་ ༣༠༧
 བཏང་བ་ནས་ལྷག་པ་མི་ ༣༩ ཀོང་པོ་ཡུལ་འཇུག་རུ་མི་ ༡༣༠ བཏང་བར་ལྷག་པ་མི་
 ༡༧ ཀོང་པོ་ཁོ་ནང་དུ་མི་ ༥༥ བཏང་བར་ལྷག་པ་མི་ ༡༥ ཀོང་པོ་ཧེམ་པར་མི་ ༡༥༠
 བཏང་བར་ལྷག་པ་མི་ ༥༩ དེ་བཞིན་ཀོང་པོ་སྤྱི་ཅི་ ཅི་ལྷ་སྤང་། ནག་རྒྱ། ཆབ་མདོ། བཙོན་

ཁྲུལ། ལྟོ་ཁ་ཁྲུལ། ལྟོ་སར་བྲ་བཞི། བྲེང་མིང་། འཕན་པོ། སྦྱང་མངའ་མེས་སོགས་ས་
 བནས་ཁག་མང་པོར་ཡོད་པའི་བཙོན་ཁང་ཆང་མར་ཡང་ངལ་ལྟོགས་འཐབ་གསུམ་གྱི་
 མནར་བའི་ལོ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ནང་གོང་བྲངས་བཞོད་པ་ལྟར་བཞི་ཆ་འཇལ། བསུམ་ཆ། ལ་
 ཆ། བ་ན་དྲུག་ཆ་མེལ་ས་མ་ལྷག་པར་གེ་བས་བོད་ཆེན་པོར་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུང་བའི་གེ་ཆད་
 བྱུར་པ་ནི་ད་ཕན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱང་མ་སྤྱང་ཞིང་། གོང་གི་དུར་ས་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཡུལ་
 ལྷང་སོ་སོར་བདེན་དཔང་རྒྱན་ཞུའི་ར་སྦྱོང་དྲུ་བཟང་ཡོད། གོང་གསལ་དོན་དངོས་དེ་དག་
 བྱིས་བཙན་འཇུལ་པས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཁྲག་བྱན་ཆེན་པོ་བསགས་སྟེ་བོད་ས་བཙན་
 འཕྲོག་དང་། བོད་མིར་མནར་གཅོད་གཏོང་ལུགས་སྒྲུར་རོབ་ཙམ་ངོ་སྦྱོང་བྲུས་པ་དེས་རྒྱ་
 བཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་འབྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་བརྩི་མེད་དོག་རྣམས་དྲུ་བཟང་སྟེ་བོད་ས་འཕྲོག་པ་
 མངོན་སུམ་གསོན་ཆེན་བསྟན་ཡོད་དོ།

ལ་ཡ། རྒྱ་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་བོད་ས་བཅན་བཟུང་བྱས་ནས་ད་བར་
 གྱི་གནས་ཚུལ་རོབ་བསྟན།

༡ རྒྱ་དབང་མི་དམངས་ལ་ཡོད་ཟེར་བརྟན་མ་ཡིན་པ་དང་། བོད་རང་
 རྒྱ་ཡོངས་ཟེར་བ་དོན་ལ་མིག་ནས་པ།

༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་བོད་ས་བཅན་འཕྲིག་བྱས་ཏེ་བོད་མི་མེར་
 རྒྱ་ནམས་བྱན་དུ་བཀོལ་བ་ནས་བཟུངས་སྤར་བོད་ཡུལ་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་ས་ལྟུབས་
 མགོན་གོང་ས་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་བོད་མི་ནམས་ཞི་བདེ་བལ་ཕེབས་ལ་གནས་པའི་ས་
 མཆོག་དེ་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་དུ་འཐབ་ཅོད་དང་། རྒྱ་བརྟེན་མནར་གཅོད། རྒྱ་མི་
 ཆད་པའི་ཆབ་སྲིད་ལས་འགལ་དང་། ཚོགས་འདུ། འཛིགས་སྐྱབ་དང་མི་བྱལ་བའི་
 བཤེན་ཆེའི་སྲོང་ལྷ་བྱར་བྱར་ཏེ་བོད་མི་ཚོ་རང་དབང་བྱལ་བའི་བཅོན་པ་ཞིག་དང་འདྲ་
 བར་བཅན་འཛུལ་པས་རང་དགར་བརྟུང་གསོད་བྱེད་པའི་ཡང་བའི་གནས་སུ་ལྷུངས།
 ཆབ་སྲིད་ཐད་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་བོད་པ་ནམས་རྒྱ་མིའི་བཀོད་པར་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཉན་བཅུག་
 པ་དང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་པ་ལུགས་སྒྲིག་དམར་པོས་བཅིངས་ཏེ་དེ་ལས་འགལ་
 བའི་བསམ་སྒྲིའི་ལྷ་བསྐལ་མི་ཆོག རྒྱ་མིའི་འདོད་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་པའི་གཏམ་སློང་བྱས་
 ན་ཆེས་ལུས་ཅན་ནམ་གོ་རྟོགས་དམའ་པོ། བསམ་བཞེར་ངོ་མོལ་པ། ལངས་ཕྱོགས་
 བརྟན་པོ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་སྤྲོ་ཚོགས་འབེལ། བོད་ཡོངས་ཆོགས་བཅོན་ཁང་ལྷ་
 བྱ་བཅོས་ཏེ་བོད་མི་ནམས་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་གྲུན་ཉེ་ཐུག་འཕྲད་དུ་མི་གདོང་། བལ་ཏེ་
 བཏང་ན་ཡང་དགོངས་ཞུ་ཟེམ་པར་བྱས་ཏེ་དགོངས་འཁྲུལ་བྱང་བའི་ཉིན་ཞག་ཆད་བཞག་

བྱ་འཛིན་ལེན་དགོས། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༥༡ ལོ་བར་ཐ་ན་སྤང་བྱེད་རུ། སྤང་ཆོ་
 བཅུག་ནང་བྱ་བཞེན་ཉེ་ཕན་ཚུན་ཞུགས་སྤྱད་ཀྱིས་ན་ཡང་སྤྱད་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད། དེ་ལྟ་བོད་མི་མཆོག་དམན་སྲུ་འབྲུ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ས་གང་ལ་ཡང་འབྱོ་སྤྱད་རང་དབང་
 ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོ། འབྲུག་པ། རྒྱ་ནག་སོགས་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱིས་མཆོན་འཇམ་སྤྱང་རྒྱལ་ཁབ་གང་རུང་ཞིག་དུ་ཆོང་འབྲུལ་ལམ། དུལ་སྒྲོར་སོགས་སྲུ་
 ཅི་འདྲོད་རང་མོས་ཀྱིས་འབྲོ་བསྐྱོད་ཆོག་པ་དང་། བཏམ་བཟྍ་དེ་ཀྱི་རང་དབང་ཡང་ཡོངས་
 སྲུ་ཕན་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ཡིན། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་བཅན་དབང་ལ་མི་འདྲོད་བཞིན་དུ་
 དང་ལེན་བྱེད་བཅུག་པ་ལས། མི་མོས་པའི་ཁ་རྒྱུངས་ཅམ་ཡང་ཐོན་མི་ཆོག་པ་སོགས་
 བོད་མི་དམངས་རྒྱམས་བཅན་འཇུག་པའི་གཉའ་གནོན་འོག་འབྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་ཐོབ་
 བང་ཡོངས་ཚུགས་ཤོར་དེ་རྟེན་ལྟ་ཆེ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལམ་པའི་ནང་རྒྱ་མིའི་
 མནར་གཅོད་འོག་འཚོ་སྤྱད་ཀྱི་རང་དབང་ཡང་མེད། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུངས་ངོ་བོལ་
 བསྐྱུ་དང་ཆག་ཡང་གཉིས་ཟེར་བ་དང་། ས་ཞིང་བཅོས་སྒྱུར་ཟེར་བ། དམང་གཅོའི་
 བཅོས་སྒྱུར་ཟེར་བ། ༡༩༦༠ ལོར་སྒྱུར་ཞིབ་ཟེར་བ་སོགས་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་སྒྲ་
 ཆོགས་བསྐྱངས་པའི་ནང་གསར་བཟེར་ངོ་ལོག་པ་དང་། གུལ་རིམ་དབྱ་བོ་འདྲོན་དགོས་
 ཞེས་བོད་མི་ཆོས་བྱེད་མཁན་དང་། རྒྱ་མིར་མི་འདྲོད་པའི་གཏམ་སྤྱོད་སྤེལ་མཁན། དེ་ལྟ་
 བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་དང་། རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ནན་པོ། ཐ་ན་འཚོ་གོས་ཅུང་ཟད་ལེགས་
 པ་ཚུན་ཆད་ལ་གུལ་རིམ་དབྱ་བོ་དང་། གསར་བཟེར་ངོ་ལོག་པ། བཟུ་གཞིག་གུལ་རིམ་
 མངའ་བདག་དང་། མངའ་ཆབ་ཟེར་བ་སོགས་ཉིས་མིང་སྒྲ་ཆོགས་བཏགས་ནས་དེ་
 རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲེར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འབྲོག་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཉའ་གནོན། ལུས་ཐོག་
 འཐབ་ཅོད། བཅོན་འཇུག་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་སྤྱོངས་ཆད་མེད་བཏང་།

༡༩༦༠ ལོར་སློབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་ཞིག་བསྐྱངས་དེ།

བྲལ་མི་སྒྲོབ་གསེལ་ཞིང་འབྲིང་འོག་མ་མན་ཆད་དང་། བཟོ་པ་བྲལ་མི་སྒྲོབ་མི་
 དབྱལ་པོ་ཟེར་བ་ལྟར། དེ་བྱིངས་བྲལ་མི་སྒྲོབ་པོའི་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་དང་གཅིག་གྱི་
 ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་ཞིས་སྒྲིལ་སྐམས་བཅོས་ནས་སྒྱི་སྐམས་འཇུགས་
 དགོས་ཟེར་བའི་མིང་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་བཏགས་དེ་དོན་དུ་མི་དམངས་ཚོའི་ལྟོ་གོས་
 འཚོལ་བའི་རང་དབང་འཕྲོག་སྟེ་སྒྲིལ་གྱིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་འབྲས་བུ་སྒྱི་ལ་དབང་
 བ་ཡིན་ཟེར་ནས་སྤྲོད་གཞུང་གིས་བསྐྱས་དེ་དཔལ་འབྱོར་བཟུ་གཞིག་ཆད་མེད་བཏང་བ་
 དང་གཉིས། ཚན་རིག་ལག་ཅུལ་སྒྲོབ་གསེལ་མི་དམངས་ཚོའི་སྒྲིལ་གྱི་འཚོ་ཐབས་ཀྱི་
 དབང་ཆ་འཕྲོག་སྟེ་ཀྱང་དེ་འཇུགས་སྤྲིང་སྤྲོད་ཐོགས་སྒྲིལ་བ་དང་གསུམ། ལོ་དེ་རང་ལ་
 བསམ་སྒྲོ་གཙང་མ་དང་། ལོ་རྒྱས་གཙང་མ། ཆབ་སྤྲོད་གཙང་མ། དཔལ་འབྱོར་གཙང་མ་
 ཞིས་གཙང་མ་བཞི་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་སྒྲིལ་ནས་བོད་པ་མི་རིང་མེད་ཞིབ་བཤེར་གྱིས་
 ཉིན་མཚན་འབྲོལ་དཀའ་བའི་མནར་གཅོད་བཏང་ཐོག་འཐབ་ཅོད་དང་། བཅོན་འཇུག་
 ཁ་དབང་གཞུང་འཕྲོག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད་འོག་བོད་ཁམས་སྤོལ་པོར་ཁྲག་དང་མཆི་
 མ། ལུ་གེ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྐལ་རྒྱན་མི་ཆད་བྱུང་། ༡༩༥༥ ལོ་ནས་ ༡༩༧༥ ལོ་ལས་
 མས་བར་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་ཆབ་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་གདུག་རྒྱབ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐངས་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་དང་ཚོས་ལ་དད་པ།
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པ་སོགས་ཆང་མ་རྩིང་པ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་བཏང་ནས་བོད་
 མི་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་ལ་སྒྲུར། འཛིགས་སྒྲག་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་དེ་དག་ནང་རྒྱབས་མེད་
 མགོན་མེད་ཀྱི་བོད་མི་རྣམས་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་ཉམས་ཐག་གནས་སྒྲུ་ལྷངས་དེ་དོན་
 མེད་ཀྱི་མནར་གཅོད་བཟོད་ཐབས་བྲལ་ནས་རང་གི་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་བྱུང་། རྒྱ་གཞུང་
 གིས་བོད་མི་དམངས་ལ་དམར་པོའི་སྤྱོད་དབང་སྒྲིལ་འཛིན་བྱས་དེ་ཚོས་བྱས་པའི་ཉེས་པ་
 དང་། ཚོས་ཁྲུས་ཉར་བའི་ཉེས་པ། རྒྱ་མིའི་དྲག་གནོན་ལ་མི་འདོད་པའི་ལབ་སྤྱོད་བྱས་

པའི་ཉེས་པ། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བཅན་བྱོལ་ཕྱིན་པའི་ཉེས་པ། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་པ་མ་སྒྲུན་ཉི་ཡོད་པའི་
 ཉེས་པ། ཁང་པའི་ནང་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆའི་དངོས་པོ་ཉར་བའི་ཉེས་པ།
 ཡོན་ཏན་བཟང་བའི་ཉེས་པ། ཐ་ན་བཟའ་བདུང་སྤན་བྱ་ལོགས་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་འཛོ་བ་
 བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ཟེར་བ་སོགས་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུ་ཡང་གོ་བོས་མེད་པའི་ཉེས་
 མིང་གཡོག་གྱི་དྲུང་དེག་གཏོང་བ་དང་། བཅོན་འཇུག་བྱེད་པ་མ་ཟད། མའོ་ཙེ་དྲུང་གི་འདྲ་
 པར་ཆར་རྒྱུང་གིས་རལ་སྒྲོན་བདང་ན་ཡང་བོད་པ་ཚོར་ལེ་ཁག་བདགས་ཏེ་བཅོན་འཇུག་
 དང་། འཐབ་ཅོད། ཐ་ན་དམར་བསད་བདང་བ་ཡང་བྱུང་། ད་བར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་
 འགུལ་རིམ་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་། བོད་མིའི་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས། སྤྱི་ཚོགས་
 ཀྱི་གནས་བབས། ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས། སྐད་ཡིག་འཛོ་བའི་གོམས་སྤྱུལ། ཚོས་
 ལུགས་སོགས་དོག་འོལ་བདང་གྱི་རྒྱ་མིའི་ལྷ་བ་དང་སྤྱོད་པ་བོད་པར་བཅན་འགོགས་བྱས།

རྒྱ་དམར་གྱིས་སྤྱི་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་ཁ་བྲལ་དང་། སུན་ཚུན་
 དབྲ་ཟླའི་འགལ་བ་སྒྲིང་ཆེད་སྤར་པན་བོད་མི་རིགས་གོང་བྱ་གཅིག་བྱུར་ཡིན་བཞིན་དུ་
 མོན་པ་རིགས་དང་། སློ་པ་རིགས། ཤར་པ་རིགས་ཟེར་བ་སོགས་དེ་རྒྱམས་བོད་མི་
 རིགས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེས་པ་དང་། བོད་རྒྱལ་པོ་དེ་བོད་རང་སྤྱོད་ཁྲུང་ཟེར་བ་དང་།
 མཚོ་སྒྲོན་ཞིང་ཆེན་ཟེར་བ། དཀར་མཛེས་རང་སྤྱོད་། ང་པ་རང་སྤྱོད་ཁྲུལ་ཟེར་བ་
 སོགས་དུམ་བུ་མང་པོར་བདང་། བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་དུ་དབུལ་མངས་དང་། བཟུ་
 གཞིག་བྲལ་། རིམ་ཞེས་ཁག་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ཁག་གཅིག་ལ་མངའ་བདག་དང་།
 མངའ་ཆ་བ། མ་ཅ་ཅན། ཚོང་ཆེན། འབྲོག་བདག་ཞིང་ཕུག་བྲལ་རིམ་བུ་ཕུག་
 སོགས་མིང་སྟེ་ཚོགས་བདགས་ནས་དེ་དག་བཟུ་གཞིག་བྲལ་། རིམ་རེད་ཅེས་དྲུང་བདེག་
 གཏོང་ཡུལ་དུ་ལོགས་སུ་བཀར། དེས་ཀྱང་མ་ཆོས་པར་ལོག་སྤྱོད་པ་དང་། གསར་
 བཅེར་ངོ་མོལ་པ། དེང་སྐབས་ཀྱི་གསར་བཅེར་ངོ་མོལ་པ། ངལ་ཚོལ་སྒྱུར་བཞོད

པ། ལྷོ་ཡོད། དབྱ་བོའི་གསང་ཉུལ། མི་འབྲམས། ཆོས་པའི་གྲལ་རིམ། ཞིང་འབྲིང་།
 འབྲོག་འབྲིང་། ཆོང་འབྲིང་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་སྣ་ཆོགས་བདགས་ནས་དོན་དུ་བརྒྱ་ཆ་
 དུག་བརྒྱ་ཡན་གྱི་བོད་མི་རྣམས་གྲལ་རིམ་ཟེར་བའི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས། བོད་
 གསལ་གྲལ་རིམ་གཙང་མ་མེད་པ་ཟེར་བ་དེ་དག་ལ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ག་ལ་ཡོད། ཁོ་
 ཆོ་རྒྱན་དུ་མི་གྲལ་ནས་ཕུད་དེ་ཆོགས་འདུ་ཁག་ལ་ཞུགས་མི་ཆོག མི་གཞན་དག་ལ་སློང་
 མོལ་བྱས་མི་ཆོག ཁོང་ཆོར་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གཉའ་གནོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་བག་
 བཞིག་ཆད་མེད་སྤྱིང་དགོས་པ་ཡིན། གྲལ་རིམ་ཆོར་སླ་ཆ་མ་སྤྱད་པར་ལས་ཀ་ཉེ་ཤོས་
 དང་། བཅོག་ཤོས་རྣམས་ཉལ་དུ་བསྐྱལ། དེ་ལ་ཡང་མཆམས་ཆོགས་དང་། ཉིན་མཆན་
 གྱི་ཁྱད་པར་མེད། བདུན་ཕྱག་རེར་བསམ་སློ་སྦྱར་བཞེད་གདོང་ཚུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་ཐེངས་
 བཞིས་གསུམ་སྒྲིལ་དགོས། ཆབ་སྤྱིད་ལས་འགྲལ་རིམ་པའི་ནང་ཁ་དབང་གཞུང་འབྲོག་
 ཡང་ཡང་བྱེད། དུད་ཆང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གཞུང་འབྲོག་ཐེངས་མང་བྱས་པས་སྐབས་རེ་ཁ་
 ཐོར་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་མི་སྣ་དེ་དག་ལ་
 རྒྱན་དུ་ལས་ཀ་ཉེ་ཆད་བསྐྱལ་བ་དང་། དར་མ་ཆོལ་ཡང་བྱས་པའི་སླ་ཆ་ལས་མི་སྤྱོད་པ།
 བཟའ་རྒྱ་མེད་པར་འབྲང་བྱེད་ལྷོགས་ཕྱིད་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ། མི་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 མི་ཆོག་པ། ཐག་རིང་གི་སྤྱན་ཉེ་ཐུག་འཕྲད་དུ་འབྲོ་མི་ཆོག་པ། སྤྱོད་ལུང་དང་སྤྱོད་ཅེ་
 སོགས་ལྷ་ས་ཉེ་ཁུལ་གྱི་གྲལ་རིམ་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༥༣ ལོ་ཙམ་བར་
 ལྷ་ས་མིག་གིས་མ་མཐོང་བར་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཉེ་བུ་ཕྱིན་པ་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་གཅིག་ལ་ཆབ་
 སྤྱིད་ཀྱི་ཉེས་པ་བཅད་ན་དེའི་ཁྱིམ་མི་ཡོངས་ལ་དྲུང་རྒྱུ་གདོང་བ་དཔེར་ན། ནང་གི་ཕ་
 བཙན་ལ་གསར་བཞེར་ངོ་ལོག་པའི་ཐོ་མོ་གཡོག་སྟེ་བཅོན་དུ་བརྒྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟའ་
 མི་བུ་ཕྱག་ཕ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་ཆོག་ཟེར་བ་དང་། འབྲེལ་བ་མ་བཅད་ན་གསར་
 བཞེའི་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་མི་འདུག་ཟེར་ནས་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པ། ཡ་མར་གནས་

ཚུལ་བྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱ་ལུ་སྒྲིབ་བྱར་མ་བཅུག་པ་དང་ལས་ཀ་མི་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་
 དྲག་གནོན་འོག་ཉམ་མེད་བོད་མི་མང་པོ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་ནས་རང་གི་རྒྱལ་
 དགོས་པ་བྱང་བ་དཔེར་ན། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་དང་། བཅོམ་གཏོར་གསུམ་ཚོལ་
 ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགལ་ཕར་བྱས། ༡༩༥༤ ལོར་ལྷ་ས་ག་རུ་གར་ནང་བཞུགས་
 དམན་ཉི་མའི་བྱིམ་ཆང་ལ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བཅོལ་དངོས་ཉར་བའི་ཉམ་མེད་གཡོགས་ཏེ་འཐབ་
 ཚོད་ཚོད་མེད་བྱས་པ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་ནས་ཕ་མ་བྱ་ཆ་བཞི་ལྷ་སའི་སྤྱོད་རྒྱུ་མཚོངས་
 ནས་ཁྱེབས། ༡༩༥༦ ལོར་ལྷ་ས་སྤོང་འབྲིང་གི་དགོ་གན་བསྐྱན་འཛིན་ལགས་ལ་དོན་མེད་
 བསར་བཞེར་ངོ་ཚོལ་བའི་ཞུ་མོ་གཡོག་པར་བརྟེན་འཛིགས་སྤྱུག་མ་བཟོད་པར་བཟའ་མི་
 བྱ་སྤྱུག་དང་བཅས་པ་མཉམ་དུ་ཁྱེབས་པ་སོགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་དཔེ་དོན་མང་པོ་
 ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་སུ་ཐོན་དང་འཐོན་བཞིན་པ་ཡིན། དེང་སང་ཡང་
 བདུག་རྒྱ་བ་ཆེ་བའི་དྲག་གནོན་བྱེད་ཐབས་དེ་ལག་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། བོད་གསལ་
 བནས་ཚུལ་དེ་དག་ལས་བོད་མི་དམངས་ལ་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་མི་སྤྱོད་པ་མཐོང་ཐུག།

རྒྱ་དམར་བྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་བོད་མི་དམངས་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་རྒྱ་ན་མ་ཡིན།
 བོད་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་བོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཕར་བཞག བོད་རིགས་ལ་འགོ་བྱིད་ཀྱི་
 མིང་བཏགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་པར་རྒྱ་མིས་སྒྲེར་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུངས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་
 རྒྱལ་རྒྱ་མའི་ལག་པར་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཐོག་མ་གྲང་གོ་རྒྱུ་ཡིས་བོད་ཀྱི་ཏང་སྤྱོད་དམག་
 སོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྒྱལ་བཟུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཅིང་ཡུང་ཡུ་དང་། རེན་རུང་།
 དབྱིང་ཐ་ཐང་། འུ་ཅིང་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ས་རིམ་པར་བཟུངས། ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་བ་བཅུ་པ་
 ནས་འུ་ཅིང་རྒྱ་ནག་དུ་སྤོང་རིང་ལ་ཡང་ཁ་ངོས་སུ་བོད་རང་སྤྱོད་ཡོངས་ཀྱི་དབང་ཆ་རག་
 སྤོབ་དང་། རོ་རྗེ་ཆེ་རིང་སོགས་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་ལག་དུ་ཡོད་ཁལ་ཙམ་ལས་

རྟོན་དམ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱ་ནག་པོ་ཅིང་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཅུང་རང་ནས་བཞོད་
 འདོམས་བྱས་ཏེ་བོད་དུ་མའོ་རུ་པོ་དང་། ལྷ་ལའི་རྩེང་སྐབས་ཕྱ་མའི་དཔོན་པོ་ཚེར་
 བཞོད་པ་བཞོད་གི་ཡོད། ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་བ་དང་པོའི་ནང་འུ་ཅིན་ཐའོ་བོད་དུ་ཡོང་ནས་འུ་
 ཅིང་དུ་ཡི་ཆབ་འབག་སྐངས། གཤམ་རིམ་གྱི་ལས་ཁུངས་ཆང་མའི་ནང་བོད་རིགས་ལས་
 བྱེད་འབག་དུ་བྱོན་ནས་དབང་ཆ་ཆང་མ་ཕྱ་མིས་སྤར་བཞིན་བཟུངས་པ་དང་། བོད་
 རིགས་འགོ་བྱེད་ལས་བྱེད་པ་བསྐོ་བཞག་བྱེད་སྐབས་ཕྱ་མའི་སྤྱིད་རྟོན་དང་ཁོ་ཕན་ལ་
 བསྐྱུ་ཕྱ་གཙོ་བཟུང་ཐོག་ཆ་ཕྱིན་གསུམ་འཛིན་པ་ནི། དང་པོ། ཕྱ་མིས་མཆུབ་མོ་གང་
 བསྐྱུ་ལ་ཕྱག་མཁན་ཞིག་དང་། བོད་མི་རིགས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་འབག་མི་འཁུར་བ། བྱ་
 དངོས་ལ་རང་སྤོབས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་རྒྱས་པ་ཞན་པ། གཉིས་པ། ཕྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཤོ་བད་
 འཕྲོད་ཐུབ་ཅམ་དང་། རྒྱ་གཏམ་གད་པར་གདོང་ལྷགས་མཐུག་པ། གསུམ་པ། བོད་
 ཡིག་ཡག་པོ་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་རྟོན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་མི་ཤེས་པ། ཡང་ན་ཆ་རྒྱས་
 མེད་པ་བཅས་ཡིན། དཔེར་ན། པེ་ཅིང་ཀྲང་གོ་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཞེ་གནས་ཁང་གི་སྤྱི་
 རྒྱུ་ལས་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ཆེ་བསྐྱུ་ནི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་རེད། ཁོ་པས་རང་རྟོན་སྤྱང་ཆེད་ཁྱེལ་
 གཞུང་མེད་པར་རྒྱ་གཏམ་ཅི་ཡང་སྤེལ་ནས་ཕྱི་དུ་ཕྱ་མའི་དཔོན་པོ་བཞེར་བཟུངས་བོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཁྲོག་བཤད་བྱེད་ཅིང་། ཉེ་དུས་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་བྱངས་ན། ཁོ་པས་ ༡༩༥༩
 ལོའི་ལྷ་ ༡༩ ཆས་ ༡༩ གྱི་བོད་ཡོངས་ཉིན་རེའི་ཕྱ་ཡིག་ཆགས་པར་ཐོག་ “སྤྱི་ཚབས་
 རྩེད་པའི་སྐབས་བོད་མའི་ཆ་སྤྲོམས་ཆེ་ཆད་ལོ་ ༣༥.༥ རེད་” ཅས་དང་། “ཞིང་བྱན་
 ཕན་ཚུན་རོ་འཕྲད་སྐབས་མིང་ཅི་ཟེར་སྐད་ཆ་མ་དྲི་བར་ཁྱོད་ཀྱི་དཔོན་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་དྲི་གི་
 ཡོད” ཟེར་བ། “དེ་སྤྱོད་བྱར་འབྲོ་མཁན་ཆང་མ་དཔོན་པོ་དང་སྤྱི་བྱ་གི་སྤྱི་བྱ་
 རེད་” ཟེར་བ། “སྤར་བོད་དུ་བྱ་བ་སྤོང་སྤྱག་འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ཡི་གེ་ཤེས་ཏེ་
 དཔེ་ཆ་བཞུ་ཐུབ་མཁན་བརྒྱ་ཆ་བཙོ་ལྷ་ལས་མེད། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་བརྒྱ་བྱེད་ཀྱི་པ་རྣམས་

ལས་ཀ་ཁོན་ཀྱས་དེ་སྒྲིབ་དཔོན་པ་ཡིན་ " ཟེར་བ་སྐྱབས་ཁྲངས་སྒྲིལ་བདེན་འཛིན་མི་
 ཐུབ་པའི་རྩན་པ་ལ་སྒྲིལ་སྤང་། ལྷ་མིར་ལོང་པས་ལ་ཆ་སྒྲིན་དང་མཐུན་པའི་མི་སྒྲ་ཆེས་
 ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་རྟེན་དཀའ་བཤེས་ཁོ་ཚར་གྱི་པུན་མཐོ་ཙམ་སྒྲིབ་པ་དང་། བནད་ཆེ་
 ཐུས་ཀྱི་ལས་ཁྲངས་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་ལ་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འགོ་ཁྲིད་དེ་
 དཔལ་གྱི་སྒྲིལ་ཡང་ཞུས་ཐག་རེ་བསྐྱོན་ཡོད་སྐབས་ལྷ་མིའི་བཀའ་མ་སྒྲུབ་པར་རང་ཚུགས་
 ཀྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་མི་ཤོད། ཁོ་ཚོས་བྱ་ནི་ཙམ་བཞིན་ལྷ་དཔོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱབ་བྱས་པ་དེ་ལྟེ་
 ཅེར་འབྱེར་ནས་ཆེན་གཅིག་ལ་ཡང་འཕྱར་བ་བཞུགས་པོད་ཀྱི་མིད། དཔེ་ཞིག་དྲངས་ན།
 ༡༩༥༧ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་བསྐྱོང་འོམ་བྱས་པའི་ལྷ་ཁག་ཁག་གི་
 བསམ་པ་འཕྱར་འགོད་མཁན་གྱི་སྒྲིལ་ལོན་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུངས་ཀྱི་དྲུང་ཅི་
 བསྐྱོན་འཛིན་གྱིས་བཞེད་དོན། ༡༩༥༧ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༡ ཉིན་ལྷ་སར་བོད་རང་
 བཙན་དཔོན་པའི་ཁྲིམ་སྐྱོར་ལ་ཞུགས་མཁན་བོད་མི་བརྒྱ་ཕྱག་ཙམ་ལས་ལོན་གྱི་མིད།
 ཁྲིམ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཆོང་པའི་ཁྲིམ་ཐོག་བཙོམ་པ་དང་། མི་བཞུན་གྱི་ལག་ནས་
 འཕྱེན་དེ་ཁྲིམ་སྐྱོར་ལ་ཞུགས་འཇུག་གི་ཡོད་ཅེས་དང་། རང་སྐྱོང་ཁྲུངས་མི་དམངས་སྲིད་
 བཞུང་གི་ཀྱུང་ཞི་དོན་ཆེ་རིང་གིས་ད་ལྷ་སར་འབྱུལ་བཞུད་མི་ཚོགས་པའི་བཀག་
 འདོམས་བྱས་མིང་ལ། དཔོན་པ་ཁག་གི་དཔེ་འདུན་ནམས་ཕྱིར་འགྲོ་མི་ཚོགས་པའི་བཀག་
 འགོག་ཀྱང་བྱས་མིང་ཅེས་བཤད། ལྷ་ས་སྐྱོང་ཁྲིམ་གྱི་དྲུང་ཅི་ཚོས་ལྷ་ཁག་ལྷ་མིའི་བསྐྱོར་
 བྱ་དམག་གིས་ཁྲིམ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ལ་མི་མདའ་བརྒྱབ་མིང་། ཁྲིམ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཚོས་
 ལྷ་མིའི་དྲག་ཆས་དམག་བརྒྱ་ཕྱག་བསྐྱོར་བསྐྱངས་བཟང་བ་ངས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་བྱང་
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་དཔལ་ལྷ་མིའི་བཞོད་པ་ལྷ་ར་མི་བདེན་རྩན་བསྐྱབས་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན། དོན་དངོས་ཐོག་ ༡༩༥༧ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༡ ཉིན་བོད་རང་བཙན་དཔོན་
 པའི་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྐྱོར་ལ་ཞུགས་མཁན་མི་ཐུངས་ཁྱིལ་ཉེ་བ་དང་། ལྷ་དམག་གིས་མི་

མདའ་བརྒྱུ་ནས་མི་བུ་བདུན་དམར་བསད་བདང་བདང་། སུམ་བུ་སྒྲོར་སྒྲུལ། ལྷ་
 བ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༡ ནས་ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ཤར་བར་སེ་འབྲས་དགེ་མཚུམ་གྱི་དགེ་
 འདུན་གཅིག་ཀྱང་ལྷ་སར་འབྲོ་མི་ཚྭ་པ་དང་། ལྷ་ས་སྤྱིད་ཆུའི་ཟམ་ཆེན་དང་ཆུ་ཤར་
 ཟམ་ཆེན་སྐྱུ་ནས་འབྲུལ་བཞུད་མི་ཚྭ་པའི་བཀའ་བྱ་བ་སྐྱུ་མས་པ་ཆང་མས་གེས་
 བསལ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཕྱི་མིས་བཀོད་པ་བདང་བར་མ་ཉན་པའམ་ཆད་ལུས་བྱང་བ། ཡང་
 ན་ཁ་ལྟོག་བྱས་ན་དེའི་གོ་གནས་ལ་མ་བཞུགས་པར་དྲུང་དེག་གཏོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན།
 ༡༩༤༧ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༣༡ ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་བསྐྱོངས་པའི་ཕྱི་ཕྱུལ་གསར་འབྲུར་
 འཁོད་མཁན་གྱི་ཚྭ་ས་འདུའི་སར་ལྷ་ས་སྤྱིད་ཀྱི་དུའུ་ཅེ་ཆས་ཕྱུལ་གྱི་གདམ་བཤད་
 ནང་ཕྱི་མིའི་བཤོད་ཆེག་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེག་རེ་གཉིས་ཐོན་པ་ལ་བདེན་ཕྱི་གཞུང་གིས་ཁོ་
 པའི་གདམ་བཤད་ནང་ཀྱང་དབྱང་གི་ཆེག་འབྲུས་དང་མི་མཐུན་པ་བྱང་བ་དེ་ནི་དང་གི་ཤོད་
 ཕྱོགས་དང་གཅིག་མཐུན་མེད་པའི་ནོར་འབྲུལ་ཆབས་ཆེན་རེད་ཅེས་ཟུར་འབྲུད་དྲུང་དེག་
 བདང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ༡༩༤༧ ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ཡུལ་གྱི་སྐབས་བཞི་པའི་མི་དམངས་
 འཐུས་ཚྭ་ས་ཟེར་བའི་ཐོག་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ང་ཡོད་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་དུ་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་བོད་སྦྱོང་གཏོང་དགོས་པ་སྐྱབས་བོད་མིར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 སྦྱོང་པའི་མ་མཐུའི་རང་དབང་སྦྱོང་དགོས་པའི་དགོངས་འཆར་གནང་སྐབས། ང་ཡོད་བོད་
 རང་སྐྱོང་ཡུལ་མི་དམངས་འཐུས་ཚྭ་གྱི་ཀྱའུ་རེན་ཡིན་བཞིན་དུ་ ༡༩༤༨ ལོའི་བོད་
 ཀྱི་མི་དམངས་འཐུས་ཚྭ་ས་ལྷུགས་མ་བཅུག་པ་དང་། ༡༩༤༩ ལོའི་ལྷ་ ༧ ཆེས་
 ༣༡ ཉིན་གྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ཡུལ་སྐབས་ལྷ་པའི་མི་དམངས་འཐུས་མིའི་ཚྭ་ས་ཆེན་ཐོག་
 ང་ཡོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲོར་གྱི་གདམ་བཤད་ཆུ་ཚོད་བཞི་ཅམ་གནང་བའི་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་
 ལྷ་གྱི་བྱང་བ་དངོས་ཤུན་བྱ་དང་། བོད་འདི་མི་རིགས་གཞན་སུ་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་
 བསལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་སྐྱབས་བོད་མི་དམངས་བསམ་པའི་གདམ་བཤད་ཅུང་ཟད་

བནང་པར་ཡང་བྱ་མི་ཁོང་ཁྱོད་མེད་ལངས་ཏེ་ཆེ་ ༡ ཆེས་ ༢ ཉིན་གྱི་བོད་ཁྲིའུ་
 ཉིན་མེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསལ་པར་ཐོག་ང་གྱུ་ཆེན་པོས་ང་མོད་ཀྱི་བཀའ་མོལ་དང་། དེ་ལྟ་
 པུ་ཆེན་མོ་པོ་ཆེས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱིམ་དོན་དུ་བནང་བའི་བཀའ་མོལ་ལ་དགག་
 པ་བྱས་པའི་ཚུམ་ཡིག་གྲེལ་བ་མ་ཟད། ཚུམ་ཡིག་ནང་འཛམ་གཞི་སྤྱི་ཙམ་མེད་པར་
 བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ཆོས་བྱས་པར་བརྟེན་གྱང་ཁྱེད་དང་དང་། མར་ཁེ་སི་ལ་ཤོག་ཐུག་
 འབྲེག་གིས་ཟེར་བ་དང་། བོད་ཤིགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བཤད་ན་བྱ་མིའི་ཁྱིམ་ལ་གནོད་
 ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ། བོད་ཀྱི་ཤིག་གནས་ནི་བཀའ་བཀོད་བྱུང་འཛམ་གཞི་བྱ་ལམ་ལུགས་
 ནས་ཐོན་པའི་རྗེས་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཟེར་ཟེར་བ། བོད་མིའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་བཙོན་
 ལེན་བྱེད་མཁན་ལ་དྲག་གནོན་བྱེད་པའི་སྲིད་རྒྱུས་ཡང་དྲགས་བཞག་ཟེར་བ་སོགས་བོད་
 པར་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་དྲག་གནོན་གྲུགས་ཆེ་བྱ་གཏོང་དགོས་པའི་གདམ་བཤེད་དངོས་
 གྲུགས་ཅི་ཤིགས་ནས་གྲེལ་ཏེ་བཙན་འཇུལ་པས་བཙན་འཇུལ་གྱིང་མཁན་ལ་སྤང་སེམས་
 འཁོན་འཛེན་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་གདོང་མདོག་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པར་བོད་པ་ཚོ་ཁོང་ཁྱོད་
 ལངས་ཀྱང་བོད་པ་ཚོར་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་མེད། ད་དུང་རང་གྱིང་ཁྲིའུ་ཀྱི་དྲུ་ཅེན་
 ཐལ་ཡིས་ཚུམ་ཡིག་དེར་དགག་པ་བྱས་པའི་གདམ་བཤད་དང་། ཚུམ་ཡིག་གྲེལ་མི་ཆོག་
 པའི་བྱུང་བསྐྱབས་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དོན་བཤེད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྲིད་
 དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་དབང་ཆ་བོད་པར་གནན་
 ནས་མེད། བོད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཐམས་ཅད་ནང་བྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ནང་ཁྲལ་དབང་འཛེན་
 ཀྱི་དྲ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཐུབས་བྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པ་ཆང་མར་བེད་གྱིད་
 ཐུབ་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་ཅིང་། སྲིད་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆང་མ་བྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་
 ལས་བྱེད་པར་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་དང་། ཤིག་གཞུང་སློབ་གསོ། ཐ་ན་ལས་ཀ་གྱོད་
 རྒྱུགས་དང་ཤེས་པོ་སྤྱི་བྱེད་དབང་ཆ་ཡང་བྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་ཚར་ཡོད། དཔེར་

ན། ལྷ་མི་ལས་བྱེད་པ་དང་། བཟོ་པའི་ནང་མི་བྱ་ཕྱག་གི་ཐེམ་ཐོ་ལྷ་ནག་ཐོང་གསེབ་དུ་
 ཡོད་པ་བོད་ལ་སྦྱར་བྱ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་ཕྱགས་རིམ་སྤྱི་བས། ལྷ་མི་ལས་མེད་ལ་
 ལོས་ཀ་སྤྱོད་ཕྱགས། ཀང་འཁོར་དང་། བརྟན་འཕྲིན་སྐབས་དངོས་པོ་ལེགས་བྲས་ཉི་
 ལྷ་ས་མཚོན་པན་ཐོགས་ཆེ་བའི་བྱ་དངོས་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་ལྷ་མི་ནང་ཁྲལ་དུ་མངོན་
 སྤྲུལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་དང་། བཟོ་
 པ་རྣམས་ཆབ་སྲིད་ཐད་ལྷ་མིས་བཀོད་པ་ཇི་བཟང་ཉན་བྱ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཐད་ལྷ་
 མིའི་ཟ་ལྷག་འབྲུང་ལྷག་སྒྲུབ་དཔོས་པ་ཡིན།

ནམ་ཞག་ལྷ་དུ་ལྷ་མིས་བཤད་ཆད་བདེན་པ་དང་། གང་བྱས་ཡང་དག་པར་
 བརྩངས་ལྷ་ལས་དེ་ལ་བོད་མི་ཚོས་ཡིན་ལུགས་མིན་ཚུལ་ཤོད་དབང་མེད་པར་དང་ལེན་
 བྱེད་དཔོས་པ་དང་། བོད་རིགས་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པས་བོད་མི་དམངས་ལ་པན་ཐོགས་
 པའི་བྱ་བ་ཞིག་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱང་ལྷ་མིའི་འདོད་སྤྱོད་མ་བཅས་ཆེ་འབྲུབ་ཐབས་གིན་དུ་
 དཀའ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ༡༩༥༧ ལོའི་ལོ་དཀྱིལ་དུ་འཚོགས་པའི་བོད་རང་སྤྱོད་ལྷོངས་
 སྐབས་བཞི་པའི་མི་དམངས་འབྲུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེང་ལཱ་པའི་ཐོག་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་། ང་ཙོད་གཉིས་ཀྱིས་བློས་འགོ་བཏོན་གནང་བ་ལྟར་བོད་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་
 སྤྱོད་ས་དང་བཅད་སྤྱོད་གཏོང་བྱའི་སྒྲུབ་བྱ་ཡིག་ཆ་ཞིག་བློས་འཆམ་བྱས་པར་བོད་མི་
 དམངས་ཀྱིས་སྤྱི་མོས་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་དགུ་པར་ལྷ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་ཐེངས་
 གཉིས་པའི་བོད་སྒྲུབ་ལས་དོན་བློས་ཚོགས་ཟེར་བ་ཞིག་བསྐྱངས་པའི་ཐོག་ཀྱང་དབྱང་དུ་འུ་
 ཇི་ལོ་དང་། ལྷ་ཁབ་སློབ་གསོ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་རེན་གཞིན་པ་ཉི་དུང་ཁང་སྐབས་
 ལྷ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་བོད་རང་སྤྱོད་ལྷོངས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཏེ་བོད་དུ་
 ལྷ་མི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྤྱོད་ས་དང་བཅད་སྤྱོད་གཏོང་བྱའི་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད་དཔོས་ཞིས་བཤད་
 པ་དང་། པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ང་ཙོད་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་

གྲིབ་པ་ལྟར་འཕེབས་དོན་འཁྲུལ་ཡོང་སྤང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིབ་སྒྲུབ་ཞིག་པོ་
 པུམ་གནང་བ་དེར་རྩ་མིའི་འགོ་བྱིད་ཚེས་མངོན་ལྟོག་ཅི་རིགས་ནས་འགོག་གྱིན་སྒྲི
 ཚོགས་སྤྱང་དེ་རྩུན་རིང་འདྲོན་མ་ཐུབ་པ་དང་། མཐར་ ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ རང་པོ་
 པཅོས་ཐངས་མང་བྱས་དེ་ནང་དོན་ཁག་དོར་ལེན་ཅི་འདྲོད་ཚོག་པའི་རྩུམ་མེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ
 ཞིག་པོ་ཐོག་དེ་ཡང་ཚོད་ལྷ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་པ་དང་། ཞིབ་སྒྲུབ་དེ་ལག་ལེན་འཁེལ
 མིན་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་དེ་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དབང་གང་ཡང་མེད་པའི་རང་
 རྒྱུ་ལྟར་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་འགོ་བྱིད་སྤྱོད་སྤྱུག་ལ་སྤྱད་པ། ལྷག་དོན་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཐུང་དང་། ལས་ཁུངས་ཆེ་མུ་ཁག་ནང་ལས་དོན་དེ་ཕར་གཤོལ་ཚུར་གཤོལ་གྱིས་ཕར་
 འབྱུངས་སྤྱོད་བཞག་སྤྱོད་ལག་ལེན་མི་བྱེད་ཁར། རྩ་མིའི་འགོ་བྱིད་རེ་འགས་མངོན་སྲུལ་
 འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བོད་སྐད་ཡིག་བོད་སྤྱོད་བྱུགས་ཆེན་བཏང་ན། ང་ཚོ་རྩ་རིགས་ལས་
 བྱེད་ཚོ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། པཱ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ང་ལྟ་
 བཞིས་ནི་བོད་རིགས་འགོ་བྱིད་ལས་བྱེད་པའི་ནང་ནས་གོ་དབང་ཆེ་གོས་ཡོད་ཁུལ་ཡིན་
 ཡང་། དོན་དམ་པར་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་རྩ་མིར་ཕན་ཐོགས་མེད་ན་སྤྱོད་བར་
 བསྐྱུལ་དུ་ཆ་འཛོག་གནད་ནས་མི་བྱེད་ལ། ཁོང་གཉིས་པོར་བོད་ཀྱི་ལས་ཀར་ཐད་ཀར་
 ཐོ་རྩུལ་སམ། ཐག་གཅོད་གནང་དབང་སྤྱོད་ཅམ་མེད་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་རང་ལུལ་དུ་
 བཞུགས་དབང་ཡང་བྲལ་དེ་རྩ་མིའི་དགོས་པར་གཞིགས་ནས་བོད་དུ་ཡར་ཐེབས་མར་
 ཐེབས་གནང་རྒྱ་ཅམ་ཡིན། རྩ་མིས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལ་འང་ཡིད་ཆེས་སྒྲོས་འཁེལ་མི་བྱེད་
 པ་དེ་ལྟ་ན་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་གཞན་ཚོ་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན། བོད་རིགས་
 འགོ་བྱིད་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། ལས་བྱེད་དཀྱིས་མ་ཡིན་ཡང་རུང་། ལས་དོན་རྒྱུ་
 ཅག་རེ་རྒྱུ་ལྟར་ཆང་མ་རྩ་མིས་གང་བཤད་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་འོག་དུ་འདུས་དགོས་པ་ལས་རང་
 མི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་དབང་པཅོན་ལེན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ། ༡༩༥༡ ལོ་ཅམ་ནས་ལས་

ཁྲུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་འགོ་བློན་ནང་བོད་མི་བསྐོས་བཞག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རིགས་
འགོ་བློན་ཆེ་ཆུང་ཆང་མ་རང་འོག་ཀྱི་མིའི་འགོ་བློན་ཚོས་མོས་མཐུན་མ་བྱས་པར་ལས་
ཀ་ཐག་གཅོད་བྱེད་མི་ཐུབ། གནད་ཆེའི་ལས་ཁྲུང་སྐུལ་མོ་ཆེའི་འགོ་བློན་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་
མི་བསྐོས་ཡོད། ཀྱི་མི་འགོ་བློན་ཚོས་རང་འོག་གི་བོད་མི་འགོ་བློན་ཚོ་མི་ཐུལ་དུ་མ་
བཞག་པར་ལས་དོན་མང་ཆེ་བ་བརྒྱུལ་གཅིག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མཐོ་པ་རང་སྤྱོད་ལྗེས་
ནས་དམའ་བ་ས་ཁུལ་གྱི་ཐུང་ཀྱང་ཟུ་ཡོན་ཡན་ཆད་བསྐོས་འཐེན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མིའི་
དགོས་པར་གཞིགས་ནས་མིང་བདོན་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་དེ་ལས་འགལ་མི་ཚོག་ ཀྱི་
མེས་གང་བཤད་ལ་ཉན་ན་གཤམ་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ཀའི་འཛོན་ཐང་མེད་ཀྱང་གོ་
གནས་མཐོ་རུ་དང་། མཐོང་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐད་ཆ་
ཤུགས་ཆེ་ཅམ་ཤོད་ཤོད་མཁན་དང་། སྐད་ཆ་དྲང་པོ་ཤོད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ན་
དེར་གཤམ་ཡོན་དང་། ལས་ཀའི་འཛོན་ཐང་ཆེ་ཅམ་ཡོད་རུང་ངོ་མོག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དྲང་
དེག་བཏང་ནས་མཐར་ཐུར་འབུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ད་བར་ལོ་ངོ་སྟུང་ཅུའི་མྱོང་བས་ར་
སྤྱོད་བྱས་ཡོད། ༡༩༩༩ ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་རང་སྤྱོད་ལྗེས་བོད་རིགས་འགོ་བློན་མིང་
འཛོན་ཆེ་ཡང་ཐབ་ཐུར་དུ་བྱད་ནས་ཐུར་བཞིན་ཀྱི་མིའི་འགོ་བློན་མདུན་དུ་ཐོན་ཡོང་བ་
རེད། སྤྱིར་ན་ལས་ཁྲུང་མཐོ་དམན་བར་གསུམ་དུ་ཚོགས་འདུ་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་
འཚོགས་ཀྱང་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏམ་བཤད་བྱེད་དགོས་སྐབས་ཀྱི་མིའི་ཁ་ཤུགས་ཀྱི་
འོག་ནས་བོད་པ་ལས་བྱེད་པ་དང་། བཟོ་པ་ཆོ་ལངས་ཐབས་མེད། ཐོས་བསྐྱར་བྱེད་
སྐབས་ཀྱི་མིའི་ལྟ་བུ་ལས་ཀའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཏོང་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཐུབ་འགལ་
དང་། དེར་ངོ་མོལ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་སྤེལ་མི་ཚོག་ སྐབས་རེ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མི་
མང་ཉུང་ཤོར་ནས་ཀྱི་མིའི་སྤོར་མ་བབས་པའི་གནད་དོན་ལ་མོས་མཐུན་བྱེད་དགོས་བྱུང་
ཡང་། ལག་ལེན་དུ་འགེལ་སྐབས་ཀྱི་མིའི་འདོད་སྤོབ་བཞིན་བསྐྱབས་ནས་ཚོགས་འདུར་

བདན་འཁེལ་བྱས་པ་བཅི་མེད་བཏོང་གི་ཡོད། རང་སྤྱོད་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་འཆར་
 འཁོད་ལས་ཁྲུངས་ཟེར་བ་དང་། མི་དོན་ལས་ཁྲུངས་སྐྱབས་སྤྱོད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 ལས་ཁྲུངས་ཆེ་ཁག་དང་། དབང་ཆ་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་ལས་ཁྲུངས་ཁག དེ་བཞིན་ལས་
 ཁྲུངས་སོ་སོའི་ནང་གི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་ཆན་པ་ཁག་ནང་བོད་པ་ལས་བྱེད་པ་ཉར་ཞིང་རྒྱ་
 མི་མང་བ་དང་། བྱིས་བྱ་གསོ་ས་དང་། ཚལ་འདེབས་ས། ལམ་བཟོ་ལས་ཁྲུངས། ཨར་
 པོའི་ལས་ཁྲུངས། རྒྱལ་རྒྱུ་ལས་ཁྲུངས་སྐྱབས་ངལ་ལས་བྱེད་ས་དང་། ལས་ཁྲུངས་
 དཀྱུས་མ་རྒྱམས་ལ་བོད་མི་ལས་བཟོ་པ་མང་བ་ཡོད། ༡༩༩༡ ལོ་ཙམ་ནས་བོད་རིགས་
 འཁོ་བྱིད་ལས་བྱེད་པའི་ཁ་གྲངས་ཕྱན་བྱ་མང་དུ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་
 དབང་ཆ་ངོ་མ་ཡོད་པ་ནི་ཆེས་ཉར་གས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྒྱམས་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་བཀའ་མ་
 རྒྱལ་པར་ལས་དོན་གསལ་གཅོད་བྱེད་དབང་མེད་པས་དོན་དུ་བོད་པ་ལས་བྱེད་པ་ཚོ་ནི་རྒྱ་
 མིའི་སྤྱོད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་འཕུལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ལག་
 ལྟ་བུ་དང་བཅས་མའི་མི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དོ།

རྒྱ་མིའི་དམངས་གཙོ་ཟེར་བ་ནི་མི་ལ་མགོ་སྐྱོར་བཏོང་བའི་ཆེན་མོ་པོ་ཞིག་
 ཡིན། དཔེར་ན། ཆོགས་འདུ་ཆེ་ཕྱ་གང་ཞིག་འཆོགས་རུང་། རྒྱ་མིས་བཀའ་བཏང་བ་
 ལག་ལེན་ངེ་ལྟར་བྱེད་ཕྱོགས་སྐྱོར་གྲུས་བསྐྱར་བྱེད་བཅུག་པ་ལས། དེ་ལ་འབྱུར་བ་བཏོང་
 བའམ། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱེལ་ཆོག་གི་མེད། རྒྱ་མིས་བཀའ་པར་ལང་སྒྲེས་
 བྱས་ན་མི་དེ་ཁ་ལ་ཉན་པོ་དང་། སྤྱོད་ཕྱོད་ཅན་རེད་ཟེས། རྒྱ་མིའི་འདོད་པ་དང་ཐ་དད་
 དུ་བྱུར་པའི་སྐད་ཆ་བཀའ་ན་ཇིས་ལུས་ཅན་རེད་ཟེས། རྒྱ་མིས་བཀའ་པར་མི་མཐུན་
 པའམ། དང་ལེན་མི་བྱེད་པའི་བསམ་འཆར་སྤྱེལ་ན་དེ་ལོག་སྤྱོད་པ་དང་། གསར་བཞིན་
 ངོ་སྤོལ་བྱེད་མཁན་རེད་ཅེས་དྲུང་རིག་བཏོང་བ་ད་ལྟ་ཡང་ཐར་བཞིན་ཡིན། ཆོགས་འདུའི་
 བྱོས་བསྐྱར་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མང་ཆོགས་མགོ་སྐྱོར་བཏོང་བ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་

འཆིང་བའི་གཡོ་ཐབས་ངན་པ་ཞིག་རེད། ཐོས་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་དམངས་གཙོ་ཡིན། མི་
 དམངས་ཚོས་གང་བསམས་ཆང་མ་སྤྲོ་གསང་མེད་པར་ཤོད་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་དེ་
 བཅིག་སྟེང་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྒྲུ་མིའི་སློང་ང་མཐུན་པའི་སྒྲིང་ཆ་ཆ་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བྱས་དེ་དེ་
 ལ་འབྲི་སྒྲིན་བྱེ་བཅོ་བཅོས་མང་པོ་བརྒྱབ་མཐར་དེ་ནི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་འདུན་རེད་
 ཅེས་སྒྲིང་བསྐྱབས་ནས་ཤོད་པ་དང་། ཚགས་པར་ཐོག་བཀོད་ནེས་དྲིལ་བསྐྱབས་ལུགས་
 ཆེན་བྱེད། སྒྲུ་མིའི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆང་མ་བཅོ་མེད་དུ་གཏོང་
 བྱེ་ཡོད། དཔེར་ན། ༡༩༥༥ ལོ་ནས་བརྒྱུངས་སློབ་རྒྱུ་ཐོན་པའི་བོད་ལྷག་སྤྱངས་འབྲས་
 ལེགས་པ་རྣམས་སྒྲུ་ཡུལ་དུ་སློབ་ཐུར་བཏང་བར་བོད་རིགས་སློབ་ཕྲུན་རྣམས་དང་། པཱ་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། ང་ལོང་སོགས་ཀྱིས་ངོ་སྤོལ་མཐའ་བཅིག་དུ་གནང་ཡང་། སྒྲུ་གཞུང་གིས་
 ༡ན་འཛིག་སྤྱི་ཅམ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་
 བཏམ་བཤད་ཆང་མ་སྒྲུ་མིའི་ལྟ་བུ་དང་། ཆབ་སྤྱི་དུ་དགོས་མཁོར་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱས་
 བསྐྱར་དགོས་པ་ལས། བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཤོད་དབང་སྤྱི་ཅམ་མེད། དཔེར་ན།
 ༡༩༥༩ ལོར་བོད་རང་བཅན་སྒྲུལ་ཁབ་ཡིན་པ་དང་། བཅན་འཛུལ་དམག་མཐར་སྤྱོད་
 གཏོང་བའི་འོས་ལངས་སྒྲུ་དམར་བྱེས་དྲག་གཞོན་བྱས་དེ་བོད་མི་འབྲམ་སྤྱག་ཀྱིན་ལམ་དུ་
 བཏང་བ་དེར་གྲུང་ཐུན་ཏང་གིས་ལོག་སྤྱོད་པ་ཅེ་མེད་བཏང་སྟེ་བོད་མི་དམངས་བཅོངས་
 འབྲོལ་བཏང་བྱེད་ཞེས་བཞེད་བརྒྱབ་པ་དང་། ༡༩༦༠ ལོ་ནས་མཉམ་ལས་དང་སྤྱི་ཁང་
 བརྒྱབས་དེ་བོད་མིའི་སྤྱིར་དབང་དཔལ་འབྱོར་གཞུང་འབྲོག་བྱས་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་
 འཚོ་བ་ཇི་ངན་ཇི་སྤྱག་དུ་བཏང་ཡང་གྲུང་ཐུན་ཏང་གིས་བོད་མི་དམངས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འབྲིད་ནས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་གསར་པ་གནང་བྱེད་ཞེས་ཤོད་བརྒྱབ་པ།
 ༡༩༦༦ ལོར་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཟེར་བ་བསྐྱངས་ནས་བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཅེ་འབྲོག་
 བོད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་རིག་གཞུང་དང་། ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་སོགས་ལ་སྒྲུ་ཡུལ་ལས་

ཆབས་ཆེ་པའི་གནད་འཆེ་བཏང་སྟེ་བོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཅུ་བརྒྱུ་གཏོང་བའི་གོད་
 ཆག་བྱང་ཡང་། ང་ཚོ་ཡར་ལངས་ཞིང་བླ་ཆུལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཡོད་ཅིས་ཤོད་
 བཅུག་པ། ༡༩༥༠ ལོ་ནས་སྤིང་ཁྱུ་གཏོང་དང་། ཕྱི་ཕྱིགས་ལ་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་དགོས་
 ཟེར་ནས་ཆུའི་མི་སེར་ཁྱིམ་བུམ་བོད་དུ་གནས་སྤོངས་བཅུ་གཉིད་མིའི་འཆོ་ཐབས་ལ་དོ་
 སོག་བུགས་ཆེ་བཏང་བ་དང་། ཟོག་གོང་ལུ་འབྱུར་སྤར་བ་སོགས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་
 འཕྲུལ་ཕྱགས་ཁེ་ཕན་ལ་གནད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུལ་གྱང་། བྱང་ཁྲན་ཏང་གི་སྤྱི་ཁྱུ་གཏོང་གི་བཀའ་
 ཇུག་འོག་དྲིན་འོག་བོད་མི་དམངས་ཚོགས་ལྷན་གྱི་འཆོ་བ་གསར་པ་ལོངས་སྤྱོད་
 རྒྱ་འདུག་ཟེར་བཅུག་པ། ༡༩༥༧ ལོ་ནས་ཆུ་དམག་གིས་བོད་མི་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་བྱེད་
 མཁན་གཙོད་བཟུང་མས་སྒྲོན་ཆབས་ཆེན་བཏང་བ་དང་། བོད་མི་ཡོངས་ལ་ཞི་བྱ་བྱང་
 འབྲེལ་གྱི་དྲག་གཞོན་བུགས་ཆེན་བྱས་པ། ལྷ་ས་ཡོངས་སུ་དམག་དོན་བཀག་ཆུ་བསྐྱམས་
 ཏི་འཛིགས་སྒྲག་གིས་ཁེངས་ན་ཡང་། ཆུ་དམག་གིས་ང་ཚོ་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེ་སྒོག་
 དང་། དཔལ་འབྱུར་སྤྱོད་བྱས་བྱང་ཟེར་བཅུག་པ་སོགས་ད་བར་ལོ་ངོ་སྤུ་ཅུའི་ཕིང་
 སྤྱིད་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐད་ལ་ཡང་བོད་མི་དམངས་ལ་
 སྐད་ཆ་དྲང་པོ་གོད་པའི་རང་དབང་མིན། རྒྱ་དུ་བོད་མི་དམངས་ལ་སྤྱི་ཁྱུ་གཏོང་གི་ཆོགས་
 བསྐྱུལ་བ་དཔེར་ན། རྒྱ་མིའི་དཔོན་པོའི་འདྲ་པར་ཁྲིམ་ཚང་མི་རེ་ངོ་རེར་སྤྱར་དགོས་པའི་
 ཁྲལ་དང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་སམ། ཕྱི་ཁྱུལ་བའི་ལྷ་སྒྲོར་ཡོང་དུས་གཟུབ་མཆོར་སྤྱས་
 དགོས་པའི་ཁྲལ། སྒོག་བརྟན་དང་། བརྟན་འཕྱིན་སོགས་ཀྱི་པར་རྒྱག་སྐབས་གཟུབ་
 མཆོར་སྤྱས་དེ་ལས་ཀར་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཁྲལ། ཆོགས་འདུར་ཡོང་མ་ཐུབ་ན་དངུལ་
 ཆད་ཀྱི་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ། མའོ་ཅི་དུང་སོགས་ཆུ་མི་དཔོན་པོའི་འདྲ་པར་དང་།
 ཁྲིམས་གནོན་གྱི་ཅུ་ཆིག་ཁྲོམ་ལམ་དུ་སྤྱར་བ་རལ་སྒྲོན་གོར་མི་ཆོག་པའི་ཁྲལ། ཕྱི་ཁྱུལ་
 ལ་པ་མ་སྤྱན་ཏེ་ཡོད་མཁན་ཆོར་དམིགས་འཇུགས་ཀྱིས་གཏམ་བཤད་བྱེད་བཅུག་ནས་

གུང་ཁྲོན་དང་པག་ལ་རྩིན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། འཆོ་བ་བཟང་པོ་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་
ཐུང་མར་ལ་བསྟོན་བསྐྱབས་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་ཁྲལ་རིགས་སྣ་ཆོགས་བསྐྱལ་ཏེ་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་མགོ་སློར་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྲོམ་གར་ཅི་ཡང་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལོ་ངོ་སྐུམ་ཅུའི་རིང་ཐུང་མར་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མཐོང་རྒྱུ་ཁྲད་གསོད་
དང་། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཉམས་དམས་ཅུ་གཏོར་གཏོང་བའི་སྲིད་ཁྲུས་སྤེལ་ནས་ཕྱི་སྐད་
ཡིག་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཆབ་བྱས་ཐོག་བོད་ཀྱི་དབང་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཐམས་ཅད་
ནང་བོད་སྐད་ཡིག་དེ་འབྲེམས་སྟོན་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་འབྲེ་རྒྱལ་མིད། བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲད་ཉམས་མཛོན་བྱེད་གཙོ་བོ་སྐད་ཡིག་ཅུ་མིད་གཏོང་བའི་གཡོ་འཁྲལ་དེ་ནི་
བོད་མི་དམངས་ནམ་ཡང་ལངས་རྒྱ་མིད་པ་བཟོ་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོར་བཟུང་བ་
ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ལོ་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་
ཆོགས་གནས་སྡངས་འཕོ་འཁྱར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། ལོ་ངོ་ས་མཆོག་གིས་དབྱས་བྱས་
བཞུགས་བོད་རིགས་སྤྱི་ཆེ་རྒྱལ་མིད་དང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཆོས་
བོད་ཀྱི་གནས་སྡངས་ལ་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་གནང་བར་བརྟེན་རྒྱ་གཞུང་གིས་དེ་ལྟ་བཞིན་མངོན་
གསལ་དོད་པོས་བོད་མི་དམངས་ལ་བཅན་གཙོན་བྱེད་པའི་མིད་སྐབས་པར་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། ང་མོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་དང་བསྐྱུར་ནས་ ༡༩༥༥
ལོར་བོད་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲོད་སྲོད་བྱེད་རྒྱའི་གདན་འབེབས་ཡིག་ཆ་ཞིག་འདོན་
དགོས་གསུངས་པ་དེར་རྒྱ་མི་མི་མོས་བཞིན་དུ་ཁ་ཅམ་གྱི་མོས་མཐུན་མི་བྱེད་ཀ་མིད་བྱུང་
བ་རེད། བོད་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲོད་སྲོད་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིས་བོད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་བོད་སྲོད་མིད་པ་བཟོས་པ་ར་སྲོད་ཐུབ། ང་ལྟ་ཡང་ལྟར་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ལས་
ཁུངས་ཁག་དང་། རིག་གཞུང་སློབ་གསོའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་ལས་ཁུངས་ཁག་ བ་ན་སྤྱི་
ཁང་སོགས་མི་ཆོགས་འདུ་ཆའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ཆང་མར་ཕྱི་སྐད་ཡིག་སྲོད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་

བོད་ཡུལ་ནང་ཕྱ་སྐད་ཕྱ་ཡིག་མ་ཤེས་ན་ལས་དོན་གིན་དུ་འགྲུབ་དགའ་བ་ཡིན། བོད་དུ་
 ཕྱ་མིས་བོད་སྐད་ཆོག་གཅིག་མ་ཤེས་ཀྱང་འགྲིགས་པ་དང་། བོད་པ་ལས་བཟོ་ཆོ་ཕྱ་སྐད་
 ཕྱ་ཡིག་མ་ཤེས་ན་མི་ཐུལ་དུ་ཚུད་ཀྱི་མིང། བོད་ཡིག་ཤེས་ཆད་ལེགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་
 སྐད་ཡིག་མ་ཤེས་ན་ཕྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་ཞུགས་མི་ཐུབ། ཆོགས་འདུ་འཆོག་སྐབས་
 བོད་པ་གསུམ་ནང་ཕྱ་མི་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཕྱ་སྐད་ཐུག་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་ཕྱ་མི་
 དེར་སྐད་སྦྱར་འཇུག་དགོས། ཕྱ་མིས་ཆོགས་འདུར་སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས་ཆོགས་འདུར་
 ཡོད་པའི་བོད་མི་པལ་མོ་ཆེས་ཕྱ་སྐད་མ་གོ་ཡང་སྐད་སྦྱར་འཇུགས་སྟེལ་མིང། བོད་དུ་ཕྱ་
 སྐད་དང་ཕྱ་ཡིག་དེ་དབང་སྦྱར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ལྟོ་གོས་སྦྱར་བའི་སྐད་ཡིག་
 ཅིག་དུ་བསྒྱར་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ཞིང་འབྲོག་དང་། རྒྱང་བྱིར་བྱི་མང་ཆོགས་ཁྲོད་
 དུ་བེད་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལས་བཟུ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་ལྟ་ཡན་གྱི་ལས་ཁུངས་ནང་འགྲོ་ཐུག་མེད་པ་
 བཟོས་ཡོད། སྐད་ཡིག་འདྲ་མཉམ་མེད་པར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཉམ་ཉམ་གདོང་བ་དེ་མི་
 རིགས་འདྲ་མཉམ་མེད་པའམ། ཕྱ་མི་རིགས་ནི་དབང་སྦྱར་བྱེད་མཁན་དང་། བོད་མི་
 རིགས་དེ་དབང་སྦྱར་བྱེད་མཁན་ཡིན་པའི་མཆོན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། མི་རིགས་
 འདྲ་མཉམ་མེད་པ་དེས་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཟེར་བ་རྒྱན་མ་ཡིན་པ་གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད།

དེ་བཞིན་དཔེ་དེབ་དང་། དུས་དེབ། ཆོགས་པར་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་ཕྱ་
 དམར་གྱི་ལྟ་བ་དང་། དགོས་མཁོར་བསྟན་དགོས་པ་ལས། བོད་མི་དམངས་ཆོར་རང་
 དབང་གིས་ཚོམ་ཡིག་སྟེལ་དབང་མིང། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་
 ཕྱ་མིའི་ཚོམ་པ་པོས་ཕྱ་ཡིག་གི་དཔེ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཐོག་ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྟོ་སྦྱར་སྟོ་
 ཆོགས་བྱས་ནས་ལོ་རྒྱུས་འཁྲོག་བཤད་ཀྱི་ཚོམ་ཡིག་གང་བྱུང་སྟེལ་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན།
 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཁས་པར་སྟོམ་པའི་ཕྱ་མིའི་ཚོམ་པ་པོ་ཡཱ་ཏན་ཀྱང་གིས་ ༡༩༥༣

ལྟར་དུ་ལའི་སྤྱ་མའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་པའི་དེབ་ཅིག་བཅུ་མས་བསྐྱེགས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་
 ༡༩༥༥ ལྟར་སྐྱར་བསྐྱེགས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་འབྲིགས་པར་ ༡༩༥༥
 ལྟར་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ཆིའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་པ་ཞིག་བཏོན་པ་དེའི་ནང་སྤྱར་ཡང་འདོན་
 ཐེངས་གཉིས་པའི་དུ་ལའི་སྤྱ་མའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་པའི་དེབ་ནང་ཆད་ལྷག་སོང་བ་རྣམས་
 འདིར་ཁ་སྐྱོན་བྱས་ཡོད་ཅེས་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་བྱུང་བས་དེབ་གཅིག་ལ་སྐྱོན་འཐེན་
 དང་། བྲིས་སྐབ་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་ནི་ཙམ་པ་པོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་། ཁྲངས་
 བཅན་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ལ་བཅི་བཀྱར་མ་བྱས་སྐབས་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཀྱང་པ་འཇུགས་སྐབ་
 ཀྱི་མིད་པའི་དྲགས་མཚན་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་མའི་ཙམ་པ་པོ་མང་པོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མའི་ཁི་ཡན་ལ་གཞིགས་ཏེ་དྲིལ་བཟོའི་ཙམ་ཡིག་འབའ་ཞིག་སྤེལ་ཏེ་
 བོད་མི་དམངས་ཀྱི་འཕུལ་ཕྱགས་ཁི་ཡན་ལ་གཞི་དུ་འཇོག་བྱས་སྐབས་ ༡༩༥༧ ལོའི་ཟླ་
 ༩ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་པེ་ཅིན་དུ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྷེ་གནས་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་
 བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཕྱོགས་སྒྲོར་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་པའི་ཐོག་དང་
 བོད་ཀྱིས་གསུངས་དོན། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་སྒྲོར་གྱི་དཔེ་ཆ་པར་སྐྱོན་བྱས་དང་བྱེད་མུས་
 རེད། དེའི་ཐད་གཙོ་བོ་བོད་ཡིག་གཞིར་བཟུང་གིས་འདོན་དགོས་པ་གལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་ཞིང་།
 རྒྱ་ཡིག་སོགས་དཔུང་གཞིར་གནད་འོས། གང་ལགས་ཤིན། དེ་ལྟ་བོར་མ་རིམ་བྱུང་སྐབས་
 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་རྒྱ་ཡིག་དུ་བཀོད་སྐབས་རང་ལ་ཆེར་བསྟོད་བྱས་པ་མ་གཏོགས་བོད་
 རིགས་འདི་མིག་གི་ནང་དུ་བཞག་གི་མེད་པས་ལོ་རྒྱུས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་འགོད་སྐབ་པ་བྱུང་
 མེད། དེའི་ཐད་སྒྲིན་ཆད་དང་རང་ནས་ཙོད་པ་མང་པོ་བྱས་ཏེ། ལྷག་པར་དུ་གོ་མིན་ཏང་
 སྐབས་ཀྱི་བོད་སྒྲོར་གྱི་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཆགས་ནང་སྐྱབ་རྒྱུན་ཤིག་བཤད་ཡོད་པ་རེད། དེར་
 བརྟེན། དེ་ལྟ་ངས་འདི་ལྟར་བཤད་ཏེ། གོ་མིན་ཏང་གིས་སྐྱབ་རྒྱུན་བཤད་པ་དེ་གྲང་ཁན་
 ཏང་གིས་ལུང་དུ་བྱངས་ནས་སྐྱབ་རྒྱུན་བཤད་དགོས་དོན་གང་ཡིན། དེའི་སྒྲོར་དང་རང་གིས་

གཞན་དང་ཚོད་པ་ཐེངས་མང་བརྒྱུ་པ་ཡིན། གང་ལྟར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
 ཏུས་ཡིན་ནའང་འདྲ། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་སྒྲིམ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཏུས་ཡིན་ནའང་འདྲ། བོད་
 ཡིག་རང་གཙོ་བོར་འདྲིན་དགོས་པ་ལོས་ཡིན་ (༡༩༤༧ ལོར་བརྟོན་པའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་
 རིག་ཞིབ་འཇུག་སྒྲིམ་ཞིབ་པའི་དུས་དེའི་གསུམ་པའི་ཤོག་གྲངས་ ༣ ནས་ ༥ ནང་
 བསལ་) ཞིས་པའི་བཀའ་མོལ་དུམ་བུ་དེས་ཕྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་
 འཁྲོག་བཤད་འབའ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཡིད་ཉོན་སྒྲོས་འགྲེལ་མི་ཐུག་པ་ར་སྒྲིབ་བྱས་
 ཡོད་པ་དང་། ༡༩༤༩ ལོའི་བོད་རང་སྲོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྐབས་ལྷ་པའི་མི་དམངས་འཐུས་
 རྒྱལ་ཐོག་པོར་བོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོས་ཁྱེན་པས་
 གཙུག་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཤོད་པ་ལས། དམིགས་བསལ་གྱི་རང་བཞིན་མི་ཤོད་པ་
 དང་། ལོ་རྒྱུས་འཁྲོག་བཤད་བྱས་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གདོང་རིས་ངོ་མར་བཅེ་འཛེག་བྱེད་ཀྱི་
 མེད་པ་རེད་ཅེས་སྒྲུར་ཡང་ཕྱ་མའི་མཆང་བརྟོན་གནད་བ་རེད། དེ་བཞིན། དཔེ་དེབ་དང་།
 ཚགས་པར་སོགས་ཀྱི་དཔེ་སྐྱུན་དབང་ཆ་ཐམས་ཅད་ཕྱ་དམར་གྱིས་སྒྲིམ་སྒྲུལ་བྱས་དེ་བོད་
 མི་དམངས་ཀྱི་སྲིད་དོན་གདམ་བཤད་དབང་ཆ་ཆང་མ་འཕྲོག་པ་མ་ཟད། རིག་གཞུང་བཟོ་
 རྒྱུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཕྱ་མའི་སྒོ་དང་མ་མཐུན་ན་སྒྲིམ་འཇུགས་སྒྲ་ཚགས་བྱས་དེ་དུང་དེག་
 གདོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ༡༩༥༦ ལོའི་ལྷ་པ་བརྒྱུད་པར་ལྷ་ས་བོད་རིག་པའི་གྲོས་
 ཚོགས་ཞིས་པ་ཞིག་བསྐོང་འཛོག་བྱས། ཕྱ་མའི་དམིགས་ལུལ་ནི་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་ཁྱ་སྒྲུབ་
 པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལུན་མཚོག་གིས་གཙོས་མཁས་དབང་ཚོས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 དེའི་ཐེར་ཁག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲུར་འདེབས་གང་རུང་གི་ཐོག་ནས་དགག་པ་བརྒྱུ་སྟེ་བོད་ཕྱ་
 མའི་ཁོངས་གཏོགས་རེད་ཅེས་ཇུན་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ རུང་། བོད་རིགས་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཕྱ་མའི་ཚོམ་པ་པོས་བོད་མའི་འབྲུང་ཁྲངས་ དང་། བོད་ཡིག་གསར་གདོད་
 ཀྱི་སྒྲིམ་སོགས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་ལུགས་ལ་དམའ་འབེབས་

འཁྲོག་བཤད་བྱེད་པའི་ཚུམ་ཡིག་སྤེལ་བར་ལུང་རིག་གི་རྒྱ་མཚན་བཟངས་ནས་དགག་
 བཞག་ཆ་ནན་གནད་བར་བརྟེན་རྒྱ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་རིག་གནས་ཕུའི་ཕུ་ཀྱང་མྱང་ཟེར་
 བས་ཐངས་འདིའི་གྲོས་ཚྭས་ནི་ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གྲོས་ཚྭས་རེད་
 ཅེས་ཁོང་ཁྱོད་ཆད་མེད་བྱས། རྒྱ་དམར་རང་གི་སྲིད་དོན་ལ་དགོས་པ་འདུག་ན་བཙན་པ་ལ་
 ཡང་རྒྱལ་གཅེས་ཡར་ཐོན་པའི་མིང་བཏགས་ནས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚྭས་ཟེར་བའི་ནང་
 བཅུག་སྡེ་ཁོ་ཆོར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནད་དོན་ལ་འཁྲོག་བཤད་བྱེད་པའི་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་
 བཅུག་པ་དང་། རྒྱང་བསྐྱབས་དང་། ཚྭས་འདུ་ཁག་དུ་རྒྱ་མིའི་སྲིད་དོན་ལ་ཞབས་
 འདེགས་ཞུ་བའི་གཏམ་འཆལ་སྤེལ་བཅུག་པ། བོད་མི་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་བོད་རྒྱ་
 མིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་བཙུམས་དགོས་པའི་བཙན་དབང་བཤད་
 ནས་བོད་མི་དམངས་དང་། འཛམ་གླིང་མི་དམངས་མགོ་སྐོར་གྱི་ཡོད། ༡༩༥༡ ལོ་ནས་
 རྒྱ་དམར་གྱིས་ཐུར་བས་བཙན་དབང་ཆེན་པོས་བོད་རིགས་ཚུམ་པ་པོ་དང་། མིང་བྲགས་
 ཆེ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཆོར་བོད་འདི་རྒྱ་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་རེད་ཅེས་དབང་ཤེད་གྱིས་
 ཤོད་བཅུག་པ་རྒྱང་བསྐྱབས་ནང་གཏོང་བ་དང་། དུས་དེབ་དང་། ཆགས་པར་ཡོངས་
 རྒྱལ་ནང་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པའི་ཚུམ་ཡིག་འགོད་དགོས་པའི་བཙན་བསྐྱལ་བྱས།
 ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་གི་ལ་བསྐྱབས་ཕུའུ་དང་། འཕྲུལ་བྱེགས་གཅིག་
 ཟུར་ཕུའི་མིང་ཐོག་ནས་ ༥༥ ལོའི་ཡིག་ཆ་ཨང་ (༡༦) ཟེར་བ་ཞིག་སྤེལ་དེ།
 ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༣ ནས་ལྷ་པའི་བར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ས་བཙན་བཟུང་བྱས་ནས་ལོ་
 སྤུམ་ཅུ་ (༡༩༥༩ ནས་ ༡༩༥༩) མོང་རིང་བོད་ལ་བྱས་རྗེས་བཞག་པ་འབའ་ཞིག་ཁྱབ་
 བསྐྱབས་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། བོད་རང་སྲོང་ལྗོངས་ཀྱིས་པེ་ཅིང་ནས་བཞོད་པ་
 བཏང་བ་ལྟར་ ༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ནང་བོད་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་སུ་མིང་བྲགས་ཆེ་བའི་བོད་མི་
 དང་། ལས་ཁུངས་སོ་སོས་རྒྱ་མིར་བསྟོད་བསྐྱབས་གཏོང་བའི་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་དགོས་པའི་

བཀའ་བཏང་ཡང་། བོད་རིགས་སྤྱི་ལུན་པལ་མོ་ཆེས་དང་ལེན་མ་གནང་སྐབས་ཚུམ་ཡིག་
 རྣམས་ཕྱི་མིས་བྲིས་དེ་བོད་ཡིག་དུ་ཕབ་སྒྱུར་བྱེད་བཅུག ཚུམ་ཡིག་དེ་ཆོའི་ནང་དོན་
 བསྐུམ་ཆ་གཅིག་པེད་ན་པ་དང་། བསྐུམ་ཆ་གཉིས་རྒྱུ་བསྐྱེགས་བྱས་དེ་དཔེ་དེབ་དང་།
 ཆགས་པར། རྩལ་དེབ་སྟོན་ནང་བཞུགས། ད་དུང་ཆོགས་འདུ་བསྐྱེད་མེད་ཆོར་
 བུང་ཁྱེན་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་སྤེལ་བཅུག་ཐོག་དེ་དག་བྲིགས་མཐུད་
 ཀྱིས་སྒྲིག་བརྒྱན་དང་། བརྒྱན་འཕྲིན་དུ་བཅུག་ནས་ཕྱི་དམར་ལ་མཁོ་བའི་ནང་དོན་འབའ་
 ཞིག་དུ་བཅོས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འབྲེམ་གཏོང་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཞག་རྒྱན་དུ་བོད་རིགས་
 ལས་བྱེད་འགོ་བྱེད་དང་། མིང་གཤམ་ཅན་གྱི་བོད་པ་ཤེས་ཡོན་ཅན། སྤྱི་ལུ་ འཐབ་
 རྩོགས་གཅིག་གྱུར་བ། མི་དམངས་མང་ཆོགས་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་བསྐྱེད་དགོས་
 པར་གཞིགས་དེ་མི་སྣ་བདམས་ནས་ཁོ་ཆོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞིན་བཞེད་བྱས་ཐོག་བོད་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་འཁྲུག་བཤད་དང་། ཕྱི་དམར་ལ་བསྐྱོད་བཞུགས། བོད་པ་ནང་ཁྲལ་འགལ་བ་སྤོང་
 བ་སྟོན་ཀྱི་གཏམ་བཤད་བྱེད་བཅུག་པའལ། ཚུམ་ཡིག་འབྲི་དགོས་པའི་བཀའ་གཏོང་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་དབྱིན་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སྤེལ་བའི་ཀྲུང་གོའི་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཟེར་བ་
 དང་། པེ་ཅིང་གཟའ་འཁོར་ཆགས་པར་ཟེར་བ་སྟོན་ཕྱི་རྒྱལ་གཏོང་བའི་ཆགས་པར་
 དང་། རྩལ་དེབ་ཐོག་རྒྱ་མིའི་ཚུམ་པ་པོས་བྲིས་པའི་ཚུམ་ཡིག་ལ་བོད་རིགས་མཁས་པ་
 འགའ་ཞིག་གི་མིང་བཞུགས་དེ་སྤེལ་བ་སྟོན་ཕྱི་དམར་ལ་བྱི་གསུམ་དུ་ཆབ་སྲིད་ཁྲམ་པའི་བྱེད་
 ཐབས་སྤྱད་དེ་བོད་མི་དམངས་དང་། འཛམ་གླིང་མི་དམངས་ལ་མཐུད་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་
 ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱི་དམར་གྱི་དམག་ཁྲལ་ནི་ཏ་ཅང་ཕྱི་པོ་ཡིན། ༡༩༥༩ ལོར་བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་
 ས་མཚམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྐབས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་
 དབུས་གཙང་ཁྲལ་ནས་ལམ་བཟོ་དང་། རྩལ་མདེལ་དཔོན་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དུ་མི་སེར་

མྱོང་ཕྱག་འགའ་ཞིག་ལ་དམག་ཁུལ་བསྐྱལ་དེ་དམག་སར་འདེད་པ་དང་། དམག་སའི་
 ཐོག་ཏུ་མིས་མེ་མདའ་འཁྱིར་ནས་བོད་པའི་རྒྱལ་འདེད་བྱས་ཁར། འགྲོ་མྱོད་སྐབས་
 འཁོན་ཐོགས་ཕྱན་བྱ་བུང་ན་ཡང་ཉེས་དྲུང་གཏོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་མེ་མདའ་བརྒྱལ་སྟེ་
 དམར་བསད་བཏང་། དམག་མཇུག་འབྲེལ་སྐབས་ཕུང་པོ་ཡང་ཁྱིམ་མིར་མ་སྤྱོད་པར་ས་
 ཐུས་གཏོང་བ་སོགས་གདུག་རྒྱལ་གྱི་ཆེ། ༡༩༥༧ ལོར་བོད་དང་། རྒྱ་དཀར་གྱི་ས་
 མཚམས་ཐད་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་སྤར་ཡང་ཙོད་རྩོག་བྱང་སྐབས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ལྗོ་
 ཁ་ཁུལ་གྱི་མི་སེར་ལ་ཇེས་མདེལ་དཔོར་སྤྱོད་དང་། ལམ་བཟོའི་དམག་ཁུལ་བསྐྱལ།
 སྐབས་དེར་ལྗོ་ཁ་ཐོང་དཀར་ཇོང་གཅིག་ཕུ་ནས་ལོ་ན་ ༣༠ མན་ཆད་དང་ཉི་ཤུ་ཡན་ཆད་
 གྱི་བོད་རིགས་ན་གཞིན་ ༩༠༩ ཙམ་དམག་ཁུལ་དུ་བཙན་འདེད་བྱས། ཞིང་པ་ཚོར་
 ཁྱིམ་ཆང་གི་དཀའ་ངལ་དང་། ན་འཆིའི་རྒྱན་ངན་ཇི་འདྲ་བུང་ཡང་ཤོད་ས་མེད་པ་དང་།
 མིང་འདོན་བྱས་པ་དེ་རང་ལས་བཞེ་པོ་རྒྱག་མི་ཚོག་པ། རྒྱ་མིའི་བཞོད་པ་བཏང་བར་མ་
 ཉན་ན་དེ་མ་ཐག་བཙོན་འཇུག་གས། བཀག་ཉར་བྱེད་པ་དང་། འབྲི་གཙོད་བྱེད་པ། ཡང་
 ན་རྒྱ་དངུལ་སྒྲིར་ཉིས་བརྒྱ་སྤུམ་བརྒྱའི་ཆད་པ་གཙོད་པ། ཞིང་པ་ཕལ་མོ་ཆེར་ཇ་ཉི་བའི་
 དངུལ་ཡང་དཀོན་པོ་ཡིན་པས་བཟའ་འབྲུ་བཙོང་ནས་ཉིས་ཆད་འཇུག་དཔོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུག་སྤྱོད་ས་བཏང་སྐབས་སུ་གུ་དམག་སར་འདེད་ནས་པ་མ་གན་གོན་
 རྒྱང་གིས་འཁྱིར་བ་དང་། རྩོ་བོ་དམག་ཁུལ་རྒྱག་པར་འགྲོ་དགོས་བྱུང་སྟེ་རྒྱང་མ་སྤྱོད་པ།
 ཐོང་དཀའ་ཇོང་ལྗོ་བདེ་ཞོལ་ཤང་གི་དུད་ཆང་ཞིག་ལ་སུ་གུ་ལུ་མོར་འདས་གྲོང་ས་སོང་
 ཡང་ཕུ་པ་ཕུ་གུའི་ཇེས་འཇུག་ཀྱང་སྤྱོད་མ་བཅུག་པར་སང་ཉིན་དེར་དམག་ཁུལ་དུ་འདེད་
 པ་སོགས་ཡིད་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་སྟེད་ཐོན་ཡོད། ༡༩༥༩ ལོའི་ཆོ་བརྒྱུ་པར་སྤར་ཡང་
 ལྗོ་ཁ་ཁུལ་གྱི་མི་སེར་ལ་དམག་ཁུལ་བསྐྱལ་དེ་ཁྱིམ་ཆང་འགའ་ཞིག་ལ་ས་ཞིང་མོས་
 འདེབས་ཀྱི་མེད་ལས་ཐུབ་མཁན་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་དམག་ལམ་བཟོ་བར་འདེད་པ་

དང་། ཁྱིམ་ཚང་ལ་ལའི་ཕུ་གུ་ལྷ་ས་ཁྲལ་དུ་ཨར་པོ་རྒྱལ་སྤེའོ་ཆོ་བ་འཚོལ་བཞིན་ཡོད་
 རུང་བཅན་དབང་གིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དམག་ཁྲལ་རྒྱལ་བཅུག་པ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ནས་ཡོང་
 བའི་རྒྱ་མི་ཁྱིམ་ཚང་མང་པོར་ཁྲལ་རིགས་གང་ཡང་སྤུལ་མཁན་མེད་པར་དེ་དག་བོད་ཀྱི་ས་
 ཆ་གང་དུ་འགྲོ་སྤྱོད་རང་དབང་ཡིན། དེ་དག་ནི་མི་རིགས་ཆེ་བས་རྒྱ་བའི་ཁྲི་དབང་
 འཕྲོག་སྤེམ་དུ་བསྐོས་བའི་མཚོན་བྱེད་ཅིག་རེད།

གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་འདི་རྒྱ་མིའི་མི་སེར་སྤུལ་ཡུལ་
 དུ་བསྐྱར་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་དམར་གྱིས་སྤྱིད་ཐབས་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྱད་ནས་བོད་མི་
 དམངས་ལ་བསམ་སྒོར་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གཉའ་གཞོན་དྲག་པོ་བཏང་སྟེ། བོད་མིའི་སྤྱིད་ཀྱི་
 གཏམ་བཤད་དང་། ཅོ་མ་འབྲི་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོངས་ཚོགས་འཕྲོག་པ་ནི་བོད་མི་
 དམངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པ་དང་། ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་འགལ་རིམ་པའི་ནང་
 བོད་པ་ནམས་དངངས་སྐྱག་ཞིད་སྤང་འོག་འཚོ་བ་སྤུལ་དགོས་པ། བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་
 ཟེར་བ་དོན་ལ་མི་གནས་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་མཐོང་བ་མ་ཟད། བོ་ཅིན་
 གྱིས་བོད་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱིད་རྒྱས་དེར་ཁ་གཏོང་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུག།

བོད་མི་ནམས་རྒྱ་དམར་གྱི་བྲག་དུ་བསྐོས་ཤིང་ཀྱི་ལྷོ་གོས་གནས་ཚུལ་ མདོར་བསྟན།

རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་བཅན་བཟུང་བྱས་ཤིང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་
 ཁྲིམ་ཅན་དང་། བོད་ཀྱི་ས་བབ། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། བོད་མིའི་འཚོ་བའི་གོམས་
 གཤེས་སོགས་གང་ལའང་བཙི་འཛོག་མེད་པར་རྒྱ་གཞུང་གི་རང་འདོད་ལྟར་དམར་པོའི་
 སྤྱིད་ཀྱི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་ཞིང་འཕྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

རྒྱུ་ཡུལ་ལ་ལད་མི་བྱེད་རྒྱུ་ཤི་བཞིན་པ་བཏང་ཐོག་བོད་མི་རྣམས་ཕུགས་ཐོག་ལྟ་བུ་བཅིས་
 ཉི་ཤེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་མང་ཆོགས་ལ་ཐོན་སྤྱོད་བྱེད་ཕྱགས་ཀྱི་རང་དབང་གཏན་ནས་
 མ་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱུ་གཅིས་གཞུང་འབྲུ་དང་། འབྲུ་ཕྱག་སྤྱུ་ཚོང་ཟེར་བ་སོགས་ཁྲལ་
 རིགས་སྤྱོད་ཆོགས་བསྐྱེད་ལོན་བྱེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༨༩ ལོ་ལས་
 མས་བར་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ལྷོ་གོས་ལ་ལྷ་རེ་ལོ་རེ་བཞིན་ངེང་ན་ངེ་སྤྱག་དུ་བཏང་བ་རེད།

༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྲིམ་གྲོང་བརྒྱུད་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་
 བ་འཚོལ་ཁུངས་གཅིག་ལས་མེད་པ་སྤྱི། ཨར་པོ་རྒྱལ་ནས་ཁ་ཕྱིད་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན།
 ལྷ་ས་གྲོང་ཁྲིམ་ལ་ཆ་བཞག་ན་གྲོང་མི་རྣམས་སྤོལ་པོ་དང་། འཛོལ་སྤྱལ་མའི་ངལ་ལས་
 འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོ་དགོས་འཚོལ་དགོས་ཤིང་། ཉིན་སྒྲ་མཐོ་ཆད་ལ་ཡང་རྒྱ་སྒྲར་
 ༡ དང་པད་ ༣༠ ཅམ་ལས་མི་སྤྱོད་པས་ཁྲ་གཅིག་ནང་རྒྱ་སྒྲར་སྤྱམ་ཅུ་ཡས་མས་ལས་
 མེད། དེ་ལོག་ཉིན་སྒྲ་སྒྲར་གཅིག་སྒྲར་བྱུང་བཟུང་དང་། སྒྲར་བྱུང་དུག་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་
 མཆིས། བཟའ་རིགས་དང་བྱོན་གོས་ཏ་ཅང་དགོན་པོ་ཡིན་ཅིང་། འབྲེག་ལྷ་མ་ཆ་གཅིག་
 ལ་ཡང་རྒྱ་སྒྲར་བཅུ་གྲངས་དང་། སྤྱལ་རེ་ཉི་ལུ་ཅ་གྲངས་སྤྱད་དེ་ཁོ་པའི་ལག་ནས་ཉི་
 དགོས་པ་ཡིན། གྲོང་མི་ལས་ཡོད་ཚོར་ལྷ་རེར་ཅམ་པ་རྒྱ་མ་ ༣༠ དང་། ལས་མེད་མི་
 རེར་ལྷ་རེར་རྒྱ་མ་ ༣༥ མི་རེར་མར་རྒྱ་མ་ཕྱིད་ཀ་ལས་མེད། ༩་དང་། ཆ། རས་ཆ།
 ཅག་སྤྱ། ཡང་ལཱ་ཚུན་ཆད་ནས་ལྷ་རེར་ཆད་གཞི་བཅོས་ཡོད། དེ་དག་ཉི་སྤྱལ་སྤྱའང་ཉི་
 ཆོག་ཆོག་མེད་པར་ཚོང་ཁང་དུ་གྲལ་བསྒྲིགས་དེ་རྒྱལ་དགོས་པ་ཡིན། གྲོང་གསེབ་དང་།
 འབྲེག་པའི་ཁྲལ་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་དགོན་པ་ཡོད། དེ་དུས་ཚོང་པ་རྣམས་ཚོང་རྒྱལ་མི་ཆོག་
 པ་དང་། བཅོལ་ཕུགས་དྲུང་མི་ཆོག་ལ། བགས་པ་བགས་གཏོང་མི་ཆོག་ལ། ལྷ་སའི་བར་
 སྒྲར་སྒྲོང་སངས་སངས་དང་། ཁྲོམ་གཅིགས་སྤང་སྤྱ་ཐེར་ཐེར་དུ་བྱུར་དེ་དབྱར་དུས་ཉུང་མ་
 ལ་སྤྱལ་དང་། སེའུ་འབྲུ་སོགས་ཟ་རིགས་ཅིག་ཅིག་སྤྲེཁ་རེ་བྱུང་མ་གཏོགས་འཚོང་མ་ཁན་

མིད། ཞིང་པ་དང་འབྲོག་པ་རེ་གཉིས་ལྟ་སར་བྱ་ཐོང་དང་། ལྷ་ར་པ་ཕུན་བྱ་འཛོང་བར་
 ཡོང་ན་ཡང་ཤོག་ཤོག་སྲད་སྲད་བྱས་ན་མ་གཏོགས་ཁྱིམ་དུ་ཁྱེར་ནས་བཙོང་ན་རྒྱ་གཞུང་
 བེས་འབྲོག་གི་ཡོད། ལོ་གསར་དང་། རྒྱ་མིའི་དུས་ཆེན་རེ་བྱུང་ལ་མང་ཆོགས་མི་རེར་ག་
 རྒྱ་མ་ཕྱིད་ཀའམ་གང་ཙམ་བཙོང་བ་ལས། རྒྱན་དུ་ག་གསོས་པ་མིག་བེས་མཐོང་རྒྱ་མིད།
 སྐབས་རེ་རུམ་འཛོང་ཁང་ནས་རུལ་སྲངས་སུ་གྱུར་པའི་མར་སྟིགས་ (༡༩༥༩ ལོའི་
 བོད་མར་སྟིགས་དེ་ཙོ་ཀོ་པགས་མཉེས་བྱིད་ཡིན་) རྒྱ་མ་གང་དོ་འཛོང་སྐབས་ཉལ་ཐོབ་
 རྒྱག་པ་དང་། མར་སྟིགས་དེ་དག་རྒྱ་འཕྲིལ་ནང་ལན་བྲངས་ལྟ་བུ་ཙམ་རྒྱ་བཤལ་བཟང་
 སྟེ་མར་གསུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཐོན་པ་དེ་ཡང་ཟ་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་དང་མིད་པ་ཆ་གར་རྒྱག་
 བེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བཟའ་རྒྱ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་ཚོར་དཔག་མེད་བྱིད་གྱི་ཡོད། བོད་མི་ཕོ་མོ་གན་
 གཞོན་ཆང་མའི་བྱོན་གོས་ལ་ལྷན་པ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་ཆིད་པར་དཀའ། མི་རྒྱམས་
 བཀྲེས་ལྟོགས་ཀྱིས་མནར་དེ་སྟོན་གྱི་དུས་ལ་མ་བྱ་ཕྱག་ཆང་མ་སྤྲིལ་པོ་ཁྱེར་དེ་རྒྱ་མིའི་
 ཆལ་ཞིང་དུ་ཞོག་སྟོག་དང་། སྟེ་སྟུག་རྒྱག་པར་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕག་
 པ་ནད་གི་ཐེབས་དེ་ས་ལྷས་བཟང་བ་བཏོན་དེ་བཟའ་བ། རྒྱ་མིས་ཕག་ཕྱག་དང་། ཁྱིམ་བྱ་
 ནད་གི་ཐེབས་པ་གཡུགས་པ་རྒྱམས་བོད་པས་བསྟུགས་དེ་བཟའ་བ། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་
 ཀྱི་ཕག་ཞོང་ནས་མོག་མོག་དང་། འབྲས་ཆལ་ལྷལ་རེ་བཏོན་དེ་བཟའ་བ་སོགས་ང་ཚོའི་
 མེས་པོ་གང་གི་དུས་སུ་ཡང་བྱུང་མ་ཅུང་བའི་འཛོ་བའི་དཀའ་སྟུག་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མི་
 བྱང་ཁྱན་ཏང་གི་བཅན་གཞོན་འོག་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མི་རབས་འདིའི་ལུས་སྤྱིང་དུ་དངོས་སུ་
 ཅུང་དགོས་བྱུང་། དུས་དང་རྒྱམ་པ་ཀྱན་དུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཕན་པའི་བྱ་
 བ་བསྐྱབ་པ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ཙམ་དུ་སྒྲང་། དཔེར་ན། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་
 བོད་དང་། བོད་བརྟལ་ཁག་དུ་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་སལ། བོད་ཁང་བྲངས་མེད་གསར་རྒྱག་
 བྱས་ཡོད་ཀྱང་བོད་མིའི་ལག་ནས་ཁང་སྤྱི་བསྐྱུ་ཐུབ་ཙམ་མ་གཏོགས་བོད་ཁང་འདང་མིན

༥༤། ཞིག་སྒྲིན་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད། ལྷ་སར་མཚོན་ན། ༡༩༥༧
 ལོར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བ་དང་། ཁྲིང་ཀོན་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནས་
 རགས་ཅིས་བྱས་པ་ལྷ་ས་ན་ལོ་དེའི་དབྱར་དུས་ཆར་ཞོད་རྒྱལ་སྐབས་ལྷ་སར་གྲོང་མིའི་
 ཁང་པ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བདེ་བས་པ་དང་། ཁང་པ་སྒྲིན་ཅན་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཐོན་པ།
 ༡༩༥༩ ལོའི་དབྱར་དུས་ཆར་ཞོད་རྒྱལ་སྐབས་ཁང་པ་ ༡༥༩ ལྷག་ཙམ་ཞིག་རལ་དུ་
 མོང་བ་དང་། ཁང་པ་སྒྲིན་ཅན་ ༤༩༩ ཙམ་ཐོན་པ། དེ་ལྡེང་དྲ་ར་དང་། དོས་ཁང་ཉིན་
 མཚན་མེད་པར་བཞུ་མར་སྤར་དེ་སྤྲོད་དགོས་པའི་དུད་ཆང་ ༤༠༠ ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ།
 ལྷག་པར་དུ་ལྷ་ས་རང་དུ་ས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ས་གྲོང་ནང་དུ་ཐེམ་ཐོ་བཟའ་
 འབྲུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་དུད་ཆང་ ༡༥༠༠ ལྷག་ཙམ་ཞིག་དེ་ཆ་གདན་འཁེལ་གྱི་ཁང་པར་
 འཇུལ་ས་མེད་པར་གནས་ཡོད། མི་དམངས་ཚོས་ ༡༩༥༩ ལོའི་གོང་ལ་ང་ཚོར་ཁང་པ་
 ལེགས་ཉེས་ལ་མ་བཟོས་པར་འཇུལ་ས་གདན་འཁེལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་ཁྲན་དང་གིས་
 རང་གྱི་མ་རང་བདག་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནས་ད་པན་གདན་འཇགས་གྱི་ཁང་པར་འཇུལ་
 ས་མེད་པར་སྤྲོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱ་མིའི་ལས་བཟོ་
 བྱ་སྤྱག་དང་བཅས་པར་སྤྲོད་ཁང་གང་ལ་གང་དགོས་བོའོད་སྤྱིག་བྱས་ཡོད་པ་སྤོས་མེད་ཁར་།
 ཐེམ་ཐོ་དང་། བཟའ་འབྲུའི་ལག་ཁྱེར་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་མི་ཚོང་པ་དང་། ཨར་པོ་བ།
 རེ་མ་བཟོ་བ་སོགས་འབྲུམ་སྤྱག་བཟུལ་བར་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་དང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་མི་
 དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་ས་ཆ་སྤྲོད་དེ་ཚོང་ཁང་དང་སྤྲོད་ཁང་སྤྱོད་སྤྱག་འགའ་གསར་རྒྱག་
 བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཐོག་ནས་མི་བདག་བདག་དུ་བཟུང་། བདག་པོ་སྤོས་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་
 དེས་རྒྱ་མིས་སུ་ལ་བྱམས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་མཐོང་ངམ། ད་ལྷ་ས་སར་གྲོང་མིའི་
 སྤྲོད་ཁང་སྤྲན་བྱ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་ནི་གཅིག་ནས་མེས་རྒྱལ་གོང་བྱ་གཅིག་ལྟར་ཟེར་བའི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་། གཉིས་ནས་བྱི་རྒྱལ་བ་སོགས་ལྷ་སྤོར་ལ་ཡོད་མཁན་ཚོར་སྤོན་

ཉུང་དགོས་པ། བསུམ་ནས་བོད་པ་ལས་བྱེད་ཚོས་རང་སྤྱོད་ལྡོངས་ལ་རེ་བ་ཡང་ཡང་
བརྟོན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ལྷ་ས་གྲོང་ནང་གི་རྒྱ་ལམ་གཡས་གཡོན་སོགས་མངོན་གསལ་ཆེ་
བའི་སར་གྲོང་མིའི་སྡོད་ཁང་འགའ་ཞིག་གསར་རྒྱལ་བྱས་ཡོད། ལྷ་ས་ནི་བོད་ཀྱི་ཉེ་གནས་
གིས་ཡིན། དེའི་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་མདོག་སྒྱུ་དེ་ལས་མིད་པ་ལ་ཡུལ་ལྗང་གཞན་གྱི་
གྲོང་བཤེད་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དཀྱའ་སྤྱུག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བྱུང་བལྟས་
ལེགས་མཐོང་ཡིན།

གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སེར་ཚོའི་འཚོ་བ་ནི་གྲོང་བཤེད་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལས་
དབྱལ་ཞིང་ཉམས་ཐག་པ་ཡིན། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་རིམ་པ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ས་ཞིང་ཡོད་
དོ་ཅིག་རྒྱ་གཞུང་གིས་བདག་དུ་བཟུང་ཐོག་ཞིང་པ་ནམས་སྒྲ་པར་བཀོལ་ནས་རོགས་རེས་
ཚོགས་ཆུང་དང་། ཤང་། རྩ་ཁག་མི་དམངས་ཀྱང་རྩེ་ཟེར་བ་སོགས་རྒྱ་མིའི་དབང་སྒྱུར་
སྤེལ་སྤྱོད་ཚོགས་བཅུགས་པ་དེ་དག་ལ་མིང་སྟན་པོ་ཞིག་བདགས་པ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་
ཞིང་པ་ནམས་མི་ཁྲུངས་དང་། ཐལ་ཁྲུངས་ཀྱི་དྲ་རྒྱར་བཅུག་སྟེ་རང་དབང་མིད་པར་དབང་
སྒྱུར་པའི་བཀོད་འདོམས་ལྟར་ཐལ་ཁྲུང་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱལ་དགོས་པ་ཡིན། ༡༩༦༩ ལོ་
ནས་བོད་ཡོངས་ལ་ཁྱེད་དུ་མི་དམངས་ཀྱང་རྩེ་བཅུགས་པ་དེ་ནི་ཞིང་པ་ཚོ་རོགས་རེས་
ཚོགས་ཆུང་གི་སྒྲིལ་ལས་བརྟོན་དེ་མི་དམངས་ཀྱང་རྩེ་རྩེ་ཅོད་ནང་བཅུག་པ་དང་འདྲ།
དེ་རྗེས་མི་དམངས་ཀྱང་རྩེ་བཅོས་སྒྲིག་ཟེར་བ་དང་། ཞིང་ལས་དུ་ཀྱི་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
དགོས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགལ་སྤེལ་ནས་ཞིང་པ་ཚོར་ལོ་རྒྱུ་པོར་ངལ་གསོ་ཉིན་
བཅུ་སྟོར་ཅུ་ལས་མ་བཞག་པར་སོ་ནམ་པ་ཚོ་སྤེལ་པ་སྤེལ་པོ་དང་བལ་མ་བཅུག་པར་
བརྟེན་ལུས་ལ་སྤེལ་མ་ཐོན་པ་དང་། ལོ་བཅུ་བཞི་བཅོ་ལྔ་ལས་མས་ཀྱི་ཕུ་གུ་ཚོ་ལས་ཀ་ཉུ་
དགས་པ་དང་། ཟས་གོས་སྒྲིལ་ཐག་ཆོད་ནས་གཟུགས་པོ་ལོངས་མ་ཐུབ་པ། སྤེལ་པོ་བྱིར་
དགས་ནས་སྤེལ་ཐག་གིས་དཔུང་པ་བཟུམས་དེ་སྟེ་ནས་ཐུ་བ་ཐོན་པ་རྗེས་མཆིས་པ་ལྟོ་

ཁ་ཕྱི་ནང་སྐབས་ཞིང་ཁུལ་ཁག་ལ་ད་ལྟ་ཡང་མང་ན་སྐུལ་དུ་མཐོང་བྱ་ཡོད། ཞིང་པ་
 ཚོས་ཞོགས་མུ་ལངས་དགོང་ཕྱི་ཉལ་བྱས་དུང་འབྲོ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྐབས་སྤྱད་ནས་ཐོན་
 འབབ་ལེགས་ཅམ་བྱུང་ན་ཡང་། རྩོན་དུས་སྐབས་གཅིག་གཞུང་འབྲུ་ཞེས་འབྲུ་སྐྱེས་དག་
 ཤོས་བདམས་དྲེ་ཁྲལ་འཇལ་བཅུག་པ་དེར་དཔུལ་སྐར་མ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་དང་།
 འབྲུ་ལྟ་སྐྱེས་འཛོང་ཞེས་མིང་འདྲ་ཆགས་ཤིག་བཏགས་ནས་དོན་དུ་མི་རེར་བཟའ་འབྲུ་
 ཁལ་བཅུ་བྱངས་ཅམ་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་བྱེད་མཁུ་ལ་སྐར་འབྲུ་སྐྱེ་སེལ་སྤྱད་པ་ཡུད། དེ་
 བྱིངས་འབྲུ་རིགས་ཚང་མ་རིན་གོང་ཆེས་དམའ་པོའི་ཐོག་ནས་བྱ་གཞུང་ལ་ཚོང་བཅུག་པ་
 དེ་ནི་བཟུ་གཞིག་བཏང་བ་མིན་ཞེས་ཉམ་ཅོད་བྱེད་པ་ལ་ཐུབ། ཞིང་པའི་ལོ་གཅིག་གི་ག་
 མར་ཆ་བུལ་ཚུན་ཆད་འབྲུ་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོ་སྐྱབ་བྱེད་དགོས་གཤེས་ཞིང་པ་ཕལ་
 མོ་ཆེ་འབྲུ་རིགས་མ་འདང་བར་ལོ་ལྟར་དབྱར་ཟླ་དང་པོ་གཉིས་པ་ནས་ཅམ་པ་ཆད་དེ་སྤྱོ་
 ཆལ་བྱས་བཞེས་ལྟོགས་སེལ་དགོས་ཤིང་། རྩལ་གནས་འབྲུ་བུན་ལེན་པར་སྤྱོད་ལ་ཁང་པ་
 བཞེས་བཤེར་བྱས་དྲེ་འབྲུ་རིགས་ཡོད་མེད་བལྟ་བ་དང་། གལ་དྲེ་ཅམ་པ་བྲེ་བཞི་ལྟ་
 ཡོད་པ་མཐོང་ན་བྱ་ལོན་གཏོང་བྱ་པར་བཞག་ཚོགས་འདུ་བསྐྱོངས་དྲེ་འཐབ་འཇིངས་
 གཏོང་བའམ་འགོ་བྱིད་ཀྱིས་གཤེག་གཤེག་གཏོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་བྱ་ལོན་བཏང་ན་ཡང་དུད་ཚང་
 ཉུང་གས་ལས་མི་གཏོང་བ་དང་། བྱ་ལོན་ལེན་ཁང་ལ་རྒྱ་རྩལ་གནས་དང་། ཀྱང་དྲེ་རང་ལས་
 མེད་སྐབས་ཞིང་པ་རྣམས་འབྲང་བྱེད་ལྟོགས་བྱེད་དུ་ལས་ཀར་འབྲོང་དགོས་པ་དང་། བོད་
 སྤྱི་ཡོངས་སུ་ ༡༩༨༩ ལོ་བར་ཞིང་པ་ལྟོགས་རིང་དང་། ནད་ཡམས་འོག་དུས་མིན་འཆི་
 རྒྱན་དུ་སོང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་། བཟའ་བྱ་མེད་པར་ལྟོ་སྤྱོད་བར་བསྐྱོད་ཆེ་སྤྱི་ཚོགས་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་ཞབས་འདྲིན་ཞུས་པ་དང་། ཡར་ལངས་ཞིང་བུན་གྱི་ཀྱང་འདྲིན་པ། བྱང་
 བུན་ཏང་ལ་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འབྱུར་རེད་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉེས་མིང་བཏགས་དྲེ་
 ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བསྐྱེད་མར་འཐབ་ཅོད་བྱས་སྐབས་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་ན་ཡང་ལྟོ་སྤྱོད་

བར་འབྲོ་པོད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་། རྩ་ཁག་དང་། ཀྱང་ཟླ། ལུས། རྩིང་སྟོན་ལ་སྤྱི་
 གསོག་འབྲུ་རིགས་ཟེར་བ་དང་། དམག་ཕྱག་ཕྱ་སྤྱིག་གི་གསོག་འཛོག་ཟེར་བ་འབྲུ་རིགས་
 ལྟ་མ་འབྲུམ་ཕྱག་བཀར་བཅུག་བཅུག་སྟེ་རུལ་སྤངས་སྤྱུ་རྩལ་པ་མཐོང་སྐབས་ཞིང་པ་ཚོ་
 མིག་ནས་མཆོ་མ་ལྟངས་ཤིང་། སྤྱིང་ལ་ཆེར་མ་བཅུགས་པ་ལྟར་ན་ཕྱག་བཏང་ཡང་། ལྟ་
 བཞུང་གི་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་བཅན་གཙོན་ལ་ཞིང་ཐག་ཆོད་དེ་མི་འདོད་པའི་སྐད་ཆ་ཆོག་
 བཅེག་ཀྱང་ཤོད་པོད་ཀྱི་མེད། ཞིང་ཁུལ་དུ་སྐམ་བྱ་དང་། པང་གདན། ཁ་གདན་སྟོན་
 འཐག་ལས་ཀྱིས་མཚོན་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཆོག་པ་མ་ཟད། འཐག་ཁྱི་
 ལྟན་ཆད་བཅན་འབྲོག་བྱས་པ་བོད་མི་ཚོས་ག་ལ་བཤིང་སྤྱིད། དབྱར་དལུན་ཞིང་ལས་
 གྲུལ་ཚོལ་ཚུང་ཟད་ཆུང་བའི་དུས་སྤྱིང་པ་རྣམས་ལམ་བཟོ་དང་། ཨར་པོ་ཕྱག་ལྟ།
 ཟམ་པ་འཇུགས་ལྟ། ཤིང་གཙོད་ལྟ། ས་གཏིར་འདོན་ལྟ་སྟོན་ལའ་ཚོལ་གཞུང་ཁུལ་སྤྱི་
 ཚོགས་བཅན་སྐུལ་བྱས་ཐོག་སྐྱ་ཆ་མཐོ་ཤོས་ལའང་ཉིན་སྐྱ་ལྟ་སྟོན་གཅིག་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་
 མེད། མདོར་ན་ལྟ་མི་གུང་ཁྱད་ཏང་གིས་བོད་ཀྱིས་ཞིང་པ་ཚོར་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་དང་།
 ལྟུལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་པའི་མིང་སྐམ་པོ་ཞིག་བཏགས་ནས་དོན་དུ་དྲ་ཐོག་ལྟ་བུའི་ལས་
 ཀ་བསྐུལ་དེ་ལྟོ་ཆས་འབྲང་བྱེད་ལྟོགས་བྱེད་ལས་བཟའ་ལྟ་མེད་པའི་དཀའ་ཕྱག་ཆབས་
 ཆེན་མྱངས་པ་དེ་དག་སྤྱི་ཀྱང་བསུབ་བཅོས་མི་ཐུག།

འབྲོག་སའི་ཁུལ་དུ་ཡང་ཞིང་ཁྱོད་དང་འབྲུ་བར་སྤྱིར་བྱི་ཕུགས་ཐོག་དཀར་ནག་
 ཆང་མ་རྩ་ཁག་དང་། ཀྱང་ཟླས་བསྐྱུ་འབྲོག་བྱས་དེ་འབྲོག་པ་ཚོར་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་དབང་
 ཆ་མ་གོ་ཞུས་འབྲས་བྱ་ཟ་བའི་དབང་ཆ་མ་སྤྱད་པར་ཀྱང་ཟླ་བཅུགས་པ་ནས་བཟུང་ལོ་
 རེར་ཆ་སྐྱམས་མི་རེར་མར་ལྟ་མ་ལྟ་དུག་ཅམ་དང་། ག་ལྟ་མ་བཅུ་སྟོན། ཅམ་པ་ཁལ་
 བཞི་ལྟ་ཅམ་ལ་བཏོན་ནས་ཁ་འཕྱིད་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ད་རེ་ཡང་མོག་ (ཕུགས་
 ཐོར་ཞིག) ལ་འཇུག་ནས་ཉོ་དགོས་པ་སྟོན་འཚོ་བའི་དཀའ་ཕྱག་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡིན་

བས་འབྲོག་ཁུལ་ཡོངས་ལ་མ་མེས་ཁྲབ་ཅིང་། ༡༩༧༧ ལོར་ནག་ཆུ་ཚོང་ཁོངས་དང་།
 བས་ང་བཞུང་ཚོང་སྐབས་སུ་འབྲོག་པ་ནམས་ལྟོགས་ཤིང་ཀྲིས་མནར་ཡང་ཕུགས་ཟླ་
 བཤས་མ་བཅུག་པར་བརྟེན་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ནག་ཆུ་ཚོང་གི
 ག་མཛོད་ནང་དམག་རྒྱུག་ཐ་སྤྱི་གི་ག་རྒྱ་མ་སྤོང་ཕྱག་རུལ་ནས་ཆུ་ལ་གཡུགས་པའི་
 བནས་ཆུལ་འབྲོག་ས་གཞན་ལ་ཡང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། འབྲོག་པ་ཚོ་ལམ་བཟོར་ཡང་ཡང་
 འདིད་པ་དང་། ཅ་ཐང་སྤོལ་ནས་འབྲུ་ཤིགས་དང་། ཚལ་འདིབས་བཅུག་པ། ཟར་པོ་
 རྒྱག་བཅུག་པ། སྐལ་པ་གསོ་བཅུག་པ་སོགས་འབྲོག་ལས་ཟུར་དུ་བཞག་ནས་ཆེད་མངགས་
 རྒྱག་ལས་སྒྲ་ཚོགས་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིར་གཏོང་བ་དང་། འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ར་འཚོ་བ་སྐྱོ་ཐག་
 ཚོད་ནས་འབྲོག་པ་ཚོ་ལུས་པོའི་འཚོ་བར་ཅུང་ཀྲིས་མི་འདང་བ་དང་། ནད་ཡམས་མང་ག།
 ན་ཚ་པོག་པའི་ནད་པ་བྱེད་ཀ་ལྷག་སྤྱན་བཅོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ། སྤྱན་བཅོས་
 ཐབས་ཆག་ཅིག་ཐོབ་རུང་གཟུགས་གཞི་སྐྱོ་ཐག་ཚོད་ནས་དུས་མིན་དུ་འཚོ་འབྲེ་བ་ཡིན།
 འབྲོག་པ་ཚོ་ལྟོ་གོས་ཀྱི་དཀར་སྐྱུག་དེ་འདྲ་ལྷོང་དུ་གོས་ཀྱང་ད་དུང་ག་མར་དང་པགས་
 ཤིགས། སྤྱན་ཅ་སོགས་ཀྱི་ཁུལ་སྒྲ་ཚོགས་འཇལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་གྱི་
 བནས་ཆུལ་དངོས་དངོས་ཨེན་ཨེན་དེ་འདྲའི་མདུན་དུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་ངོ་ཚ་མེད་པར་ང་
 ཚོ་གྲང་ཁྱན་ཏང་གིས་ཡར་ལངས་འབྲོག་པ་ཚོར་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་གསར་པ་གནང་བ་
 ཡིན་ཅེས་ཏམ་པ་ཆེན་པོས་རང་བསྟོན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

མའོ་ཅེ་དུང་གི་ཨེས་ཏང་ཞའོ་ཕེང་གིས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྤྱི་དུས་ལྷུག་གཏོང་ཞིས་པའི་
 བྱེད་ཐབས་ཤིག་སྤེལ་བ་དང་། བོད་དུ་ ༡༩༨༩ ལོ་ཡས་མས་ནས་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་
 ཤིམ་པ་བཞེན་མི་དམངས་ཀྱང་ཉི་གཏོར་ཉི་མ་ཞིང་དང་། བནག་ཕུགས་མི་སྤྱིར་ལ་བནས་
 སྐབས་གཡར་པོ་བཏང་སྟེ་འགན་གཅོང་ལེན་འཇུག་པའི་བྱ་ཐབས་སྤེལ་བ་དེ་ཡང་འཇམ་
 སྤོང་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་

དཔེས་པར་གཞིགས་ནི་པོད་པ་རྩོམ་རང་གི་ལག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོ་གས་འཚོལ་ཚོག་
 པའི་རང་དབང་ཕྱན་བྱ་སྤྲད་པ་ཙམ་ཟེང་། རྩ་དམར་གྱིས་པོད་བཙན་འོག་དུ་བཅུག་ནས་
 ཞིང་འབྲོག་མི་མེར་གྱིས་གཙོས་པོད་མི་དམངས་ལ་སྐྱབ་ལས་ཁོ་ན་བསྐྱེལ་བ་ལས་ག་ཚེ་
 དག་པའི་བྱ་བ་མ་སྐྱབ་སྐབས་ད་བར་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ཐོང་འཕེལ་འབྲོ་དཀའ་བ་དང་།
 མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཏ་ཅང་སྒྲོ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩ་གཞུང་གིས་པོད་དུ་མི་མེར་སྤེལ་བའི་
 ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བྱས་པའི་དཔང་དགས་གིག་ཡིན།

༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ལྔ་པའི་ཟླ་དཀྱིལ་དུ་བྱལ་སྤྱིའི་འབྲུ་རིགས་བཅུག་དཔུང་ཚོགས་
 པ་ཞིག་པོད་དུ་འབྱོར་ནས་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་ལ་བཅུག་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་པོད་ཀྱི་ས་བྱ་ཆེ་ལ་
 ས་ཞིང་གཤེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱའི་འབྲུང་ཁྲངས་ཕུན་སྲུལ་ཚོགས་པ། ཅ་ཐང་བྱ་ཆེ་ལ་
 ཅ་ཆུ་བཟང་བ། རྩོམ་ལུག་རྒྱད་པ་ལེགས་པ་སོགས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཕུན་
 སྲུལ་ཚོགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐོན་བབ་ཏ་ཅང་དམའ་བ་དང་། མི་དམངས་དབུལ་ཞིང་ཐོངས་
 པའི་དོན་དངོས་རགས་ཙམ་གསེར་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་པོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་དུ་སྤར་
 བཞིན་མོད་མཛོ་མོད་གཡག་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཞིང་འདེབས་ལས་བྱེད་པ་དང་། སྤེལ་པོ་
 དང་སྐྱབ་མ། པོད་བྱ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཐོན་སྐྱེད་
 ལག་ཅུལ་དང་། ཡོ་བྱད་གང་ཐད་ནས་སྤར་བཞིན་ཏ་ཅང་ཇེས་ལུས་ཡིན་ལ། བརྒྱ་ཆ་དགྲ་
 བཅུ་ཡན་གྱི་ཞིང་པ་རྣམས་སྤར་བཞིན་མ་མེས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཁང་པ་སོག་དུལ་དུ་བྱུར་པ་
 དེ་རང་དུ་སྤྲོད་པ་དང་། ཀོང་པོ་ཁུལ་གྱི་མི་མེར་ཚོ་ད་ལྟ་ཡང་བྱིམ་དུ་ཐབ་དོ་གསུམ་
 བཅུགས་ནི་སྤྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལོ་ངོ་སྲུལ་ཅུའི་རིང་རྩ་
 དམར་གྱིས་ཡང་སྤྱིང་པོད་མི་དམངས་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་བྱ་བ་ཇི་ཙམ་སྐྱབ་ཡོད་མེད་
 གསལ་པོ་གསུམ་བུ། འོན་ཀྱང་རྩ་དམར་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་མགོ་བདེ་བྲན་འབྲུལ་ཆ་བ་དང་།
 ཆབ་སྲིད་ཁྲམ་པའི་ལས་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བྱལ་ཁབ་ཤི་རོལ་ནས་ལྟོ་སྤྱི་དུ་

ཡོང་མཁན་ཕུང་སྐབས་ཐོན་ཚུད་ནས་ཁྱིམ་ཆང་ག་གེ་མོ་གཅིག་ནང་གདན་ཏུ་ག་སོགས་ཁྱིམ་
 གྱི་འཛིན་ཆས་རང་མིང་གཞན་འཛོལ་བྱིས་ཀྱི་སྒྲིག་དང་། ཁྱིམ་མི་ཚོ་ཟུམ་མཐོར་སྤྱོད་
 བཅུག་ཐོག་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་སྒོར་པ་ཁྱིམ་ཆང་དེར་ཁྱིད་ནས་བོད་མི་དམངས་ལྷོ་གོས་ཡག་
 ལུགས་རྒྱན་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉི་དུས་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་དངས་ན། ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་པའི་
 ཆེས་དྲུག་ཉིན་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་བོད་དུ་ལྷ་སྒོར་དུ་ཡོང་སྐབས་ལྷ་ས་ཉང་
 རལ་གྱི་ཞིང་པ་བུམས་པ་ཚོས་འཕེལ་བྱི་ཁྱིམ་དུ་ཐོན་ཚུད་ནས་འཛིན་ཆས་ཀྱི་སྒྲིག་དང་།
 བཤད་བྱའི་སྐད་ཆ་བསྐབས་རྗེས་ལྷ་སྒོར་པ་ཚོ་ཁོང་གི་ཁྱིམ་ཆང་དུ་ཁྱིད་ནས་མགོ་བསྐྱར་
 བའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་རྒྱན་དུ་མཐོང་དང་མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན།
 ༡༩༩༠ ལོའི་ལྷ་ ༩ པའི་ནང་པེ་ཅིང་ལ་འཛོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་
 ཚོགས་སྐབས་བདུན་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཐོག་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་གནས་ཚུལ་སྒོར་གྱི་ཐོས་བསྐྱར་ཚོགས་འདུའི་སར་བོད་རང་སྤྱོད་ཐོངས་མི་
 དམངས་སྤྱིད་གཞུང་གི་ཀྱུ་ཞི་དོ་རྩེ་ཆེ་རིང་གིས་བཞོད་དོན། བོད་ནི་དབུལ་པོའི་ས་ཁུལ་
 ཞིག་ཡིན། ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཚོའི་མི་རེའི་ལོ་རེའི་ཆ་སྒྲུལ་ས་ཡོང་འབབ་རྒྱ་སྒོར་
 ༣༠༠ ཙམ་ལས་མིང་ལ་ས་ཁུལ་འགའ་ཞིག་དུ་དུང་བཀྱིས་ལྷོ་གོས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་སེལ་
 ཐུབ་མིང་ཀྱང་། ད་བར་ཀྱང་དབྱང་གིས་བོད་འདི་དབུལ་སྒོར་གི་ཁོངས་སུ་བཞག་མིང་ཅས་
 བཤད་པ་དེས། ལོ་ངོ་སྤུམ་ཅུའི་རིང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ལྷོ་གོས་དང་ཞིང་འབྲོག་མི་
 དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་དངོས་ངོ་སྤྱོད་བྱས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་དམངས་ལ་
 བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་བཟང་པོ་བསྐྱར་ཡོད་ཅེས་པའི་རྒྱ་ཀླུ་བ་བརྟོལ་དེ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་
 བཞོན་འོག་ཚུད་པ་ནས་ད་བར་གྱི་བོད་མིའི་ཟས་གོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྐྱོམ་ཆིག་དང་
 རྒྱ་མིས་བོད་ཐོངས་འཛུགས་སྒྱུན་དར་རྒྱས་བཟང་ཡོད། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་
 བདག་པོར་ཐུར་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམ་པ་མོད་པར་དགག་པ་ཆ་ནན་བརྒྱབ་པ་ཞིག་

ཀྱང་རེད།

བྱ་དམར་གྱིས་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༩༠ ལོ་ལས་མས་པར་བོད་དུ་འཛོལ་ག་
ཆོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་དང་། བྱིས་ཐབ་ཇི་ཙམ་ཞན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཅིས་ཀྱིས་གཟི་བཞི་དང་ཆེ་བ་དང་།
དེ་ཅིས་ཀྱི་གསར་བཞི་པ་གཙང་མ་ཞིག་རེད་ཟེར་བའི་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་སྒྲེལ་དེ་
བོད་མི་རྒྱལ་ཐམ་གོས་གཉིས་པོངས་ཀྱི་དབུལ་པོའི་གཡང་སར་བསྐྱར་བ་རེད། དེང་
སྐབས་ཀྱང་ལྷ་སར་རྒྱན་ཐོད་སྤང་བོ་དང་། འབྲམ་པོ་སྒོང་ཕུག་འགའ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་
སའི་གར་བརྒྱད་སྐར་མ་ཀྱན་བཟང་གི་ཉི་འདབས་སུ་སྤང་བུར་ཕུག་གི་སྤང་བོ་བརྒྱ་སྐར་
གཏན་ཐོད་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་སའི་སྤང་ལམ་གང་སར་མཚན་མོ་བྱི་དང་མཉམ་དུ་ཉལ་ཐོད་
པའི་སྤང་བོ་གང་སར་ཡོད། ཆེས་བཟང་དུས་བཟང་སྐབས་ལྷ་སའི་བར་སྐར་ཁོ་ནར་སྤང་
པོ་སྒོང་ཕུག་འགའ་འདུ་བ་དང་། ལུག་པར་དུ་རྟོར་ཆེ་བའི་པའི་ས་ག་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་སྤང་
པོ་ཁྱེ་ཆོགས་འདུས་དེ་ཆེས་བཙོ་ལའི་ཉིན་ལྷ་སའི་བར་སྐར་འཁོར་མོ་ཡུག་དང་། སྤང་
སྐར་འཁོར་མོ་ཡུག་དུ་སྤང་བོས་བཀང་ཐོད་ཀྱི་ཡོད། སྤང་བོ་དེ་དག་མང་ཆེ་བ་ལྷ་ས་ཉི་
ཁུལ་གྱི་ཞིང་གོང་ཁག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཅིང་། ཐག་རིང་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་ལྷོ་གོས་ཀྱིས་
པོངས་པའི་བོད་མི་བྱངས་ལས་འདས་པ་ཡོད། སྤང་བོ་དེ་དག་གིས་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་
བཟུང་དམངས་གཙོའི་བཅས་བསྐྱར་དང་། རིག་གནས་གསར་བཞི་སོགས་དངངས་སྐྱེག་ཆེ་
བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་པའི་ནང་ང་ཚོ་བཟའ་རྒྱ་མེད་པར་ལྷོགས་རིང་ཀྱིས་གི་
འགྲོ་ན་ཡང་སྤང་མོར་འགྲོ་མི་ཆོག་པ་དང་། ད་ཆ་སྤིང་ུས་ལུག་དུ་བཏང་ནས་སྤང་བོ་ཆེ་
ལྷོ་སྤང་ཆོག་པ་ནི་གུང་ཁུན་ཏང་གིས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་བ་རེད་ཅེས་དོན་ལྡན་ཟུང་
པའི་སྤང་ཆ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཤོད་གསལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དེ་ཐོག་ནས་བོད་མི་རྒྱལ་
བཙན་འཛུལ་པའི་བཙན་གནོན་འོག་ཚུད་ཇིས་ཐམ་གོས་ཀྱི་དཀའ་སྤུག་ཆད་མེད་ཐུངས་
པ་ལམ་ཙམ་གོས་རྟོགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། རྒྱ་མིས་དུས་རྒྱུན་དུ་ང་ཚོ་གུང་ཁུན་ཏང་གིས་

བོད་མི་དམངས་བཅའ་ཁྲིམས་ལྟར་མཉམ་སྦྲེལ་བའི་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ལོ་འཛིན་གསལ་པོའི་ལམ་དུ་
 བཞུགས་ཡོད་ཅིང་ཐོན་པའི་མི་གནས་པ་ར་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་ལ། རྒྱ་དམར་གྱིས་ ༡༩༥༩ ལོ་
 ནས་ད་བར་བོད་མི་དམངས་ལ་དམར་པོའི་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཅའ་ཁྲིམས་བྱེད་པའི་
 ཆབ་སྤྱི་དུས་འཛིན་གསལ་ཁྲིམས་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་ཞིག་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་ལས་བོད་མི་
 དམངས་ཀྱི་ལྟོ་ལྟོ་དང་ཡུལ་ལུང་དར་རྒྱས་ལ་སྒྲན་པའི་འཛུགས་སྐྱོན་དང་། དཔལ་
 འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་ཀྱང་མེད་པ་མཐོང་ཐུག།

༡ བོད་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱུ་མེད་མཁའ་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུབས་པ་དང་།
 བོད་འབངས་ལེན་རྒྱུ་མེད་མཁའ་པའི་ནང་པ་བྱེད་པའི་རང་དབང་འཕྲོག་པ།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ལྷ་མིའི་བར་གསུམ་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་
 བཅུན་མ་བཅས་ལ་མིག་གི་བྲམ་མ་དང་། སྤྱིང་གི་ཆེར་མ་ལྟར་སྤང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་
 ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཀྱི་བྲམ་བཅུན་གྱི་དགོན་པ་ཡལ་མོ་ཆེ་དོ་ལྷག་ཟེང་འབྲུག་གི་ནག་ཆང་དང་།
 ཟེང་འབྲུག་སྤོང་མཁན་གྱི་ལྟོ་གནས་རེད་ཅེས་བརྗོད་བཏགས་ནས་དགོན་པའི་ནང་དོ་ཆོལ་
 བསུམ་དང་། ཅིས་རྒྱག་གསུམ་ཟེར་བའི་དྲག་གཞོན་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཐོག་
 དགོན་པ་ཁག་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་རྒྱུས་དང་། མཁན་པོ་དབུ་མཛད། དགེ་བསྐྱོས་སོགས་ལས་སྤེལ་
 གྱི་དང་། སྤྱོད་ཁག་གི་གཉེར་པ་ལྷག་མཛད། དགེ་བཤེས། ཐ་ན་གཤམ་ཆང་དྲག་བྲས་ཀྱི་
 དགེ་འདུན་པ་ཡན་ཆད་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་ལ་མ་བཞུགས་པར་འཇུག་བཟུང་བྱས་ཏེ་མང་ཆེ་
 བར་ལོ་དོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲངས་དང་། ཆེ་བཅོན་གྱི་ཁྲིམས་བཏང་། དགེ་འདུན་ཆོར་ཆོས་ནིང་
 ཆོ་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་དབང་ཆ་དང་། ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་ནི་མྱོངས་དང་བྱས་པ་
 ཡིན་པས། བྱོད་ཆོས་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལ་དབག་པ་རྒྱག་དགོས་ཞེས་

བཅན་དབང་ཤོད་པ་དང་། ཚས་དང་། རང་གི་སྒྲ་མར་སྐྱར་འདེབས་ལོག་ལྟ་མི་བྱེད་
 མཁན་ལ་འཐབ་ཅོད་འོག་བརྒྱད་གསེད་བྱས། འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་རྙིང་མཐོགས་བཟུང་
 མཁན་དང་། གསར་བཞེར་ངོ་ལོག་པ། མིངས་དད་བྱེད་མཁན། ལོག་སྦྱོད་པ་ཟེར་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་སྒྲ་ཚོགས་གཡོག་པ་དང་། ལ་ལར་ཞུ་ཡོད་ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་དྲི་
 ཁོ་ཚོའི་འགྲོ་འདུག་དང་། གཏམ་ཚོད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་ནས་དཔོན་པའི་ནང་
 བཟང་བཅོན་དུ་ཉར་དྲི་ཐུག་སྦྱོང་དག་པོ་བཏང་། སྒྲ་དམངས་བྱིངས་རྣམས་བཅན་ཤིང་གིས་
 བྱོང་དང་། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་སློབ་ཐོག་སྒྲི་ཕབ་ནས་སོ་ནམ་མཁུ། འབྲོག་ལས་བྱེད་དུ་
 བཅུག་གིས་ཆང་དྲེན་ཁྲངས་མེད་པའི་དགོ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་དཔོན་པར་བཞག་ཀྱང་ཁོང་
 རྣམས་ཀྱི་ཚས་བྱེད་རང་དབང་ཡོངས་ཚོགས་འཕྲོག་སྒྲི་མ་ཆི་ཡང་བསྐྱས་མི་ཚོག་པ་དང་།
 རྒྱན་དུ་ཞིང་ལས་དང་། ཀྱ་བུ་སྤར་ཁམ་སོགས་ཤིང་འབྲས་འདེབས་འཇུགས་བྱེད་བཅུག་
 དགུང་ལོ་དུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་ཟིན་པའི་དགོ་འདུན་བཞེས་སོང་ཆོ་ཡང་། འགའ་ཞིག་བལ་
 ལས་བྱེད་བཅུག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བ་ཕྱུགས་དང་། ཡག་པ། ར་ལུག་སོགས་འཆོ་
 བཅུག་པ། ལ་ལར་འོང་སྤང་དང་། ལྱང་སྤང་དང་། ཤིང་འབྲས་སྤོང་པོ་སྤང་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
 ལས་སྒྲ་ཚོགས་བསྐྱུལ། ཁོང་རྣམས་ལ་ཉིན་རེར་ཆ་སྒྲིམས་བྱས་ན་རྒྱ་སྤོར་གཅིག་གི་བཅུ་
 ཟུར་བཞི་ལྷ་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ཆ་དང་། ལྷ་རེར་རུམ་པ་རྒྱ་མ་ཉི་ཤུ་རྒྱངས་ལས་མེད་ཐོག་ལྟ་
 བོས་ཀྱི་དྲེན་ཁྲངས་གཞན་གཏན་ནས་མེད་སྐབས་ཟས་གོས་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཡིན།
 ལྷག་པར་དུ་མ་ལེ་རིང་ལུགས་དང་། མའོ་ཅེ་དྲུག་དམར་པོའི་བསམ་པ་བཅན་འགྲེབས་
 ཀྱིས་ནང་པའི་ཚས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ངོ་སྟོན་བྱེད་བཅུག་པར་བདེན་སྐྱབས་སེམས་ཀྱི་ངལ་
 བ་ནི་འཆོ་གོས་ཀྱི་ངལ་བ་ལས་ཆེ། དམར་པོའི་ལུགས་ལ་མི་མོས་པ་དང་། ཚས་ཀྱི་བྱེད་
 སྒྲི་ཅུང་ཟད་སྤེལ་བ་གེས་ཆེ་འཐབ་ཅོད་རྒྱན་མི་ཆད་བྱས་ནས་སྐྱག་གཅོད་བཏང་སྟེ་རྒྱན་
 ལམ་དུ་སོང་བ་མང་པོ་བྱུང་། དཔོན་པའི་ནང་བྱ་རྒྱན་གསར་པ་འཇུག་རྒྱ་ཕར་བཞག་ནན་

གེ་མོ་ཞིག་ལ་ཚེས་བུད་ཀྱི་མེད་དམ་སྟུང་པའི་དྲོགས་པ་སྐྱེད་ན་དེའི་ཁང་པ་བརྒྱལ་བ་
 བཤེར་བུད་པ་དང་། གལ་ཏེ་མཚན་མེ་འབྲུལ་བའམ་དཔེ་ཆ་སྟོག་པ་དང་། ཡང་ན་
 མཚན་པའི་ཡོ་བྱད་གང་རུང་ཞིག་ཉར་བ་མཐོང་ན་ཁྱོམ་སྒྲོར་དུ་འཁྲིད་པའམ། འཐབ་
 འཛིང་གཏོང་བ། བཅོན་དུ་བཅུག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིམས་གཙུག་སྒྲོ་ཚོགས་བཟང་། མི་ཤིན་
 རིམ་གྱོ་བུད་མི་ཚོག་པ་མ་ཟད། མཚན་མེ་ཡང་ཆ་སྒྲམ་ནང་ཕུལ་ནས་སྒྲོ་ལུགས་བཟུབ་སྟེ་
 གསང་བ་བུད་དགོས་པ་སོགས་ཚེས་བུས་པའི་དོན་དུ་བོད་མི་མང་པོའི་སྟོབ་བཙན་པ་དང་།
 མནར་གཙུག་ཆད་མེད་བཟང་བ་འདིར་དཔེ་མཚོན་ཙམ་བཞོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྔར་བོད་
 ཡུལ་ཚོས་ལྷན་བྱི་བྱུལ་ཁག་ བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཚོས་ལ་དད་པ་བུད་པའི་ཞིང་ཁམས་
 འདི་བྱ་དམར་གྱིས་བཙན་བཟུང་བུས་ནས་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་རིང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཙམ་ཡང་ཐོས་
 རྒྱ་མེད་པ་བཟོས་སོ།

བྱ་དམར་གྱིས་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བཙན་བོད་བང་ཤེད་ཀྱིས་བོད་པ་རྣམས་
 ལ་ཚེས་བུད་མི་ཚོག་པའི་བཀག་གཞན་བུས་ཀྱང་བོད་མིའི་སེམས་ཀྱི་ཀླུ་སྒྲོང་མནན་མ་
 ཐུབ་སྟབས་མའོ་ཅེ་དྲུང་གི་རྗེས་སུ་འཁྲི་ཆབ་སྤྱི་ལ་འབྱུར་བ་གང་འཚམས་བྱུང་བ་དང་
 འབྲེལ། ༡༩༧༩ ལོ་ཡས་མས་ནས་བཟུང་ལྷ་ས་ཁྲུལ་དུ་ཆེས་བཟང་དུས་བཟང་སྟབས་
 བྱིམ་ཆང་ནང་ཤོག་དུ་མཚན་མེ་འབྲུལ་བ་དང་། དཔེ་ཆ་ལག་བྱིས་མ་སྟོག་མཁན་འགའ་
 ཞིག་ཐོན་པ་དང་། དེ་རྗེས་བར་སྒྲོར་དང་། ཅེ་སྒྲོར། སྒྲིང་སྒྲོར་སོགས་སུ་འགྲོ་ཐོད་མཁན་
 དང་། ལག་དུ་ཕྱིང་བ་སོགས་ཐོད་མཁན་ཡང་རེ་བྱུང་ཐོན་པ་མ་ཟད། བྱིམ་ཆང་གི་ཞབས་
 རིམ་སྒྲུབ་པ་དང་། འཆི་པོའི་འདས་མཚན་འབྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་བུད་སྒྲོ་སྟེལ་རྣམས་མཁན་
 ཡང་རྒྱུང་གས་ཐོན་སྟབས་བྱ་དམར་གྱིས་མི་དམངས་ཀྱི་ཚོས་སེམས་མནན་མ་ཐུབ་པ་
 མཐོང་བ་དང་གཅིག་ ལགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་བྱིས་བཞུགས་བོད་རིགས་སྤྱན་
 མཚན་རྣམས་ཀྱིས་གཞིས་སྟོད་བོད་མི་ཚོ་བྱ་མིའི་བཙན་གཞན་ལས་ཐར་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་

རྩོད་རྩོད་ཀྱི་བོད་རིགས་དང་ལྷན་པ་དུ་མས་ལི་དབར་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་ལམ་ཐག་ཚད་
 པའི་ས་ནས་རྒྱང་ཕྱག་འབྲུལ་བཞིན་དུ་ལྷ་སར་མཆོད་མཇུག་དུ་ཡོང་། དད་ལྷན་གཏོང་
 བོད་ཅན་གྱི་བོད་མི་ཁྱིམ་མང་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོ་དང་། ལྷ་འབྲུག་གསར་
 བཞེངས་ཞུ་ཆེད་གསེར་དངུལ་། གཡུ་བྲུལ་གཟེ། བོག་དངུལ་སོགས་ཞལ་འདེབས་ཕོན་
 ཆེ་ཕུལ་བ་མ་ཟད། འཛིམ་བཟོ་བ་དང་། བྱིང་བཟོ་བ། རྩི་བཟོ་བ། ལམ་པོ་བ་དམངས་
 དཀྱུས། མེ་གཏོང་རྒྱ་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡན་ཆད་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱོད་ནས་མ་སྐུལ་
 རང་མོས་ཀྱིས་སྒྲུ་མེད་པར་འཆང་ག་གིག་གིག་གིས་བཅར་། ༡༩༡༡ ལོར་ལྷ་སའི་བོད་
 རིགས་ཚོས་རྒྱ་མིའི་འཛིགས་སྐུལ་དང་། བཅན་གནོན། བཅོན་བཅུག་སོགས་ཀྱི་ཉེན་ཁར་
 མ་འཛེམས་པར་བྲག་ལྷ་སྐྱུ་སྐྱུག་གི་མཆོད་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། རྩི་བོའི་སྐུ་བརྙན་
 ཉམས་གསོ། མཆོད་ཀོང་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཆང་མ་གསར་བཞེངས་མཇུག་པ་
 དང་། ད་དུང་ལྷ་ས་མེད་མཆོད་ཁང་གསར་པ་རྒྱ་བརྒྱུད་བྱེད་བ་ནི་ཐོག་མར་ཉམས་གསོའི་
 འགན་བཞེས་དགེ་འདུན་གཅེན་གཙུང་གཉིས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་བསགས་
 ནས་བསྐྱབས། ༡༩༡༧ ལོར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བདག་བབྱང་བྱས་ཤིང་དཔོན་པོའི་ཡོང་བ་
 བསྐྱུ་བ་མ་གཏོགས་འཇུགས་སྐྱུན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་བསམ་སྒྲོ་སྒྲུ་ཅམ་བདར་མེད།
 ༡༩༡༠ ལོའི་ཡས་མས་ནས་བོད་རིགས་སེར་སྐུ་མི་དམངས་ཚོས་མ་སྐུལ་རང་མོས་ཀྱིས་
 དགའ་ལྷན་དཔོན་པ་གསར་བཞེངས་བྱེད་འགོ་བཙུམས་ཐོག་བོད་མི་སྤྱིས་དངུལ་དང་། ཇ་
 མར། འབྲུ་རྩམ། ལུ་མ་ཤིང་། ཀ་གདུང་། ས་རྩི་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་ཞལ་
 འདེབས་ཕུལ་བ་དང་། མདོ་སྐད་ཁལ་གྱི་དད་ལྷན་བོད་རིགས་ཚོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་
 ལ་ཕུལ་བ་བཞིན་རྒྱ་དངུལ་སྒྲོར་ཁྱིམ་མང་ཆེ་སྟེད་དང་། མར་ལྷང་བརྒྱ་ཕྱག་གི་ཞལ་འདེབས་
 ཕུལ། དཔོན་པ་བཞེངས་མཁན་གྱི་རྩི་བྱིང་བཟོ་བ་སོགས་ཆང་མ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱོད་
 ནས་ཕེབས་པ་དང་། དགའ་ལྷན་གསེར་སྒྲོང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡང་བོད་རིགས་མང

ངལ་ཉིན་མཚན་བཏོན་མེད་བཞེས་དྲི་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་རྒྱ་མིས་གཞིས་སྤོང་
 བོད་མི་ཚོར་ཆོས་བྱིད་མི་ཆོག་པའི་བཅན་གཞན་དང་། རྒྱ་གསོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་
 འབོད་ཡང་ཡང་གནང་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་དམངས་ཆོས་རྒྱ་མིའི་གདུག་རྒྱ་བ་ཀྱི་རྒྱ་ག
 གཞན་ལ་ཁ་རྒྱུ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་བཏང་བ་དང་གཉིས། མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གེ་
 ཇིས་རྒྱ་དམར་ནང་ཁལ་འབྲུག་འཛིངས་ཆེན་པོ་ཤོར་བ་དང་། རྒྱའི་མི་མེར་རྒྱམས་ཀྱི་གུང་
 བློན་དང་གིས་མི་དམངས་ཐུམས་ཅན་སྤང་པོའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་
 ཡོངས་ཚྲིགས་རྩ་མེད་བཏང་བ། གཏམ་བཤད་དང་། འཛོ་ཐབས་ཀྱི་རད་དབང་འཕྲོག་
 པའི་དམར་པོའི་སྤྱིད་ལུགས་ལ་ཞི་འཁོན་གཏིང་ནས་བྱས་པས་སྒྲུ་གུང་བློན་དང་ཁུ་ཐུག་
 ཐབས་ཟད་དུ་བྱུར་བ་དང་གསུམ། པཎ་ཆེན་རེན་པོ་ཆོས་རྒྱ་གཞུང་ལ་བོད་དུ་ཆོས་ལུགས་
 སྤྱིད་རྒྱས་ལག་ཁུན་བསྐར་དགོས་པའི་རེ་བ་ཡང་ཡང་འདོན་པ་གནང་བ་དང་བཞི། རྒྱ་
 དམར་གྱིས་བོད་ལ་མུ་མཐུད་དབང་སྤྱར་བྱེད་བདེ་ཡོང་བའི་དམིགས་ལུགས་ཐུར་འཆང་གི་
 དགོས་མཁོ་དང་ལྟ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དུ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བའི་དར་ཆ་རྩིང་
 དུལ་ཡིད་དོན་སྒྲོས་འགྲེལ་མི་ཐུབ་པ་དེ་སྤྱར་ཡང་མ་འདུར་ཀ་མེད་བུང་བ་རེད།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ཆོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བའི་གཏམ་བཤད་སྤེལ་མ་ཐག་བོད་མི་
 ཆོས་ ༡༩༧༩ ལོར་ཐོག་མར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་ཤུ་གུ་མུ་ནེ་ཐལ་རྒྱལ་ཡུང་
 གསོག་ཀྱི་དབུས་ནས་སྤྱོད་བཞེངས་ཀྱིས། རྒྱ་དམག་གིས་བཅོས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལྟ་ཁང་ནང་གི་
 ཕག་ཆང་དང་། ཅོང་ཁ་ལྟ་ཁང་ནང་གི་གསང་གཙོད། དཀྱིལ་འཁོར་མཐེལ་གྱི་ཕག་ལྟོ་བཅོ་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས། བྱམ་རའི་ནང་གི་རྟ་བྱེས་བཅས་གཙང་སེལ་བཅོས། ལྷ་སའི་མི་དམངས་
 ཀྱིས་གཙོས་པའི་བོད་པ་ཆོས་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་གང་མཐོའི་ཞལ་འདེབས་སུལ་ནས་
 མཚོད་ཁང་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་ཁག་གཅིག་ཉམས་གསོ་ཞུས་པས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་
 པ་རྒྱམས་སྤང་མ་མེ་དོག་ལ་འཁོར་བ་བཞིན་ལྷ་ལྷན་ཞིང་དུ་མཚོད་མཇལ་ལ་བཅར། མདོ

ཚེགས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་བཞེངས་ཞུས། རྗེ་ཡབ་སྲས་
 བསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་དགོན་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་ཀོང་།
 མཚན་རྟིང་སོགས་དགའ་ལྷན་དགོན་པའི་ཕྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་ཆང་མ་བོད་རིགས་མི་
 དམངས་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལས་རྒྱ་མིས་ཕུལ་བའི་ཞལ་འདེབས་ཀྱིས་དགོན་པའི་
 བསང་གཙོད་གཅིག་རྒྱལ་པའི་འབྲོ་སྤང་ཡང་འདུམ་གྱི་མེད་པ་དགོན་པ་བཞེངས་པའི་ཞལ་
 འདེབས་དཀར་ཆག་ལས་གསལ་བོ་གསུ། མདོར་ན་ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་བྲག་ལྷ་སྐྱ་གསུལ་ཁང་
 དང་། ས་བོང་ཁ། རྩུང་བྲ་སྟོང་སྟང་། མི་རུ་རྟིང་པ། བྲ་བཞི་ལྷ་ཁང་། བསྟན་རྒྱས་སྟིང་།
 ར་མོ་ཆེ་ཆེ་དཔག་ལྷ་ཁང་། ལྷ་ས་ཨ་རིའི་མཆམས་ཁང་། བྲག་ཡེར་པ། མི་རུང་རི་ཨ་
 རིའི་དགོན་པ། རྩུ་བཟང་ཨ་རིའི་དགོན་པ། ལྷ་རི་དགོན་པ་སོགས་ལྷ་ཁང་དང་། དགོན་པ་
 དེ་དག་གི་ཕྱིའི་ཁང་པ་དང་། ནང་གི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཐམས་ཅད་བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་སྐུལ་དང་སྤང་གིས་འབྲོ་སྤང་བཏང་ཞེ་གསར་བཞེངས་སམ། ཉམས་གསོ་ཞུས། དེ་
 བཞིན་བྱུང་ཡངས་པ་ཅན་དགོན་པ་དང་། འདམ་གཞུང་ཁང་དམར་དགོན་པ། འབྲེ་ཁང་
 མཐེལ་དགོན་པ། ལྷོ་ཁ་ལྷེ་བདེ་ཞེལ་རྫོ་ཕུད་ཚས་འཁོར་དགོན་པ། བསམ་ཡས་གཙུག་
 ལག་ཁང་། ལྷོ་ཁ་མི་འཕུར་བུམས་པ་སྟིང་། ཡུམ་བུ་སྐྱ་སྟང་། རྫོ་རྗེ་བྲག་དགོན་པ། སྟིན་
 ཐོལ་སྟིང་དགོན་པ་སོགས་བོད་རྒྱ་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་ཉམས་གསོ་འཕ། བསར་བཞེངས་ཞུས་
 ཚར་བའི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པའི་འབྲོ་སྤང་རྣམས་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་བཏང་བ་ཡིན།
 (རྒྱ་གཞུང་གིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཐུགས་ཅན་དགོན་པ་རེ་རྩུང་ལ་དགོས་
 པའི་དབང་གིས་ཉམས་གསོའི་སྟོན་དངུལ་ཕུན་བུ་ཕུལ་ཡོད་ཀྱང་། ད་བར་ཉམས་གསོ་
 འཕ་གསར་བཞེངས་ཞུས་ཚར་བའི་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ ཡན་གྱི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་ལ་དངུལ་
 སྐར་མ་གཅིག་གི་འབྲོ་སྤང་གཏོང་བྱ་པར་བཞག ༡༩༥༩ ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་
 ཅིང་གཞུང་གིས་བོད་དུ་བོད་པ་ཚོས་ཚོས་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལྷ་ཁང་དགོན་

པ་ཉམས་གསུང་གྱི་ཚད་འཛིན་བྱེད་འདུག་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། དཔེར་ན། ཞིང་
 འབྲོག་ཁལ་གྱི་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཉམས་གསུང་འམ་གསར་བཞེངས་ཞུས་པ་དེ་དག་གི་
 འབྲོ་སྐོང་གི་ཡོང་ཁུངས་ནི་དེ་སྔ་དགོན་པ་དེ་གའི་དགེ་འདུན་པ་གསེས་སྐོང་ཚད་དང་། ཟླ་རྒྱུ་
 གསར་པ་བ་ཚེ་ཡུལ་ལུང་བསྐྱར་དེ་སྐོང་མོར་ཐེབས་ནས་མཐུན་ཁྱེན་གསོག་འཛིག་དང་།
 དེ་བཞིན་ཡུལ་ལུང་དེ་གའི་བོད་མི་ཚོས་ཞལ་འདེབས་སུ་ལ་བ་དེ་དག་ཡིན། ད་ལྟ་བོད་
 ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཁང་ཡོད་དོ་ཅིག་གི་མཚན་མེ་དང་ཞལ་ཟས་རྒྱམས་ཀྱང་དད་ལྡན་
 བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་འདུགས་འབུལ་སྐབ་པ་བྱུང་བ་དང་། ༡༩༥༥ ལོ་དང་
 ༡༩༥༧ ལོར་ལྷ་ས་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོ་འཛིག་བཅུག་དུས་སྤོན་ལམ་རྒྱབས་དགེ་འདུན་
 རྒྱམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་གསོལ་ཇ་བཞེས་སྐབ་དང་མཚན་སྤྱིན་གྱི་འབྲོ་སྐོང་རྒྱམས་ཚོལ་གསུམ་
 བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་སུ་ལ་བ་དང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་ཚོས་སུ་ལ་བའི་ཞལ་འདེབས་
 ཀྱིས་སྤོན་ལམ་གྱི་འབྲོ་སྐོང་སྤྱི་ཚུ་ཆ་དགུ་ཅུ་གོ་བདུན་ཡན་ཟིན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན།
 ༡༩༥༠ ལོ་ཙམ་ནས་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་དང་། ལྷ་ཁང་། རྒྱ་གསུང་སྐབས་ཉིན་ཉམས་
 གསུང་འམ་གསར་བཞེངས་ཞུས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་འབྲོ་སྐོང་དད་ལྡན་བོད་མི་ཚོས་སུ་ལ་བ་དང་།
 རྒྱ་གཞུང་གིས་དགོན་པ་རེ་བྱུང་ལ་ཞལ་འདེབས་སུ་ལ་བ་སུ་ལ་བ་དེ་དག་གིས་བོད་ཀྱི་དགོན་
 པ་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསུང་ཞུས་པའི་འབྲོ་སྐོང་སྤྱི་ཚུ་རྩ་བ་ཅིག་ཀྱང་ཟིན་བྱོབ་གྱི་མེད། འོན་
 ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཆགས་པར་དང་། རྒྱ་སྐབས་རྒྱུང་འབྲིན། ལས་ཀའི་ཕྱོགས་བཟོ་མས།
 རྒྱ་མིའི་བྱས་ཤིང་སྐབས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་སྐྱར་བར་སྒྲིལ་བྱེད་སྐབས། ཕྱི་རྒྱལ་
 ལ་གཏོང་བའི་རྒྱུང་བསྐྱབས་དང་། ཆགས་པར་སྐབས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱབས་གང་ཞིག་
 བྱེད་པའི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཉམས་གསུང་དང་། གསར་བཞེངས་བྱས་པ་ཚང་མ་རྒྱ་
 མི་རང་གི་བྱས་ཤིང་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ ༡༩༥༧ ལོར་འཇར་མན་རྒྱལ་མའི་
 སྤྱིད་འཛིན་ཁོལ་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་གསར་འབྱུར་འཕྱོད་མཁན་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་སར་

༡༤ ར་མན་རྒྱལ་མའི་གསར་འགྱུར་འཕྲོད་མཁན་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་ལུགས་
 སྐོར་གྱི་དྲི་བ་འདོན་སྐབས་བོད་རང་སྲོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྤྱི་དགུང་གི་ཀྲུའི་གཞོན་པ་
 བུ་ཆུང་ལ་བྱ་མིས་ད་བར་བོད་དུ་དཔོན་པ་ཆེ་ཆུང་སྡེ་ཆོགས་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱི་བྱེད་སྒྲིལ་ཡུལ་ཆེན་སྲོང་ཙམ་སྐར་གསོ་བྱས་པ་ཡིན་ཅེས་ཤོད་བཅུག་པ་དང་། ༡༩༤༩
 ལོའི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་གྱི་བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་བྱ་ཡིག་ཆགས་པར་གྱི་པར་ངོས་
 བཞག་པའི་ཐོག་ཀྱང་དབྱང་དང་། ས་གནས་ཀྱི་ནོར་སྤྱི་དཔལ་འབྱོར་ནས་ལྷ་ཆེས་སུ་བྱ་
 སྐོར་གྱི་ ༣༠༠༠ བཏང་སྡེ་དཔོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་ཡིན། ད་བར་དཔོན་པ་ ༡༧
 ཉམས་གསོ་བྱས་ཆར་བ་དང་། ས་གནས་ཁག་གི་སྲོང་དང་ཆོང་སོ་སོས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིལ་
 གྲུབ་ཡུལ་ཁག་ ༡༧༥༡ ཉམས་གསོ་བྱེད་བྱའི་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དངོས་འགལ་གྱི་
 ལྷན་གཏམ་བསྒྲིགས་པ་དང་། བོད་དུ་རང་སྲོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྤྱི་དགུང་གི་ཀྲུའི་
 གཞོན་པ་བུ་ཆུང་གིས་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཆ་དང་ཡང་ན་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉམ་པ་ཤོད་པ་ནི་
 རང་གཞན་ཆང་མ་མཁོ་བསྐོར་ནས་ཆབ་སྤྱི་དཀྱི་མིང་སྲོང་སྐུབ་པའི་ངན་ལྷན་འཆར་ཅན་
 ཞིག་རེད།

བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་དཔོན་པའམ་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་
 སྐབས་བྱ་གཞུང་གིས་བྱང་ལྷ་བྱས་དེ་མྱོང་པ་དང་། དེ་ཆེས་རང་གི་དཔོན་མཁོར་གཞིགས་
 ནས་དཔོན་པ་རེ་བྱང་ལ་ཞལ་འདེབས་སྡེ་སེལ་ཞིག་སྤྱད་ཐོག་དེ་ལ་བརྟན་འཕྲིན་གྱི་པར་
 སྤངས་པ་དང་ཆགས་པར་ནང་བཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཡོ་བྱད་ལ་བརྟན་ནས་ང་
 ཆོ་གུང་ཁན་ཏང་གིས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་དད་རང་མོས་སྤང་བཅི་བྱེད་པ་དང་།
 དཔོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱགས་ཆེན་བྱེད་ཅིང་། བྱ་གཞུང་གི་
 ཞལ་འདེབས་ཀྱི་དངུལ་སྡེ་སེལ་སྤྱོད་པ་བཟུང་བ་དེ་ཡང་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཆོས་ལྷ་
 ལན་གཅུག་ལག་ཁང་གིས་གཙོས་བོད་བྱ་ཁྲལ་ཡོངས་ཀྱིས་དཔོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་སོགས་ལ་

དུལ་པའི་དངུལ་དངོས་ནམས་ཕྱ་མིས་བཅུགས་པའི་ཚས་ཚོགས་ལས་ཁྲངས་མོ་མོར་
 བཟུང་བཅུག་ཞེས་ར་དེ་ནས་ཉུང་གས་ཤིག་ཕྱ་གཞུང་གི་ངོ་གསོ་བྱིར་ནས་མར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད།
 དཔེར་ན་ ༡༩༥༠ ལོ་ནས་ད་བར་ལྷ་ས་གཅུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་རེའི་ཆ་སྟོམས་ཡོང་འབབ་
 སྒྲར་བྱེད་བཅུད་ཕྱ་ལྷག་ཟིན་ཀྱི་ཡོད། ༡༩༥༦ ལོར་ཕྱ་གཞུང་གིས་ལྷ་ས་བྲག་སྒོ་ཀ་ཁི་བསྐྱར་
 བཞེངས་ཞུ་བྱ་རྒྱུ་འབྲེལ་བསྐྱབས་བྱེད་པ་ལས་ཐོན་དངུལ་སྒྲར་གཅིག་མ་བཟང་བར་བརྟན་
 འཕྲིན་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ཞལ་འདེབས་འབུལ་བར་ཤོག་ཟེར་བ་དང་། གཅུག་ལག་ཁང་
 གི་དགེ་འདུན་ལྷ་སའི་བར་སྒྲར་ནང་སྤྱོད་བྱུག་པ། གཅུག་ལག་ཁང་གི་བར་སྒྲར་བྲག་
 སྒོ་ཀ་ཁི་མཆོད་རྟེན་རེ་མོར་བཀོད་དེ་མཆོད་མཇེལ་ཞུ་མཁན་གྱིས་ནས་སྤྱོད་བྱུག་བཅུག་
 པ་དེ་ཚོ་ནི་ཕྱ་གཞུང་གིས་ཐོན་དངུལ་བཟང་མ་དགོས་པར་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ནས་ཆེས་
 སྲུང་གི་ངོ་སོ་བྱིར་རྒྱུ་དཔེ་མཆོད་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་བ་དང་པོའི་
 ནང་གཞིས་ཅི་ཁྲལ་དུ་པར་ཆེན་སྐྱེས་པ་ལ་ནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་གདུང་རྟེན་གསར་
 བཞེངས་ཞུས་པར་ཕྱ་སྒྲར་བྱེད་བཅུད་བཟང་པོ་ཞིན་ཟེར་བ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཁོ་ནའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཕྱ་གཞུང་རང་ནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་འཛེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཚས་ལྷགས་བེད་སྤྱད་ནས་བོད་པ་ནང་ཁྲལ་འགལ་བ་སྤོང་བ་ནི་ཕྱ་མི་དམར་
 ནག་ཆང་མས་བོད་རིགས་ནང་ཁྲལ་མ་འཆམ་པ་བཟོས་དེ་རང་གི་དམིགས་ལྟལ་སྒྲུབ་པའི་
 གཡོ་ཐབས་ཤིག་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱ་དམར་གྲུང་ཁམ་ཏང་གིས་ཚས་དང་སྤྱུལ་ཆེ་ཁག་
 བེད་སྤྱད་དེ་བོད་པ་ནང་ཁྲལ་འགལ་ལྷ་སྤོང་བ་ནི་གཡོ་ཐབས་ངན་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན།
 པར་ཆེན་སྐྱེས་བཅུ་པར་ཆ་མཆོན་ན་ཕྱ་མིར་དགོས་པ་མི་འདུག་ལྷ་ས་སྐབས་དགུ་བོའི་
 བན་ས་སུ་བཞག་ནས་བཙོན་བཅུག་བྱིམས་གཙོད་གཏོང་བ་དང་། དགོས་པ་འདུག་ལྷ་ས་
 སྐབས་ཁོང་ལ་ཚས་ལྷགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་དང་། ལྷགས་ཆེན་གྱི་བྱུལ་དོན་ལྷགས་པ་ཟེར་བ་
 དོགས་ཀྱི་མིང་བཅུགས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཉའ་གནོན་གཤམ་ཆེ་བཟང་ཞེ་ན་འདི་སྤྱུ་མ

མཚན་དང་འགལ་ཆར་ལངས་བཅུག་པ། དེ་མིན་གྱི་དམར་གྱིས་བཀྲས་ལྷན་དགོན་པའི་
དགོ་འདུན་རྣམས་ནི་རྒྱལ་གཅེས་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་གི་དགོ་
འདུན་དང་བཅུན་མ་ཚོ་ནི་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་རེད་ཅེས་ནང་འགལ་སྤོང་བ། མི་
དམངས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྣན་བྲགས་ཡོད་པའི་སྒྲ་སྒྲུལ་དང་། དགོ་བཤེས་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
གནོན་ཤུགས་སྤྲད་དེ་བོད་པ་ཚོ་རྒྱ་མིའི་བཀོད་པར་ཉན་དགོས་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་བདེན་པའི་འཐབ་ཚད་བྱེད་མཁན་ལ་ངོ་མོལ་བྱེད་པའི་གདམ་བཤད་སྤེལ་བཅུག་
ནས་བོད་མི་དམངས་མགོ་སྒྲུབ་དང་། སྒྲ་སྒྲུལ་དང་དགོ་བཤེས་ཚོ་རྒྱ་མིར་ཞབས་འདེགས་
ཞུ་བའི་ཆེད་དུ་སྲིད་དོན་ནང་ཞུགས་བཅུག་པ་དང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་འཕུལ་ཕྱགས་
དོན་དུ་ཁོང་ཚོས་བཀའ་མོལ་གསུངས་ན་ཚོས་པ་ཚོས་སྲིད་ལ་ཐེངས་བྱེད་མི་ཚོག་ཟེར་
བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྲོད་དེ་དག་ལས་རྒྱ་མིས་ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བ་དེ་བོད་ཀྱི་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་སྤྲད་སྒྲོབ་དང་། བོད་མི་དམངས་ཚོའི་ཚོས་བྱེད་རེ་བ་བསྐྱོང་
བའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ། ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བའི་དར་ཆ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་
དམངས་ཀྱི་སྒོ་འགྲུག་ཐབས་དང་། བོད་དུ་དབང་སྒྲུར་བྱེད་བདེ་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དམིགས་
ལུལ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཤིན་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་ཤིང་།

ད་དུང་ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བ་རྒྱན་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་བྲངས་ན། རྒྱ་མིས་
དགོན་པའི་སྒྲ་རྒྱན་གསར་ཞུགས་བྱེད་པར་རང་དབང་སྤྲོད་རྒྱ་པར་བཞག སྒྲ་ཆད་ལ་
བཀག་འདོམས་ཆད་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། མི་དམངས་ཀྱི་བྲ་སྤྱག་དགོན་པར་སྒྲ་པ་བཟོ་
བར་རང་དབང་མེད། ༡༩༩༠ ལོར་དགའ་ལྷན་དགོན་པར་ཁྲོན་བཅོམས་སྒྲ་བྲངས་ལྷ་བརྒྱ་
ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ནང་སྒྲ་ཁྲངས་སུ་བཅུག་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ལས་མེད། དེ་བྱིངས་སྒྲ་
ཁྲངས་སུ་བཅུག་མ་འདུག་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་སི་འབྲས་སོགས་དགོན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་
ཡང་དེ་འདྲ་ཡིན། བོད་སྤྱག་དགོན་པར་འདུག་པར་ལས་ཁྲངས་མང་པོའི་ཚོག་མཆན་ཐོབ་

དཔོན་པ་དང་། བླ་ཞུགས་ཀྱི་ལོ་ཆད་བཅོ་བརྒྱད་ཡན་སྤྱི་བས་དཔོན་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བྱ་
 རྩ་ཆོགས་བཅོས་ཡོད། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་ཕྱ་གྱུ་ལོ་བཅུ་བདུན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྤྱི་བས་པ་
 རྩ་མས་ཁྲིམ་ཆང་གི་ལས་ཀར་དཔོན་མཁོ་ཆེ་སྤང་ཡིན་པ་དང་། ལོ་དེའི་དུས་སུ་དཔོན་
 པར་ཞུགས་དེ་ཆོས་སློབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུར་གོ་མས་འདྲིས་དཀའ་པའི་གནད་དེ་བརྒྱུད་ནས་བྱ་
 བཞུང་གིས་དཔོན་པ་ཁག་གི་བྱ་རྒྱུ་འཕེལ་བར་བཀའ་འདོམས་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་
 བཞུན་ཞིག་ནས་དཔོན་པ་སོ་སོར་བྱ་མིས་ཆོག་མཆན་མ་སྤྲད་པར་བྱ་པ་གསར་པ་འཇུག་
 མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བྱེད་ཡོད། ད་ལྟ་དཔོན་པ་སོ་སོར་ལོ་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེ་
 དག་དགེ་འདུན་བསུས་སོང་ཆོས་ཉར་ནས་ཆོས་སློབ་པ་ལས། དཔོན་པའི་བྱ་ཁུངས་སུ་
 བཅུག་མིད། ད་ཡོད་བོད་ཀྱི་བྱ་བཅུན་རྩ་མས་ལ་བྱ་བཞུང་ནས་ཕྱོ་གོས་ཅི་ཡང་སྒྲེར་མ་
 དཔོན་པར་ཆོད་འཇིན་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་མ་
 བཤད་རང་བྱུགས་སུ་གོ་བྱུང་པ་མིན་ནམ། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཡས་མས་སུ་བྱ་བཞུང་
 ཀྱང་དབྱེད་ཅུང་ཅི་བྱུང་ལས་ཟུ་ཡོན་ཆའོ་རྩི་ཟེར་བ་བོད་དུ་ཡོང་ནས་ཁོ་པས་དཔོན་
 པ་ཁག་དུ་བྱ་རྒྱུ་གསར་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིལ་གྱི་ དཔོན་པ་དང་། ལྟ་
 ཁང་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཕྱོགས་བཅས་ལ་ཆོད་འཇིན་ནན་པོ་བྱེད་དཔོན་པ། དགེ་འདུན་པར་
 དམར་པའི་སྤྱི་དོན་ཁྲིད་དཔོན་པ། ཆོས་དེ་རྒྱུད་སྤྱི་ལོ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རུ་འཇུག་
 དཔོན་པ་སོགས་ཀྱི་དན་རྒྱས་ཇི་སྟེད་བཤམས་ཇིས་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དཔོན་པ་
 ལ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་གསར་པ་འཇུག་མི་ཆོག་པ་བཅོས།

རྒྱ་མིས་ནང་པའི་ཆོས་དེ་སྒྲོས་གར་ནང་བཞིན་གང་བསམ་གང་བཅོས་བྱེད་པ་
 དཔེར་ན། བྱུ་མཐའ་ཁག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་དོན་འགའ་ཞིག་
 སྒྲོས་གར་འབྲུག་མཁན་ལ་བྱ་ཆས་གཡོགས་དེ་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་འབྲུག་བཅུག་པ་དང་། བྱ་
 རྒྱལ་བྱི་ལྟ་སྒྲེར་ཡོང་མཁན་ལ་དགེ་འདུན་ཆོ་སྤེར་སྤྱི་དབྱིགས་དེ་སྤེལ་བྱེད་བཅུག་པ།

༡༩༤༧ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༣༦ ཉིན་ཨི་ཤ་ཡའི་རྒྱལ་པོ་ལྷོ་ལ་མཁན་ཚོ་ལ་ཡང་ལྷ་
 ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་སེར་སྤྱོད་དང་། ཏུང་རྒྱ་སྤྱོད་བཏང་སྟེ་སྟེ་ལེན་ཞུ་
 བཅུག་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་དེར་དམའ་
 འབེབས་ཉམས་སྤྱད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ་ཡིན། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁ་གདངས་ཆད་ལ་
 བོད་རིགས་སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཚོས་ཚེས་ལུགས་སྤྱོད་ནས་ཆབ་སྲིད་ལ་འཇུག་གཏན་
 རྣམས་བྱེད་མི་ཚབ་ཐེར་པ་དང་། རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་སྣམ་
 ཐགས་ཅན་གྱི་དགེ་བཤེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ཚེས་དབང་ཤེད་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་
 གྲིལ་བཅུག་ནས་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་དོན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བཅུག་པ་དེ་ནི་དཔོན་ཀྱིས་མི་རྒྱལ་
 ཚོགས་པ་དང་། གཡོག་གིས་བཞུ་མར་སྤྱར་མི་ཚོགས་པའི་དཔེ་ལྟར་རེད། རྒྱ་མིས་རྒྱ་དུ་
 དགོན་པར་གསོ་ལྟོག་ཉུལ་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་བ་ཕྱན་བྱ་བྱུང་རྒྱུ་དང་བསྟན་
 བཏགས་ཀྱིས་རྒྱུང་བཤེགས་བཅོམ་འཇུག་བྱེད་པ་དཔེར་ན། ༡༩༥༣ ལོར་རྒྱ་གཞུང་གིས་
 དགའ་ལྷན་དགོན་པར་ལོག་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་འཇུགས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གཟུགས་མེད་གྲིབ་བཅོ་
 བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམག་བཏང་ནས་དགེ་འདུན་པ་བཅུ་ཕྱག་འགའ་དོན་མེད་རྒྱུ་དང་བཀྱིག་གིས་
 བཅོམ་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ༡༩༥༤ ལོའི་བསམ་ཡས་མདོ་སྟེ་མཆོད་པའི་སྐབས་མི་
 མངའ་དང་། སྟོག་རྒྱལ་ བེར་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་དྲག་ཆས་ཐོགས་པའི་རྒྱ་དམག་དང་སོ་ཉུལ་
 བཅུ་ཕྱག་འགའ་བཏང་སྟེ་བསམ་ཡས་བྱ་ཁ་དང་། དགོན་པ་བསྐྱོར་ནས་བོད་མི་ཚོས་དང་
 པ་རྣམས་ལ་འཛིགས་སྐྱུལ་བྱེད་པ། རྒྱ་དུ་དགའ་ལྷན་སེུ་ཐང་དང་། འབྲས་སྤངས་སྤྱི་
 འབྲུ། སེ་ར་ཕུར་མཇུག་སོགས་ཚེས་ཀྱི་བྱེད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་དམག་དང་སོ་ཉུལ་
 ཐོན་ཆེན་བཏང་སྟེ་འཛིགས་སྐྱུལ་བྱེད་པ་མ་ཟད། ཚེས་བཟང་དུས་བཟང་དང་ཚེས་ཀྱི་དུས་
 ཆེན་ནམ་ཡིན་དང་། སེ་འབྲས་སོགས་སྤྱི་གསུང་ཚེས་གནང་བ་སོགས་ཚེས་ཀྱི་བྱེད་སྟེ་
 བར་ཡོད་སར་སོ་ཉུལ་དང་དམག་མི་བཏང་བས་དད་ལྷན་བོད་མི་སེར་རྒྱ་རྣམས་སྟོ་བདེ་

ཐག་ཐེབས་ངང་ཚས་བྱེད་འབྲུག་གི་མིང།

ཐུ་དམར་གྱིས་ཚས་དང་རང་མོས་ཟེར་བའི་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ནི་དཔལ་
འབྱོར་གྱི་ཡོང་འབབ་བསྐྱུ་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན། དགོན་པ་ཁག་དང་། སྐྱབས་སྐྱོང་གྲགས་
རྟེན། གནས་ཁུད་པར་ཅན་དེ་དག་ཐུ་མིའི་ཡོང་སྡོ་བསྐྱུ་བའི་ལག་ཆ་འཕྲ། སྤྱི་བསྐྱུ་ཁང་
ཞིག་བྱེད་པ་ལས། དང་ལྷན་པོད་རིགས་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཚོའི་ཚས་བྱེད་རེ་བ་བསྐྱོངས་
བའི་ལྷག་བསམ་མིང། ༡༩༧༩ ལོར་མང་ཚོགས་ཚས་ལྷན་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་
ཞུ་བཞིན་ཐུ་གཞུང་གིས་མཚན་མཇལ་བདུང་སྡོ་མཚན་མཇལ་ཡོང་མི་རེའི་ལག་ནས་སྒྲོར་
བྱེད་པ་དང་། སེ་འབྲས་ཚར་མཚན་མཇལ་ཞུ་མི་རེའི་ལག་ནས་སྒྲོར་བྱེད་
གསུམ་བཞི་སྡོ་ཚོགས་བསྐྱུ་བ། ཅེ་སྟོ་བྱང་དུ་མཚན་མཇལ་ཞུ་མི་རེའི་ལག་ནས་སྒྲོར་བྱེད་
བཞི་ལྷ་དུག་སྡོ་ཚོགས་བསྐྱུ་བ། རྟོར་བྱ་སྒྲིང་གར་མཚན་མཇལ་ཞུ་བར་འབྲོ་སྐབས་གཟིམ་
སྒྲོ་བྱིས་དང་། མཚན་ཁང་སོ་སོ་ནས་དངུལ་སྒྲོར་བྱེད་གཉིས་གསུམ་སྡོ་ཚོགས་བསྐྱུ་བ་མ་
ཟད། ཅེ་དང་རྟོར་སྒྲིང་དུ་འབྱུལ་བའི་གཟིམ་རྒྱུང་མཇལ་ཞུ་སྐབས་བྱེད་དུ་སྒྲོར་བྱེད་གཉིས་
གསུམ་སྡོ་ཚོགས་བསྐྱུ་བ། དེ་བཞིན་ལོང་བྱངས་བཟུ་སྒྲོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་ཅ་ཆའི་སྐྱ་
ཐང་ནམས་བཤམས་སྒྲོན་བྱས་དེ་མཇལ་ཁར་ཡོང་མཁན་གྱི་ས་ནས་དངུལ་བསྐྱུ་བ། སྐྱ་
ཐང་དེ་དག་ཐུ་ནག་དང་། ཤང་ཀང་། ས་རན་སི་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་དུ་བྱིར་ནས་བཤམས་
སྒྲོན་བྱས་དེ་མཇལ་ཁར་ཡོང་མིའི་ལག་ནས་དངུལ་བསྐྱུ་བ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་པོ་
སོག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་དང་། སྐུ་ཐང་། ཐེབས་རིས། དགོན་པ་སོགས་ལ་པར་
བརྒྱབ་སྡོ་བཅོང་པ། མཚན་མཇལ་ལས། ལྷ་སྒྲོར་དུ་ཡོང་མཁན་ཚས་ལྷན་སྐྱོ་སོགས་ལ་སྐུ་
པར་བསྒྲོན་ན་དངུལ་ལེན་པ། ལྷ་ཁང་ནང་མཆ་ཁལ་སོགས་སྐུའི་མདུན་དུ་སྐུ་བའི་
དངུལ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་སོགས་པོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚས་དེ་ཐུ་གཞུང་གིས་མི་དམངས་ལ་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མགོ་སྒྲོར་གཏོང་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་བདུ་གཞི་གཏོང་བའི་ལག་ཆས་

ཞིག་དུ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་སྐོར་པ་འགྲུག་པའི་གཙོ་
 བན་དང་ཅིག་ཡིན་པས་དགོན་པའི་དོ་དམ་གྱི་ལས་ཀ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་དེས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་
 གྲོ་འཆམ་གྱི་ལས་དོན་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་ཞེས་པེ་ཅིང་གི་
 བསམ་ཚུལ་རྣམས་འདིམས་མེད་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་དུ་འདྲིན་པའི་
 ཚོས་ལུགས་སྤྱད་རྩས་ཀྱི་ནང་དོན་ཁག་ཅིག་རེད།

ད་ལྟ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་ཞིང་དང་། ཕུགས་
 ཟོག་སྤྱིར་བྱས་བདག་སྲྀང་བྱེད་བཅུག་པ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་ཁྱིམ་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་ཅིག་
 གི་ལས་ཀ་ཡང་མི་སྤྱིར་ལ་འགན་དཀྱིའི་ལས་ལུགས་ལག་ལེན་བྱེད་འདྲུག་གི་ཡོད་ཀྱང་།
 བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་པ་འགུལ་ཞིང་འབྲོ་སྤང་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བཏང་སྟེ་ཉམས་
 བསོལ་ལ། བསམ་ར་བཞིངས་ཞུས་པའི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བདག་
 གིར་བཟུང་ནས་ཉམས་བསོལ་དང་བསམ་ར་བཞིངས་ཞུ་མཁན་ལ་བདག་སྲྀང་བྱེད་རྒྱུའི་རང་
 དབང་མི་སྲྀང་པ་སོགས་བོད་གསལ་དོན་དངོས་དེ་དག་ལས་ཚོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་དུག་
 ལ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་ནག་གུང་ཁུང་གིས་ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བའི་ནང་དོན་རྗེན་པ་
 དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་དགོས་པར་གཞིགས་ནས་ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བའི་ཆིག་
 ཅམ་གྱི་སྤྱིད་རྩས་འདྲིན་སྤངས། རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་འདུལ་དབང་སྒྱུར་འོག་བོད་ཀྱི་ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་ཉམས་ཆབ་ཆབས་ཆེན་བཏང་ནས་བོད་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ཀྱི་
 དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མ་ཐོར་མ་གཏོགས་ཅ་མེད་བཏང་བ། སྤར་གྱི་
 བྱ་བཅུན་བརྒྱ་ཆ་ ༠་༠༥ ལྷག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་དུ་བྱུར་པ། འཆད་སྒྱུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་
 མེག་མེད་དུ་བཅོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལམ་ཅམ་རྟོགས་བྱལ། ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་
 གྱིས་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་ནི་དོ་ལྷག་ཟེང་འཕུག་སྲོང་མཁན་གྱི་ནག་ཆང་རེད་ཅེས་ཁག་
 བཏགས་ནས་དགེ་འདུན་ཅ་མེད་བཏང་བའི་བྱེད་ཐབས་དེ་ད་ལྟ་སྤར་ཡང་སྤྱད་ནས་ཁག་

གཅིག་ནས་ལྷ་སར་ཟིང་ཆ་སྒྲིང་པའི་ནང་ཞུགས་མཁན་དག་འདུན་ནི་ཆེས་ཉུང་གས་ཤིག་
 དེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་གཅིག་ནས་ཟིང་ཆ་ལངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཞིག་དགོན་པར་སྐྱབ་
 ཡོད་ཅིས་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཟླ་སྟོད་དུ་ལྷ་ས་ཆུ་བཟང་དགོན་གྱི་བཙུན་མ་རྣམས་
 རང་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པའི་བཙན་དབང་བཤད་པ་དང་། ཟླ་བཅུ་པའི་ཟླ་སྟོད་
 དུ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་དཔོན་ཆོས་ལྷ་སར་ཐེམ་ཐོ་བ་འབྲུའི་ངོས་སྒྲུར་མེད་
 པའི་མི་ཆུང་འེའི་བཙུན་མ་ཆང་མ་དགོན་པར་སྒྲོད་མི་ཆོག་ཟེར་བ། ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་བ་
 ༡༡ པ་ནས་བཟུང་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་སྐྱ་བཙུན་གྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་
 ཆང་མར་ལས་དོན་རྩ་ཁག་ཟེར་བ་བཏང་སྟེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཙང་བཤེར་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་
 ཞེས་བཤད། ཁོང་ཆོའི་ནང་མོལ་དུ་ཁྲིམ་སྒྲོར་དུ་ཐེབས་མཁན་དག་འདུན་རྣམས་ཕྱིར་
 འབྲུད་བྱེད་རྒྱ་བྱས་ཤིང་། དག་འདུན་པ་ཆོ་ནས་རང་སྒྲིན་ངོས་ལེན་དང་། ལགོང་ས་ཆེན་
 པོའི་བཀའ་སློབ་སྒྲིབ་ཤིག་དང་གསུང་དེབ་ཉར་མི་ཆོག་ཟེར་བ་དང་། བུང་ཁྲན་ཏང་ལ་
 གནོད་པའི་གཏམ་བཤད་མི་ཆོག་ཟེར་བ། མ་ལེ་འིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་
 ཟེར་བ་སོགས་སྐྱབ་གཙོད་སྟེ་ཆོགས་བཏང་སྟེ་སྐྱ་བཙུན་ཆོར་སྤར་བས་བཙན་གནོན་ཆེ་རྩ་
 གཏོང་བའི་འགོ་བརྩམས། ལོ་དེར་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་མོ་ཡང་འཆོག་མ་བཅུག ༡༩༥༠ ལོའི་
 ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ཤུག་གསེབ་དགོན་པ་ནས་བཙུན་མ་ ༤༥ སྤད་པ་དང་། ལྷ་ས་ཆུ་
 བཟང་དགོན་དུ་བཙུན་མ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྤད། ༡༩༥༠ ལོའི་ཟླ་ ༤
 པའི་ནང་འབྲས་སྤངས་དང་། སེ་ཡ་ དགའ་ལྷན། ལྷ་ས་བཙུག་ལག་ཁང་། ཇམ་ཞེའི་
 མཆམས་ཁང་། བས་ལྷ་སྒྲུ་སྐྱབ་སོགས་དགོན་པ་དང་། བཙུག་ལག་ཁང་ཁག་ནས་སྐྱ་བཙུན་
 བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ཕྱིར་འབྲུད་བྱས་པ་མ་ཟད། ཁ་ཅིག་བཙོན་དུ་བཙུག་ ཕྱིར་སྤད་པ་
 རྣམས་བཙོན་པ་ལྷར་མོ་གྲར་ནང་བཙུག་སྟེ་རང་རང་གི་པ་ཡུལ་དུ་བསྐྱལ་ཐོག་ཡུལ་དེ་གའི་
 རྒྱ་མིའི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁངས་ལ་ཅིས་སྤྱད་དེ་སྐྱ་བཙུན་ཆོའི་འགྲོ་འདུག་དང་གཏམ་

བཤོད་ཀྱི་རང་དབང་འཕྲོག་ བྱ་བཅུན་དེ་རྣམས་ལ་ཆེ་བ་ནི་བོད་དོན་ཆེད་ཞི་བའི་ཁྲིམ་
 སྐྱོར་ལ་ཕེབས་ནས་བཅོན་བཅུག་ བཀའ་ཉལ་ ཉེས་དྲང་སྟགས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཅོད་ཏུ་པོ་
 རིམ་པར་ཐུངས་ཤིང་ཁྲིམས་ཆད་དུས་ཆོད་བཅད་མྱེ་ཕྱིར་སྟོབ་ཐུག་བཅོད་ཟིན་པ་ཡིན་ན་
 ཡང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་རང་གི་ཁྲིམས་ལ་འང་བཅོམ་འཛོལ་མེད་པར་ཁྲིམས་ཐུག་བཅད་ཟིན་
 པའི་བྱ་བཅུན་དེ་རྣམས་དཔོན་པར་ཆོས་སྟོབ་གཉེར་གནང་མ་བཅུག་པ་ནི་ ༡༩༥༩ ལོ་
 རས་བཟུང་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་དུ་ཆོས་ལ་ཁ་གཡུ་ར་ནས་སྤྱི་ཀྱི་གཉའ་གནོན་གཏོང་བ་
 ཏང་། ཡང་སྤྱི་ལ་ཁ་གཡུ་ར་ནས་ཆོས་ཙམ་མེད་གཏོང་བའི་གདུག་ཅུ་བ་ཏུ་ཅད་ཆེ་བའི་བོད་
 མི་ཏུ་གཤམ་གཞོན་བྱིད་ཐབས་གཤམ་ཟེད། གཞན་ཡང་རྒྱ་དམར་གྱིས་ད་ཆ་སྤྱིར་ཁང་
 ཆོགས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ཁང་ཆོས་དཔེ་འདུན་པ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྱི་རིམ་སྤྱི་མི་ཆོག་ཟེར་
 བ། རྒྱ་མིའི་འདོད་པར་མ་བཟུང་ཆོས་བཟང་དུས་བཟང་དང་། ཆོས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ལ་
 ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སེ་འབྲས་སྟགས་ལ་མཆོད་མཇུག་མི་གཏོང་བ། ལྷ་ས་གཙུག་
 པལ་ཁང་གི་མདུན་དང་། གསུང་ཆོས་ར་བར་ཞོགས་ལྷ་ར་དམག་མི་དུ་ཕྱིན་བཏང་སྟེ་
 དམག་ཅུ་ལ་སྤྱོད་བ། དད་ལྷན་བོད་མི་རྣམས་བར་སྐྱོར་དུ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱ་དམག་དུ་ཕྱར་
 རེམ་ནས་ཆེད་དུ་བར་སྐྱོར་ཕྱི་སྐྱོར་སྟོབ་སྟེ་རྒྱུག་གར་སྤྱོད་པ་སྟགས་བོད་རིགས་ཆོས་པ་
 རྩོམ་ཐུབ་ཆོད་བརྩས་བཅོས་དང་། བོད་མིའི་ཆོས་བྱིད་རང་དབང་འཕྲོག་དང་འཕྲོག་
 བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་སྤྱོད་བའི་སྤྱི་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་དེ་རང་འཚོ་ཟིན་ཐབས་
 མེད་པ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་གྱི་ཁྱོད་བས་ར་སྤྱོད་བས་ཡོད།

༤ སྟོབ་གསའི་སྟོབ་

དེ་ལྟར་རེ་བོད་ལྷུ་ལ་དུ་གཞུང་དང་། སྤེར་ནས་གཉེར་བའི་སྟོབ་བྱ་མང་པོ་མེད་

མོད། འོན་ཀྱང་། བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་བྱོན་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱང་ཕྱག་འགའ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོ་ལུགས་སློབ་གཉེན་གྱི་དྲུང་པའི་ཉེ་གནས་ཡོན་པ་མ་
 ཟད། རིག་གནས་སློབ་གསོའི་ཉེ་གནས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། དགོན་པ་དེ་དག་གི་དགེ་འདུན་པ་
 དང་། བཙུན་མས་བོད་མི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བཙུ་བྱར་གཅིག་ཙམ་ཟིན་ཅིང་། དགོན་པའི་ནང་
 གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟ་བུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གནས་བཙུ་སློབ་གཉེན་དང་། ལྷན་
 འཛིན་དར་སྤེལ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་དུ་ལྷ་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་བོད་པའི་ཤེས་རིག་ཅེས་ཐུན་
 མོང་མ་ཡོན་པའི་བོད་མིའི་ཁྱད་དྲུང་འཕགས་པའི་གཅིས་ནོར་འདི་ཐོན་པ་དང་། རིག་པའི་
 གནས་ཆེན་ལྟ་བུ་གྲང་རྒྱུ་པའི་ལོ་ཤང་ཕལ་མོ་ཆེ་དགོན་པ་དེ་ཆོ་ནས་ཐོན་པ་རེད། དེར་
 བརྟེན་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་དེ་དག་ནང་ཆོས་ལ་མཁས་ཤིང་མཆན་སྟུང་ལྷན་འཇམ་སྒྲིང་དྲུག་གསུམ་
 པའི་ཁག་པ་ཆེན་པོ་ཉ་ཅང་མང་པོ་སྤྱིད་སྤྱིང་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱོད་དང་། གཞུང་བ་
 རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས་ཐོགས་སྤྱི་ཆོགས་ཆུན་རིག་དང་། རང་བྱུང་ཆུན་རིག་ལ་
 བྱང་རྒྱུ་པའི་མཁས་པ་དུ་མ་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་སྐབས་དགོན་པ་མི་ཉུང་བཞི་བཅུ་ཉི་ལྔ་བོད་ཀྱི་
 ཤེས་རིག་སློབ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་བརྒྱུས་སློབ་བླ་ཆེན་མོ་ཞིག་ཡིན།

༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྲུང་ཁྱེད་ཀྱིས་བོད་ས་ཉམ་བཟུང་བྱས་ནས་བཟུང་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེན་གྱི་དྲུང་པའི་ཉེ་གནས་དགོན་པ་ན་མས་ཅུ་མེད་
 བཟོས་ཆེས་བོད་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ལ་རྒྱ་མིའི་སྤྱིད་དོན་དང་། ཁེ་སྤོང་ལ་ཞབས་འདིགས་ཀྱི་
 བའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་དམངས་བཙུགས་སློབ་བླ་ཆུང་བ་གཙོ་བོ་བྱས་དེ་
 གཞུང་བཙུགས་སློབ་བླ་འབྲིང་ཆུང་ཡང་བཙུགས། ༡༩༦༥ ལོའི་ཡས་མས་ནས་སློབ་བླ་
 ཁག་དྲུ་དགེ་ཐོན་གྱིད་བཞིན་པའི་བླ་བཙུན་དང་། བོད་རིགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཕལ་མོ་ཆེ་
 ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་ཐོག་སྤུམ་ཉམས་དག་གསུམ་གྱི་སློབ་གཞི་ཆུན་ཆད་ཆོས་ལུགས་མོངས་
 དད་ཀྱི་དཔེ་ཆར་བརྩིས་ནས་སློབ་མ་བཙུག་པར་། ཆགས་པར་དང་། མའོ་ཅི་དྲུང་གི་ཚུ་མ་

ཡིག་ཁག་ཅིག་སློབ་གཞིར་གྱུ་དང་། སློབ་མ་ཚོར་འཇམ་སྒྲིང་གྱི་མཐུན་གྱི་སློབ་གསོའི་འགྲོ་
 ལུགས་དང་མཐུན་པའི་མང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་སྒྲུང་མ་བཅུག་པ་མ་ཟད། སློབ་གྲོའི་ནང་ཁྱིམ་
 པ་ཚོར་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ནི་སྤངས་དང་གྱི་ནང་དོན་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་
 གོམས་གཤེས་ལུགས་ནམས་བསམ་སློབ་ཅིང་པའི་མངོན་ཚུལ་ཡིན་པ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 རིས་ལུས་ཕན་མེད་ཡིན་པ། བོད་ཀྱི་དེ་ལྟའི་གྱི་ཚོགས་ནི་ཆེས་མུན་ཅག་དང་། ཆེས་སྒྲོ་སྒྲོ་
 ཆེས་གདུག་ཕྱབ་བཅས་ཡིན་པ། ལྷ་མི་གུང་ཁྲན་དང་མེད་ན་བོད་མི་དམངས་གསོན་པོར་
 འཚོ་མི་ཐུབ་པ། གུང་ཁྲན་དང་སྤེལ་ས་ནས་བོད་པ་ནམས་སྐད་ཆ་ཤོད་ཤེས་པ་དང་། མི་
 ཟས་བཟའ་ལྷ་བྱུང་བ་དང་། མི་གོས་ཕྱོན་ལྷ་བྱུང་བ། ལྷ་མིའི་བཀའ་གསུང་ཅི་སྐྱབ་བྱེད་
 མཁན་དེ་གསར་བཞེ་པ་དང་། ཡར་ཐོན་ཅན་ཡིན་པ། ལྷ་མིའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་དང་། མི་
 རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོ་ཕན་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་མཁན་དེ་གསར་བཞེར་ངོ་རྒྱལ་པ་དང་།
 ལོག་སྤྱོད་པ། ཐུལ་རིམ་དབྱ་བོ། ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཡིན་པ་སོགས་བཅུན་
 འཇུལ་པའི་ཁོ་ཕན་ཁོ་ན་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་དམར་པོའི་སྤྱད་དོན་གྱི་སློབ་གསོ་འབའ་ཞིག་
 བཏང་སྟེ་བོད་རིགས་ཁྱིམ་པ་ཚོ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་། ལོ་རྒྱུ། འཚོ་བའི་
 གོམས་སྒོལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། ཆོས་ལུགས་སོགས་གང་ལ་
 ཡང་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་སྒྲིན་པོ་ཞིག་དང་། བོད་ལྷ་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྲངས་མི་འཁྱོལ་ཞིང་།
 ལྷ་མིས་གང་བཤད་དེ་ཉན་གྱི་བྱན་གཡོག་དུ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སློབ་གསོ་ཞིག་གཉེར་བ་
 རེད།

སློབ་གསོར་བརྟེན་ནས་བོད་མི་རིགས་ངོ་བོ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་དེ་ལོ་རབས་
 ལྔ་བཅུ་པའི་ནང་ནས་བཞིང་བ་རེད། ༡༩༥༧ ལོ་ནས་བཟུང་ལྷ་ནག་པོ་ཅིང་མི་རིགས་སློབ་
 བྱ་ཟེར་བ་དང་། དྲུག་ཤིའི་ཞའི་ཡུང་བོད་ཀྱི་ཚོགས་སློབ་བྱ་ཟེར་བའི་ནང་ལྷ་དམར་ཁྱིམ་
 ཆབ་སྤྱོད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་སྤྲོན་བཏབ་སྟེ་མགོ་བསྐྱར་བའི་བོད་རིགས་གཞིན་

སྐྱེས་པ་བྱ་བྱོང་འགའ་བསྐྱེས་ནས་ཁོ་ཚོར་བྱ་ཡིག་དང་། དམར་པོའི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྤྱོད་
 བཅར་ཁོ་ན་སྤྱད་པའི་བོད་ཕུག་དེ་ནམས་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་མི་དྲག་གནོན་དང་། དེ་
 རིས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྤྱར་དང་། སློབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ། རིག་གནས་གསར་བཟེ་
 ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་པའི་ནང་བྱ་དམར་གྱིས་བོད་མིར་དྲག་གནོན་དང་།
 དྲུང་དེག་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཉམས་ཉེས་གཏོང་བའི་ལག་ཆར་བཞོལ་སྤྱོད་བྱས་པ་དེས་བྱ་
 མིའི་སློབ་གྲུའི་སློབ་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་དེ་མཚན་པར་བྱས་ཡོད། བྱ་གཞུང་གིས་
 སློབ་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲུ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་བཞོད་
 འདོམས་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱང་སྒྲ་ཚོགས་བཏོན་ཡོད། དཔེར་ན། ༡༩༥༥ ལོ་
 ནས་བཟུང་བོད་བྱ་བྱེད་ཡོངས་ནས་ལོ་ལྟར་སློབ་གྲུ་ཆུང་བ་ཐོན་པའི་སློབ་མ་སྤྱངས་འབྲས་
 བཟང་བ་ ༡༣༠༠ ཙམ་བསྐྱེས་ཐོག་བོད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ཐོན་དངུལ་ཆེད་གཏོང་བྱས་ཏེ་བྱ་
 ནག་གི་ཞིང་ཆེན་དང་། བྱོང་བྱིར་ཁག་བཅུ་དགུའི་ནང་དུ་བོད་ཡོངས་འཛིན་གྲུ་ཟེར་བ་
 བཅུགས་པ་དེ་དག་དུ་བསྐྱལ། ལོ་ན་བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་ལས་མས་ཀྱི་བྱིས་པ་དེ་ཚོ་བྱ་
 ནག་དུ་སློབས་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་བཅོད་འཕྲོད་དཀའ་བ་དང་། ཆ་བ་མི་བཟོད་པ། ས་ཆུ་མི་
 འཕྲོད་པ། འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད། འཚོ་བ་ཡང་ཉ་ཅང་སྒྱུ་པོ་ཡོད་
 པ། སློབ་གྲུ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྟོ་བྱོད་པ་བྱག་པ་མི་སྤྱེར་བ། དཔེར་ན། ཏོ་ནན་ཞིང་ཆེན་
 ཀྱང་ཀྱང་སློབ་གྲུ་འབྲིང་བ་བཞི་པ་དང་། དུན་གིའི་ཞིང་ཆེན་ལིང་དུང་སློབ་འབྲིང་བོད་
 ཡོངས་འཛིན་གྲུའི་སློབ་མ་ཚོའི་སློབ་གྲུའི་འཚོ་བ་སྒྱུ་དགས་ཏེ་སློབ་ཕྱག་ཚོ་རང་བྱིས་ནས་
 བསྐྱར་བའི་དངུལ་བྱིས་བྱུན་དུ་ཟ་ཁང་ཟ་བར་འབྲོད་ཐོས་པ། ཕུ་གར་ན་ཆ་པོག་ན་སློབ་
 བས་བྱོན་དངུལ་ལ་འཛེམས་ནས་དུས་ཐོག་སྤྲོད་བཅོས་མི་བྱེད་པའམ། སྤྲོད་བཅོས་ཡག་
 པོ་མ་བྱས་སྐབས། ༡༩༥༦ ལོར་ནན་ཁང་དང་། ཅན་སུལ། ཀྱང་ཀྱང་སློབ་འབྲིང་གི་བོད་
 ཡོངས་འཛིན་གྲུ་སོ་སོ་ནས་བོད་ཕུག་སློབ་མ་རེ་ནང་མནར་བྱིས་འདས་བྱོངས་སོང་། ལོ་

དེ་རང་ལ་དུའུ་པེ་ཏྲ་ཏྲེ་སློབ་འབྲིང་དུག་པའི་བོད་རིགས་འཛིན་བྱ་གཅིག་ནང་སློབ་མ་བཅུ་
 བསུམ་ལ་མཆིན་ནད་ཐོག་ ༡༩༥༥ ལོའི་དབྱར་དུས་སུ་ཁྲུང་ཆིང་བྱང་ཁྱིམ་སློབ་འབྲིང་
 སུམ་ཏུ་སོ་གཅིག་པའི་བོད་ཁྲོངས་འཛིན་བྱའི་སློབ་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཆ་བའི་ནད་ཀྱིས་མནར་
 བ་སོགས་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་ས་གནས་རང་དུ་སློབ་བྱ་སྒྲི་
 པོ་དེ་དག་བཞག་ནས་བོད་ཀྱི་སློབ་གསའི་བློན་དངུལ་ཐོན་ཆེན་ཞིག་ལྷན་ཅིག་དུ་བཏང་བ་
 དང་། ལྷན་གྱི་སློབ་བྱ་དེ་དག་གིས་བོད་ཁྲོངས་འཛིན་བྱ་གཉེར་རྒྱའི་དངུལ་ཕལ་མོ་ཆེ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་འཇུགས་སྒྲིན་ལ་བེད་སྤྱད་དེ་བོད་ཕྱག་ཚོར་ཟམ་ཀྱང་ངན་ངོན་ཅམ་ལས་མི་བསྐྱེར་
 བ་སོགས་འཕུལ་ཕྱགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བོད་ཕྱག་ལྷན་དུ་སློབ་བྱར་བཏང་བ་དགེ་
 མཆན་ཆུང་བ་ཆང་མས་གཤམ་གསལ་ཡིན་པ་དང་། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ང་ཐོད།
 དེ་བཞིན་བོད་རིགས་སློ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེར་སྒྲིན་འཇུགས་གནང་ཡང་ལྷན་མིས་ཉན་
 འཇོག་ལྟ་ཅི། ༡༩༥༦ ལོར་པེ་ཅིང་དུ་འཇོགས་པའི་བོད་སྒྲིར་ལས་དོན་ཚྭས་འདྲེ་
 ཐངས་གཉིས་པ་ཟེར་བའི་ཐོག་ཀྱང་དབྱང་རྒྱུ་ཅི་ཁྲུའི་རྒྱུ་ཅི་དུ་ཆེ་ལེས་མངོན་སུམ་
 འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ལྷན་ཅི་དུ་བོད་ཀྱི་འཛིན་བྱ་འཇུགས་ལྷན་དེར་འཐབ་ཁུས་ཀྱི་དོན་སྦྱང་
 ལྷན་ཡོད་པས་མཐའ་འཁྲོངས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་འདུག

བོད་ཕྱག་ན་ཆུང་ག་སྒྲིག་ལྷན་དུ་ཁྲིད་ནས་སྤྱིང་བཅར་སྤྱོད་པ་ནི་བོད་མི་
 དམངས་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་བ་ཞིག་མིན། དཔེར་ན། པེ་ཅིང་བོད་ཁྲོངས་སློབ་མ་ཚོ་དུས་
 ལྷན་དུ་བཅོན་པ་ལྟར་སློབ་བྱའི་ནང་བཅུག་སྟེ་རྒྱལ་སྒྲིལ་དོན་མ་བཅུག་པ་དང་། པེ་ཅིང་
 དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་སློབ་མ་གཞན་ཚོ་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་མ་བཅུག་པ། ཡ་མ་སྤྱན་
 མཆེད་ཕྱ་བུ་ཐུག་པར་ཡོང་མཁན་ཚོར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་ཚུལ་དངོས་སུ་ཅམ་སྤྱིང་
 མི་ཚོག་ཟེར་བ། བོད་ཡིག་དགེ་ལེན་གཉིས་ཡོད་པ་དེར་སློབ་མ་ཚོར་བོད་དུ་བོད་མིས་ཞི་
 བའི་རང་དབང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོབ་སྒྲིལ་བྱེད་ལུགས་དང་། ལྷན་འཕག་གིས་བོད་མི་བསམ་པ་

སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཏན་ནས་ཤོད་མི་ཚོག་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་མིའི་དགེ་བཅུ་ཚོས་ཤོད་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་འབྲེག་བཤད་སྒྲོ་སྒྲུར་བྱས་དེ་སྒྲོ་བ་ཚོར་བཤད་ཐོག་ རྒྱའི་ལྷ་པ་བཞིན་ཁ་
 བྲལ་ཟེར་ལྟགས་པར་དགག་པ་བྱས་དཔེས་ཟེར་བའི་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་བཅུག་པ་སྐབས་ཆ་བ་
 སྤྱིད་ཀྱི་མགོ་སྒྲོར་གཏོང་བ་དང་། རིག་གནས་སྒྲོ་བ་སྤྱིད་ཐད་བདུན་ཕྱུག་རེར་བོད་ཡིག་
 ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་མ་གཏོགས་ཁྲིད་མ་བཅུག་པ། བོད་ཡིག་སྒྲོ་བ་དེ་བ་ཆ་ཆང་བ་མི་སྤྱིད་
 པ། རྒྱན་པར་བོད་ཡིག་སྤྱིད་མི་བཅུག་པ་སྐབས་སྒྲོ་བ་ཕྱུག་ཚོ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱད་ཡིག་
 དང་། རིག་གཞུང་སྒྲོ་བ་སྤྱིད་བྱེད་རྒྱའི་རང་དབང་མེད་ལ། རང་མི་རིགས་ལ་ཞེན་ཁོག་དང་།
 ཐ་ན་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་དོན་དངོས་ཉན་པའི་དབང་ཆ་ཡང་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མིས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་
 ཁྲིད་པའི་བོད་ཕྱུག་དེ་དག་ཆ་བ་སྤྱིད་གང་ཐད་ཐོས་རྒྱ་མེད་པ་བཟོས་དེ་རྒྱ་མིས་གང་བཤད་
 ཉན་པའི་བུན་གཡོག་ཅིག་དུ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་རྒྱ་ནག་དུ་བཅུགས་པའི་བོད་
 རྒྱུངས་འཛིན་གྱ་གཞན་དག་ཚོའི་ནང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། དེར་བརྟེན། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བོད་
 ཀྱི་བྱིས་པ་ཁག་ཅིག་ཁྲིད་ནས་དམར་པོའི་སྤྱད་ལྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་བདེར་སྤྱོད་པ་ནི་བོད་མི་
 རིགས་ཅུ་མེད་གཏོང་རྒྱའི་ངན་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་པ་དོན་དངོས་ཀྱིས་ར་སྤྱད་ཡོད།

ཐོང་གསལ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་བཅུགས་པའི་བོད་
 རྒྱུངས་སྒྲོ་བ་འབྲིང་འཛིན་གྱ་དེ་དག་གི་བོད་ཕྱུག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་
 འདོད་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཐ་ན་སྤྱ་གུར་ན་ཆ་ཐོག་སྤྱོད་མ་ཆ་མ་འབྲེད་ཀྱང་པ་མར་ཕྱིར་
 ཁྲིད་བྱེད་དབང་མེད། གལ་དེ་ཁྱ་བཅུགས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཡོང་ན་སྒྲོ་བ་ཡོན་དང་། ལམ་དངུལ་
 སྐབས་ཀྱི་འབྲེ་སོང་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་ཕྱེད་བཅུག་པས་མ་ཆད། ཟ་འབྲུ་ཐིམ་ཐོའི་ངོས་སྤྱོད་ལག་
 བྱིར་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཕུ་བུ་དེ་བོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་གྲ་ཁག་ནས་བསྐྱེད་མི་ཚོག་པའི་གཏན་
 འབེབས་བཟོས་སྐབས་ཕུ་བུ་ཕྱིར་ལོན་མི་ཐུག། སྒྲོ་བ་ཕྱུག་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ནག་དུ་ས་ཆ་མ་
 འབྲེད་པར་སྤྱོད་ཐབས་བྲལ་དེ་རང་ཡུལ་དུ་པ་མས་ཁྲིད་ཡོང་ནས་ལོ་གཅིག་གཉིས་སོང་

རུང་ཟ་འབྲུ་ཐེམ་ཐོའི་ངོས་སྒྲིར་སྤྲད་མིད། ༡༩༡༦ ལོར་སློབ་ཕྲུག་ཁག་ཅེག་མོས་དུ་བོད་
 ལ་བྱོས་ཡོང་བ་ཡང་རྗེས་འདིད་བཏང་སྟེ་ཕྱིར་ཁྲིད་ནས་སྒྲིན་འཇུགས་གྲགས་ཆེན་བྱས་པ་
 མ་ཟད། སློབ་བྱ་སྤྱི་ལ་དམ་དྲག་ཆེ་རུ་བཏང་། རྒྱ་ནག་དུ་བསྐྱལ་བའི་བོད་ཕྲུག་དེ་དག་སྤང་
 ཅའི་ནང་གི་བྱིའུ་ལྟ་རང་དབང་མེད་པ་བཟོས་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་སློབ་གསོ་དང་ལེན་བྱེད་
 བཅུག་པ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ཤེས་རིག་ལ་བྱ་ཆོས་ལུགས། ཡུལ་
 བོམས་སྤྱོད་ལུགས་སོགས་བོད་མི་རིགས་མཚན་བྱིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གང་
 མཁོགས་ཉམས་ཆག་ཅ་མེད་གཏོང་ཐབས་དང་། རྒྱའི་མཇུག་མོ་གང་བསྐྱན་བྱི་བྱོགས་སྤྱ་
 རྒྱལ་མཁན་གྱི་མི་རབས་ཤིག་གསོ་སྦྱང་བྱས་དེ་བོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་རྒྱའི་མི་རིགས་ནང་
 འབྲེས་འབྲུར་གཏོང་བའི་བཅན་གྲགས་ཀྱི་བྱན་བཀོལ་སློབ་གསོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བོད་མི་
 དམངས་ལ་ག་ཆ་དག་པའི་ཀྱན་སྦྱང་ཞིག་མེད་པ་གསལ་པོ་མཐོང་།

རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཕྲུག་ན་རྒྱང་མང་པོ་རྒྱ་ནག་དུ་འཁྲིད་ནས་སློབ་སྦྱངས་སྦྱོང་པ་
 དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ལ་ག་ཆ་སེམས་ཁྲར་བྱས་པ་ཡིན་ཚུལ་བོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་རྒྱན་དུ་
 རུང་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྟོན་དངོས་ཐོག་སློབ་བྱ་དེ་ཚོའི་གནས་སྤངས་ཇི་འདྲ་ཡོད་
 མེད་སྟེ་ ༡༩༩༠ ལོ་ནང་ཀྱང་ཀྱང་སློབ་འབྲིང་བཞི་པའི་ཁོངས་བོད་ལྗངས་འཛིན་གྱའི་
 དཔེ་སློབ་ཚོས། ང་པོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ལ་ཕུལ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་མཆམས་འདིར་
 འགོད་འཇུག་བྱས་པ་འདི་ལྟ་ལ།

“ ༡༡། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཆེ་མོ་ཅུ་ཡོན་ཀྱང་སྒྲིག་ཞེན་ང་པོད་ངག་
 དབང་འཇིགས་མེད་མཚོག་གི་ཞབས་སྟེགས་མངོན་མཐོའི་དྲུང་དུ།

ཐུག་པ་དང་བཅས་ཆེད་དུ་ཞུ་གསོལ། སྤྱིར་སྒྲི་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཕུག་ལས་མཇུག་བྱེད་ཆེ་བར་སྙན་བསྙན་ཞུ་བུས་མ་མཆིས་མོད། འདི་ག་ཀྱང་ཀྱང་སློབ་

འབྲིང་བཞི་པའི་པོད་ཁྲིའི་འཛིན་གྱི་དགོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་དང་འཛོམས་གསལ་ལ་འདི་པ་
 བྱོང་བྱིར་སློབ་གསོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁང་དང་། སློབ་འབྲིང་བཞི་པའི་འགོ་བྱིན་གྱིས་བལྟ་སྦྱང་བྱ་
 རྒྱུ་ལྟ་བུའི་དེ་ལས་ལྟོག་དེ། པོད་ཁྲིའི་འཛིན་གྱི་པོད་འགོ་བྱིན་ནས་སློབ་ཕྲུག་པར་
 བརྟམ་བཅོས་གནོད་ཆེ་ཆེར་བཏང་གིང་། ཡན་ཚུན་འགལ་ལྷན་བཟོ་བ། སློབ་སྤྱི་པོད་ཁྲིའི་
 འཛིན་གྱི་ལས་ཁུངས་པོད་ཀྱི་ལོ་ན་གཉེར་ཁོ་ན་བྱིད་པས། དགོས་ཀྱི་གཟུགས་གཞིའི་བདེ་ཐང་
 དང་ལས་དོན་གྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་ལ་གནོད་འཆེ་ཆབས་ཆེན་གཏོང་བས་འདི་ལྟ་བུའི་བརྟམ་
 བཅོས་ལ་བཟོད་ཐབས་ཡི་ནས་བྲལ་བས་སྤྱི་རྒྱུ་བས་འཇུག་མི་ཞུ་མཁུ་མེད་ལ། ཉམ་
 ཐལ་དུ་མ་དགོངས་པར་ཐག་གཅོད་དོན་ཐོག་དུ་སྤྱིན་པ་ཐུགས་རྗེ་བཅི་གཅིག་དུ་གཟུགས་པ་
 མཁྱེན། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་འདིར་ཡོད། ཟུང་འགོ་བྱིན་ཆོས་གསལ་གཤེས་ལ་འདི་
 བར་རགས་རིམ་ཙམ་སྟན་དུ་གསལ་བར། དང་ཐོག་པོད་ཁྲིའི་འཛིན་གྱི་འཆར་བཞོད་
 ལྟར་ན་འཛིན་གྱི་རེར་དགོ་ཆུན་བརྒྱད་རེ་ཐོབ་པས་བཟོ་མས་དགོ་ཆུན་ ༦༥ དགོས་ངེས་
 གྲང་དོན་དུ་དེ་ཡོད་དགོ་ཆུན་ ༣༣ ལས་མེད་ཁར། དེ་དག་གྲང་འཆར་གཞི་གོ་རིམ་ཅི་
 ཡང་མེད་པར། སློབ་རྒྱུད་དགོ་ཆུན་གྱིས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་བྱིད་བྱིད་དགོས་ཤིང་། སློབ་
 རྒྱུད་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ས་གཤེས་དགོ་ཆུན་གྱིས་སློབ་འབྲིང་གི་རྒྱ་ཡིག་ཅིས་རིག་སོགས་བྱིད་
 དགོས་ཁར། ད་དུང་ཕྱི་ལོགས་སློབ་གྲྭ་གཞན་ནས་མི་གཉིས་གཡར་དགོས་ཐུག་ལ། ལྷག་
 པར་ཐ་ན་ལས་བཟོས་གྲང་སློབ་བྱིད་བྱིད་དགོས་ཐུག་པ་མ་ཟད། སློབ་ཐོན་འཛིན་གྱི་སློབ་
 བྱིད་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟོག་དགོས་ཅིང་ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་གདན་ཞུ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་ཟད་
 འདི་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་པར་གྲང་གཏུ་བྱོང་བྱིར་ནང་སློབ་འབྲིང་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ནས་པོད་
 ཁྲིའི་འཛིན་གྱི་མི་བྱངས་ ༥༠༠ དགོ་ཆུན་མངགས་བཞོད་མི་ཐུབ་པ་ནི་མི་སྤྱི་དངས་
 ར། ཁོ་ཆོ་པོད་ཁྲིའི་འཛིན་གྱི་འདི་གཉེར་མི་འདོད་ངེས་ཅན་རེད་ན། རང་རེ་པོད་
 ཁྲིའི་འཛིན་གྱི་འདི་ཉིད་མེད་པ་བཟོ་བའོ། ཡང་ན་ས་གནས་གཞན་དུ་གཉེར་ན་གིན

ཏུ་འཛེམ་པ་རང་འདུག བཞན་ཡང་ཕྱུ་ཁབ་ནས་བོད་ཡོངས་འཛིན་མར་བྱོན་དངུལ་སྒྲིལ་
 བྱི་ ༡༥༥ བཞན་སྡེ་འཇུགས་བསྐྱེན་ནམ་བུ་ལ་བདུན་ཕུག་ཕྱུ་འི་འཆར་བཞོད་ཡོད་ནའང་
 དེ་ལས་ནམ་པ་ལྷ་མ་གཏོགས་མ་བསྐྱེན་པར་བྱོན་དངུལ་ཇོགས་སོང་ཟེར་ཆུ་འཁོལ་བསྐྱེལ་
 ཁང་དང་། འབྲུས་ཁང་། སྡེ་མང་ལས་སྐྱབ་ཐོག་ཁང་མེད་པས། སྤྱིར་སློབ་བྱའི་འཕྲོད་
 བསྐྱེན་ཁང་དང་། སྡེ་ལེན་ཁང་། བྱེད་སྡེ་བཞན་སྤེལ་ཁང་སོགས་མེད་པར་ལུས་ཁལ། ལྷག་
 པར་ད་ལྟའི་བར་གིན་དུ་བྱང་ངར་ཆེ་བའི་དབུན་དུས་ཀྱང་བོད་རིགས་སློབ་མ་ནམས་ཆུ་
 བྱང་མེར་ངོ་ལག་འབྲུད་གོས་གིང་། ཉིན་རེའི་ཆུ་འཁོལ་དེ་ཡང་འབྲིག་ངེས་འབྲུང་ཕྱི་མི་
 རགས་པས་མ་ཆད། རྫོང་བསྐྱེན་ཡོ་བྱང་ཉལ་ཁང་དང་སློབ་ཁང་ལ་བསྐྱིགས་ཡོད་ཀྱང་དོན་
 དུ་ཕྱི་ཆུལ་འདྲ་ཆགས་ཅམ་ལས་རྫོང་སྐངས་གཏོང་ཕྱོད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སློབ་མ་
 ནམས་ཡང་བའི་གནས་སུ་བྱུར་བ་ནི་ངོ་ལག་འབྲུགས་སློབ་ཐེབས་པ་གིན་དུ་མང་ཁལ།
 ལྷག་པར་ཉིན་གང་སློབ་ཁང་བྱང་ངར་ཅན་འབྲུགས་ཁང་ལྟ་བུའི་ནང་སྤྲོད་དགོས་པས་
 འབྲུགས་ནས་ཆམས་ནད་མ་ཐོག་པའི་སློབ་མ་ཕལ་ཆེར་གཅིག་མེད་ཞུ་ན་ཆོག དེར་
 བརྟེན་སློབ་མ་ཡོངས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྱོད་ཅེས་པ་བྱེད་ཅིང་། རྫོང་སྐངས་ཡོ་བྱང་དེ་དག་ནི་མིལ་
 མགོ་བསྐྱར་གཏོང་བྱེད་གྱི་ལག་ཆ་རེད། ཁོ་ཚོས་ང་ཚོ་ལྷགས་པ་གོ་མེད་ཆོར་མེད་ལ་ཅིས་
 པ་རེད། འདི་དག་ངེས་པར་བཞོག་ནས་མེད་པ་བཟོ་ཕྱིན་ཟེར་བར་ལན་མང་སློབ་གསོ་
 གཏོང་ཁལ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱས་བཅོས་དང་། ད་ལྟའི་སྐབས་ཕྱོད་བཞི་བུས་
 ཆོ་བོད་རིགས་དགེ་ཐུན་ཆོའང་སེམས་ཀྱི་མི་བཟོད་པ་ཡི་སྐབས་བཟུལ་འདུག་པས་བུས་
 ཆོས་བྱོང་ཁྱིམ་སློབ་གསོ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་རེན་འཆོལ་བར་ཐེངས་བདུན་ཅམ་སྐབས་
 འཕྲད་མི་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་བསྐྱབས་པས་མཐར་སྐབས་ཕྱད་བྱས་ཀྱང་དོན་དུ་དགོས་
 པ་དོན་ཆ་གས་ཅམ་ཡང་ཐག་གཅོད་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཅིས་མེད་དོག་རྒྱུ་དུ་གཏོང་གི་
 འདུག དེ་བས་ཆུ་བའི་འཇུགས་བསྐྱེན་དང་མེད་སྤྱོད་ཐད་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཡོངས་

འཛིན་གྱི་འཇུགས་བསྐྱེད་ཐོན་དངུལ་ནས་དཔེ་ཆ་གྱི་ཉལ་ཁང་ཐོག་བཅོམས་ཅན་སྐར་
པ་གཅིག་དང་ལས་ཤག་ཁང་ལྟ་ཐོག་སྐར་པ་ཞིག་གསར་ཅུག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་འབྲིང་
བཞི་པའི་ནང་སྔོན་ཁང་བཞི་ཙམ་ཡོད་པའི་ཞལ་ཀྱང་གོ་ལྷན་གསར་དང་རྒྱུ་ཅི་གྲོང་གོ་བྱང་
གཉིས་ཐོག་མར་ཁང་གསར་དུ་སྒྲིམ་པ་ལས། དཔོན་ངེས་ཀྱི་བོད་ཁྲུངས་འཛིན་གྱི་དཔེ་
ཆ་གཅིག་ལའང་འདུག་དབང་མ་ཐོག་པར་ཆང་མ་ཕྱི་ལོགས་ལེ་དབར་ཁ་གསལ་གྱི་སར་
འབྲོ་འོང་བྱེད་དཔོན་ཁུལ། ལས་ཤག་ཁང་ཡང་བོད་འཛིན་ལ་ཁང་མིག་རྒྱང་དུ་བདུན་མ་
གཏོགས་མ་སྤྱད་པས་དཔེ་ཆ་འགའ་གསར་དུ་ལྷའི་བར་ལས་ཤག་མེད་པར་རང་བྱིམ་དུ་
གཞུང་ལས་སྤྱད་དཔོན་གིང་། དེ་རྗེས་ ༡༩༥༥ ལོ་ནས་ ༡༩༥༩ ནང་ཀྱང་དབྱང་གིས་ ༩
བོད་ཁྲུངས་འཛིན་གྱི་དཔེ་ཆ་གྱི་ཉལ་ཁང་གསར་ཅུག་གི་ཐོན་དངུལ་ནས་སྒྲིམ་གྱི་ ༣༠
གཞན་དུ་སྤྱད་པ་མ་ཟད། གལ་ཏེ་ཉལ་ཁང་བསྐྱེད་ནའང་བོད་ཁྲུངས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
མིན་ཞེས་བཤད་དེ་མདོར་ན་ཕྱི་ངོས་སུ་ཐོག་ཁང་འདི་འདྲ་དང་འདི་འདྲ་ལྟ་བུ་བོད་ཁྲུངས་
འཛིན་གྱི་དཔེ་ཆ་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད་ཟེར་སྟན་ཞུ་བྱས་པ་ལས་དོན་དངོས་ཐོག་བོད་ཁྲུངས་
འཛིན་གྱི་སྤྱད་རྒྱུའི་དབང་ཆ་མེད་པར་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོང་པ་སོགས་ལོ་ནི་ཡང་བོད་འཛིན་
ཀྱི་ཁང་པར་འདུག་རྒྱ་བྱང་བའང་ཡོད། ཐ་ན་བོད་ཁྲུངས་འཛིན་གྱི་ཉེས་པའི་སྐྱངས་
འཁོར་ཞིག་ཡོད་པ་དེའང་བོད་འཛིན་ལ་སྤྱད་རྒྱ་མ་བྱུང་བར་སློབ་གསུམ་ཕྱིར་བཅོང་བྱས་ཏེ་
འཚོ་བ་ཐང་ཆེད་དུ་དཀའ་ངལ་བཅོས་པ་དང་། ད་དུང་གྲོང་ཁྱིམ་སློབ་གསུམ་ལོན་ལྷན་
ཁང་གིས་བོད་འཛིན་གྱི་ཅིས་ཁྱ་ད་ལྷའི་བར་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པར། ན་ནིང་ལོ་གསར་
སྐབས་བོད་རིགས་སློབ་ཕྲུག་ལ་སྤྱད་པའི་འཚམས་འདྲི་དངུལ་སྒྲིམ་ཉིས་སྔོན་ཙམ་ཡོད་པ་
སློབ་འབྲིང་བཞི་པར་སྤྱད་དེ་ད་ལྷའང་བོད་འཛིན་ལ་མ་རགས་པར་ལུས། བོད་ཁྲུངས་
འཛིན་གྱི་དཔེ་སློབ་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བལྟ་སྒྲིམ་དུ་འབྲོ་དབང་མེད་པ་བཅོས་ཁུལ། བོད་
ཁྲུངས་འཛིན་གྱི་བདེ་ཐོག་ཏོང་བ་དང་སློབ་ཕྲུག་ཕྱི་རྒྱུ་དུ་བྱེད་སྒྲིམ་པར་བསྐྱེད་ན་བོད་

རྒྱུངས་འཛིན་གྱི་མིང་དང་རྟགས་འབྲིར་མི་ཚལ་ ལྷག་པར་བོད་རྒྱུངས་འཛིན་གྱི་འགོ་
 བློན་གྱིས་ལས་དོན་སྙན་ཞུ་ཐད་ཀར་རིམ་བོད་བྱེད་མི་ཚལ་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱེལ་ཡིག་ཆ་
 ལའང་བོད་འཛིན་གྱི་མིང་བཞོད་མི་ཚལ་པ་བཅོས་དྲེ་བོད་རྒྱུངས་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་ལ་
 མཐོང་ཆུང་དང་བཅེར་གཞིན་བྱས་དྲེ་དོན་དུ་རང་ཅག་བོད་རིགས་ཞེས་པའི་མི་རིགས་འདི་
 ལ་དབྱར་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དཔེར་ན། བོད་བྱིར་སློབ་གསོ་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་གི་མོའ་
 ཀླུ་རིན་ཁོས། ང་བོད་རྒྱུངས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྲིས་ཀྱང་དབང་ཆ་མེད་པས་བྱ་
 ཐབས་མེད་པར་ལུས། དེར་བཞེན་གོང་ནི་ཀྱང་ནས་འགོ་བྱིད་དེ་ངན་སྤྱལ་བྱས་པའི་འོག
 ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་དང་པོ་ནས་བཟུང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། བཞུ་སློབ་ཁང་། སློབ་ཆས་
 སློབ་ཁང་། དངོས་རྒྱུ་ཚོད་ལྷ་ཁང་སོགས་བོད་རྒྱུངས་འཛིན་གྱར་སྒྲིག་པ་དང་། ད་དུང་
 བོད་རིགས་སློབ་མས་ཁ་ལུད་དབྱགས་པར་ཁ་གཡར་དམའ་འབབས་ཀྱི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་
 པར་བྲིས་པ་སོགས་ཀྱི་བཅོད་པར་དཀའ་བའི་བརྟམས་བཅོས་དང་མཐོང་ཆུང་བྱས་པས་བོད་
 འཛིན་དགོས་སློབ་ཆང་མས་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོས། ད་ནི་བརྟམས་བཅོས་འདི་ལྷ་བྱ་ལྟེང་ཐུབ་
 ཐབས་མིན་འདུག་པས། ང་ཚོ་ཡང་སློབ་མཚམས་བཞག་སྟེ་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་བྲིས་
 ཆོག་གི་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་སྒྲུར་གཏན་འཁེལ་བར་བོད་འཛིན་འགོ་བྱིད་ཀྱིས་དེ་འཕྲལ་
 སློབ་གསོའི་ལས་ཀ་ཐབས་བཟང་པོས་བྱས་པས་མཐར་འགྲལ་ཟེར་བུར་བའི་གནས་ཚུལ་
 མ་ལྷག་ཅམ་བུང་། གཞན་ཡང་བྱའི་འཛིན་གྱར་དང་། བོད་འཛིན་བར་གྱི་ཅ་དངོས་གཡར་
 རིས་སྐབས་འགར་འདོད་སྟོ་མ་འབྲུག་མཚམས་དེ་མར་མང་ཆོགས་ཁྱོད་དུ་བྱགས་ཆེན་
 བྱིས་སྤོང་ཕྱོགས་བཅོས་དྲེ་བྱ་བོད་མི་རིགས་བར་འགལ་ཟེར་བཅོས་དྲེ་བོད་རྒྱུངས་འཛིན་
 གྱི་ལས་དོན་ལ་བྱགས་ཆེན་ངན་པ་ཐེབས་བཅུག་ཁར། ལྷག་པར་ ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་དང་
 པོའི་ཆེས་ ༣༣ ནས་བཟུང་སྤར་ཡང་བོད་རྒྱུངས་འཛིན་གྱི་སློབ་མར་རྒྱ་འཁོལ་ཉིན་
 རེའི་ཐོངས་རེ་དེ་ཡང་ཐུང་ངེས་མི་སྤྱོད་ཅིང་། སློབ་ཐུག་གཟུགས་པོ་འབྲུ་བར་མ་འཇུག་

པར། ད་དུང་ཁྱོད་ཚོ་འཁྲུ་འདོད་ན་དཔལ་སྒྲུབ་ཅེ་འཁྱེར་ཤོག་བཤད་པས་སློབ་ཕྱག་ཚོ་
 ཤིན་དུ་མ་རངས་པས་བོད་འཛིན་འགོ་བྱིད་སར་སློབ་མཆམས་བཞག་ཞེ་གནད་དོན་ཐག་
 གཅོད་བྱ་བྱུང་སྤང་བྱ་འདོན་ཅིང་། ཐ་ན་སློབ་ཕྱག་མི་ཉུང་བས་མིག་ཆུ་གཏོང་བཞིན་ཅེ་བ་
 བདོན་པ་མ་ཟད། བོད་རིགས་འཚོ་བའི་དགོ་གན་རྣམས་ཀྱང་མིག་ཆུ་དབང་མེད་ཤོར་
 དགོས་པ་སོགས་བཟོད་ཐབས་བྲལ་བའི་བརྒྱུ་བཅས་མྱོང་དགོས་པ་འདི། དོན་དངོས་
 ཐོག་བྱོང་བྱིར་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བྱིད་ནས་སློབ་འབྲིང་བཞི་པའི་འགོ་བྱིད་བར་སྤྲུམ་
 ཀྱང་བོད་ཡུལ་འཛིན་གྱི་ར་འཛིན་པའི་རྣམ་འབྱུང་དང་བྱ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་མི་རིགས་མཐོང་
 ཆུང་དང་། བོད་འཛིན་འདི་ཡི་ཡོང་འབབ་ཟ་འདོད་སྐྱེ་བ་ལས་སློབ་མ་སྤྱོད་འདོད་མེད་པ་
 ཤིན་དུ་གསལ་པོ་ཤིས་ཀྱི་འདུག དེ་ལྟར་ཐ་མ་ད་ལྟའི་བར་བོད་ཡུལ་འཛིན་གྱི་སློབ་
 གསོ་དང་ལས་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱ་བྱུ་ལྟ་བཞིག་ཐབས་བརྒྱ་རྩམ་སྤྱོད་གིས་
 བདུང་བཅེག་གཏོང་དོན་ཅི། ཉིན་ཞག་ནས་ལྷ་བ། ལྷ་བ་ནས་ལོ་བསྐྱེད། ཉིན་མཆན་ལྟོས་
 མེད་རང་གི་བྱིས་ཆང་སློབ་བཏང་ཞེ་བོད་ཡུལ་འཛིན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ལ་མེད་པ་ཉི་
 རིང་མེད་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། བོད་རང་གི་མ་མ་གཅིག་དང་ཆུང་རང་གི་སྤུ་ལུ་ཡང་
 མི་དགོས་པར། བོད་རིགས་བྱ་སྤྱོད་གི་བདེ་སྤུག་གི་ཆེད་ཉིན་དང་མཆན་དབྱེར་མེད།
 ལས་ཀ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར། ལོ་གཅིག་དུས་གཅིག་གི་ལོ་གསར་གཏོང་སྐབས་ཀྱང་བོད་
 རིགས་སྤུ་ཀྱི་དང་ཁ་མི་བྲལ་བ་མ་ལས་ལྷག་པའི་བྱམས་པས་སྤྱོད་ཞིང་། ལུ་འབྲས་
 ཀྱང་མཛེས་གསལ་ལོན་མཁན་གྱི་འགོ་བྱིད། ལའི་ཀྱི་ཤིན་དང་། ལི་ཀྱས་ཀྱི་གཉིས་ལ་ཐ་
 ན་བྱུགས་བྱི་ཞེས་མིང་འདོགས་ཀྱིས་སྤོ་ཀྱན་ནས་སྤོལ་བདུང་བྱེད་དོན་ཅི། འདི་ལྟ་བུའི་
 ཁྲིམས་འགལ་དང་ཅིས་མེད་བྱེད་པ་འདི་དག་གསུམ་རང་བོད་རིགས་ཞིག་གི་ངོས་ནས་
 བལྟས་ན་ངེས་པར་དུ་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཤིས་དགོས་པ་དང་སློབ་ཕྱག་གི་ནང་མི་པ་མ་
 ཚོས་ཀྱང་ཤིས་པ་བྱེད་དགོས་སྐམ་གྱིན་འདུག མདོར་ན་སློབ་གསོ་ཁྱེད་དང་སློབ་གྲུ་

འགོ་ཁྱིམ་གྱི་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཇུག་ཕྱིན་སྤྱི་ཤིང་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་འགལ་དང་། མི་རིགས་མ་ཐུན་
སྤྱི་ལ་ལ་གཏོར་བཤེག་གཏོར་བའི་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་སྤྱོད་ངན་ལུ་མཐུད་སྤྱི་ལ་ཁར།
ཆབས་ཇི་ཆེར་འགྲོ་གི་འདུག་པས། དབྱ་ཁྱིམ་རྒྱལ་པས་མགོན་མེད་བོད་རིགས་འཛིན་གྱི་
དང་། བོད་རིགས་ལུ་ལུ་སྤྱོད་པས་རིགས་གནང་ཞེས་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ནས་མ་དོར་བ་མཐུན། "

ཞེས་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲལ་དུ་འཁྱིད་པའི་བོད་ལུག་ཚོའི་སློབ་
སྤྱོད་ས་དང་། འཚོ་བའི་གནས་བབས་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུག།

ཕྱ་གཞུང་གིས་ལྷ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲུའི་གྲངས་འབོར་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་
པ་ལས། སློབ་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་ཚད་དང་། སློབ་སྤྱོད་གི་ཕན་འབྲས་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་
མེད། བོད་ཀྱི་སློབ་གྲུའི་ཁ་གྲངས་ལ་བཞུགས་ན་སློབ་གསོ་འཕེལ་རྒྱས་ཡོའོ་ཙམ་བྱུང་མེད་
འགྲོ་སྐྱམ་པའི་ཚོར་སྣང་སྤྱེ་སྤིད། དོན་དངོས་ཐོག་སློབ་རྒྱུ་མང་ཆེ་བ་ནི་དམངས་
བཅུགས་སློབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཇིས་སུ་སློབ་རྒྱུ་ཁག་ཅིག་གཞུང་བཅུགས་སློབ་རྒྱུ་
བསྒྱུར་ཀྱང་སློབ་རྒྱུ་ཕལ་མོ་ཆེའི་སློབ་གྲྭ་གཉེར་བའི་ཆ་ཁྱིན་ཏེ་ཅང་ཞན་པོ་ཡིན་པས་སློབ་
དེ་བ་དང་། སློབ་ཅེ་ཀྱབ་སྤྱེགས་སོགས་མ་མཐའི་སློབ་ཁྱིམ་ཡོ་ཆས་ཀྱང་ཆ་ཆང་བ་མེད།
སློབ་རྒྱུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཏེ་ར་དང་། བོད་ལ། བ་ཆང་སོགས་ལ་ཐོག་བཀའ་ནས་སློབ་ཁང་
བྱེད་པ་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་ལྷ་ས་ཇི་འབུམ་སྤངས་སློབ་རྒྱུ་གི་སློབ་ཁང་བཞེངས་རྒྱུའི་གྲོན་
དངུལ་འདར་བ་མ་སྤྱད་སྐབས་ལོ་དེའི་ཆེ་བ་བཅུ་པའི་ནང་སློབ་ལུག་གི་ཁྱིམ་ཆང་ལ་སློབ་
ཁང་བཞེངས་རྒྱུའི་ཞལ་འདེབས་སྤོང་མོ་རྒྱལ་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཐོག་ནས་ཞིང་འབྲོག་
ས་ཁྲལ་གྱི་སློབ་གྲྭར་གྲོན་དངུལ་ག་ཚོད་བཏང་བ་ཟུར་བཞུགས་ལེ་བ་མཐོང་ཡིན། འོན་ཀྱང་།
ཕྱ་གཞུང་གིས་ལོ་ལྷ་ར་བོད་ཀྱི་སློབ་གསོར་གྲོན་དངུལ་མ་བཏང་བཏང་ལུས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།
ལྷི་ར་ན་དགེ་བཅན་གྱི་ཡོན་ཆད་དམའ་ཞིང་། སློབ་རྒྱུ་ཕལ་མོ་ཆེ་སློབ་ལུན་ལོ་གཉིས་

བསྐྱུམ་ཙམ་ཡིན་སྟབས་སློབ་མ་མང་ཆེ་བ་བོད་ཡིག་འདྲན་སློབ་པར་གྱི་འཕེར་ལ་མ་
 འཕེར་ཙམ་ནས་ནང་ལ་བསློབས་དེ་སོ་ནམ་མཁམ། ར་ལུག་འཛོ་བར་འབྲེ་བྱ་ལས་མདུན་
 ལས་གཞན་མེད། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སློབ་བྱ་མང་ཆེ་བའི་སློབ་བྱའི་ཆ་ཉིན་དང་། སློབ་བྱ་
 བཞེར་བའི་རྒྱལ་པ་དེ་གནའ་བོའི་སློབ་བྱའི་སློབ་བསོའི་རྒྱལ་པ་དང་མཚུངས། ལྷག་དོན་དུ་
 སློབ་བྲིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་དང་ཕན་འབྲས་ནི་གནའ་བོའི་སློབ་བྲིད་ཀྱི་ཕན་འབྲས་ལས་ཀྱང་
 ཞན་པ་ཡོད། དཔེར་ན། དམངས་བཅུགས་སློབ་རྒྱུ་ཐོན་སྐབས་བོད་ཡིག་སློབ་འདྲན་
 ཁངས་འབྲུལ་ལ་མ་འབྲུལ་ཙམ་དང་། ལོ་དྲུག་གཞུང་བཅུགས་སློབ་རྒྱུ་ཐོན་སྐབས་སྟབས་
 བདེའི་གདོང་ཡིག་ཁངས་འབྲུལ་བ་འབྲི་མི་གཤམ་པ་སློབ་རྒྱུ་མི་མང་གཞི་སློབ་བསོ་ཡག་པོ་
 མ་གཉེར་སྟབས་སློབ་བྱ་འབྲིང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་
 ཕྱ་གུ་སློབ་བྱར་གདོང་འདྲོད་མི་བྱེད་ཅིང་། ༡༩༥༥ ལོ་ཡས་མས་ནས་བཟུང་དབུས་གཙང་
 དང་། མདོ་སྐད་སོགས་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་གང་སར་ཕྱ་གུ་བྱ་བའི་སློབ་བྱ་ནས་འཕེན་དེ་དགོན་
 པ་ཁག་ལ་བྱ་བཅུན་དུ་བཅུག་པ་དཔེར་ན། ༡༩༥༦ ལོར་གོ་འཛོ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་སློབ་བྱ་
 འབྲིང་རྒྱུ་མི་སློབ་མ་ཐོན་ཆེན་སློབ་བྱ་ནས་འཕེན་དེ་དགོན་པར་བྱ་ཞུགས་བྱས། དགོན་
 པའི་སྤྱི་གནང་མ་བཅུག་སྟབས་དགེ་གན་བཅའ་ནས་སྒྲུ་པ་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ་བོད་ཆུ་བྱ་བ་
 ཡོངས་ལ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཐོག་ནས་བོད་པ་ཚོ་གྱི་མིའི་སློབ་བྱར་ཡིད་ཆེས་རྒྱུང་བ་དང་།
 སློབ་བྱའི་སློབ་བྲིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་ཞན་པ། སློབ་ཕྲུག་གི་མདུན་ལམ་སྤུ་བ། བོད་ལ་དེར་
 རབས་ཅན་གྱི་སློབ་བསོ་གཉེར་ཡོད་ཟེར་བའི་གདོང་མདོག་དངོས་བཅས་མཐོང་བྱལ།

བོད་ཀྱི་སློབ་བྱ་འབྲིང་བ་ཁག་ནང་བོད་ཡིག་སློབ་ཆན་བྱད། དེ་བྱིངས་སློབ་ཆ་
 བག་བྱའི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སློབ་བྲིད་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་ཕྱག་ཚོ་སློབ་རྒྱུ་ཐོན་
 སློབ་འབྲིང་དུ་སྟེབས་སྟབས་སྐད་ཀྱི་གོ་བདེ་འབྲོད་དཀའ་ཡང་། བྱའི་དགེ་གན་ཚོར་བྱང་
 སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སློབ་ཆན་བྲིད་རྒྱུ་བྱས་སྟབས་སློབ་མའི་སློབ་བྲིད་གི་ཆ་བཞི་ཡན།

པོ་འདིར་མ་ཐུབ་པ་དང་། སྤངས་འབྲས་སྒྲི་པོ་ཆགས་དེ་སྤང་མཐོ་རིམ་སྒྲི་འབྲིང་དང་།
འབྲིང་རིམ་ཆེད་ལས་སྒྲི་བྲ། སྒྲི་བྲ་ཆེན་མོ་སོགས་ལ་རྒྱལ་འབྲིང་དཀར་པོ་འཇོ་
འབྲས་གི་ཐོན་དང་འཐོན་བཞིན་ཡོད། བོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཅན་དུ་བསྐྱར་རྒྱུ་ལྟེ་བོད་ཀྱི་
སྒྲི་བྲ་སོའི་ཁ་ཕྱགས་དེ་བོད་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་ཕྱགས་སུ་འགྱུར་ཐུབ་
པ་ཡོང་ཆེད་སྒྲི་བྲ་སོའི་སྤྱི་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་རིགས་ལས་ཁྱེད་ཚོས་བོད་མི་
དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་བཞིན་སྒྲི་བྲ་འབྲིང་བའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ཙམ་རིག་
དང་། དངོས་ཁམས། རྟེན་འབྱུར་སོགས་སྒྲི་བྲ་ཆེན་ཁག་སྒྲི་བྲ་བྲིད་བྱེད་པའི་ཚོད་ལྟེ་
འཛིན་བྲ་འཇུགས་རྒྱུ་ལྟེ་བོད་བཀོན་པར་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དཔོན་ཚོས་ཚོད་ལྟེ་བྲ་བྲས་ན་
འབྲིགས་ཀྱང་། བནས་ཚུལ་བྱུང་ཆེ་བྲིད་ཚོས་འབག་ཁྲར་དགོས་ཞེས་བཀོན་བྲགས་སྤྱད་
དེ་བཀའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་བར་ལོ་སུམ་ཅུ་འི་ནང་བོད་ཀྱི་སྒྲི་བྲ་འབྲིང་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲི་བྲ་ཆེན་ཁག་སྒྲི་བྲ་བྲིད་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ད་བར་ཚོད་ལྟེ་འཛིན་
བྲ་ཁུངས་འབྲོལ་བ་བཅུག་ཀྱང་འཇུགས་མ་ཐུབ་པ། བོད་པའི་རེ་འདུན་དེར་ད་བར་མངོན་
འབྱུར་མ་ཐུབ་པ་དེས་བོད་འདི་རང་གི་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་མིའི་
མི་སེར་སྤོལ་ཡུལ་ཡིན་པ་ཡང་བསྐྱར་ར་སྤྱོད་བྲས་ཡོད།

༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་བོད་རིགས་དགེ་ཆེན་གསེ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་
མེད་ལྟེ་སྒྲི་བྲ་སྒྲི་བྲ་ཁུང་བའི་དགེ་ཆེན་ཚོའི་གེས་ཆད་ཉ་ཅང་དམའ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲི་བྲ་
འབྲིང་ཡན་གྱི་སྒྲི་བྲ་བྲ་ཁག་གི་བོད་ཡིག་སྒྲི་བྲ་ཆེན་བྲིད་མཁན་བོད་པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་
སྒྲི་བྲ་ཆེན་གཞན་ཁག་སྒྲི་བྲ་བྲིད་བྱེད་མཁན་པལ་མོ་ཆེ་རྒྱ་མི་ཡིན། དགེ་ཆེན་དེ་དག་མང་ཆེ་
པ་ནི་རྒྱ་ནག་ནས་གནས་སྐབས་གཡར་པོ་བྲས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱངས་པ་དང་། སྤྱིར་ན་རྒྱ་
མི་དགེ་ཆེན་རྣམས་བོད་དུ་སྤྱོད་རིང་ལས་ཀར་སེམས་གནས་དཀར་ཞིང་། རང་འབག་ལ་
དོ་ཁྲར་སྤྱོད་པ། ལྷག་པར་དུ་ཁོ་ཚོ་བོད་སྐད་ལ་ག་ཆ་ཆུང་བར་བཀོན་སྒྲི་བྲ་བྲིད་སྐབས་སྒྲི་བྲ་

མ་ཚེས་གོ་ཡང་རུང་མ་གོ་ཡང་རུང་། ཉན་ཡང་རུང་མ་ཉན་ཡང་རུང་བྱའི་སྐད་ཡིག་གི་
 ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་བོད་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བསམ་པ་ཞན་
 སྐབས་བོད་ལུག་ཚོའི་སློབ་སྦྱང་གི་སྤྱངས་འབྲས་ལེགས་པོ་ཐོབ་མ་ཐུབ་པར་འབྱིང་ཟིམ་
 ཆེད་ལས་སློབ་བྱ་དང་། སློབ་བྱ་ཆེན་པོར་རྒྱལ་སྤྱི་འཐབ་ཁྲིམ་གྱི་ཉུང་ཏུ་ལས་
 མེད། རྒྱ་ལུག་འཛིན་བྱ་འཕེལ་གྱི་འཛིན་བྱ་ར་དགེ་ཆེན་ཡོན་ཏན་མཐུན་
 པ་རྣམས་བསྐྱོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་དགེ་ཆེན་དེ་དག་འགན་ཁུར་བསམ་པ་ཆེ་བར་བརྟེན་སློབ་
 མའི་སྤྱངས་འབྲས་ཀྱང་ཆེས་བཟང་བ་ཡིད། བོད་ཀྱི་སློབ་ཆུང་དུ་བོད་རིགས་དགེ་ཆེན་མང་
 ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལས་སློབ་བྱ་འབྱིང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འབྱིང་ཟིམ་ཆེད་ལས་སློབ་བྱ་དང་།
 སློབ་བྱ་ཆེ་མོར་རྒྱ་མི་དགེ་ཆེན་མང་བ་ཡིན། ༡༩༥༩ ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་སྟུང་བྱའི་རིང་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ཅུ་མ་རིག་སྐྱེས་རང་བྱུང་ཆེན་རིག་གི་སློབ་ཆུང་ཁག་འཁྲིད་
 ཐུབ་མཁན་སློབ་འབྱིང་ཡན་གྱི་དགེ་ཆེན་ཆད་ལྷན་གཅིག་ཀྱང་ཆེད་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱས་མེད་པ་
 དེ་ཐོག་ནས་རྒྱ་མི་བོད་པར་ག་ཆ་བྲལ་བ་མཚོན་ཐུབ།

བོད་ཀྱི་འབྱིང་ཟིམ་ཆེད་ལས་སློབ་བྱ་དང་། སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་བོད་ཀྱི་
 སྐར་ཅིས་སྦྱང་མཁན་དང་། བོད་ཡིག་སྦྱང་མཁན་སློབ་མ་བརྒྱ་སྟོར་ཐུད། དེ་བྱིངས་ཆང་
 མར་བྱའི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སློབ་ཁྲིད་བོད་ཀྱི་ཡོད་པས་དོན་དུ་བོད་ཡིག་སྦྱང་མཁན་གྱི་
 སློབ་མའི་འགྲོ་ཁྲུངས་ཀྱང་དེ་ཅུམ་དུ་ཟད། འབྱིང་ཟིམ་ཆེད་ལས་སློབ་བྱ་རེ་བྱུང་ཐུད། དེ་
 བྱིངས་ལ་བོད་ཡིག་མི་སློབ་པར་བརྟེན་སློབ་བྱ་ཐོན་སྐབས་བོད་ལུག་སློབ་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་
 རང་གི་སྐད་ཡིག་ཁྲུངས་འཁྱོལ་བ་མི་ཤེས་པ་མ་ཟད། རྒྱའི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་མགོ་ཐོན་ལ་མ་
 ཐོན་ཅུམ་ལས་ཤེས་ཀྱི་མེད། སློབ་བྱ་ཐོན་པ་རྣམས་ལས་བཞོས་རྒྱལ་སྐབས་བོད་ཡིག་
 དང་། བོད་ཀྱི་སྐར་ཅིས་སྦྱང་མཁན་ཐུད། བཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་གི་ཆུ་ཆད་
 བཅོ་བར་བཟུང་ནས་ལས་བཞོས་རྒྱལ་གི་ཡིད། སློབ་བྱ་ཆེ་བ་དང་། འབྱིང་ཟིམ་ཆེད་ལས་

སློབ་གྲུ་ཡིག་ཚད་གདོང་སྐབས་ཕྱ་ཡིག་མ་ཤེས་ན་ཡིག་ཚད་གདོང་ཐབས་མེད་པ་དང་།
 ཕྱ་ཡིག་ཤེས་ན་བོད་ཡིག་མ་ཤེས་ཀྱང་འབྲིལ་དཔེར་ན། སློབ་གྲུ་འབྲིང་པ་དང་། འབྲིང་
 རིམ་ཆེད་ལས་སློབ་གྲུ་ སློབ་གྲུ་ཆེ་བ། དར་མའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུ་རྒྱལ་སྤྱི་སྐབས་
 ཕྱ་ཡིག་དང་། ཕྱ་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སློབ་སྤྱིང་ཕྱིད་མཁན་ཆོ་བོད་ཡིག་རྒྱལ་སྤྱི་མི་དགོས་
 པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་དེ་སྤྱད་ཀོར་སྤངས་ཀྱང་སྤྱངས་འབྲས་ཁོངས་མི་བཅི་བ། བོད་ཡིག་
 བོད་ཡིག་སྤྱིང་མཁན་ཆོ་ཕྱ་ཡིག་མ་ཤེས་ན་ཡིག་ཚད་གདོང་ཐབས་མེད། སློབ་གྲུ་འགྲུ་
 ཞིག་བོད་ཡིག་སྤྱངས་འབྲས་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་སྤྱི་ཡིག་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་སློབ་གྲུ་
 རྒྱལ་སྤྱི་མི་ཐུག་འབྲིང་རིམ་ཆེད་ལས་སློབ་གྲུ་དང་། སློབ་གྲུ་ཆེན་མོར་ཞུགས་རྒྱུ་
 ཡིག་ཚད་གདོང་སྐབས་བོད་སྤྱི་ཕྱ་མི་ཆོས་རང་གི་བྱ་སྤྱི་དང་། སྤྱན་མཆེད་རྒྱ་ནག་སློབ་
 གྲུ་ནས་བོད་དུ་ཁྱིད་ཡོང་སྟེ་བོད་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཡིག་ཚད་ནང་ཞུགས་བཅུག་སྐབས་བོད་
 ཡིག་ལ་དམིགས་པས་ལ་ལྟ་རྒྱུ་ཐེར་བ་ཞོར་དུ་བཞག་ནས་དོན་དོ་མར་རྒྱ་མིའི་ཡུ་གྲུ་
 ཆོར་ཁེ་བཟང་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཡོད།

མདོར་ན། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ས་བཅོན་བཅོས་བྱས་ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲུ་
 ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་ནང་རྒྱུ་སྤྱི་ཡིག་གི་སློབ་ཁྱིད་མ་ལག་ཅིག་བཅུགས་ཡོད་པ་ལས།
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིག་གི་སློབ་ཁྱིད་མ་ལག་ཅིག་བཅུགས་མེད་སྐབས་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་
 མ་ལག་ཐེར་བ་དེ་སྤྱིང་པར་གྱུར་ནས་ད་བར་སློབ་འབྲིང་དམའ་རིམ་འཛིན་གྲུ་ཁྱིད་
 དུ་འང་བོད་སྤྱི་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སློབ་ཁྱིད་པའི་ལས་ལུགས་འཛུགས་རྒྱ་པར་བཞག་
 བོད་སྤྱི་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སློབ་ཆུང་གཞན་སློབ་ཁྱིད་ཕྱིད་རྒྱུ་ཆོད་ལྟའི་འཛིན་གྲུ་ཞིག་
 འཛུགས་པ་ལའང་རྒྱ་མིས་དངོས་ཤུགས་གང་གི་ཐོག་ནས་འགོག་རྒྱུ་སྤྱི་ཆོགས་བཅོས་ཏེ་
 ལས་དུ་གདོང་གི་མེད། ལོ་རྒྱུམ་རུའི་རིང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིག་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཆད་ལྟ་
 མཁས་པ་གཅིག་ཀྱང་གསོ་སྤྱིང་བྱས་མེད་པ་དེས་རྒྱ་མིའི་སློབ་གསོའི་དམིགས་ལྟ་དང་།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མཐོང་རྒྱུ་ཤིང་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤིས་ཐུག། ༡༩༤༧ ལོར་རྒྱ་ནག་
 པེ་ཅིང་དུ་འཛོགས་པའི་བོད་སྐྱེར་ལས་དོན་བློས་ཚོགས་ཐངས་གཉིས་པ་ཟེར་བའི་ཚོགས་
 འདུའི་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་སློབ་གསོ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་
 བས་བོད་ཀྱི་སློབ་བྱ་འབྲིང་བ་ཐོན་སྐབས་བོད་ཕྱུག་ཚོ་རྒྱ་ཡིག་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤིས་དཔོན།
 ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་འབྲིང་མི་དང་མཐོ་མི་སློབ་བྱའི་ནང་རྒྱ་ཡིག་གཙོ་བཙུང་ཤིང་དཔོན་
 ཞེས་དང་། ད་དུང་ཁོ་པས་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་རྒྱག་དཔོན་ཟེར་
 བ་ནི་མི་རིགས་ལུ་དོག་གི་བསམ་སློ་རིང་ཅེས་བཤད་ནས་བོད་ཀྱི་སློབ་བྱ་ཁག་ནང་བོད་ཀྱི་
 སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་ཤིང་རྒྱ་བཀག་འཁོག་ཤིང་རྒྱུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་
 འཁོ་བཅུགས་དེ་བོད་ཀྱི་ཤིས་རིག་དང་། སྐད་ཡིག་ཉམས་ཆག་བཤད་ནས་བོད་མི་རིགས་
 དེ་རྒྱ་མི་རིགས་ནང་བཅན་དབང་གིས་སེམ་པ་བྱ་རྒྱུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་
 གསལ་བར་མཚོན་པ་མ་ཟད། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་ཀྱི་སློབ་བྱ་འབྲིང་
 རྒྱུ་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་ཆེན་ཁྲིད་མ་བཅུག་པར་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་པ་རྒྱམས་
 རང་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་ཤིས་པའི་མོངས་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་འཕྲུ་
 རིམ་བཞིན་མཐོང་བཞོལ་ནས་བོད་རིགས་གཞིན་སྒྲིམ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་བོད་དེ་ལྟར་
 རང་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཡོན་བཞིན་དུ་ ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་མི་གྲངས་ཉུང་གིས་བཅན་འཕྲུ་
 བྱས་པའི་དོན་དངོས་ཤིས་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཤིས་བྱའི་མོངས་གཉིད་སང་ཡོང་བར་བརྟེན་རྒྱ་
 དམར་དངངས་སྒྲག་ཆེན་པོ་ལངས་དེ་ ༡༩༥༩ ལོར་ལྷ་ས་སློབ་གསོ་ལུས་རྒྱལ་ཁྱུ་ཡོན་
 ལྷན་ཁང་གི་རྒྱ་མི་ཚོས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཁྲོག་བཤད་རྒྱན་སྒྲིག་བྱས་པའི་སློབ་དེབ་ཅིག་ཆེད་
 དུ་བྲིས་ནས་སློབ་འབྲིང་དུ་ཁྲིད་བཅུག་ཞེ་བྲིས་པ་ཚོ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བ་དེ་དག་ལས་རྒྱ་
 མིས་བོད་དུ་གཉེར་བའི་སློབ་བྱའི་སློབ་གསོའི་ངོ་བོ་མཐོང་ཐུག།

བོད་མོངས་ནང་། བོད་ཕྱུག་དང་། རྒྱ་ཕྱུག་དབར་སློབ་སྦྱོངས་དང་། ལས་ཀ།

སློབ་སྒྲིག་སྐབས་འདྲ་མཉམ་ཡོད་མེད་སྟེ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བོད་
 རྒྱུང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དབྱིན་དཔེ་བོད་རིགས་བགྲིས་ཆེ་རིང་ནས་སློབ་གྲུའི་འགོ་འཁྲིད་
 པར་ཡི་གེ་ཞིག་ཕུལ་འདུག་པ་འདྲི་ལྟོ་

“༡༡། །མཇེལ་བཅེ་དང་ལུན་པའི་སློ་མཐུན་.....མཚོག་ལགས།

ངའི་མིང་ལ་བགྲིས་ཆེ་རིང་ཟེར་ཞིང་། བོད་རྒྱུང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དབྱིན་ཇིའི་
 རྒྱུང་ཡིག་གི་དཔེ་གན་ཞིག་ཡིན། ངས་གཤམ་དུ་སློབ་གསོའི་སྐར་གྱི་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་
 ཞུས་ཚོག་པ།

སློབ་གསོ་དང་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་སྟོན་པ།

༡༩༧༩ ལོར་བོད་རྒྱུང་སློབ་ཡོངས་ནས་མེས་རྒྱལ་སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་དང་། རྒྱུང་ས་
 ཁུལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་ལ་སློབ་ཕྱག་ཁྱོན་བསྟོམས་ ༥༠༠ བཟང་ཡོད་པའི་ནང་བོད་
 རིགས་སློབ་ཕྱག་ ༥༠ ལས་མེད། ༡༩༥༤ ལོར་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་གསུམ་གྱི་སློབ་
 ཕྱག་བསྟོམས་གྲངས་ ༡༩༥༤ ཡོད་པའི་ནང་ཕྱི་རིགས་སློབ་མ་ ༡༣༡༥ ཟེན་ཡོད་ཀྱང་
 བོད་རིགས་སློབ་མ་ ༤༤༤ ལས་མེད། ལོ་དེ་གའི་ནང་བོད་ནས་མེས་རྒྱལ་སློབ་གྲྭ་ཆེ་
 ཁག་ལ་སློབ་ཕྱག་ ༣༥༠ བཟང་ཡོད་རུང་བོད་རིགས་སློབ་ཕྱག་ ༤༠ ནས་ ༧༠ བར་
 ལས་མེད། ཁོང་གསལ་གྱི་བསྟོམས་རྩིས་ཁག་ནས་ར་སྟོན་བྱུང་བ་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་སློབ་
 གསོའི་ཐོག་གི་འགྲོ་སོང་གཤམ་ཆེ་བ་ནི་ཕྱི་རིགས་སློབ་ཕྱག་ཐོག་ལ་བོད་སྟོན་གཏོང་གི་ཡོད།
 གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ནི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་ནང་དེ་བས་ཀྱང་དེ་འདྲས་ཤིང་། འདྲི་ཐོག་ནས་
 བོད་རིགས་ལ་སློབ་གསོའི་ཐད་དོན་དངོས་ཀྱི་འདྲ་མཉམ་མེད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་པ།

གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ལྟགས་དཔྱད་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་འདེབས་རྒྱ་ནི་ཏ་ཅང་ཚྭ་
འཇིངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཡང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་ཞུ་བེ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ནི་ཁིར་ཀྱང་དུ་གནས་གིང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་ས་ཁུལ་ཡིན་
པ་མ་ཟད། རིག་གནས་སློབ་གསོ་ཡང་ཏ་ཅང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་ཞིག་རེད། བཅིངས་
བཀོལ་ཐོབ་རྗེས་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་
ད་དུང་ཡང་ཡིག་མོངས་བརྒྱ་ཆ་ ༧༠ ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྤྱ་མཐུད་ནས་བསྟན་ཡོད་
ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོས་ང་ཚོ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རྗེས་ལུས་ཀྱི་
གནས་སྤྱ་ལུས་པ་ཞིག་བཅོས་བྱུང་། དེང་གི་ཆ་ལ། བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་
འཆ་མས་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཚུ་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་བྱའི་དཔྱད་མཁོ་སྤྱོད་
བསྐྱུན་པའི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་ཞིག་མེད་ཁུལ། བོད་རིགས་ཚོར་འདྲ་མཉམ་གྱི་སློབ་
གསོ་ཐོབ་པ་བྱེད་བྱའི་དབང་ཆར་འགན་སྲུང་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཞིག་ཀྱང་མེད། དེའི་
ཐོག་ལ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་སློ་མཐུན་ན་མས་དང་། ལས་དོན་མི་ལྷ་ཆོས་སོ་སོའི་
བྱ་ལྡན་ཚོར་སློབ་གསོ་ལེགས་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་ལྷ་མས་པའི་འདུན་པ་གིན་དུ་
དག་པོ་ཞིག་བཅངས་དང་འཆང་ཞིང་ཡོད། སློ་པམ་པ་ཞིག་ལ། ཁོ་ཆོའི་བྱ་ལྡན་གི་སློབ་སྦྱོང་
ཐད་ཀྱི་ཁི་ཕན་འདི་ནི་བོད་ཁྲིའི་ས་གནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁི་ཕན་དང་ཐད་ཀར་འགལ་
ཆུང་ལངས་ཡོད་པས་མ་ཆད། སྤྱི་དྲུས་ཡང་དག་པ་ལག་ལེན་བསྟར་བྱའི་ཐད་ལའང་
བཀག་འཁོག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག སློབ་གསོ་དང་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ནི་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ལ་བསྐྱར་དུ་བཤད་ཅི་དགོས། དེར་
བརྟེན་ཁོ་པ་ཚོས་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་ལ་བཅོས་སྒྲིག་བྱེད་བྱུང་འདོད་པ་
ཅི་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དོན་དངོས་ཐོག་ང་ཚོའི་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་
འདིར་འགྱུར་ལྡོག་གྲགས་ཆེན་ཞིག་དགོས་ཤིས་ཡིན་པར་བརྟེན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཞིབ་ཆགས་

དང་ནན་ཏན་ངང་། བཤམ་བསལ་གྱི་བནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ཡོད་བནད་དོན་ལ་རྟོགས་
ཞིབ་བནད་རོགས་ཞུ་བྱ་ངའི་རེ་འདུན་ཡིན།

ངས་པལྟས་ན། སློབ་གསོ་དང་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་བཞིན་གྱི་སྒྲོར་ནི་བོད་རིགས་
ལལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཆོར་སྒྲུང་དྲག་པོ་སྒྲི་དགོས་པ་དང་། མེས་མ་འཁྲུ་
ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་བནད་དོན་བཞིན་རེད། བང་ལགས་ཞེ་ན། དོན་ཆེན་དེ་བཞིན་ནི་
དོན་དག་བང་ལས་ཀྱང་བལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་དག་ནི་བོད་མི་རིགས་ཡོངས་དང་སྤེལ་སོ་སོའི་
ཁི་ཕན་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཁོ་ཚོའི་བྱ་ལྷག་ཚོའི་མདུན་
ལམ་གྱི་དོན་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཉིན་གྱིས་བོད་
རིགས་མི་བྱངས་མང་ཆེ་བས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲང་བདེན་མིན་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་རིགས་ལ་ཞེ་
འཁོན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་འཁང་ར་ཉལ་དུ་ཐོས་བྱ་ཡོད། བནས་ཚུལ་འདྲིའི་རིགས་དཔེར་
ན་བྱ་བར་ཤར་ཕྱོགས་ཨ་སམ་རིགས་དང་། ལུབ་སྒྲུང་ག་ལའི་རིགས་བཞིན་དབར་གྱི་
འཐབ་ཚོད་ལྟར། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་ཁི་ཕན་འགལ་ཆེར་ལངས་པའི་བནས་ཚུལ་
ཇ་དྲག་ནོང་ར་ཅན་དུ་མ་འབྱུར་གོང་གསལ་བཀུར་འོས་པའི་དབུ་བྱིད་རྣམ་པས་བོད་མྱེངས་
གྱི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་ཐོག་གི་བནད་དོན་དེ་བདེན་དྲང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ལམ་དུ་བྱིད་
ནས་མཁྱེགས་སྤྱོད་དང་ཐག་བཅོད་ཡོང་བ་ཞུ་བྱ་དང་འབྲེལ། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་ཁག་གི་
མཐུན་སྦྱོལ་ཆེན་པོའི་ཁི་ཕན་གྱི་སྤྱད་དུ་བཤམ་བསལ་གྱི་དོན་ཆེན་གསུམ་དོན་ཐོག་དུ་
འཁྱོལ་བའི་རེ་བ་ཞུ་བྱ་ཡིན།

༡ ང་ཚོས་ད་ཡོད་གྱི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཅ་བའི་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་
དགོས་པ་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་སློབ་གསོའི་འདྲ་མཉམ་དབང་ཆར་
འགན་སྲུང་བྱེད་དགོས།

༢ སློབ་བླ་ཆེ་བའི་སློབ་ལུགས་བྲངས་འཛུར་ཉུང་འབྲེ་བྱེད་བྱ་དང་། སློབ་བླ་

མཐོང་གི་སྒྲོབ་པ་སོའི་འགྲོ་བྱེད་ཐོབ་ནས་པར་དེར་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་
བྱེད་དངུལ་གྱི་ཐོབ་ཆ་འདྲ་མཉམ་བཤེས་འབྲེམས་ཡོད་པ་འཆལ།

གྲོག་གྲུ་དེར་འཛིན་གྲུ་ ༡༨ ཡོད་པའི་ནང་བོད་རིགས་འཛིན་གྲུ་ ༡༩ དང་། རྒྱ་
 རིགས་འཛིན་གྲུ་ ༡༩ འདུག གྲོག་ལྷན་པ་བཞུགས་པ་གྲངས་ ༡༧༥༡ ནང་རྒྱ་མ་བོད་མི་ལས་
 བོད་རིགས་ ༩༩༨ ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་ ༥༡༨ ཡོད་པ་དེས་གྲོག་གྲུ་དེའི་གྲོག་ལྷན་
 པ་བཞུགས་པ་འབོར་གྱི་འབྲུ་ཆ་ ༩༧༧ ཟེན། རྒྱ་རིགས་གྲོག་ལྷན་གྱིས་བོད་ཡིག་གྲོག་རྒྱུར་མི་
 བྱེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་རིགས་འཛིན་གྲུར་འབྲེལ་ཁམན་བོད་རིགས་ ༩༨༧ བྱིས་ཀྱང་བོད་ཡིག་
 གྲོག་རྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅང་གྲོག་གྲུ་དེར་བོད་ཡིག་གྲོག་རྒྱུར་བྱེད་མཁན་བོད་རིགས་ ༥༧༩
 ལས་མེད། གྲོག་གྲུ་འདིའི་ནང་ཁྱོད་པ་བཞུགས་པ་དཔེ་གཞན་ ༡༡༡ ཡོད་པའི་ནང་བོད་རིགས་
 དཔེ་གཞན་ ༩༠ ཅམ་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་ཡིག་གྲོག་མཁན་ ༧ ལས་མེད། ཁོ་ཁོས་ལ།
 དཔེ་གཞན་གཞན་ཆད་ཡག་གིས་ཀྱིས་རྒྱ་རིགས་འཛིན་གྲུར་གྲོག་ཁྱེད་བྱེད་པ་དང་། དཔེ་
 གཞན་གྱི་གཞན་ཆད་མ་འོན་པས་བོད་རིགས་འཛིན་གྲུར་གྲོག་ཁྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་པའི་
 བོད་རྒྱལ་འདུག ངས་ཐུགས་ན། གྲུ་ཆ་དེ་ཆང་མ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་རི་ལྟར་ཡང་།
 དེའི་ནང་གྲུ་ཆ་བདེན་པ་འགའ་ཤས་ཡོང་ངེས་རེད་སྟེ་མ་གྱི་འདུག བ་ན་ལས་ཁུངས་
 འགའ་རེས་ལས་མི་གསར་པ་བརྒྱ་ལྷག་གྱི་ཡིག་ཆད་ནང་དུ་འདྲ་བོད་ཡིག་ཅ་པ་ནས་
 མེད། གྲོག་གྲུ་འབྲིང་པའི་ནང་དུ། མ་གཞན་འདི་གའི་གྲོག་ལྷན་གྱིས་གྲུ་ཡིག་གི་འགག་
 གྲོ་གྲོལ་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་ཁོ་ཚས་གྲོག་ཆུང་དངོས་ཁམས་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲུར་

རིགས་པ་སྐྱེས་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་དཀའ་ངལ་དཔགས་མེད་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། གྱི་ཚྭ་གས་
 ཐོག་སྤྱོད་གསའི་ཆ་ཁྱེན་ཞན་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་འོག་བོད་རིགས་སྤྱོད་ཕྱག་ཚས་
 བོད་ཡིག་སྤྱོད་འདྲོད་ཅ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། འདི་ནི་ངས་རང་མེད་གྱི་ཚྭ་གས་ནང་རྒྱ་
 སྤྱོད་ལས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་ཚུལ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། ང་ཚོས་བྱས་ན། རང་མེད་བོད་རིགས་སྤྱོད་ཕྱག་ཚས་མ་འགྲིག་པ་ཞིག་མེ་ཅེས་
 ཁོ་ཚོར་ཡ་ལ་འགྲུབ་འོས་པ་ཞིག་མེད་དམ་ཅེ་ན་དོགས་པ་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ང་ཚོའི་
 ད་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་གསའི་ལམ་ལུགས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་བཟོ་འདེམས་བསྐྱོའི་ལམ་
 ལུགས་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཆེའི་བོད་རིགས་མང་ཚྭ་གས་ཀྱིས་སྦྱོན་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལོས་
 ཡིན། ང་ཚོའི་མི་རབས་ཁྲི་མའི་ཁྲི་མན་གྱི་ཆེད་དང་། ང་ཚོའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གཞུང་
 སྤྱིང་བཅུད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཆེད་ངས་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་
 ཀྱིས་མེ་བ་ཞུ་རྒྱུ་ལ། འདིར་བདོན་པའི་གནད་དོན་ཁག་ཐག་གཅོད་མཁོགས་ལྟར་ཡོང་བའི་
 ཐབས་ལམ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་གདོད་པར་འཚུལ།

སྤྱོད་ཕྱག་བསྐྱར་ཆད་དོ་མི་སྟོམ་པ།

བོད་རིགས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་། དམའ་རིམ་སྤྱོད་འབྱིང་། མཐོ་རིམ་སྤྱོད་
 འབྱིང་བཅས་དབར་དུ་སྤྱོད་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཕྱག་བསྐྱར་ཆད་དོ་མི་སྟོམ་པ་དེས་བོད་
 རིགས་སྤྱོད་ཕྱག་མང་པོ་ཞིག་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་མོར་འགྲོ་བུ་བྱེད་ཀྱི་མེད། གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ཀྱི་
 འོག་ད་དུང་མི་འགའ་རེས་སྤྱོད་ཕྱག་བསྐྱར་བའི་རྒྱས་པ་ཉ་ཅང་ཞན་ཞིང་། བོད་རིགས་མཐོ་
 རིམ་སྤྱོད་འབྱིང་གི་སྤྱོད་ཕྱག་རྙེད་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་གོད་པ་ཉག་པར་གོ་རྒྱུ་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་
 ཐོག་ནས་བལྟས་ན་སྐད་ཆ་དེ་བདེན་མདོག་ཁ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐད་ཆ་འདིའི་རྒྱལ་དུ་གོ་

ལྷུ་འི་ནང་དོན་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ནི་ཆང་མས་གཤམ་གསལ་རེད། དེ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷུ་ལྷུ་
པའི་རྣམ་པ་ཉལ་ཕྱར་ཐུག་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་མི་འགའ་རེས་འདྲི་སྟེ། དེ་ལྷ་ས་
བཅོས་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔང་ཆ་བཟུང་མཁན་ཚས་སོ་སོའི་སྒྲུར་བྱེ་ཁི་པན་ལ་
དམིགས་ནས་བཅོས་པའི་བཅོ་འདྲ་ཞིག་རང་གི་ལྷ་སྒྲུང་དུ་འཆར། དེ་ལྷ་ར་བཅོས་པའི་
ནང་དོན་གང་དང་གང་ཡོད་ཟེར་ན་གཤམ་གསལ་དེ།

༡ རྒྱ་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་མང་པོ་ཞིག་གིས་མེས་བྱུང་ནང་ཁྲལ་དུ་སློབ་བྱ་རྒྱུ་
འབྲིང་འབྲིམས་རྒྱུ་ཡིག་ཅན་ལོན་མ་ཐུབ་པའི་བྱས་པོད་དུ་ལོག་ནས་ཡིག་ཅན་གཏོང་
ཆོག་གི་ཡོད།

ཨ་ཡིག་ཆད་ཀྱི་ནང་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་
གཏོང་དགོས་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་བོད་རིགས་སློབ་ཕྲུག་གིས་རྒྱ་ཡིག་ཆ་ཆད་ལོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་
པའི་གོ་སྐབས་འདི་བཤད་སྟོན་པ་དང་པ་ཡིན་ན་གང་ཡིན།

[illegible]

ཁོ་ལོ་མཁའ་ལྷོ་པ་སྤྲུལ་གྱིས་པོ་དང་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་གཉིས་ཀ་ཡིས་ཆད་
གཏོང་དགོས་པ་དང་། ཁོ་ཆོ་ཁི་ས་པཅད་ཁག་ཉི་རྒྱ་ཡིས་གོ་ཐོག་ནས་སྤོལ་དགོས། དེར་
བརྟེན་ཁོ་ཆོ་ཁི་སྤོལ་སྤྱོད་ཐད་ཤིལ་པ་ག་ཆོད་གྱིས་མཐོན་དེ་ཅམ་གྱིས་ཁོ་ཆོར་དཀྱའ་རྒྱལ་
ཆེ་བ་ཡོད། སྤོལ་གསལ་ཁི་ལམ་ལུགས་འདི་འདྲ་བཅོས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་འོག་
དུ་པོ་དང་ཤིགས་སྤོལ་སྤྲུལ་གྱིས་གང་འདྲ་ས་ཐེ་རྒྱ་ཤིགས་སྤོལ་སྤྲུལ་ཆོར་འབྲུན་བཟུང་བྱེད་

བྱི་སྐྱུ་ལ་འདིད་འོག་བཅོས་མར་བྱས་པ་ཅི་ལ་སྤྱིད། ཡིན་ན་ཡང་ངས་ངས་པར་དུ་ངོས་
 ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་རིགས་ནང་ད་ལྟ་ཡང་ཡིག་མྱོངས་བརྒྱ་ཆ་ ༧༠ ཡོད་
 པས་རང་ཉིད་མྱོངས་པའི་ཁྱིམ་བྱིས་གང་འདྲ་ཅི་བྱས་ཏེ་སློབ་གསོ་དང་ལས་ཀ་བཞོད་སྒྲིག་
 བྱེད་ལྟངས་ཐོག་གནས་ཡོད་པའི་རང་གི་ཁྱི་པན་འདི་བཏོན་ནས་རེ་བ་ཞུ་བྱུང་གི་མེད། དེ་
 དང་བསྐྱར་ན། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་དཔོན་རིགས་ཉུང་ཤས་དང་།
 ལས་བྱེད་པ་ཉུང་ཤས་གཅིག་གིས་གནད་འགག་དེ་གསལ་པོར་ཤེས་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། མི་
 ཤེས་པ་དང་མ་གོ་བའི་ཚུལ་བྱས་ཏེ་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཡོད་འདྲིང་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 ཉ་ལ་མ་ཁོ་ཚོའི་བྱ་ལྷུག་ཡོངས་ཐོགས་རྒྱ་རིགས་འཛིན་གྲའི་ནང་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 ནས་ཁོ་ཚོར་ཁྱི་པན་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེས་འདྲིང་སློ་ཆིམ་པ་ཡིན་ཤིག་རེད། མཐའ་མཇུག་
 ཏུ་རང་ཉིད་ལ་མཇུག་བཅོམས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་། བོད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་
 ལ་བསྐྱར་བཅོས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིན། ང་ཚོའི་མི་རབས་ཐེས་མར་རེ་བ་གང་
 ཡང་ཐོབ་རྒྱ་མེད། དེས་ན་སྤར་བས་མང་པའི་དངོས་གཞུགས་དང་། མི་གཞུགས་རང་རའི་
 ལྟོངས་ཀྱི་མང་གཞིའི་སློབ་གསོའི་ཐོག་ཏུ་གཏོང་གནད་ཡོད་པ་ཞེས་རེ་འབོད་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ཞུ་རྒྱ་ནི་རང་ཅག་ནམས་ཀྱིས་གཅིས་སུ་འོས་པའི་ཉང་ལ་ངས་བཅོལ་བའི་རེ་བ་ཆེ་གས་
 དེ་ཡིན།

རང་ལྟོངས་ས་ཁུལ་འདིར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནི་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས།

དམངས་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིག་ཟམ་ཁང་དང་། དངུལ་ཁང་སོགས་
 ཀྱི་ནང་དུ་བོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མེད་ལ་བརྟན་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ནང་དུ་ཡང་བོད་
 ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། ཐ་ན་ལས་ཁུངས་འདི་ཚོའི་ནང་གི་བོད་

རིགས་ལས་རིགས་མི་སྒྲིལ་ཆེ་བས་བོད་ཡིག་འབྲི་གིས་ཀྱི་མེད། དེའི་འབྲས་བུར་ཡུལ་
 མི་རྒྱམས་ཀྱིས་ལས་ཁུངས་དེ་ཆོའི་ནང་ལས་དོན་གཅོད་དུ་འབྲོ་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སླེབས་
 པ་ལྟར་དཀའ་ངལ་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་ལྟ་བུ་སྐད་ཡིག་ཐོག་གི་
 འགོག་ཆེན་གྱིས་ཆེན་པས་བོད་རིགས་མང་པོ་དངུལ་སྒྲར་ནང་དུ་ཉར་བ་ལས་དངུལ་ཁང་
 དུ་བཅོལ་འདོད་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཁོང་ཆོ་དངུལ་ཁང་དང་། ཡིག་ཟམ་ཁང་དུ་ལས་དོན་གཅོད་
 པར་འབྲོ་སྐབས་རྒྱ་ཡིག་འབྲི་མཁན་ཞིག་སློང་གོས་པ་ལྟར། སློབ་བརྟན་དང་། བརྟན་
 འཕྱུག་བལྟ་བར་འབྲོ་སྐབས་སུ་ཡང་སྐད་བསྒྲུར་ཞིག་སློང་གོས་ཀྱི་འདུག གཡོན་ཐལ་སྤྱི་
 རྒྱས་ཀྱི་འུགས་ཆེན་ཙུ་ཟུལ་ཕྱོད་བརྟན་དུ་གནས་པའི་འོག ཐན་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་ས་ཡུལ་གཅིག་པའི་མང་ཆོགས་ལ་གཏམ་བཤད་སྤེལ་སྐབས་
 སུའང་སྐད་བསྒྲུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཆོའི་བསམ་པར་རྒྱ་སྐད་ནི་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན་
 སྐད་ཡིན་པས་དེ་ཐུད་ནས་གཏམ་བཤད་བྱས་ན་དཔོན་ཉམས་དོད་པོ་ཡོད་རྒྱུ་དང་། མང་
 ཆོགས་ཉན་མཁན་གྱི་སེམས་ལ་འང་ཁོང་ཆོ་ནི་གང་མིན་ཆད་ཅིག་ཟེད་སྐྱམ་པའི་འཆར་
 རྒྱལ་གྱི་རུ་འཇུག་སེམས་ལས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྤྱི་རྒྱས་གཞིར་བཟུང་ནས་བཤད་ན། ཡང་
 སྤྱིང་ཁོང་ཆོའི་བྱེད་སྒྲུངས་དེ་རིགས་ནི་མི་འབྲིགས་པ་ཡིན་མིན་གཟུ་ཐུན་གྱི་བོ་རྒྱམས་ལ་
 དོགས་འདྲི་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡ་མཚན་གྱི་རྒྱ་ཅི་ལ་ཡོད། དེ་ནི་དེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཆོགས་ནང་བོད་ཡིག་དེ་ཉིད་གྱི་གོ་གནས་དེ་ཆད་གཞི་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་དུ་བཞག་གི་
 ཡིན་མིན་གྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད། མདོར་བཟུས་ནས་བཤད་ན།
 དམངས་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ནང་བོད་ཡིག་མེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་པའི་སྐོར་གྱི་ཞིབ་
 ཕྲའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་གཏན་འཁེབས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།
 སོ་སའི་ལྟ་ཐོར་འཇུགས་ས་འཆོལ་མཁན་རྒྱམས་ཀྱི་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་དང་འབྲེལ་བ་
 དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་བཟོ་དགོས། ཞར་བྱང་དུ་སློས་རྒྱུ་ལ། ཉེ་ཆར་བོད་དུ་སྐབས་མ་

ཐག་པའི་དབུ་ཁྱིད་གསར་པ་སློ་མཐུན་ལུ་ཅིང་ཉ་གི་གསུང་བཤད་ཉན་པ་དང་། ཁོང་གིས་
 བོད་ཁྲོངས་སུ་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་རང་སྤྱོད་མིང་དང་དོན་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོང་ཆེད། བློ་མས་
 ལུགས་གསར་པ་འཇུགས་སྒྲིའི་སྒྲོ་ལ་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་ནན་བཤད་གནང་བར་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་དོ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་བྱས་པ་མ་ཟད། སྤྱིང་སྒྲོ་བས་འཕེལ་བའི་སྐྱེལ་མ་ཡང་ཆེན་པོ་
 ཐེབས་བྱུང་། རྗེས་སུ་བསམ་སློའ་ཁོར་དོན། ཁོང་གིས་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཁོང་
 རང་གཤམ་འོག་གི་དཔོན་རིགས་ (ཕྱ་རིགས་ཡིན་ནའི་འདྲ་བོད་རིགས་ཡིན་ནའི་འདྲ་)
 གོ་གནས་མཐོ་བ་འཕོར་ཆེན་ཞིག་གི་ལས་གནས་འཕོ་འབྱུར་བྱེད་ཐབས་ལག་ལེན་མ་
 བསྟར་ཆེ་ཁོ་རང་གི་རིང་ལུགས་ཡག་པོ་ག་ཆད་ཡོད་ནའི་དེ་དག་ལག་ལེན་དུ་འགྱོལ་བ་
 བྱེད་སྒྲུར་ཁོ་ཚོས་བཀག་འགོག་བྱེད་སྲིད། གང་ལགས་ཞེ་ན། ཁོང་ཚོ་ནི་ད་བར་སོ་སོའི་
 རང་སྤྱོད་ལ་བུགས་ཆེན་གྱིས་བརྟེན་ནས་གངས་ཁྲོངས་ས་ཁུལ་འདི་སྤྱོད་བའི་གོ་མས་
 གཤིས་ཟབ་མོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པར་མཐུགས་སྐྱུར་འཚོག་སྒྲུ་ཡིན་
 པའི་དང་གི་སྒྲུལ་ཡོངས་འབྲས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ རང་རེའི་སྒྲུལ་ཁབ་ཀྱི་དཔོན་རིགས་
 བསྐོ་བཞག་དང་། ལས་བྱེད་འདེམ་སྐྱུག་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་དེར་བསྐྱུར་བཅོས་མཐར་
 ཕྱིན་རྒྱུ་ཅིག་གནང་ཡོང་བསམ་པའི་མེ་བསྐྱུག་བྱེད་སྒྲུ་ཡིན།

བླ་སྒྲོ་བ་རྒྱུད་དང་པོ་

སློབ་བླ་འདིའི་འཛིན་བླ་ ༡༤ ནང་བོད་རིགས་འཛིན་བླ་ ༡༧ དང་ཕྱ་རིགས་
 འཛིན་བླ་ ༡༧ ཡོད་ཅིང་། སློབ་ཕྲུག་གི་བླ་རས་འཕོར་ ༡༩༠༠ ཡོད་པ་ནས་ ༡༠༠༠
 བོད་རིགས་ཡིན་པ་དང་། ༩༠༠ ཕྱ་རིགས་རེད། བོད་རིགས་སློབ་ཕྲུག་ ༣༠༠ ཐམས་པ་
 ཕྱ་རིགས་འཛིན་བླ་ར་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང་ཁོང་ཚོས་བོད་ཡིག་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མིད། སློབ་བླ་

འདིའི་དགེ་ལྷན་ ༡༣༦ ཡོད་པའི་ནང་པོད་རིགས་དགེ་ལྷན་ ༧༥ ཡོད་པ་དང་། རི་
 ནང་པོད་ཡིག་དགེ་ལྷན་ ༡༥ རྒྱུ་ཡོད། དེ་འབྲེལ་སྤྱི་རིགས་དགེ་ལྷན་ ༧༥ འདུག
 སློབ་བྱ་གཞན་དང་འདྲ་བར་སློབ་བྱ་འདིར་ཡང་དབྱེ་བྱིས་མ་འདང་བ་དང་། དགེ་ལྷན་
 དགོན་པ། སློབ་དེབ་དང་སློབ་ཁང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདྲ་མིན་འཕྲད་དེང་ཐུག
 བཞིན་འདུག ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་ལ་ཐོན་སྐྱོད་འགན་གཙང་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བཟུང་
 རིས་དམངས་གཙུགས་སློབ་བྱ་འགྲུལ་གས་འཐོར་བ་དང་། སློབ་བྱ་འགྲུལ་ཞིག་ལ་དགེ་
 ལྷན་ཡོད་ཀྱང་སློབ་སྤྱུག་མེད་པས་ཁོ་ཚོའི་བྱང་ས་འཕོར་ཀྱང་དུ་ཕྱིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་
 པ་དེ་རིགས་ནི་ཡིག་མོངས་གསར་པ་མང་དུ་ཕྱིན་པའི་དགས་མཆན་ཞིག་ཡིན་གས་ཆེ།
 འདིར་སྤྱི་མཆན་གཉིས་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ།

༡ སློབ་སྤྱུག་སློབ་བྱ་ནས་འཐེན་དེ་བྱིས་ཆང་གི་ཐོན་སྐྱོད་སློབ་སྤྱུག་ནས་
 ཞུགས་པ་དང་།

༢ དགེ་ལྷན་བྱི་སྒྲ་ཐོབ་དམངས་ལ་ལྷ་མཐུད་སློབ་བྱར་ལས་ཀ་བྱེད་འདོད་
 བྱེད་ཀྱི་མེད། ཀྱང་ཨ་ཆང་འཛོམས་ཐོངས་གསུམ་པ་འཛོགས་པ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་ཚོགས་
 དེང་རབས་ཅན་ལ་འགྱུར་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཛོལ་ལེགས་བཅས་ཡོང་གྱུར་བུ་
 འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་ནའང་། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སློབ་གསོའི་ཐོག་ངས་ཐོང་དུ་ཞུས་པ་
 ལྟར་འགྲུལ་བ་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་ཡོད། ངས་བཞུས་ན། སྤྱི་ཚོགས་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱུན་
 པར་དཔེར་ན་འཇུགས་སྐྱོན་རྣམས་ལྟེན་ ༧༩ ལྟ་བུར་ཆ་བཞག དེ་ནི་ཆང་མས་མཐོང་
 བ་དང་ཀྱན་བྱིས་ཤེས་པ་ཞིག་རེད། པོད་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱོན་དེ་རིགས་
 ནི་ལོ་རབས་ལྷ་བཅུ་པ་ཚུན་ནས་བྱས་པའི་འཇུགས་སྐྱོན་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་
 བཞུལ་བའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་སྤང་དུ་མཆིས། འདི་ནི་ཀྱང་དབྱང་སྤྱི་དགའ་གས་
 ཐགས་ཐག་ཆོད་པའི་སྤྱི་ནས་གདན་འཁེབས་བྱས་པའི་སྤྱི་དུས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་འབྲས་བུ་

ཞིག་ལོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་སློབ་གསོའི་ཐོག་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྐབས་ཐག་ཚད་པོའི་སྤྱིད་
 རྒྱ་ཞིག་གཏན་འཁེབས་མ་གནང་ཆེ་བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཙན་བྱི་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞི་གོང་
 གྲུ་འཕེལ་མ་ཐུབ་པར་རང་གནས་སྤྱི་མཉམ་ཆུ་ཉམ་ཅིག་ཟེན། འདས་པའི་ལོ་ ༡༥ རིང་
 ལ་ང་ཆོས་སློབ་གསོའི་ཐོག་གི་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་ཚད་ཡིག་ཁག་ལ་དེ་རིང་ཕྱིར་བཏུས་
 བེག་ལྟ་སྐབས། ང་ཆོའི་བསམ་པར་དེ་དག་ཡོངས་སྤྱི་འབྲས་སློ་ཆང་བ་ཞིག་ཟེན་སྐྱེ་བྱི་
 མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུ་མཆན་གཞིར་བཟུང་ནས་བཤད་ན། ང་ཆོའི་ཀྱང་དབྱང་སྤྱིད་གཞུང་
 བེས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞི་ཐད་སྐབས་ཐག་ཚད་པོའི་ཐག་གཅོད་ཅིག་
 མ་གནང་ན། འདས་ལོ་ ༡༠༠༠ ལ་སླེབས་དུས་རང་རེའི་མི་རབས་རྗེས་མས་ང་ཆོར་
 ཡིད་མི་རངས་པའི་སློན་བཞེད་ནན་པོ་བྱེད་སྤྱིད། དེར་བརྟེན་ངས་རེ་བས་ཡོངས་སྤྱི་
 ཁངས་པའི་སློན་མཁུ་ཀྱང་དབྱང་སྤྱིད་གཞུང་བེས་བོད་ཀྱི་འཇུགས་སློན་ནམ་གཤམ་ ༧༩ བྱི་
 ཐད་ལ་སྐབས་ཐག་ཚད་པོའི་སྤྱིད་རྒྱ་ཞིག་ཏན་འཁེབས་གནང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་རྒྱ་
 ཐུགས་ཐག་ཚད་པོ་ཞིག་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞི་ཐད་ལའང་གཏན་
 འཁེབས་གནང་རོགས་ཞེས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་འདེབས་ཆུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་གནང་བ་ཡིན་ན། གཞི་ནས་བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཙན་བྱི་སློབ་གསོར་རེ་བ་
 ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་ཐུབ། བགྲིས་ཆེ་རིང་པས། ༡༩༥༦ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༠ ལ་

ཡུལ། "

བོད་ཀྱི་ལ་སློབ་གསོ་བྱ་ཆེན་མོའི་དཔྱད་པོད་ཀྱི་སྐབས་ཐག་ཐུག་པའི་སྐབས་ཙན། ཐག་ཐུག་

ཐག་ཐུག་

"བཏག་དབྱང་བྱས་པར་གཞིགས་ན། བོད་ཀྱི་ལ་སློབ་གསོ་བྱ་ཆེན་མོར་དཔྱད་སློབ་

བཅུ་ཡོད། དེ་ནི་སློབ་ཕྲུག་བསྟུ་སྐབས་གོང་ནས་གདན་འབེབས་བྱས་པའི་ཐོད་རིགས་
 བཅུ་ཆ་ ༦༠ དང་། རྩ་རིགས་བཅུ་ཆ་ ༩༠ ཟེར་པའི་ཐོད་རྩའི་སློབ་ཕྲུག་བསྟུར་ཆད་
 གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་རྩ་རིགས་མང་ཙམ་བསྟུ་བྱུང་དགོས་དཔང་གིས་ཐོད་རིགས་མང་ཙམ་
 བསྟུས་དེ་ཐོད་ཡིག་ཆན་ཁག་དུ་བཞག་པ་དེར་ཟེམ།

དེ་ལྟར་ལུ་མཐུན་ནས་བྱས་ཆེ་ལོ་བཅུའི་ནང་ཐོད་ཡིག་ཆེད་གཉེར་སློབ་ཕྲུག་བཅུ་
 ཕྲག་ཁ་གསུམ་ཐོན་རུང་ཅིས་རིག་སྐབས་ཆན་རིག་ཆེད་གཉེར་སློབ་ཕྲུག་མཆུབ་མོར་བྱངས་
 ཀ་ཐེབས་པ་ལྟ་བུའི་བྱངས་འཕོར་ཉུང་དུ་ལས་ཐོན་གྱི་མེད། ཆབས་ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་ལྟར་དེ་
 རྩམ་འཕྲིན་གྱི་དགོས་ན་ཐོད་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་སློབ་བྱ་ཆེན་
 མོའི་སློབ་ཕྲུག་གི་བྱངས་འཕོར་མང་དུ་གཏོང་བྱ་དང་འབྲེལ་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་ཐོད་གྱི་སློབ་
 བསྟུ་བཅུ་གཙོ་བོར་ཡོངས་ཆོགས་མང་གཞིའི་སློབ་བསྟུ་ཐོག་དུ་འཛོལ་དགོས།

དབྱི་ཇིའི་རྒྱ་ཡིག་འཛིན་སྟེན་རྒྱུ་

འཛིན་བྱ་འདི་ནི་ལྟ་ལོ་སྟོན་དུས་སྟེ་བསྟུས་ཤིང་། སློབ་ཕྲུག་ཁྱོད་བསྟུ་མས་ ༡༦
 ཡོད། ཐོད་རིགས་གཉིས་དང་། རྩ་མ་ཐོད་གཉིས་པར་བྱད་པས་དེ་འབྲེལ་སློབ་ཕྲུག་ ༡༢
 ནི་རྩ་རིགས་གསུམ་ཡིད།

ཁོ་ཆོར་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཨ་རིའི་དཔེ་གན་ཞིག་
 དང་། དེ་ཅིང་ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱུ་ཡིག་སློབ་བྱའི་དཔེ་གན་ཞིག་ཆེད་མངགས་གདན་བྱངས་པ་དེ་
 ཐོག་ནས་མཚོན་བྱུང་། དེ་བཞིན་རང་རིའི་སློབ་དཔེ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སློབ་ཞིད་བྱེད་ཅིང་།
 རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་བྱར་བྱིད་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ཨ་རིའི་དཔེ་གན་དེར་ཆ་བཞག་ན། ལྷ་རིའི་ཐོགས་ཐོབ་སྟེར་ ༢༠༠ རེ་དང་ལོ་

འེའི་གུང་གསང་འབྲོ་བྱོན་སྒྲོ་ར་ ༡༠༠ རེ་ཆུ་རེ་བཞིན་ལམ་ཁའི་འབྲོ་སང་བཅས་སྒྲོང་
དགོས་པ་མ་ཟད། སྒྲོང་ཁང་ཡང་བྲ་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས། པེ་ཅིང་ནས་གདན་འདྲིན་ཞུས་པའི་
དགེ་གན་ལ་ཆུ་འེའི་ཕོགས་ཐོབ་སྒྲོང་དགོས་སྒྲོས་མེད་ཐོག་གནམ་གྱའི་སྒྲ་ཆ་ཡང་སྒྲོང་
དགོས།

དེས་ན་འཛིན་བྲ་འདིའི་འབྲོ་སང་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་
ཅུ་ཡོད་མཁན་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་རེད། འོ་ན་ཁེ་མཆོ་ཆེ་ཤོས་ཐོབ་མཁན་སྲ་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་ཆོད་དུ་དེ་བས་གསལ་ལམ་ཅི། འདི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་
མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་འབྲོ་བྱོན་མང་ཆེ་བ་ནི་ཆུ་རིགས་སློབ་ཕྲུག་ཐོག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་སླར་
ཡང་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས།

སྒྲ་ན་མེད་པའི་གྲས་འདུད་དང་བཅས། བགྲིས་ཆེ་རིང་པས། གྲུ་ལོ་ ༡༩༥༤
ལོའི་ཆུ་བ་ ༡ ཆེས་ ༣༠ ལ།

ཡུལ། ”

ཞེས་གསལ་བ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་དུ་གཟིགས་ན། རྒྱ་མིས་བོད་དུ་ཐུར་མེད་སློབ་
སྒྲོང་སྒྲོང་གི་ཡོད་ལུགས་དྲིལ་བསྒྲགས་མང་པོ་བྱེད་པ་དེའི་ནང་དོན་སྙིང་པོའི་གནས་སྤངས་
ནམས་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུག།

“ ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་ནང་ཁྲེན།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ ༡༩༥༣ ལོ་ལས་མས་ནས་བོད་འདི་ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོ་མོ་སྲ་
ཕྱི་ན་ཡར་རྒྱས་འབྲོ་མི་ཐུབ་པ་དང་། བོད་སྤྱིངས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་

ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་དགོས། དེའང་གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་ལ་སྒྲོ་འབྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་སྒྲིང་
 ཐབས་གིས་བརྟོན་པ་རེད། ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་མིས་བོད་ས་བབྱང་ནས་བོད་དུ་རྒྱ་མིས་རང་
 སྐད་གང་དེ་ཕྱི་ས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། སྒྲོ་རྒྱལ་འབྱེད་ཅི་བྱེད་རྒྱ་མིའི་ལག་པར་ཡོད་
 བཞིན་དུ་དང་ཆ་རྒྱ་ནག་ལ་སྒྲོ་འབྱེད་དགོས་ཞེས་པར་གྲོག་གཡོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྒྲོས་ཅི་
 དགོས། རྒྱ་མཆན་ནི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་པལ་མོ་ཆེའི་ཆན་རིག་གིས་བྱ་དང་། དཔལ་
 འབྱོར་གང་ཐད་རྒྱ་མི་ལས་ལྷ་བ་འབྱར་གྱི་བཟང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་དང་བོད་འབྲེལ་བ་
 བྱེད་རྒྱར་བཀག་འགོག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་བ་བོད་དུ་ཡུལ་སྒྲོར་སྒྲོ་འཆམ་བྱེད་དུ་ཡོང་མཁན་ལ་
 ཡང་ཆོད་འཛིན་གྲུགས་ཆེན་བྱེད་པ་མ་ཟད། ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་བ་གསུམ་པ་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་བ་
 བོད་དུ་ལྷ་སྒྲོར་བྱེད་དུ་མ་བཅད་ཞིང་། འོན་ཀྱང་རྒྱའི་མི་མེར་དབུལ་པོ་འབུམ་སྟག་མང་པོ་
 བོད་སར་བཇུངས་ཡོང་བ་དེས་བོད་འདི་རྒྱའི་མི་མེར་སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་བ་སྐར་ཡང་ར་
 སྒྲིང་བྱས་ཡོད་ལ། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ས་བཅན་བབྱང་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་
 དོན་དུ་གཞན་ས་བཅན་འབྲོག་བྱས་པ་ཞིག་ལས། བོད་མི་དམངས་བཅེངས་འབྲེལ་དང་
 སྟག་བཟུལ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཟེར་བ་ནད་དེ་རྒྱ་ན་མ་ཡིན་པ་བོད་མི་དམངས་
 ཆོས་སྐར་ལས་གསལ་བ་མཐོང་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་
 ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོན་ཐོན་ལག་རྩལ་དང་། ལེགས་ཆ་རྣམས་བོད་དུ་དྲངས་ནས་བོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་གཤེས་རིག་དང་། ཆན་རིག་ལག་རྩལ། དཔལ་འབྱོར། མི་དམངས་ཀྱི་འཛོ་གོས་སྟགས་
 བསམ་པ་དང་། དངོས་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་གོང་དུ་སྒྲིལ་རྒྱ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་བོད་
 འདི་ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་དགོས་ཟེར་བ་རྒྱ་མིའི་ཁེ་ཕན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གསལ་
 བསལ་དོན་དངོས་ཁག་གིས་ར་སྒྲིང་བྱེད་ཐུབ་པ་སྟེ། ༡༩༥༩ ལོ་ཙམ་ནས་རྒྱའི་མི་མེར་
 དབུལ་པོ་འབོར་ཆེན་བོད་དུ་བཇུངས་ཡོང་བ་དང་། ༡༩༥༥ ལོར་ལྷ་ས་ཁོ་ནར་རྒྱ་མི་ཆོང་
 རྒྱལ་མཁན་དང་། ཨར་པོ་རྒྱལ་མཁན། ལྷ་མ་ཟེར་རྒྱལ་མཁན། ཆེ་མ་བུ་རྒྱལ་མཁན།

འབྲམ་པོ། སྤང་པོ། ཀྱན་པོ། སྤང་ཚེང་མ་སྐབས་ཁྱོན་མི་བྱངས་ཁྱེ ༥༦ ཅམ་ཡོད་པ་
 དང་། ༡༩༥༥ ལོར་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་མི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བྱངས་འཕོར་དེ་ལྷ་སའི་
 བོད་མི་ལས་ལྷ་པ་མང་པོས་མང་བ་ཆགས་ཡོད། བྱ་མི་འཕོར་ཆེན་བོད་དུ་འཆང་ག་གིག་
 གིག་གིས་བརྒྱངས་ཡོད་བ་དེ་བོད་ལྗོངས་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཟེར་བ་དོན་ལ་མི་
 བནས་ཏེ་བྱ་མིའི་བྱིད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་བྱལ། བོད་དུ་སྤྱིབས་པའི་བྱ་མི་
 རྒྱམས་རིགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཆོག རིགས་གཅིག་ནི་བྱ་གཞུང་གི་ཕོགས་ཟན་པ་ཡིན་ཅིང་།
 གཅིག་གིས་ནི་ལས་མེད་མི་སེར་བོད་དུ་ལྷོ་གོས་འཚོལ་བར་བཏང་བ་དེ་རྒྱམས་ཡིན།

བོད་དུ་ཡོང་བའི་བྱ་མི་ཕོགས་ཟན་པ་པལ་མོ་ཆེས་སྒྲེར་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟུབ་
 པ་སྟེ། ཕོགས་རིམ་མཐོ་ཙམ་བསྐངས་ནས་དངུལ་མང་ཙམ་གསོག་ཐབས་བྱེད་པ་དང་
 གཅིག ཏང་མིར་ཞུགས་ནས་དཔོན་པོའི་གོ་དབང་ངམ་ལས་རིགས་ལེགས་ཙམ་འཐོབ་
 ཐབས་བྱེད་པ་དང་གཉིས། ལས་མེད་བཟའ་མི་བྱ་ལྷག་ཚེར་ལས་ཀ་འཚོལ་བ་དང་། བྱ་
 ལྷག་ཚོ་སློབ་ཁྱེ་ཆེན་མོ་དང་འབྲིང་རིམ་ཆེད་ལས་སློབ་གྲར་འཇུག་བྱ། བཟའ་མི་བྱ་ལྷག་
 བྱ་ནག་ཞིང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པ་ཚོ་ཞིང་པའི་ཁོངས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་འཇུག་ཐབས་བྱེད་པ་དང་
 གསུམ་བཅས་ཡིན། གལ་ཏེ་བྱ་མི་ལས་བཟོ་ཆོས་གཞུང་སེམས་དག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་
 ན་བྱ་མི་རིགས་རང་དང་། རྒྱའི་སྤྱི་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཁྱེ་ཕན་ལ་བསམ་པ་ལས་
 བོད་མི་དམངས་སེམས་སུ་འཆང་མཁན་ཁྱི་གཅིག་ནས་རེ་གཉིས་ཐོན་པ་བརྒྱ་ལམ་ཙམ་
 ཡིན། བྱ་མི་ཚོ་རང་དོན་བསྐྱབས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཆེ་བའི་ཁྱེ་ཕན་རག་ཐབས་ཨེ་འདུག་ལྟ་བ་
 དང་། གལ་ཏེ་རེ་བ་མི་འདུག་སྟུམ་ན་བྱ་ཡུལ་དུ་ལོག་འཆམ་བྱུག་གི་ཡོད། བནས་ཚུལ་
 དེ་རིགས་བོད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མཐོ་དམའ་བར་གསུམ་དུ་བནས་ཡོད་པས་བོད་གསར་
 འཇུགས་སྐྱུན་ཟེར་བ་དང་། བྱ་མི་ལས་བཟོ་པས་བོད་མི་དམངས་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱས་
 པ་ཐོ་ཙམ་འདོན་གྱི་ཡོད་པ་ཟུར་བལྟས་ལེག་མཐོང་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་ཞིང་ལས་དང་།

འབྲུག་ལས། བཅོལས། གློབ་གསོ། རིག་གཞུང། དཔལ་འབྱོར་སྐབས་ཏ་ཅང་ཆེས་
 ལུས་དང། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་གཞི་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དངོས་དེས་ཀྱང་ད་བར་ལོ་
 རྒྱུ་མ་ཅུའི་རིང་རྒྱ་མིས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་ཀ་ཆེ་ལྷོ་རྩེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང།
 ཡན་ཐོ་ཙམ་བཏགས་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་བྱེད་ཐུག། རྒྱ་མི་སྐབས་ཟན་པ་རྩེད་པ་ཚོ་བོད་
 དུ་ལོ་བདུན་བརྒྱད་བཞག་ནས་བྲོད་པ་འབྲངས་ཆེས་སྒྲར་ཡང་ཁག་ཅིག་ཡར་བྱིད་ཡོད་བ་
 དང། དེ་མིན་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གཡུ་པོ་བྱས་པ་ཡིན་
 ཟེར་ནས་ལོ་ལྷོ་རྒྱ་མི་སྒྲོང་ཕྱག་འབའ་གས་བོད་དུ་བཏང་སྟེ་དེ་རྒྱམས་པལ་མོ་ཆེ་ལོ་
 བཞིས་གསུམ་ཙམ་བོད་དུ་སྒྲོང་རིང་རྒྱ་ནག་དུ་ཐོངས་ལྷ་དྲུག་ལོག་འབྲོ་བ་དང། ཆ་སྒྲམས་
 བོད་དུ་ལོ་བྱེད་ཙམ་ལས་ལས་ཀ་མི་བྱེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དུ་ཁ་སྒྲོང་པ་ཁོ་ན་གོད་རྒྱ་ར་
 དགའ་བ་ལས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་ལྷག་བསམ་རྒྱུ་དག་བྱེད་མཁན་གཞི་
 དུ་དཀོན་པོ་ཡིན། རྒྱ་མི་ལས་བཅོལ་པའི་མོ་ཆེས་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་
 མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན་རུང་དེ་ལ་ཡོ་བསྟར་བྱེད་མཁན་མེད།

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མི་འབོར་ཞིབ་བཞེར་བཅོམས་ཅིས་རྒྱག་སྐབས་ ༡༩༥༥
 ལོར་བོད་དུ་རྒྱ་མི་ཁེར་རྒྱང་དཔལ་འབྱོར་གཉེར་མཁན་དུ་དབྱིམ་ཆིག་ཁྲི་ལྔ་སྒྲོང་ལྷག་ཙམ་
 ཡོད་ཚུལ་བཤད་ཡོད། ད་ཆ་ལྷོ་ས་གཙོས་པའི་གཞིས་ཆེ་སྒྲོང་དང། རྒྱལ་ཅི། ལྷོ་ཁ་ཅིད་
 ཐང་། ལྷོ་མོ། ནག་ཆུ། ཀོང་པོ། ཆབ་མདོ་ཁུལ་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྒྲོང་དང་སྒྲོང་བཤལ་ཆང་
 མར་རྒྱ་མི་ཆེམ་བཅོལ་དང། ཆོང་པ། ཨར་པོ་ག། འབྲམ་པོ། ཀུན་ཇག་ནག་ཆོང་རྒྱག་
 མཁན། ལྷང་ཆོང་མ། ལྷང་པོ་སྐབས་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད་པས་ ༡༩༥༥ ལོ་ལས་ལྷག་བཅུ་
 ཕྱག་ལ་ཉེ་བ་འཕར་ཡོད། དེ་དག་བོད་ལ་ཡོང་དོན་ནི་རང་གི་ལྷོ་གོས་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པ་ལས་བོད་མི་དམངས་ལ་བསམ་སྒྲོག་དོང་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་
 བཞུང་གིས་རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོང་བ་ནི་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱའི་འགག་ཆ་

རེད་ཅེས་ཕྱ་མི་ཚེར་བོད་མི་ལས་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྱོད་ཆད་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན།
 བོད་རིགས་ཚོར་པ་ཞིག་ལ་གདན་འཁེབས་བྱེད་ཆོས་ས་མ་རག་པར་ལོ་ནས་ལོ་སྐྱུལ་དགོས་པ་
 དང་། ཕྱ་མི་ཚེར་ཚོར་ཁང་རྒྱལ་སའི་ས་ཆ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་སྤྱོད་པ། ལྷ་སར་མཚོན་ན་བར་
 སྐྱར་ནང་དང་། སྤང་ལམ་ཡོད་ཆད། ལྷ་ས་སྤྱོད་གི་སིང་སིང་ཡོད་ཆད། ཤར་ལྷོ་རྒྱལ་བྱང་
 བའ་སར་ཕྱ་མིའི་ཚོང་ཁང་དང་། ཟ་ཁང་། སྤྱ་བཞུར་ཁང་སོགས་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད་པ་མ་
 ཟད། གསང་བའི་ཁང་ཁང་ཡང་ཇི་སྟེད་མཆིས། ད་ཆ་ལྷ་སའི་བར་སྐྱར་བརྒྱུད་བོད་མི་
 འདྲུ་ཚོགས་ཆེ་ཅམ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱ་མིས་ལུང་པ་ཁེངས་ཡོད། ཀྱང་པོ་དང་། ཐོ་མོ་
 སོགས་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་གལ་ཆེ་རིགས་སྤེབས་ཆེ་བར་སྐྱར་
 ནང་གི་ཕྱ་མི་ཚོ་ཁྱོམ་འདོན་མ་བཅུག་པར་བྱུར་གཡོལ་བྱེད་བཅུག་པ་དཔེར་ན། ༡༩༩༩
 ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་འཇར་མན་གྱི་ཚོང་དོན་མི་སྣ་བཅུ་གྲངས་
 ཅམ་བོད་དུ་འབྱོར་བས། ཕྱ་གཞུང་གིས་བར་སྐྱར་ནང་ཡོད་པའི་ཕྱ་མི་ཚོར་པ་ (ཚོང་
 ཁང་ཟིན་མཁན་ལྟར་) གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཁྱོམ་འདོན་མ་བཅུག་པར་བོད་པ་ཁི་
 གཙང་བཞག་ཐོག་ཕྱི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཆེད་མངགས་བར་སྐྱར་ནང་ལྷ་སྐྱར་དུ་ཁྲིད་ཡོང་བ་ལྷ་
 བུ་རེད། ཐེམ་ཐོ་བཟའ་འབྲུ་རྒྱ་ནག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱ་མི་འབུམ་ཚོ་མང་པོ་བོད་དུ་སྤྱོད་པ་
 ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་། བོད་མི་བོད་ཀྱི་དགོན་པའི་ནང་ཆོས་བྱས་དེ་སྤྱོད་པར་ཐེམ་ཐོ་
 བཟའ་འབྲུ་མེད་པ་སྤྱོད་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པ་དེས་བཅན་འཇུལ་སྤྱོད་
 མཁན་དང་། བཅན་འཇུལ་བྱེད་མཁན་དབར་སྤྲོབས་གུགས་དང་། བོད་མི་དམངས་ལ་
 འགྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་དབང་མེད་པ་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། བོད་དུ་བཇུངས་ཡོང་བའི་ཕྱ་མི་སེར་དེ་
 དག་གི་ལོ་གོས་འཚོལ་བྱོགས་ཐད་ཕྱ་མི་སྤྱོད་གཞུང་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་རིགས་རམ་བྱས་དེ་
 ལས་ཁུངས་པལ་མོ་ཆེས་ཨར་པོ་རྒྱལ་རྒྱའི་ལས་ཀ་རྣམས་ཕྱ་མིར་སྤྱོད་པ་དང་། ལས་
 ཁུངས་ཁག་གི་སྒྲ་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཕྱ་མི་བཟུ་བ། བོད་མིར་བཙོང་བའི་ཚོང་ཐོག་རྣམས་ཕྱ་མི་

ཚོང་པར་ནང་གུགས་བཏང་སྒྲེཁི་བཟང་བཟང་བཅུག་པ་མ་ཟད། ལྷ་མི་མེར་དེ་དག་གི་
 འཕྲོ་སྤྲོད་ལ་ཚོང་འཛིན་བྱེད་མཁན་མེད་སྟབས་བོད་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ལྷ་གྲེ་ས་
 བཏེར་བསྐྱབས་པ་དང་། སྤྲོན་ཅ་བཞོ་བ། ཤིང་ཆ་བཙོད་པ། གམོ་འཕྱ་བ། བཅན་བཟན་
 དང་། རི་དྲགས་བསྐྱོད་པ། བྱ་དང་ཉ་རིགས་བཟུང་བ། དཔེར་ན། ཆབ་མདོ་ཁུལ་དུ་ལྷ་
 མི་ཁྱ་བསྐྱབས་དེ་རི་ཁྲུངས་གང་སར་ལྷུལ་ནས་ལྷ་གྲེ་ལྷེ་བཅན་བཟན་དང་། རི་
 དྲགས་བྱངས་མེད་བསྐྱོད་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མི་རིས་ཉིན་རེར་ལྷ་གྲེ་ལྷེ་
 བཅན་སྟུམ་བཅུ་བཀྲམ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆབ་མདོའི་རི་དྲགས་ཅ་མེད་བཏོང་བའི་ཉིན་ཁ་
 ཡོད་རུང་དོན་དེར་རྩལ་ཏྲོག་བྱེད་མཁན་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ནུམས་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་
 ༡༠ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བྱི་བོད་ཁྲུངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ལྷ་ཡིག་པར་ངོས་ཐོག་བཞོད་
 ཡོད། མདོར་ན། ལྷ་མི་ཚོས་སློག་ཆགས་མཐོང་ཆད་བསྐྱོད་བཟུང་བྱེད་པ་དེས་བོད་ཀྱི་
 རང་བྱུང་སྒྲི་དངོས་དང་། སློག་ཆགས་ལ་བཏོར་བཤིག་ཆབས་ཆེན་བཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་
 ཟད། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སློག་བཙོད་འཛིམས་པའི་ཚོས་སེམས་དང་། ལྷུལ་གྲོམས་སློལ་
 ལུགས་བརྩི་མེད་དོག་རྒྱལ་བཏོང་བའི་དཔང་རྟགས་ཤིག་ཡིན། ལྷ་མིའི་རང་སྣང་གང་དུན་
 བྱི་བྱེད་སྤྲོད་དེ་ཚོར་ཁྱ་གདུགས་བྱེད་ས་མེད་ལ། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྟུག་ཤོད་ལྷུལ་
 ནི་དེ་བས་ཀྱང་མེད།

སྤྲོད་རྩལ་ལྷུག་བཏོང་བེར་ནས་ལྷ་མི་མོན་ཆེན་བོད་དུ་བཟངས་པའི་སྤྲོན་བྱིས་
 བོད་རིགས་ཨར་པོ་ལྷུག་མཁན་དང་། ཤིང་བཟོ་བ། རྩི་བཟོ་བ། ལྷུགས་བཟོ་བ། ལྷ་རིས་
 པ། ཆེམ་བཟོ་བ། ཆལ་འདེབས་མཁན། ཟ་ཁང་། ར་ཁང་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཡོང་འབབ་ཆག་
 པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་ཀ་ཤོར་དེ་སྤྲོད་བྱེད་དང་། སྤྲོད་བཅུལ་བྱི་བོད་མི་ཚོ་འཚོ་བ་
 འཚོལ་ཁག་དུ་འབྲོ་བ། ཟླ་གོང་ཆེ་ཆེར་འཕར་བ། སྤྲོ་ཆོགས་ཟང་ཟེང་དུ་བྱུར་པ། སྤྲོད་
 ལྷུག་རིས་མང་བ། ཀྱན་པོ་སྣང་བ། ལྷུན་པོ་འབྱེད་པའི་ལས་ཆེས་ཆེར་དར་བ། ཡར་མེད་

གྱི་ཉལ་ཐག་འཐེན་མཁན་ཐོན་པ། ཆགས་སྟེང་འདྲིང་འཆལ་བྱི་བརྟན་འཕྲིན་བརྟན་པ།
 གྱི་ཆོགས་བདེ་འཇགས་མེད་པ་སོགས་ཐོད་མེད་འཛོལ་བ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་བརྟན་
 པའི་གནས་རྒྱལ་མང་པོ་ཐོན་དང་འཐོན་བཞིན་ཡོད། ལྷ་མི་ཚོང་པ་ཚོས་ལྷ་ནག་ནས་ཨ་
 རག་དང་། ཐ་མག་ག་ལྷན། ཡག་ག། བེང་འབྲས་ཁྲ་བའི་གྲིང་སོགས་རྒྱན་མའམ་རུལ་
 སུངས་སུ་བྱར་པ་ཐོད་དུ་དཔོར་ནས་བཅོང་པ་དང་། ལྷ་བཏང་བའི་བྱོན་ཆས་སྒྲ་ཆོགས་
 དང་། འཛོལ་བའི་རྒྱན་མཁོའི་དངོས་པོ་སྤྱུས་ཞན་མང་པོ་ལྷ་ནག་ནས་ཆེད་བཅོལ་བྱས་ཏེ་
 ཐོད་དུ་ཁྲིར་ཡོང་ནས་ཞིང་འབྲོག་མང་ཆོགས་གྱི་མགོ་བདུང་བ་དང་། ལྷ་མི་ཁྲམ་པ་ཁག་
 བཅིག་ཞིང་འབྲོག་ཁལ་དུ་ཕྱིན་རྒྱས་བྱི་ཟེལ་དང་། མགོ་རས། ལྷ་ཡང་རྒྱན་མ་སོགས་ཁྲིར་
 ཏེ་དབྱར་ཅ་དབྱན་འབྱ་དང་། པགས་ཟིགས་སོགས་ཟིན་ཐང་ཆེ་བའི་དངོས་ཁྲམ་དང་།
 བཤེ་པོ་བརྒྱབ་སྟེ་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ལ་མགོ་སྒྲོར་བཏོང་གི་ཡོད། ལྷ་མི་ཚོང་པ་ཚོས་
 ཐོད་དུ་ལྷ་སྤྱུས་ཞན་པ་དང་། ལྷ་བཏང་བ། རྒྱན་བཅོལ་བྱས་པ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་ཅག་
 ཅིག་རྒྱམས་ཁྲིར་ཡོང་ནས་མར་ལྷ་ནག་དུ་སྒྲ་ཅི་དང་། པགས་པ། ལྷན་ཅ། ག་བའི་ཁྲག་
 ར། རོམ་མཁྲིས། བེང་ཆ་སོགས་ཅ་ཆའི་དངོས་པོ་རྒྱམས་དཔོར་འབྲོག་གི་ཡོད་པས་ཁོ་
 བཟང་ཆེ་བ་སུ་ལ་ཐོབ་པ་གསལ་པོ་མ་ཡིན་ནམ།

ལྷ་མི་ཚོང་པ་དང་འབྲམ་པོ་ཚོས་དངུལ་བྱི་དོན་དུ་ཐོད་མེད་ལུས་ཁམས་གྱི་བདེ་
 ཐང་ལ་བསམ་སྟོན་ཕམ་མ་བཏང་བར་སྒྲུང་དང་། ཡག་པ་ནད་པའི་ག་ཚོང་བ་དང་། ཨ་
 རག་མང་ར་མོ་དང་། རྒྱ་མང་ར་མོ་སོགས་ཟ་བདུང་ཟིགས་རྒྱན་མ་བཅོས་ནས་བཅོངས་པ།
 དཔེར་ན། ལྷ་ནག་ཞེན་དྲུའི་ཞིང་ཆེན་ནས་ཡོང་བའི་ཚོང་པ་བཏུ་ཅམ་བྱིས་ ༡༩༥༥
 ལོའི་རྒྱ་བ་དང་པོར་ཚོང་གཉེར་ལག་ཁྲིར་སྒྲུངས་ནས་ལྷ་ས་རྒྱང་ཐང་ན་གའི་ཁྲལ་དུ་བདུང་
 བྱལ་ས་སྒྲོན་བྱེད་པའི་ཁང་རྒྱང་ཞིག་བཡར་ནས་ཅུའུ་ཅིན་དང་། ཚོས། རྒྱ་ཐང་ལྷོ། ཞེར་
 དབྱང་དུ་ཐན། མང་ར་བཏུད་བཅས་བཟའ་མི་ལོ་བའི་རྒྱ་ཆ་སྤྱད་དེ་གང་པོང་ཨ་རག་དང་།

རྒྱ་མང་ར་མོ་སྐུ་མ་བཅོས་ཏེ་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་ཐོག་ཐོན་ཆེན་བཅོངས་
 ནས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེ་སློབ་དང་། བཟུགས་པོའི་བདེ་ཐང་ལ་གནོད་ཆེ་བདང་བའི་
 བནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་བཟང་མེད་མཐོང་བྱུང་། ༡༩༥༥ ལོར་རྒྱ་ནག་དྲུག་ཁྲིའི་ནས་ཡོང་
 བའི་རྒྱ་མི་ནག་ཆོང་རྒྱལ་མཐན་ཞིག་གིས་ལྷ་ས་སྤྱི་འཐུས་ཏུ་བོད་རིགས་ཆོང་པ་ཆེ་དོར་
 སྐུ་མ་བཅོས་ལུང་ཁྲིའི་ནས་རྒྱ་མི་དེས་མི་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བོད་པ་གཉིས་བསད་པ་དང་།
 བཅེས་ལ་ལྷ་ས་སྤྱི་ཆ་བས་ཆེན་བདང་། ༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་མི་ཆོང་གཉིས་བས་འདོད་
 འཆལ་བྱེ་བཟུགས་པལ་བརྒྱན་འཕྲིན་སྤྱི་ཆེན་བས་བརྒྱན་ནས་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་དང་།
 ལོ་རྒྱུ་བྱས་པ་མང་པོ་ལྷག་ལམ་དུ་བྱིད། ༡༩༥༧ ལོའི་ལྷ་ ༥ པའི་ནང་ཐེ་ཁྲོན་ནས་
 ཡོང་བའི་རྒྱ་མི་དཔུང་གོང་མེ་སྐུ་མ་བཅོས་ལུང་ཁྲིའི་ནས་ཐལ་ཁྲིའི་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
 བོད་དུ་བྱིར་ཡོང་ནས་ཁྲོན་ཆོང་བརྒྱབ། ༡༩༥༨ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ པའི་ནང་རྒྱ་མི་ཆོང་པ་
 སྐུ་མ་བཅོས་ལུང་ཁྲིའི་ནས་ཐལ་ཁྲིའི་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལྷ་སའི་
 ཁྲོམ་གཞུང་དུ་བཅོངས་པ། ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༧ པའི་ནང་རྒྱ་ནག་ཐེ་ཁྲོན་སྐུ་མ་བཅོས་ནས་
 བོད་དུ་འབྱུང་ཡོང་བའི་རྒྱ་མི་བརྒྱ་དུགས་ལོ་དེའི་ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ནག་ཆེང་
 འདུས་སུ་བསྐྱོད་ནས་ཉིན་བརྒྱའི་ནང་བརྒྱ་འཕྲོག་གི་ལས་ཐེངས་ ༣༧ ཙམ་ཕྱི་ལྷ་ཏེ་
 འཕྲོག་པའི་ལུས་ཐོག་གི་གསེར་དངུལ་གཟུ་སྐུ་སྐུ་མ་བཅོས་ལུང་ཁྲིའི་ནས་ཐལ་ཁྲིའི་ཆེན་པོ་
 ལག་འདོགས་ཆེ་ཆོད། དངུལ་ཆགས་ཅན་བྱེ་སྟོ་བྱི། དངུལ་དམར་རྒྱ་སྟོར་ ༡༩༩༩
 ལྷག་ཙམ་བརྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པ་སྐུ་མ་བཅོས་ཐོང་གསལ་བྱེ་བནས་ཚུལ་དེ་དག་ལོ་དེ་གའི་བོད་
 ཁྲོངས་ཉིན་འཁྲིའི་རྒྱ་བོད་ཡི་གེའི་ཆགས་པར་སོ་སོའི་ནང་བཀོད་ཡོད། བནས་ཚུལ་དེ་
 དག་འདོར་དཔེ་མཆོན་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ལས། དེ་དག་ལས་ཆབས་ཆེ་བ་དང་། མ་
 རབས་པའི་བྱ་དངོས་ཐངས་མེད་ཐོན་དང་འཐོན་བཞེན་ཡོད་པས་འདིར་འེ་འེ་བཞེན་
 འཐོད་མ་ཐུག།

ལྷ་མི་སེར་ཚོ་ཐོད་དུ་ཐོག་མར་འབྱོར་སྐབས་དངུལ་སྒོར་མོ་བརྒྱ་ལྷག་པ་ཉིང་
 བས་ལས་མེད་ཅིང་། མང་ཆེ་བར་རྒྱ་སྒོར་བརྒྱ་མངས་ལས་ཁྱིར་རྒྱ་མེད། འབྲེལ་གྱི་ལ་
 ཁ་ཐོར་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཐོད་དུ་ལོ་གཅིག་གཉིས་བསྐྱད་ཅིས་རྒྱ་མི་མི་ཉིང་
 བཞིག་རྒྱ་སྒོར་བྱི་སྒྲིང་གི་མ་རྩ་ཡོད་པའི་ཆོང་པར་བྱུར་པ་དང་། བ་ན་སྒྲིང་པོ་ཡང་ཕྱིར་
 ལོག་ཕྱིད་སྐབས་གནམ་གུར་སྒྲིང་པའི་དངུལ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཐོད་གསལ་གནས་
 ཚུལ་མདོར་བསྡུས་དེ་ཐོག་ནས་ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒོ་མོ་འབྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་དོན་དམ་པར་
 རྒྱའི་མི་སེར་གྱི་ཁྱེ་ཕན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཞིག་ལས། ཐོད་པའི་འཚོ་བར་བསམ་སྒོ་
 བཏང་མེད་པ་དངོས་ཤུགས་གང་ནས་མཐོང་བ་མ་ཟེད། ལོ་གས་ནང་རྒྱའི་མི་སེར་འབོར་
 ཆེན་ཐོད་དུ་སླེབས་ནས་ཐོད་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་དང་། ཚོས་ལུགས་
 ཕྱིད་སྒོ། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲི་དངོས། སྒྲིག་ཆགས། ཅི་ཤིང་། ཐོད་མིའི་ལུས་སེམས་
 བདེ་མང་། འཚོ་ཐབ་སོགས་ལ་གནོད་འཚེ་ཆ་བས་ཆེན་བཏང་བ་སོགས་ལས་རྒྱ་ནག་
 བཞུང་གིས་ཐོད་དུ་མི་སེར་སླེལ་བའི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་ཕྱིད་ཐབས་དེ་སྤར་ལས་
 བདུག་ཅུབ་ཆེ་ཅུ་བཏང་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་དོ།

༥ རྒྱ་དམར་བཞུང་གིས་ཐོད་ལ་རྒྱ་སྒོར་དུང་ཕུར་མང་པོའི་འབྲོ་སྤང་བཏང་ ནས་ཐོད་གསལ་ར་འཇུགས་སྒྲན་ཏུ་ཡོད་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས།

རྒྱ་བཞུང་གིས་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་ཐོད་མི་དམངས་དང་། འཇམ་སྒྲིང་མི་
 དམངས་ཀྱི་མདན་དུ་མ་ཆི་བཞུས་པ་བཞིན་ཡང་སྒོར་སྒྲིར་སྒོར་ངང་ཐོད་ལ་འབྲོ་སྤང་མང་
 པོ་བཏང་བའི་ཉམ་ཡུས་བཤད་དེ་གྲང་ཁྲན་ཏང་ཐོད་དུ་མ་སླེབས་ན་ཐོད་མི་དམངས་ལྷོག་
 བཞེས་ཀྱིས་འཚོ་མི་བྱབ་པ་དང་། ཐོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་འབྲོ་བྱབ་ཀྱི་མ་རེད་

ཅེས་དོན་དངོས་དང་གདན་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཅུ་པ་ཤོད་གྱི་ཡོད། ༡༩༡༩ ལོ་པེ་ཅིང་
 བེས་བཤེད་དོན་ ༡༩༥༣ ལོ་ནས་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་གསར་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པར་
 རྒྱ་སྤྱོད་དུང་ཕུར་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣
 ཉིན་མིའི་པེ་ཅིང་གི་མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཐོག་རྒྱ་གཞུང་གིས་ ༡༩༥༠ ལོ་
 ནས་ ༡༩༥༥ ལོ་བར་བོད་ཡུལ་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པར་རྒྱ་སྤྱོད་དུང་ཕུར་ ༡༩༩༧
 བཏང་ཡུས་བཤད་པ་དེ་གཉིས་དབར་ཏང་ཐོམ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལོ་བདུན་ནང་བོད་ལ་
 བཏང་དངུལ་རྒྱ་སྤྱོད་དུང་ཕུར་ ༥༩༧ གྲུ་བ་དང་། ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩
 ཉིན་གྱི་པེ་ཅིང་མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཐོག་བོད་རང་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དུའུ་ཅི་འུ་
 ཅིན་ཐོལ་ཡིས་བཤེད་དོན་ཀྱང་དབྱང་གིས་ ༡༩༥༣ ལོ་ནས་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་ལ་
 རྒྱ་སྤྱོད་དུང་ཕུར་ ༡༧༦ བི་ཐོན་དངུལ་བཏང་བ་དེ་ཅེས་འདྲ་ཆགས་པོ་ཤོད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་།
 དེ་སྤྱོད་རྒྱ་མིའི་འཕྱོགས་ཁོང་རང་ཆོས་ཇི་བཤད་ལས། དངོས་སུ་དངུལ་ཐངས་འབོར་ཇི་
 བཏང་བོད་མི་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གེས་མི་ཐུག། གལ་སྲིད་བོད་དུ་དངུལ་འབོར་དེ་ཅུ་
 བཏང་ཡོད་དཔང་དུ་སོང་རུང་། དེ་ལ་སྐྱུག་ཡུས་ཤོད་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱིར་ན། རང་རེ་
 ཆང་མས་གེས་གསལ་ལྟར་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཁབ་ཙན་རྒྱལ་ལུང་གི་དཔལ་འབྱོར་དར་
 རྒྱས་དང་། དཔལ་པོའི་ཁལ་གྱི་མི་དམངས་ལ་འཆོ་བའི་རོགས་སྐྱོར། བེགས་སེལ་སྐྱ་གི་
 འཕྱོགས་པ་སྐྱེས་གྱི་ཆེད་དུ་ཨ་རིའི་སྤྱོད་ཁྲིའི་འབུམ་གྱི་དངུལ་དངོས་རོགས་རམ་བྱས་པར་
 སྐྱས་ཀྱང་བྱས་ཡུས་ཤོད་མཁན་མེད་ཅིང་། དཔེར་ན། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༥ པར་རྒྱ་
 ཡུལ་ཐེ་ཁོན་ཁལ་དུ་རྒྱ་ལོག་གི་བེགས་པར་བྱང་བར་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་རི་པོན་བྱིས་
 རྒྱ་མིར་བེགས་སེལ་རོགས་དངུལ་ཨ་རིའི་སྤྱོད་ཁྲིའི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་སྤྱད་པར་ངོ་སོ་གང་
 ཡང་མི་གདོང་བའི་དཔེ་དོན་མང་པོ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མི་གྲང་ཐུན་དང་གེས་
 བོད་དུ་མ་བྱས་བྱས་ཡུས་དེ་འདྲ་ཤོད་པ་ནི་གཞན་ལ་གདོང་བསྐྱན་མི་མོད་པའི་ཉེས་གདོང་

དེ་འཁོམས་པའི་ཆེད་དུ་མིན་ན་ཅི། ང་ཚོས་གཤམ་དུ་བྱ་བ་ཞུང་གིས་བོད་ལ་འབྲོ་སྤང་ཇི་
 ལྟར་བཏང་བ་དང་། དེ་དག་སྤུལ་ཡན་ཆེ་བ། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་འཛིན་ལྟར་ཉམ་ཟ་
 ཉམ་བྱིར་དང་། བཏོར་བ་ཆགས་བཏང་བ། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། མི་
 དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་བཅས་ཡན་ཚུན་བསྐྱར་ཅམ་བྱས་ན་བྱ་མེས་བོད་པར་ཡན་བཏགས་པ་
 ཆེ་བ་ཡོད་དམ། བཏོར་བསྐྱལ་བ་ཆེ་བ་ཡོད། དོན་དུ་དངུལ་ཇི་ཅམ་བཏང་ཡོད་པ་རང་
 འཁོམས་སྤུལ་གྱིས་ཐུག།

བྱ་དམར་གྱིས་ ༡༩༥༡ ལོ་ནས་འབྲོ་བཅུགས་དེ་བྱང་ལམ་དང་། བཞུང་ལམ་
 གྱི་རྒྱུངས་འཁོར་འབྲོ་ལམ་གཉིས་བཅོས་པ་དེ་ནི་ད་བར་གྱི་འཕྲུལ་སྐྱུ་ཆེ་ཤོས་དང་
 འབྲོ་སྤང་ཡང་མང་ཤོས་བཏང་བ་དེ་རེད། ལམ་ཆེན་དེ་གཉིས་བསྐྱུན་པའི་དམིགས་ཡུལ་
 ནི་བོད་དུ་བཅན་འཕྲུལ་དམག་དཔུང་དང་། རྩས་མདུལ་དཔོར་འབྲེན་གྱི་དགོས་པ་དང་།
 དེ་རྩས་བོད་ཀྱི་བྱ་དངོས་བྱ་ནག་དུ་དཔོར་འབྲེན་དང་། བྱ་མའི་མི་མེར་བོད་དུ་བརྒྱུང་
 བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཆང་མས་ཉ་ལོ་དོན་རྟོགས་ཡིན་པས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཡན་
 པའི་ཆེད་དུ་བ་ལ་ཡིན། དེ་མིན་ ༡༩༥༡ ལོའི་ལས་མས་སྤུ་བོད་ཡོངས་ལ་རྒྱུ་ཁྲུངས་
 བཞི་བཅུ་ཞི་གསུམ་གྱི་ཨར་བྱལ་ལས་ཐུ་ཞིག་བཅུ་མས་པ་དེ་ནི་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༥༩
 ལོ་བར་བྱ་མེས་བོད་དུ་ཁང་པ་ངོ་དྲལ་པ་གཅིག་ཀྱང་བཅུ་བ་མེད་པར་བརྟེན་ ༡༩༥༥
 ལོར་བོད་རང་རྒྱུང་ལྗོངས་བཅུགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་ཟེར་
 བའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་ནས་ཡོང་བའི་འཕུས་མི་དང་། ཕྱི་བྱལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོར་དང་། ཡུལ་སྐོར་ག་
 སོགས་ལ་བསྐྱུར་བྱའི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ཐོག་སྤང་ཁང་པ་དེ་དག་ནང་བྱ་མི་ལས་
 མེད་ཁག་ཅིག་ལས་ཀར་འཕྲུལ་བྱ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་དེ་འཆབ་འཕྲུལ་ངང་
 བཅུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན། ཁང་པ་དེ་དག་ཡུལ་ཆེ་བ་ནི་ཟེང་དང་། མཐོན་ཁང་། སྐྱོག་བཙན་
 ཁང་། ཞབས་བྱོལ་། རྒྱུང་ཁང་སོགས་ཡིན་ཅིང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་ཆེ་པའི་

ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་མཛོད་ཁང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་མི་རྒྱལ་པ་ནི་རྒྱ་མིས་བོད་མི་དམངས་
ལ་ལྷག་བསམ་དག་པོའི་ཕན་སེམས་འཆང་གི་མེད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་བྱ།

བོད་ཀྱི་སློབ་ཁང་དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ལ་དམིགས་ཏེ་བརྒྱུ་པ་
ལས་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུར་སྒྲིང་།
དཔེར་ན། དེ་ཕྱིན་ལྷ་སར་མཚོན་ན་སློབ་པལ་མོ་ཆེ་ལས་ཁུངས་བཏང་བ་མ་གཏོགས་ཐོང་
ཁྱིར་མི་དམངས་ཚོར་སློབ་བཞུ་དགོན་པོ་ཡིན། ཀྱི་པགས་བཅོ་བྲ་དང་། འཁལ་འཐག་
བཅོ་བྲ། ཞར་འདམ་བཅོ་བྲ་རྒྱུང་ཅག་རེ་རྒྱུད་བརྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྒྱམས་ལ་ཐོན་ཆས་ཀྱི་
ཡོང་འབབ་ཡོད། ལྷག་དོན་བཅོ་བྲ་དེ་དག་གི་ངལ་ལས་བྱེད་མཁན་བོད་པ་ཡིན་ཅིང་།
ལག་རྩལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་ཀ་རྒྱ་མི་ཚོས་བྱས་ཏེ་བོད་པར་མ་བསྐབས་སྐབས་བོད་པ་
ལག་རྩལ་བཟང་བ་གིན་དུ་དགོན། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་གྱི་འཇུགས་སྒྲུན་ཆེ་ཤོས་ནི་
བོད་གསལ་གཞུང་ལམ་དེ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། བོད་མི་དམངས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཅུང་ཆེ་བ་ནི་
ཐོང་ཁྱིར་དང་། ཐོང་དལ་ཁག་དུ་བརྒྱུ་པའི་སྒྲུན་ཁང་རྒྱུང་ཅག་རྒྱམས་ཡིན། དེ་དག་གི་
ནང་དུ་ཡང་རྒྱ་མིའི་ཁྱི་ཕན་གཙོ་བོར་རྒྱུད་པ་སྒྲིམ་མེད་རེད། ༡༩༥༧ ལོ་ལས་མས་ཞིང་
འབྲོག་མང་ཚོགས་སྒྲུན་ཁང་དུ་ལྷན་ན་དངུལ་བསྐྱུ་བ་དང་། རྒྱན་དུ་སྒྲུན་བཅོས་བྱེད་
སྐབས་ཁབ་དང་སྒྲུན་ཕན་བྱའི་ཡལ་པ་རྒྱམས་ཉི་འཇུག་གི་ཡོད་པས་བོད་མི་དམངས་སྒྲུན་
རིན་སྒྲོན་མ་དགོས་པར་སྒྲུན་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་བའང་མཇུག་འབྲེལ་བ་རེད། དེ་
མིན་གྱི་འཇུགས་སྒྲུན་ཆེ་རྒྱུད་རྒྱམས་རྒྱ་མིའི་ཁྱི་ཕན་དང་། སྤྱད་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཙོ་
བོར་བཟུང་བ་ཞིག་ལས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཐད་ཀར་བསམ་སློབ་བཏང་བ་ཞིག་དགོན་ན་
ཡང་། དེ་དག་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་ཐོན་དངུལ་བཏང་བའི་ནང་དོན་ལ་བརྩིས་ཏེ་བྱས་ཡུས་
ཆེན་པོ་ཤོད་པ་ལས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐུན་མོང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་བརྒྱས་ཁྱིར་ཁང་
བྱས་དང་། གཏོར་བརྒྱགས་ཇི་བཏང་བྱར་ཅམ་ཡང་སྤོང་གི་མེད།

༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་པར་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་བོད་ལ་ས་ཁིང་བཅོས་བསྐྱར་
 དང་། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་། སློབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ། རིག་གནས་གསར་པ་རྒྱུ་
 ཆེན་པོ། བཅོས་བསྐྱར་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སློ་མོ་འབྱེད་པ། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པར་དོ་
 གོལ་བྱེད་པ། འབྱོར་ལྡན་བྲལ་རིམ་གྱི་རང་དབང་ཅན་ལ་དོ་གོལ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་
 སོགས་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་འགལ་ཉོགས་མེད་བསྐྱངས་ནས་སོག་མར་
 བོད་རྒྱ་བྱུང་ཡོངས་སུ་མངའ་བདག་དང་། མངའ་ཆབ། ཁིང་ཕུག འབྲོག་པོ་དག ཉལ་ཡོད།
 ཆོང་ཆེན། ཟིང་ལུག་ནང་ལུགས་མཁན་ཟེར་བ་སོགས་དོན་དུ་བོད་མི་སྤྱི་དང་། ཁྱེ་བྲག་
 དུ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་བའི་དུད་ཁྱིམ་རྣམས་ཀྱི་མཁར་དབང་ཡོད་ཆད་བཅོམ་འབྲོག་བྱས་
 ཉེ་རས་ཆལ་དང་། ཤིང་ཁྲོག་རྣམས་བོད་མི་དམངས་ལ་བགོས་ནས་ང་ཆོ་གུང་ཁྲན་ཏང་
 བེས་ཁྱོད་ཆོ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབས་ཉེ་དབུལ་ཕུག་སྤོམས་ཡོད་ཅིས་དོ་གསོ་གཏོང་བ་ནི་
 རང་གི་རྒྱ་གཏོང་མྱ་དགོས་པར་ཉེ་བས་དེ་ཁྱིམ་སྤྱིན་པ་བཏང་བའི་དཔེ་ལས་མ་འདས།
 བསེར་དབུལ་དང་། རིན་ཆེན་པ་ལམ། བལྟ་བུར་གཟི། ལྷ་ཉིག་རྩ་ཆོད་སོགས་རིན་
 ཐང་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གཞུང་གི་ཨ་མ་ཕྱག་དུ་བཅུག བོད་མི་དེ་དག་ལ་ཁ་ཐོར་དང་།
 ཁྱོན་པ་ལུས་ལ་གང་འབྱུང་། མལ་གདན་ཐབ་ཆས་ཅམ་ལས་ཆང་མ་འབྲོག་སྟེ་སྤྱང་པོར་
 བཏང་། རིག་གནས་གསར་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་རྒྱུང་པ་བཞི་རྩ་མེད་གཏོང་དགོས་ཟེར་
 ནས་བོད་མི་ཁྱིམ་ཆང་མི་རེ་དོ་རེའི་ནང་གི་རིན་ཐང་བུལ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་
 ཐམས་ཅད་དང་། བསེར་དབུལ་སོགས་རིན་ཆེན་ལས་སྐྱུ་བ་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད།
 བསེར་དབུལ་དང་། བལྟ་བུར་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱུ་བ་པའི་ཕོ་མོའི་རྒྱན་གོས། ཆ་
 གསུམ་དང་། མཆོད་གཤོམ། ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ཐོན་པའི་དངོས་པོ་ཚུན་ཆད་རྒྱུང་པ་བཞེའི་
 ཁོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ཉར་མ་ཆོག་པ་བཟོས། དཔལ་འབྱོར་རུང་བཟང་བ་དང་། རྒྱ་མིའི་
 མིག་ནང་མི་འབྲོ་བའི་ཁྱིམ་ཆང་ལ་བཞེས་བཤེར་བྱེད་མཁན་བཏང་སྟེ་གསུམ་དང་། ཆ་

ལ་ཁྲལ་རྩི་བྱོ་བའི་དྲལ་གནོན་བྱེད་སྐབས་ཅེ་ཙེ་བྱང་དམར་པོར་མེ་སྒྲོལ་སྐབས་མེད་
 བརྒྱལ་སྤེལ་གྲོར་སྒྲོན་ཆབས་ཆེན་བཏང་བ་དང་། རིག་གནས་གསར་བཞིའི་སྐབས་པོ་བྱང་
 བྱི་རི་ཞབས་ནས་ཇས་མེ་བརྒྱལ་སྤེལ་རིའི་ཁོག་པ་བྱས་ནས་དམག་འབྲལ་བྱང་སྐབས་བྱ་
 དཔོན་གྱི་གཤམ་ཁྲལ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཅོས་པར་བརྟེན་པོ་བྱང་ལ་འབྲལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་
 ནས་ཅིག་པར་མེར་ཁ་མང་པོ་ཤོར་བ་དང་། བས་ལ། ཏུས་བྱུན་དུ་ཅེ་ཙེ་བྱང་ཉམས་ཞིག་
 མོང་བར་དོ་ཁྲར་མ་བྱས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་པོ་བྱང་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་ཉམས་ཆག་ཆབས་
 ཆེན་བྱང་སྤེལ་ཉམས་གསོ་མེ་བྱེད་ཀ་མེད་ལ་ཐུག་ཀྱང་བྱེད་ཁྲལ་གསོ་བྱོན་དངུལ་ལ་འཛེམས་
 ནས་ལོ་ལྔ་ཞིག་འབྱུང་གྱིས་ནར་འབྱུངས་ཁོ་ན་བྱས་ཤིང་། ༡༩༤༩ ལོའི་ལྔ་པ་བརྒྱད་པའི་
 ནང་ད་པོད་ལྷ་སར་ཐེབས་པ་དང་། བྱེད་ཁྲལ་གྱི་བྱུལ་ཁབ་སློབ་གསོ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
 ཀྱུ་རེན་ལོའི་ཐན་དབྱེན་ཡང་པོད་དུ་ལྷ་བར་ཡོང་བ་དང་བརྒྱན་ལོ་དེའི་ལྔ་ ༥ ཅེས་ ༩
 ཉིན་པོད་གྱི་འགོ་བློང་མཉམ་འཛེམས་གྱིས་ཅེ་ཙེ་བྱང་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཐུགས་གྱི་ཚོགས་
 འདུ་ཞིག་འཚོགས་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཉམས་གསོའི་བྱོན་དངུལ་སྒྲིར་སྒྲིང་སྐབས་
 ང་པོད་གྱིས། ཅེ་ཙེ་བྱང་གི་གནམ་སྐས་གན་མཛོད་དེ་ལྟུལ་དཔང་ལྷ་པའི་སྐྱེ་དུས་ནས་ལོ་
 རིམ་མཉམ་བརྒྱུ་ལྷག་ཙམ་རིང་ལོ་ལྷ་ར་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཚོགས་མཛོད་དུ་
 ཡར་བཀར་འཇུག་བྱས་པ་ལས་མར་འདོན་གྱིང་མེད། ད་ཆ་མཛོད་ཆེན་དེ་གཙང་བརྟེན་
 བྱས་ནས་བྱང་ཉིད་དང་། ཐན་ཅིན། ཀན་སུའུ་བཅས་གྱི་བྱུལ་མཛོད་ནང་དཔོར་ཡོད་པ་
 རེད། ཅེས་གསུངས། དེ་མིན་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚོས་བྱུལ་པང་མཛོད་སོགས་
 བསལ་བའི་སྤྱོད་ནས་བརྒྲེལ་བརྟེན་གྱིས་བྱེད་ནས་དུ་དཔོར། པོད་བྱེད་ཁྲལ་ཡོངས་གྱི་འབྲུ་
 དངུལ་ཐམས་ཅད་བརྒྲེལ་འབྱེར་བྱས། རི་པོ་དགའ་ལྷན་དཔོན་གྱིས་གཙོས་པའི་དཔོན་
 པ་སྒྲིང་ཐུག་འཕམ་ཞིག་དང་། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་
 སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་ཁག་བརྒྱ་ཐུག་འཕམ་ཅུ་གཏོར་བཏང་། དཔོན་པ་ཆེ་ཆུང་དེ་དག་

༡༩༣༦ ལོ་ནས་ ༡༩༤༡ ལོ་བར་རྒྱ་མི་འབྲེལ་ཆེ་བསྐྱོངས་པ་དེའི་ཐོག་
 ༡༩༣༩ ལོར་བཙན་བཟུག་བྱས་པའི་བོད་མི་བཙན་པ་བྱོན་ཆེ་ཙམ་བསྐྱན་དེ་བོད་བྱང་
 བརྒྱུད་དཔལ་དཔོན་ཚོང་ཁུལ་ནས་ཆ་ལ་དཀར་པོ་ལོ་བདུན་བཞེས་དེ་ ༡༩༤༡ ལོར་
 སུའུ་ལན་ལ་བྱ་ལོན་འཇུག། ༡༩༣༦ ལོ་ནས་ད་བར་བོད་རྒྱ་བྱུང་ཡོངས་ལ་ས་གཏིར་
 འཛོལ་ཞིབ་དང་བཞེས་བཏོན་བྱེད་མུས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ༡༩༥༠ ལོ་ཡས་མས་ནས་
 བཟུངས་གཏིར་བཞེས་བཏོན་འཛོལ་ཞིབ་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་ཤུགས་ཆེར་བཏང་བ་དང་།
 ལྷག་དོན་ ༡༩༥༦ ལོ་ནས་རྒྱ་ནག་ཞིང་ཆེན་དང་། རྩིང་ཁྲིར་ཇི་ལྷོད་ཀྱི་ས་གཏིར་འཛོལ་
 མཁན་བོད་དུ་ཡོང་ནས་གཏིར་ཁ་བཞེས་བཏོན་བྱི་ལས་ཀ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། ༡༩༥༡ ལོར་
 བཞིས་ཅེ་གམ་པ་ཚོང་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་དམག་ཚོས་མི་མེར་བསྐྱོངས་དེ་མཉམ་དུ་ཆ་ལ་དཀར་
 པོ་བཞེས་བཏོན་བྱས་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་དབོར་ཕྱས་དང་། རྩིང་དང་ལྷོ་ཁ་སྐོག་ནས་
 བཞེར་བྱི་གཏིར་ཁ་བཞེས་པ། ལྷོ་ཁ་རྒྱ་གསུམ་ཚོང་ཁོངས་ནས་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་ཕྱིས་ཀ་
 ལེགས་ཤོ་དང་འབྲེལ་ཆད་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་ལྷགས་དོའི་གཏིར་ཁ་ཞིག་རྩིང་པ་དེ་རྒྱའི་
 མི་མེར་དང་བོད་མི་རྩིང་ཕྱག་འགྲུའ་བསྐྱུལ་དེ་བཞེས་བཏོན་བྱིས་རྒྱ་ནག་དུ་དབོར་ཕྱས།
 མལ་ཕྱོད་དང་། འཕན་པོ་སྐོག་ནས་གཏིར་ཁ་རྩ་ཚྭ་གས་བཞེས་ཕྱིས་ཀ་ ཆ་བ་མདོ་ཁུལ་
 ནས་བཞེར་དང་། ཟངས། ལྷགས་དོ། དོ་སྐོག་སྐོག་གི་གཏིར་ཁ་རྩ་ཚྭ་གས་བཞེས་
 ཕྱིས་ཀ་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་ནས་གཏིར་ཁ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཙམ་རྩིང་པ་དང་།
 དེའི་ནང་ནས་གཏིར་ཁ་ཁག་ཅིག་གི་ཕྱིས་ཆད་དང་། འབྲེལ་ཆད་རྒྱ་ནག་ནང་རིམ་པ་དང་
 བཞིས་ལ་སྤྱིབས་པ་མ་ཟད། གཏིར་ཁ་འགྲུའ་ཞིག་གི་ཕྱིས་ཆད་དང་། འབྲེལ་ཆད་འཇམ་
 སྒྲིང་ཐོག་ཡང་དང་པོར་སྤྱིབས་པ་སྐོག་གི་གནས་རྒྱལ་བོད་རང་སྤྱོད་ལྷོངས་ཀྱི་ས་གཏིར་
 ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ༡༩༥༩ ལོར་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད།

ཞིང་པོའི་ཁུལ་གྱི་ནགས་སྤྱངས་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ནགས་ཆལ་ཁོད་ནས་ཡང་གཉིས་

ཕར་སྤྱོད་པ་དང་། རྩོམ་དང་། རྩོམ་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་ནམས་ཤིན་པོ་དཔྱད་མའི་ནམས་
 ཚལ་གིན་དུ་སྒྲུབ་པོ་ཞིག་ཡིན། ༡༩༥༠ ལོ་ནས་བཟུང་ད་བར་ནམས་ཤིན་པོ་དཔྱད་པ་ལས་ཉིན་
 བཅུ་ཆུང་མེད་ཤིང་ཆ་བྲིབ་གཅོད་བྱས་དེ་ཕྱི་ནམ་དུ་དཔོར་མུས་ཡིན། དེ་བཞིན་ལྷག་གི་
 བལ་དང་། བཅུ་ཕྱུགས་དང་། ར་ལྷག་གི་ཀོ་པགས། དབྱར་ཅ་དབྱར་འབྲུ་སོགས་སྒྲུབ་
 ཅ་བྱད་པར་ཅན། སྒྲ་ཅི་དང་། རོམ་མཁྲིས། ག་བའི་ཁྲིབ་རྩ་སོགས་ཤིན་ཐང་ཆེ་བའི་
 སྒྲུབ་རིགས་དུ་མ་ཕྱེད་མར་གཞུང་སྤྱིར་མཉམ་རྩལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཕྱི་ནམ་དུ་དཔོར་དང་
 དཔོར་བཞིན་པ་བཅས་ ༡༩༥༦ ལོ་ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་ས་གནེར་དང་། ཅ་ཆེན་སྒྲུབ་
 རིགས། ཤིང་ཆ། བལ་དང་། པགས་པ་སོགས་ཕྱི་ནམ་དུ་དཔོར་བ་རྣམས་ཕྱི་སྒྲུབ་དུང་
 ཕུར་བཅུ་ཕྱུག་གིས་འདུམ་ཐབས་མེད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱེད་མར་གྱིས་རང་བྱུང་ཁོར་ལྷག་ལ་
 བཅོད་སྒྲུབ་ཆ་བས་ཆེན་བཟང་བར་བཅུན་བོད་ཀྱི་གནམ་གཤིས་ལ་འཕོ་འབྱུར་ཆེན་པོ་བྱུང་
 སྤྱི་ལཱ་མཐོང་དགོན་པའི་རང་བྱུང་གིགས་བར་བཅུག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ཡོང་བཞིན་
 ཡོད། དཔེར་ན། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་པར་དུ་བཟབ་པའི་བོད་ཡུངས་ཞིབ་འཇུག་
 རང་ཁྲལ་དབྱུད་ཡིག་འདོན་ཐོངས་གཉིས་པ་ཟེར་བའི་དེབ་ཤོག་བྲངས་གཉིས་ནས་བཞི་
 རྒྱུད་འཕོད་གསལ་ “ལོ་རབས་ལྔ་བཅུའི་འཕྲོ་ལྟོད་དུ་ཕྱོ་མོ་ལུང་ཤུར་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་
 དང་། ཐོང་བཅུ་ལྱི་ཁོར་མོ་ལྷག་དུ་གདོད་མའི་ནམས་ཚལ་སྒྲུབ་པོས་ཀྱང་ནས་བསྐྱབས་
 ཤིང་ལྷག་ཡུངས་མཇུག་ལ་གནམ་གཤིས་ཆ་བྲང་སྒྲུབས་པ། རི་བོ་རྩོམ་ཅན་དུ་བྱུར་
 བའི་སྤྱིའི་གསོག་ཆད་དེ་ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ཁྱི་ཕྱེད་པངས་བྱ་བཞི་ཁྱི་ཆ་ ༧༥༠ ལྷག་ཅམ་ཡོད་
 པ་རེད། འོན་ཀྱང་མིག་སྤྱིར་གདོད་མའི་ནམས་ཚལ་མང་ཆེ་བ་འབྲུག་བཅོམ་རང་བཞིན་
 ལྷན་པའི་གཅོད་འབྲེག་དང་། ཡང་སྤྱིང་ཇི་མེད་པའི་མེ་ཕུང་གི་ཁོད་དུ་ཅ་བའི་ཆ་ནས་མིང་
 གི་ལྷག་མར་བྱུར་ཟེན་ (ཚོད་དཔག་བྱས་ན་འདས་ཟེན་པའི་ལོ་ངོ་ ༣༠ ལྷག་ཅམ་རིང་
 ཁྲལ་དེར་འཆར་གཞི་མེད་པའི་ཕྱོ་ནས་ཤིང་ཆ་དང་། བྱུང་ཤིང་གཅོད་བྲིབ་དང་། བཞི་ཕྱི་

ཆེ་པའི་ནགས་ཆལ་མེ་སྒྲིན་སྟོན་གྱིས་སྒྲིན་པས་ནགས་ཆལ་བྱི་ཐོན་ཁྲངས་ཏ་ལམ་སྒྱི་སྒྱི་
 རྒྱ་དཔངས་བྱ་བཞི་བྱི་ཆོ་ ༥༣༥ ལྷག་ཙམ་ཅ་མེད་སོང་) ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་ར་སྤེལས་
 ནས་བཟུང་ནགས་ཁྲལ་དུ་དེ་ལྷ་བྱང་མྱོང་མེད་པའི་བྱི་རྒྱུང་ཡང་འཕོ་ཆུགས་ཤིང་། དག་
 ཆར་བསྐྱད་མར་བལས་པ་དང་། བན་མ་བཤེས་བྱང་དུ་སོང་བ། ལྷར་ཆུ་ལྷག་གི་མིང་ཙམ་
 ཐོས་རྒྱ་མེད་པའི་བྱི་མོར་བྱི་མི་གཙང་པའི་ཆུ་ལྷག་བྱང་བ། ས་དེ་བ་དང་འདམ་དེའི་ཆུ་
 རྒྱུ་སྟོན་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་ཐོན་པ་སྟོན་གྱིས་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེ་སྟོན་དང་། རྒྱ་ནོར་ལ་
 བཞོན་སྒྲིན་ཆབས་ཆེན་བཅོས་" ཞེས་གསལ། ༡༩༥༥ ལོ་ནས་བསྐྱད་མར་ལོ་གསུམ་
 བཞིའི་རིང་ལྷོ་ཁ་ཁྲལ་དུ་བན་པ་ཆབས་ཆེན་བསྐྱན་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་བྱངས་སོང་བའི་ཤིང་
 སྤོང་ཡང་ཅ་སྐམས་ཐེབས་པ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ནས་ ༡༩༩༠ ལོའི་ལྷ་ ༥ པ་
 བར་ནག་ཆུའི་ཁྲལ་དང་། སྤྱ་ཆེན་ཚོང་། ལྷ་རི་ཚོང་། འབྲི་རུ་ཚོང་། དེ་བཞིན་གཞིས་ཅེ་
 དང་། འཕན་པོ། འབྲི་བྱང་སྟོན་སྤྱ་ལྷར་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་གངས་སྒྲིན་ཆབས་ཆེན་བྱང་
 རྒྱ་ཕུགས་ཐོག་འབུམ་ཕུག་དང་། འབྲི་པ་བརྒྱ་ཕུག་གི་ཆེ་སྟོན་ལ་ཐོན་ཆག་བྱང་བ་སྟོན་
 ཀྱི་བན་ཆུལ་འདིར་དཔེ་མཚན་ཙམ་བྱངས་པ་ལས། རྒྱ་དམར་བྱིས་བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་
 ཁོར་ལུག་ལ་བརྟོར་བཤེས་ཆབས་ཆེན་བྱང་བའི་སྒྲིན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཅུད་ལ་དེ་ལྷ་
 མཐོང་ཐོས་དཀོན་པའི་རང་བྱུང་བཞོན་འཆེ་སྤྱོད་ཆོགས་ཐོག་དང་ཐོག་བཞིན་ཡོད་པ་མཐའ་
 དག་བཞོན་པ་དགལ།

༡༩༥༡ ལོ་ནས་བཟུང་རྒྱ་དམག་བཅན་འཛུལ་དམག་འབུམ་ཕུག་བོད་དུ་བྱང་
 རྒྱ་དུ་ཆ་བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་སྤོང་བྱིར་བྱོང་དལ་དང་། མཐའ་མཚམས་ས་ཆ་བཅན་ས་
 དང་། བན་ཆེ་ས་ཡོད་ཆད། རི་རྒྱངས་སྤོང་བབ་སྒྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་དམག་གི་སྤྱོད་
 བཅུད་ཡོད། ལྷག་དོན་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་རྒྱ་དམག་ཁྲི་ཇི་སྤོང་སྤྱོད་ཡོད། དམག་དཔུང་
 བར་སྤོང་གི་ས་དེ་བའི་ཐོན་ཁྲངས་ལ་བརྟོར་སྒྲིན་ཆབས་ཆེན་བྱང་ནས་བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་

ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བར་གནོད་འཆེ་ཆེན་པོ་མོག་ཡོད། དཔེར་
 གན། རེ་དྲུག་ས་འབེལ་སར་དམག་མིས་ག་བ་དང་། སླ་བ་སོགས་བསད་ནས་ག་ཟ་བ་དང་།
 རྒྱག་རྩ་དང་། སླ་ཅི་ལེན་པ། ༡༩༦༡ ལོ་ལས་མས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱད་རྒྱད་དང་། ལྷོ་ཁ།
 སྤོད་མངའ་རིས། ཆབ་མདོ་སོགས་རེ་དྲུག་ས་མང་སར་དམག་མིས་མོ་ཀྱ་བཏང་སྟེ་མི་
 མདའ་སྐྱབ་སྐྱབ་བརྒྱབ་ནས་ཀྱང་དང་། སླ་བ། ལྷོ་བ་སོགས་ཁྱུ་འདྲེད་བཏང་སྟེ་བསད་ནས་
 རྒྱ་ནག་དུ་དཔོར་དེ་ཕུ་གེ་སེལ་ཐབས་ཕྱས་པ་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་
 ཏུ་ཡོད། ཤིང་སྒྲ་འཛོམས་སར་དམག་མིས་ཤིང་སྒྲོང་བཅད་ནས་འབྱུང་ཇུས་བྱེད་པ་དང་།
 པང་ལེབ་གཤགས་ནས་འཛིན་ཆས་བཟོ་བ། པང་ལེབ་ཉེ་ཆོང་བྱེད་པ། དམག་སྒྲར་སྒྲོས་
 ཇེས་ཤིང་སྒྲོང་བརྒྱ་ཕྱག་བྲིག་གཅོད་ཕྱས་པ། རུལ་སྤངས་སྤྱ་གདོང་བ། སྒྲན་ཅ་བཟང་སར་
 དབྱར་ཅ་དཔུན་འབྱ་དང་། བལྟ་ལྷ་རིལ་སོགས་བཀོག་པ། ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་ ༩ པའི་
 རང་ནག་ཆུ་ཡན་ལག་དམག་ཁྲལ་ཁང་གིས་འབྲེ་རུ་ཆོང་གི་རེ་བརྒྱད་ནས་ལྷ་གཅིག་ནང་
 དབྱར་ཅ་དཔུན་འབྱ་རྒྱ་མ་ ༣༣་༥ ཅམ་བཀོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་གཉེར་ཡོད་སར་གཉེར་
 ཁ་བཞུགས་པ། མཆེའུ་དང་། བཅང་པོ་ནས་ཉ་བཟུང་བ་དང་། མཁའ་ལ་འཕྱར་བའི་
 འདབ་ཆགས་བསད་ནས་བཟུང་བ། དཔེར་གན། དེ་སྒྲན་བོད་ཀྱི་སྒྲོང་གསེབ་ཁག་དུ་སྒྲོས་ཅི་
 དགོས། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབ་ཀྱི་ཆིང་བྱ་དང་། ཞིང་ཁའི་ནང་ངང་པ་དང་། ཆུ་བྱ་ཁྲུང་ཁྲུང་
 སོགས་ཀྱི་རིགས་ཁྱུ་ཆོགས་ཡོད་ལ། ལྷ་སའི་སྒྲོང་ནང་དུ་ཕུག་རེན་དང་། སོ་རོག་ཀྱང་ཀྱ་
 སོགས་འཆེ་མེད་བག་བདེར་གནས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་རེ་གཉིས་ཀྱང་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་
 རྒྱ་མེད་པར་བྱར་པ་ལྟ་བུ་རེད། དམག་མི་བརྒྱ་དཔོན་ཡན་གྱི་གོ་བབ་ཡོད་པ་ཚོ་རྒྱ་ནག་དུ་
 ལས་འབྲུར་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་སྐབས་པང་ལེབ་དང་། ཤིང་སྒྲ་མ། བོད་ཀྱི་ཐོན་ཇུས་བཟང་བ་
 ལག་པར་ཐོབ་ཆད་མོ་ཀྱ་བརྒྱུངས་དེ་ཁྱེར་འབྲོ་བ་ཆང་མས་མཐོང་གསལ་ཡིན། བོད་ཡོངས་སྤྱ་
 ལོ་ལྟར་རྒྱ་དམག་ཁྱི་སྒྲོང་བཞེ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལོ་ངོ་སྤྱམ་ཅུ་ལྷག་ནང་རྒྱ་དམག་ཁོ་ནའི་

ལག་ལོག་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ནིར་གདོར་བཞེག་དང་། ཉམ་ཁྱིར་བྱས་པ་རྒྱ་སྤོར་དུང་ཕུར་ེ་ཟུང་
གིས་ཆད་པ་འདུག་གས།

ད་དུང་ས་གནས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་མི་འབུམ་ཕྱག་འགྲེལ་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཀྱང་ཐོག་མར་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་མལ་གདན་ཁ་ཐོར་ཅམ་ལས་ཁྱིར་རྒྱ་མི་ད་ཀྱང་བོད་དུ་
ལོ་འགྲེལ་གས་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་དུ་ལོག་འགྲོ་སྐབས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་རྒྱ་མི་
ཆོས་བོད་དུ་སྤོང་འིང་བསགས་པའི་རྒྱ་དངོས་མོ་ཀྱ་བརྒྱུད་ཏེ་ཁྱིར་འགྲོ་བ་དང་། དངོས་
པོ་གཞན་མ་འཐོབ་ཀྱང་གིང་སྐམ་མོ་ཀྱ་བརྒྱུད་ཏེ་ཁྱིར་འགྲོ་བ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་
མིར་འཆོང་བྱེད་དཔེར་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཀང་འཁོར་དང་། བརྒན་འཕྲིན་འཕུལ་འཁོར།
འཁོར་ཆེས། བོས་བཀྱ་འཕུལ་འཁོར་ཚུན་ཆད་ཁྱིར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གཞུང་
གིས་བོད་དུ་འགྲོ་སྤང་མང་པོ་བཏང་བ་ཟེར་བ་དང་། དངོས་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་འདི་དང་དེ་
བྱས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱབས་ཡང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མོད། དོན་དུ་སྤྱི་ཟླ་བོད་མི་དམངས་
ཀྱིས་གསལ་པོ་གསལ་ཀྱི་ཡོད། བོད་དུ་སྤོང་ཡུན་འིང་བའི་རྒྱ་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་བོད་
མིའི་ལག་ནས་ཉམ་འཕྲོག་བྱས་པའི་འིན་པོ་ཆེའི་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་བརྒྱས་ཁྱིར་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ༡༩༥༠ ལོར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིར་ཁྱིར་ཀོན་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ལོའི་རྒྱུ་ཟེར་
བ་དེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ལོག་འགྲོ་སྐབས་བོད་མིའི་ལག་ནས་འཕྲོག་ལེན་བྱས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་
གསེར་གྱི་རྒྱན་ཆ་དང་། རྒྱ་རུམ་གྱི་ས་གདན་དང་། ཁ་གདན། སྒྲ་ཅི། སྤ་བའི་ཁྲག་རྩ།
གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྒྱུ་འདྲ། མཆོད་ཀོང་སོགས་བརྒྱས་ཁྱིར་བྱས་པ་ཁྱིར་ཀོན་རྒྱས་ལས་བྱེད་
གཞན་གྱིས་ཐེར་བརྟན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཟེད། དེར་བརྟེན་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ། རྒྱ་མི་
བོད་ལ་ཡོང་དུས་ཅི་ཅི་ཡིན་ཟེར་སྒྲིབས་བྱུང་། བོད་ནས་རྒྱ་ལ་ལོག་དུས་རྒྱ་ཕག་ཡིན་ཟེར་
ལོག་སྤང་། ཞིས་པའི་གཞས་དཔེ་བྲགས་ཡོད། ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་མ་ཟེན་ཅམ་འིང་བོད་དུ་
ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་མི་ལས་བཅོ་པ་ཆོ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཐོན་ཁང་སོགས་

ཕྱིན་པ་དུ་དཔར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཕྱ་སྒྲོལ་དུང་ཕྱུར་གྱིས་འདུམ་ཐབས་མེད།

ཕྱིན་པ་གིས་བོད་ལ་འབྲོ་སྐང་མང་པོ་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་དག་ཡང་སྤྱིར་སྤྱི་ལག་པར་སྒྲུབ་གི་ཡོད་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་ལོ་ཡིན། དཔེར་ན། ༡༩༥༡ ལོ་ལས་མས་སྤྱི་འགོ་བཅུག་པའི་རྣམ་བཤངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་གྱིས་ཨར་བྱལ་ལས་ཀ་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱིན་པ་ནས་ཕྱི་མི་ཁྱིད་ཡོང་གི་འཇུགས་སྒྲུན་གྱི་དངུལ་རྣམས་དེ་དག་གི་ལག་དུ་སྒྲུབས་པ་དང་། དེ་མིན་བོད་ཀྱི་ལས་ཁྲུངས་ཁག་གི་ཨར་པོའི་ལས་ཀ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཕྱི་མིར་སྤྱོད་པ། བཞུང་ལམ་བཟོ་བྱ་དང་། ས་གཏིར་འདོན་བྱའི་ལས་ཀ་ཚུན་ཆད་ཕྱིན་པ་གི་ཞིང་པ་བོད་དུ་ཁྱིད་ཡོང་གི་སྒྲི་དངུལ་ཕལ་མོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ལག་པར་སྤྱོད་པ། བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པོ་གས་ཟན་པའི་ནང་ཕྱི་མིས་བཤངས་འཁོར་པོ་ཆེན་ཆེན་ཟེན་པ། ཞིང་རྩ་དང་། ལམ་བཟོ། རྩལ་པ་རྩ་སོགས་ངལ་ལས་བྱེད་སའི་ལས་ཁྲུངས་ནང་བོད་པ་མང་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཁོ་ཆོའི་ལས་ཀ་ཕྱི་ཡང་སྒྲི་ཆ་དམའ་པོ་ཡིན་སྐབས་བོད་ཀྱི་པོ་གས་ཟན་པའི་སྒྲི་དངུལ་པོ་ཆེན་ཆེན་ཕྱི་མི་ལས་བཟོ་པའི་ལག་དུ་སྒྲུབ་གི་ཡོད། ཕྱི་མི་རྣམས་ལོ་གཅིག་དང་ཕྱིད་ཀར་ཕྱིན་པ་དུ་དཔར་ལ་གསོ་བྱས་པར་ཐོངས་ཅེ་ཕྱིན་པ་ནས་ལྷ་བ་ཁྲུག་ཙམ་སྤྱོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལོ་གཅིག་ལས་མས་སྤྱོད་རིང་སྒྲི་པོ་གས་ཆ་ཆད་སྤྱོད་པ། རྣམ་ཞག་ལྷན་དུ་མི་ཆོས་ནད་དགོངས་དང་། ལས་དགོངས། སྤྱ་བྱ་སྤྱེ་བ། ཆོགས་འདུ་འཇོག་པར་འབྲོ་བ། བཞུང་དོན་གཅོད་པར་འབྲོ་བ་སོགས་སྒྲིར་བཞུང་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྒྲུབ་པར་ཕྱིན་པ་དུ་ཡང་ཡང་འབྲོ་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དངུལ་འབྲོ་སྐང་ཏང་སང་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། དེང་སྐབས་ལྷ་ས་ནས་པེ་ཅིང་དུ་གནམ་གཤེད་ནང་འབྲོ་ཐོངས་གཅིག་ལ་མི་རེར་གནམ་གཤེད་སྒྲི་ཆ་ཕྱི་མིར་ལྷ་བཅུ་ལྟ་ཙམ་དང་། དང་ཏེ་བར་ཕྱི་མིར་དུག་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ། ཕྱིན་དུ་བར་ཕྱི་མིར་གསུམ་བརྒྱ་ལྟ་ཙམ་ཡིན། ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༩ པའི་ནང་གནམ་གཤེད་དང་། མེ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་ཆ་ལྷ་རྩེ་ཡོད། དེང་དུས་ཉིན་ལྷ་རྩེ་གནམ་གཤེད་ནང་འབྲོ་འོང་བྱེད་

མཁན་མི་བྲངས་སྐུ་ལ་བཅུ་ཡས་མས་ཟིན་པ་དང་། ད་དུང་ཕུ་མཐུད་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་
 ཡོད། འབྲུལ་པ་དེ་དག་ནང་བཅུ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་ལ་ཡན་ཆད་ཅུ་མི་ཡིན། མི་འདི་གནམ་
 ལུང་སྒྲ་ཆ་ཆ་སྟོམས་ཅུ་སྟོར་བཞི་བཅུ་ཙམ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཉིན་གཅིག་ལ་ཅུ་སྟོར་གྱི་བཅུ་
 བྲངས་ཡས་མས་གཏོང་གི་ཡོད། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་པེ་ཅིང་གྲུང་
 དབྱང་ཅུང་བསྐྱབས་སུ་འབྱོན་ཕྱིས་ ༡༩༥༦ ལོར་ལྷ་ས་ནས་ཕྱིན་དུ་བར་གྱི་མཁའ་ལམ་
 ཆགས་ཏེ་ད་བར་གནམ་གྱི་གཅིག་གིས་འབྲུལ་པ་མི་བྲངས་ས་ལ་གཅིག་དང་། འབྲུམ་
 བསྐུ་དཔོར་སྟེལ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་སྟེལ་བ་ཟེད། (ཇིས་སུ་གནམ་གྱི་སྐར་པ་དང་།
 འབྲུར་སྟོང་བྱེད་ཐེངས་མང་དུ་བཏང་བ། འབྲུལ་པ་ཁ་བྲངས་ལ་འབྲུར་འཕར་ཡོད་)
 དེ་ཐོག་ནས་མཁའ་འབྲུལ་གྱི་འགྲོ་མོང་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། བོད་དུ་ཐོད་པའི་ཅུ་མི་
 ཐོགས་ཟན་པ་ཆོའི་འགྲོ་འོང་གི་བདལ་སྒྲ་ཆང་མ་བོད་རང་སྟོང་ཁྲེངས་ཀྱིས་གཏོང་གི་ཡོད།
 དེ་བཞིན་མོ་གྲར་བསྐད་དེ་ཅུ་ནག་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་ཅུ་མི་ཉིན་ལྷ་ར་བཅུ་སྟོང་འགའ་
 ཡོད། དེར་བརྟེན། ལོ་རེ་ཅུ་མི་དཔོར་སྟེལ་གྱི་ལམ་དངུལ་འགྲོ་མོང་ཁོ་ནར་མ་མཐའ་ལ་
 ཡང་ཅུ་སྟོར་ས་ལ་གཉིས་ཡས་མས་བཏང་བ་དེ་དག་བོད་མི་དམངས་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་
 ཡང་མེད། དེ་བཞིན་ ༡༩༥༥ ལོར་ཅུ་ནག་དུ་བཅུ་གས་པའི་བོད་ཁྲེངས་སྟོབ་འབྲིང་དང་།
 ཞན་ཡང་བོད་ཁྲེངས་མི་འཕགས་སྟོབ་བྱ་སོགས་ལ་བཏང་བའི་འགྲོ་མོང་དེ་དག་བོད་ཀྱི་སྟོབ་
 བསོར་བཏང་བའི་ཁོངས་སུ་བཅུ་གི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་དངུལ་ལལ་མོ་ཆེ་བོད་ཁྲེངས་
 འཛིན་བྱ་གཉེར་མཁན་གྱི་སྟོབ་བྱ་དེ་གའི་ཁང་པ་ཅུ་གུ་བྱེད་སོགས་ལ་བོད་སྟོང་བཏང་ནས་
 བོད་ལུག་ཆོར་ཟས་ངོ་དྲག་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་སྟེར་བྱེད་མེད། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་ཅུ་གཞུང་
 གིས་བོད་ལ་ལྷག་དཔམ་དག་པའི་བྱ་བ་སྐྱུ་བ་གྱི་མེད་པ་ཅུ་མི་རང་ནས་ཀྱང་ངམ་ངམ་
 འུགས་འུགས་སུ་ཁས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད། ༡༩༥༠ ལོར་ཅུ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁབ་དུ་འུ་
 དུ་འཁོར་པའི་བོད་དུ་སྟེབས་ནས་བཞུད་དོན། ཀྱང་དབྱང་གིས་བོད་ལ་བཏང་བའི་དངུལ་

འབྱོར་ཁོ་ནའི་གནད་དོན་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལའང་ཚད་དཔག་དཀའ་པའི་གནད་སྒྲིན་ཆབས་ཆེན་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་པར་དུ་བྱ་མི་བཅན་འཇུག་པ་བོད་དུ་ཡོང་བའི་སྒྲིན་བྱིས་ད་བར་གཞིས་བྱིས་བོད་མི་འབྲུམ་ཕྱག་འགའ་སྒྲིན་ལམ་དུ་སོང་བའི་ཁྲག་གི་བྱ་ལོན་ཆེན་པོ་འདི་བྱ་སྒྲོར་དུང་ཕྱུར་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་གསལ་བྱལ་གྱི་རེད་དམ། མདོར་ན། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྐངས་དེ་གཞོག་བྱ་མིས་འཕྲོག་ནས་ཉི་ལ་བོད་མིར་སྤྲོད་པའི་དཔེ་དང་དོན་མཚུངས་པས། བོད་པ་བྱ་མིར་བཞིན་ཆེ་བ་ལས་བྱ་མི་བོད་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་གཏན་ནས་མེད་དོ།

༡ བྱ་དམར་བཅན་འཇུག་པས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་རང་དབང་བདེན་པའི་འཐབ་ཚད་ལ་ཁྲག་དྲིལ་བའི་བྲག་གནོན་བྱས་པ།

བྱ་དམར་གྲང་ཁྲན་ཏང་གིས་བཅན་འཇུག་གྱི་འདྲི་ལག་བོད་དུ་བསྐྱངས་ནས་བཟུང་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་བཅན་འཇུག་པར་འགོག་ཞོལ་དང་། རང་གི་བྱལ་ཁབ་སྤང་སྒྲོལ། བཅན་འཇུག་པ་མཐར་སྒྲོད། རང་དབང་བདེན་མཐའ་གསལ་བ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཔའ་ངར་ཞུས་མེད་ཀྱི་འཐབ་ཚད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བྱ་དམར་གྱིས་ ༡༩༥༡ ལོ་ནས་བྲག་པོའི་དཔུང་གྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་འབྲུམ་ཕྱག་འགའ་དམར་བསད་བཏང་སྒྲི་ནང་པའི་ཆོས་དང་། དགེ་བའི་ལས་དར་བྱས་ཆེ་ཞིང་། བྱལ་སྤང་གི་དཔུང་སྒོ་བས་ཞན་པའི་བོད་བྱལ་ཁབ་བཅན་འོག་དུ་བསྐྱས་པ་ནས་བཟུང་སའི་གོ་ལའི་ཡང་ཅེར་གནས་པའི་གནའ་བོའི་བྱལ་ཁབ་དེ་བྱ་དམར་གྱིས་མི་མེར་སྲིལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་ཐོག་བོད་པ་ནམས་བྲན་དུ་བཞོལ། བཅན་འཇུག་པར་བདེན་པ་མེད་སྐབས་ད་བར་དམར་པོའི་སྤྲོད་དབང་སྒྲིར་འཛིན་དང་། མི་མདར་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྤྲོད་ལུགས་བསྐྱངས། བོད་

མིའི་རང་དབང་བདེན་དོན་ལ་ཁོང་ཁོ་དང་། ཞིང་སྒང་ཆད་མེད་ཀྱས་དྲི་བྲག་པོའི་ཐབས་ལམ་
 ཁོ་ན་ར་བརྟེན་ནས་ཁྲག་རྩི་བྲོ་བའི་བཅན་གནོན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ༡༩༥༡ ལོ་ནས་
 ༡༩༥༩ ལོ་བར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་བསད་པའི་ཡུང་པོ་རེ་ལྟར་བཅིགས། ཁྲག་རྩི་རྩ་ལྟར་
 བརྟེན་ནས་བོད་ས་བཅན་བཟུང་བྱས་ཚུལ་རྟོག་ཅུང་ལྟོ་འཁོད་བྱེད་ཅིང་། ༡༩༥༩ ལོ་
 ནས་ད་བར་བོད་རང་བཅན་དོན་གཉེར་གྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་ལ་བྲག་གནོན་ཏེ་ལྟར་བྱས་
 ཚུལ་སྒྲིལ་བྱུང་བཤྲོད་ན། ༡༩༦༡ ལོར་སྤྱོད་དེང་རེ་ཁྲུལ་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་སྒྱུར་ལ་
 རྩོད་ཆོལ་བྱེད་མཁན་བོད་ཀྱི་མི་སེར་ལ་གསང་ཉུལ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་ལྷ་སར་ཁྲིད་ཡོང་གྱི་
 དམར་གསོད་བཏང་། ༡༩༦༦ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་མི་དམངས་ལ་སྤར་ལས་གདུག་ཅུབ་ཆེ་
 བའི་བྲག་གནོན་བྱས་དྲི་བྲག་ཏེ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། ལྟོ་གོས་འཛོལ་བའི་དབང་ཆ་ཡང་འབྲུག་ ༡༩༧༩
 ལོར་དཔལ་འབར་ཁྲུལ་གྱི་བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་དམར་བཅན་འཇུག་པའི་སྐྱབས་སྤྱོད་དང་། བཅན་
 གནོན་ལ་རྩོད་ཆོལ་དང་། བོད་རང་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་སྤར་སེར་རྩྭ་པའི་འཐབ་ཅོད་བྱས་པར་རྒྱ་
 དམག་བཏང་གྱི་གན་གོན་བྱིས་པ་རྩུན་ཆད། འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་རྣམས་མང་ཆོགས་ཆོགས་
 འདུ་བསྐྱོངས་དྲི་བྲག་གསོད་བཏང་། ད་ལྟ་ཡང་དཔལ་འབར་ཁྲུལ་དུ་མི་བུངས་ཉུང་བྱུངས་
 མེད་པ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་ལྟོ་གོས་ཏ་ཅང་སྒྲོ་པོ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་ཡོད། ༡༩༧༩
 ལོར་བོད་རང་བཅན་སྐྱབས་སྐྱེས་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་ཆེ་མིང་དོན་ཤི། སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།
 བསོད་ནམས་སྒྲོ་བས་འབྱོར། ཐུབ་བསྟན་འབྱུར་མེད། ཆོས་རྒྱལ་དོན་ཤི། འཛིགས་མེད་ཆེ་
 བསྟན། ངག་དབང་སྟན་བུགས་སོགས་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༡༥ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ལྷ་ས་སྤོ་བོ་སྤྱིང་ཁར་
 མི་མང་ཡོངས་དང་། ཁོང་ཆོའི་པ་མ་སྐྱུན་མཆེད་ཆོགས་འདུར་བསྐྱོངས་དྲི་བྲག་གསོད་བཏང་
 རྒྱུའི་ཁྲིམས་བསྐྱབས་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་དེ་ཉིན་དམར་གསོད་བཏང་བ་རེད། དེའི་ཁོངས་ཆེ་
 རོར་དང་། འཛིགས་མེད་ཆེ་བརྟན་གཉིས་ཉིས་བཟུངས་བསྐྱབས་ཆད་མེད་བྱས་པར་
 བརྟེན་ཁྲབ་ཅུ་འཐག་གྱི་གསོད་རྩུ་མ་འཁྲུལ་བར་འདས་བྱོང་སོང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་དམར་

གྱིས་ཕུ་བྱ་བཅོད་པའི་ཚལ་འདྲ་པ་མ་ངེས་པར་དུ་ཞུགས་དགོས་པ་དང་། མི་ཆུ་གཏོང་
 པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ནམ་འཕྱར་བསྟན་མི་ཚལ་པའི་བཀའ་བཏང་བས་མ་ཆད་ཕུ་བྱའི་ཕྱང་
 པོ་ཡང་པ་མས་ལེན་མི་ཚལ་པ་བཅོས། ལོ་དེ་རང་ལ་ཉེ་མོ་དང་། འབྲི་ཟུ། ཉེ་རང་། ཉིང་ཆེན།
 སྐལ་ཁྲིང་སྐལ་གྱི་ཞིང་འབྲོག་བོད་མི་ཚལ་བྱ་མའི་བཅན་གཞོན་ལ་ངོ་མོལ་དང་། བོད་རང་
 བཅན་བྱུ་ཁབ་ལྔ་པ་སོར་ཆུད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་དམར་དང་འཕལ་མོལ་བྱས། བྱ་དམར་གྱིས་
 དམག་དཔུང་ལ་བརྟེན་ནས་དྲལ་གཞོན་བྱས་ཏེ་དམར་བཅོད་པོན་ཆེན་བཏང་བ་དང་། ཁབ་
 བཅོལ་ལྔ་པ་སོར་ཆུད་པའི་ཉེ་མོ་ཚལ་ཆེན་བསྐྱངས་ནས་ཐེབ་བཅོད་བཏང་། བྱ་དུ་བོད་རང་
 བཅན་སྐོར་གྱི་བཏམ་སྦྱང་བྱེད་མཁན་དང་། སྐར་ཆེན་སྐར་མཁན། ཅོམ་ཡིག་སྦྱོལ་མཁན།
 འབྲོད་ཆེན་སྦྱོལ་མཁན། ཡང་ན་དེའི་སྐོར་གྱི་ཅོམ་ཡིག་ལྔ་མཁན་སྐལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཆེ་
 འཕྲལ་མར་འཇུ་བཟུང་བྱས་ཏེ་དོན་ཉེན་ཆུང་ཆུང་ཡིན་ཡང་ལོ་བཅུ་བྱངས་བཅོན་བཅུ་གཉི་
 བྲིམས་གཏོང་བ་དང་། ཉེ་བ་དམར་བཅོད་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་མི་དམངས་ཚོས་བཅན་
 འཇུལ་པའི་འོག་ནས་ལངས་ཏེ་བོད་རང་བཅན་འཕྲོག་པའི་ཆེད་དུ་དཔལ་ངར་ཞུས་མེད་ཀྱིས་
 འབད་བཅོན་ད་དུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱ་དམར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་དགོས་
 པར་བརྟེན་ནས་ ༡༩༥༣ ལོ་ཡས་མས་ནས་སྤྱིང་ཇུས་ལྷན་གཏོང་བེར་བའི་ཐབས་ཇུས་གསར་
 པ་ཞིག་བཏོང་ཐོག་བོད་མི་དམངས་ལ་ཉེ་མོ་ཚལ་འཇོལ་ཚལ་པའི་རང་དབང་ཕན་བྱ་ཞིག་སྤྱད་ན་
 ཡང་། རང་རིགས་ལ་བརྟེན་ཆེ་བའི་བྱུ་བཅོས་བོད་མི་ཚོས་རང་གི་བྱུ་ཁབ་དང་། མི་དམངས་
 བཅན་འཇུལ་པའི་ལག་འོག་ནས་སྦྱོབ་ཐབས་ཀྱི་བདེན་པའི་འཕལ་ཅོད་བྱུན་མཐུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༡༩༥༧ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༧ ཉིན་བོད་མི་སེར་སྐྱེ་མང་ཚལ་བཟུ་ཕྱག་གིས་
 བོད་ཀྱི་བྱུ་ལ་ས་ལྔ་སའི་བར་སྐོར་ནང་གི་བའི་རམས་སྟོན་ཁྲོམ་སྐོར་གནང་སྟེ་བོད་རང་བཅན་
 བྱུ་ཁབ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་དམར་བཅན་འཇུལ་པ་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པ།
 བོད་མི་དམངས་ལ་འབྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་དགོས་པ། འབྲལ་བ་བསྟན་

གོ་ཚེན་ལྷ་ཚོགས་སྤྱི་པའི་རྩ་དམག་ཚོས་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་མཁན་འདྲ་བཟུང་བྱས་ཏེ་ཉེས་
 རྟེན་ཆད་མེད་བཏང་ནས་བར་སྒྲོར་མངགས་གཏོང་ཁང་དུ་བཅུག་པ་མ་ཟད། མཚན་ཆ་
 ཁབ་ཙམ་མེད་པའི་མང་ཚོགས་ཁྲོམ་སྒྲོར་བར་ཁང་གི་ནས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་མི་
 དམངས་བཅུ་ཕྱག་ལྷག་དམར་བསད་བཏང་། རྩ་དམར་གྱི་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་དྲག་གཞོན་
 ལ་བོད་མི་ཚོ་ཁོང་ཁྲོའི་མེ་ལྷེ་རབ་དུ་འབར་བས་འགའ་ཞིག་གིས་ཕུང་པོ་བཏོགས་ནས་
 ཁྲོམ་སྒྲོར་ལ་ཕེབས། འགའ་ཞིག་གིས་རང་སྤྱང་གི་ཆེད་དུ་དོ་འཕངས་ནས་མེ་མདའ་ལྟོ་
 ལན་སྤྲ། ལ་ལས་མངགས་གཏོང་ཁང་ལ་མེ་བརྒྱབ་སྟེ་བཟུང་པ་རྣམས་ཐར་ཐབས་བྱས།
 རྒྱལ་དེར་རྩ་དམག་གཅིག་གིས་མེ་མདའ་གཡུགས་ནས་ཕྱིར་བྱོས་པས། མེ་མདའ་དེ་
 ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་མཁན་ཞིག་གི་ལག་དུ་ཐེབས་ཀྱང་མི་གསོད་ཀྱི་འཆེ་བ་སྤངས་ཏེ་ས་ལ་
 བདེམས་ནས་ཕན་མེད་དུ་བཏང་། འོན་ཀྱང་རྩ་དམག་ཚོས་ལྷ་མཐུད་མི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོང་དུ་
 མེ་མདའ་འཕངས་ཏེ་བོད་མི་བཅུ་བདུན་དམར་བསད་བཏང་བ་དང་། ལྷ་མཐུད་སྒྲོར་རྣམས་
 རྒྱུན་བཟོས། རྩ་མིས་ཇི་ཙམ་དྲག་གཞོན་ཆེ་དུ་བཏང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་དམངས་ཚོ་ཁོང་
 ཁྲོ་ཆེ་དུ་དང་། མི་ཚོགས་མཐུག་དུ་སོང་ནས་མཐར་མི་བྱངས་ཁྲི་ལ་ཉེ་བའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་
 དཔུང་ཁག་ཅིག་ཆགས་ཀྱང་། དེར་རབས་ཙན་གྱི་གོ་མཚན་སྤྱི་པའི་རྩ་དམག་ཚོས་ཁྲག་
 དྲི་བྱོ་བའི་དྲག་གཞོན་བྱས། ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་རྩ་ནག་པེ་ཅིང་གཞུང་གི་རྒྱུང་
 འཕྲིན་ཐོག་ལྷ་སར་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཆེས་གཅིག་ཉིན་བོད་རང་བཙན་དགོས་པའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་
 སྒྲོར་ཁྲེང་རྒྱལ་བཞེད་དོན། དགེ་འདུན་པ་བཅུ་གྲངས་ཙམ་དང་། གང་ནས་ཡོང་མིན་མི་
 བེས་པའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་སར་ཟིང་ཆ་བསྤངས་ཏེ་བསྒྲོར་བྱ་དམག་ལ་ལྟོ་དུང་
 བཏང་བ་དང་། ཁོ་ཚོས་མེ་མདའ་འཕྲོག་ནས་མང་ཚོགས་དང་། བསྒྲོར་བྱ་དམག་ལ་
 བརྒྱབ་སྟེ་དམག་མི་ ༡༥ ལྷ་ས་རྒྱུན་ཆབས་ཆེན་བཏང་། ཟིང་ཆའི་ནང་མི་དྲུག་གི་བ་རེད།
 བསྒྲོར་བྱ་དམག་གིས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་མེད་ཅེས་དང་། ཡང་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༡༠

ཉིན་པེ་ཅིང་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཆུ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་ལྷ་སར་ཟིང་ཆ་སྤོང་
 མཁན་ཚེས་མེ་གསོད་དམག་མི་ ༡༠༥ ལ་སྒྲིལ་དྲུང་བཏང་སྟེ་དམག་མི་བདུན་ཅུ་ལྷག་
 ཙམ་མས་སྒྲིན་ཕྱག་པ་པོ་དང་ཅེས་ནང་དོན་གྱི་འགལ་བ་དང་། དོན་དངོས་འབྱོབ་བཤད་
 བརྒྱན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕེད་པས་འཕྱར་སྤྱོད་ནས་འཇམ་སྤྱིང་མི་དམངས་དང་། བོད་མི་
 དམངས་མཐོ་བསྐྱར་དེ་མི་གསོད་ལག་དམར་བ་དཀར་འདོན་ཡོང་བའི་གཡོ་ཐབས་སྤྱོད་
 ཀྱང་སྐབས་དེའི་དོན་དངོས་ནམས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཚེས་དངོས་སུ་མཐོང་སྟེ་
 རྒྱ་མིའི་རྒྱ་མཚང་ཡོངས་སུ་བརྟོལ་ཡོད། ༡༩༥༧ ལོའི་ཆུ་ ༡༠ ཚེས་ ༣ ནས་བཟུང་
 མི་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། ཞ་ནེའི་དགོན་པ་ཁག་ ལྷ་སའི་ཐོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁག་
 བཅས་སོ་སོར་རྒྱ་མིས་ལས་དོན་རྩ་ཁག་བཏང་སྟེ་བོད་རྒྱ་མིའི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་ཟེར་བ་
 དང་། བྲ་བཅུན་ཚེས་རྒྱ་མིའི་ལྷ་བ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་པ། ཁ་བྲལ་པོ་འཕགས་པ་རེ་
 བོལ་བྱེད་དགོས་པ། ལམ་སྟོན་ཆེན་པོར་སྐྱུར་བ་འདེབས་དགོས་པ་སོགས་མི་མདའ་དང་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞི་བཟོར་བྱེད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕ་གི་པོ་འཕགས་ཀྱི་མི་དམངས་གཞི་བཟོས་ཐབས་
 ལུ་མཐུད་སྤྱོད་ནས་བོད་པ་ཚོ་རྒྱ་མིས་བཀོད་པ་བཏང་བར་བརྩེ་ཆ་བརྩེ་ཉན་དགོས་པ་
 དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་སྤོང་མི་ཚོག་པའི་བཅན་དབང་སུ་མཐུད་བཤད་ཀྱང་།
 བོད་མི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཚེས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དང་། རྒྱ་མིས་བོད་ས་བཟུང་ནས་བོད་པ་ཚོ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཆད་མེད་སྤངས་པའི་དོན་
 དངོས་བཟངས་པ་དང་འབྲེལ་དུ་ལྷ་མིག་གི་མདུན་དུ་མཐོང་བཞིན་པའི་དོན་དངོས་དེ། རྒྱ་
 དམག་གིས་མི་མདའ་འཕངས་ནས་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གི་བོད་མི་བསད་མས་
 ཆབས་ཆེན་བཏང་ཡང་ད་དུང་རྒྱ་དང་ཉམ་པ་བཤད་དེ་མི་དམངས་མཐོ་བསྐྱར་བར་ཁོང་
 ཁྲོ་ཆད་མེད་ཀྱིས་ཚེགས་འདུར་མི་ཞུགས་པ་དང་། སྐད་ཆ་མི་ཤོད་པ་སོགས་དངོས་
 འཁྲུག་ཅི་འཕགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་གཞི་ལ་ངོ་སྤྱོད་བྱས།

༡༩༧༧ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ ཉིན་འབྲས་ཐུངས་དང་། བན་ས་རྒྱུད་དཔོན་
 བྱི་དཔེ་འདུན་དག་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བྱིས་ལྷ་སར་ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ དང་ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡
 ཉིན་བོད་མིའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྒྲོར་གནང་མཁན་ཁག་ཅིག་ཏུ་དམག་གིས་
 འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་ནམས་སྒོད་དཔོས་པའི་རེ་བ་འདོན་པར་ཐེབས་སྐབས་ཅེ་ཞོལ་བྱི་
 མདུན་ནས་སྒོལ་བྱས་དང་། ལྷགས་ཕྱིང་། མི་མདའ་སྐབས་ཀྱི་གོ་མཚན་ཐོགས་པའི་བྱ་
 དམག་སྐུམ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བྱིས་ལམ་བཀག་སྟེ་སྐད་ཆ་ཆོག་གཅིག་ཤོད་མ་བཅུག་པར་ཉེས་
 ཏུང་བཏང་ནས་ལ་ལ་མཁོ་གཤགས་པ་དང་། ལ་ལ་ཀྱང་ལག་བཅག་པ། ལ་ལ་ཕྱིབས་མ་
 བཅག་པ་སྐབས་དཔེ་འདུན་གཅིག་ཀྱང་ཐང་པོར་མ་བཞག་པར་ཆང་མ་བཅོན་དུ་བཅུག་བྱ་
 དམག་གིས་མི་རིགས་ཀྱི་འཁོར་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་བྱ་བཅངས་དེ་བོད་མིར་བརྟུས་བཅོས་
 བཏོང་བའི་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་ཉེས་སྦྱོང་ལ་མི་མོས་པའི་སྐད་ཆ་ཤོད་མཁན་ལམ་འཁེལ་
 འབྲུལ་པ་ཡང་འཇུ་བཟུང་བྱས་དེ་བཅོན་ཁང་དུ་བྱིད།

༡༩༧༧ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བཅུན་མ་བདུན་བྱི་ཕྱེ་བྱིད་འོག་བོད་མི་
 ལ་བཅུ་སྒྲོར་བྱིས་ལྷ་སར་བོད་རང་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་སྤར་སོར་རྒྱུད་དཔོས་པ་དང་། བཅན་
 འཇུལ་པ་བོད་ནས་བྱིར་འཐོན་བྱིད་དཔོས་པའི་ཁྲིམ་སྒྲོར་གནང་མ་ཐག་བྱའི་བསྐྱར་བྱ་
 དམག་གིས་འཇུ་བཟུང་བྱས་དེ་བཅོན་དུ་བཅུག

༡༩༧༧ ལོའི་ལྷ་བ་དང་པོའི་ལྷ་དཀྱིལ་ལ་བྱ་ནག་གཞུང་གིས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
 མཚན་གིས་བཅོས་བྱ་མའི་ལས་བྱིད་ཆོགས་རྒྱུད་ཞིག་བོད་དུ་ཆེད་གཏོང་བྱས་དེ་ལྷ་སའི་
 སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་བྱ་མའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཔོས་པ་ལྷ་ར་འཚོག་དཔོས་པའི་བཀའ་བཏང་།
 བོད་ཐོད་བྱ་མའི་འཕྱོ་བྱིད་ཆོས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སེ་འབྲས་དགའ་སྐབས་ལ་ལས་དོན་
 རུ་ཁག་བཏང་སྟེ་དཔེ་འདུན་ཚོ་བྱ་མའི་བཀའ་ལ་ཉར་དཔོས་པ་དང་། མ་ཉན་ན་བྲིམས་
 ཀྱི་ཉེས་པ་བཅོད་བྱའི་འཛིགས་སྤྱུལ་བྱིད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དཔོན་པ་སོ་སོའི་

དགེ་འདུན་བཟེས་གཞིན་ཁག་ཅིག་དང་། འགོ་ཁྱིད་ཚོ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གསོལ་སྟོན་
 བཀའ་སློང་ནས་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ རྒྱ་ཁྱིད་དེ་དགེ་འདུན་པ་ཚོས་བྱ་མེད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་
 ཁུངས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ཁྱིད་དགོས་པ་ལྟར་སྟོན་ལམ་འཛུགས་ཏེ་བོད་རང་བཙན་གྱི་
 ཁྲིམ་སྒྲིལ་སྟོན་གྱི་མེད་ཁོ་ཕན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་གང་ཡང་སྤེལ་མི་ཚོག་པའི་བཙན་
 དབང་བཤད་ཀྱང་། དགེ་འདུན་ཚོས་དང་ལེན་མ་མཛད་པར་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པའི་
 ལུང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མཚན་མང་པོ་བཟང་སྟེ། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆེས་ ༣༥ ཉིན་
 པཱ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བོད་ཐུང་གྱི་དཔོན་ལུ་ཅིང་དུ་སྟོན་པའི་བོད་རང་སྤྱོད་ལུང་སྟེ་
 འགོ་ཁྱིད་ཚོས་སྤྱུལ་རྣམས་དང་། གདན་ས་སོ་སོའི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་ཚོགས་
 འདུས་བསྐོངས་ནས་མེས་བྱུ་གོང་བྱ་གཅིག་གྱུར་སྤྱོད་ཀྱིས་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་
 རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་ཉུང་གས་ལ་ངོ་ཚྏ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་སྟོན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནོན་
 བཅོར་ཆེན་པོ་བྱས་པར་འབྲས་སྤྱངས་སྟོང་གསལ་སྤྱིང་གི་དགེ་འདུན་ཡི་ཤེས་ཚོས་འཕེལ་
 ལགས་ཡར་བཞེངས་ནས་བོད་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་དབང་བྱལ་ཁབ་སྟོན་མེད་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱ་མིས་བཙན་འཇུག་བྱས་ནས་བཟུང་བོད་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཉའ་གནོན་
 དང་། ཟས་གོས་གཉིས་ཐོངས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱུག་ཆད་མེད་མྱོང་དགོས་བྱུང་བ་སྟོན་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་དྲངས་པར་བྱ་དཔོན་ཁོང་སྟོང་མེད་བྱུང་བྱུང་། པཱ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཡི་
 ཤེས་ཚོས་འཕེལ་མཚོག་ལ། སྤྱད་ཟབ་ནན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོན་བྱུང་། ད་རེས་
 ཉིས་མེད་གྲུ་ཡང་གི་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་ (འོན་ཀྱང་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་
 གསུམ་པའི་ནང་ནན་ཡི་ཤེས་ཚོས་འཕེལ་བཅོན་དུ་བཅུག) དགེ་འདུན་རྣམས་བྱའི་མི་
 སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་དྲག་གནོན་ལ་འཁོན་འཛིན་དང་། རྒྱ་དམག་གིས་མཐའ་བསྐྱར་
 བའི་མི་མདའི་འོག་དུ་སྟོན་ལམ་འཛུགས་པར་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཁྱིད་ཁྲག་དྲི་བའི་
 དྲག་གནོན་ལ་ངོ་ཚྏ་གནད་ཀྱི་བཙན་ཀྱི་དགོས་པར་གཟེགས་ནས་ ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་སའི་

གློན་ལམ་འཛིན་པར་མི་ཐེབས་པའི་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་དུ་བཞེས་ཀྱང་། ལྷ་མིས་
 རང་གི་ཆ་བ་སྤྲིད་ཀྱི་བྱོང་གུན་ཁ་གསལ་ཐོག་འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་ལ་བོད་རང་བཙན་
 དགོས་ཟེར་མཁན་ཉུང་གས་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མིར་དགའ་ཞིན་བྱེད་མཁན་མང་ཆེ་བ་ཡིན་
 པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་དེ་སྤྲུལ་དང་དགེ་བཤེས་ཁག་ཅིག་
 གདན་ས་སོ་སོར་དགེ་འདུན་རྣམས་གློན་ལམ་དུ་ཐེབས་དགོས་པའི་སྤྲུལ་སྒྲིང་ཞུ་བར་
 བཏང་ཡང་། དགེ་འདུན་མང་ཆེ་བ་མ་ཐེབས་སྐབས་སེའབྲས་སོ་སོའི་ནང་བྲག་ཁངས་སུ་
 མ་བཅུག་པའི་བྲ་རྒྱུད་ཁག་ཅིག་འཁྲིད་ཡོང་ནས་གློན་ལམ་འཛིན་གྱི་བྲ་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་།
 རྩལ་ས་གཅིག་ནས་ ༡༩༥༥ ལོའི་བོད་སྤྱིལ་ཡིག་ཨང་ ༡༠ པ་ཟེར་བ་ཞིག་བཀྲམ་སྟེ་བོད་
 རིགས་སེར་སྤྱ་མི་དམངས་ཚོ་ཁྲོམ་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷ་བ། ལྷ་བ་སྒྲོར་བྱེད་པ་
 སོགས་མི་ཚོ་གཅིང་། ལྷ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་གདུག་གདུམ་སྒྲིང་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ཚོ་གཤམ་
 གདན་འབེབས་བཅོས་པ་མ་ཟད། ས་རྩལ་ས་ཁག་གི་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཚོས་གཙོས་
 པའི་དད་ལྷན་བོད་མི་སེར་སྤྱ་མང་ཚོ་གས་གློན་ལམ་ཚོ་གས་མཇུག་དུ་འབྲོ་སྒྲོད་མི་ཚོ་
 པའི་བཀག་འདོམས་ནན་པོ་བྱེད་པ་དང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་ཚོ་གས་མཇུག་ཞུ་བར་
 རེ་བྱང་བཏང་ན་ཡང་ཁྲོམ་སྒྲོར་ནང་མི་ཞུགས་པ་དང་། མི་ལྷ་བའི་ཁས་ལེན་བྱེད་བཅུག་
 པས་མ་ཆད། མི་རེ་གཉིས་ཁེར་རྒྱུད་འབྲོ་མི་ཚོ་གཤམ་པ་དང་། མི་བྲངས་འགའ་ཞིག་མཉམ་
 བསྐྱས་ཚོ་གས་རྒྱུད་བཅོ་བ། དེ་ལ་འགོ་ཁྲིད་བཅུགས་དེ་ལྷ་སའི་ནང་མཉམ་འབྲོ་མཉམ་
 སྒྲིང་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཁ་ཐོར་དེ་འབྲོ་མི་ཚོ་གཤམ་གདན་རྒྱལ་ཐོན་ན་ཚོ་གས་རྒྱུད་གི་
 འགོ་ཁྲིད་དེས་འགན་ཁུར་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཙན་དབང་སྤྲིད་ཇུས་མང་པོ་གསར་བཅོ་
 བྱས་པ་དང་། ལྷ་སའི་ལས་ཁུངས་ཆང་མར་གློན་ལམ་ཚོ་གས་མཇུག་དང་། བཙོ་ལྷ་
 མཚོ་དཔའི་མཚོ་དཔའ་མཇུག་དུ་འབྲོ་མི་ཚོ་གཤམ་པའི་བཀའ་བཏང་། བོད་ས་འབྲུག་ལོའི་ལོ་
 གསར་ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་མོ་ལ་ཡང་ལྷ་ས་ཁྲོམ་གཟིགས་ཁང་དང་། ལྷ་སྤུག་སྒྲིང་སྒྲོར་ལྷ་

ལམ། ཁ་ཆེ་ལྟ་ཁང་། ར་མོ་ཆེ། སྒྲན་ཅིས་ཁང་གི་མདུན་སྐོག་སྐྱ་མེ་མདའ་འབྱེར་བའི་
 རྩ་དམག་དང་། བཅོན་བཟུང་མོ་ཀྱ་བཅུ་གསལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བར་སྒྲོར་ཕྱིན་དང་། སྤང་
 ལམ་ཡས་མས། ར་ཁང་དང་། ཟ་ཁང་སོགས་ལ་ཡང་དམངས་དགུས་ཀྱི་ཆས་གོས་
 གཡོགས་པའི་གསང་ཉལ་བཀྲམ་སྟེ་མི་དམངས་རྣམས་འཛིགས་སྐྱབ་གི་འོག་སྐྱ་བཅུག
 སྒྲོན་ལམ་གྱི་བྲལ་འཛིན་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་བར་སྒྲོར་ཕྱིན་གང་སར་བྱོན་གོས་བཞེས་
 པའི་རྩ་དམག་དང་གསང་ཉལ་ཉིན་མཆན་མེད་པར་བཅུགས། དེས་མ་ཆད་ཆོགས་བྲལ་
 གྱི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཡང་གསོ་ཉལ་མང་པོ་བཀྲམ། ལམ་འབྲལ་ཆེ་བ་གང་སར་རྩ་དམག་
 ཐོན་ཆེན་བཀྲམ་པ་སོགས་ལ་བཞེན་བོད་རིགས་བགྲེས་སོང་ཆོས་མི་མདའི་འོག་དུ་སྒྲོན་
 ལམ་འཛོག་དགོས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཟུར་བྱང་བྱིང་མེད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་
 བསྟུངས།

བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་ས་འབྲུག་ལོའི་ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆེས་བཅུ་བདུན་གྱི་ལོ་
 ༡༧༥༥ ལོའི་ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༥ ཉིན་སྒྲོན་ལམ་མཇུག་འབྲིལ་གྱི་བུམས་པ་གདན་འདྲིན་
 ཞུ་བའི་ཉིན་དེར་ཞོགས་པ་རྒྱ་ཚོད་བཞི་པ་ཡས་མས་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་འཁོར་མོ་ཡུག་
 དུ་རྩ་དམག་བཀྲམ་པ་དང་། བར་སྒྲོར་གྱི་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་གོམ་པ་བཅུ་རེའི་སར་རྩ་
 དམག་རེ་བཅུ་གསལ་པས་མ་ཆད། བུམས་པ་གདན་འདྲིན་ཞུ་མཁན་དགེ་འདུན་རྣམས་
 བསྒྲོར་བུ་དམག་གིས་མཐའ་བསྒྲོར་དྲེ་ཕེབས་བཅུག བོད་མི་སེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་མིའི་
 དམག་དཔུང་གིས་མཐའ་བསྒྲོར་བའི་དབུས་ནས་བུམས་པ་མཇལ་དགོས་པ་སོགས་དང་
 ལན་བོད་མི་རྣམས་འཛིགས་སྐྱབ་གི་ཁྲོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བྱིང་སྒྲོ་སྟེལ་བཅུག་པ་ནི་འཇམ་བུ་
 སྤྱིང་དུ་མཐོང་ཐོས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་ཞོགས་པ་རྒྱ་ཚོད་ ༧ དང་སྒྲོར་མ་ ༥༠
 ཅུམ་ལ་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཆོས་རྩ་དམག་གིས་མཐའ་བསྒྲོར་བའི་དབུས་སྐྱ་
 ཞེ་བའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་ནས་བོད་རང་བཅོན་བྱལ་ཁབ་ཟུར་སོར་རྒྱད་དགོས་པ་དང་། རྩ་

མིས་པོད་དུ་མི་མེར་སྒྲིལ་བའི་ལམ་ལུགས་མཆམས་གཙོད་དགོས་པ། པོད་མི་དམངས་
 ལ་འགྲོ་བ་མེད་ཐོབ་ཐང་སྔོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་འཕྲོད་ཆིག་བསྐྱབས། རྒྱ་དམར་གྱིས་དེ་
 འཕྲུལ་ཕྱོགས་བཞི་མཆམས་བརྒྱད་ནས་དམག་སྒྲོན་བཏང་སྟེ་མཆི་མདེལ་དང་། མི་
 དན་པ་ཉམས་འཇུག་པའི་དྲུག་མདེལ་འཕྲུ། རྒྱ་དམག་ཁག་ཅིག་གིས་སློབ་རྒྱུ་དང་།
 དབྱུག་པ། ལྷགས་རྩེད་སོགས་ཀྱིས་པོད་མི་མཐོང་ཆད་དྲུང་བཞོགས་དང་། པོད་པ་གཅིག་
 ལ་རྒྱ་དམག་ལྟ་བུ་གིས་འཐམ་སྟེ་འཇུག་པ་ཐུག་པས་མ་ཆད། མི་མདེལ་བརྒྱབ་སྟེ་
 ཁམས་གོ་འཛོལ་བ་གཉིས་དང་། སྒྲར་ཁམས་བ་གཅིག་དམར་བསད་བཏང་། ལག་དུ་
 མཚོན་ཆ་ཁབ་ཙམ་མེད་པའི་པོད་མི་གང་ཤུང་དྲུང་གསོད་བྱས་པར་བཞེན་པོད་པ་ནམས་
 འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་དུ་བྱར་དེ་ཁོང་ཁྱོ་མནན་མ་ཐུབ་པར་བསད་པའི་ཤུང་པོ་བཞེགས་ནས་
 ལུ་མཐུད་ཁྱོ་སྒྲོར་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་དམག་གི་མོ་ཀྱ་མེར་བསྐྱབས་པ། རྩོད་འཕངས་ནས་
 མི་མདེལ་རྒྱལ་མཁན་ལ་རང་དྲུང་གོལ་ལན་བསྐྱབས། རྒྱ་དམར་གྱིས་དམག་མི་ཐེ་མང་དུ་
 བཏང་སྟེ་ཁྱོ་སྒྲོར་ནང་ཞུགས་ཡོད་མེད་ལ་མ་བཞུས་པར་པོད་པ་འཇུག་པ་ཐུབ་དང་།
 དྲུང་གང་ཐུབ་བྱས། བར་སྒྲོར་སྤང་ལམ་དུ་ཉལ་མཁན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། ལམ་འཁོལ་གྱི་
 གསེབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འཕྲུལ་ཡང་བཙོན་དུ་བཅུག། པོད་རིགས་སྐས་སྒྲོན་ཆབས་ཆེན་སོག་པ་
 སྐན་ཁང་དུ་སྒྲིལ་བའི་ཐེས་སུ་ཡང་དམག་མིས་ཐེས་འདིད་བཏང་སྟེ་སྐན་ཁང་ནང་འཇུལ་
 ནས་དྲུང་བར་ཡོང་། རྒྱ་དམག་སྒྲོང་ཕྱག་ལ་ཉེ་བཞུགས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུལ། པོད་
 རིགས་མེར་སྐྱ་མི་རེར་རྒྱ་དམག་ལྟ་བུ་གིས་སྒྲོར་དྲུང་བཏང་སྟེ་གི་མིན་རོ་མིན་བཙོས་
 ཐེས་བཙོན་དུ་བཅུག། རྒྱ་དམག་གིས་དོན་མེད་བྲ་གས་ནང་འཆང་སོག་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་
 བཞུགས་པའི་དཔེ་འདུན་ཆོལ་ཡང་དབྱུག་པ་དང་དོག་རྒྱལ་བཞུགས་པ་དང་ཁང་པ་བཞུགས་
 དེ་མཚན་གོམས་དང་། ཇ་དམ། དཀར་ཡོལ་སོགས་བཅུག་གཏོར་བཏང་། དུལ་དམར་
 མཐོང་བ་བཀྱ་ཁྱིར་བྱས། དགའ་ལྷན་གྱི་ཆབ་འབྲོག་མི་བྱམས་པ་སློབ་སྟོན་གྱི་ལག་འདོགས་

རྒྱ་ཆོད་གཅིག་དང་། བཟླ་ཉིན་རྒྱ་སྒྲོམ་ཆིག་སྒྲོང་ལྷག་ཙམ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དབྱ་མཇེད་གྱི་
 འདོན་སྒྲུལ་རྒྱ་སྒྲོམ་ཉིན་སྒྲོང་ལྷག་ཙམ་དང་། ལག་གི་རྒྱ་ཆོད་ཀྱང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་
 མ་ཟད། རྒྱ་དམག་རྣམས་ལྷ་ཁང་ནང་འཇུག་དེ་མཆ་ཀླུ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཕྱུལ་བའི་དངུལ་
 མཐོང་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་འདུན་མཐོང་ཆད་བདུངས། བྱ་ཕྱུག་འགའ་ཞིག་ཞིད་ཐག་ཆོད་དེ་
 ཆ་སྐམ་ནང་ཡིད་སྡོད་སྐབས་རྒྱ་དམག་གིས་བྱ་ཕྱུག་བཟོགས་བཞེད་བྱེད་དུས་མཐོང་ནས་
 བྱ་ཕྱུག་པང་ཁར་བཏེགས་དེ་ཐོག་ས་ནས་འོག་གོད་དུ་གཡུགས་པས་རྒྱ་དམག་བཅས་པ་
 འགའ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱ་དམག་ཆོས་པོད་མི་འཇུ་སྐབས་ལག་ནས་རྒྱ་ཆོད་བཟུས་པ་དང་།
 ཞམ་ཕྱག་གི་དངུལ་བཏོན་པ་བཟང་གིས་མི་ལངས། རྒྱ་དམག་གིས་པོད་མི་མཐོང་ཆད་
 དྲུང་བཞོག་བྱས་ཀྱིན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་པོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ཆོ་ལ་ཡང་ཉིས་
 དྲུང་ཆོད་མེད་པོག་ དེ་ཐོག་ནས་བཅན་འཇུག་པ་དང་བཅན་འཇུག་སྤྱིང་མཁན་དབར་
 དབྱ་འཇིན་གྱི་འགལ་བ་ཅིར་སོན་པ་མཐོང་ཐུག། རྒྱ་དམག་གིས་ཉིས་བདུང་བཏང་ནས་
 དུན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བའི་པོད་མི་རྣམས་མོ་ཀྱའི་ནང་ཐེབས་སྤྱངས་བརྒྱབ་སྟེ་བཅོན་ཁང་དུ་
 སྒྲུལ་བའི་ལམ་བར་དུ་སྐྱབ་སྐབ་ཐེབས་ནས་གི་ག་འགའ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ཉིན་གཙུག་ལག་
 ཁང་གི་འབྲུམས་ར་དང་། ཤིང་ར། རྩོ་པོ་གྲུ་ལྷ་ཞེས་སྤྱན་སྤྱ། དཔལ་ལྷ་མོའི་མགོན་ཁང་
 སོགས་སུ་དཔེ་འདུན་བསད་མས་བཏང་བ་ཇི་སྟེད་བྱུང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱིང་གོད་
 བར་གསུམ་གྱི་ཀས་འཇིགས་དང་། སྒྲོ་སྤྱེད་ཁང་། ཅིག་པའི་ཐེབས། རྩོ་གཙལ་སོགས་
 བང་སར་པོད་མི་བསད་མས་བཏང་བའི་ཁྲག་གིས་ཁངས་བསྐྱད་ཡོད་པ་མ་ཟད། བར་
 སྒྲོམ་ཁོམ་ལམ་དུ་པང་ཁྲག་བྱུལ་གང་སར་ཡོད། རྒྱ་མའི་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་དག་གནོན་
 བཟོད་ཐབས་བྱལ་ནས་མཐར་པོད་པ་ཆོས་རྒྱ་དམར་དང་རང་སྤྱང་ཞོལ་འཇིངས་བྱས་དེ་
 རྒྱ་དམག་གཅིག་ཀྱིན་ལམ་དུ་བཏང་། ཆོས་དུག་ཉིན་ལྷ་མཐུད་པོད་མི་འཇུ་བཟུང་བྱས་དེ་
 པོད་པ་མས་ཆད་དང་། ཁྲོམ་སྒྲོམ་ནང་ཡོད་མེད་ལ་མ་བཟོས་པར་སྒྲོག་པར་སྤངས་པའི་

ནང་ཚུད་ཕྱིན་པཅོན་དུ་བརྒྱལ། ལས་ཁྲུངས་སོ་སོར་ཡང་ཞིབ་བཤེར་བྱས་དེ་དྲུགས་པ་ཕྱན་
 བྱ་བྱང་ན་ཡང་འཛིན་བཟུང་བྱས། ཉིན་དེར་སེ་འབྲས་གཉིས་ལ་དམག་མི་བཏང་སྟེ་སྟོན་
 ལམ་དུ་ཐེབས་མེད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་ནས་དོན་མེད་དགེ་འདུན་བརྒྱུངས་ལྷག་
 ཙམ་འཇུ་བཟུང་བྱས། ཐངས་དེའི་ཁྲོམ་སྒོར་ལ་དག་གཞོན་བྱས་དེ་བོད་མི་བརྒྱ་ཕྱག་
 འགའ་བསད་མས་དང་། ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་བཅོན་དུ་བརྒྱལ། དེ་དག་ནང་མགོ་བོ་དྲུང་
 ལྷར་དཀར་པའི་གན་གོན་ལོ་ན་བདུན་ཅུ་ཡས་མས་སོན་པ་དང་། བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱ་ཤངས་
 བྱས་པ་ཡོད་ལ་སྒྲུམ་མ་དང་། སྤང་པོ། རྩུགས་འབྲུལ་སྐགས་དོན་མེད་བཅོན་བརྒྱལ་བྱས་
 པ་ཐེ་སྟེད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་དྲུག་དང་ཆེས་བདུན་སོ་སོར་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་
 རྒྱང་འཕྲིན་ལས་ཁྲུངས་ནས་བརྗོད་དོན། ཆེས་ལྷ་ཉིན་ལྷ་སར་ཁ་བུལ་རིང་ལུགས་པ་ཉུང་
 བས་ཀྱིས་ཐིང་ཆ་བསྐངས་ཀྱང་དེ་ཉིན་ཕྱི་རོ་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་པ་ཙམ་ལ་ཐྱིང་འཇགས་བྱུང་བ་
 དང་། ཆེས་དྲུག་ཉིན་བར་སྒོར་ནང་ཁྲོམ་འདོན་མཁན་དང་། བར་སྒོར་ལ་ཐེབས་མཁན་
 སྤར་རྒྱན་བཞིན་ཡོད་ཅེས་བཤད། བོད་ཁྲོངས་བརྟན་འཕྲིན་དང་། ལྷ་ས་བརྟན་འཕྲིན།
 བོད་ཁྲོངས་རྒྱང་བསྐྱགས་ལས་ཁྲུངས། ཆགས་པར་ཆེ་རྒྱང་ལྷ་ཆོགས་ཐོག་ཐིང་ཆ་སྤོང་
 མཁན་བྱིས་མི་ཀྱ་བཅུག་པ་དང་། དམག་མི་བསད་མས་ཆབས་ཆེན་བཏང་བའི་སྒོར་མི་
 བདེན་རྒྱན་བསྐྱེགས་ཀྱིས་དམ་པ་དང་། འཁྱོག་བཤད་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་བརྒྱལ་པ་ལས།
 རྒྱ་དམག་ཆོས་སྤྱང་གི་ལྷོགས་པ་ལུག་ཁྱུར་གོར་བ་ལྷར་བོད་པ་ནམས་ལ་ཁྱག་དྲི་བྱོ་བའི་
 དག་གཞོན་དང་། རྒྱ་ནོར་བཅོམ་འཁྱེར་བྱེད་རྒྱལ་བཟུང་ཙམ་ཡང་བོད་མ་བརྒྱལ།

༡༩༥༥ ལོའི་ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༧ ཉིན་ཞོགས་པ་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱུ་ཙམ་ལ་བརྒྱན་
 མ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཁྲོམ་སྒོར་གནང་སྟེ། བོད་རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན། རྒྱ་
 དམར་དང་རྒྱུར་པས་བོད་ལ་བཅོན་འཇུག་སྤིད་སྤྱིང་བྱེད་མཆམས་འཛོག་དགོས། བོད་
 མི་བཅོན་བརྒྱལ་དང་། དམར་གསོད། མནར་གཅོད་གཏོང་མཆམས་འཕྲུལ་དུ་འཛོག་

དགོས། བོད་མི་དམངས་ལ་རང་དབང་དགོས་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ཆོག་སྒྲིག་བཞིན་
 ཁྲོམ་སྒྲོར་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཁྲོམ་སྒྲོར་ནང་ཞུགས་མཁན་ཇེ་མང་དུ་སྒྲིང་རུང་གོ་མཚོན་སྒྲིག་
 པའི་སྒྲོར་ཕྱ་དམག་བརྒྱ་ཕྱག་འགྲེལ་བཏང་སྟེ་དྲག་གཞོན་བྱས། བཅུན་མ་རྒྱམས་ལ་སྒྲིག་
 རྒྱལ་དང་། དབྱུག་པ་སེར་བ་བབས་པ་ལྟར་བཞུས་དེ་གི་མིན་རོ་མིན་བཟོས། བཅུན་མ་
 གཉིས་ཀྱི་མགོ་བོར་དབྱུག་པ་བཞུས་དེ་ག་གསལ་པས་ཁྲག་དམར་ལོང་ལོང་དུ་བྱོན། རྒྱ་
 དམག་ཚོས་བཅུན་མ་རེ་རེ་བཞིན་བཟུམས་བཀྱིག་བྱས་དེ་ས་ལ་འདྲད་བཞིན་མོ་ཀར་
 བཅུག་སྟེ་བཅོན་ཁང་དུ་བསྐྱུལ། ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་མཁན་བོད་རིགས་བཅུན་མ་དེ་
 དག་ལ་ཡང་བའི་དྲག་གཞོན་གྲགས་ཆེན་བྱས་པར་བོད་རིགས་རྒྱམས་ཁོང་ཁྲོའི་མེ་ལྷེ་
 འབར་ཞིང་། བླན་གྲོན་ཆོ་གདུང་བའི་མཆི་མ་དབང་མེད་དུ་གྲོལ།

༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་ཞོགས་པ་ཚུ་ཚོད་དགུ་པ་ཙམ་དུ་བོད་
 མི་སེར་སྐྱེ་ཁྲུ་བཅུ་སྒྲོར་གྱིས་བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ལྔར་སོར་རྒྱུད་དགོས། བཅན་
 འཇུལ་པ་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས། འཇུལ་བ་བསྐྱན་འང་ན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་བོད་
 ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན། བོད་པ་རྒྱམས་དྲིག་ཅ་ཆིག་འགྲིལ་བྱེད་
 དགོས་ཞེས་པའི་འཕྲིན་ཆོག་སྒྲིག་པ་དང་། གྲིལ་བསྐྱགས་ཡི་གེ་བཀྲམ། དེ་འཕྲལ་རྒྱ་
 དམག་ཚོས་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་མཁན་གྱི་ཁྲོད་དུ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་གོར་དེ་དྲུང་བཞོག་བྱས་ནས་འཇུ་
 བརྒྱུད་ཐུབ་པ་རྒྱམས་བཅོན་དུ་བཅུག ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ལྔ་པོ་ཚུ་
 ཚོད་ ༡༡ ཙམ་ལ་བོད་མི་སེར་སྐྱེ་མང་ཚོགས་བདུན་བརྒྱལ་ཉི་བས་ལྷ་སར་བོད་རང་
 བཅན་དོན་གཉེར་གྱི་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་། རྒྱ་དམག་གིས་མཆི་མདེལ་འཕངས་ནས་ཁྲོམ་
 སྒྲོར་པ་ཁ་བཏོར། མི་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བཅུན་མ་གཉིས་ཀྱི་ཀྲང་པ་བཅུག བཅུག་ལག་ཁང་
 གི་གཞུང་སྒྲོའི་ཡང་སྟེང་བཞུགས་པའི་དགོ་འདུན་ཟླ་བ་ལགས་དང་། ལྷ་བྱིས་པ་གཅིག་ལ་
 མི་མདའ་པོག་སྟེ་མས་སྒྲིན་ཆབས་ཆེན་བཏང་། སྐུ་ལྗེས་ཟླ་བ་ལགས་ཟླ་ ༥ ཚེས་

१० ལྷན་ཁང་དུ་སྐྱེ་གཤེགས། རང་གི་བདེན་པའི་དོན་དུ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྐྱར་
 བཅང་མཁུ་ཚོར་དེ་ལྟ་བུའི་འཁོན་འཛིན་དང་དཔག་པོན་གྱི་དཔ་ནི་རྒྱ་དམར་གདུག་ཅུ་བ་
 ཆེ་བ་དང་བདེན་པ་མེད་པའི་རྟགས་མཚན་ཡིན། १०५५ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆེས་ १ ཉིན་
 ཞེགས་པ་རྒྱ་ཚོད་བཅུ་པ་ཙམ་ལ་སྤྱོད་ལུང་སྐྱོར་མོ་ལུང་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་དུག་ལྷ་
 སར་ཐེབས་ནས་བོད་མི་སེར་སྐྱེ་མང་ཚོགས་དང་ལྷན་དུ་བོད་རང་དབང་བདེན་པའི་
 མཐའ་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྐྱར་བཅང་། རྒྱ་དམག་ལྟ་བུ་གིས་བོད་པ་རེར་
 འཐམ་སྡེ་ཉེས་དྲང་ཆད་མེད་བཏང་བར་མི་མས་པ་བཟོད་མཁན་ཁྲོམ་གཞུང་གི་བོད་པ་ཚོ་
 ཡང་འཇུག་ཏེ་བཙོན་དུ་བཅུག १०५५ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༩ ཉིན་པེ་ཅིང་ཀྲང་དབྱང་
 ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ཇའོ་ཅི་ཆེད་དུ་བོད་ལ་ཡོང་ནས་བོད་མི་དཔག་པོན་
 གྱིད་ཕྱོགས་དང་། རྒྱ་དམག་སྤར་སྡོན་གྱི་དཔ་ཕྱོགས། དགོན་པ་ཁག་གི་དགེ་འདུན་དང་
 བརྩན་མའི་རང་དབང་དང་། བོད་མི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གདམ་བཤད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བྱ་སྤྱོད་
 ལ་ཚོད་འཛིན་གྱི་བཙན་གཞོན་གྱི་ཐབས་འགའ་གཏན་ལ་ཐག १०५५ ལོའི་ལྷ་ ༩
 ཆེས་ १० ཉིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཚོད་བཞི་པ་ཙམ་ལ་བཅུན་མ་ ३० ལྷག་ཙམ་གྱིས་ལྷ་སའི་
 བར་སྐྱར་ནང་བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་སྤར་སྡོད་དགོས་པའི་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྐྱར་བཅང་
 བ་དང་། ཡིག་ཆ་བཀྲམ། १०५५ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཆེས་ १༤ དང་ १༥ ཉིན་ལྷ་ས་གྲོང་
 ཁྱིར་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་ལས་ཁུངས་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་བྱིད་ཚོགས་འདུར་
 བསྐྱོངས་ནས་ལྷ་ ༩ ཆེས་ ३० ནས་ལྷ་ १० ཆེས་ ༥་དུག་བར་ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་
 ལས་གྱིད་པ་དང་། བཟོ་པ་ནམས་རང་དགར་ལས་ཁུངས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཏོང་མི་ཚོག་པ་
 དང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་མཁན་བྱང་ན་ཕྱོ་རྒྱག་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། ལྷ་ ༩ ཆེས་ ३०
 ཉིན་བོད་མི་སེར་སྐྱེ་དུག་ཅུ་སྐྱོར་གྱིས་བོད་རང་བཙན་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མི་བཙན་འཇུག་
 པ་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཕྱོད་དགོས་པའི་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྐྱར་བཅང་། རོ་ཉིན་ནས་བཟུང་ལྷ་

१० ཆེས་ १ བར་གསུང་ཆོས་ར་བར་བོད་རིགས་ནམ་མཁན་བརྒྱ་སྐྱོད་ལྷག་འདུས་དེ་ཕྱི་
 དམར་གྱིས་ཁྲིམ་སྒྲོལ་དུ་ཕེབས་མཁན་དམར་བསད་བཏང་བ་རྣམས་དང་། བཅོམ་དུ་
 བཅུག་ཆེས་ཉིས་དྲུང་འོག་འདས་བྱོངས་སོང་པའི་དཔལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ཁི་བཟུས་
 བསགས་དང་། གཅུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་སྤྱོད་ཕུལ། རྒྱ་དམར་གྱིས་དམངས་དཀྱུས་ཀྱི་
 ཆས་གོས་གཡོགས་པའི་སོ་ཉུལ་བྱངས་མེད་ལྷ་སའི་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་བཀྲམ་ནས་ཉིན་མཆན་
 མེད་པར་སྒྲོག་ཉུལ་བྱིད་པ་དང་། རྒྱ་དམག་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོལ་ལ་མེ་མདའ་དང་། སྒོག་རྒྱལ་
 ལུགས་གཟེར་དང་ལུགས་རྟོག་བསྐར་པའི་དབྱུག་པ་དེ་བཞིན་དབྱུག་པའི་ཐོག་གཟེར་མ་ར་
 མགོ་དཀྱིས་པ་དང་། ལུགས་ཐག་ཐོག་ལུགས་རྟོ་བསྐར་བ། ལུགས་བྱིང་སོགས་ཀྱི་མི་
 གསོད་ལག་ཆ་བསྐར་དེ་ཉིན་གང་བར་སྒྲོལ་བྱི་སྒྲོལ་རྒྱལ་བཅུག་སྤྱོད་མི་དམངས་དྲག་གནོན་
 བྱས་ १༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ११ ཆེས་ १३ ཉིན་བྱོང་གསེབ་ཁག་ནས་ཆེད་དུ་ཕེབས་པའི་
 བཅུན་མ་བཞིས་བོད་རིགས་སེར་སྒྱུ་མང་ཆོགས་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་སར་བོད་རང་བཅོན་
 དགོས་པའི་ཁྲིམ་སྒྲོལ་གནང་། १༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ३༠ ཉིན་སྤྱོད་ལུང་ར་སྤྱོད་
 དགོན་པའི་དགེ་འདུན་ཆོས་རྒྱ་མའི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་ལ་བོད་དེ་ལྔ་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་
 ཡིན་པའི་ཅོད་སྲིང་གནང་བར་རྒྱ་དམག་ཆོས་དེར་ལན་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། བོད་རྒྱ་
 ཁོངས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་བབྲང་རྒྱ་མེད་སྐབས་ངོ་ཆ་ཁ་སྐྱོངས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་
 ལངས་དེ་མི་མདའ་འཕངས་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་འཛིགས་སྒྲུལ་བྱིད་པ་དང་། རྒྱ་
 དམག་ཕོན་ཆེན་བསྐོངས་ནས་དགེ་འདུན་དྲུང་བཞོགས་བྱས་དེ་དགེ་འདུན་གཉིས་ལ་མས་
 སྒྲོན་ཆ་བས་ཆེན་བཏང་། དགེ་འདུན་བཞི་སྤྱོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆོང་དུ་བཅུག १༩༥༥ ལོའི་
 ཟླ་ १३ ཆེས་ ३ ཉིན་བོད་རང་སྲོང་ཁྲུངས་མི་དམངས་སྤྱིད་གཞུང་ཟེར་བ་ནས་ལྷ་སའི་
 ལས་ཁུངས་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་བསྐོངས་དེ་ཟླ་ १३ ཆེས་ १༠ ཟླ་འཛམ་སྐྱིང་འཕྲོ་བ་
 མའི་ཐོབ་ཐང་གི་དུས་སྟོན་ཉིན་མོ་དེར་ལས་ཁུངས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་བྱིད་པ་དང་། བཟོ་པ།

སློབ་བྱ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་ལ། སེའུབས་དགའ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན། ལྷ་སའི་
 ཁུལ་གྱི་དགོན་ལག་སོ་སོའི་བྱ་བ་ཕུན་ཀློང་མས་རང་གནས་ནས་བུལ་རྟེ་ཕྱི་འགྲོ་མི་ཚོགས་པ་
 དང་། ལྷ་སའི་གྲོང་མི་མང་ཚོགས་ཀྱང་བར་སྒྲོར་ལ་འགྲོ་མི་ཚོགས་པའི་བཀའ་བཏང་།
 ཆེས་ ༥ ནས་རྒྱ་དམག་ལྟ་བུ་སྒྲོར་ཁག་བཞེས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་གྲོང་ཕྱི་ནང་དུ་ཉིན་མཚན་
 མཛད་པར་སྒྲོར་སྒྲིབ་བྱེད་བཅུག། བར་སྒྲོར་ནང་ད་དུང་ལག་དུ་མི་གསོད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ལྷ་
 ཚོགས་ཐོགས་པའི་རྒྱ་དམག་སུམ་ཅུ་སྒྲོར་ཉིན་གང་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་ཡར་རྒྱལ་མར་རྒྱལ་བྱེད་
 བཅུག་ནས་མཚོད་མཇུག་དུ་ཡོང་བའི་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཆོའི་སྐད་བྱེད་དང་། སློབ་གྲྭ་
 བ་གྱི་སོགས་མཐོང་ཆད་འབྲོག་བཅོན་བཅུག་མི་ཀྱ་མཚན་དགའ་ཉིན་བདེ་གཏོང་བཞིན་
 སྒྲོང་ཁྲིར་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་བཅུག་སྐྱེ་མི་ཀླུ་མས་ལ་འཇིགས་སྒྲུག་སྒྲུལ། སོ་ཉུལ་བཅུ་སྒྲོར་ཙམ་
 སྒྲོང་ཁྲིར་གྱི་སྒྲུང་ལམ་ཁག་ཚར་འཇམ་ཉུལ་བྱེད་བཅུག་ཆེ་ ༡༩ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ལས་
 ཁུངས་ཡོངས་ལ་སློབ་སྒྲུང་བཅུགས་རྟེ་བོད་མི་ཕྱིར་འདོན་མ་བཅུག་པ་དང་། སློབ་བྱ་ཁག་གི་
 ཕྱི་སྒྲོར་སྒྲོ་ལྷགས་བཅུ་བ་ནས་སློབ་སྒྲུག་ཕྱིར་མ་བཏང་། རྒྱ་དམག་སུམ་ཅུ་སྒྲོར་གྱིས་དོང་
 རབས་ཅན་གྱི་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་དང་། རྒྱ་དམག་བཅུ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙམ་གྱིས་ལྷགས་
 གཟེར་དང་། ལྷགས་རྟོག་གཟེར་མ་ར་མགོ་སོགས་བསྒྲར་བའི་དབྱུག་པ་དང་། ལྷགས་
 རྩེད་། སློབ་རྒྱལ་སོགས་ཐོགས་ནས་བར་སྒྲོར་ཕྱི་སྒྲོར་བསྒྲོགས་རྟེ་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་མཁན་
 བྱང་ན་དག་གཞོན་བྱེད་ཚོག་ཚོག་བྱས། འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཞི་བའི་དུས་སྟོན་གྱི་ཉིན་
 མོ་དེར་ལྷ་སའི་གྲོང་དེ་རྒྱ་དམག་གིས་བཀའ་བའི་འཇིགས་སྒྲུག་གི་དོང་དུ་ལྷུངས། འོན་ཀྱང་།
 དཔའ་ངར་ཤིང་སློབས་ལུན་པའི་བོད་རིགས་སེར་སྒྱ་མང་ཚོགས་སྒྲོང་ལྷག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་
 རང་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་
 བསྐྱེད་ནས་བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ལྔར་སོར་ཆུད་དགོས། བཅོན་འཇུག་པ་བོད་ནས་
 ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས། བོད་མིར་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཞི་བདེ་དགོས། བོད་པ་

རྒྱལ་པོ་འཇུག་པའི་དབང་སྐྱུ་རྩལ་ལྡན་པའི་མེད་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱི་འཕྲོད་ཆིག་
 སྒྲིག་བཞིན་དུ་ཁག་ཅིག་ར་མོ་ཆེ་ནས་ཁྲིམ་གཞིགས་ཁང་བརྒྱད་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་དུ་
 ཐེབས། ཁག་ཅིག་དགའ་ལྡན་དར་ཆེན་ནས་བསྐྱེད་བཟང་དར་ཆེན་བརྒྱད་ཐེབས། ལྷ་
 དམག་ཆོས་ལག་དུ་མཚོན་ཆ་སྤྱུ་ཅམ་མེད་པའི་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྒྲོར་གནང་མཁན་གྱི་རུ་འགོ་
 དང་བར་ཐག་གྱི་ཁྲི་ ༤༠ ལྷག་ཅམ་ཡོད་པའི་ས་ནས་སྒྲོ་བུར་དུ་མི་མདའ་དང་། མཆོ་
 མདེལ་འཕངས་པས་རྒྱལ་དར་བསྐྱེད་མཁན་འབྲས་སྤངས་དགེ་འདུན་གཅིག་གི་དབུ་ཐོད་
 དུ་མདེལ་ཐོག་སྟེ་རང་སར་སྐྱོ་གཤེགས། དགེ་འདུན་གཞན་ཞིག་སྤྲོད་ཁང་དུ་སྒྲེལ་བའི་
 ལམ་བར་དུ་སྐྱོ་གཤེགས། སེ་རའི་དགེ་འདུན་གཉིས་མི་དམངས་སྤྲོད་ཁང་དུ་བསྐྱེད་
 དའི་ནང་སྐྱོ་ཞབས་གཅིག་ལ་བྱང་ཁོག་ཁོ་ནར་མདེལ་ལྷ་ཅམ་ཐོག་ཡོད་པས་སྤྲོད་ཁང་དུ་
 འཁྱོར་མ་ཐག་གཤེགས། དེ་ཉིན་བོད་མི་སེར་སྐྱོ་སྤྲུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ལ་མས་སྤྲོད་ཐོག་སྟེ་
 འགའ་ཞིག་སྤྲོད་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཉིན་གསུམ་མོང་རྗེས་འདས་སྤྱོད་མོང་། ཉི་ལེན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲོར་བ་བྱུང་མེད་ཅིག་ལ་ཡང་མདེལ་ཐོག་སྟེ་མས་སྤྲོད་བྱང་། ཁྲིམ་སྒྲོར་བ་
 ལྷ་ལྷག་ཅམ་འཇུག་དེ་རང་སར་ཉེས་དྲང་ཆད་མེད་བྱང་ནས་གི་མིན་རོ་མིན་བཟོས་
 རིས་སྤྲོད་ཁང་དུ་བསྐྱེད། དེ་ཉིན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡོང་ཁྱེན་རི་མ་རི་བཞིན་བོད་རིགས་
 སེར་སྐྱོ་མི་དམངས་རྒྱལ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་སྒྲོར་རོ་འཇམ་དུ་སྤྱེད་པས་པ་ཆོས་མིག་
 མཐོང་ལག་ཟེན་བྱུང་བཞིན་དུ། ལྷ་ནག་པེ་ཅིང་ནས་ལྷ་ ༡༢ ཆས་ ༡༡ གྱི་ལྷུང་འཕྲིན་
 ཐོག་བཞོད་དོན། ཁ་ས་ལྷ་སར་ཟིང་ཆ་ལངས་པ་དང་། ཁྲིམ་སྒྲོར་བྱེད་མཁན་ཆོར་ཁ་ད་
 བྱས་ཀྱང་མ་ཉན་པར་བརྟེན་དམག་མིས་མི་མདའ་གནམ་ལ་འཕེན་པ་དང་། ཟིང་ཆའི་
 རྣང་མི་གཅིག་གི་བ། མི་བཙུགས་མ་སྤྲོད་པ་རེད་ཅེས་ཉམ་པ་བཤད། ལྷ་ ༡༢ ཆས་
 ༡༢ ཉིན་བོད་རང་སྤྱོད་ལྷུང་གིས་ལས་ཁང་ས་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཆོགས་འདུ་བསྐྱེད་པའི་
 ཐོག་དུལ་ཅི་རག་སྤྱི་གིས་བཞོད་དོན། ཆས་ ༡༠ ཉིན་ཀྱང་དབྱང་དང་བོད་རང་སྤྱོད་

ལྷོངས་ཉིན་གང་ཁ་པར་བརྒྱད་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཉིན་ཐག་ཚད་པོའི་བྱེད་ཐབས་དེ་
 འདྲ་ཞིག་སྤེལ་མེད་ན་ཁྲོམ་སྒྲོར་ནང་ཞུགས་མཁན་ཇི་མང་དུ་སྔོང་ནས་ཆབ་ཆེའི་གནས་
 ཚུལ་ལྟར་ཉིན་ཡོད་ཅེས་བཤད། དེ་ཐོག་ནས་མི་མང་འབྱུབ་སྟེ་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་
 མཁན་དུ་གནོན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་དེ་ཕྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཏང་བ་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་
 རེད། ཕྱ་དམར་ལ་བདེན་པ་མེད་སྟབས་རྒྱན་གདམ་དང་། དུག་གནོད་ལ་མ་བདེན་ན་
 རང་ཉིད་བོད་དུ་ཀྱང་པ་འཇུགས་ཐབས་མེད་པས་འགྲོ་བ་མའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་གི་དུས་
 སྟོན་ཉིན་མོ་དེ་ལ་ཡང་འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་ཀྱི་སྒྲིང་ཕྱོགས་དང་། ཕྱལ་ཁབ་མང་པོའི་
 ཡུལ་སྒྲོར་བ་དང་། བསར་འབྱུར་འགོད་མཁན་ཇི་སྟེང་ལྟ་སར་འཇོམས་ཡོད་པ་སྟབས་
 ལ་འཇམས་ཐོན་སྐྱེལ་མེད་པར་བོད་མི་དམངས་ལ་ཁྲལ་དྲི་བོའི་དུག་གནོན་བྱེད་
 སྐངས་དེ་ལ་བདེན་ནས། དུས་རྒྱུན་དུ་བོད་མི་དམངས་ལ་མནར་གཅོད་ཇི་ལྟར་གཏོང་བ་
 མ་བཤད་རང་ཤུགས་སུ་རྟོགས་ཐུག། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཕྱ་ནག་པེ་
 ཅིང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་སློབ་མ་སྐུ་སྒྲོར་གྱིས་གནམ་སྟེ་སྟོ་མོ་ཆེའི་མདུན་དུ་
 ཁྲོམ་སྒྲོར་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། མཚན་
 ཆ་ཁྱེད་ནས་བོད་མི་དུག་གནོན་བྱེད་པར་ངོ་མྱོལ་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པ་
 སྟབས་ཀྱི་འཐོད་ཆིག་བསྐྱབས། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བོད་ལྗངས་
 སློབ་ཐུ་ཆེན་མའི་སློབ་ཕྲུག་སྐུ་མ་བརྒྱལ་ཉེ་བས་ལྟ་སར་ཁྲོམ་སྒྲོར་བྱས་ཏེ་བོད་མི་དམངས་
 ལ་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་དགོས། བོད་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱང་དང་བོད་སྦྱོང་
 གཏོང་དགོས། མཚན་ཆ་ཁྱེད་ཏེ་བོད་མི་དམངས་དུག་གནོན་བྱེད་མཆམས་འཇོག་དགོས།
 བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞི་བའི་སྟོན་ནས་ཐག་གཅོད་དགོས། འཇམ་སྒྲིང་ཞི་བདེ་གྲི་ལོར་བརྟན་པ་
 ཤོག་ཅེས་པའི་འཐོད་ཆིག་བསྐྱབས། དོན་དེ་ལ་ཡང་ཕྱ་དམར་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ་སློབ་
 ཕྲུག་ནམས་ལ་དེ་ནི་ཁྲོམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྦྱོང་ཡིན་པས་ཉེས་སྒྲོན་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་

པ་དང་། ཕྱིས་བྱང་ཁྲོམ་སྒྲོར་བྱིད་མི་ཚོས་པའི་བཙན་དབང་བཤད་པ་མ་ཟད། ༡༩༥༩
 ལོར་བོད་ཡིག་ཆན་ཁག་གི་སློབ་ཐོན་སློབ་མ་ ༡༦༠ ལྷན་ཅམ་གྱི་ནང་ནས་སློབ་མ་བཅུ་
 ནུག་ཕྱད། དེ་བྱིངས་ཆང་མ་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་སྐོས་འཛོལ་པའི་མཐུན་ཁྱིན་ཞན་ས་གང་
 ཡིན་ལ་ལས་བཞོས་བརྒྱབ་པ་དང་། ལོ་དེར་བོད་ཡིག་ཆན་ཁག་ལ་སློབ་མ་བཞི་བཅུ་ལས་
 མ་བསྐྱས་པ་ནི་བོད་ཕྱག་ཚོར་འཁོན་ལན་འཇུག་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲོམ་གྱི་འཕྲིན་ལྔ་པ་ཞིག་
 རེད།

༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༧ བོད་ས་སྐུལ་ལོའི་ལོ་གསར་གྱི་ཆེས་ ༡ ཉིན་
 རྩོམ་སྐུ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་སྒྲིའི་ཡང་སྤེང་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཞིག་བཀལ་
 ཡོད་པས་དེ་ཉིན་མཆོད་མཇུག་དང་། བར་སྒྲོར་ལ་ཐེབས་མཁན་དང་། ཡར་མར་འབུལ་
 བཞུད་གནང་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཚོས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་མཇུག་སྐབས་དགའ་སྒྲིའི་མཆི་མ་
 དབང་མེད་དུ་འབྲུག་ཅིང་། བདུང་བུགས་དག་པའི་བཞེས་ཐོན་དང་། ཉམ་དུ་ཡིད་ལ་བརྒྱག་
 པའི་བསམ་འདུན་མཆོད་པའི་མཇུག་དར་འབུལ་མཁན་གྲངས་མེད་བྱང་བས། ཁ་
 བཏགས་ཀྱི་ཕྱང་གསོག་གིན་དུ་ཆེན་པོ་ཆགས། དེ་ཉིན་མཆན་མོར་བྱ་དམར་གྱིས་དམག་
 མི་བཏང་སྟེ་རྒྱལ་དར་པ་པ་དང་། ཁ་བཏགས་ན་མས་བྱིར་ནས་གྲངས་བཞེར་བྱས་ཤིས་
 རྒྱ་དཔོན་ཚོ་ཁ་བཏགས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་ལ་བལྟས་ཏེ་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པའི་ཁོང་ཁྲོད་དང་།
 དངངས་སྐྱག་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད། ལོ་དེའི་ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༡ དང་ཆེས་ ༡༡ ལྷ་ ༡
 པའི་ཆེས་ ༡ དང་ཆེས་ ༩ སོ་སོར་བྱོང་གསེབ་ཁག་ནས་ཐེབས་པའི་བོད་རིགས་སེར་
 རྒྱ་མི་དམངས་དང་། ལྷ་ས་བ་ཆོས་བོད་རང་བཙན་གྱི་ཆེད་དུ་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་། ལྷ་
 དམར་གྱིས་ཁྲོམ་སྒྲོར་བར་པར་སྒངས་ཏེ་ཁག་ཅིག་ཁྲོག་བཟུང་བྱས་ནས་བཙོན་དུ་བཙུག

༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༥ ཉིན་ཚུ་ཆོད་ ༡༡ ཡས་མས་སུ་ཐོག་མར་
 བོད་རིགས་སེར་རྒྱ་མང་ཆོགས་སུ་མ་ཅུ་ཅམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་བསྐྱངས་ནས་བོད་རང་

བཅན་མྱེར་མོར་ཆུད་དགོས་པའི་འཁོད་ཆེན་སྒྲིག་བཞིན་ལྷ་སའི་བར་སྐོར་ནང་གི་བའི་
 ཁྲིམ་སྐོར་གནང་བས་ཁྲིམ་གཞུང་གི་བོད་མི་ཚོས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ཁྲིམ་སྐོར་
 གྱི་རྩ་སྤར་ནང་ལྷགས། རྩ་དམར་གྱིས་ཐོན་ཆུད་ནས་དམངས་དཀྱུས་ཀྱི་ཆས་གོས་
 བལྟམས་པའི་བསྐོར་བྱ་དམག་པོན་ཆེན་བར་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་མཆམས་བརྒྱད་ལ་
 བཀྲམ་ཡོད་པ་དང་། བར་སྐོར་མངགས་གཏོང་ཁང་གི་ཐོག་ཀ་ནས་རྩ་དམག་ཚོས་ཁྲིམ་
 སྐོར་བར་ཨ་རག་གི་ལ་དམ་དང་། རོ་བལྲས་པ་དང་། ཁྲིམ་སྐོར་གནང་མཁན་གྱི་ནང་ནས་
 འགའ་ཞིག་གིས་རང་སྤྱང་ཡར་ལན་གྱི་རོ་རེ་གཉིས་བལྲས། དེ་མ་ཐག་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
 རྩ་དམག་ཚོས་མི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་མི་མདའ་འཕངས་དེ་བོད་མི་འགའ་ཞིག་བསད་མས་
 བདང་བ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རྩ་དམག་གིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སེར་གྱི་ཐོད་ཁང་
 དང་། བངས་ཐོངས་མགོན་ཁང་། ཟ་ཁང་སོགས་ལ་རོ་བལྲས་དེ་གི་ལྷོ་བཅག་པ་སོགས་
 ཆེད་མངགས་འབྲུག་ཁྱེན་བསྐྱངས། བོད་རིགས་བསྐོར་བྱ་དམག་གིས་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་རྩུ་
 བའི་བཀག་འགོག་བྱེད་སྐབས་རྩ་དམག་ཚོས་བརྗོད་དོན། ཁྲོད་ཀྱིས་ཟིང་ཆ་སྤོང་མཁན་ལ་
 རྩ་བསྐོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། བཏོར་སྐྱོན་ག་ཚོད་ཆེ་བ་བྱུང་ན་དེ་ཅིས་ཟིང་ཆ་སྤོང་མཁན་གྱི་
 ཉིས་པ་ཆེ་རྩ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག ཁྲིམ་སྐོར་གྱི་འདུ་ཚོགས་རི་ཆེ་རྩས་སུ་
 སང་ནས་མི་དམངས་ཆེན་ཁྲི་ལྷག་གི་དཔུང་སྐོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་བྱུར་བ་དང་། བོད་མི་
 ཚོས་སུ་མཐུད་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་བསྐྱངས་དེ་འཁོད་ཆེན་སྒྲིག་པ་དང་། བོད་མིའི་ཡུང་པ་
 བཏེགས་ནས་ཁྲིམ་སྐོར་གནང་། རྩ་མིའི་ཚོང་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྩ་དམག་གིས་བོད་མི་
 རྩུང་གསོད་བྱས་པར་གད་མོ་བཤད་དེ་དགའ་མོས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ཁྲིམ་
 སྐོར་བའི་ནང་གི་བཞེན་སྒྲིས་ཁག་ཅིག་རྩ་མིའི་དྲག་གནོན་དང་། རྩ་མི་ཚོང་པ་དེ་དག་གི་
 རྣམ་འབྱུང་ལ་ཁོང་ཁྲོད་མི་ལྟེ་འབར་དེ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་ནས་རྩ་མིའི་ཚོང་ཁང་རེ་གཉིས་
 མས་བསྐྱེད་ རྩ་དམག་གིས་ལམ་ཆེན་བཞི་མདོ་ཁ་ཆང་མ་བཀག་མྱེ་མི་ཚོགས་ཁྲོད་མི་

མདའ་དང་། མཆི་མདེལ་ཚོད་མེད་འཕངས་པ་མ་ཟད། ཁྲོམ་སྒྲར་ནང་མོ་ཀྱ་བཏང་སྟེ་བྱི་
སྒྲོན་ལྟ་ཤོར་ཡོང་སྟེ་མི་ཚོགས་ལ་མི་མདའ་བརྒྱབ་ནས་བསད་མས་ཆབས་ཆེན་བཏང་།
རྒྱ་དམག་ཁག་ཅིག་གིས་ཐོག་ཁ་དང་། སྤང་ལམ་གང་སར་འཇུག་ནས་མི་མདའ་འཕངས་
པ་དང་། རྒྱ་དམག་འགའ་ཞིག་སྒྲོ་ར་དང་ཁང་པའི་ནང་འཇུག་ཡོང་སྟེ་མི་མདའ་གང་ཤུང་
བརྒྱབ་སྟེ་བོད་མི་མང་པོ་བསད་མས་བཏང་། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ཤུང་ཕྱོགས་སྤོང་ལྷན་དང་པོ་
མདོ་མཚོ་དཔལ་པའི་སྒྲོ་རའི་ནང་རྒྱ་དམག་འཇུག་ཏེ་མི་མདའ་བརྒྱབ་ནས་རང་བྱིམ་དུ་
ཕུ་གུ་བལྟས་ཏེ་བསྐད་ཡོད་པའི་ཨ་མ་ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱི་ཤུ་ཇི་བ་གཅིག་བསད་པ་དང་།
མི་འགའ་ཞིག་ལ་མས་སྒྲོན་ཆབ་ཆེན་བཏང་། རྒྱ་དམག་ལ་ལས་བོད་མིའི་སྤྱོད་ཁང་གི་
སྤུ་ཁང་ལ་གང་ཤུང་མི་མདའ་འཕངས་ཏེ་བྱིམ་དུ་སྤྱོད་པའི་བོད་མི་བསད་མས་བཏང་བ་
འགའ་ཞིག་ཤུང་། ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞི་མཆམས་བརྒྱད་རྒྱ་དམག་གིས་བསྒྲར་ཏེ་ཁྲོམ་སྒྲར་
ཁྱེད་མཁན་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བོད་མི་འཇུ་བཟུང་དང་། རྩེ་བཙོགས་ཁྱེད་གང་ཐུབ་
བྱས། བཟུང་བ་རྣམས་མི་རེར་རྒྱ་དམག་བརྒྱ་ཤངས་ཀྱིས་སྟེག་རྩེ་བཏང་སྟེ་ཀྲང་ལག་
གཅིག་པའམ་ལུས་ལ་མས་སྒྲོན་ཆབས་ཆེན་བཏང་སྟེ་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བའམ་འགལ་
སྒྲོད་མི་ཐུབ་པ་བཅོས་ཇེས་བཅོན་དུ་བརྒྱབ། བོད་པ་འགའ་ཞིག་མི་མདའ་ཕོག་སྟེ་ས་ལ་
འབྱེལ་བ་དང་། རྒྱ་དམག་ཚོ་མཚོངས་ཡོང་ནས་རྟོག་རྒྱབ་དང་། ལྷ་ཆུ་པ་ མི་མདའི་ཤུ་
གཞུག་དཔུག་པ་སོགས་གང་ཤུང་ཞུ་བ་དང་། སྤྱོད་པར་རྟོག་བཞེས་བཏང་སྟེ་ཁ་མིག་དང་།
སྒྲ་ཁང་། རྣ་བ་སོགས་ནས་ཁྲག་དམར་ཤུར་ཤུར་ཐོན་ཏེ་ལ་ལ་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་འགྲོ་བ་
དང་། ལ་ལ་རང་སར་འཆི་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཉིན་བོད་མི་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་ཁག་
ཅིག་རྒྱ་དམག་གིས་ལྷ་ས་ཁྲིང་གོན་རྒྱས་ཡན་ལག་གྱི་བདེ་ཁང་དུ་འཁྲིང་ནས་རྒྱ་དམག་
ཆོས་ལག་རུབ་བརྒྱབ་སྟེ་ཉེས་རྩེད་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐབས་རྒྱ་དམག་གཅིག་གི་མི་མདའ་
ཁ་ཤོར་ནས་རྒྱ་དམག་གཞན་ཞིག་ལ་ཕོག་སྟེ་དེ་གར་བསད་ (རྒྱ་མིས་ཁྲོམ་སྒྲར་ཁྱེད་

མཁན་ཚོས་མི་མདའ་བརྒྱབ་ཞི་བྱ་དམག་གཅིག་བསད་སྐད་ཟེར་བ་དེ་དེ་ཡིན་) ཁྲོམ་སྐྱོར་
 བནང་མཚམས་ཆད་ཇེས་ས་ར་མ་རུབ་ལ་ཡང་བྱ་དམག་གིས་སྤང་ལམ་གང་སར་འཇབ་
 ཞི་མི་མདའ་གང་ཕྱང་འཕངས་པས་གཅིན་པ་གཏོང་མཁན་དང་། ཆང་ཉི་བར་འབྲོ་མཁན།
 ཡར་མར་འབྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་སོགས་དོན་མེད་བསད་མས་བཏང་བ་ཇི་སྟེད་ཕྱང་། ཉིན་
 དེ་རང་གི་དྲག་གཞོན་འོག་ལག་དུ་མཚོན་ཆ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོད་མི་སྤུམ་བུ་ལྟ་བུ་ཅམ་
 བསད་མས་བཏང་བ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་འཇུ་བཟུང་བྱས། དེའི་ནང་ཁྲིམ་དུ་སྤྱོད་པའི་
 བན་ཞོན་དང་། བྱིས་པ། བྱ་ཇི། བྱོགས་འགྲུལ་དང་གནས་མཇལ་བ། སྤང་པོ་སོགས་དོན་
 མེད་བསད་མས་དང་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་མང་པོ་ཕྱང་། འོན་ཀྱང་། ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༤
 ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་བྱ་ནག་པེ་ཅིང་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་ཁྲུངས་ནས་བཞོད་དོན། ལྷ་ ༩ ཆེས་
 ༥ ཉིན་གྱི་ཚུ་ཚོད་ ༡༩ ཅམ་ལ་མི་གྲངས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་གིས་ལྷ་སའི་བར་སྐོར་ནང་ཁྲོམ་སྐྱོར་
 བྱས་ཏེ་སིང་གི་དང་གངས་རི་དྲགས་ཅན་གྱི་དར་ཆ་བསྐྱེངས་ནས་ཐོད་རང་བཙན་ཡིན་ཟེར་
 བ་དང་། ཚུ་ཚོད་གསུམ་པ་ཅམ་ལ་མི་གྲངས་ ༤༠༠ སྐོར་འདུས་ནས་ལས་ཁྲུངས་དང་
 ཚོང་ཁང་ ༣༠ མེར་བསྐྱེགས་ཤིང་། མོ་ཀ་ཉི་ཤུ་གཏོར་བཙག་བཏང་བ་རེད། ཟིང་ཆ་སྤོང་
 མཁན་ཚོས་མི་མདའ་བརྒྱབ་ཞི་བྱ་དམག་གཅིག་བསད་པ་དང་། དམག་མི་ ༤༠ མས་
 སྐྱོན་བཏང་བ། དེའི་ནང་དམག་མི་ ༡༡ ལ་མས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བཟོས། ཟིང་ཆ་སྤོང་མཁན་
 ༡༤ བསད་པ་དང་ ༤༠ ཅམ་མས་སྐྱོན་ཕྱང་བ་རེད་ཅེས་ཉམ་ཆེན་བཤད་དེ་འཇམ་སྤིང་
 མི་དམངས་ཀྱི་མདུན་དུ་རང་གི་ནག་ཉེས་འགོག་སྤྱི་གཡོ་འཁྲུལ་བཤམས་ཀྱང་དེ་ཉིན་
 གྱི་གནས་རྒྱལ་དངོས་ལྷ་སར་སླེབས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་འགས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མཐོང་
 ལྟ་བས་ཁོ་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་ཇེས་རང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་སླེབས་དེར་མཐོང་བའི་གནས་རྒྱལ་
 དངོས་ཇིན་ནམས་ཁྲབ་བསྐྱགས་བྱས་གཤིས་འཇམ་སྤིང་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་མི་དམངས་
 ཚོས་བྱ་དམར་གྱི་གདུག་རྒྱལ་ཁ་ཁྱད་དང་། ཐོད་མི་དམངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་

གྱིའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས། ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་དམག་གིས་བོད་མི་རྒྱལ་མིའི་མཐོང་ས་
 སྤྱ་མ་བཏང་བར་གང་བྱུང་བས་ད་མས་བཏང་བས་མ་ཆད། བོད་མི་ཕོན་ཆེན་འཇུ་བཟུང་
 དང་ཉེས་དྲུང་ཆོད་མེད་བཏང་བ། བོད་ལྗོངས་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་དང་བཙན་འཕྲིན་
 ལས་ཁུངས་སོགས་ནས་དོན་དངོས་འཁྱོལ་བཤད་ཀྱི་སྒྲུབ་རྒྱུན་ཁོ་ན་བཤད་པ་བཅས་ལ་
 བརྟེན། ཁོང་ཁྱོད་མི་ལྟེ་རབ་དྲུ་འབར་བའི་བོད་པ་ཆོས་ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༤ དང་ ༧ ཉིན་
 རང་སློབ་སློས་བཏང་གིས་སྤྱ་མ་ཐུད་སློབ་སློར་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་ཆོང་ཁང་སྤྱ་མ་རྒྱ་
 ཅམ་གྱི་དངོས་ཟོག་རྒྱ་ལམ་དུ་བཏོན་ནས་མེས་བསྐྱེད་ཀྱི་བོད་ཡུལ་བོད་མིའི་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱ་དམར་བཙན་འཇུལ་པས་མི་སེར་སློ་མཆམས་འཛོག་དགོས། བཙན་འཇུལ་པ་
 བོད་ནས་ཕྱིར་འཐོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་འབོད་ཆིག་སྒྲིག་ ཉིན་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་རྒྱ་
 དམག་ཆོས་སྒྲིལ་ལན་སློབ་མཁན་མེད་པའི་བོད་པ་ཚོར་མི་མདའ་བརྒྱབ་ནས་མི་དྲུག་
 བསད་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཅམ་མས་སྒྲིན་བཏང་།

ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༧ ཉིན་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་གཞུང་གིས་ཉིན་དེའི་མཆན་དགུང་རྒྱ་
 ཆོད་ཁྲུང་གོར་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་དམག་དོན་བཀག་རྒྱ་བཟུམས་རྒྱུའི་བཀའ་
 བཏང་། བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱ་ཆོད་བདུན་པ་ནས་བཀག་རྒྱ་
 བཟུམས་ཏེ་དམག་དོན་བཀག་རྒྱུའི་བའི་ཐོ་ཁག་གསུམ་བཏང་ཐོག་ ལྷག་ཅེ་རྫོང་ལ་མི་
 བཞིས་ཀ་ནས་སྤོང་ལུང་གདོང་དཀར་ཡན་བཀག་རྒྱ་སྒྲོམ་ཁུལ་བཅོས་ཏེ་རྒྱ་དམག་བཀྲམ།
 ཕྱི་རྒྱལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཕྱིར་འབུད་བྱས། བོད་མི་འབྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་ཐམས་
 ཅད་ལུས་བཤེར་དང་། ལྷ་ས་སྤོང་ཁུལ་དུ་རྒྱ་དམག་ ༤༠༠༠ ལྷག་བཀྲམ་སྒྲེ་ལམ་མདོ་
 ཡོངས་རྫོགས་བཀག་ བཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་དང་། ས་སློབ་སྒྲུང་། ཀ་ཅི་སློ་བཞི།
 དགའ་ལྷན་དར་ཆེན་སོགས་སྤྱ་མུར་ཕུབ་སྒྲེ་རྒྱ་དམག་རྒྱ་སྤོང་བྱས། བར་སློར་འཁོར་མི་
 ཡུག་དུ་དམག་མི་བཙུགས་ནས་ཉིན་མཆན་མེད་པར་བོད་པ་འབྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་ཐམས་

ཅད་ལ་ཞིབ་བཤེར་དང་། བོད་པ་ཚོ་ངོས་སྤྱོད་ལ་ཁ་བྱེད་མེད་པར་ཡན་ཆུན་འབྲུ་སྤྱོད་མི་
 ཚོགས་པ་དང་། འདྲ་འཛིན་མི་ཚོགས་པ། ལམ་གཡས་གཡོན་སོགས་ལ་མི་གསུམ་བཞི་
 མཉམ་དུ་སྒྲུང་ཆ་བཤད་ནས་སྤྱོད་མི་ཚོགས་པ། བྱིས་དུ་འབྲུལ་པ་བསྐྱེན་བསྐྱངས་མི་ཚོགས་
 པ་སོགས་ཀྱི་བཀག་བྱ་སྒྲ་ཚོགས་བཅོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གིས་བཤེར་བཤེར་བཤེར་སྟེ་བོད་མི་
 འཇུ་བཟུང་བྱས་ནས་དཔང་ཉལ་གང་ཡང་སྟོན་ཆུ་མེད་ཀྱང་དྲོགས་པ་ཕྱན་བྱ་བ་ན་ཡང་
 འཇུས་དྲེ་བཅོན་ལ་བཅུག་ བ་ན་ལོ་བཅུ་བྱངས་ཀྱི་བྱིས་པ་ཁྲོམ་སྒྲོར་དུ་ཞུགས་པ་ཚོ་ཡང་
 བཅོན་དུ་བཅུག་ནས་ཆ་དྲི་བྱས། སེ་འབྲས་སོགས་དཔོན་པ་ཁག་གི་དགེ་འདུན་འགའ་
 ཞིག་ཁྲོམ་སྒྲོར་ལ་ལེབས་མེད་པ་དང་། དོན་གཞན་གང་བྱས་ཀྱི་དཔང་ཉལ་སྤྱོད་མེད་པ་
 ཆུ་མེད་ཀྱང་དྲོགས་པ་ཡོད་པ་ཆང་མ་འཇུས་དྲེ་བཅོན་དུ་བཅུག ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ ནས་
 ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུད་དགུ་བར་དཔོན་པ་ཆང་མར་མཆོད་མཇུག་མ་བཤེར་བ་དང་།
 དགེ་འདུན་རྣམས་ང་མར་ཅུམ་པ་སོགས་ཆད་ཀྱང་ཉེ་བར་གཏོང་གི་མེད། སེ་འབྲས་
 དགའ་གསུམ་གྱི་དཔོན་འབྲུམ་དུ་བྱ་དམག་གུར་ཕུབ་སྟེ་བཞག་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་
 བཟང་བཅོན་དུ་བཅུག བྱ་དམག་ཚོས་བོད་པར་ཆད་མེད་པའི་མཐོང་ཆུང་བརྒྱས་བཅོས་
 ཀྱིང་བྱུལ་བྲག་པོ་བཅངས་ཤིང་། བྱ་མི་འབྲུ་འོང་བྱེད་མཁན་ལ་ངོ་དཀར་འཇུམ་དཔུལ་
 བྱིས་ཤར་གཏོང་བྱེད་པ། བོད་མི་མཐོང་ཆད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དྲོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་དེ་ངོས་
 སྤྱོད་ལ་ཁ་བྱེད་མེད་པར་སྒྲུབས་འཁོན་སོགས་ཕྱན་བྱ་བྱང་ན་ཡང་རྟོག་བྱས་དང་། ཁྱ་ཆུ་
 འབྲུམ་ལྟལ་ མི་མདའི་བྱ་གཞུག་སོགས་བཞུས་དེ་ཉེས་དྲུང་བྲག་པོ་བཤེར་། ལག་བྱེད་སོགས་
 གི་འདྲ་པར་ཕྱན་བྱའི་གསལ་པོ་མེད་ན་ཡང་བཀག་ཉར་བྱེད་པ། བཞིན་གྱི་རྣམ་འབྱུར་
 སྟོན་བྱོགས་ལ་ལེ་ཁག་སྒྲ་ཚོགས་བཤེན་ནས་ཅིག་པར་ཁ་སྤྱར་དེ་ཆུ་ཚོད་བཞི་ལྷུ་ལངས་
 བཅུག་པ། བནས་སྐབས་འབྲུ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ངོས་སྤྱོད་ལ་ཁ་བྱེད་མེད་པར་ཉེན་གཅིག་
 བཅུག་ན་ཡང་ལག་བྱེད་འབྲུག་སྟེ་བཤེན་བྱེད་པ། བོད་ཡིག་སོགས་བྱིས་པའི་ལག་

བྱིར་ཐམས་ཅད་བཙུ་མེད་གཏོང་བ། ལུས་བཤེར་བྱེད་སྐབས་ཉེས་མེད་ཉེས་འདོགས་
 དུས་དྲེད་དུལ་འཕྲོག་པ། བྱེད་མེད་གཞིན་ཏུ་མར་སྟེད་བཞོ་བ་སྐབས་བོད་མི་དམངས་ལ་
 དབང་འཛིན་གྱི་ཐུབ་ཚད་བརྟམས་བཅོས་དེ་ལྟ་བུ་གཏོང་མཁན་སྤར་ཕན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 བྱེད་མྱོང་མེད། བཅན་འཇུལ་དམག་གི་སྐྱོའི་བྱེད་སྟོན་དེ་དག་ལ་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་
 ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་ཕྱས་ལྟམས་ཞུ་བ་གསུམ་པའི་ཞུ་མཇུག་དུ་བྱ་ནག་གིས་དམག་གསར་
 ཁག་ཅིག་བསྐོངས་དེ་ལམ་བཀག་བྱ་དམག་ཚོ་བཞེ་པོ་མ་བྱལ་ཀ་མེད་བྱེད་བ་རེད། ལྷ་སར་
 དམག་དོན་བཀག་བྱ་བསྐྱམས་པ་དེ་ཐོག་ནས་བཅན་འཇུལ་པ་དང་། བཅན་འཇུལ་མྱོང་
 མཁན་དབར་གྱི་འགལ་བ་ཅེར་སོན་པ་དང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་དམངས་དྲལ་གཞན་
 བྱེད་པའི་གདུག་རྒྱལ། བོད་པ་ཚོས་གཞི་ཁྱོད་ཆེན་པོས་རྒྱ་མི་དབང་སྤྱར་པའི་བཅན་གཞན་
 ལ་ངོ་མྱོལ་བྱེད་པ་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཅམ་དོགས་ཐུབ།

དྲལ་གཞན་རིམ་པའི་ནང་རྒྱ་དམར་གྱིས་སྤར་བཞིན་རང་གི་སྐྱེག་ཉེས་འགྲེབས་པ་
 དང་། འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་མགོ་སྐྱར་གཏོང་བྱའི་ངན་གཡོ་ཇི་སྟེད་བཤམས་དེ་བོད་མི་
 དམངས་ལ་ཡང་བའི་བཅོར་མནན་ཕྱས་པ་དཔེར་ན། མི་མདའ་ཐོག་པའི་མས་མཁག་
 ཅིག་སྤན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་མ་ཐག་འཇུ་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། མས་སྒྲིན་སོང་རུང་
 སྐྱེག་སྒྲིབ་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་མས་མཁག་ཅིག་ལ་སྤན་བཅོས་ཡག་པོ་མ་ཕྱས་པར་འདས་སྤངས་
 སོང་བ། ཀྱང་ལག་མས་མཁག་ཅིག་ལ་མདེའུ་ལ་དུག་འདུག་ཟེར་བ་དང་། མ་ཁ་རུལ་
 འདུག་ཟེར་བ་སྐབས་ལེ་ཁག་སྤྱི་ཚོགས་བདགས་ནས་ཀྱང་ལག་འབྲིག་གཅོད་ཕྱས་པ།
 བཅོན་པ་ཁག་ཅིག་ཉེས་དྲུང་འོག་བསད་ངེས་ཐུང་པོ་སྤན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བ། ཁྲོམ་སྒྲར་
 སྐབས་དམར་བསད་བདང་བའི་བོད་མིའི་ཐུང་པོ་འགའ་ཞིག་བྱ་དམག་གིས་ཉར་ནས་དོ་
 བདག་ཚོས་ལེན་པར་ཡོང་སྐབས་བྱ་སྒྲར་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་དགོས་ཟེར་བ། ཟིང་ཆ་སྒྲིང་
 མཁན་གྱི་ཅ་བ་བཞོག་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་དཔང་དགས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དོགས་པ་ཡོད་

ཚད་འདྲ་པ། ཁྱིམ་ཚང་བཞེས་པ་ཤིང་ཕྱིད་སྐབས་སྒྲུབ་པའི་གསུང་ཆོས་སྒྲ་བཅུག་གི་
 སྒྲིན་ཤོག་ཅིག་ཐོན་ན་ཡང་འདྲ་བཟུང་ཕྱིད་པ། དཔེར་ན། ལྷ་ས་སྐྱིད་རས་གནའ་པོའི་
 འདྲམས་སྒྲིན་རྩ་ཁག་གི་ཤིང་བཅོ་བར་ལའམ་དབྱངས་ལགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་
 ༩ པའི་ནང་ཕྱི་དམག་འདྲུལ་དྲི་དོན་མེད་བཞེས་པ་ཤིང་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པའི་གསུང་ཆོས་
 སྒྲ་པ་ལྟ་གྱི་སྒྲིན་ཤོག་གཉིས་ཐོན་པའི་སྒྲིན་གྱིས་ལོ་གཉིས་བཙོན་འདྲུག་གི་ཁྲིམས་བཟང་བ་
 ལྟ་བུ་རེད། ཁྱིམ་སྒྲར་གནང་མཁན་ལ་མི་མདའ་ཡར་བཞག་མཚོན་ཆ་ཁ་ཙམ་མེད་ཀྱང་
 མི་མདའ་བརྒྱབ་བྱུང་བེད་ནས་ལྷ་ས་ལྟ་བུ་འཁྲི་ཁུལ་དུ་བཅུགས་པའི་གོ་མཚོན་ཉམས་གསོ་
 ལྟ་སྒྲིག་བཅོ་བརྒྱའི་གཞི་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཕྱི་མི་གནས་གཡར་བ་འགའ་ཞིག་བསྐྱང་ཡོད་པ་དེ་
 དག་གི་ལག་ནས་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༧ ཉིན་བཞེས་པ་ཤིང་བྱས་དེ་ཐོན་པའི་རི་དྲམས་
 རྒྱལ་ཕྱིད་ཀྱི་མི་མདའ་བཅོ་བཙོས་བརྒྱབ་པའི་རིང་མདའ་ལྟ་དང་། མདའ་སྐྱུམ་ལྟ་སྒྲར་
 ཡོད་པ་དེར་པར་སྤངས་དེ་ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༡ གི་དགོང་དྲོའི་བརྒྱན་འཕྲིན་ཐོག་བསྐྱན་
 རས་ཟིང་ཆ་སྤོང་མཁན་གྱི་མི་མདའ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཕྱི་སྒྲུབ་དང་ལག་འབྲེལ་བྱས་
 རས་མཚོན་ཆ་དཔོར་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཉམ་པ་ཤོད་པ་དང་། བརྒྱན་འཕྲིན་ནང་
 མགོ་དང་རྒྱང་པར་ལྷ་རས་དཀྱིས་པའི་ཕྱི་དམག་གཉིས་གསུམ་ཙམ་མ་གཏོགས་མི་མདའ་
 ཤོག་སྒྲེ་གི་མས་སོང་པའི་ཕྱི་དམག་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱན་སྒྲུ་མེད། ཁྱིམ་སྒྲར་བ་ཆོས་ཚོང་ཐོག་
 མས་བཞེས་སྐབས་དངོས་པོ་ཁ་ལ་སྐྱུང་ཙམ་འཁྲིར་མེད་ཟུང་། ཀྱན་པོ་རེ་འགས་དངོས་
 པོ་འགའ་གས་ཁྲིར་བ་རྣམས་ཁྱིམ་སྒྲར་བར་གཡོགས་ནས་ཅ་ལག་བརྒྱུ་འཁྲིར་ཕྱིད་མཁན་
 ཟེར་བ་སོགས་ཉམ་པ་རྒྱན་བཞེས་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་དག་ཆགས་པར་ཐོག་བཞོད་པ་དང་།
 སྤྱིང་འཕྲིན་ནང་ཤོད་པ། བརྒྱན་འཕྲིན་ནང་བསྐྱན་པ། ད་དུང་དམག་མི་དང་། ལས་ཕྱིད་
 པ་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་བཟང་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱན་མ་བཅོས་དེ་
 ཤོད་བཅུག་པ། ཟིང་ཆ་སྤོང་མཁན་ཆོས་ཕྱི་དམག་དང་། མང་ཚོགས་བསམ་པ་རེད་ཟེར་

བ། ཁོ་ཚོ་དེ་མཉམས་ཡུལ་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདི་ནི་ཞིང་བུ་ན་ལམ་ལུགས་སྐར་གསུམ་
 བྱེད་རྒྱ་རིང་ཟེར་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་རིག་གཞུང་གིས་ཚད་ཉ་ཅང་
 དམའ་བ་དང་། ཐོས་རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་རྒྱུང་བ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གིས་བྱ་དམན་པ། རྒྱ་
 དམར་གྱི་གདུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་དྲག་གནོན་ལ་འཛིགས་སྒྲུང་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཞན་ཆ་བཟུང་
 ནས་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མི་སེར་མགོ་སྐོར་གདོང་བས་མ་ཆད། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་
 ༡༩ ཉིན་བོད་དམག་ཁྲུལ་ཁང་གི་ཆབ་སྲིད་ཨུ་ཡོན་ཀྱང་དེའི་སྲུང་གིས་ཤི་ཅིང་དུ་འཛོགས་
 པའི་རྒྱའི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཐོག་ ༡༩༥༧ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ནས་ད་
 བར་ཟླ་ ༡༥ རིང་བོད་དུ་ཁྲོམ་སྐོར་ཆེ་རྒྱུ་ཐོངས་ ༡༡ བྱུང་བ་དང་། ཁྲོན་མི་གྲངས་
 ༤༠༠ ཙམ་གྱི་མི་སྡུག་བྱུང་བ་དེའི་ནང་རྒྱ་དམག་ ༤༠ ཡོད་ཅིས་དང་། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་
 ༩ ཚེས་ ༡༥ ནས་ ༡༧ བར་ཟིང་ཆ་སྒོང་མཁན་གྱིས་མི་ཀྱ་ ༡༠ བཏོར་སྐྱོན་བཟང་
 བ་དང་། རྒྱ་དམག་གཅིག་བསད་པ། བཞི་བཅུ་མི་སྐྱོན་བཟང་། ཚོང་ཁང་སོགས་ ༩༩
 མེར་བསྐྱོབས། ད་རེས་ཀྱི་ཟིང་ཆ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁ་བྲལ་བས་ངན་སྐྱུལ་བྱས་པ་
 རིང་ཅིས་གོང་དུ་རྒྱ་དམར་རང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་རང་ཆོག་ལྟ་ཕྱི་འགལ་བར་བྱུར་
 པའི་ཉམ་པ་བོད་པ་དང་། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཤི་ཅིང་མི་དམངས་
 ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་དོན་གནས་སྐོར་ལ་རྒྱ་ནག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་བའི་གསར་འཕྱུར་འགོད་
 མཁན་གྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཕྱི་རྒྱལ་བས་དྲི་བ་བཏོན་པར་ཉམ་རྒྱུན་གྱི་ལན་ཁོ་ན་རྒྱག་
 བཅུག་ཀྱང་། གསར་འཕྱུར་འགོད་མཁན་གྱིས་མི་མདའ་སྤྱོད་ལག་ནས་འབྲོག་པ་དང་།
 མི་མདའི་དབྱིབས་དང་ཨང་རྟགས་གང་ཡིན་དྲི་བ་བཏོན་པ་ལ་ལན་རྒྱག་ཐབས་བྲལ་དེ་ཁ་
 ལ་མཇུག་མོ་བཅུག་སྟེ་སྤོང་པ་འཛམ་གླིང་མི་དམངས་ཀྱིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་བྱུང་རུང་།
 ད་དུང་ངོ་ཆ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་བཅུགས་ཀྱིས་ལྷ་མཐུད་ཉམ་རྒྱུན་བཤད་ནས་
 བདེན་པ་འཕྲོག་ཐབས་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་དམར་གྱིས་ ༡༩༥༡ ལོ་ནས་ད་བར་སྤྱད་དང་སྤྱོད་

བཞིན་པའི་གདུག་རྩལ་གིན་དུ་ཆེ་བའི་བོད་པ་གནོན་བཅོར་བྱེད་པའི་གཡོ་ཐབས་གིས་ཡིན།
 ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༣ ཆེས་ ༧ ནས་ལྷ་སར་དམག་དོན་བཀག་གྱུ་བཟུམས་པ་ནས་བཟུང་
 གྱུ་དམར་གྱིས་ལྷ་སར་བས་གདུག་རྩལ་ཅི་ཆེའི་བྱ་ཐབས་ལག་བསྟར་གྱིས་ལྷ་ས་འདི་ཉིད་
 བཅོན་ར་ལྷ་བྱ་བཅོས་དེ་བོད་མིའི་འགྲོ་འདུག་དང་གདམ་བཤད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོངས་སུ་
 འགྲོག་པ་མ་ཟད། གྱ་མིའི་རང་འདོད་ལྷ་ས་བོད་མི་འཇུ་བཟུང་བཅོན་འཇུག་དང་། ཉེས་
 རྐྱེད་བཀག་ཉར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་བོད་པ་རྣམས་ཉིན་མཆན་དུས་དུག་དུ་ཞིང་སྤང་དངངས་
 གྲུག་དང་། ཁོང་ཁྱོད་སྲུག་བསྐལ་གྱི་གྱ་མཚར་ལུངས། ཆང་མས་མཐོང་གསལ་བཞིན་
 ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༥ པར་གྱ་མིའི་རྒྱལ་ས་ཤེ་ཅིང་དུ་བཀག་གྱུ་བཟུམས་ནས་ ༡༩༩༠
 ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་བཀག་གྱ་སྤོང་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ ༡༩༥༩
 ལོའི་ཟླ་ ༣ ཆེས་ ༥ ཉིན་བཀག་གྱ་བཟུམས་དེ་ ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡ པར་
 བཀག་གྱ་མི་སྤོང་པ་དེས་བོད་རང་དབང་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱིས་གྱ་ནག་གཞུང་
 བྱི་སྤྱིད་དབང་དང་། དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་མགོ་དྲིང་སློག་པའི་ཉེན་ཁ་སྲུ་ཅམ་མིང་ཀྱང་
 གྱ་དམར་བཅན་འཇུལ་པས་བོད་མི་དྲག་གནོན་བྱེད་པའི་གདུག་རྩལ་མཚན་པར་བྱས་
 ཡོད། ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡ ནས་བཟུང་ལྷ་སར་བཀག་གྱ་སྤོང་པ་ཡིན་ཟེར་བ་
 དེ་ཡང་གྱ་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁོ་ཕན་ལ་གཞིགས་དེ་འཇམ་
 སྤོང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། མི་དམངས་ལ་སྤར་ཡང་དུ་བའི་ཡོལ་སློ་ཞིག་བཏང་བ་ལས་བོད་
 མི་དམངས་ལ་རང་དབང་ཅུང་ཟད་སྤོང་གྱུ་འཇུག། དྲག་གནོན་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་ཞིག་གཏན་
 ནས་མིན། དཔེར་ན་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡ ནས་བཟུང་ལམ་བཀག་མཐུན་གྱི་གྱ་དམག་
 རྣམས་འཕྲེན་པ་ཅམ་ལས། བཀག་གྱ་སྤུམ་ཇིང་བར་སྤོར་མངགས་གཏོང་ཁང་གིས་གཅོས་
 ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེད་ནང་དུ་བཅུགས་པའི་གྱ་དམག་རྣམས་ལྷ་ས་བཞིན་བཅའ་སྤོང་བྱེད་ལྷ་ས་ཐོག་
 བསྐྱར་བྱ་དམག་དང་། དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོགས་དམག་གསང་བའི་ཉལ་མ་སོགས་ལྷ་ས་

ལས་མང་དུ་བཀྲམ་པ་དང་། དུས་ཆེན་དང་ཆེས་བཟང་དུས་བཟང་སྐབས་དྲག་གནོན་
 དམག་ཉོང་ཕྱག་ལ་སློབ་རྒྱལ་དང་། བེར་རྒྱལ་མེ་མདའ་སྟོན་གྱི་མཚན་ལྷན་ཆོས་སྐུ་
 བསྐྱར་ནས་ཐོང་ཕྱི་ནང་དུ་ལྷུ་རྩེ་བཞིན་ཁྱི་སྒྲིན་ལྷ་རྩེ་བཅུ་པ་དཔུག་པ། དཔོན་པ་ཡོངས་ལ་
 ཆེས་ ༡ ནས་ལས་དོན་རྩེ་ཁག་ལྔ་པ་ཆེས་ ༡ ཉིན་རང་སྤྱོད་ཐོངས་ཀྱི་རྒྱ་དཔོན་ལྷ་
 ཅེན་ཐའོ་ཟེར་བ་སྟོན་དྲག་ཆས་ཉིན་དོན་དམག་དང་། བསྐྱར་བྱ་དམག་སར་ཆེད་དུ་
 ཡོང་ནས་ཁྱོད་ཆོས་ལྷོད་གཡོང་སྤྱི་ཙམ་མ་བཏང་བར་ཁ་བྱལ་པོ་ལྷགས་པར་ལྷ་མཁུད་
 ཡང་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱི་ཙམ་མེད་པར་དྲག་གནོན་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱེད་དཔོན་ཞེས་དོན་དུ་བོད་མི་
 དམངས་གནོན་དཔོན་པའི་བཀའ་བཏང་། ཆེས་ ༡ ཉིན་ལྷ་ས་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁྲུང་ས་ནས་
 བཟུགས་མཐོང་སྟོན་འཕྲིན་བརྒྱུད་དྲག་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་སྟེ་མི་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཀྱང་གྲུང་
 ཕན་ཏང་ལ་གནོད་པའི་གཏམ་སྤྱོད་སྤྱི་ཙམ་སྤེལ་མི་ཆོག་ལ། ཁྲོམ་སྒོར་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡང་
 བྱེད་མི་ཆོག་གལ་ཏེ་བཀའ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་ཆེ་འཕྲལ་མར་དྲག་གནོན་
 འཁུགས་ཆེན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། བོད་མི་ཆོག་པ། ཉན་མི་ཆོག་པ།
 བལྷ་མི་ཆོག་པ་ཟེར་བ་སྟོན་ཀྱི་དོན་ཆན་ཟེམ་པར་བརྟོན་ཏེ་ལྷུ་རྩེ་བཞིན་བོད་མིའི་ལྷས་
 སེམས་དམར་པོའི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཅེངས་ཐོག་མེ་མདའ་མནན། མདོར་ན། བོད་མི་
 དྲག་གནོན་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱར་བྱ་དམག་དང་། བཅེངས་བཀྲོལ་དམག་ལ་ཡང་ལྷུ་སྤྱི་ཙམ་
 མེད་ལ། བཀག་རྒྱ་བསྐྱམས་སྤོང་ལ་ཡང་དབྱི་བ་མེད། ད་ལྟ་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
 དུ་བཅུགས་པའི་དྲག་གནོན་དམག་གི་གྲངས་འཕོར་དེ་བོད་མི་ལས་ལྷ་བ་མང་པོས་མང་བ་
 ཡོད།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ལྷ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་བོད་མི་དམངས་དྲག་གནོན་བྱེད་སྐངས་དེས་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལྷགས་དང་། འབྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྟོན་ལ་བརྩི་འཛིག་སྤྱི་ཙམ་མེད་
 པ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་རང་གི་ཁྲིམས་ལྷགས་ལ་ཡང་ཆ་འཛིག་མེད་པར་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་

དམག་གཉིས་ཕྱེ་མདུན་དུ་མེ་མེ་ལངས་ནས་བསྐྱོར་དུང་གཏོང་བ། ཟས་དང་སྟོན་མི་སྟེར་
 བ་སྟོབས་ཡང་བའི་སྤྱིམས་གཙོད་ལྷ་ཚོགས་བཏང་བ་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལངས། སྤྱིམ་སྐོར་
 སྐབས་དམར་བསད་བཏང་བའི་སྐྱུ་ཕུང་ཡིན་སྐབས་དཔུལ་འབྲོག་པ་དཔེར་ན། ༡༩༥༥
 ལོའི་ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༥ སྤྱིམ་སྐོར་སྐབས་ལྷ་ས་སྐྱངས་འཁོར་དུ་ཁག་གསུམ་པའི་སྐྱངས་
 འཁོར་གཏོང་མཁན་གིས་ལགས་སྤྱིམ་སྐོར་སྐབས་འབྲུག་དེ་ཉིས་དུང་འོག་བསད་ཆེས་ཕུང་
 པོ་མི་དམངས་སྟོན་ཁང་དུ་བསྐུལ་ནས་སྤྱིམ་མི་ཡིན་པར་ཡོང་སྐབས་བསྐྱེད་ཅིན་སྐོར་ ༥༠༠
 དགོས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ལྷན་དུ་བཙོན་སྤྱང་དམག་གིས་བཙོན་པར་དོན་མེད་བརྟམས་འདྲིམས་
 ཕྱས་དེ་ཉིས་དུང་གཏོང་བ་དང་། ཀྱང་ལག་ལ་ལྷགས་ཕྱག་པ། བཙོན་པ་ལྟོགས་བཀྱིས་ཀྱིས་
 མནར་ཡང་གཉེན་ཉེ་ཚོས་བསྐུལ་བའི་ཟས་མི་ཡིན་པའམ་སྤངས་ཀྱང་བཙོན་པར་མི་སྤྱོད་
 པ། བཙོན་པའི་མལ་གདན་སྟོབས་ཡང་ཡང་བཟོད་ཀྱིས་ཟེ་ཟེགས་མཐོང་ཆད་འབྲོག་པ།
 སྤྱིམས་གཙོད་འོག་བཙོན་པ་མང་པོའི་ཀྱང་ལག་དང་ཕྱིབས་མ་བཅག་པ་དང་། བཙོན་ནད་
 བཅོས་པས་ཕྱིས་འབྱུང་འཚོ་ཐབས་དཀའ་བར་བྱུར་པ། ༡༩༩༠ ལོའི་ལྷ་ ༣ པའི་ནང་
 བྱུར་ཆའི་བཙོན་ཁང་གི་བཙོན་པ་མི་མེད་མེད་ཀྱུངས་ཁྲག་བཅག་པ། བཙོན་ཁང་ནས་
 སྤྱོད་པའི་བཙོན་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མིན་འདས་བྱོངས་སོང་བ། མཚན་དགུང་སྤྱིམ་ཆང་
 དུ་མི་བཟུང་བར་ཡོང་སྐབས་དགུན་ཁ་ཡིན་ཡང་བྱོན་ཆས་ཆ་ཆང་བ་གོན་མ་བཅུག་པར་
 འབྲིད་དེ་འབྲུགས་ཤིང་གཏོང་བ། བཙོན་པ་ཉིས་པ་ཆེ་བ་མེད་ཟེར་བ་རྣམས་བཙོན་ཁང་
 འདོམ་གང་སྤྱོད་བཞེར་བཅུག་སྟེ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཀྱང་ལག་ལ་ལྷགས་བརྒྱབ་སྟེ་འཛོག་པ།
 བཙོན་པར་ཉིས་ཆད་གཙོད་སྐབས་སྤྱིམས་ལྷགས་ལ་བསྐྱུར་མ་དགོས་པ་ཉིས་མེད་ཉིས་
 འགྲེལ་དང་། བནས་ཚུལ་ཚུང་ཚུང་ཆེན་པོ་བཅོ་བ། ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་དོན་ཁྱིན་དེ་ཉིས་དོན་
 ཕྱོད་གཞིར་བསྐྱུར་བ་སྟོབས་ངན་གཡོ་བྱུན་འབྲུལ་གང་དང་ཅི་ཡང་བཤམས། ༡༩༩༩
 ལོའི་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ལྷ་ས་དྲུག་ཆས་ཉིན་རྟོགས་དམག་སྤྱར་དུ། ༡༩༩༩ ལོའི་ལྷ་

३ ཆེས་ ༥ ཉིན་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྒྲོར་དུ་ཐེབས་མཁན་དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་
 བསྟན་པ་དབང་གྲགས་ལགས་དང་། རྒྱུ་བདག་ལགས་སྟགས་བོད་མི་སེར་སྤྱི་བཙུག་ཉིས་
 ལ་ཁྱེ་ལེན་གདུགས་བཤེར་བྱེད་སྐབས་ཁོང་ཚོར་གསར་པ་མེར་ངོ་སྟོལ་བྱིངས་སྤྱུལ་བྱེད་
 མཁན་ཞེས་པའི་ཉིས་མིང་གཡོགས་པར་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་གདན་ནས་མ་གནང་
 བར་གསུངས་དོན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་འདི་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ཞིན་དུ་རྒྱ་
 དམར་གྱིས་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ང་ཚོས་བཙན་འཇུག་པ་བྱིར་འཐེན་བྱས་ནས་
 བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ལྔ་པ་སོར་རྒྱུད་དགོས་ཟེར་བ་ལས། གསར་པ་མེར་བྱེད་མཁན་བྱེད་
 མི་ཚོག་ཟེར་བ་དང་། བྱང་ཁྱན་ཏང་གི་ཁི་ཕན་ང་ཚོ་བོད་པར་དགོས་ཟེར་བ་མིན། ང་ཚོ་ཅ
 བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདག་དབང་ཐོབ་ཐང་ཙུང་ལེན་བྱས་པ་མ་གཏོགས་གསར་པ་མེར་འཆེ་
 བའི་ལས་ཀ་གང་ཡང་བརྩམས་མེད་ལ། མི་གཞན་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཞི་བ་ཁོ་ནའི་
 ལམ་ནས་ཁྲིམ་སྒྲོར་བྱས་པ་ཡིན་ཅིས་དང་། ཆེ་རིང་དང་། རྒྱུ་བདག་སྟགས་ཀྱིས་
 གསུངས་པར། བཙན་ཁང་ནང་ཉིས་རྒྱུད་བཏང་སྟེ་ཀང་ལག་དང་རྩིབས་མ་བཙག་པ་དང་།
 མགོ་ལ་གཙོང་ནད་བཟོས་པ། རྩ་བ་འོན་པ། རྩི་བ་ལེན་སྐབས་མ་བྱས་བྱས་པ་དང་། རོན་
 རྒྱུ་དོན་ཆེན་བཟོས་ནས་ཁས་ལེན་བཙུག་པ། ཁས་མ་སྤངས་ན་ཁྲིམས་གཙོད་དྲག་པོ་
 གཏོང་བ། ལྷོ་བཀག་བཏང་ནས་རྒྱ་ཡོང་མ་བསྟེར་བར་བརྟེན་རང་གཅེན་རང་གིས་འཐུང་
 དགོས་པའི་བཀྲིས་སྒྲོམ་གྱིས་མནར་བ་སྟགས་ཀྱི་སྤྲུལ་གཙོད་མྱོང་ལྷགས་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་
 དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་ཁྱེ་འབོད་གནང་། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་སྤྱི་བཟང་
 བསྟན་འཛིན་སྟགས་མི་དྲུག་རྒྱ་མིའི་ཉིན་རྟགས་དྲག་ཆས་དམག་སྤྱོད་བྱེད་ནས་ཚོགས་
 ཆེན་བསྐོངས་ཏེ་རྩི་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ཁོ་ཚོས་གསུངས་པར་རྒྱ་དམག་ཡོན་ཏྲེ་ཏྲན་ནི་མི་
 ཚོགས་ཀྱི་ལག་རྩལ་འོག་ཀྱི་ཉིན་ལམ་དུ་སོང་བ་རེད། ད་ཆ་དཔང་རྟགས་ཁུངས་བཙན་མེད་
 པར་ཉིས་འགན་རྣམས་ང་ཚོ་མི་བཞིའི་ཐོག་དུ་འགྲེལ་བ་ནི་དྲང་བདེན་མིན་པ་མ་ཟད།

བཅོན་ཁང་དང་། ཁྱིམ་མེན་ལས་ཁང་ས་སར་སྐྱེ་མཚན་དང་བདེན་པ་ཤོད་ས་མེད་
 པར་ཉེས་དྲུང་གི་མནར་གཅོད་འོག་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་དང་མཇུག་ཐེལ་བཞག་བཅུག་པ་
 སོགས་གཞན་དབང་བཅན་པོའི་ཁྱིམ་མེན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ཁྱོད་དགོས་ཕུང་ལུགས་ཀྱི་
 འཕོད་གནང་། དེ་ཉེན་ཁོང་ནམས་བཅོན་ཁང་དུ་སྐྱེལ་བའི་ལམ་པར་དུ་ཡང་སྐྱེད་མཁན་
 གིས་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་ལ་དོན་མེད་ཉེས་དྲུང་དུ་ཕོ་བཟང་སྟེ་ཁ་སྟོན་ནས་ཁྱེད་
 དམར་ཕུང་བ་ལྟ་ས་བ་ནམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་སུ་བྱུང་། དེ་ཐོག་ནས་མི་རིགས་
 ཀྱི་དཔག་གཅོན་དང་འཁོར་འཛིན་དེ་ནོང་ར་ཆེས་ཆེར་སོན་པ་མཐོང་། ཁྱིམ་མེན་གྱི་བཅོད་
 སྐབས་ཉེས་དོན་དག་འཕྱུར་དང་། དཔང་རྟགས་ཁྲ་ས་ལུང་། ཁྱིམ་མེན་ལུགས་ཆད་གཞི་
 སོགས་ཟུར་དུ་ཕུད་ནས་ཉེས་མེད་ཉེས་འགེལ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ཁྱེད་དེ་ཉེས་དོན་
 ཕྱོད་གཞིའི་མིང་བཏགས་དེ་ཁྱིམ་མེན་ཆད་གང་ཆེ་གང་ནན་འགེལ་བ་དཔེར་ན། མི་བྱངས་ལྟ་
 བཅུ་སྟོར་གྱི་རང་སྤྱང་ཐོལ་ལན་འོག་སྐྱེད་མཁན་ཡོན་ཅེ་ཅན་ཁྱེད་ལམ་དུ་སྤང་གྲུའི་ཉེས་པ་
 ཆད་མ་མི་བཞིའི་ཐོག་དུ་སྤྱངས་ནས་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལོ་གཉིས་ཕྱི་འབྱུངས་ཀྱིས་
 དམར་གསོད་གཏོང་བྱེད་དང་། བསོད་ནམས་དབང་འདུས་ཆེ་བཅོན་། ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་ལོ་
 ༡༥ བཅོན་འཇུག་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་འཕེལ་ལོ་ ༡༥ བཅོན་འཇུག་བྱེད་རྒྱུའི་ཁྱིམ་
 བཅོད་བཟང་བ་དང་། དགའ་ལྷན་དགོན་གྱི་སྐྱེ་ཞབས་གཡུ་ལོས་བོད་རང་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་
 ཡིན་ལུགས་ཕྱི་རྒྱལ་བར་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་ལོ་བདུན་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྱིམ་མེན་བཟང་།
 དཔང་ལྷན་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དབང་གསལ་ཁྱིམ་སྟོར་ལ་ཕེབས་ནས་བོད་རང་
 བཅན་ཡིན་པའི་འཕོད་ཆོག་སྟོག་གནང་བ་དང་། གསལ་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཙུག་ཐོན་
 པའི་ཉེས་པར་ལོ་བཅུ་བཞི་བཅོན་འཇུག་གི་ཉེས་པ་བཟང་། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་
 ནང་བོད་ཡོངས་བརྟན་འཕྲིན་སྟོབ་གསོ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེ་རིང་གིས་བོད་ཡོངས་ཉེན་
 རེའི་ཆགས་པར་ལས་ཁང་ས་ལོ་གི་བཟང་སྟེ་ཆགས་པར་ཐོག་སྐྱབ་རྩན་ཤོད་མི་རུང་བ་

དང་། རྟོན་དངོས་འཁྲིག་བཤད་བྱེད་མི་རུང་བའི་སྟོན་འཇུགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ལོ་
གསུམ་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཆད་བཟང་། ལོ་དེ་གའི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་ལྷ་ས་ལྷེ་བའི་
དབྱུལ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་གིས་བོད་རང་བཅན་ཡིན་པའི་སྐུར་ཡིག་སྐུར་པ་ལ་
བརྟེན་ལོ་གཉིས་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་གཅོད་བཟང་། དེ་བཞིན་སྟོད་ལུང་ར་སྟོད་དཔོན་
པའི་དགེ་འདུན་ཟླ་བ་དང་། གནམ་གང་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་
དཔོན་པའི་བྱུང་སྟོར་བོད་ཀྱི་བྱུང་དར་སྐུར་བ་དང་། ལོ་དེའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༧ ཉིན་
བོད་རང་བཅན་དཔོན་པའི་འབོད་ཆིག་སྟོག་པ་རེད་ཅེས་ཟླ་བ་ལགས་ལོ་བཞི་བཅོན་
འཇུག་དང་། གནམ་གང་ལགས་ལོ་གསུམ་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་བཟང་། ལྷ་ས་བ་དངོས་
བྱུང་བྱ་གར་ལ་བསྐྱོད་མྱོད་བར་བརྟེན་ཁོང་ལ་གསང་ལྷུ་གྱི་མིང་བཏགས་དེ་ལོ་བཅུ་
གཅིག་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་བཟང་། ལྷ་ས་ཁྲིང་ཀོར་ཆུས་རྩོ་གཤམ་ཟ་ཁང་གི་ལས་མི་ཆེ་
རིང་རྟོན་བྱུང་གིས་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྟོར་ལ་ཕེབས་མཁན་ལ་ཇ་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་གསར་
བརྒྱུ་རྩོ་ཞོལ་གྱི་ངན་སྐུལ་བྱེད་མཁན་ཞེས་པའི་ཉེས་མིང་གཡོགས་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་
བཅོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་བཟང་། པ་སངས་ཀྱིས་དྲུང་གཅོག་འཕྲོག་པའི་ཉེས་པ་བསགས་པ་
རེད་ཅེས་ཆེ་གང་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་བཟང་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་
༩ པའི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་བོད་ཡིག་ཆགས་པར་དུ་བཀོད་ཡོད།
༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་བོད་ཡིག་ཆགས་པར་ཕྱོག་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༩ པའི་
ཆེས་ ༥ དང་ ༦ ཉིན་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བོད་མི་དམར་གསོད་གཏོང་མཁན་གྱི་བྱ་
དམག་ལ་རང་སྐྱེད་གི་ཆེད་དུ་རྩོལ་ན་བསྟོགས་པ་དང་། བྱ་མིའི་ཆོང་ཁང་གི་དངོས་པོ་མེས་
བསྐྱེད་གཏོང་མཁན་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་བཟང་བའི་གནས་ཚུལ་བཀོད་པ་སྟེ། ཏིང་ལིང་ལོ་ལྷ་
བཅོན་འཇུག་དང་། ལྷ་ས་ཁྲིང་ཀོར་ཆུས་གནའ་བོའི་འཇུགས་སྐྱོན་རུ་ཁག་གི་རྩོ་བཟོ་བ་ཟླ་
བ་ལོ་བརྒྱད་བཅོན་འཇུག་ ལྷ་ས་བ་སྐུལ་བཟང་ལོ་བཞི་བཅོན་འཇུག་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་

བཅད། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡ ཉིན་ལྷ་ས་ནོར་བུ་སྒྲིང་གར་ཞོ་སྟོན་འཆོག་
 གྲམས་སྟེ་མདའ་རྩ་བུར་རྒྱུང་ཁོངས་གྲག་གསལ་དགོན་པ་དང་། རྩ་བཟང་དགོན་སོགས་
 ནས་ཐེབས་པའི་བཅུན་མ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་རྩ་དམར་གྱི་དམག་མི་དང་། གསོ་ཉལ་
 བྱིས་ཁེངས་པའི་དབུས་སུ་འཛིགས་ཞུམ་མེད་པར་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པའི་སྒྲིང་ཆའི་
 ཐོག་ཐེབས་ནས་བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ལྔར་སོར་རྩེད་དགོས་པ་དང་། རྩ་དམར་བཅན་
 འཇུལ་པ་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པ། བོད་ས་བོད་མི་དམངས་ལ་དབང་བ་ལས་
 རྩའི་མི་སེར་བོད་དུ་སྟོ་མཆམས་འཛོག་དགོས་པ། བོད་ཆོས་སྤྱི་གཙོ་འཛིན་ལྟུལ་
 བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཆེ་ཁྱིའོར་བདན་པ་ཤོག་སོགས་ཀྱི་འབོད་ཆིག་བསྒྲགས། དེ་
 འཕྲལ་གདུམ་དག་ཆེ་བའི་རྩ་དམག་ནམས་མཚངས་ཡོང་སྟེ་སྤྱང་གིས་ལྷག་སྤྲུག་བཟུང་བ་
 ལྷར་བཅུན་མ་དག་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཉུང་གས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་དེ་བཟུང་
 མ་ཐུབ། བཅུན་མ་དག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱམས་བཀྱིག་གིས་སྟོག་རྒྱག་དང་། ཁྱེ་ཆོར་སེར་
 བ་བབ་པ་ལྷར་ཞུ་བཞིན་བཅོན་ཁང་དུ་བཅུག། དེར་འདུས་བོད་མི་ནམས་བཅུན་མ་ཆོས་
 བོད་སྤྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་གིས་བདོན་དོན་བཅོན་ལེན་གནང་བའི་སྤྱིང་
 སྟོབས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་མཆོ་མ་འཁྲུག་ཅིང་། རྩ་དམག་གི་ཁྲ་ལྷ་ལྷ་བའི་གདུམ་སྤྱིད་
 ལ་ཁོང་ཁྱོད་མཆོལ་མ་འཛད་མེད་འཕངས། རྩ་དམར་གྱིས་བཅུན་མ་དག་པོ་བཅོན་དུ་
 བཅུག་རྗེས་ཉེས་དྲུང་དང་། ལྷོ་བཀྱག་བཏང་བ་སགས་སྤྲུག་གཙོད་ཆད་མེད་བཏང་བ་མ་
 ཟད། ཁྱིམས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ཅི་ཡང་བསྟན་མ་དགོས་པར་འཆབ་འཆུབ་ངང་ཟླ་ ༩ པའི་
 ཆེས་ ༡ ཉིན་ངག་དབང་གཡང་འཛོམས་དང་། ངག་དབང་དཔལ་ལྷོ་ ཡུན་ཆོགས་
 བསྟན་འཛིན། སྟོ་བཟང་ཆོས་སྦྱོན། པ་སངས་སྦྱོལ་མ། ཟླ་བ་ལྷ་འཛོམས་བཅས་ལོ་
 གསུམ་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྱིམས་བཏང་བ་དང་། ངག་དབང་བྱམས་པ་དང་། བསོད་ནམས་
 ལྷ་མོ། པ་སངས་དབང་མོ་བཅས་ལོ་གཉིས་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྱིམས་གཙོད་བཏང་། ༡༩༥༩

ལོ་ལྔ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་སྤོང་གསེབ་ནས་ཐེབས་པའི་བཙུན་མ་རིག་འཛིན་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་བཙུན་མ་དྲུག་གིས་བྱ་དམག་གིས་མཐའ་བསྐྱར་བའི་བར་སྐྱར་ནང་
ཐེབས་ཏེ་བོད་མིའི་བདེན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཁྲིམ་སྐྱར་གནང་མ་ཐག་འདྲུ་བཟུང་བཙོན་བཙུག་
བྱས་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་གང་ལ་ཡང་མ་བཟོས་པར་ལྷ་དེའི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་
བཙུན་མ་ལྷ་ལོ་གསུམ་རེ་བཙོན་འདྲུག་གི་ཁྲིམས་བཏང་བ་དང་། རིག་འཛིན་ཆོས་ཉིད་
ལགས་ལོ་ ༧ བཙོན་འདྲུག་གི་ཁྲིམས་བཏང་། ༡༩༤༩ ལོ་ལྔ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༡༤
ཉིན་ལྷ་ས་མི་རྒྱུད་རི་དབོན་པའི་བཙུན་མ་ཡུན་ཚྭ་གས་པད་མོ་སོགས་བཙུན་མ་དྲུག་གིས་
བར་སྐྱར་ནང་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྐྱར་གནང་མ་ཐག་བྱ་དམག་དང་སོ་ཉལ་ཆོས་འདྲུ་བཟུང་བྱས་
ཏེ་རེ་རེ་བཞིན་སྐྱེ་བཀག་བཏང་ནས་དྲུང་བཞེས་བྱིད་བཞིན་བཙོན་དུ་བཙུག་ ན་རྒྱུད་བཙུན་
མ་དེ་དག་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་བྱིད་ཀྱི་ཁྱུ་ཚྭ་གས་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱུང་བ་ལྷ་ས་ཡང་སྤྱི་ཇི་སྤྱི་
ཙམ་མེད་པར་ཉེས་དྲུང་ཆད་མེད་གཏོང་བའི་གནས་རྒྱལ་དེ་དག་མཐོང་སྐབས་གན་ཐོན་
དང་བྱད་མེད་ཆོ་ཡིད་སྤྱི་བའི་མིག་རྒྱ་ལྡང་ལྡང་དུ་བབས་ནས་དྲ་སྐད་ཐོན་པར་བྱ་དམག་
གིས་ཁོང་ཁྲིའི་མིག་འཕར་རྒྱགས་སུ་བཞུས་ཏེ་མི་མདའ་འཕུར་འཕུར་བྱིད་པ་མ་ཟད།
གཞོན་མ་གཅིག་བཟུང་སྤྱི་བྱིད། ལྷ་བ་དེའི་ཆེས་ ༡༧ ཉིན་བཙུན་མ་དྲུག་པོའི་ནང་ཡུན་
ཚྭ་གས་པད་མོ་དང་། ཡུན་ཚྭ་གས་ཉི་མོན་ལྷ་ས་ཡང་བཙོན་འདྲུག་དང་། ཡུན་ཚྭ་གས་
འཛོམས་སྤྱིད་དང་། སྐལ་བཟང་དབང་མོ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྤྱིད། བསྟན་འཛིན་དབང་
མོ་བཙ ༧ ལོ་གསུམ་བཙོན་འདྲུག་གི་ཁྲིམས་བཏང་། ༡༩༤༩ ལོ་ལྔ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༥
ཉིན་བྱ་དམག་གིས་ལྷ་ས་བདག་འདྲུལ་དང་། ཡུར་བྱ་ཆེ་རིང་གིས་ལོ་དེའི་ལྔ་ ༣ པའི་
ཆེས་ ༡༥ ཉིན་བྱ་མི་བསད་པ་རེད་ཅེས་དཔང་དགས་གང་ཡང་སྟོན་བྱ་མེད་པར་མ་ཉེས་
ཁ་གཏོགས་བྱས་ཏེ་དགྲ་འདྲུལ་ལོ་ ༡༦ བཙོན་བཙུག་དང་། ཡུར་བྱ་ཆེ་རིང་ལོ་གསུམ་
བཙོན་འདྲུག་ ལྷ་ས་རྒྱང་ཅེ་གས་སྤྱི་རའི་ནང་སྤྱད་བསྐད་ནམས་དོ་ཇི་དང་། ལྷ་ས་ཡར་

ལང་སྒང་ལམ་བྱི་སྒྲོ་རྟལ་ས་ ༥ པའི་ནང་སྒྲོ་ཆེ་མིང་གིས་བོད་རང་བཙན་བྱེ་ཁྲོམ་སྒྲོ་ར་
 བྱས་པ་མེད་ཅེས་བསོད་ནམས་རྩི་ཨོ་ལོ་ ༥ བཙན་བཅུག་དང་། ཆེ་མིང་ལོ་ ༧ བཙན་
 བཅུག་གི་ཁྲོམ་ས་བཏང་། ༡༩༥༩ ལོ་འི་ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་བཙན་མ་གསུམ་
 བྱིས་ཁྲོམ་སྒྲོ་ར་གནང་བར་ལོ་གསུམ་བཙན་བཅུག་གི་ཁྲོམ་ས་བཏང་། ༡༩༥༩ ལོ་འི་ལྷ་ ༡༠
 ཆེས་ ༣༥ ཉིན་དགེ་འདུན་བཅུད་ཀྱིས་བོད་མིའི་བདེན་པ་མཐའ་གསལ་བྱེ་ཞི་བའི་ཁྲོམ་
 སྒྲོ་ར་གནང་མ་ཐག་འཇུག་ཏེ་གུར་ཆ་བཙན་ཁང་དུ་བཅུག་ཤིས་བྱ་དམག་ཏུ་ཤར་དུ་ཡིས་
 བཙན་པའི་བཙན་སྒྲུང་དམག་ཆོས་ཉིས་དྲུང་དུག་པོ་བཏང་ཞེ་བྲག་ལྷ་སྒྲུབ་གི་དགེ་འདུན་
 ཡུན་ཚེགས་ཀྱི་ལུས་ལ་རྒྱ་ཆ་གང་ལན་མང་བཤོ་བ་དང་། སྒྲམ་དྲུང་ཚོད་མེད་བཏང་བས་
 བཏོང་དང་ལུས་པོ་བསྐྱངས་ཏེ་སྒོ་ག་ཉིན་ལ་ཐུག་པས་སྤྱི་བདེ་སྒྲན་ཁང་དུ་བསྐྱལ། དགེ་
 འདུན་བྱིངས་རྣམས་དྲུང་འཛིག་ཚོད་མེད་བྱས་ཏེ་ལུས་པོར་རྣམས་སྒྲིན་ཆེན་པོ་བཏང་ཤིས་
 མཆན་གང་གང་ངར་ཆེ་བའི་ཐང་ཐེར་དུ་གྲོང་ངར་ལངས་བཅུག་པས་ན་ཟུག་དང་། བཀྲེས་
 སྒྲོམ། འབྲུགས་གང་བཙས་ཀྱིས་མཆན་ཏེ་དྲན་མེད་དུ་བསྐྱལ། ལོ་དེའི་ལྷ་ ༡༡ པའི་
 ཆེས་ ༣ ཉིན་ཁོང་རྣམས་ལོ་གསུམ་མེ་བཙན་བཅུག་གི་ཁྲོམ་ས་བཙན། ༡༩༥༩ ལོ་འི་ལྷ་
 ༡༡ པའི་ལྷ་ ༡༡ ཉིན་དུ་ལྷ་ས་སྒྲོ་བ་འབྲིང་དང་པོའི་དམའ་རིམ་ལོ་རིམ་གསུམ་པའི་འཛིན་གྲ་
 བཙན་པའི་སྒོ་བ་མ་ལུས་སྒོ་བ་གའི་ནང་བོད་ཀྱི་བྱེ་ཁྲོམ་དར་སྤྱར་བ་མེད་ཅེས་བཙན་འཇུག་
 བྱས། ཁོ་ཆོ་མང་ཆེ་བ་ལོ་བཅུ་བཞི་བཙན་ལྷ་ཅམ་བྱེ་བྱིས་པ་ཡིན། ༡༩༥༩ ལོ་འི་ལྷ་ ༡༡
 པའི་ཆེས་ ༣༧ ཉིན་ལྷ་ས་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 དགེ་འདུན་ལྷན་ཐུབ་སྒྲིན་པས་གསར་བཤེར་ངོ་མོལ་བྱེ་འབྲེམ་ཡིག་བཀྲམ་པ་མེད་ཅེས་ལོ་
 ལྷ་བཙན་བཅུག་དང་། སྤྱི་ལུ་ལྷ་ཅི་ཚོང་ནས་ཡིན་པའི་ངག་དབང་གཡུ་སྒྲོན་ལ་ཉིས་མིང་
 དེ་རང་བཏགས་ཏེ་ལོ་དྲུག་བཙན་འཇུག་ འབྲས་སྤངས་དགོན་བྱེ་དགེ་འདུན་ངག་དབང་
 བཟུན་རབ་ལོ་བཏུན་བཙན་བཅུག་ སྒྲོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཚོང་ངང་དཀར་གྲོང་ཆོ་ནས་ཡིན་

པའི་ངག་དབང་དཔལ་དཀར་ལོ་བརྒྱད་བཅོན་བཅུག མི་ཆུང་འི་དགོན་པའི་བཅོན་མ་ཡུན་
 ཚེགས་ཉི་ལྔ་ལོ་ ༩ བཅོན་བཅུག ཡུན་ཚེགས་པད་མོ་ལོ་ ༥ བཅོན་འཇུག (གནས་
 ཚུལ་དེ་དག་ ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༡ གེ་བོད་ལྗངས་ཉིན་འའི་ཆགས་པར་
 ཐོག་གསལ་) ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལྷ་སའི་གྲོང་མི་དང་། མི་
 འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ལྷ་སའི་ཉི་འདབས་དགོན་ལག་ཁག་གི་བླ་བཅུན་
 སོགས་བོད་པ་ཁྱེད་ཅེས་པའི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེད་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཚོགས་
 ཁང་དུ་བསྐོངས་ཐོག་ཕྱི་དམག་གིས་ཚོགས་ཁང་མཐུང་བསྐོར་བས་མ་ཆད། ཚོགས་ཁང་
 ནང་དུ་འདྲི་བྱེད་སྐབས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱི་དམག་དང་། སྤྱི་ལྟ་བུམ་པ་དང་། སྤྱི་
 དཀུས་ཀྱི་བར་སིང་དུ་ཡང་ཕྱི་དམག་བཅུགས་དེ་འཇུ་བཟུང་བཅོན་བཅུག་བྱས་པའི་འབྲས་
 གྲུངས་དགོན་གྱི་དགོ་འདུན་ཁག་ཅིག་བྱིད་ཡོང་གྱི་ཁོང་རྣམས་ལ་གསར་བཞེར་དོ་སྤོལ་དང་།
 བོད་རང་བཅོན་གྱི་འགྲོ་མས་ཡིག་པར་བཏབ་པ། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བྲིས་ཅིས་བྱས་པ་བཅས་ཀྱི་
 ཉིས་མིང་བཀལ་དེ་ངག་དབང་ཡུལ་བྱང་ལོ་ ༡༩ དང་། ངག་དབང་འོད་ཟེར་ལོ་ ༡༧
 ལྷལ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ལོ་ ༡༥ འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ལོ་ ༡༩ ངག་དབང་ལྷལ་མཆོན་
 ལོ་ ༡༧ འཇམ་དཔལ་སྟོབས་ལོ་ ༡༠ ངག་དབང་འིན་ཆེན་ལོ་ ༩ འཇམ་དཔལ་
 སྟོན་ལམ་ལོ་ ༥ འཇམ་དཔལ་ཆེ་འོད་ལོ་ ༥ ངག་དབང་ཀུན་དགའ་ལོ་ ༥ བཅས་
 བཅོན་འཇུག་བྱས། ལྷ་ས་ལྷ་ལྷམ་བཟོ་གཞི་མོ་ཀྱི་གདོང་མཁན་དོན་གྲུབ་དོ་རྩེ་ལོ་ ༥
 བཅོན་བཅུག་བཅས་ཀྱི་ཁྱིམས་གཙོད་བཏང་། (གནས་ཚུལ་དེ་དག་ ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་
 ༡༡ པའི་ཆེས་ ༡ ཉིན་གྱི་བོད་ལྗངས་ཉིན་འའི་ཆགས་པར་བོད་ཡིག་ཐོག་བཞོད་ཡོད་)
 ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་མི་གསོད་ཁྲག་སྦྱོར་སོགས་འཆེ་བའི་ལས་སྤྱོལ་གནང་མིད་ཅིང་། བོད་
 མིའི་བདེན་པ་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཞི་བའི་འཐབ་ཅོད་འབའ་ཞིག་གནང་ན་ཡང་ཕྱི་དམག་
 གྱིས་གདུག་ཅུབ་ཆེ་བའི་ཁྱིམས་གཙོད་དེ་འདྲ་བཏང་བ་ལ་ཚོགས་རར་ཡོད་པའི་བོད་པ་

མེར་སྐྱེ་མི་དམངས་ཚོ་ཁོང་ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཅེ་དེ། བཟུངས་སོང་མང་པོས་རང་གི་མི་
 རིགས་འདི་ཉིད་ལྷན་དམར་བཅན་འཕྲུལ་པའི་ལག་ཏོག་ཚུད་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་སྐུམ་ཅུ་ལྷག་
 རིང་ཁྲག་དང་མིག་ཆུང་ལྷན་ལྷན་པས་ལོ་རྒྱུ་མེད་མུང་དགོས་བྱུང་བའི་མི་རིགས་བཅན་
 བཞོན་དེ་ལྷན་བསམ་བཞིན་མུང་ན་གྱི་མཆོ་མ་ལྷུང་ལྷུང་དུ་བཅུ། ཚོགས་འདུ་གྲོལ་ཤིང་སྒྲོ་
 འབྲམ་དུ་ཟུག་གོས་སྒྲོ་ཚོགས་བསྐྱམས་པའི་བོད་མི་ཁྱེད་ཚོ་གསུམ་གྱིས་ཁོང་རྒྱམས་ལ་བཀའ་
 དྲིན་ཤིང་དྲན་གྱི་སེམས་པ་མཆོད་པའི་བཅའ་དངོས་ལྟུང་། ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་
 ༦ ཉིན་ལྷན་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཅེ་དེ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཁང་གིས་ཅེ་པོ་བྱང་གི་དགེ་འདུན་
 སློ་དགས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བ་རེད་ཅེས་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཅོན་བཅུག་གི་ཁྱིམ་ཁང་བཏང་།
 ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ཟླ་སྔ་དུ་ཅེ་ཞོལ་འབྲུ་རིགས་ལས་ཁྲུང་སྒྱི་འབྲམ་དུ་བཞན་
 པའི་ཟླ་བ་ལགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱིས་རང་བྱིམ་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོལ་དུ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་མིའི་སྐྱར་
 ཡིག་དབྱེད་པ་རེད་ཅེས་འཕྲུང་བཟུང་བྱས་ཏེ་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཅོན་བཅུག་གི་ཁྱིམ་ཁང་བཏང་བ་
 སོགས་འདིར་རེ་རེ་བཞིན་བཤད་མ་ཆར་ཞིང་། བཅོན་པ་མང་ཆེ་བ་ནི་ལྷོག་དུ་ཁྱིམ་
 བཅོད་དང་། བཅོན་བཅུག་གི་ལོ་དུས་བཅོས། ལྷན་དམར་གྱིས་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་བདུན་པ་
 ཡས་མས་ནས་བོད་པར་དྲག་གནོན་བྱེད་ཀྱིས་ཆེ་རུ་བཏང་། ཚོགས་འདུ་ཆེ་ཆུང་སྒྲོ་
 ཚོགས་བསྐྱེད་ཏེ་བོད་པ་ཚོ་རྒྱ་མིའི་བཀོད་པར་མ་ཉན་ན་ཁྱིམ་ཁང་གནོན་བྱེད་རྒྱ་དང་།
 ལྷན་ཁྲན་ཏང་ལ་མི་དགའ་བའམ། ངོ་སྒྲོལ་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲུར་གང་ཡོད་ངོས་ལེན་ཞུས་
 ཏེ་བསམ་སྒྲོ་གཙང་བཤེར་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ། བོད་མིའི་ཁང་པ་བཞུགས་བཤེར་དང་མི་
 འཕྲུང་བཟུང་བྱེད་པ། དགོན་པ་དང་གོང་བྱིམ་གང་སར་གསལ་ཉལ་བཀའ་སྒྲེ་རྒྱ་མིའི་
 འདོད་སྒྲུར་མ་བཅུ་པའི་གཏམ་བཤད་དང་། ལྷན་གཞས་གཏོང་མཁན་ཡང་བཅོན་དུ་
 བཅུག་པ། དུས་ཆེན་ཆང་མར་མཆོད་མཇུག་མི་གཏོང་བ་དང་། ལྷན་བཅུན་རྒྱམས་འགྲོ་
 འོང་བྱེད་མ་བཅུག་པ། ཐ་ན་བྱིས་པ་ལོ་བཅུ་བྱངས་ཡས་མས་བཅོན་དུ་བཅུག་པ་མང་པོ་

ཡོད། དེ་བཞིན་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྒྲོར་གནང་མཁན་གྱི་མུ་ས་མར་ཁྲག་དང་། བཙོན་པར་ཟས་
 གྱི་ཞལ་འདེབས་ཡུལ་བ་ཡང་ནག་ཉེས་ལ་བརྩིས་ནས་བཙོན་བཅུག་དང་། སྤྱག་གཙོད་
 བཏང་བས་རྒྱ་དམར་ལ་མི་ཆེས་གྱི་དྲི་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ར་འཕྲོད། དཔེར་ན། ༡༩༤༩
 ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་དམག་གིས་མི་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྒྲོར་གནང་
 མཁན་མུ་ས་སྒྲོན་བཏང་བར་ཅི་ཞོལ་གྱི་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་ལུང་རིགས་ལགས་གྱིས་
 (དགུང་ལོ་ ༥༠ ཅམ་) ཁྲག་དང་དངུལ་གྱི་ཞལ་འདེབས་ཡུལ་བར་བརྟེན་ཁོང་བཙོན་དུ་
 བཅུག་ནས་ཁྲིམས་གཙོད་བཏང་བ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ས་སྤུ་མཐུད་བཟའ་
 རམས་བྱེད་ཆེད་བོད་མི་དམངས་ལ་ཁྲག་དྲི་བྲོ་བའི་དྲག་གནོན་བྱེད་ཐབས་གིན་དུ་ངན་པོ་
 ཡིན།

བོད་མི་དམངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་ཆེན་པོ་ལྷན་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་
 ལ་འཇམ་སྒྲིང་ཞི་བདེའི་ནོ་སྤེལ་བྱ་དགའ་འབུལ་རྒྱའི་གདམ་སྟུང་ཐོས་མ་ཐག་བོད་པ་ཚོས་
 དགའ་སྤྲོད་དེ་ཉེན་འབྱེལ་ཞུ་བར་རྒྱ་དམར་གྱིས་སྒྲོ་བ་ལྟར་དྲག་གནོན་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་དམར་གྱི་
 གདུག་རྒྱུ་བ་ཆེ་བའི་རང་གཤིས་སྤར་ཡང་དམར་རྗེན་དུ་བསྟན་པ་ཞིག་རེད། ༡༩༥༩ ལོའི་
 ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་ལོ་གོང་ས་ཆེན་པོར་ནོ་སྤེལ་འཇམ་སྒྲིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
 བཞོད་བྱ་དགའ་འབུལ་གདམ་འཁེལ་བའི་གདམ་བཟང་གཞིས་སྟོད་བོད་མི་ཚོས་ཐོས་མ་
 ཐག་དགའ་སྤྲོད་བསམ་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུབས་ལྟར་འཕྱར་ནས་དེ་ཉེན་འབྱེལ་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཅི་ཡང་
 མེད། དགོན་པ་ཁག་གི་བྲ་བཅུན་རྣམས་གྱིས་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱན་ཐུར་མཚོད་སྤྲིན་
 རྒྱ་ཆེར་བཞགས། ལྷ་སའི་གྲོང་མི་ཚོས་གཟུབ་མཚར་སྤྲས་ཏེ་བསངས་གསོལ་བྱེད་པ་
 དང་། རི་མགོ་ཁྲག་དང་། སྒྲིང་སྒྲོར་ཕྱི་ནང་གི་དར་ཅོག་རྣམས་གསར་པ་བརྗེས། ཆེས་
 ༡༡ ཉིན་བོད་རིགས་བརྒྱ་ལྷག་སྒྲོར་གསང་བའི་སྒོ་ནས་ནོར་སྒྲིང་རྟག་བརྟེན་མི་འབྱུར་པོ་
 བྱང་དུ་བཅར་ནས་གོང་ས་ཆེན་པོའི་གསེར་ཁྲིར་མཇུག་དར་དང་། དཀར་ཡོལ་གྱི་བུམ་པ།

མེད་ལྟ་གསུང་པ། ལྟུང་བའི་སྐུ་པར་སྟགས་སྤྲུལ། ཁྱིམ་ཆང་སོ་སོར་བློ་མ་འབྲས་སེལ་
 དང་། ཕྱི་ཕྱང་དཀར་བློ་སྟགས་བཤམས། དེ་ཉིན་བོད་མི་ཚོས་ལྷ་སའི་བྱོང་ཕྱི་ནང་གང་
 སར་ཕྱི་རྩམ་བཏོར་ནས་བཀྱིས་དེན་འབྲེལ་གྱི་དགའ་སེམས་མཚན་པར་བྱས། ལྷ་སའི་
 ཉི་འདབས་ཀྱི་ཞིང་པ་ཚོ་ཡང་ལྷ་ས་དང་དགོན་པ་ཁག་ལ་དེན་འབྲེལ་གྱི་བསངས་གསེལ་ཞུ་
 བར་བཅུ་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་ལྷ་ས་བས་གཟུགས་ཀྱི་དེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རྒྱུའི་ཕྱ་
 སྒྲིལ་བྱེད་སྐབས་རང་སྤྱོད་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་མི་འགོ་བྱིད་ཚོས་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 བེས་འཕྲུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དམག་མི་འཔར་མ་བཀྱམ་སྟེ་ཕྱི་རྩམ་བཏོར་མི་ཚོ་གཤམ་
 དག་གནོན་བྱས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་ལྷ་སའི་ལས་ཁུངས་ཡོངས་དང་། བྱོང་མའི་
 འགོ་བྱིད་ཚོ་ཚོགས་འདུར་བསྐྱངས་དེ་ལས་བཟོ་པ་དང་། མི་དམངས་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དུ་
 ལའི་སྒྲ་མར་འཇམ་སྒྲིང་ཞི་བདེའི་བྱ་དགའ་སྤུལ་བར་དེན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཡང་
 སྤེལ་མི་ཚོ་གཤམ་གྱི་ཕྱི་ལ་མཁན་བྱུང་ན་དག་གནོན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་བ་མ་
 ཟུང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཅེ་པོ་བྱང་། རྟོར་བུ་སྒྲིང་ག་སྟགས་སྒྲོ་བརྒྱལ། ཀྱུ་ཁང་གི་སྒྲིང་
 གར་རྒྱ་བཏང་སྟེ་སྒྲོང་ས་མེད་པ་བཟོས། སྒྲིང་ག་གཞན་དུ་ཡང་འགྲོ་མི་ཚོ་གཤམ་བཅུན་
 དབང་བཤད། དེ་བཞིན་བསངས་ཚོང་མཁན་ཆང་མ་བཀམ་བར་སྒྲོར་ནང་གཞས་རྣམ་
 ཐར་བཏང་སྟེ་འགྲོ་མཁན་ཚོ་ལ་ཡང་མི་མདའ་དང་། སྒོ་བ་རྒྱལ་ལག་ལྷགས་སྟགས་ཁྱེར་
 བའི་རྒྱ་དམག་དང་གསོ་ཉུལ་ཚོས་མཐའ་བསྐྱོར་དེ་གཞས་གཏོར་མི་འཇུག་བར་སྒྲོར་ཕྱི་
 རྒྱང་ཆང་མར་དམག་མི་དང་སོ་པ་ལྟ་བུར་ཐོག་སྒྲོར་སོ་སོ་ལ་ཡང་གསང་ཉུལ་བཀྱམ་
 སྟེ་གནས་ཚུལ་ཆེ་རྒྱུ་ལ་མ་བཞེས་པར་ལེ་ཁག་འདྲོགས་ས་བྱུང་ན་འཇུ་བཟུང་བཅོན་
 འཇུག་བྱས། དཔེར་ན། ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ལྷ་ས་སྟོ་ཕྱོགས་ལྷགས་ཁང་ནང་བཞུགས་ཨ་ལྷག་
 རྩ་བ་ལགས་དང་། ཆེ་ཤིང་དཔལ་སྒྲོན་སྟགས་ཕྱ་བཞི་ལྷ་མོར་བསངས་གསེལ་དུ་ཐེབས་
 དེ་བཀྱིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་ཕྱི་རྩམ་བཏོར་བའི་དོན་དུ་གསང་ཉུལ་ཚོས་འཇུས་ནས་ཕྱ་

བཞི་བཅོན་ཁང་དུ་ཚུད་གཉིས་ལྷག་བཅུག་སྟེ་ཞིབ་བྱས། ཡང་དེ་ཉིན་བོད་རིགས་དགའ་
 ཉི་མ་ཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་བཀྱིས་དེན་འབྲེལ་ལ་རྩལ་སྐབས་ལོག་ས་མཆོག་དང་བོད་རང་
 དབང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲུ་གཞས་བཏང་བ་ཡང་མེས་རྒྱལ་ཁ་ཐུབ་གཏོང་གི་འདུག་
 ཅེས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་དཔེར་ན། ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་བར་སྐྱོར་གསལ་གྱི་འདུག་
 བརྒྱད་ལྷ་མོ་དཀར་པོའི་ནང་བཞུགས་ཁ་ཆའི་རིགས་འཕྲིན་ལས་དང་། (མངལ་འཁོར་
 ནས་ཟླ་བ་བདུན་ཅམ་སོང་ཡོད་) བར་སྐྱོར་རྒྱལ་བརྒྱད་དེ་ལྷ་གཟུངས་གསལ་དོ་རིང་ཆགས་
 ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་དཀར་དང་། ཆེ་སྤྱིད་སོགས་ཀྱིས་ལོག་ས་མཆོག་
 ལ་བསྟོད་པའི་གཞས་བཏང་བའི་དོན་དུ་དེ་འཕྲལ་བཅོན་བཅུག་བྱས་པས་མ་ཆད། སྐལ་
 བཟང་རྒྱལ་དཀར་ལོ་གསུམ་བཅོན་བཅུག་དང་། ཆེ་སྤྱིད་ལོ་གཉིས་བཅོན་བཅུག་གི་ཁྲིམས་
 བཏང་། འོ་མ་ཆོང་མཁན་གྱིས་བར་སྐྱོར་ནང་འོ་མ་གཟུངས་ཞེས་སྐད་འབོད་པ་ལ་བདེན་
 རྒྱ་དམག་གིས་འཇུས་དེ་བར་སྐྱོར་མངགས་གཏོང་ཁང་དུ་བཅུག་ ལྷུ་པར་དུ་ ༡༩༥༩
 ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ལོག་ས་ཆེན་པོར་ནོ་ལེའི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་འཇམ་སྤྱིང་ཞི་
 བདེའི་ནོ་ལེའི་གཟུངས་བསྟོད་བྱ་དགའ་འབུལ་བཞེས་གནང་རྒྱུར་གཞིས་སྤོང་བོད་མི་ཆོས་
 དེན་འབྲེལ་ཞུ་བར་བཀག་འགོག་བྱེད་ཆེད་རྒྱ་དམར་གྱིས་ངོ་ཆ་མེད་པའི་བྲག་གནོན་བྱས་
 པ་དེ་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་དོན་གནད་ཐད་རྒྱ་མིར་བདེན་པ་སྒྲུ་ཅམ་མེད་སྐབས་མི་མདའ་
 བཞག་ནས་ཞི་བའི་སྤྱིང་མོལ་བྱས་ན་བོད་དུ་རྒྱུད་པ་ཚུགས་མ་ཐུབ་པའི་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།
 ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༥ ཉིན་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་དང་ལྷན་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་པོ་ཅིང་
 གིས་བཀོད་པ་བཏང་བ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ས་གནས་རིམ་པའི་ལས་བྱེད་ཆོགས་འདུ་ཞིག་
 བསྐྱེད་ཏེ་ཆེས་ ༧ ནས་ ༡༡ བར་མི་དམངས་ལ་བྲག་གནོན་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བཀོད་པ་
 བཏང་དོན། ཆེས་ ༧ ནས་ ༡༡ བར་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ལྷ་སར་གཏོང་མི་ཆོག་
 པ་ལ། བྱ་བཞི་དང་། ལྷགས་རིང་། ཀར་མ་ཀུན་བཟང་། ཚལ་གུང་ཐང་། ཐེལ་ ལྷ་ད་ཅི།

རྩོད་ལུང་སོགས་ལྟ་ས་ཉེས་ཀྱི་ཞིང་པ་གཅིག་ཀྱང་ལྟ་སར་གཏོང་མི་ཚོག་པ་མ་ཟད། ལྟ་
 ཁ་སོགས་ཐག་རིང་གི་མི་སེར་ཡང་བཏང་མི་ཚོག་པ་བཅོས་ཏེ་བོད་ཡོངས་སུ་བསངས་
 བསོལ་གྱིས་མཚན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་སྒྲོལ་ཡང་སྤེལ་མི་ཚོག་ཟེར་བ་དང་། ལྟ་
 པར་དུ་ལྟ་སར་ཆེས་ ༤ ནས་བཟུང་དམག་མི་དང་སོ་ཉུལ་སྤར་ཏེ་ཉེན་མཚན་མེད་པར་
 བསྐྱར་བཤེད་བྱེད་འཇུག་དགོས་པ། ལས་ཁུངས་ཆང་མའི་ལས་བཅོ་པ་ཚོ་དང་། ནང་མི་
 བྱ་སྐྱབ་དང་བཅས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་སྒྲོལ་ཐ་དག་ནང་ཞུགས་མི་ཚོག་པ། ལས་བཅོ་པ་
 ཚོ་རང་དགར་ལས་ཁུངས་ཕྱིར་དོན་མི་ཚོག་པ། འབྲེད་དགོས་བྱུང་ན་དགོངས་པ་ཞུ་བ་དང་།
 ནང་དུ་འཁོར་རྗེས་འབྱོར་ཐོ་རྒྱལ་དགོས་པ། ལས་ཁུངས་ཆང་མར་སྒྲོ་སྤྱང་བཅུགས་ནས་
 ལྟ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ། ཆོང་པ་ཚོ་ཁྲིམ་མ་བཏོན་ན་ཁྲིམ་འདོན་ཚོག་པའི་ལག་ཁྲིར་དང་
 ཁྲིམ་ས་འབྲེག་སྒྲུ། བོད་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསངས་གཏོང་མི་ཚོག་པ། མཚོད་མཇུག་དུ་
 འབྲེད་མི་ཚོག་པ། བཅུག་ལག་ཁང་གིས་གཙོས་དགོན་པ་དང་ལྟ་ཁང་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བྱེད་མི་
 ཚོག་པ། བཟུང་མཚར་སྤྱད་མི་ཚོག་པ། ཁང་པའི་སྒྲོ་སྤྱང་ཁང་གི་གམ་བྱ་གསར་པ་བསྐྱར་
 མི་ཚོག་པ། དར་ཅིག་གསར་པ་བཞེས་མི་ཚོག་པ། བཞས་རྒྱུ་ཐར་ཐར་གཏོང་མི་ཚོག་པ། བྱེ་
 ཅུམ་སྤར་མི་ཚོག་པ། དགོན་པའི་བྱ་བཅུན་གཅིག་ཀྱང་ཕྱིར་གཏོང་མི་ཚོག་པ། དགོན་པར་
 སྤྱོད་མ་བཙན་མིན་པ་གཅིག་ཀྱང་དགོན་པར་གཏོང་མི་ཚོག་པ། བསངས་ཆོང་མ་བཙན་གཅིག་
 ཀྱང་ལྟ་སར་ཡོང་མི་ཚོག་པ་སོགས་ཀྱི་བཅན་ཁྲིམས་མང་པོ་བཅོས་ཏེ་དེ་ལས་འགལ་ན་
 རྒྱུ་མཐུན་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། ཆེས་ ༥ ནས་དགོན་པ་ཁག་དང་ལྟ་སའི་
 ལ་མ་མདོ་ག། བར་སྐྱར་བྱེད་ནང་གི་སྤྱང་ལམ་ཆང་མ་རྒྱ་དམག་གིས་བཀག་སྡོམ་འབྲུལ་བཞུད་
 བྱེད་མ་བཙན་ཆང་མར་འབྲེད་འོང་བྱེད་ཚོག་པའི་ལག་ཁྲིར་བཞེས། ཐུག་ཐུག་དང་། མོ་ཀྱ་
 བཞི་བཅུ་སྐྱར་ནང་གི་མཚོན་ཐོགས་པའི་རྒྱ་དམག་སྤོང་ཐུག་ཐུག་སྤྱགས་ཏེ་སྤོང་བྱེད་ཕྱི་ནང་
 བར་བསྐྱུལ་དུ་རྒྱལ་སྤོང་འཛིགས་སྤྱོད་བྱས། བཅུག་ལག་ཁང་མདུན་དུ་མི་མདའ་ཐུག་ཐུག་

སྐབས་དེར་རབས་ཅན་གྱི་ཐོ་མཚན་ལྔ་ཚྭ་སྐབས་ཁྱིམ་པའི་རྒྱ་དམག་བརྒྱ་ཕྱུག་འབའ་དང་།
 བྱང་ཁེ་བརྒྱ་བྱངས་ཙམ་བསྐྱབས། བཙོན་བརྒྱུ་མི་ཀྱས་སྐྱུག་སྐྱུག་བཞིན་ཉིན་མཚན་
 མེད་པར་བྱོང་ལ་བསྐྱར་དེ་རྒྱུག བར་སྐྱར་ནང་ཁྲོམ་མ་བདོན་ན་ཉེས་ཁྲིམས་གཏོང་བ་དང་།
 མི་གཅིག་ཀྱང་བར་སྐྱར་ནང་མ་བཏང་། ཟླ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༡༠ ལྷ་སའི་སྤང་ལམ་ཁག་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་བར་སྐྱར་ནང་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་སྤང་ལམ་ཡོངས་ཚྭ་སྐབས་ལ་ཐོ་མཚན་
 སྐྱས་པའི་རྒྱ་དམག་དང་། མི་མདའ་བྱང་མདའ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུག དེར་གྱི་ལག་ལྷགས་
 སྐབས་ཁྱིམ་པའི་བསྐྱར་བྱ་དམག་སྐད་མེད་ཁ་པར་དང་། སྤང་ལྷག་འཁོར་ལོ་ཁྱིམ་ནས་
 སྤང་ཆས་སྐབས་བྱོན་ཆས་འདྲ་མིན་གོན་པའི་སོ་ཉུལ། དཔྱང་པར་རས་དམར་བཏགས་
 པའི་ཡུལ་དམག་ཚོང་རྟོ་དམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་མི། ས་ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་ཁུ་
 ཡོན་དང་། ཅུའུ་ཀྱང་ཟེར་བ་སྐབས་ཀྱིས་ཁེངས་ནས་བོད་མི་འབྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་ཚོའི་
 ལག་ཁྱིམ་པའི་རབས་མ་ཆད། ལུས་བཞེར་བརྒྱུ། བརྒྱུ་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་བསངས་
 བུམ་གཉིས་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱང་ཁེ་རེ་བཞག དེའི་མདུན་གྱི་བྱང་ཟེར་དུ་རྒྱ་དམག་
 ལྷར་པ་བསྐྱབས་དེ་བརྒྱུས་ནས་བོད་པ་ཚོ་འབྲོ་འོང་བྱེད་མ་བརྒྱུག ལྷན་ཅིས་ཁང་མདུན་
 དུ་རྒྱ་དམག་བྱོང་ཕྱག་ལ་ཉེ་བ་དང་། མི་ཀྱ་སྐྱུག་སྐྱུག་ཚྭ་སྐབས་བཞག བར་སྐྱར་ཉེ་འཁོར་
 གྱི་ཐོག་ཅིགས་ཅན་གྱི་ཁང་པའི་ཐོག་ཁ་ཁག་དུ། མི་མདའ་སྐྱུག་སྐྱུག་དང་། རྒྱང་གིལ་
 སྐབས་སྐབས་པའི་རྒྱ་དམག་བརྒྱུས། བྱ་བརྒྱུན་གྱི་དགོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དམག་
 མི་དང་གསང་ཉུལ་སྤར་སྒྲོན་བྱས། དེའི་ཉིན་གཟུང་ཉེ་མ་འཁེལ་དེ་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་
 ལས་བཟོ་པ་དང་ལག་ལེ་ཡོན་ཡང་ལས་ཀ་བསྐྱུལ་བས་མ་ཆད་གྱི་ལ་འབྲོ་མི་ཚྭ་པའི་
 བཀའ་བཅད་བཏང་། འབྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་དུས་ཆེན་ཉིན་མོ་དེར་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་
 འབྲོ་འདུག་བྱེད་གསུམ་གྱི་རང་དབང་ཐམས་ཅད་འབྲོག་པ་ནི་བོད་མི་དམངས་ལ་དུད་
 འབྲོའི་མཐོང་ཡང་མི་འཇོག་པར་རྒྱ་མིས་རང་སྤང་གང་དུན་གྱིས་སྤུབ་ཚོད་དབང་ཡོད་

ཤོད་པ་དང་། འཕྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྟོག་རྩལ་དུ་བཏང་བ་མིན་ན་ཅི། ལྷ་ར་བོད་རང་
 དབང་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་རྗེས་ལྷན་ཡིན་ཡང་། བོད་
 པ་ཚོ་རང་དབང་ལྷན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་བྱ་མཉམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཏན་ནས་མིང་།
 ཆེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་དམར་གྱིས་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་དྲག་གནོན་དེ་ལྷ་བྱ་བྱས་ཀྱང་བོད་པ་
 ཚོས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མིའི་བཅན་གནོན་ལ་ངོ་གློལ་དང་། བོད་རང་
 དབང་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལགོང་ས་ཆེན་པོར་འཇམ་གླིང་ཞི་
 བདེའི་ནོ་སྤྱོད་གཟུངས་བསྐྱོད་བྱ་དགའ་ལྷན་བར་རྟེན་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་མཚོན་ཆེད་བར་
 སྒྲོལ་ནང་ཚོང་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཁྲིམ་མ་བཏོན་པ་དང་། བཞན་གྱི་དང་གཞིན་ནུ་ཚོས་
 ཐབས་བརྒྱུས་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་གླིང་སྒྲོལ་ལམ་དང་། ཅི་སྒྲོལ་ལམ་དུ་བསངས་ལྷན་བཞུགས་
 ཀླུ་སྒྲོལ་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཀར་ཐིག་འཐེན་པ། ཁྲིམ་ཆང་སོ་སོར་སྤྱན་ཉི་
 དགའ་འཇམས་བྱེད་པ། ཁྲིམ་ཆང་ནང་གོ་སོ་ཕྱི་མར་དང་། ཐོ་མ་འབྲས་སེལ་སྟགས་
 རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་པའི་ཟས་ལྷ་བཤམས་པ། རང་ཁྲིམ་ཐོག་ཁར་བསངས་ལྷན་བཞུགས་
 འབྲས་སྟགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཚོས་རྒྱ་དམག་གི་མི་མདའི་མདུན་དུ་བསངས་སྤྱངས་བརྒྱབ་
 བྱེ་ལྷན། ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཚོས་ཀྱི་དུས་ཆེན་དཔལ་ལྷན་མི་རེ་རེ་འཁོལ་ཡང་། ཆེས་ ༡༢
 པར་མཚན་མཇུག་མ་བཏང་བ་མ་ཟད། བསངས་གསོལ་ཅམ་ཡང་བྱེད་མ་བཅུག འོན་
 ཀྱང་། ཆེས་ ༡༣ ཉིན་བོད་ལྗོངས་རྒྱང་བསྐྱགས་རྒྱུང་འཕྱུག་ལས་ཁུངས་དང་བོད་ལྗོངས་
 ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་སྟགས་ནང་ཆེས་ ༡༠ དང་ ༡༡ དང་ ༡༢ སྟགས་ལ་ལྷ་སར་
 ལྷ་ར་རྒྱན་བཞིན་བར་སྒྲོལ་དུ་ཁྲིམ་འདོན་པ་དང་། ཇོ་ཁང་དུ་མཚན་མཇུག་ཞུ་བ། དམོན་
 པ་ཁག་དུ་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤྱོད་པ་སྟགས་ལྷ་སའི་རྒྱམ་པ་ཞི་ཞིང་ལྷོད་པོ་ཡོད་ཅིས་ཆབ་
 སྤྱིད་ཁྲིམ་པའི་རྒྱན་གདམ་ལྷ་མཐུད་སྤྱོད། ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་གསུམ་པ་བཞི་པའི་ནང་ནིར་
 ཐེའི་རྒྱལ་སར་ལགོང་ས་ཆེན་པོར་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་བྱ་དགའི་གཟུངས་བསྐྱོད་འབྲེལ་

བཞེས་མཛད་ཚུལ་གཟུགས་མཐོང་བརྙེན་འཕྲིན་དུ་བརྟུག་པའི་བྱིན་ཤོག་དང་། སྐུ་པར་
 སོགས་པོད་དུ་འབྱོར་ནས་གསང་བའི་ཤོག་བལྟ་མཁན་བྱང་བ་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཤེས་འབྲལ་
 འཇུ་བཟུང་བཅོན་བརྟུག་བྱས་ཏེ་ཐུག་སྦྱོང་གཏོང་བ་དང་། མཚོད་ཁང་ནང་ལོག་ས་ཆེན་
 ཡོར་ཞི་བདེའི་བྱ་དགའ་འབྲལ་བཞེས་ཀྱི་སྐུ་པར་སྤྲིན་གཤོམ་བྱེད་མ་བརྟུག་པ་མ་ཟད། ཞི་
 བདེའི་བྱ་དགའི་རྟགས་མ་གཅིག་པུར་པར་སྒངས་པ་མཚོད་ཁང་དུ་བསྤྲིན་ནའང་ཁོང་ཁྱོད་
 ཆེན་པོས་བཀག་འགོག་བྱས། དེའང་། འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་ཉིན་བྱེད་འོད་སྣང་གིས། རྒྱ་
 དམར་ལུག་པར་ཐུན་པའི་ཐུག་དུ་བྱིན། བོད་དོན་བདེན་པའི་འབྲུག་སྤྲེའི་བ་ན། བདེན་
 མེད་རྒྱན་ཀྱལ་རྒྱ་དཔོན་སྲིང་ཙ་འད་པ། ཞེས་སོ།

༡༩༩༠ ལོ་བོད་ལྷགས་རྟ་ལོའི་ལོ་གསར་རྒྱ་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་
 པ་རྣམས་ལ་དྲག་པོའི་འཛིགས་སྤྱུ་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་སེམས་པ་ལྟོད་པོར་སྐད་ཅིག་ཅམ་
 ཡང་བཞག་མེད། ལོ་གསར་རྒྱ་སྤྱབ་དུ་ལྷ་ས་ཡོངས་ལ་རྒྱ་དམག་དང་སོ་རྒྱལ་ལྷབ་སྤར་
 བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡ (བོད་ལྷ་དང་པོའི་ཆེས་ ༩) ཉིན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
 མི་དམངས་སྤྱི་བཀའ་དང་། བཀག་རྒྱ་སྤེམ་མཁན་གྱི་བཀོད་འདོམས་སྤྱུ་ཟེར་བ་རྣམ་
 ལྷ་སའི་གྲོང་མིར་བཀའ་རྒྱ་བཏང་སྟེ་ཁྲོད་ཆོས་ཀྱང་གོ་བྱང་ཁན་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་སྤྱང་སྦྱོང་
 དང་། སྤྱི་ཆོགས་ཤིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་སྤྱང་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ལས་དེ་དང་འབྲལ་ན་
 ང་ཆོས་སྲིང་རྩི་ཐམ་མེད་པར་དུང་དེག་མཐའ་གཅིག་དུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཉེས་ཆད་དྲག་
 པོ་གཅོད་རྒྱུ་ལས་གྲུ་ཡང་གཏོང་གི་མིན། ཅེས་བོད་མི་དམངས་ལ་འཁོན་འཛིན་དྲག་པོ་
 འཆང་བའི་གྲོལ་གཏམ་བཏང་སྟེ། བོད་པ་ཚོ་ངོས་སྤྱོད་ལག་ཁྲེར་མེད་ན་འགྲོ་སྦྱོང་མི་ཆོག་
 པ་དང་། རྒྱ་དམག་གིས་གང་བཤད་ལ་ཉན་དགོས་པ། དགོང་མོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༡ ཡས་མས་
 རྣམ་འབྲལ་བཞུད་མི་ཆོག་པ། རྒྱ་དམག་དང་ཁ་ཅོད་ཤོར་བ་སོགས་ལ་བརྟན་ནས་རྒྱ་
 དམག་གིས་ཉེས་དུང་གཏོང་བའི་འཇུ་བཟུང་བཅོན་བརྟུག་གང་བྱས་ཀྱང་ཐུག་བྱོང་མེད་ཅེས་

ལས་ཁང་ས་དང་། མི་དམངས་ཚོགས་འདུ་བསྐྱེད་ས་ཏེ་ཁབ་བསྐྱབས་བྱས། སྤྱིར་ན་བོད་
 ཆེས་ ༡ ནས་ ༡༥ བར་ལྷ་སའི་བར་སྐྱོར་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དུ་བྲག་གནོན་དམག་
 ལུང་སྤར་བྱས་ཐོག་དམག་མི་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཚོ་རེ་བྱས་ཏེ་ཁབ་ཅིག་བར་སྐྱོར་ནང་སྐྱོར་
 བརྒྱབ་སྟེ་མི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་རྒྱུག་བརྒྱུག་པ་དང་། ཁབ་ཅིག་བར་སྐྱོར་ཕྱི་སྐྱོར་སྟོན་སྟེ་རྒྱུག་
 བརྒྱུག་ལས་དུ་ཁ་པར་དང་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པའི་བྲག་གནོན་དམག་དང་བསྐྱོར་བྱ་དམག་
 ཆས་ཐོས་བརྒྱུ་ས་པའི་གསང་ཉུལ་སོགས་བར་སྐྱོར་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དུ་བརྒྱུག་ས།
 བརྒྱུག་ལས་ཁང་མདུན་དང་གསུང་ཚོས་ར་བར་གོ་མཚོན་སྤྱོད་པའི་བྲག་གནོན་དམག་གི་
 དུ་སྤར་འཕྲིན་བརྒྱུག་པ་དང་། བརྒྱུག་ལས་ཁང་གང་སྤྱིར་དུ་གང་ཁོ་བརྒྱུ་གང་ས་ཙམ་
 བསྐྱབས། བར་སྐྱོར་མཐའ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ག་ཁབ་དུ་མི་མདའ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བརྒྱུག་ས། དལ་
 བནོན་དམག་དེ་དག་གི་མི་མདའི་ཁ་ལོ་གསར་གཏོང་བའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་གཏད་ཅིང་།
 མོ་གྲའི་ཐོག་དམག་སར་སྤྱོད་པའི་སྤྱ་ཆའི་རྒྱང་བསྐྱབས་བརྒྱུག་ས་ཏེ་བོད་རྒྱ་སྤྱང་གཉིས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་གུང་ཁྲན་དང་གི་ཁ་ལ་མ་ཉན་ན་བྲག་གནོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་
 རྒྱུགས་མེད་སྟོག་བཞིན་མི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཡར་མར་རྒྱུག་ དལ་བནོན་དམག་དང་།
 ཡུལ་དམག་ དཀོ་དན་སོགས་སྤྲུལ་ས་པའི་མོ་གྲ་ལྟ་བུ་སྐྱོར་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ས་ཕུ་ལྷག་
 ཙམ་གྱིས་སྤྱིང་སྐྱོར་ལམ་དང་། སྤྱོད་གི་ཕྱི་ནང་གང་སར་རྒྱུག་སྟེ་མོ་གྲ་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གི་
 མདུན་དུ་བརྒྱུག་ས་པའི་མི་མདའི་ཁ་ལམ་འགྲོའི་མི་དམངས་ལ་གཏད། སྤྱིང་སྐྱོར་ལམ་
 དང་། སྤྱོད་ཕྱི་ནང་གི་ལམ་མདོ་ཁ་དང་། བར་མཚམས་སོ་སོར་བྲག་གནོན་དམག་དང་།
 བསྐྱོར་བྱ་དམག་བརྒྱུག་ས། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཆེས་ ༩ དང་ ༡༥ དང་ ༡༥ སོ་སོར་
 བརྒྱུག་ལས་ཁང་སྤྱི་ཕྱི་མ་བརྒྱུག་པ་དང་། ལོ་གསར་གཏོང་མཁན་བོད་པ་ཚོར་ལུས་བཤེར་
 དང་། ལལ་བྱེད་བཤེར་༥ བར་སྐྱོར་མངགས་གཏོང་ཁང་དང་། བར་སྐྱོར་སྟོན་རྒྱུང་།
 བསམ་བློ་པོ་བྱང་། ཁྲོམ་གཞིགས་ཁང་། རྒྱ་འབྲུམ་སྤྱང་ཙམ་འཛོང་ལས་ཁང་སྤྱིང་

རས་མངགས་གདོང་ཁང་། ལྷ་ས་ཡན་ལག་གྱི་བདེ་ལས་ཁང་ས། ལྷ་ས་བྱང་བྱིར་གྱི་བདེ་
 ལས་ཁང་ས་སོགས་བྱང་ནང་གི་ལས་ཁང་ས་སྐུམ་ཅུ་ཙམ་ནང་གྱ་དམག་དང་བསྐྱར་བྱ་
 དམག་གྱིང་ཕྱག་འགའ་བཞག དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་དྲག་གནོན་དམག་སྤར་དེ་
 བྱ་བཅུན་གཅིག་ཀྱང་ཕྱིར་མ་བཏང་བ་སོགས་བཅུན་འཇུག་པའི་དྲག་གནོན་འོག་བོད་པ་ཆེ་
 ལོ་གསར་ཡང་བདེ་བར་གདོང་གྱུརི་རང་དབང་མེད་པ་སོགས་ལོ་གསར་དང་། དུས་ཆེན།
 ཆོས་ཀྱི་མཇེད་སློན་མེད་ལ་གྱ་དམག་དང་། བསང་ཉུལ། བསྐྱར་བྱ་དམག བཅོན་
 བཅུག་མོ་གྲ། ཐང་ཁེ་སོགས་ཐོན་ཆེན་བཀྲམ་པ་དང་། མཁའ་ལ་གནམ་གྱ་བཏང་སྟེ་བོད་
 པ་རྣམས་གནས་བཅོད་བདེ་བར་སྐར་ཆ་གཅིག་ཀྱང་འཛུགས་མེད། སྐྱེས་སུ་དགོན་པ་ཁག་
 ལ་བཅུན་གནོན་ཆེན་པོ་བྱས་དེ་ལོ་གསར་ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་ ༡༥ ཙམ་རིང་བྱ་བཅུན་
 གཅིག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་གདོང་བ་དང་། དགོན་པར་མཆོད་མཇུག་ལྟེ་བར་འབྲོ་མཁན་ཆའི་
 ལག་བྱིར་བཤེར་བ་དང་། ལུས་བཤེར་བྱག་པ་མ་ཆད་སྐྱེས་པ་ཆོར་ལག་ཐེལ་བཅུག་སྟེ་
 ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ལག་ཐེལ་བཤེར་བ། བཅུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱོན་ལས་འཛོགས་མ་བཅུག་པ་
 སོགས་བོད་མི་དམངས་ཆོ་རང་དབང་ཡོངས་ཇོགས་ཤོར་དེ་བཅུན་འཇུག་པའི་བྲན་བཀོལ་
 དང་བཅོན་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་བའི་གཡང་གཟར་ལྷུང་སྟེ། མི་སེར་སྟེལ་བའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་
 སྐྱག་བསྐུལ་ཆད་མེད་ལྷངས་དང་མྱོང་བཞིན་པ་ཡིན།

གྱ་དམར་གྱིས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གདོང་ནས་
 འཁོན་འཛིན་བྱས་དེ་དོན་ཆུང་ལ་ཡང་ཁྲིམས་ཆད་ཤིན་དུ་ཕྱི་པོ་འགྲེལ་བ་དང་། བཅོན་
 འཇུག་ལོ་ཆད་བཅོས་ཆར་བ་རྣམས་ལ་དོ་གཤག་གྱུ་དང་། ཆལ་ཁིང་འདེབས་གྱ། ཞར་
 པོ་བྱག་གྱ་སོགས་ཀྱིང་ལ་ལས་འཁྲར་བཅོད་དཀའ་བ་སྐྱེལ་འདེད་དང་། ལས་ཐོ་བཀོད་པ་
 ལ་བཅིན་ནས་བཅོན་པ་ཆོ་ཞོགས་སུ་ལངས་དགོང་ཕྱི་ཉུལ་གྱིས་དུད་འབྲོ་ལྷར་ལས་ཀ་བྱེད་
 བཅུག་པ། ལྷག་པར་དུ་བདུག་ཅུ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཟས་བྱོད་པ་བྱག་པ་མི་སྟེར་བ། བྱ་བཞི་

བཅོན་ཁང་སྐབས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པའི་ལོ་ལྔ་མ་འཁོར་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཆད་
 བཞི་བཅོས་ཏེ་སྤྲོ་སེལ་ཙམ་ལས་མི་ལོན་པ། བཅོན་སྐྱེད་པའི་མཐོང་སྐྱེད་མི་འགྲོ་བ་ཕན་
 བྱ་བྱེད་ན་ཡང་གཤེགས་པའི་གཏོང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐར་མ་བཅས་པས་མ་ཆད། བཟུགས་
 མེད་སྤྱི་བ་བཅོའི་བརྒྱུ་འདྲེན་སྐྱེ་ཆོགས་བྱས་ཏེ་ཡང་པའི་སྤྲོ་སེལ་གཅོད་ཅི་ཡང་གཏོང་
 བེ་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་ས་བྱ་བཞི་བཅོན་ཁང་དུ་བཟུགས་པའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་བཅོན་པ་ཁག་
 ཅིག་གི་ཁོངས་ནས་ལྷ་ས་སྤྱོད་མང་ཁང་གསར་དུ་བཟུགས་པའི་མེ་ཏོག་ཆོས་མཛད་ལགས་
 དང་། འབྲས་སྤངས་དཔོན་གྱི་དཔེ་འདུན་གཉིས། བོད་ཁྲིའུ་སྤྱི་བ་བྱ་ཆེན་མེད་སྤྱི་བ་མ་སྤྱོད་
 པོ་བཅད་བཟུན་འཛིན་བཅས་ལ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ལྷ་ ༥ པའི་ནང་བཅོན་ཁང་ནས་བྱས་བྱོལ་
 འགྲོ་ཅིས་བྱེད་པའི་མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་ཆེད་བཅོས་ཀྱིས་ཁོང་རྣམས་ལ་ཉེས་དུང་བྲག་པོ་
 བཏང་བ་དང་། ཀྱང་ལག་བཅུ་མ་འདུས་ཀྱི་ལྷགས་བཟུབ་ནས་ཕུན་ཕྱོགས་གི་བཅོན་ཁང་དུ་
 བཟུགས་པ། ལྷགས་བཀག་བཏང་བ་སྐབས་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་སྤྲོ་སེལ་གཅོད་བཏང་སྟེ་
 ལོ་དེ་གའི་ལྷ་ ༥ པའི་ཆོས་ ༡༡ ཉིན་མེ་ཏོག་ཆོས་མཛད་ལགས་མནར་གཅོད་འོག་
 བཀྲོངས། ཁོང་གི་སྤྱོད་པའི་བྱིས་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཛེས་སྐབས་ཞལ་རས་དང་། སྤྱོད་
 བཟུགས་ཡོངས་ལ་མ་དང་དྲུང་གུལ་གྱིས་ཁོངས་ཡོད་པ་བྱིས་མི་སྤྱོད་བྲག་པོ་ཆོས་མཐོང་བ་
 སྐབས་གོང་གསལ་ལ་ཕྱི་ཕྱི་དཔང་ཉེས་ར་སྤྱོད་གཏོང་བྱེད་པའི་དེ་དག་ལས་ལྷ་དམར་
 བྱིས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཕྱར་བཞིན་གདུག་ལྷ་ཆེ་གྱུ་དེ་དག་གཞིན་བྱས་ཏེ་བོད་མིའི་འགྲོ་
 བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་པ་དང་། བཅོན་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་གདང་བ་རྒྱུད་
 བསལ་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ༡༩༤༩ ལོའི་ལྷ་ ༣ པའི་ཆོས་ ༣༠ ཉིན་ཇི་ནི་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་
 མི་དབང་སྟེ་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་སྤྱོད་ཏེ་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ལྷ་མིའི་མཁྱེན་ཆ་བ་པ
 ཀྱང་དྲུང་དྲུང་གིས་བཞོད་དོན། ཐེའོ་ཐུན་སྟེ་ཐུན་བྱིས་ཀྱང་གོ་སྤྱིད་གཞུང་གིས་བོད་མིར
 སྤྲོ་སེལ་གཅོད་དུ་གཏོང་བ་ཟེར་བའི་སྤྱོད་འཕྲུགས་ལྷ་གདུགས་ནི་བོད་དེ་གཟུགས་མེད་

རྒྱལ་བཙོན་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ཐུ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སྤོང་གཏོང་བར་ངོ་མོལ་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་ཅེས་གདོང་སྐྱབས་མཐུག་པོས་འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཉམ་པ་བདེན་
 སྐྱབས་བྱེད་པ་ནི་མི་རྒྱུས་ཉལ་ས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་དམར་གྱིས་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་གྱི་
 རོན་ཁྱེན་ངོ་མ་དང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད། རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བཙན་གནོན་གྱི་
 སྤྱིད་རྒྱས་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་སྒྲུབ་བསྐྱངས་ཐོག་མི་བདེན་རྒྱུག་དང་།
 རོན་དངོས་འབྱུག་བཤད་ཀྱི་ཅོ་མ་ཡིག་གསུག་བྲིས་ནས་ཆགས་པར་དང་། དཔེ་དེབ་ཐོག་
 བཞེད་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་ཁག་དང་། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བཀྲམ་པ་མ་ཟད། བོད་པ་ཚོས་ལྷ་སར་
 ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་གནང་བ་བརྟན་འཕྲིན་པར་ལེན་བྱས་པའི་སྤྱིན་ཤོག་འབྲེག་མཐུད་ལྷན་
 སྦྲེལ་བཏང་སྟེ་བོད་རིགས་ཞིང་འབྲོག་ཚོར་བརྟན་ནས་མགོ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཉམ་པ་རེ་
 ཅམ་བཤད་དེ་བདེན་པ་གཡུག་ཅམ་ཐོབ་རེ་བྱེད་པའི་ཆབ་སྤྱོད་ཁྲམ་པའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་
 ༡༩༥༡ ལོ་ནས་ད་བར་སྤེལ་བཞིན་ཡོད། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་རྒྱ་ནག་པི་ཅིང་
 སློབ་གྲ་བ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྤེལ་བའི་དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་དེ་རྒྱ་དམར་གཞུང་
 བཅས་བྲག་གནོན་བྱས་དེ་མི་དམངས་དམར་གསོད་བཏང་བ་མ་ཟད། ཉམ་པ་ཆེན་པོས་
 གསར་འགྱུར་རྒྱུ་མ་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་རབ་དང་རིམ་པས་རྒྱ་དམར་གྱི་གདོང་
 རིས་འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་ཀྱི་མདུན་དུ་དམར་རྩེན་དུ་ཐོན་པ་དེས་རྒྱ་དམར་གྱིས་རྒྱ་དང་
 མི་རིགས་ཡོངས་སུ་ཐུང་དུ་པའི་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་རང་དབང་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་ལ་
 བྲག་གནོན་ཅི་ཆེ་བྱས་ལུགས་བོད་མིའི་ཞུ་འཕྲོད་དང་། འཇམ་སྒྲིང་བྱལ་ཁབ་ཁག་གི་
 གསར་འགྱུར་འགོད་མཁན་དང་། བོད་དུ་ཡུལ་སྒྲོར་སྤྱོད་འཆམ་ལ་ཡོང་མཁན་ཕྱི་བྱལ་བ་
 ཚོའི་མཐོང་ཐོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱར་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།

གཞན་ཡང་ ༡༩༥༧ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་སྤོང་རྒྱ་མི་དབང་སྐྱར་པའི་བཀའ་བཞེད་
 འོག་རྒྱ་དམག་དང་། བསྐྱར་བྱ་དམག་ཚོས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཐུར་ལས་གདུག་རྒྱུ་ཆེ་

བའི་དཔ་པོ་ན་ཀྱང་པ་མ་ཆད། རྟོན་མེད་བརྩམ་བཅས་ཐུབ་ཆོད་གཏོང་བ་རྒྱན་དུ་
 མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ལ། ཐ་ན་འཔལ་ཉེས་ཅི་ཡང་མེད་པར་བོད་མི་རང་དཔར་བསད་མས་
 བྱས་པ་འང་འཔལ་ཞིག་བྱུང་། དཔེར་ན་ ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ལྷ་ས་
 རྒྱང་ཁྱིམ་ལྷོ་བའི་ཉིང་ལག་དངུལ་ཁང་གི་ཆེ་རིང་དོ་རྩེ་དང་། རྒྱ་དམག་གཅིག་ཁ་ཅོད་ཤོར་
 རྩེས་ཁོང་རྒྱ་དམག་བཞིས་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་སུ་ཁྱིད་ནས་ཉེས་དུང་བཏང་སྟེ་ལུས་པོ་
 ཡོངས་རྒྱུགས་མས་གྲལ་བྱེས་ཁེངས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མོས་དབུལ་བ། ལག་འདྲིགས་རྒྱ་
 ཆོད་བཅག་པ་སོགས་རྟོན་མེད་ཐུབ་ཆོད་བཏང་བ་དང་། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༩
 ཉིན་ལྷ་ས་རྒྱང་ཁྱིམ་ཁྲིང་ཀོན་རྩམ་འཇུགས་སྒྲུན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་མི་བཟང་པོ་ (རང་
 ལོ་ ༣༧) ལྷ་ས་མང་ཆོགས་སྒྲུ་རུ་ཁང་དུ་ལྷ་དམར་ཕྱིན་ནས་ལོག་ཡོང་སྐབས་ལྷ་ས་
 རྒྱང་ཁྱིམ་སྤྱི་བདེ་ཡན་ལག་གི་བསྐོར་བྱ་དམག་གཉིས་ཀྱིས་རྟོན་མེད་བརྩམ་འདྲིགས་བྱས་
 ཏེ་མི་མདའ་ཞུས་ཏེ་བསད་པ་དང་། བཟང་པོའི་རོགས་པ་གཉིས་ལ་ཡང་ཉེས་དུང་ཆད་
 མེད་བཏང་བས་སྒྲན་ཁང་དུ་ལུས། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༣ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ལྷ་ས་བཅའ་
 ཁལ་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཁྲེང་བོད་མི་ཞིག་ར་བཟེན་ནས་རང་སྤྱོད་ཐོངས་མི་དམངས་
 སྤྱིད་གཞུང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་མདུན་ཕྱི་རྒྱལ་མ་བཞི་མདོ་ཁར་རྒྱ་དམག་དང་ཁ་ཅོད་ཤོར་བས་རྒྱ་
 དམག་བདུན་བརྒྱད་ཀྱིས་ལག་རུ་བ་བརྒྱབ་ནས་རང་སར་བསད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། ༡༩༥༩
 ལོའི་ཟླ་ ༩ བའི་ནང་རྒྱ་མི་བཟའ་བཅའ་ཆོལ་ཡ། ན་འཔལ་ཞིག་གིས་བག་ལེབ་དང་།
 ཐུག་པ། ཀྱ་ཤུ་སོགས་བཟའ་བཅའི་རོགས་ལ་དུག་བཏབ་སྟེ་བཅོངས་པས་བོད་མི་ཟས་
 དུག་ཕོག་ནས་ན་བ་དང་ཤི་བ་ཡང་བྱུང་བ་དཔེར་ན། ལྷ་ས་བོད་ཐོངས་རྒྱུང་འབྲིན་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་བོད་རོགས་ལས་ཁྲེང་པ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་བཟའ་ཁང་གི་ཟས་དུག་ཕོག་ནས་ཐོངས་པ་
 དང་། ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ བའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་འབྲོག་ཁལ་ནས་ལྷ་ས་ར་གནས་མཇལ་
 དུ་ཡོང་བའི་འབྲོག་མི་གཞོན་ནུ་མ་གསུམ་ཕྱི་ནང་ནས་གཞོན་ནུ་མ་གཅིག་གིས་རྒྱ་མིའི་བག་

ལེབ་ཉལ་དེ་བཟུང་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་སའི་བར་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམ་ལམ་དུ་གྱུ་བ་
 དང་། རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕུང་པོར་འཐམ་སྟེ་དུ་འབོད་བྱས་པ་ལྷ་སའི་བྱོང་མི་དང་།
 རྒྱལ་པ་འབྲུལ་མང་པོས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་བྱུང་རུང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ཆགས་པར་དང་།
 རྒྱང་བསྐྱབས་སྤྱོད་འཕྱིན་བརྒྱན་འཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞོང་དོན། རྒྱ་མིས་དུག་བཟེར་
 བ་ཟེར་བ་དགྲོགས་གདམ་ཟེད། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བྱུང་མེད་པས་ཤོད་མི་ཆོག་གལ་དེ་
 བཤད་ན་ཉེས་འགན་ཆང་མ་ཤོད་མཁན་གྱིས་འགན་ལེན་དགོས་ཞེས་བོད་མི་དམངས་ལ་
 རྒྱ་ཁ་མོ་གཡོགས་དེ་ཉེས་དོན་ཆབས་ཆེན་དེ་རྒྱལ་འགྲེལ་གྱི་ཡོད། དེ་མིན་ ༡༩༩༩
 ལོའི་ཟླ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བ་
 ནས་བོད་སྲིད་སྤྱིལ་ ༥༩ ལོའི་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༥ ཞེས་པ་ཞིག་བཀྲམ་སྟེ་རྒྱལ་ཁྲིམ་
 ནས་ལྷ་སར་ཆོང་རྒྱལ་པར་ཡོང་བའི་བོད་པ་དང་། ལྷོ་གོས་འཛོལ་བར་ཡོང་མཁན། བུ་ཇི་
 བྱིད་དུ་ཡོང་མཁན། ས་མ་སྤྱན་མཆེད་ཐུག་འཕྲད་དུ་ཡོང་མཁན། གནས་བསྐྱོར་མཆེད་
 མཇུག་དུ་ཡོང་མཁན་ཆང་མ་ཞོང་རིམ་པའི་ངོས་སྤྱོད་ཡིག་མེད་པར་ལྷ་སར་མི་གཅིག་
 ཀྱང་སྤྱོད་མི་ཆོག་ཟེར་ནས་ལྷ་སར་བཟུང་མི་བྱ་བྲལ་དང་། ས་མ་སྤྱན་མཆེད་ཡོད་པ་ཆོ་
 ཡང་བཅན་ཤིང་གིས་བྱོང་གསེབ་དུ་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས། རྒྱང་གས་སྤོང་ཆོག་པ་ཆོ་ཡང་འབྲུལ་
 རྒྱུ་གྱུ་པའི་དངུལ་ཁྲུལ་དང་། ཁྲིམ་དུ་འགྲོ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ངོས་སྤྱོད་ལག་བྱིར་ཆ་སྤྱོད་ས་
 ཉིན་ལྷ་དུག་ལ་ཐེངས་རེ་ཉི་དགོས་པ་སོགས་བོད་མི་བོད་ཡུལ་དུ་སྤོང་མི་ཆོག་པ་དང་།
 གནས་སྐབས་བཞག་ཀྱང་འགྲོ་སྤོང་ཆོག་པའི་ཁྲུལ་དངུལ་འཇུག་པ་སོགས་རང་
 དབང་བུལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལོའི་བོད་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གོ་བོས་མེད།
 འོན་ཀྱང་། རྒྱ་མི་ཨར་པོ་རྒྱལ་མཁན་དང་། ཆོང་པ། སྤྱང་པོ། འབྲམས་པོ། ཀྱན་པོ།
 ཞང་ཆོང་མ་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་རྒྱང་གས་ཤིག་ཕྱིར་འབྱུང་བྱིང་ཁྲུལ་ཅམ་ལས། ལྷ་
 ས་དང་། བོད་གྱི་ས་ཆ་གང་སར་རྒྱ་མི་བྱོང་ཆོགས་རྒྱ་ཡུལ་ནས་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་

གྱིས་གཏོང་མུས་ཁ་ལ། དེ་དག་ལྟ་མཁས་གཙོས་པའི་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་གང་རུང་ལ་འགྲོ་སྟོན་
 བྱེད་པ་ནི་ལྷགས་མཐུན་ཡིན་ཟེར་བ་མ་ཟད། ལྷ་མི་དེ་ཚོ་ནི་བོད་ཡུངས་འཛུགས་སྐྱོན་
 དང་། དར་རྒྱས་གཏོང་མཁན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པའི་བསྟོན་བསྐྱབས་གཏོང་བ་སྐྱབས་བོད་
 མིའི་འགྲོ་འདུག་གི་རང་དབང་འཕྲོག་པ་དང་། ལྷ་མི་གོང་འོག་ལག་འབྲེལ་གྱིས་གང་
 དགའ་ཅེ་འདོད་བྱེད་པ་དེ་ཐོག་ནས་བོད་འདི་རྒྱའི་མི་སེར་སྤྱི་ལ་དུ་སྐྱུར་བ་སྐར་ཡང་
 ར་སྟོན་བྱས་ཡོད།

༡༩༤༠ ལོའི་ལོ་སྤང་དུ་བོད་མི་དམངས་ལ་དྲག་གཙོན་བྱེད་བྱགས་སྤར་བས་ཆེ་
 རུ་བཏང་སྟེ་བོད་རང་སྟོང་ཡུངས་ཀྱིས་བོད་ (སྤྱི་སྤྱི་ལ་) ཡིག་ཨང་ ༡༩ པ་ཞེས་པ་
 ཞིག་སྤེལ་ནས་དགོན་པ་ཁག་དང་། ལས་ཁུངས་ཅེ་ཅེ་དང་། མང་ཚོགས་ཅེ་ཅེ་བཞིན་
 བཅེར་ནས་གཙང་བཤེར་གཉིས་ཟེར་བའི་ཆ་བ་སྤྱི་དྲུག་ལས་འབྲལ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེལ་དེ་
 བོད་པ་ཚོས་བོད་རང་དབང་དགོས་པའི་ཁྲོམ་སྐྱར་ནང་ཞུགས་ཡོད་མེད་དང་། ཁྲོམ་སྐྱར་
 ནང་ཞུགས་མཁན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད་མེད། བསམ་སྟོབས་ཞིག་འཁོར་བ། ཁུང་ཁུན་
 ཏང་དང་མི་མཐུན་པའི་བསམ་སྟོར་སྤྱི་ལ་ཡོད་མེད། བོད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་
 སྐྱོར་བྱེད་པའི་དེ་བ་བལྟ་སྟོབས་བྱས་ཡོད་མེད། དེའི་ཐད་ཀྱི་བརྟན་པར་དང་། བརྟན་འཕྲིན་
 སྤྱིན་ཤོག་སྤྱི་ལ་སྤྱིན་ཤོག་སྐྱབས་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཅིས་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ། དེ་ལས་
 ཐོག་ཆེ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱར་བྱ། མར་ཁེ་སི་དང་། མའོ་ཅེ་དུང་གི་བསམ་སྟོན་ལྟ་བུ་དང་ལེན་
 བྱེད་དགོས་པ། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པ་འཆང་མི་ཚོགས་པ་དང་། བྱ་སྟོན་སྤེལ་མི་
 ཚོགས་པ། དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་གུང་ཁུན་ཏང་གི་དབང་སྐྱུར་དང་། ཁེ་ཕན་ལ་ཐོག་ཐུག་
 འགྲོ་བའི་སྐད་ཆ་ཤོད་མི་ཚོགས་པ་དང་། བྱ་སྟོན་སྤེལ་མི་ཚོགས་པ། རང་ལ་ནོར་འབྲལ་གང་
 ཡོད་ཞིག་བཤེར་ངོས་ལེན་གཙང་མ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་
 ཚོགས་རིམ་པར་འཚོག་བཅུག་པ་མ་ཟད། མི་རེ་ངོ་རེར་བསམ་སྟོན་གྱི་ཞུ་ཡིག་

འབྲེ་བཅུག་པ་སོགས་ལྟར་ལོ་རབས་ལྟ་བུ་དུག་ཅུའི་ནང་སྤྱོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞུང་
 བཞུགས་གཏོང་སྐབས་ཆ་ཚང་སྤྱི་ཡོད་ལྟ་མཐུན་ལག་ལེན་བསྟར་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བྱེད་
 ཆ་སྤོང་མཁན་གྱི་ཅ་བ་བསྡོམས་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱོད་བཞུགས་བཞེར་བཅོམ་བཞུགས་
 བྱ་ལུལ་དུ་བཟུང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ཉེ་པའི་ལོ་ཤས་ནང་བོད་པ་ཚོས་རང་གི་བདེན་པ་
 མཐུལ་གསལ་གྱི་ཆེད་དུ་རང་འགྲུལ་གྱིས་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྒྲིལ་བཞུགས་བཞེར་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་བཞུགས་
 དང་། ཕྱི་རྒྱལ་བས་ངན་སྒྲུལ་བྱས་པར་ཁ་གཡུ་ལག་པ་འཕྲིས་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ། ལྷ་
 དམར་གྱིས་བྱེད་ཆ་སྤོང་མཁན་གྱི་གསང་ཉུལ་དང་ཅ་འཇུགས་བསྡོམས་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ནས་
 བོད་མི་མང་པོ་དོ་ཤོག་ཅི་རིག་གིས་འཇུ་བཟུང་བཅོམ་བཅུག་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཚོའི་ཁང་པ་
 བསྡོམས་བཞེར་གྱིས་འགོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་ཀྱི་མཇུག་སྤྱོད་གསུང་ཆོས་པག་འཕྲོ་
 དང་། བཟུང་འཕྲིན་སྤྱིན་ཤོག་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུང་དེ་བ་སོགས་གང་ཞིག་ཐོན་ཀྱང་གསང་
 ཉུལ་ལམ། ལོག་སྤྱོད་ཅ་འཇུགས་པ་རེད་ཅེས་གཟུགས་མེད་བྱིབ་བཟོ་དང་། རྟོན་རྒྱུང་
 རྟོན་ཆེན་ལ་བཏང་། བོད་ལྗོངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞི་བའི་
 འཐབ་ཅོད་དེ་བོད་མི་བཅོམ་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཆོས་བསྐྱངས་པར་ཁ་གཡུ་ལག་པ་རྟོན་བོད་པ་
 བྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱ་མའི་དབང་རྒྱུར་ལ་བཅུ་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་རང་གིས་རང་མགོ་སྤྱོད་
 བཞུགས་གཏོང་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞུང་། མི་གསོད་ཁྲུག་སྤྱོད་ཀྱི་དྲུག་བཞུགས་བྱེད་བཞུགས་ཡོད།
 ཁོང་གསལ་རྟོན་དངོས་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ས་ཏམ་བཟུང་བྱས་ཆེས་ད་
 བར་བྱ་མའི་ཁོ་ཡན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཁྲིམས་ལུགས་དང་། འབྲེ་བ་མའི་ཐོབ་
 ཐང་སོགས་བཅུ་མེད་རྟོག་རྟོག་དུ་བཏང་སྟེ་མི་གསོད་བཅོམ་འཇུག་དང་། ཏམ་པ་རྒྱུན་
 བཀུར། སྤྱོད་ཀྱི་བཅོམ་བཞུགས་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་གིང་གདུག་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱང་ན་
 རྒྱ་ཆོགས་བཀམས་ནས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་རང་དབང་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་དྲུག་བཞུགས་
 བྱས་དང་བྱེད་བཞུགས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཐོང་ངོ།

གཞིས་ཐོད་པོད་མི་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་རུ་ཁབ་ཀྱི་ཚས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི
གཙོ་འཛིན་ཇི་བརྟན་ཡའང་མ་དཔལ་དག་དབང་སྒྲོབ་ཟེང་ཡེ་ཤེས་བརྟན་འཛིན་གྱི་མཚོ་
མཚོག་ལ་མཚོ་ལྷ་ར་ཟེང་པའི་བརྟེ་དྲུང་འཆང་ག།

༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་ཁྲག་དྲི་བྱོ་བའི་
དྲག་གཞོན་བྱས་དྲེ་མི་བདག་བདག་དྲུ་བཟུང་བར་བརྟེན་ལོ་དེའི་སྒྲོ་བ་གསུམ་པར་བོད་
ཚས་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲུབ་སྐྱོན་གཙོ་འཛིན་ལ་རྒྱལ་བ་བརྟན་འཛིན་གྱི་མཚོ་
མཚོག་གིས་དབུས་བོད་གཞུང་ལས་བྱེད་སེར་སྒྱུ་པལ་མོ་ཆེ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་མི་
ཐེབས་ཀ་མེད་བྱུང་། བོད་བཅན་འཇུག་པའི་ལག་དྲུ་ཤོར་ཇིས་བོད་མི་ཆེན་འབུམ་ལ་ཉེ་
བ་རང་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་དང་སྤྱོད་གཞུང་གི་ཇིས་སྤྱོད་འབྲངས་དྲེ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་
བཅན་བྱོལ་དུ་བྱུང་། གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྒྱལ་སྐྱེས་དེ་ནས་བཟུང་བྱེད་རྒྱུ་པ་མ་གྲུབ་བལྟར་
རང་གི་མགོན་སྐབས་དཔུང་གཉིན་དང་བྲལ་དྲེ་གཞན་དབང་བཅན་པོའི་གཉའ་གཞོན་འོག་
རྒྱུད་ནས་ཉམ་ཐག་པའི་གནས་སྤྱོད་ལ། བཅན་འཇུག་པས་བོད་སྤྱོད་མ་གྲུང་དང་།
ཟ་མི་བྱ་སྐྱུག་ཁ་བྲལ་དུ་བཏང་ག། མི་དམངས་དམར་གསོད་དང་བཅོན་བཅུག་འཐབ་
ཅོད། རྒྱུད་དེས་གཞོན་བཅོར་བྱས་པ་སོགས་བྱས་ཇིས་ལ་ངོམས་ནས་ང་ཚོ་གྲུང་ཁྲན་དང་
ནི་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས་ཆེན་པོ་ཡིན། ཁྱོད་ཚོས་ང་ཚོར་དགའ་ཞིན་དང་བརྟེ་
བཀྲར་བྱེད་དགོས། དུ་ལའི་སྒྲུ་མ་དང་། བོད་གཞུང་ལ་ངོ་མོལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཅན་པོ་
དབང་ཤེད་ཀྱིས་སྐྱབས་སྒྲུང་དྲག་པོ་བཏང་ཡང་། དགའ་སྤངས་གསལ་བའི་བོད་མི་ཚོས་རང་
ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལ་འཆང་བའི་བརྟེ་དྲུང་དེ་ནི་དུས་དྲག་དྲེ་ལྷ་ར་བརྟན་ཅིང་
མཚོ་ལྷ་ར་ཟེང་པ་ཡིན།

གཞིས་ཐོད་པོད་མི་ཚོས་རང་གི་གཙོ་འཛིན་མཚོག་ལ་དགའ་ཞིན་བྱེད་པའི་

བནས་ཚུལ་རེ་རེ་བཞིན་འདིར་བཞེད་པར་མི་སྒྲོབས་ཀྱང་དཔེ་མཚན་འབའ་ཤས་ཙམ་
 དྲངས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་དམངས་ལ་སྤུལ་སྤྱོད་
 བཏོང་བའི་ཆབ་སྲིད་ལས་འབྲལ་ལུ་བྱ་བ་བརྒྱད་དུ་སྤོལ་བའི་ནང་བྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་
 དམངས་ཚོར་ལྟུལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱར་བ་འདེབས་དགོས་པའི་བཅན་དབང་དུ་བར་
 བཤད་དང་བོད་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་བཏོང་ནས་ལཞོང་ས་ཆེན་པོར་ལྟ་ལྟ་
 དང་། སྐར་བ་འདེབས་མཁན་གེན་དུ་ཉུང་དུ་ཡིན་སྟབས་བྱ་མིས་ཆབ་སྲིད་ཁྲམ་པའི་བྱ་
 སྤྱོད་སྤོལ་ནས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཅུའུ་ཀྱང་ཁྱ་ཡོན་ཟེར་བ་དང་། དྲར་བཅོན་ཅན་
 ཟེར་བ་བསྐྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོར་ཞི་བྱ་བ་ལྟུང་འབྲེལ་གྱི་གནོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲད་ཐོག་ཁྲོད་
 ཚོས་གྲང་ཁྲོད་གིས་སྤྲད་པའི་གཟེ་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་འབའ་དང་ལེན་ཞུ་དགོས། དང་
 བེས་ཁྲོད་ཚོར་ཡིད་ཆེས་ཆད་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ཁྲོད་ཚོའི་བྲལ་རིམ་ལངས་ཕྱོགས་
 བདན་པོ་ཡོད་མེད་ཚོད་བབམས་བྱེད་པའི་དྲུས་ལ་བབས་ཟེར་ནས་ལཞོང་ས་མཚོག་ལ་
 སྐར་བ་འདེབས་འཇུག་གི་ཡོད་ཀྱང་མང་ཆེ་བས་ཕར་གཡོལ་ཚུར་གཡོལ་བྱེད་པ་དང་།
 མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་བྱ་མིའི་དྲུང་དེག་དང་། བཅོན་འཇུག་སོགས་ཀྱི་བཅན་གནོན་ལ་
 འཛིགས་པ་མེད་པར་རང་གི་གཙོ་འཛིན་ལ་སྐར་བ་སྤྱུ་ཙམ་འདེབས་ཀྱི་མེད་སྟབས་བྱ་
 མིས་ཁོང་རྣམས་ལ་ལི་ཁག་སྒྲ་ཆོགས་བདགས་ཏེ་ལ་ལར་གསར་བཞེར་ངོ་ལོག་པ་ཟེར་བ་
 དང་། ལ་ལར་གསར་བཞེརི་ལངས་ཕྱོགས་བདན་པོ་མེད་པ་ཟེར་བ། འབའ་ཞིག་ལ་ཁྱད་
 རིང་མཁྲིགས་བཟུང་མཁན་ཟེར་བ། མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བྱ་གསུམ་བྱི་ཟེར་བ།
 བྲལ་རིམ་དབྱ་བོ་ཞིས་པ། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་སྒྲ་བྱ་
 བདགས་ཏེ་ཆོགས་འདུ་བསྐྱངས་ནས་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པ་དང་། ཁྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་
 བའི་ནང་བཀག་ཉར་དྲི་ཞིབ་བྱེད་པ། བཅོན་དུ་བརྒྱུག་པ། འབའ་ཞིག་མནར་གཅོད་འོག་
 སྤུལ་གསོད་བདང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཅོད་བྱ་བ་པོ་བདང་། སེམས་རྒྱུད་རེ་འབའ་ནས་

ཕྱ་མིའི་བཅན་གནོན་བཟོད་ཐབས་བྲལ་དེ་མི་འདྲོད་བཞིན་དུ་ཚྭ་མ་འདྲའི་ཐོག་ལྗོངས་ས་
 ཆེན་པོར་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཆེན་པོ་ལྟེན་པོ་དགོས་པུང་ཆེ་ཁོ་པ་རང་ཉིད་དེའི་
 བཟོད་འབྱོར་གྱིས་མི་དམངས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཏོད་པ་སྒྲིང་ཅིང་། མགོ་བོ་འདེབས་མི་རྒྱས་
 ཤིང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་མི་དེ་ཚོ་མཐུའ་བྱས་སུ་འབྱུང་ནས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་
 འདྲིན་པ་ཞིག་དུ་བརྟེན་གྱི་ཡོད། ཕྱ་དམར་གྱིས་བོད་པ་ཚོས་ལྗོངས་ཆེན་པོར་སྤྱོད་དབྱས་
 ནས་སྒོ་བཏད་ཡིད་བཅོལ་བྱེད་པ་ཤེས་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་མངོན་སྲུང་ལ་
 བསྟོན་འཇུགས་བྱས་དེ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་ལྷ་ཡན་གྱི་བོད་མི་ཚོས་གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་དགའ་
 ཞེན་ཆད་མེད་བྱེད་པ་ལས། ཏཱ་ལའི་སྐུ་མར་བརྟེན་དུང་མེད། ཅེས་རང་མགོ་བཅོམ་པའི་
 བརྒྱན་གཡོ་འབའ་ཞིག་བཤམས་སྐབས་བོད་མི་དམངས་དང་། འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་ཀྱི་
 མདུན་དུ་ཕྱ་དམར་ངོ་ཆ་ཁ་སྐྱོངས་དགོས་པའི་སྤྱོད་ལ་བྱུག་གཟེར་རིམ་པར་ཕྱག་དང་ཕྱག་
 བཞིན་པ་ཡིན། ༡༩༧༩ ལོའི་ཟླ་ ༤ པ་ཡས་མས་སུ་ལྗོངས་མཆོག་དང་། བོད་གཞུང་
 བྱི་སྐྱེ་ཆབ་ལྷ་བོད་དུ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་ཞིང་། ཐོག་མར་ཕྱ་ནག་
 བྱིན་དུར་ཡོད་པའི་ལྷོ་རྒྱུ་མི་རིགས་སྒོ་བ་བྱའི་བོད་རིགས་འཛིན་བྱ་དང་། མདོ་སྤངས་ལྷལ་
 དུ་གཟིགས་སྒོར་གནང་སྐབས་བོད་མི་ཚོས་ཁོང་རྣམས་ནི་ལྗོངས་མཆོག་དང་། བོད་
 གཞུང་གིས་མངགས་གཏོང་གནང་བའི་ང་ཚོ་དང་ག་ཁྲག་འདྲེས་པའི་སྤྱན་རླབས་ཤིན་ཅེས་
 དགའ་བསུ་དཔག་མེད་ཞུས་དེ་མེག་ལ་མཆོ་མ་འཁོར་བཞིན་སྤྱོད་གཏམ་ཅི་ཡང་ལྷུག་པོར་
 སྒྲིང་། མཆོ་སྤྱོད་དང་། འབྲུ་ལོག་ཆབ་མདོ་སྐབས་བོད་པ་འདུས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་རེ་
 འགར་གཟིགས་སྒོར་གནང་སྐབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་ཁྲལ་དེའི་བོད་པ་ཕོ་མོ་ནན་
 བཞིན་ཆང་མ་འདུས་དེ་ལག་དུ་ཁ་བཏགས་དང་། བདུག་སྤྱོད་ཁྲིར་ནས་འཆང་ག་ཤིག་
 ཤིག་གིས་བསུ་བར་བཅུ་ཤ་རེད་ཅིང་། བྱིན་གོས་དུལ་པོར་བྱར་པའི་བཞིན་ལུས་
 བོད་མི་ཚོས་ལྷལ་བ་བསྟན་འཛིན་བྱ་མཆོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་མཇུག་སྐབས་བརྟེན་

ཏུང་གི་མཆོམ་དབང་མེད་དུ་ལྟུངས་ཤིང་། དགའ་སྤྱོད་ཐུག་རྩོན་རབ་དུ་འཁོལ་དེ་མཐུན་
 པ་བརྟུངས་བཞིན་དུ་ལུགས་བ་རེན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཁམས་གསལ་དུངས་ཡིན་མིན་སྟབས་ཀྱི་
 བནས་ཚུལ་བཀའ་དྲི་ཞུས། བཞིས་ལུས་པོད་མི་ཆོས་ལོང་ཉི་ཤུ་ལྟ་མེད་ཉན་མཆན་
 མེད་པར་སྤྱིང་ཁར་བཅངས་པའི་བདམ་དེ་ཐོན་སྐབས་ཡིད་སྦྱོར་པའི་བདུང་བས་མནར་དེ་
 ལ་ལ་དྲན་མེད་དུ་བརྟུལ། ལ་ལ་སྒྲིབ་ཆ་མི་ཐོན་པར་བྱེད། པོད་པ་ཆོས་ལུགས་པའི་སྐྱེ་
 བཅེན་སྟོ་བཟང་བསམ་བཏན་ལལས་མཇལ་སྐབས་ལྟ་བུ་པར་དུ་དགའ་སྤྱོད་འཕེལ་ཞིང་ཁོང་
 བེན་བཟའི་ཆལ་ཤུ་འཕྲོག་སྟེ་དྲན་དེན་དུ་ཉི་ཤུ་ བྱོང་ཆོའི་མི་ཡོངས་ཐོགས་འདུས་དེ་ཁོང་
 རྒྱམས་གར་ཕེབས་ཀྱི་སར་འབྱལ་མེད་དུ་ཐེས་སུ་འབྱངས། སྐྱེ་ཆབ་དུད་ཆང་རེ་འགར་
 ཡུད་ཅམ་བཞུགས་སྐབས་སུ་ཡང་བྱིམ་ཆང་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དུ་དགའ་བསུ་ཞུ་མཁན་མི་
 ཆོགས་ཀྱིས་བཀའ། ཁོང་རྒྱམས་བྱོང་ཆོན་ས་ཞལ་བྱས་ཁར་པོད་མི་ཆོས་ཁ་བཏགས་དང་།
 ཇ་ཆང་བྱིར་ནས་འབྱལ་མི་བཟོད་པའི་དུ་འཕོད་དང་བཅས་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞུས། ཆབ་མདོ་
 རས་ལྟ་སར་ཕེབས་སྐབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་བནས་པའི་བྱོང་ཆོ་ཁག་གི་པོད་མི་ཆོས་
 ལལ་དུ་ཁ་བཏགས་བྱིར་ཞིང་བསངས་སྟོས་བདུག་སྟེ་དགའ་བའི་བསུ་བ་ཞུས། འོན་ཀྱང་
 ཁོང་རྒྱམས་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མི་ཆོས་ལམ་འཁོལ་བྱོང་ཆོ་དེ་དག་ལ་མོ་ཀྱ་སྟོད་
 མ་བཅུག་པ་མ་ཟད། མོ་ཀྱའི་ཤེལ་ཡོལ་ཡོང་བརྟུབ་སྟེ་སྐྱེ་ཆབ་ཆོ་ཕྱིར་གཟིགས་མ་བཅུག་
 པ་དང་། པོད་པ་ཆོར་ཁོང་རྒྱམས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་མ་བཅུག

སྐྱེ་ཆབ་ལྟ་པོ་མདོ་སྟོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་པོད་མི་ཆོའི་བརྟེ་དུང་ཟབ་ཅིང་ཟོལ་ལྟ་
 མེད་པའི་དགའ་བསུ་དཔག་མེད་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཞུང་ཏང་སངས་དེ་དེ་འཕྱལ་པོད་རང་སྦྱོང་
 རྟོངས་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་བནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་ཐོག་ དབུས་གཙང་
 ཁལ་བྱེ་པོད་མི་དམངས་ལ་གནོན་ཤུགས་སྟོད་ནས་བནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཐོན་མི་ཆོག་པའི་
 བཀའ་བཏང་། སྐབས་དེའི་པོད་རང་སྦྱོང་རྟོངས་ཀྱི་བྱ་མའི་འགོ་ཁྲིད་རེན་ཅུང་གིས། ང་

ཚཱ་དབུས་གཙང་མི་དམངས་ལ་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཟིན་སྲིད་ཚཱ་དབུས་ཟིན་ལུགས་ཀྱི་སློབ་
 བསོ་བཟང་པ་དང་། མའོ་ཅེ་དྲུང་གི་བསམ་པས་དྲག་ཆས་སྤྲུལ་ཡོད་པས་བོད་མི་དམངས་
 ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་མཐོ་པོ་ཡོད། བནས་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་ཐོན་མི་སྤྱི། དེ་ལས་ཐོག་ཉི་ལྔ་
 ཆབ་ལ་པོར་ཉེས་དྲུང་མ་ཐོག་པའི་བདེ་སྤྱང་བྱེད་དཔོན་མི་ཡོང་ངམ་སྐམ་གྱི་འདུག་ཅེས་
 བཤད། ལྷ་མིས་དུས་དྲུག་དྲུ་རང་མཐོངས་ཆེ་དྲགས་པ་དང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་
 ལྷན་མ་ལོན་པར་རང་གི་ཁྱིམ་དང་། འདྲོད་པ་ལྷར་བྱ་དངོས་ལ་བཞོན་འདོམས་བྱེད་པ་
 མ་ཟད། རང་གི་ཁྱིམ་དང་ཕྱན་བྱའི་མ་མཐུན་པ་བྱུང་ན་གནོན་བཅེར་དང་། འཐབ་ཅོད།
 རླུང་སྤྱིལ་ ཉམ་བཤད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དམངས་བཅན་གནོན་གྱིས་རང་དོན་
 འབྲུབ་ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱས་ཀྱིན་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་སློབ་གཏང་བྱ་མར་བཞག ལྷ་མི་
 རང་ཁྱེད་ལ་ཡང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་འཁོན་འཛིང་གི་འཐབ་མོ་ཐོགས་བྱ་མེད་པས། བོད་ལྷ་
 བཙུན་མི་ཆུང་དང་སྐམ་བཞིན་དེ་བས་ཀྱང་བཅེད་དྲུ་འདྲིས་པར་དཀའ་བས་ལྷ་དཔོན་གྱིས་
 བོད་མིའི་སེམས་ལྷན་ག་ལ་ལོན་ཐུག། སྤྱི་ཆབ་རྣམས་ལྷ་སར་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་བ་བོད་
 མི་དམངས་ཚཱ་ཤེས་འཕྲུལ་ཆང་དང་ཞལ་རྟོག མཇལ་དར་སོགས་ཁྱིམ་ནས་འཆམས་
 འདྲི་ཞུ་བར་བཅུ་ལྔ་ ཁོང་རྣམས་བཅུག་ལག་ཁང་དང་། སེ་འབྲས་སོགས་དཔོན་མེ་ཁག་དྲུ་
 ཐེབས་སྐབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་མ་འབོད་རང་མོས་ཀྱི་དགའ་བསུ་ཞུ་བར་མི་དམངས་
 ཁྱིམ་ལྷག་ལྷག་འདུས། ཐེབས་གྲོར་ཐོག་མཇལ་དར་གངས་བབས་པ་ལྷར་ཕྱལ་ནས་ལྷུལ་
 བའི་ཕོ་ཉ་ཞལ་མཇལ་བའི་བགྲིས་དེན་འབྲེལ་མཚན་པར་བྱས། ཐེབས་གྲོའི་ཕྱོགས་
 མཚམས་བོད་མི་འདུས་ཚཱ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱར་དེ་མདུན་དུ་ཐེབས་མ་ཐུག། ཁོང་རྣམས་
 ཐེབས་སྒོ་ལས་ཕྱིར་ཐོན་མ་ཐག་དགའ་འབོད་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲུ་མིར་ཞིང་། ལྷུལ་བ་བསྐྱན་
 འཛིན་བྱ་མཚན་སྤྱི་ཆེ་ཁྱིམ་པ་བནན་པ་ཤོག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་འབོད་སྒྲུས་བོད་མིའི་སེམས་
 འདུན་བཅེད་དྲུ་མཚན་པར་བྱས། མི་དམངས་ཚཱ་ལྷུལ་བའི་སྤྱི་ཆབ་ལ་བསྐྱར་དེ་ཁ་

བཏགས་འབྲུལ་བ་དང་། དགའ་དྲ་ཤོར་བ། ལག་པ་བཏོང་བ་སོགས་གསུམ་གཅིག་དུ་
 འདྲིས་པའི་སྒྲིལ་ཆ་དགའ་འཛེམས་ཀྱི་འདུ་ལོང་དེ་རྒྱ་མཚོའི་མ་རྒྱལ་མ་བྱར་སྤང་། སྒྱ་
 ཚབ་ལ་པོ་གར་ཕེབས་ཀྱི་སར་མང་ཚོགས་ཚོས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བྲལ་མི་བཟོད་པའི་བརྟེ་དྲུང་
 བཅངས་ནས་འཆང་བ་ཤིག་ཤིག་ངང་ཇེས་སུ་འབྱངས། བཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོས་ཁོང་
 རྣམས་དང་སྤྲོད་མོལ་ཞུ་བའི་སྐད་ཆ་དང་པོ་དེ་ལྟུལ་བ་བསྐྱན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཚོགས་སྒྱ་
 ཁམས་གསལ་ཐང་རེད་དམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། མི་དམངས་ཚོས་རྒྱལ་བའི་སྒྱ་གཅིན་སྒོ་
 བཟང་བསམ་གཏན་ལགས་མཇུག་སྐབས་རང་གི་གཙོ་འཛིན་དྲན་པ་དང་མཇུག་འདོད་ཀྱི་
 སྒོ་བཟོད་ཀླགས་མེད་པ་སྤྲོད་དེ་མཚེ་མ་ཕུ་ཉིག་གི་ཕྱིང་དོག་ཆད་པ་ལྟར་ལྷུང་ལྷུང་དུ་བབས།
 མི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་དེས་ལྟུལ་བ་བསྐྱན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྒྱ་ཆེ་བྱི་ལོར་བཏན་པ་
 ཤོག་ཅིས་པའི་འབྲོང་ཆེན་འབྲུག་སྒྲུ་ལྟར་སྒྲོག་པས་ས་གཞི་ཡང་འབྲུལ་བར་སྒྲུམ། བོད་མི་
 དམངས་ཚོས་ལྟོང་ས་མཚོག་དང་། བོད་གཞུང་གི་སྒྱ་ཚབ་ལ་དེ་ལྷ་བྱའི་བརྟེ་སེམས་ཟབ་
 མོ་འཆང་བཞིན་ཡོད་པ་རྒྱ་བྱང་ཐུན་བྱི་མི་ལམ་དུ་ཡང་ག་ལ་འཁོར། ༡༩༥༡ ལོ་ནས་
 བཟུང་ད་བར་རྒྱ་གཞུང་གི་འགོ་བློན་ཆེ་བའི་སྤྱིང་ལྷུང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་
 དེ་དག་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་གང་འདྲ་ཞིབ་དུ་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་
 སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་བོད་མིའི་ཐྲོད་ནས་མ་སྒྲུལ་རང་མོས་ཀྱིས་རྒྱ་དཔོན་ཚོར་
 དགའ་བསྐྱུ་ཞུ་མཁན་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། བོད་མི་དམངས་ཚོས་འགོ་བློན་
 དེ་དག་ལ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་པོ་ཞེས་བཞེད་ནས་རང་དང་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་གནད་དོན་དེ་
 དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སྒོ་ཁ་སུ་ལ་གཏད་ཡོད་པ་མ་དྲིས་རང་གུགས་སུ་
 ཉོགས་ཐུབ། རྒྱ་གཞུང་གིས་རང་གི་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་མཐོང་
 འཕྲལ་ཞེ་སྤང་དང་། འཛིགས་སྒྲུག་དུས་གཅིད་དུ་འཆར་ཉི་མ་ཞེས་ཅི་དང་། མྱོ་ཁ། ནག་ཆ།
 ཀོང་པོ་སོགས་ས་ཁུལ་ཆང་མར་བཀྱའ་བྱ་བཏང་ནས་སྒྱ་ཚབ་རྣམས་ཕེབས་སྐབས་

བོད་མི་དམངས་དང་འབྲེལ་གདུགས་གནང་གྱི་ཚད་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
 ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་མི་མེར་ཐེབས་བསྐྱར་གཏོང་མི་ཆོག་པ། རང་སོ་སོའི་ལམ་གནས་
 དང་ཁ་བྱལ་ཏེ་སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་མཇུག་པར་འབྲོ་མི་ཆོག་པ། ཁྱིམ་ཚང་དུ་གནས་པ་རྣམས་
 ཁྱིམ་སྒོ་དོན་མི་ཆོག་པ། སྐྱེ་ཆབ་ཚོ་དང་གདོང་ཐུག་བརྒྱབ་ན་སྐད་ཆ་གང་བྱུང་མང་བྱུང་
 བོད་མི་ཆོག་པ་སོགས་ཀྱི་བཅན་གནོན་ཀྱས་པ་མ་ཟད། སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་ཐེབས་སྐབས་
 བསྐྱར་བྱ་དམག་ལ་དམངས་ཀྱི་ཆས་གོས་གཡོགས་ཏེ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དང་། སྤང་ལམ་
 ཁག འདྲུ་ཆོགས་ཆེ་ས་སོགས་སུ་བཀྲམ་སྟེ་སོ་སྒྲུབ་བྱེད་བརྒྱུག ཁྱིམ་ཚང་རེ་བྱང་ལ་
 ཐེབས་སྐབས་ཀྱང་མོག་མོག་ཉན་བྱེད་མི་བཏང་སྟེ་མི་དམངས་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཆ་
 བོད་མི་རྣམས་པ་བཟོས། གལ་ཏེ་བྱ་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ངན་ལས་འགལ་རིགས་ཤུན་བྱ་གར་
 ཆེ་དྲང་རིག་གཏོང་བར་བརྟེན་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་མི་མེར་ཚོ་སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་ཐེབས་སྐབས་
 བྱང་མཇུག་ཞུ་བ་ལས་འཁྲིས་སུ་བཅར་མི་རྣམས། བྱ་དམར་བྱིས་ཁྲིམས་གནོན་དེ་འདྲ་
 ཀྱས་ཀྱང་ ༡༩༤༠ ལོའི་ཟླ་བ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་སོ་སོར་སྐྱེ་ཆབ་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་།
 བསྐྱམ་པ་རྣམས་ཐེབས་སྐབས་ཚོལ་བསྐྱམ་བོད་མི་སྤྱི་དང་། དེ་ཅིང་མི་རིགས་སློབ་བྱ་
 དང་། ལུ་བ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་བྱའི་བོད་རིགས་སློབ་མ་ཆོས་སློབ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བའི་
 བསྐྱུ་བ་ཞུས། ལྟ་སྟོན་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་དམར་གྱི་འཛིགས་སྒྲུབ་དང་། དྲང་རིག་
 གཏོང་བར་ཞུམ་པ་མེད་པར་ཁོང་རྣམས་ལ་རང་གི་ཕ་མ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲིལ་ན་གཟུབ་ཅིང་
 བྱས་པ་ཞུས། དཔེར་ན། ལོ་དེའི་དགའ་ལྷན་སེའུ་ཐང་མཇུག་པའི་དུས་སྟོན་སྐབས་བོད་
 མི་ཆོས་དགའ་ལྷན་ཞོལ་དུ་དབྱ་བུར་ཐུབ་ནས་གདན་ཉན་དང་། ཐོ་སོ་བྱེ་ཐུད། དཀར་
 སྒྲིའི་ཐེར་ཁ། ཐོ་མ་འབྲས་སེལ། གསོལ་ཇ་མཚན་ཆང་བཅས་བསྐྱིགས་བགམས་དང་།
 ཐེབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་དཀར་ཐིག་འཐེན་པ་དང་། ཐེབས་གདན་བཏོང་བ་སོགས་
 ཐེབས་སྒྲིག་གཟུབ་ཅིང་བྱས་པའི་སྒྲིལ་ན་ཐོག ལྟུལ་བའི་སྐྱེ་ཆབ་ལྟ་བུ་ཐོ་ཐེབས་སྐབས་

བདུག་སྒྲིམ་དང་། བསངས་ཀྱི་དུ་བ་སྒྲིམ་ལྟར་དགྲིགས་ཤིང་། དྲང་བྱ་སྒྲིང་གི་ཉན་མེང་ཕུལ་
 ཐེབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་མ་བོས་རང་འདུས་གཟབ་མཚར་སྒྲིམ་པའི་བོད་མི་ཁྱིེ་སྒྲིང་
 འགའི་རུ་མྱར་བསྐྱེགས་ནས་སྐྱེ་ཆབ་ཚོར་མཇུག་དར་བསྒྲོན། འབྱུལ་བའི་སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་
 བཞུགས་གདན་དུ་འཁོད་ཉིད་མང་ཆོགས་ཆོས་རིམ་ཆང་དང་། སྒོ་སོ་ཕྱེ་ཕུད། སྒོ་མ་འབྲས་
 མེལ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཟས་སྒྲ་བཏེགས་དེ་བཀྲིས་དགའ་སྟོན་བྱི་མཚམས་
 སྒྲུལ་དེ་ནས་བོད་མི་རྣམས་དང་། སྐྱེ་ཆབ་ཚོ་ལྟན་དུ་འཁོང་ས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཆེ་ཡུན་བཟན་
 ཐོག་བཞིན་དོན་ལྡན་གྲུབ་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུལ་འདོན་གསུངས་པ་དང་། མཆ་
 ཉལ་རྟེན་གསུམ་བཏེགས་པ་སོགས་འབྱུལ་བའི་སྐྱེ་ཆབ་དང་། བཞིས་ལུས་བོད་མི་མཇུག་
 འཛེམས་སྐྱེ་རྟེན་འབྲེལ་ཚོ་ག་གཟུབ་ཅིང་བྱས་པར་བཤམས། དེ་རྗེས་སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་མི་
 དམངས་དང་ལྟན་དུ་དགའ་ལྡན་དཔོན་གནས་སུ་ཐེབས་དེ་བྱ་དམར་བྱིས་དཔོན་པ་ཅུ་
 བཞིག་བཏང་བའི་རྗེས་ཤུལ་ལ་གཟེགས་ཞིབ་མཛད། དེར་མི་དམངས་ཁྱིེ་ཕྱག་འདུས་
 ཤིང་། བོད་མི་ཚོས་བྱ་མེད་སོ་ཉལ་དང་བསྐྱོར་བུ་དམག་གིས་ལྟོག་ཉལ་བྱེད་པར་
 འཛིགས་ཞུམ་མེད་པར་འབྱུལ་བ་བསྒྲན་འཛིན་བྱ་མཚོ་མཚོགས་སྐྱེ་ཆེ་ཁྱིེ་ལོར་བཟན་པ་ཤོག
 བཞིན་དོན་ལྡན་བྱིས་འབྲུབ་པ་ཤོག བོད་རང་དབང་རང་བཅན་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་
 འཕྲོད་ཆོག་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་དུ་བསྐྱབས། སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་ཅེ་པོ་བྱང་དང་། ལྟ་
 ས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་མཚན་མཇུག་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཀྱང་མི་དམངས་ཚོས་ཁོང་
 རྣམས་གར་ཐེབས་ཀྱི་སར་འདུས་ཤིང་འཁོང་ས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཆེ་ཁྱིེ་ལོར་བཟན་པ་དང་། བོད་
 རང་བཅན་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་འཕྲོད་ཆོག་བསྐྱབས། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་དྲུག་པར་ཐེངས་གསུམ་
 པའི་སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་ཐེབས་སྐབས་ཚལ་གསུམ་བོད་མི་ཚོས་བོད་ལྟར་སྒྲེ་ལེན་གཟུབ་བྱས་
 ཞུས། ཁོང་རྣམས་ལྟ་ས་མཐོན་ཁང་དུ་བཞུགས་ཟིང་ཉན་ལྟར་བོད་མི་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་
 མཇུག་འཕྲད་དུ་བཅར་ནས་འཁོང་ས་ཆེན་པོའི་མཛད་འཕྲིན་དང་། བྱིས་བཞུགས་བོད་

མིའི་འཆོ་བནས་སོགས་སྤོང་མོལ་ཞུས། བོད་མི་འབའ་ཞིག་གིས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་
བསྐྱར་དང་། རིག་བནས་གསར་བཛེ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་བསྐྱེད་ས་ཉར་ཐུབ་པའི་
རང་གི་ཐུན་ཐོས་ཀྱི་གཡུ་ཕྱར་རྟོག་རེ་བྱེད་ལྟག་པ་དེ་ཡང་ལཞོང་ས་མཆོག་ལ་འབུལ་ལམ་
ཞུ་བྱུར་བསྐྱར་ནས་ལྟག་བསམ་མཆོན་པར་བྱེད། མདོར་ན། ལྟུལ་བའི་སྐྱེ་ཆ་བ་རྣམས་
བོད་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་ཤིང་གཞིས་སྤོང་བོད་མི་ཆོས་ལྱ་མིའི་གནོན་བཅོར་
དང་། འཛིགས་སྐུལ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པར་ལོ་མང་དྲིན་ཆེན་པ་མ་དང་ཐུལ་བའི་ཕུ་གུས་རང་
གི་ཕྱམས་བཅོའི་པ་མ་དང་འཕྲད་པ་ལྟར་དགའ་ཆོར་དཔག་མེད་བྱེད་པ་དེ་ཐོག་ནས་བོད་
མི་དམངས་ཆོའི་དགའ་སྤང་གི་བསམ་པ་གསལ་པོར་མཆོན།

༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཆོར་གི་གཙོ་འཛིན་དང་ཁ་ཐུལ་
ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་སྐུམ་ཅུ་ཙམ་མང་ཤིང་ལཞོང་ས་མཆོག་སྤིང་དབུས་སུ་བཅངས་དེ་དུས་
དང་རྣམ་པ་གྲིན་དུ་ཁ་བ་འི་པའི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཐོན་སྐྱབས་འདི་ཉིད་སྐྱེ་ཆེ་བསྐུལ་བསྐྱར་
བཞུགས་པ་དང་། བཞིད་དོན་ལྷན་བྱིས་འབུབ་པ། ཐུར་དུ་ཁལ་མངལ་གསུང་ཐོས་པའི་སྤོན་
ལམ་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་དུ་འདེབས་ཀྱིན་ཡོད། ༡༩༥༠ ལོ་ཡས་མས་བསངས་གསོལ་
བྱེད་ཆོག་པ་ནས་བཟུང་བོད་མི་དམངས་ཆོས་ལཞོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུའི་སྐུ་བཟའ་ (རེས་
གཟའ་ལྟག་པ་) རྣམ་ཡིན་ལ་མ་སྐུལ་རང་མོས་ཀྱིས་བསངས་གསོལ་བྱེད་པ་དང་།
གསོལ་འདེབས་ཁབས་ཉན་སྐྱབ་པ། ལོ་འེའི་སྤྱི་ཆེ་བདུན་པའི་ཆེས་དུག་ཉིན་བོད་མི་ཆོས་
གཟུབ་མཆོར་སྤྱིས་དེ་ལྟུལ་བའི་འཁྱེད་ས་སྐར་དུས་ཆེན་ལ་ཉིན་འབྲེལ་ཞུ་བ། བོད་མི་
མང་ཆེ་བའི་བྱིས་ཆང་ལ་ (བཟུ་ཆ་དག་བཅུ་གོ་དག་ཡན་) ལཞོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་པར་
བསྐྱིགས་བཤམས་ཕྱས་ཡོད་པ། ༡༩༥༡ ལོར་ལྷ་དམར་བྱིས་བོད་ཀྱི་དཔོན་པ་དང་།
མཆོད་ཁང་རྣམས་དང་བྱིས་ཆང་སོ་སོར་ལྟུལ་བའི་སྐུ་པར་བསྐྱིགས་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་
བཏང་བ་དང་། ༡༩༥༢ ལོར་ལྷ་གཞུང་དཔོན་རིགས་ཆོའི་འདྲ་པར་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་

དུང་ཚང་མི་རེ་ངོ་རེར་བཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚང་དུ་བཀའ་དཔེས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡང་། དང་
 ལེན་བྱེད་མཁན་མེད་པར་ལྟོང་ས་མཚོག་གི་སྐུ་པར་ཟུར་བྱེད་བཞིན་བསྐྱབས་བཤམས་
 བྱེད་པ། ༡༩༤༩ ལྟེ་ལྷ་སའི་སློབ་བརྩན་ཁང་འགའ་ཞིག་དུ་ལྟོང་ས་མཚོག་ ༡༩༥༠
 ལྟེ་བྱ་ནག་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་བའི་སློབ་བརྩན་སྟོན་སྐབས་ཐོད་རིགས་རྣམས་འཆང་
 བ་ཤིག་ཤིག་གིས་སློབ་བརྩན་ལྟེ་བར་བསྐྱོད་པ་དང་། བཅ་བློན་ལོ་ན་བརྒྱད་ཅུ་ཡས་མས་
 དང་། ནད་ཀྱིས་མནར་དེ་འགལ་སྐྱོད་དཀའ་བ་ཚོ་ཡང་བལྟས་སྐྱོར་བཤམ་སྐྱོར་བྱས་སློབ་
 བརྩན་ལྟེ་རུ་ཡོང་བ། སློབ་བརྩན་གྱི་རས་བཞིའི་ཐོག་ལྟུལ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྩན་
 འཆར་སྐབས་མི་རྣམས་དབང་མེད་དུ་ཡར་ལངས་ནས་དུ་འཕོད་བྱས་དེ་སློབ་བརྩན་ཁང་
 རུར་སྐྱས་ཁངས་པ་སོགས་ཐོད་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་གི་གཙོ་འཛིན་ལ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བཙུ་
 སེམས་འཆང་བ་བྱ་དམར་བྱས་ཤིང་འཕུལ་སློབ་བརྩན་བསྐྱར་མཚམས་བཅད། ༡༩༥༧
 ལྟེ་ར་ཅེ་ཞོལ་གྱི་འབྲེམས་སྟོན་ཁང་དུ་ཐོང་གི་སློབ་བརྩན་དེ་བརྩན་འཕྲིན་བརྒྱད་སྟོན་སྐབས་
 ཐོད་མི་ཚོ་ཆེད་མངགས་འབྲེམ་སྟོན་ཁང་དུ་བསྐྱོད་ནས་ལྟུལ་བའི་ཞལ་མཇལ་འཕྲོག་རེ་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། ཐོད་མི་ཚོས་སློབ་བརྩན་སོགས་ལ་ལྟུལ་བའི་ཞལ་ཡུད་ཅམ་མཇལ་བྱ་བུང་
 ན་ཡང་དགའ་བ་དཔག་མེད་བྱེད་པ་ལས་ཐོད་མི་དམངས་ཀྱི་བཙུ་གདུང་མཚན་མི་ཐུབ་
 བཅ།

༡༩༥༧ ལྟེ་ལྷ་ས་དགུ་པ་ནས་ཐོད་གྱི་ལྟུལ་ས་ལྷ་སར་མི་དམངས་ཚོས་ཐོད་
 རང་བཅན་ཟུར་སེར་རྒྱུད་དཔེས་པ། བཅན་འཇུལ་པ་ཐོད་ནས་ཕྱིར་འཕྲིན་བྱེད་དཔེས་པ།
 ཐོད་མི་དམངས་ལ་འཕྲོ་བ་མའི་ཐོག་ཐང་དཔེས་པའི་རྣམས་སྟོན་སྐྱོར་སྐྱོར་བསྐྱོད་མར་
 བྱས་སྐབས་འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་བྱ་དམར་ངོ་ཚ་ཁ་སྒྲིངས་སུ་བྱར་དེ་ཐོད་མི་
 དམངས་ཀྱིས་རང་འགལ་ངང་སྤྱེལ་བའི་རང་དབང་བདེན་པའི་འཕྲོག་ཙོད་གྱི་ལས་འགལ་
 དེ་ལྟོང་ས་མཚོག་ནས་སྐུ་སྒྲིང་གནང་བ་རེད་ཅེས་ཏམ་པ་ཤོད་པ་དང་། མི་དམངས་

ཚེགས་འདྲུ་མེས་པར་བསྐྱོངས་དེ་ལོག་ས་མཚེག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་དགོས་པའི་བཅན་
 དབང་བཤད་ཀྱང་། བོད་མི་ཚོས་སྐྱར་བ་འདེབས་ལྟ་པར་བཞག ལྟ་དམར་གྱིས་བོད་མི་
 དམངས་མགོ་སྐྱར་བཞོང་བའི་རྒྱ་གདམ་ཁོ་ན་གོད་པ་དང་། ལྟ་དམག་གིས་གདུག་ལྟ་
 ཚེན་པོས་བོད་མི་གང་བྱུང་དུང་གསོད་དང་། འཇུ་བཟུང་བཅོན་བཅུག་བྱེད་པ། བོད་དུ་
 ལྱའི་མི་མེར་འབོར་ཚེན་བཟངས་ནས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
 བཟུལ་བཟུངས། ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་ལོག་ས་མཚེག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པའི་ཚེགས་འདྲུ་བསྐྱོངས་མི་རྣམས་ཤིང་། ལས་ཁུངས་སོ་སོར་དེ་འདྲའི་ཚེགས་འདྲུ་
 བསྐྱོངས་ཀྱང་བཟུ་ཆ་ ༩༥ ཡན་གྱི་བོད་མི་ཚོས་ཁ་མ་བྲག་པར་བཟུད་པ། བར་སྐྱར་ནང་
 དུ་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་བཟན་འཛིན་ལྟ་མཚེ་མཚེག་ནི་གཞིས་བྱིས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱད་
 བཅོས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཡིན། ཁོང་ནི་བོད་མི་དམངས་ལ་ལྷག་བསམ་དག་ཅིང་། བོད་མིའི་
 བདེ་སྐྱབ་གི་ཆེད་དུ་འབད་བཅོན་ཡོད་ལུ་མཇུག་མཁུང་ང་ཚོའི་མགོན་སྐབས་དངོས་
 འབྱུལ་དེ་ཡིན། སྤྱི་གཞི་གིས་ལོག་ས་མཚེག་ལ་ངོ་སྤོལ་ཞུས་ན་དེ་ནི་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་
 དཔུ་ལོ་རེད། ལྟ་དམར་བཅན་འཇུལ་པས་ང་ཚོའི་གཙོ་འཛིན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་སྐབས་
 བོད་མིའི་སྤྱིང་ཁར་བྱི་བཅུགས་པ་ལྟ་བུའི་ན་རྒྱུག་གཏོང་གི་འདུག ང་ཚོས་བཅན་འཇུལ་པ་
 དང་འཐབ་ཅོད་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་ལྟ་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱར་ཡིག་མང་པོ་སྤྱད། ༡༩༥༥
 ལོའི་ཟླ་བ་བཅུད་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཡས་མས་སུ་གཟུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་ཚོས་ར་
 བའི་སྤྱིང་ཆ་འོག་མའི་ཅིག་སྐབ་ནས་ཀ་ཤ་གཉིས་དང་། ཁམ་སྤྱང་གཅིག་སྐྱིས་ཡོད་པ་བོད་
 མི་ཚོས་མཐོང་སྐབས་ནན་ཅོན་ཚོས་ལྟུལ་བ་སྐྱུ་ཕྱིང་བཅུ་བཞི་པ་མཚེག་དེ་སྤྱ་མཛོད་
 ནས་ལྷ་སར་གདན་ཞུ་བྱེད་པའི་ལོ་དེར་གསུང་ཚོས་ར་བར་ཀ་ཤ་དང་། འབྲུག་མི་ཉི་ཤ་
 བཞད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཅན་ཅོན་མ་གཤོད་ལྟུལ་བའི་ཞལ་མཇུག་ལྟ་ཡོད་བའི་དེན་འབྱུལ་
 བཟང་ཞེས་དགའ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད། གདུག་ལྟ་བུ་ཆེ་བའི་ལྟ་དམར་གྱིས་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་

ཡང་མི་བཟོད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བའི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ཆེད་མངགས་མི་
 བཏང་སྟེ་ཀ་ཀ་དང་། ཁམ་རྒྱུད་ཅེ་པ་ཀོག་བཏང་བ་མོགས་དྲུག་སྤྱལ་བྱིས་སྒྲ་ཅིའི་དྲི་ཆོར་བ་
 ལྟར་རྒྱ་དམར་བྱིས་ང་ཆོའི་གཙོ་འཛིན་ལ་ཞེད་སྐང་དང་། འདྲི་བ་འགྲོ་ཞི་སྐང་གི་མི་
 འབར་བའི་ང་རྒྱལ་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་མོགས་ལ་དཔགས་ན་རྒྱ་མིས་བོད་ས་མི་ཐོབ་བདག་དྲ་
 བརྒྱུད་བས་རང་ལ་བདེན་པ་མེད་པའི་གནོད་འཁྲུག་བ་གསལ་པོ་མ་ཡིན་ནམ། ༡༩༩༠
 ལོ་བོད་ལྷགས་དྲ་ལོའི་ལོ་གསར་དེ་ནི་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་བོད་དྲ་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་
 ལོ་གསར་ལྷ་རྒྱས་ཤོས་ཤིག་བཏང་བ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཆོས་
 སྤྱིད་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལོ་གོང་ས་མཆོག་ལ་འཇམ་སྐྱིང་ཞི་བདེའི་ནོ་སྤེལ་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་
 དགའ་འབྱུང་བཞེས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱབས་དེར་རྒྱ་དམར་བྱིས་གཞིས་རྒྱུད་བོད་མི་རྣམས་ལ་
 བདུག་རྒྱུ་ཆེས་ཆེའི་དྲུག་གནོན་བྱས་ཏེ་དྲིན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་བྱེད་སྒྲོ་ཅི་ཡང་སྤེལ་མ་བཅུག་
 པར་བདེན་བོད་ལྷགས་དྲ་ལོའི་ལོ་གསར་དང་བསྐྱེད་ནས་བོད་ཡོངས་སུ་དྲིན་འབྲེལ་བྱི་
 མཇེད་སྟོ་གཟུགས་རྒྱས་ཤིག་སྤེལ་བ་རེད། རྒྱལ་གཅེས་བོད་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་མ་
 བཞི་ང་ཆོ་བཅན་འཇུག་པའི་མི་མདའི་འོག་རང་དབང་བྲལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་
 མྱོང་བཞིན་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོའི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལ་འཇམ་སྐྱིང་ཞི་བདེའི་
 བྱ་དགའ་འབྱུང་བཞེས་བྱུང་བ་ནི་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བས་པ་དང་། བཟེ་བཟེད་ཆེ་བའི་
 བཀྱིས་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཆོས་རྒྱ་དམར་བྱི་བཅན་གནོན་ལ་གཉའ་མ་ཞུམ་པར་
 བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཞིག་བཏང་ནས་ལོ་གོང་ས་ཆེན་པོར་དྲིན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་
 བས་ལ་པ་མཆོན་པ་བྱེད་བྱའི་མ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་བྱི་སྟོ་སྟེད་པའི་དབང་གིས་ལོ་གསར་
 བོད་དྲ་ཆང་མི་རེ་ངོ་རེའི་ཤམ་བྱ་གསར་བཞེས་དང་། དྲ་ཆང་རེ་རེའི་སྟོ་འབྲམ་དྲ་
 དཀར་ཐིག་འཐེན་པ། བོད་མི་ཐུན་ཐོན་ཆང་མས་རང་ལ་གང་དང་ཅི་ཡོད་ཀྱི་གཟུག་
 མཆོར་སྤྱས་ཏེ་དགའ་སྟོར་རྒྱུ་ལ། བོད་ཆེས་ ༡ ཉིན་ལོ་གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྤྱིའི་སྒྲ་

བཟའ་འཁོལ་བས་ཤི་མཐོ་རྣམས་ལ་དར་འཇུགས་བསངས་གསོལ་དང་། ཉུང་ཆང་ཡོད་
 བུས་གཅིག་བྱུར་བྱི་ཐོག་གསོལ་བཏང་བ། ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆེས་ ༡༥
 ལྷར་བསངས་གསོལ་བྱེད་མཁན་དང་། སྒྲིང་སྒྲོར་བྱས་མཁན་བྱིས་ཁེངས་ཏེ་སྤོང་བྱིར་
 ཡོངས་བསངས་དྲུག་གིས་བཀའ་། བོད་ལྷ་དང་པོའི་ཆེས་ ༡ རྣམ་ ༡༥ བར་བརྒྱ་ཆ་
 ༩༩ ཡན་བྱི་ཆོང་པ་ཆོས་ཁྲོམ་མ་སྟོན་པར་ལོ་གསར་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལོའང་ས་མཆོག་ལ་གུས་བཀུར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདུག་བྱ་
 ཤོ་རོག་ནས་པོའི་གཤོག་པས་བསྐྱེབ་མ་ཐུབ་པའི་དཔེ་ལྷར་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་གི་
 བཙུ་འཛིན་བསྟན་འཛིན་བྱ་མཆོ་མཆོག་ལ་འཆང་བའི་བཙུ་དྲུང་དེ་བྱ་དམར་གདུག་བྱུབ་
 ཆེ་ཁེང་གཡོ་འཁྲུལ་ཇི་ལྷར་ཆེན་ཡང་། སྟོན་ཆད་གཏོར་བཞིག་ཐུབ་མེད་ལ་འབྱུང་
 འབྱུར་ཡང་གཏོར་བཞིག་གཏོང་མི་ཐུབ་ཐག་ཆད་ཡིན།

བྱ་དམར་བྱིས་ ༡༩༤༡ ལོ་ལས་མས་སུ་བྱི་བྱུལ་དུ་གཉེན་འཕྲད་དུ་འབྲེལ་མཁན་
 ཁག་ཅིག་བཏང་བ་རྣམས་བཟུང་བོད་པ་ཆོས་བྱ་བར་དེ་རམ་ས་ལར་ལོའང་ས་མཆོག་མཇེལ་
 བར་བསྐྱོད་ཅིང་། ལོང་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཤིང་རང་གི་བཙུ་འཛིན་བྱི་གསེར་ཞལ་མཇེལ་མ་ཐུབ་
 པའི་བོད་ཤིགས་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཆོས་ལ་བྱུལ་བའི་ཞལ་མཇེལ་མ་ཐག་མིག་རྒྱ་ཆར་
 བཞིན་བབས་པ་དང་། དགའ་སྦྱོའི་སྒོ་གཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་དེ་ལ་ལ་སྒྲིང་ཆ་ཤོད་མ་ཐུབ་
 པར་ལུས། ལ་ལ་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཆོས་ལོའང་ས་ཆེན་
 པོར་རང་གི་སྟོག་ལས་གཅིག་པ་དང་། ས་མ་ལས་བཙུ་བའི་འདུ་ཤིས་ཟབ་མོ་འཆང་གི་
 ཡོད་ལ། ལོའང་ས་ཆེན་པོས་ཀྱང་བོད་འབངས་རྣམས་གང་གི་གདུལ་བྱའི་བཙུ་བོར་
 དམོངས་ནས་ཐུགས་བཙེའི་ལྷགས་ཀྱས་དམ་པོར་བཟུང་བཞིན་ཡོད། ༡༩༤༤ ལོའི་སྤྱི་བ་
 དུག་པ་བདུན་པའི་ནང་བྱ་གཞུང་ནས་བོད་ལ་ཆོན་ཤིག་ཞིག་འཇུག་ཟེར་བ་དང་། ཆོང་
 ལས་འབྲེལ་བ་ཟེར་བ། ཤིག་དཔྱད་ཐེལ་ཤིག་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཁ་གསལ་ཏེ་

བསང་བའི་ཉལ་མ་མང་པོ་བདང་ནས་བོད་མིའི་བསམ་སྒྲུབ་བརྟུན་དཔུང་བྱས་པ་དང་།
 ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་པ་དགུ་པའི་ནང་སྒོ་བ་ཤ་འབྲིང་བའི་སྒོ་བ་མའི་ཁྲོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་
 བརྟུང་བརྩམ་ ༩༩ ཡན་གྱི་བོད་མི་ཚས་ལྷོང་ས་ཆེན་པོར་སྤྱོད་དཔུས་ནས་ཚས་སྤྱིད་
 གྱི་གཙོ་འཛིན་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད་པ་གིས་ཚར་བུང་ནས་ ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་པ་དགུ་
 པའི་ཆས་ ༣༥ ཉིན་གྱི་ནག་པེ་ཅིང་སྤྱིད་གཞུང་ནས་བོད་རང་སྲྀང་ཁྲུང་ས་ལ་ཁ་པར་ཆེད་
 བརྟོད་གིས་བཀའ་བདང་གསལ། བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་དུ་ལའི་སྒྲ་མར་ཚས་ལུགས་ནས་
 དད་པ་ཞུ་ཆོག་པ་ཡིན། ཞེས་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བུང་བ་རེད།

༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་གྱི་དམར་གྱིས་བོད་མི་དམངས་ལ་བཅན་པོ་དབང་གིད་
 གྱིས་ལྷོང་ས་མཆོག་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་དགོས་པའི་ཞི་དག་གང་ས་ནས་བཞོན་གྲགས་
 ཆད་མེད་སྤྱད་ཀྱང་གཞིས་སྤོད་མེར་སྒྲུ་མི་དམངས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ན་རྒྱུད་གཞིན་
 སྤྱིས་ཚས་ལྷོང་ས་མཆོག་ལ་རང་གི་སྒྲ་སྤྱོད་ལྷར་གཅིགས་ཆེར་འཛིན་པ་ནི་ཚས་ལ་དད་
 པ་ཆེ་བའི་དོན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ལྷོང་ས་མཆོག་ནི་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འཕུལ་ཕྱགས་ཁི་ཕན་གྱི་དོན་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ། ལྷོང་ས་
 མཆོག་གིས་བོད་ཚས་སྤྱིད་ཀྱི་ཕྱགས་འབུན་བཞིས་པ་ནས་བཟུང་བོད་མིའི་བདེ་སྤྱོད་གི་
 ཆེད་དུ་ཉི་མ་གཅིག་ལྷར་འབད་བརྩོན་སྒྲུ་མེད་གནད་བ་མ་ཟད། ༡༩༥༩ ལོར་བཅན་
 བྱུལ་དུ་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་སྒྲུང་ལ་བརྩམ་ཕྱག་ཁྲད་བསད་ཀྱིས་ནད་པ་སངས་བྱས་ཀྱི་
 བསྐྱན་པ་དང་། འཕྲོ་བ་མའི་ཞི་བདེ། ལྷག་དོན་གཞིས་བྱེས་བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་དུ་ཉིན་མཆན་བསྐྱད་དེ་འཕྲོ་དོན་མཁོད་ཀྱི་ཡོད་སྤྱོད་པར་ལོ་ངོ་སྤྱི་མ་རྩུ་ཅམ་
 རིང་དུ་དམར་གྱི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་དག་བཞོན་དང་། ཡང་བའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གཉའ་
 བཞོན། རྒྱ་དང་བང་ན་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྷོད་ཀྱི་བཅའ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉའ་
 བོད་མི་ཚས་རང་གི་གཙོ་འཛིན་ལ་འཆང་བའི་བརྩེ་དུང་དེར་གཡོ་འཕུལ་ནམ་ཡང་གཏོང་

ཐུབ་མིད། མདོར་ན། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་དམངས་དང་ལོངས་ས་ཆེན་པོའི་དབར་
 འགལ་བ་སློང་གང་ཐུབ་ཐུས་ཀྱང་བོད་མི་དམངས་ཚོ་དབང་གཉེན་དབྱེ་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་
 གློན་པ་ཞིག་མིན་པས་སུས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྦྱབ་པ་དང་། སུས་བོད་མི་རིགས་
 བཅ་དུ་བཀོལ་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྦྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་གསུང་གི་ཡོད། ལྷན་
 བ་སྐྱེ་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་རྒྱལ་བ་རིམ་གྱི་ལྷན་ཁབ་ཀྱི་
 ཆོས་སྤྱིད་བྱུང་གི་གཙོ་འཛིན་ཞིག་ཡིན་པས་བོད་མི་ཚོས་ལོངས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་
 རང་གི་གཙོ་འཛིན་དུ་བཀུར་བ་ཞིན་ཡོད་དོ།

དུག་པ། མཇུག་ཕུང་།

གོང་དུ་བཞུགས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་དོན་དངོས་མང་པོས་ ༡༩༥༩ ལོའི་ལོ་རྒྱུས་
དུ་བོད་འདི་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མི་དམར་པོས་བོད་ལ་བཙན་
འཇུལ་བྱས་ཤིང་བོད་མི་དམངས་རྣམས་ལ་སྤུག་སྤྱོད་དུག་པོ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་དངོས་ཤིང་ཟིམ་པར་བསྐངས་ཏེ་བདེན་པ་བོད་མི་དམངས་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གསལ་པོ་བསྐྱན་ཡོད་ཅིང་། སློབ་ཕྱེ་བོར་གནས་པའི་སྤྱོད་སྤུག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མེ་ལོང་
དངོས་ལ་བཞུགས་ནས་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་ན། དེ་ལྟ་བོད་འདི་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་
པ་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ་པས་འཛམ་གླིང་གོ་བོ་བོད་ཟིམ་པར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་འགོ་ཚུགས་
པ་ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མཁས་དབང་མང་པོ་བྱང་
ཞིང་། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་ཐེར་དང་། ཚུམ་ཡིག་ནང་བོད་
རྒྱ་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དང་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མ་ཇི་བཞིན་གསལ་བ་ལས། བོད་རྒྱ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དུ་
ངོས་འཛིན་མཁན་སྤུ་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་བོད་དུ་ལྷ་སྐྱོར་
སོགས་ལ་ཡོང་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ནང་རྒྱ་མི་བྱང་ཁྲན་ཏང་གིས་བོད་མི་དམངས་བདེ་
བར་བཞོན་འདུག་བཞུགས་ཡང་སྤྱི་མཐུན་ཅམ་དུ་བྱུར་པ་དེ་ཚེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
དང་། ད་ལྟའི་བོད་མིའི་གནས་བབས་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་ར་སྤྱོད་དཔང་པོ་བྱེད་མཁན་ལྟ་
མེད་ཅིག་རེད།

རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་དམངས་ཚོས་རང་གི་བདེན་པ་མཐུན་གསལ་བའི་འབད་
བཙོན་བྱེད་པ་ནི་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆ་སྤོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་རེད་ཅེས་རང་གི་
ཕྱི་གཉིས་གཞན་ལ་འཁེལ་བྱེ་ཡོད། མིག་ལྟར་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་གསལ་དང་། བསམ་ཤིས་
ཅན་ཆང་མས་ཤིས་གསལ་ལྟར་རྒྱ་མིའི་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཙན་འཇུལ་དཔྱད་

འཇུག་འོག་ལོ་རྒྱུ་ཐོག་གི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་པོ་དེ་བོད་རང་སྤྱོད་ལྷོང་ས་དང་། མཚོ་ལྗོངས་
 འབྲུལ་ལོག་སྤྱི་མདོ། ཀན་ལྷོ། དཔལ་རེས། ར་ཡ། མི་ལོ། དཀར་མཛེས། ཆབ་མདོ།
 བདེ་ཆེན་སོགས་དུམ་བུ་མང་པོར་ཁ་བྲལ་བཏང་བ་དང་གཅིག་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་འཇུག་
 དང་དཔག་བཅོན་གྱིས་ཀྱིན་པས་ད་བར་བོད་པ་ཁྱི་ཚོ་ཇི་སྟེད་མི་གེམ་གྱིས་བཅོས་པ་དང་།
 ཁྱི་ཚོ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་རང་གི་པ་ཡུལ་དང་། པ་མ་གྲུན་མཆིད། ཐོགས་གཉིན་ཆན་བཟའ་
 མི་བྱ་ཕྱག་དང་ཁ་བྲལ་དེ་གཞན་ཡུལ་དུ་བཙན་བྱོལ་ལ་བྱར་དགོས་བྱུང་བ་དང་གཉིས།
 གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དབང་བཙན་པོའི་མནར་གཅོད་འོག་ཚུད་དེ་དབང་
 རྒྱར་པའི་བྱན་བཀོལ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་མཐོང་ཚུང་བརྩས་བཅོས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་
 འབྲུལ་རྫོགས་རྒྱ་མེད་པའི་ནང་ཞིད་སྤང་དང་དངངས་སྒྲུབ་གི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་མཐའ་མེད་པ་
 མྱོང་དགོས་པ་དང་གསུམ། བོད་པ་རྣམས་སྐལ་རེམ་འདྲ་མིན་གྱི་བྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་བྱེ་ནས་
 བོད་པ་ནང་ཁྲུལ་དཀྱིན་སྤྱོད་དཀྱུགས་གིང་བསྐངས་དེ་མཐུན་པ་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་
 མཐུན་པ་ཕན་ཚུན་ཐོལ་འཛིངས་བྱེད་བཅུག་ནས་དབྱ་ཆའི་འགལ་བར་འབྱར་བ་བྱས་དེ་
 རྒྱ་མའི་དམིགས་ཡུལ་འབྲུབ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཉིས་སྤྱོད་དེ་དཔག་གི་
 ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་དང་། བོད་མི་ཁ་བྲལ་གཏོང་མཁན་ནི་རྒྱ་མི་གྲང་ཐུན་ཏང་ཡིན་པ་
 དང་། བོད་མི་དམངས་སྤྱོད་བཅོད་མི་བདེ་བའི་ཟིང་ཆ་སྤོང་མཁན་དང་། བོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་མཐུན་ལམ་ཆེན་པོར་བཏོར་བའི་གཞན་གཏོང་མཁན་ཡང་རྒྱ་དམར་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་དང་
 དོན་དངོས་ཀྱིས་ར་སྤྱོད་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་ང་ཚོ་གྲང་
 ཐུན་ཏང་གིས་བོད་མི་དམངས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་བྱེ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱབས་ཐོག་བཀས་བཀོད་རྒྱད་
 འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཀོད་ནས་
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བྱ་འཕུར་བ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བ་དང་། བོད་མི་དམངས་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐྱར་དེ་བདེ་སྤྱོད་ཕུན་ཕུམ་ཚོགས་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིས་རང་

བུས་རང་ལ་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པའི་འུད་བརྟེན་ཐོག་མེད་ཀྱི་བཅན་འདྲེལ་
 པའི་གདོང་ལ་མཛེས་ཚན་བྱུགས་པ་ནི་གཡོང་ན་ཆེ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཁྲམ་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅེག་
 རེད། དོན་དངོས་ཐོག་བོད་པ་རྩ་མིའི་དབང་ལྗེ་རྒྱུ་འོག་ཚུད་ཇེས་ལྟ་བུར་བྱུགས་པ་དུ་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་གཏུལ་གནོན་བྱུག་པོ་མྱོང་དགོས་པ་དང་། འབྱོར་མེད་བྱུག་རིམ་སྲིད་དབང་གླེན་
 འཛིན་ཞེས་རྩ་མི་རིགས་ཀྱིས་བོད་མི་དམངས་ལ་མི་གསོད་བཅོན་བཅུག་གི་བྱུག་གནོན་
 བྱས་ཏེ་བོད་མིའི་ལུས་སེམས་གང་ལ་འདྲ་སྒྱུག་སྤྱོད་བཏང་ནས་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་
 ཡོངས་སུ་འབྲུག་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མས་གསལ་བཤད་བྱས་དོན། རྩ་
 མིས་བོད་མི་དམངས་རྩལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་པོ་རེད་ཅེས་མི་རྒྱུས་མགོ་བོ་སྤོངས་སུ་འདྲུག་
 པའི་ཆོག་སྙན་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་བཅོད་གཡོགས་ཏེ་དོན་དུ་རྩ་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དང་།
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱེ་ཕན་འབྲེལ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཟུང་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་
 འབྱོར་གྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་ཐོག་རྩ་མིས་ཐད་ཀར་བཟུང་ནས་བོད་པ་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 བཏམ་བཤད་རང་དབང་གྱུ་ཙམ་མེད་པ་དང་། བོད་ས་རྩ་ཆེ་ལ་མི་འབོར་ཆེས་ཉུང་ན་
 ཡང་། རྩ་མིའི་ཁྱེ་ཕན་ལ་དམིགས་ཏེ་བོད་རིགས་ཀྱི་མེད་ཚོའི་སྤྱི་སྤྱོད་བཀའ་སྤྱོད་སྤྱི་མི་
 བཅུག་པ། དཔལ་འབྱོར་ཐད་གཞན་ལྟ་ཅི་སྤྱོད། གླེན་གྱི་རྩ་མི་ལ་འདྲ་བཅན་འབྲུག་བྱས་པ།
 རྩ་མིའི་འདོད་སྤྱོད་དང་ཕན་བུའི་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཆེ་བོད་པ་ཚོར་འཐབ་ཚིད་དང་། བཅོན་
 འདྲུག་ དམར་གསོད་བཏང་བས་མ་ཆད། དམག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་བའི་བྱུག་
 གནོན་བྱས་པ་བཅས་ལས་བོད་འདི་རྩའི་མི་སེར་སྤེལ་བའི་དབང་ལྗེ་རྒྱུ་འོག་ལྷངས་པ་ར་
 སྤྱོད་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྩ་མིས་དེ་ལས་ཉམ་པ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ནས་ང་ཚོ་གང་ཐུན་ཏང་བོད་
 ལ་སྤེལ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་རེད། བོད་པ་རྩ་མི་དང་ཁ་བྲལ་ན་
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ལྟར་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཀྱི་རེད་
 ཅེས་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། ད་ལྟའི་འཇམ་སྐྱིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕོ་

འཕྱར་སྟོན་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ལོང་བ་གད་བྱིད་པ་ནི་བདེན་པས་མེད་ཤིང་ཁྱི་
 མཚན་ཟད་པའི་གདམ་འབའ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་བྱུང་ལ་
 བལྟས་ན་ཁྱི་དམར་གྱིས་བོད་མ་བཅན་འཕྲོག་བྱས་ཆེས་དེ་སྤྱི་ཚོས་སྤྱིང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་
 ལམ་ལུགས་འོག་བོད་ཀྱི་སྤྱིང་དང་དཔལ་འབྱོར་སྟོན་གྱི་དབང་ཆ་ཡོད་ཆད་བོད་མིའི་
 ལག་པར་བཟུང་བའི་མི་འཕྲིན་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དང་ཆ་བཅན་འཛུལ་པའི་དམར་
 པོའི་སྤྱིང་དབང་སྒྲེར་འཛིན་གྱི་ལམ་ངན་འོག་ཁྱི་མིས་དཔོན་པོ་བྱས་དེ་བོད་མི་བླན་དུ་
 བཏོལ་ཞིང་། སྤྱིང་དང་དཔལ་འབྱོར་གང་ཅིར་རང་དབང་ཤོར་བའི་རྒྱའི་མི་མེར་སྲིལ་
 ཡུལ་དུ་བརྒྱུར་བ་གསལ་པོར་མཐོང་གི་འདུག དེ་ནི་ཁྱི་མིས་བཞེད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཚོགས་ལ་གནམ་ས་མགོ་དྲིང་ལོག་པའི་འཕྱར་བ་དང་འཕེལ་བྱས་བཟང་ཡོད་ཟེར་བའི་
 དོན་ངོ་མ་དེ་ཡིན།

སྤྱིར་ན་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་སྤྱིང་དང་། དཔལ་འབྱོར་གང་ཐད་
 འཕྱར་བའམ་འཕེལ་བྱས་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་བྱས་སུ། འཕྱར་བ་
 ཞིས་ང་དེ་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཕྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕུད་པའི་ཐུན་
 མོང་གི་ཚོས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཁྱི་མི་གྲང་ཐུན་དང་གིས་བོད་ལ་དབང་རྒྱུར་མ་བྱས་ན་བོད་
 ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་བྱས་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་དང་། བོད་པ་ནམས་བཟའ་རྒྱ་ཁོན་རྒྱ་མེད་པར་
 སྤྱིང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། སྤྱིར་ཁ་བའི་ཁྱེད་ས་འདིར་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་འཕེལ་
 ནས་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་བྱས་འགྲོ་བའི་ཚོས་ཉིད་
 དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་། ཉེང་བ་ནས་ཡང་གྲ། ཞན་པ་ནས་ལེགས་པའི་
 རྟོགས་སུ་འཕེལ་བྱུང་དང་འཕེལ་བྱས་རབ་དང་རིམ་པར་ཕྱིན་ཡོད་པ་ལས་འཕྱར་མེད་
 རང་སོར་གནས་པ་ཞིག་མ་རེད། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཚོགས་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་དོན་དུ་ཕུག་ཆེས་རྒྱབ་མེད་མང་པོ་བཞག་གནང་བ་ཆེས་རབས་ཚོའི་

228

པའི་མཇུག་ཕྱགས་ཤིང་པར་ཕྱག་བཞེས་གནང་ཐུག་གི་སྐབས་དེར་ཕྱ་དམར་བཅན་འཇུག་པའི་
 འཕྱག་ཉེན་འཕྲད་དེ་དཔོན་པོ་བཞེད་ཇི་བཞེན་འབྱུག་པ་མ་བྱུང་ཡང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་
 བྱས་ལ་དམིགས་པའི་མཇུག་ཕྱགས་འདི་དང་དེ་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཉམ་ནི་བོད་མི་ཁོ་ནའི་བདེ་ཅུང་
 དཔོན་པོ་བཞེད་ཡིན་པ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟེས་བཞུགས་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞི་
 དང་། ལམ་ལུགས་ཁང་ནང་དམངས་གཙོ་ཁོ་ནས་ཕྱག་ལེན་གནང་བཞེན་པའི་མཇུག་ཕྱགས་དེ་
 ཐོག་ནས་བོད་རང་བཅན་གྱི་དོན་དེ་མཁོ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་རྒྱུ་མཉམ་པ་སྒྲིམ་པ་སོ་བྱེད་ཀྱི་
 རིན་ཆེན་པའི་ཕྱ་དམར་གྱི་རྒྱན་གདམ་དེ་ནི་བོད་མི་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བའི་ཆ་བ་སྤྱིད་ཀྱི་སྒྲིག་གཡོ་
 ཆེན་པོ་བཞེད་ཡིན་པ་ར་སྤྱོད་བྱེད་ཐུག། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བཅན་འཇུག་པའི་ཁོ་ཕན་གཞི་
 ལ་བཞག་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་འབྱུར་བ་བཏང་བ་དེས་བོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་། ལུ་ལོ་མཉམ་གཤེས་ལུགས། ཐོན་སྐྱེད་ཡིག་ཚུན་ཆད་ཉམས་ཆག་ཆབས་ཆེན་སོང་
 བའི་ངན་འབྲས་ཆབ་ཆེན་ཐོན་དང་འཕྱོན་བཞེན་ཡོད་པས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་འཕུལ་ཕྱགས་
 བྱེད་ཅིང་ཁོ་ལས་ཁྱོད་ཆེ་བ་གོང་གསལ་གནད་དོན་དེ་དག་ལས་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུག། དེ་མ་
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་བྱས་གཏོང་བའི་དམིགས་ལུ་དང་། ད་ལྟ་ཕྱ་དམར་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཚོགས་འབྱུར་བ་གཏོང་བའི་དམིགས་ལུ་ལ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་མཉམ་བོད་མི་
 རིགས་རང་གི་ཁོ་ཕན་སྐྱུ་བ་པ་དང་། ཕྱི་མས་ཕྱ་མི་རིགས་རང་གི་ཁོ་ཕན་བསྐྱབས་པ་ཡིན།
 ༡༩༥༡ ལོ་ནས་ད་བར་གྱི་དོན་དངོས་ལ་ཕྱི་མིག་བཞག་ན་གནད་དོན་དེ་ར་སྤྱོད་ཐུག། ཕྱ་
 དམར་བོད་ལ་ཡོང་བ་ནི་བོད་མི་དམངས་བཅའ་སྒྲོལ་བཏང་ཞིང་སྤྱི་མཉམ་པའི་ལམ་དུ་
 འཕྱིན་ཕྱི་མི་ཐེར་བ་ནི་རྒྱུ་མ་དང་། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་དང་ཐོན་ཁུངས་བཟུང་ཁུངས་ཐོག་གཞི་མི་
 ལེར་ཁྱེད་ཚོགས་བོད་དུ་འཛོལ་བས་གཉེར་བར་ཡོང་བ་ནི་དངོས་འབྱེལ་རིག། དེས་ན་རང་
 དབང་གི་ཉི་མ་མ་གར་བའི་མི་རིགས་དེར་མདུན་ལམ་བཟང་པོ་མེད་པ་ནི་ཕྱ་མིའི་དབང་
 སྐྱར་འོག་ཚུད་ཇིས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་བདག་དབང་གོར་ཉི་ལྟུང་ཁབ

གཞན་གྱི་བཅན་གནོན་འོག་ལྷངས་པའི་མི་རིགས་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་ཤོས་
 རྟོགས་པུང་བར་བརྟེན་བོད་མི་དམངས་ཚོས་དུས་དང་རྒྱལ་པ་ཀུན་དུ་བྱ་དམར་བཅན་
 འཇུལ་པའི་ལག་འོག་ནས་ཐར་དེ་རང་དབང་གི་ཉི་མ་འཆར་བྱའི་འདུན་པ་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་
 འདོད་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལོ་རྒྱུས་དང་དོན་དངོས་འབྲེལ་ཆེན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཅན་འཇུལ་པ་དང་།
 བཅན་འཇུལ་བའི་མནར་གཅོད་ཚུངས་མཁན་དབར་གྱི་རྩོད་ར་ཆེ་བའི་འགལ་བ་དེ་བཅན་
 འཇུལ་པ་ཕྱིར་འཐེན་མ་བྱས་བར་སེལ་དཀའ་བ་ར་འཕྲོད་ཅིང་། ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་བ་ ༩
 པར་བྱ་དམར་གྱིས་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་ནས་ལོ་སྤྱི་མ་ཚུ་འཁོར་
 བར་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེར་བོད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བྱ་དམར་གྱི་བཅན་
 འཇུལ་དབང་བསྐྱར་ལ་ངོ་ཚྏ་དང་། བོད་རང་དབང་བྱུང་ཁབ་ལྔ་མོར་རྒྱུད་དགོས་པ། རྒྱ་
 དམར་བཅན་འཇུལ་པ་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྒྲིལ་བྱས་པར་
 རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་ཉེ་བ་དམར་བསད་བྱེད་ཆེ་ཁྲབ་དེ་བྱོ་བའི་དྲག་གནོན་
 བྱས་ཐོག་ལྷ་སར་དམག་དོན་བཀག་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་བཅན་འཇུལ་པ་དང་། བཅན་
 གནོན་ཚུངས་མཁན་དབར་གྱི་འགལ་བ་ཅེར་སོན་པ་ར་སྒྲོད་བྱས། ཆང་མས་ཤོས་གསལ་
 ལྟར་གཞིས་བྱས་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བོད་རང་དབང་བྱུང་ཁབ་
 ལྔ་མོར་རྒྱུད་ཐབས་ཀྱི་འབད་བཅོན་བྱེད་པ་ནི་གཞིས་སྒྲོད་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་
 ལས་ཐར་ཆེད་ཐོབ་ཐང་མེད་བཞིན་དུ་བོད་རང་དབང་དགོས་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། བྱིས་
 བཞུགས་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟར་དུ་འཛོལ་བ་མ་འཁྲུལ་བར་བོད་རང་བཅན་དགོས་ཟེར་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་བོད་གཞུང་གི་སྒྲུབ་ཆོད་དང་། འབྲེལ་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེད་དུ་
 ཡང་མ་ཡིན་དེ། ༡༩༥༡ ལོ་ནས་ད་བར་བཅན་འཇུལ་པ་ར་ངོ་ཚྏ་དང་། བོད་རང་དབང་
 བྱུང་ཁབ་ལྔ་མོར་རྒྱུད་པའི་འཐབ་ཅོད་ནང་ཞུགས་མཁན་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ་ཡིན་ནི་རྒྱ་

ཆེད་པོ་མི་མང་ཚོ་གསུམ་དབུ་པོ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་ལོ་ལོ་མོ་མོ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་
 ཆེད་དུ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མིན་ཏེ། ལྟུལ་པ་མེས་ཕྱོན་རྣམས་ཡང་སྤྱད་ངོས་འཛིན་གྱི་ཐོག་
 རྣམ་པོ་དང་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་དབུ་འཛིན་དུ་ཕྱོན་པས་མི་རབས་ལྷན་ཁྲིམ་གྱི་ཐོག་མི་ཅམ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ང་ཆོད་པའི་འཐབ་ཚད་འདི་ནི་པོ་དང་ཀྱི་མི་རབས་
 འདིའི་ཁྲིམ་པའི་ཕྱིར་སྤྱུག་ཁྲིམ་ཅམ་དུ་སྤྱུག་པ་ཡང་མིན་པར་པོ་དང་དབང་ལྷན་ཁྲིམ་གྱི་ལོ་
 ལྷན་དོན་དངོས་དང་མཐུན་ཞིང་། པོ་མི་རིགས་ཤིལ་པོའི་དུལ་དང་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་པོ་དེ་
 སྤྱུག་དང་། པོ་དེ་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་དང་། པོ་དེ་མིའི་ཤིས་
 རིག་སྤྱད་ཡིག་འཛོལ་པའི་ཐོམས་གཤིས་སོགས་དར་སྤྱད་ཆགས་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་
 དོན་ཆེན་ཞིག་རེད། འཇམ་སྐྱང་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཞིག་གི་བཙན་
 འཇུལ་དབང་སྐྱུར་འོག་ཕྱུངས་ཤིས་བཙན་འཇུལ་པས་རང་གི་ཁྲིམ་གཙོ་པོར་བཟུང་བ་
 ལས་བཙན་གཞན་གཞོང་ཡུལ་གྱི་མི་དམངས་ཆོད་ཁྲིམ་གཙོ་པོར་བཟུང་མཁན་བྱང་ཕྱིང་
 མེད་པའི་རྒྱུས་ཀྱིས་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་ལ། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་པོ་དང་གྱི་ཕྱིང་བ་དངོས་
 དང་། རྒྱ་མི་རང་ཉིད་དེ་ལྷ་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་ཕྱིད་ཅམ་དུ་བྱུར་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་སོགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་བདག་དབང་
 ཤོར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱིས་བཙན་འཇུལ་པའི་ལག་འོག་ནས་ཐོན་ཏེ་རང་དབང་
 འཐོབ་ཆུང་འབད་བཙོན་བྱས་དང་བྱིད་བཞིན་ཡོད་ལ། རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྷ་མི་ཐོན་
 ཕྱིས་གཙོས་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་ཕྱིད་ཅམ་དུ་བྱུར་པའི་གནས་ལས་ཐར་ཐབས་
 ཀྱི་དཀའ་སྤྱུག་ཇི་སྟེད་བྱིད་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་མ་བཤད་ཀྱགས་ཀྱིས་ཉོགས་སྤྱུག། ད་
 ལྷ་ཡང་གཞན་དབང་དུ་བྱུར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་རང་དབང་འཐོབ་ཆུང་འབད་བཙོན་རྒྱུ་
 མཐུད་བྱིད་པ་ནི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་ཆོད་དུ་མ་ཡིན་ནམ། དེར་བརྟེན། མི་
 རིགས་ཤིག་གི་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་། ཆོས་

ལུགས་སྟོན་གྱི་དབང་ཆ་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་དྲུ་མེད་ན་མི་རིགས་དེར་མདུན་
 ལམ་སྤྱོད་མེད་པར་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་ཕྱི་རྒྱལ་དབང་སྐྱར་པའི་བྲན་བཞོལ་
 དང་། ཐུབ་ཚད་བརྟམས་བཅོས་སྟོན་གྱི་སྤྱུག་བཟུལ་ལས་ཐར་མི་ཐུག། དཔེར་ན། རང་
 རེ་བོད་ཡུལ་འདི་ཕྱི་དམར་གྱི་བཅན་འཇུལ་དབང་སྐྱར་འོག་ཡུངས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
 བཞུས་ན། ༡༩༥༡ ལོ་ནས་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་དྲུ་བཅན་འཇུལ་དམག་དཔུང་བཅའ་མས་
 ནས་བོད་མི་ཁྱིམ་འབྲམ་གྱི་སྟོན་བཅད། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༥༠ ལོ་ཙམ་རིང་དམག་
 དཔུང་གི་རྒྱུ་ཉེན་འོག་བོད་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་འགུལ་ལ་
 བྱ་བརྒྱད་དྲུ་སྟེལ་ཏེ་བོད་རང་སྤྱོད་ཡོངས་ཟེར་བ་འབག་དྲུ་བྱོན་ནས་དོན་ངོ་མར་རྒྱ་མིས་
 སྤྱོད་དང་། དཔལ་འབྱོར་རིག་གཞུང་སྟོན་གྱི་དབང་ཆ་ཐམས་ཅད་སྒྲེར་སྒྲུབ་བྱས་ཐོག་
 བོད་རིགས་ལས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཆུང་ཆུང་མ་རྒྱ་མིའི་ལག་ཁྱེད་ལྟ་བུར་བཞོལ་ནས་བོད་མི་
 དམངས་ཚོ་ཆབ་སྤྱོད་ཐད་རྒྱ་མིས་གང་བཤད་གང་བྱས་ལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཉེད་བཅུག་པ་དང་།
 དཔལ་འབྱོར་ཐད་བོད་གཞུང་དང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སྒྲེར་གྱི་རྒྱ་དངོས་ཐམས་ཅད་
 བཅན་འཕྲོག་བྱས་ཏེ་བོད་པ་ནམས་སྤྱང་པོར་བཏང་བས་མ་ཆད། ལྷོ་གོས་འཛོལ་པའི་
 རང་དབང་ཡང་འཕྲོག་བོད་ཀྱི་ཚས་དང་། རིག་གཞུང་། ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས།
 སྐད་ཡིག་སྟོན་ཉམས་དམས་ཅ་བཞུག་གཏོང་བྱ་གཙོ་བོར་བྱས། ༡༩༥༠ ལོ་ནས་བཟུང་
 བོད་ཡུལ་ཁྱོད་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མེར་སྤྱོད་ཀྱི་དྲུགས་ལུགས་འབྱར་གྱིས་ཆེ་རུ་བཏང་བ་
 མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ས་གཏིར་སྟོན་ནས་པའི་འབྲུང་ཁངས་སྤྱོད་དང་། ཁྱེད་ཐུག་དྲུ་ཤིང་ཆ་དང་།
 སྤྱོད་ཅ། རེ་དྲུགས་སྟོན་ཐོན་རྗེས་བཞུགས་བཏོན་བརྒྱ་འཁྱེར་གྱི་དྲུགས་ལུགས་འབྱར་
 གྱིས་ཆེ་རུ་བཏང་། ༡༩༥༧ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་དྲུ་ལོ་རེ་ལྷོ་རེ་བཞིན་རྒྱ་དམག་པུ་སྤོན་
 དང་། གོ་མཚོན་དཔོར་འབྲེན་དྲུགས་ཆེ་བྱས་ཏེ་བོད་པ་ནམས་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་དམག་
 དཔུང་གི་དྲུག་གཞན་གྱི་དྲུགས་ཆེ་རུ་བཏང་། ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་རྒྱ་

ནག་པེ་ཅེང་དུ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཟེར་བའི་ཀྱང་དབང་རྒྱན་ཅུང་གི་ཚལས་འདུའི་ཐོག་བོད་
 དུ་མུ་མཐུང་ཕྱ་དམག་སྤར་སྒྲོན་དང་། ཕྱ་མི་མང་དུ་གཏོང་བ། བོད་ཕྱག་བསམ་མེད་ཚོ་ཕྱ་
 ནག་དུ་བསྐྱོངས་ཏེ་དམར་པོའི་སྒོ་བ་གསེབ་ཏོང་བུ་བཅས་ནི་བོད་ཀྱི་དུས་བབས་ཤི་འཇགས་
 ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན། ཁ་བྲལ་ཟིང་ལུགས་པ་ (བོད་པ་) ཚོ་དང་མདུང་ཅེ་
 ཁ་སྤྱོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་བྱེད་དཔེས་ཞེས་པའི་བློས་གཞི་བཏོན་ཏེ་བོད་ཡུལ་ཕྱ་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་
 ཕྱ་དང་། བོད་མི་ཕྱ་མིར་སྐྱར་ཐབས། བོད་མིའི་ཁྱི་དབང་འཕྲོག་སྟེ་ཕྱ་མིའི་ཁྱི་དབང་
 བཅུགས་པ་བཅས་དོན་དངོས་དེ་དག་གིས་ར་སྤྱོད་བྱུང་། བོད་འདི་ཕྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་
 འོག་མུ་མཐུང་ལྷངས་ན་མི་ཟིང་བར་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱི་ཕན་ཡོངས་སུ་གོར་བ་མ་ཟེང་།
 བོད་མི་རིགས་འདི་ཡང་མིང་གི་ལྷག་མར་འབྱར་བར་གདོན་མི་ཟ། དེར་བརྟེན། ང་ཚོའི་
 མི་རིགས་གི་གསོན་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་འདི་ནི་བོད་མི་རེ་གཉིས་དང་། ཡུལ་ལུང་ཆེ་གི་
 མོ་ཞིག་ ཡང་ན་ཕྱ་མིས་བཞེད་པའི་དེ་སྐྱེས་དྲག་གམ། བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་འགྲའ་
 ཞིག་གི་ཁྱི་ཕན་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་བོད་པ་མི་རེ་ངོ་རེ་དང་། ལྷག་པར་
 དུ་བོད་ཀྱི་མི་རབས་རྗེས་མའི་མདུན་ལམ་དང་བདེ་ཅུར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དོན་ཆེན་
 འདི་ལ་དོ་ཁུར་དང་ག་ཆ་འབད་བཙོན་བཅས་བྱེད་པ་ནི་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱི་ཕན་དང་
 བདེ་སྐྱེལ་ལ་ག་ཆ་འབད་བཙོན་བཅས་བྱེད་པ་རང་ཡིན་པ་བསམ་ཡོད་ཆང་མིས་ཤེས་
 གྲོ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ལྷན་དང་། དོན་དངོས་གང་ལ་བཞུས་ཀྱང་བདེན་པ་ང་ཚོ་བོད་མིའི་
 ལག་དུ་ཡོད་པས་ཕྱ་མིས་བོད་འདི་རང་གི་མངའ་ཁོངས་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ཅེས་ཏམ་ཅོད་བྱས་པ་ཅམ་བྱས་བོད་འདི་ཕྱའི་མངའ་ཁོངས་སུ་འབྱར་མི་སྤྱིད་ལ། ཕྱ་
 མིས་བོད་ལ་འཇུགས་སྒྲུན་དང་། བོད་མིའི་འཚོ་བ་ལེགས་སུ་བཏང་ན་བོད་འདི་ཕྱ་ལ་
 དབང་བ་དང་། ཕྱ་མིས་མུ་མཐུང་དྲག་པོའི་བཅན་གཙོན་བྱས་ཏེ་སྐྱེལ་གཙོན་བཏང་ན་བོད་

དོན་ཀླན་བྱལ་པ་མི་གིས་པས། བོད་ལྗམས་ན་ལོ། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་ལྷ་
སར་གྱིས།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཆགས་སྒྲིལ་ཆེ་ཤོས།

༡༩༤༥ ལོར་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་མཇུག་འབྲིལ་རུང་། འཛམ་གླིང་
 ཐོག་ཕྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་ཉམ་བཟུང་གི་བཅའ་འཇུག་དམག་འབྲུག་རྒྱ་ཆད་མེད་པར་ལངས་
 བཞིན་ཡོད། རྒྱ་དམར་གྱིས་ཕྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་ཕྱལ་ཁབ་རྒྱས་མངའ་ཆུང་བ་དང་།
 འཛམ་གླིང་ཟང་ཟེང་དུས་འབྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བརྒྱུན་ནས་ ༡༩༥༠ ལོའི་ལྷ་དང་པོའི་
 ཆེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་བཅོན་བཟུང་བུ་རྒྱའི་སྒྲིལ་ངན་བཤམས་པ་དང་། ལྷ་བ་དེའི་ཆེས་
 ༡༡ ཉིན་མའོ་ཅེ་དྲུང་གིས་རུ་སྤྱིའི་ཕྱལ་ཁབ་ནས་བྱེལ་འཇུག་ཆེན་པོས་སྤར་ཡང་རྒྱ་ནག་
 ལ་སྒྲིག་འཕྲིན་བཟང་སྟེ་བོད་ལ་དཔུང་འཇུག་གང་མཐུགས་བྱེད་དཀོས་པའི་བཀའ་ཕབ།
 ༡༩༥༠ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱའི་དམག་སྟེ་ཁང་བཅོ་བརྒྱད་པས་དར་ཅི་མདོ་
 དང་། དཀར་མཛེས་བརྒྱད་བོད་ལ་བཅོན་འཇུག་དཔུང་འཇུག་བྱེད་འགོ་དངོས་སུ་
 བཅུགས། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཕྱལ་ཁབ་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་ས་ཆེན་པོ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་རིང་
 ནང་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་དང་བརྩོན་གྱིས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཅོང་།
 ཞི་བདེ་བག་ཤེབས་ལ་གནས་པའི་བོད་མི་རྒྱམས་ཀྱི་མགོ་ཐོག་དུ་བཅོན་འཇུག་པས་ཆགས་
 སྒྲིལ་ཕྱར་ཕབ། རྒྱ་དམག་གིས་མདོ་སྟོང་སྤྱད་རྒྱུ་དེ་ཀྱི་རྒྱ་མོ་དངུལ་ཆུ་དང་། ལུང་ཆོས་
 འཁོར་དགོན། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་ལོ།
 མང་ཆོགས་སྟོང་ཕྱག་འཕགས་བསད་ནས་བཟང་། ༡༩༥༠ ལོའི་ལྷ་ ༢ ཆེས་ ༢ ནས་
 ཆེས་ ༡༤ བར་ཁྱོད་ཉིན་བཅོ་བརྒྱད་རིང་ཆབ་མདོ་བཅོན་འཇུག་བྱེད་པའི་ནང་བོད་
 དམག་དང་། ལུལ་དམག་ སེར་དམག་བཅས་ཁྱོད་མི་བྱངས་ ༥༠༠༠ བསད་ནས་
 བཟང་བ་དང་ ༡༠༠༠ ལྷག་ཅམ་འཇུ་བཟུང་བུས་པ་རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ནས་བཟོད་ཡོད།
 དེས་ན་ ༡༩༥༥ ལོ་དང་ ༡༩༥༤ ལོར་སྤྱི་ལོ་དེའི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་མཆོན་ཆ་ཐོགས་

པའི་དབྱིན་དམག་གིས་ཐོད་དུ་དཔུང་འཇུག་བྱེད་སྐབས་མདའ་བྱི་མདུང་སྟོན་ཆེན་ཆེས་
 ལུས་ཅན་གྱི་གོ་མཚན་ཅམ་ལས་མེད་པའི་ཐོད་དམག་བརྩ་ཕྱག་འབའ་ཞིག་ལས་གི་རྩ་ས་
 བྱང་མེད་པས། དེ་ཐོག་ནས་བཅན་འཇུག་པ་འདྲ་ཡང་གདུག་ཅུ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་
 ཡོད་པ་མཚན། རྩ་དམར་བྱིས་རྩལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་ཐུབ་ཚད་གཏོང་བའི་བཅན་འཇུག་གི་
 དམག་འབྲུག་དེར་ཨ་རི་དང་། དབྱིན་ཅི། རྩ་གར་སྟོན་རྩལ་ཁབ་ཉུང་གས་ནས་ཁ་དྲུང་
 དྲག་པོ་བཏང་བ་དང་། རྩ་དམར་རང་ཉིད་ཀྱི་བཅན་འཇུག་ཉེས་པ་འབྱེད་ཆེད་དང་།
 འཇམ་སྒྲིང་མི་དམངས་ལ་དུ་བའི་ཡོལ་བ་ཞིག་གཡོག་ཕྱིར་ཐོད་རྩ་ཞི་བའི་ཆེད་སྟོན་མོལ་བྱ་
 རྩ་ཞིས་པའི་གཡོ་རྩས་གིས་བཤམས་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཆབ་མདོར་རྩ་དམག་ཁྲི་ཕྱག་
 བརྩས་དེ་ལྟ་སར་དཔུང་འཇུག་གི་སྒྲིག་བྱེད་ལུས་དང་། རྩ་ནག་ལུས་བྱང་གི་དམག་དཔུང་
 ཁག་གཉིས་ལ་བཞོས་དེ་ཁག་གཅིག་རི་བོ་ཁྲན་ལུན་དང་། དང་ལ་བརྩལ་སྟེ་ཐོད་ཀྱི་བྱང་
 བརྩུང་ནས་ནག་ཆུར་དཔུང་འཇུག་དང་། ཁག་གཅིག་གི་ན་ཅང་ནས་ཐོན་དེ་ཐོད་ཀྱི་མངའ་
 རིས་སུ་དཔུང་འཇུག་བྱེད་པ། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རྩ་མིའི་བཅོན་པར་བྱར་ཐོན་པའི་མདོ་
 གྱིང་ཐོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་བཅེར་གནོན་བྱིས་རྩ་ཐོད་ཐོས་མོལ་བྱེད་དགོས་པའི་
 བསམ་འཆར་འདོན་དུ་བཅུག རྐབས་དེར་ལོ་གོང་ས་མཚོ་གྲོ་མོར་བྱང་དམག་གི་ཉན་
 གཡོལ་དུ་གདན་དྲངས། ཐོད་གཞུང་ལ་རྩ་དམར་བྱིས་འཐུས་མི་གཏོང་དགོས་པའི་
 འཇིགས་སྒྲུལ་རིམ་པར་བྱས་སྐབས་གྲོ་མོ་ནས་གཞུང་ཞབས་ཁྲི་སྒྲུང་བསྟོད་ནམས་དབང་
 འདུས་དང་། ཐུབ་བསྟན་བསྟན་དར་གཉིས་རྩ་ནག་དུ་མི་གཏོང་ཀ་མེད་བྱང་མོད། ཁོང་
 གཉིས་ལ་ཐོད་གཞུང་ནས་ཐོད་འདི་རང་བཅན་རྩལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པས་རྩ་མིའི་མངའ་
 ཁོངས་སུ་ཁས་ལེན་གདན་ནས་མི་ཚོག་པ་དང་། ཐོད་དུ་རྩ་དམག་བཏང་ན་མི་འབྲེག་པ།
 ཐོད་རྩ་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཆོག་པ། རྩར་རྩ་མི་གོང་མ་ཚོས་བརྩུང་བའི་ཐོད་ཀྱི་
 ས་ཆ་ཕྱིར་སྟོན་དགོས་པ་སྟོན་ཀྱི་བཀའ་མངགས་གནང་། འཐུས་མི་ཚོས་པེ་ཅན་དུ་

རང་གཞུང་གི་ཅ་དོན་མཐའ་སྒྲིལ་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་ཁྱོད་ཚོས་རྒྱ་མིའི་འདོད་
 ཚུལ་དང་ལེན་མ་བྱས་ན་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེ་སྟོབས་ལྟོང་བྱན་ཆབས་ཆེན་ཡོང་བྱ་དང་།
 བཅོངས་བཀྲོལ་དམག་གིས་བོད་དམག་བཅོམ་པ་ལ་ཕྱ་བྱ་དམར་འབྱར་སྒྲིལ་བཅེར་གདོང་བ་
 ལས་སྒྲིབ་ཡིན། ང་ཚོས་ཆབ་མདོའི་བཅོངས་བཀྲོལ་དམག་ལ་དར་ཡིག་གདོང་ཐོངས་
 བཅེས་ཤིང་ཅིས་དང་། ཁྱོད་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་གི་བདེ་འཇགས་ལ་ཡང་ང་ཚོས་འབག་སྤང་བྱེད་
 མི་ཐུབ་ཟེར་བ་སོགས་བོད་མི་དམངས་དང་། གཞུང་ཞབས་ཚོའི་ཆེ་སྟོབས་ལ་འཇིགས་སྒྲུབ་
 རིམ་པར་བསྒྲུལ་དེ། མཐར་ཐྱོས་མཐུན་ཡིག་ཆར་བྱུག་བྱེད་བོད་གཞུང་གི་ཐོལ་ཅེ་ཡང་རྒྱ་
 མིས་རྒྱ་བཅོལ་བྱས་ནས་ཡིག་ཆར་ཡབ། བོད་གཞུང་གི་འཐུས་མི་ཚོར་མིང་དྲགས་བཀོད་
 བཅུག་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཟུར་ཆིངས་དོན་ཆུན་བཞག་ཡོད་པ་དེ་དཔེ་བར་བོད་མི་
 དམངས་ལ་བསྒྲན་མིད། བོད་གཞུང་དང་། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སྒྲོག་དུ་མི་མདའི་བསྐྱེད་ས་
 རའི་འོག་བཞག་བཅུག་པའི་ཆིངས་ཡིག་རྒྱན་མ་དེར་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ལྷ་ཕྱི་བར་
 བསུམ་དུ་ཁས་ལེན་བྱིད་ཀྱི་མིད། རྒྱ་དམར་གྱིས་དྲག་འཁྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་སར་
 བཅོན་འཇུལ་དཔུང་འཇུག་དང་། མཚོན་ཆའི་འོག་དུ་བཅོན་པར་བཅོན་པོ་དབང་ཤིང་
 ཀྱིས་ཆིངས་ཡིག་བཞག་བཅུག་པ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་ལྷར་ཡན་བོད་འདི་རང་དབང་བྱལ་ཁབ་
 བརྟེན་མེད་ཅིག་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དམར་གྱིས་ཡོན་ལྷན་རབས་ནས་བཟུང་
 ཀྱང་དབྱང་ནས་བོད་ལ་བདག་དབང་ལོངས་སུ་གྱུར་བྱ་ཡོད་ཟེར་བ་དོན་དངོས་དང་མི་
 མཐུན་པ། བོད་ཞི་བས་བཅོངས་བཀྲོལ་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཉམ་པ་རྒྱན་གདམ་དུ་བྱུང་
 བ་བཅས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐུག།

༡༩༥༡ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༩ ནས་བཟུང་བྱ་དམར་གྱིས་ཆིངས་ཡིག་རྒྱན་མ་
 དེ་འཕྱར་དེ་འཇམ་སྒྲིང་དང་། བོད་མི་དམངས་ལ་མགོ་སྐྱོར་དང་། བོད་གཞུང་ལ་དྲག་
 འཁྱུགས་དོམས་པའི་འཇིགས་སྒྲུབ་སྒྲུལ་དེ་མགོ་ཐར་དཔུང་འཇུག་གི་བཅོན་པོའི་བྱ་གྱུར་

བཅུག་མཇུག་བཅུས་མཐུད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཐོག་ཆིངས་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་བཟོད་དོན་རྣམས་
 དོག་པོལ་བཏང་འཕོ་བཅུགས། ཐོག་མར་བོད་གཞུང་ལ་བྱ་དམག་ཁྲི་མྱོང་ལ་མཁོ་བའི་
 འབྲུ་རིགས་དང་། ལྷགས་ཐོག་ཕོན་ཆེ་མཁོ་འདོན་བྱེད་བཅུག་པ་མ་ཟད། དོས་ཁལ་བཟུ་
 ཟུབ་དང་། ལམ་བཟོའི་ལས་མི་བསྐྱོངས་བཟུ་སོགས་ལས་ཁལ་སྤྱོད་ཐོག་བཅན་སྤྱོད་
 བྱས་ཆེན་མི་དམངས་ལ་བདེ་བ་གསལ་སྤྱི་ཆེ་ཐོག་པ་དང་། བོད་ནང་བཟའ་བཅའི་རིན་
 བོད་སྒོ་བྱར་དུ་ལྷབ་འཕར་སོང་བ་སོགས་བོད་མིའི་འཚོ་བར་དོ་ཐོག་གཏོང་འཕོ་ཐོག་མ་
 དེ་ནས་བཅུགས་པ་ལོ་ན་ལྔ་བཅུ་ཡས་མས་ལ་སོན་པའི་མི་ཚོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་
 ཡུལ་དུ་བྱུང་། དེ་མཇུག་མི་རིང་བར་ཆིངས་ཡིག་གི་འགྲེལ་སྐུད་འོག་ ༡༩༥༡ ལོའི་ཟླ་ ༩
 ཆེས་ ༩ ཉིན་བཅན་འཇུག་དམག་གིས་བོད་ཀྱི་བྱལ་ས་ལྷ་ས་བཅན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་
 བཟུང་ཕྱོགས་བཅུག་ནས་བོད་གཞུང་ལ་སྤིང་དང་། དྲུག་ལྷགས་ཀྱི་གཞོན་བཅོར་བྱེད་
 ལྷགས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆེ་རུ་བཏང་བ་དང་། བོད་པ་ནང་ཁལ་དཔེན་སྤྱོད་དུ་གྱུག་གིང་སྤོང་ག།
 ཕྱོགས་བཅུས་ནས་བོད་མི་དམངས་ལ་གཏོང་བྱ་ཡོད་དང་། ལྷག་སྤྱོད་ཅེས་གདམ་སྟན་
 རྣ་བའི་བྱ་རམ་གྱིས་མགོ་སྐོར་ག། ཕྱོགས་བསམ་ནས་བོད་ལྷག་བསམ་མེད་ཁྱུ་བཅུག་བྱ་
 རག་དུ་ཁྲིད་ནས་དམར་པོའི་བསམ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བདར་གྲུང་ག། ཕྱོགས་བཞི་ནས་དབུས་
 བཅང་དང་། མོ་བྱང་དུ་གས་ཀོང་། མདོ་སྤོང་སྤང་སོགས་ལ་བྱ་དམག་ཕོན་ཆེན་བཟངས་ཏེ་
 བོད་གཞུང་དང་། བོད་མི་དམངས་རྣམས་སྤྱོད་ས་མེད་པ་བཟོས། ༡༩༥༥ ལོར་མདོ་
 སྤོང་སྤང་ཁལ་གྱི་བཅན་ཕོལ་བྱལ་གཅེས་བོད་མི་ཕོན་ཆེན་དམར་གསོད་བཏང་། དེའི་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་བྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ལ་ཁྲབ་དྲི་བྱོ་བའི་དྲུག་གཞོན་བྱས་ཏེ།
 ལྷ་ས་སྤོང་ཁྲིར་རྒྱུང་རྒྱུང་འདི་རང་དུ་མཚན་ན་ཡང་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༣༠ མཚན་
 དབུང་ལ་བྱ་དམར་གྱིས་སྤོང་བྱར་དུ་མི་སྤྱོགས་ཀྱི་དྲུག་ཆར་ཕབ་ཕྱེ་ཉིན་མཚན་ལྔ་ཅམ་ནང་
 བོད་མི་ཆེན་ཁྲི་ལྷག་དམར་གསོད་བཏང་བས་ཁྲབ་གིས་ས་གཞི་དམར་པོར་བྱར་ཞིང་། མི་

རིས་འབྲོ་ལམ་དོན་པོར་བཀང་བ་ལོན་པའི་བཅུ་ཡན་སོན་མི་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་ད་
 ལྟ་ཡང་ཁྱེད་ལམ་མེར་འཆར་ཞིང་། ཡིད་ལ་གསལ་གྱིང་ངེས་ངེས་ནས་ཡོད། ལྷན་པས་དེར་
 རྒྱ་གར་དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་འབྲོ་མཁན་སེར་སྒྱུ་མི་དམངས་ཚོ་ཡང་ལམ་འཕྲང་དང་། རི་
 བུར་དུ་སྐྱལ་ར་སྤྱད་དེ་དམར་གསོད་བཏང་བས་མགོ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་གན་གོན་དང་།
 བསམ་མེད་ཀྱི་ཕུ་བུ་དམར་འབྲུར་མང་པོ་ཡང་བཅན་འཇུལ་པའི་བཤན་གྱིའི་འོག་རང་
 སྒོག་གོ་ལ། བོད་འབངས་ཁྱིམ་འབྲམ་ཇི་སྟེད་མི་གི་ཁྱིམ་སྤོང་དང་། བཟའ་མི་བུ་ཕུག་ཡ་བྲལ།
 རང་ཡུལ་དོར་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྲོ་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 གོམ་ཁྲར་བྱུང་མ་གྱིང་བའི་ཆགས་སྒྲོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུར་ཚོའི་མི་རབས་འདིས་དངོས་སུ་
 བྱངས།

དེ་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་གཞིས་ལུས་བོད་མི་སོན་ཆེན་འཇུ་བཟུང་བཅོན་བཅུག་
 བྱས་ཏེ་བོད་རྒྱ་ཁབ་ཡོངས་སུ་ཁྲར་མེད་བཅོན་ཁང་ཇི་སྟེད་གསར་དུ་བཅུགས། བཅོན་པ་
 རྣམས་རེ་མགོན་པོར་ལམ་བཟོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་ཟམ་པ་འཇུགས་པ། མི་མེད་ལུང་
 སྤོང་དུ་ས་གོད་མི་བཅུག་པ་སོགས་ངལ་ལས་ཀྱིད་པོ་དུད་འབྲོ་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱལ་བ་ལས།
 ལྟོ་སྤོང་པ་བྱག་པ་མི་སྟེར་བ་དང་། ཉི་མ་དུག་བདུན་ཅུ་མ་དྲི་ཁ་ལ་མ་རག་པ། རང་དགར་
 ཉིས་དུང་གཏོང་བ། བཅོན་པ་རེ་རེ་བཞིན་འཐབ་འཇིང་དུག་པོ་གཏོང་བ་སོགས་བཟོད་
 པར་དཀའ་བའི་མནར་གཅོད་འོག་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཡན་གྱི་བཅོན་པ་རྣམས་ལྟོགས་བཀྲེས་
 དང་། ངལ་དུག་མནར་གཅོད། དམར་གསོད། ས་བདེབས་སོགས་ཀྱི་འོག་དུ་རྒྱུན་ལམ་
 དུ་བཏང་། བཅོན་པ་ཁག་གཅིག་རྒྱ་ནག་ལན་ཀྱུ་ཁྲལ་དུ་ལྷགས་ལམ་བཟོ་བར་བཏང་སྟེ་
 གསོན་པོར་ལོག་པ་རེ་གཉིས་ལས་མེད།

༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ས་འབྲུར་མེད་བཏང་བ་ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་ཞི་
 དུག་དབང་ཆ་ཡོངས་ཇོགས་རྒྱ་དམར་གྱིས་སྤེར་བསྐྱེམས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་

སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཔེ་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བོད་མི་སེར་སྤོང་ལྷོ་ལ་དུ་
 དབང་སྐྱུར་བྱས་ཏེ་ངོ་མོལ་གསུམ་དང་། ཆག་ཡང་གཉིས་ཟེར་བ་དང་། བཅིག་བསྐྱར་
 གསུམ་མོལ་ཟེར་བ། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱུར་ཟེར་བ་སོགས་ཆབ་སྲིད་དང་།
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་རིམ་པར་སྤོང་བའི་ནང་བོད་པ་རྒྱམས་
 མངའ་བདག་དང་། མངའ་ཚབ། ཞིང་ཕུག་ ཞིང་འབྲིང་། འབྲོག་བདག་ འབྲོག་འབྲིང་།
 མ་ཅ་ཅན། ཚོང་ཆེན། ཚོང་འབྲིང་། ལྷ་ཡོད། གསར་བེར་ངོ་མོལ་པ། གསང་ཉལ།
 མི་དན་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་སྒྲ་ཚོགས་བདགས་ཏེ་འཐབ་ཅོད་དང་། ཉིས་དྲུང་། འཇུ་
 བཟུང་། བཅོན་བཅུག་ འཛིན་ཆས་གཞུང་འབྲོག་བྱེད་པ་སོགས་ཉིན་མཚན་འབྲུལ་དཀའ་
 བའི་སྐྱུག་སྦྱོང་དག་པོ་བཏང་། བོད་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ཀྱི་དཔོན་པ་རྒྱམས་ངོ་ལྟ་བུ་ཞིང་འབྲུགས་
 སྦྱོང་བའི་ནལ་ཚང་རེད་ཅེས་དཔོན་པའི་མཁན་པོ་ལས་སྡེ་ཕལ་ཆེ་བ་བཅོན་དུ་བཅུག་ བྱ་
 བཅུན་རྒྱམས་དཔོན་པ་རྒྱས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས། དཔོན་པ་རྒྱང་འབྲིང་ཕལ་ཆེ་བ་ཅ་བཞིག་
 བཏང་། དེ་ནས་མི་དམངས་ཀྱང་རྩེ་བཅུགས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཀྱི་ས་ཞིང་ནོར་
 ལུག་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱེད་སོགས་སྤེར་གྱི་མཁར་དབང་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཞིང་
 འབྲོག་མི་དམངས་ཚང་མ་སྤྱང་པོ་ཁྱུ་གཅིག་བཅོས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་ལུ་ལག་དུ་བཀོལ། ༡༩༥༦
 ལོ་ནས་རིག་གནས་གསར་ཐོན་བསྐྱེད་ཏེ་སྤར་ལས་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་སྒྲ་ནས་བོད་མིའི་
 མཐུན་མིང་མ་ཡིན་པའི་བྱོན་གོས་འཛིན་ཆས་ཡན་རྩིང་པ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ཐོམ་
 བཞེར་བྱས་ནས་སྤེར་གྱི་རྒྱ་དངོས་འབྲོག་བཅོམ་དང་། བཅག་གཏོར་གྱིས་བོད་མི་ཐམས་
 ཅད་སྤྱང་པོར་བཏང་བས་བོད་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་གེ་དང་། ནད་ཡམས་ཀྱིས་ཁེངས།
 སྤལ་རིམ་འཐབ་ཅོད་སོགས་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་འགུལ་རིམ་པའི་ནང་
 འཐབ་ཅོད་བཅོན་འཇུག་དང་། དྲུང་རིག་བཅས་ཀྱི་འོག་དུ་བོད་མི་མང་པོ་ཁྱེན་ལམ་དུ་
 བཏང་བ་མ་ཟད། མནར་གཅོད་བཅོད་ཐབས་བྲལ་ནས་རང་གི་རྒྱལ་མཁན་ཇི་སྟེད་བྱང་།

མི་འབྲས་གཉིས་སྟོན་པ་ཆེ་བ་གསུམ་བཞི་ཙམ་མ་གཏོགས་དབུས་གཙང་མདོ་
 མོད་མདོ་སྐད་བཅས་སུ་ཡུལ་ལྷག་དཔོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་གསར་ནང་མིག་མེད་དུ་
 བཅོམ། ཐུ་བཅུན་རྣམས་སྐྱེས་ར་པལ། དཔེ་ཆ་མེ་ལ་བསྟེགས། འཇིམ་སྐྱུ་ལྟ་སྦྱར་བྱས་
 བཞིར་ཟངས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་མཚན་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ནག་དུ་དཔོར། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྣམས་
 ཇེས་ལུས་དང་མྱོངས་དད་ཀྱི་ཁྱིན་ཅ་རེད་ཅེས་ཅ་བཞག་བཟང་། བོད་རིགས་ཤེས་ཡོན་
 ཅན་རྣམས་ལ་འཐབ་ཅོད་བྱས། སློབ་བྱ་ཁག་ནང་སུམ་རྟགས་ཀྱང་བསྐབ་མི་ཆོག་པ་
 སྟོན་པ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་ཉམ་ཉེས་ཆབས་ཆེན་བཟང་། བོད་མིའི་ཡུལ་
 བོམས་གཤེས་ལུགས་ལ་འང་བརྩེ་འཇོག་སྐྱུ་ཙམ་མེད་པར་ཐ་ན་ཡུལ་གྱི་ལོ་གསར་ཡང་
 བཟང་མི་ཆོག་པ་བཅོས། རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་དུས་ནས་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་ཁྱོན་
 མི་ལོ་ ༣༠༠ ལྷག་རིང་གསོག་འཇོག་བྱས་པའི་ཙེ་པོ་བྱང་དམར་པོའི་རྣམ་སྲས་གན་
 མཛོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བོད་རྒྱ་ཁབ་ཡོངས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ལྟ་གཙང་བཏོན་བྱས་
 ཉི་རེན་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དཔོར། བོད་མི་དམངས་རྣམས་ཆབ་སྲིད་ཐད་ཀྱི་མིའི་
 བཅོན་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཐད་ལུས་ལ་གང་འབྱར་གྱི་སྤྱང་པོར་བཟང་།

༡༩༥༩ ལོ་ཙམ་ནས་ཀྱི་མིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཔོས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བསམས་
 རྣམ་བོད་ནང་གྱི་རྒྱལ་ལྷ་སྐོར་བ་གཏོང་འགོ་བཅུགས། རྒྱ་མིས་བོད་ཡར་རྒྱས་བཟང་ཡོད་
 ཅེས་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་རྟག་དུ་ཁུབ་བསྐྱབས་བྱེད་བཞིན་པའི་རྩོན་ལུག་བོད་མི་ཡོངས་ཇོགས་
 བྱིན་དུ་དབུལ་པོངས་སུ་གནས་པ་དེས་བཅོལ་རྒྱུ་ལ་སྒྲག་ནས། བོད་མི་དམངས་ཆོར་ལྷོ་
 བོས་འཛོལ་ཆོག་པའི་རང་དབང་ལྷན་བུ་ཞིག་སྤྱད་ཀྱང་བྱ་བ་ཆེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལྷར་བཞིན་
 རྒྱའི་སྤྱད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཔོས་པ་ཁོ་ནར་བསྐྱན་དཔོས་པ་ཡིན། བོད་རང་སྤྱོད་ཟེར་
 བ་ནི་ལྷ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་དོན་ལ་གནས་མིད། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་དང་སྤྱད་དམག་གསུམ་
 གྱི་དབང་ཆ་ཆང་མ་ཀྱང་དབང་གིས་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱ་མིའི་ལག་དུ་ཡོད་པ་དང་། བོད་

རིགས་དཔོན་པོ་རྣམས་བཅོས་མའི་འཕུལ་འཁོར་གྱི་མི་ལྟར་བྱ་མིས་གང་བཤད་ལ་ཉན་
 དགོས་པ་ཡིན། བནད་ཆེད་ལས་ཁྲུངས་ནང་བྱ་མི་མང་ཞིང་དཔོན་པོའང་ལལ་ཆེ་བ་བྱ་
 མིར་བསྐོས་ཡོད། བོད་རིགས་དཔོན་པོ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་ལས་མ་ཆང་མ་བྱ་མའི་གདོང་ལ་ལྟ་
 བཞིན་ལྟ་བཞིན་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བྱའི་བཀའ་མ་འཁྲོལ་བར་ལས་ཀ་ཐུག་
 བཅོང་བྱེད་དབང་མེད། མགོ་བ་བོད་རང་སྤྱོད་ལྡེངས་ཟེར་བ་ནས། དམའ་བས་ཁྲལ་གྱི་
 རུའུ་ཀྲང་ཨུ་ཡོན་ཡོན་ཆད་བྱ་མའི་དགོས་པ་ལྟར་བསྐོས་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱ་མའི་ཁྱི་
 གཙུག་ལ་བཞོན་པར་འདུག་སྐུམ་ཆེ་ལས་བྱེད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེའི་གོ་བནས་དང་
 བྱས་ཤིངས་ལ་མི་ལྟ་བུར་བནས་དབྱེད་གདོང་རྒྱང་ཡིན། བྱ་ཆ་ ༩༥ ཡོན་གྱི་བོད་ཀྱི་
 ལས་ཁྲུངས་ཁག་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཅད་སྤྱོད་གདོང་ས་མེད། བྱ་ཡིག་མ་ཤེས་ན་མི་
 སྐལ་དུ་མ་ཆུད་པ་དང་། ཆོགས་འདྲ་ཆོགས་སྐབས་བྱ་མི་བཅུག་ལས་མེད་ཀྲང་བྱ་སྐད་
 བྱ་དགོས་པའམ། ཁོ་ལ་སྐད་སྒྱུར་འདྲུགས་དགོས་པ་ཡིན། བོད་པ་གསལ་ནང་བྱ་མི་
 དཔོན་པོས་གདམ་བཤད་བྱས་ན་གོ་ཡང་རུང་མ་གོ་ཡང་རུང་ཨུ་བཅུགས་ཀྱིས་ཉན་དགོས་
 པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤངས་ཀྲང་འཆོ་བའི་མདུན་ལམ་སྤེལ་དང་། སློབ་
 བྲ་ཆེ་འབྲིང་དང་། འབྲིང་རིམ་ཆེད་ལས་སློབ་བྲའི་ནང་སློབ་ཆཙན་ཁུན་ཁག་བྱ་ཡིག་ནས་
 ཁྱིད་སྐབས་བོད་སྐད་ཡིག་འཕེལ་བྱས་འགྲོ་ཐོབས་མེད། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་
 སུམ་ཅུའི་རིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འམ། སྐད་ཡིག་ལ་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཆད་ལྟན་མཁས་པ་
 བཅུག་ཀྲང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་མེད། ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༧ པར་བྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཅང་
 ཅི་མིན་བོད་དྲུང་ན་གཡོ་བཤམ་པར་ཡོང་སྐབས་ལྟ་སློབ་རྒྱུ་དང་པོའི་བྱིས་པ་ཆོ་ཡུ་
 ཁྱོད་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བྱའི་སྐད་ཡིག་ཡག་པོ་སྦྱོང་དགོས། དེ་ནས་བོད་ཡིག་སྤངས་ན་འཐེགས་
 ཞེས་ཆེངས་ཡིག་དོན་ཆཙན་བཅུ་བདུན་གྱི་དོན་ཆཙན་དག་པ་དོག་རྒྱུ་བཤད། བོད་ཀྱི་
 སློབ་བྲ་སྤྱོད་པོ་དེ་དག་བཤད་མེད་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བྱོན་བྱ་ནག་དྲུ་བཤད་ཟླ་ ༡༩༥༥ ལོ་

ནས་བཟུང་ལོ་ལྟར་ལོ་ན་བཅུ་གཉིས་ལས་མས་ཀྱི་སྒོ་བ་རྒྱུད་ཐོན་པའི་བོད་རིགས་བྱིས་པ་
 ༡༥༠༠ ལྟག་ཕྱ་ཡུལ་དུ་འཁྲིད་དེ་དམར་པོའི་ལྷ་པོའི་སྒོ་བ་གསོ་དང་།
 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཁྲོག་བཤད་ཀྱི་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་དེ་ནི་བྱ་ན་བཀོལ་བྱི་སྒོ་བ་གསོ་ཡིན་པས་
 དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རྩ་མའི་ལྷ་སྒྲིབ་བོད་ལྷ་ས་བསམ་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་པར་བརྒྱུད་ས་
 ཉི་ཤོད་པ་རྩ་མི་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ནས་ཁ་བ་ཅན་པའི་རིགས་རྒྱུད་ཅ་བརྒྱལ་གཏོང་བའི་དན་
 རྩས་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤེས་སྤྲོད། ཡོང་གསལ་དོན་དངོས་དེ་ཚོ་ནི་བོད་རང་སྤྱོད་ཟེར་བ་རྩ་རྩ་མ་
 ཡིན་པའི་དཔལ་རྟགས་ཁག་གཅིག་རེད།

དེ་བཞིན་ ༡༩༤༣ ལོ་ལས་མས་ནས་བྱི་ཕྱོགས་ལ་སློ་མོ་འབྲེད་དགོས་ཞེས་བོད་
 ཀྱི་ཞིང་འབྲེག་དབུལ་པོ་དེ་དག་བདག་མེད་དུ་བཞག་ནས་ལོ་ལྟར་རྒྱའི་མི་སེར་དབུལ་པོ་ཁྱི
 ལྷག་བོད་དུ་བཤངས། ད་ཆ་བོད་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ཀྱི་བྱོང་བྱིར་དང་བྱོང་བཤལ་སྟགས་ཀྱི་ས་
 བབས་དང་། ཐོན་ཁུངས་ལེགས་ས་ཆང་མར་རྒྱའི་མི་སེར་ལྷག་འབྱུར་བྱི་ལམ་བཤངས་
 རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ནི་བོད་དུ་བཅན་འཇུལ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་
 ཞིག་ཡིན་ལ། རྩ་མི་བོད་མི་དམངས་བཅེངས་བཀོལ་གཏོང་བར་ཡོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་
 རྩ་གདམ་བྱི་མཐེལ་དོལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་གསལ་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

༡༩༥༠ ལོ་ནས་བཟུང་ཁྲར་ལས་གཞི་རྩ་ཆེ་པའི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་ས་གཏིར་
 བཟྍགས་བཏོན་དང་། ཤིང་ནགས་གཙོ་བོ་འབྲེག་རི་དྲུགས་གསོད་བཟུང་། སྤྲན་ཅ་བཞོ་
 འབྲུ་སྟགས་རིན་ཆེན་གཏིར་རྩས་ཐོན་ཆེན་རྩ་ཡུལ་དུ་དཔོར་འདྲིན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད་ལ། དེས་ཉེན་པས་བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོར་གཏོང་འཆེ་ཆབ་ཆེན་པོ་གསལ་
 བོད་ཡུལ་གང་སར་ཁྲར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུད་དང་། ཐན་པ། སད་སེལ་ཆར་རྒྱུད་སྟགས་ཀྱི་
 བེགས་བར་བསྐྱད་མར་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ནས་ ༡༩༩༠
 ལོའི་ལྷ་ ༥ ཅམ་བྱི་རིང་བོད་བྱང་བརྒྱུད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་གྱིང་པའི་གངས་ཆེན་

ཆོད་མེད་བཅས་དེ་ལྷན་ཆོས་དཀར་ནག་གི་ ༡༡༠ ལྷན་གྱི་ནས་མི་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཆེ་སྒྲིག་ལ་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་སོགས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་གདོར་བཞག་ཆབ་ཆེན་
བཏང་བའི་ངན་འབྲས་ཐོན་བཞིན་ཡོད།

༡༩༥༩ ལོར་དགོན་པ་ཁག་ནི་ཟིང་འཁྲུག་སྤོང་མཁན་གྱི་བྱེད་གདོད་རེད་ཅེས་ཅ་
མེད་བཏང་བའི་ངན་གཡོ་དེ་དེང་སྐབས་སྤར་ཡང་བེད་སྤྱོད་བྱས་དེ་བྱ་བཅུན་ནམས་ནི་ཟིང་
ཆ་སྤོང་མཁན་གྱི་ཉིན་ཅ་རེད་ཅེས་ལེ་བཏགས་ནས་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་དགོན་པ་ཁག་གི་བྱ་
བཅུན་རིམ་བཞིན་བྱིར་འབྱུང་བྱས་པ་མ་ཟད། བྱ་ཚུན་གསར་འཛུགས་ལ་བཀག་བྱ་ཆེན་པོ་
སྒྲ་ཆོགས་བཅོས་པ་དང་། ལྷ་སའི་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཡང་འཛོག་མ་ཆོག་པ་བཅོས་གྲང་།
ད་དྲང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡིན་ཅེས་ཏམ་རྒྱུ་གོད་ཐུས་ཡིན།

བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་ལ་རྒྱ་དམར་ཁོང་ཁྱོད་དང་། དངངས་
སྒྲག་ཆད་མེད་སྤྱིས་ནས་ཁྲག་བྱི་བྱོ་བའི་བྲག་གཞོན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཐོག ༡༩༥༧ ལོ་
ནས་བརྒྱུད་བོད་མིའི་བདེན་དོན་མཐའ་གསལ་གྱི་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྤོར་གནང་མཁན་དམར་
གསོད་གདོང་བ་དང་། བཅོན་དུ་བཅུག་པ། ཁྲིམ་གཅོད་སྒྲ་རྒྱ་གདོང་ག། ལྷ་མི་སྤེར་ག། ཐ་
ན་བཅོན་ཁང་དུ་ཉེས་རྒྱུད་བཏང་ནས་གསོད་པ། ལོ་བཅུ་བྲངས་ཀྱི་བྱིས་པའང་བཅོན་དུ་
བཅུག་ནས་སྤྱུག་སྤྱོད་གདོང་ག། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བསྤོད་པའི་སྤྱུ་གཞིས་བཏང་བ་ཡང་
ཆབས་ཆེའི་ཉེས་ཅན་དུ་བཅིས་ནས་ལོ་གསུམ་བཞི་བཅོན་བཅུག་བྱེད་པ། ཞི་བའི་ཁྲོམ་
སྤོར་ལ་ཐེབས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ལོ་བྲངས་ཉི་ལུ་ཡས་མས་ནས་བཅུ་བྲངས་རིང་བཅོན་
འཛུགས་གི་ཉེས་ཁྲིམས་བཏང་བ་སོགས་བོད་མིའི་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་བྲག་གཞོན་བྱེད་རྒྱ་
དེ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་བར་སྤར་མ་གཅིག་གྲང་མཆམས་འཛོག་བྱས་མེད་པའི་ཁ་ལྷན་ ཉི་
བའི་ལོ་གསར་ནང་བོད་མིའི་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་བྲག་གཞོན་བྱེད་རྒྱ་དེ་ལས་དོན་ཐད་ག
གི་གཏོ་གནད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་དོ་སྤང་མ་བྱས་སྐབས་ལྷ་ས་ལྷ་

དུར་མཚོན་ན། སྤང་ཚོང་མ་དང་། འཆལ་ཤི། འབྲམ་ལྷུལ་གྱི། ཁྲམ་གྱི། ལྷན་པོ་སྟགས་
 ཀྱིས་ཁོངས་དེ་བྱོད་རྒྱལ་ཤེས་མང་བ་དང་། བརྟ་འཕྲོག་གཏོར་བཅོམ་གྱི་ལས་ངན་རྒྱན་མི་
 ཆད་དུ་ཐོན་པ། རྒྱ་མི་ཚོང་པས་ཉལ་ཐ་འཐོན་ཚོང་བྱེད་པ་དང་། ཞང་ཁང་གཉེར་གྱི་
 འདྲིང་འཆལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བསྟོན་འཕྲིན་བསྟན་པ། ཐ་ན་བོད་རིགས་བྱིས་པ་དང་།
 བཞེན་རྒྱ་མི་རྒྱ་མིས་རྒྱ་ནག་དུ་ཁྲིད་དེ་བཅོངས་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲར་ ༡༩༢༠ ལོའི་ལྷ་ ༡༩
 ཆེས་ ༣༠ ཉིན་ལྷ་སའི་ཚོང་རིམ་པ་ཡན་གྱི་ལས་བྱེད་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བཤད་ཡོད།
 ད་དུང་བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཅོད་བྱེད་མཁན་ལ་དྲག་གནོན་བྱེད་ཆེད་བོད་ལུལ་གྱི་
 ལ་བསྐྱར་བྱ་དམག་དང་། བསང་ཉལ་ལུ་སྤར་གྱིས་བོད་པའི་གདམ་སྤྱོད་ལ་ཉིན་མཚན་
 མེད་པར་སོ་བཞུ་བྱས་ཐོག་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གདམ་བཅོང་དང་། འཕྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་
 དབང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་སྡེ་བོད་ལུལ་འདི་ཉིད་བཅོན་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཙུགས་དེ་བོད་པ་
 རྣམས་དངངས་སྒྲག་དང་། སྤྱལ་བཟུལ། ཁོང་ཁོ་བཅས་ཀྱི་འོག་འཛོལ་སྤྱོད་བཞོས་པ་ཡིན།

སྤར་སོང་རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྤྱོད་དང་། བོད་མིའི་སྤྱོད་བ་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྲོས་
 མཐུན་དོན་ཆན་བཅུ་བདུན་ནང་བཞུད་པའི་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྤྱོད་ཟེར་བ་དང་།
 ཆོས་དང་རང་མོས་དང་དཔོན་པ་སྤྱང་སྤྱོད་ཟེར་གྱི། བོད་མིའི་ལུལ་ལོ་མས་གཤེས་ལུགས་
 ལ་བརྩེ་འཛིག་ཟེར་གྱི། མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་ཟེར་གྱི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱང་ཡིག་
 འཕེལ་རྒྱས་གཏོར་རྒྱ་ཟེར་བ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལས་ལུགས་ད་ལྟས་ལ་ཀྱང་དབྱང་གིས་སྤྱར་
 བཅོས་མི་བྱེད་ཟེར་གྱི། དུ་ལའི་སྤྱ་མའི་སྤར་ཡོད་ལོ་གནས་དང་དབང་ཆ་ཡང་ཀྱང་དབྱང་
 རས་སྤྱར་བཅོས་མི་བྱེད་ཟེར་གྱི། དཔོན་རིགས་མཐོ་དམའ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་གནས་
 རྒྱ་ཟེར་གྱི། པཎ་ཆེན་ཨེར་དེ་ནིའི་སྤར་ཡོད་ལོ་གནས་དང་དབང་ཆ་རང་འཇགས་གནས་
 དཔོས་ཟེར་གྱི། བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ལས་རིགས་ལོང་འཕེལ་བཏང་ནས་མི་མང་གི་ལྷོ་གོས་
 ཇི་ལུགས་སུ་གཏོར་རྒྱ་ཟེར་གྱི། བོད་ཀྱི་ལས་ལུགས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱར་བཅོས་བྱེད་རྒྱའི་སྒྲར་

ཀྱང་དབྱང་ནས་བཅན་ཤིང་གིས་མི་བྱེད་པར་བོད་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་རང་ནས་ལེགས་
 བཅོས་བྱེད་ཅུ་དང་། མི་མང་ནས་ལེགས་བཅོས་བྱེད་དཔེས་ཞུ་དུས་བོད་ཀྱི་འགོ་བྱེད་
 རྒྱལ་སྐོར་ལྷན་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུག་པའི་དུས་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཆང་མ་བོད་མི་
 དམངས་མགོ་སྐོར་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནག་གཏམ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཅུ་དམར་
 བྱིས་བོད་པ་ཚོའི་ལྷན་ཁྲིམས་ལ་མི་མང་འབུམ་ཉེ་དྲུག་ཁྲིའི་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ ༡༩༩༩
 ལོར་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་བཏང་ནས་ལོ་སྤྱི་མ་ཚུ་འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་
 ཞུ་དཔེས་ཟེར་བ་དང་། ༡༩༩༡ ལོར་བོད་ཤི་བས་བཅེངས་བཞོལ་བཏང་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་
 འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་དཔེས་ཤིས་བོད་མི་དམར་གསོད་དང་། ས་ཆ་བཅན་འཕྲོག་གི་
 རྒྱ་ཉེས་འཁེབས་ཐབས་ཀྱི་སྒོས་གར་སྤྱོད་མང་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་ཐུས་ཡིན།

མདོར་ན་ ༡༩༥༠ ལོ་ནས་ད་བར་ཅུ་དམར་བྱིས་བོད་ཀྱི་གཞུང་སྐོར་ཆོས་
 བཅས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཤིང་ཆ་དང་། བཏོར་རྒྱུ་སྤྲོས་ཐུགས་འབྲེལ་ བོད་ཀྱི་
 སྤྱོད་བཟུང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་དེ་དག་གི་རེན་ཐང་ཅུ་སྟོར་དུང་ཕྱར་བཅུ་ཕྱག་འཁུང་
 ཞིག་གིས་ཁྲུག་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཅུ་དམར་བྱིས་དུས་རིམ་མི་འདྲ་བའི་ནང་ཐབས་ཤིས་
 མི་འདྲ་བ་རེ་སྤྱད་དེ་བོད་ཡུལ་ཅུ་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱར་ཅུ་དང་། བོད་མི་ཅུ་མི་ཅན་དུ་
 བསྐྱར་རྟེན་ཅུ་མིའི་ཁེ་ཕན་སྤྱོད་ཐབས་ཁོ་ཁོ་ལས་དངོས་འབྲེལ་བོད་མི་དམངས་ལ་ག་ཆ་བ་
 དང་། བོད་ཡུལ་དར་ཅུས་བཏང་སྟེ་སྤྱིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཆ་བོད་མི་དམངས་
 ཀྱི་ལག་དུ་སྤྱད་དེ་རང་སྤྱོད་བྱེད་འཇུག་པའི་ལྷན་ཁྲིམས་མ་སྤྱོད་ཅམ་མེད་པ་ལྟོ་བཞི་བཅུའི་
 རིང་གི་སྤྱིད་བ་དངོས་ཀྱིས་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་བུའི་མི་སེར་གྱི་འབྲུམ་མང་པོ་བོད་
 དུ་བརྒྱུད་ཡོང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་ཐུག། ཕྱིས་འབྱུང་ཡང་ཇི་ངན་ཇི་སྤྱི་དུ་གཏོང་ཅུ་
 ཡིན་པ་ཅུ་དམར་བྱི་སྤྱར་བྱས་དང་དེང་གི་བྱེད་སྤྱོད་ལས་མཐོང་ཐུག་གཤིས། ལྟོ་བཞི་
 བཅུའི་སྤྱན་ནག་གི་ཡང་བའི་འཛོ་བ་བཅུད་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱོད་མི་རིགས་ཤིག་གི་ཆགས་སྒོ་

ཆེ་ཤོས་ནི་བདག་དབང་ཤོར་བ་དེ་ཡིན་པ་ང་ཚོ་གཞིས་ལུས་བོད་ཕྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་སྤྱིར་
 ཚོར་གཏིང་ཟབ་བྱུང་བས་སྤྱད་པར་རེ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་རྣམས་ལ་བོད་ས་ཆེན་པོའི་
 རྒྱལ་ས་ཆེན་དབུ་ཁྱིའི་འོག་མཐུན་སྒྲིལ་དོག་ཅ་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་ནས་པར་དབང་བདེན་པའི་
 འཐུག་ཅོད་མཐུའ་སྤྱོད་དགོས་པ་ནི་བོད་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་དཀྱིས་པའི་འོས་
 འཁན་བསྟོན་མེད་ཅིག་ཡིན་ནོ།

ལྷ་ས་ནས་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་མི་གཉིས་པས་ ༡༩༩༡ ལོར་བྲིས་པ་དགེ ༥

